ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑΣ

Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης Τμήματος Κοινωνιολογίας

ΙΟΥΝΙΟΣ 2010

Πίνακας περιεχομένων

Πρόλογος **3**
1. Η μεθοδολογία της εσωτερικής αξιολόγησης **5**
2. Παρουσίαση του Τμήματος **9**
3. Προγράμματα Σπουδών **25**
4. Διδακτικό έργο **68**
5. Ερευνητικό έργο **84**
6. Σχέσεις με κοινωνικούς/πολιτιστικούς/παραγωγικούς (ΚΠΠ) φορείς **98**
7. Στρατηγική ακαδημαϊκής ανάπτυξης **100**
8. Διοικητικές υπηρεσίες και υποδομές **106**
9. Συμπεράσματα **117**
10. Σχέδια βελτίωσης **128**
11. Παραρτήματα **130**

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Το Τμήμα Κοινωνιολογίας δια δεύτερη φορά μέσα σε δέκα χρόνια ολοκλήρωσε και καταθέτει έκθεση εσωτερικής αξιολόγησης. Την πρώτη φορά μάλιστα (2000) πραγματοποίησε και εξωτερική αξιολόγηση.

Η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης του Τμήματος Κοινωνιολογίας είναι το αποτέλεσμα μιας συλλογικής διαδικασίας στην οποία κλήθηκαν και συνεισέφεραν, όλα τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας του Τμήματος (Μέλη ΔΕΠ, συμβασιούχοι διδάσκοντες, προπτυχιακοί και μεταπτυχιακοί φοιτητές, διοικητικό και τεχνικό προσωπικό).

Όπως και η αξιολόγηση του 2000, έτσι και η παρούσα είναι μια κριτική αυτοαξιολόγηση που αποτυπώνει και αναδεικνύει τα θετικά και τα αρνητικά χαρακτηριστικά της λειτουργίας του Τμήματος Κοινωνιολογίας, καθώς επίσης και τις προοπτικές ανάπτυξής του. Απετέλεσε, δε, μια διαδικασία αναστοχασμού του Τμήματος σχετικά με το έργο το οποίο επιτελεί και τις συνθήκες υλοποίησής του.

Στο επίκεντρο της αξιολόγησης ήταν η διδασκαλία, η οργάνωση των σπουδών, οι συνθήκες σπουδών, η παρουσία, η διδακτική, η ερευνητική και άλλες δραστηριότητες του διδακτικού προσωπικού, οι διοικητικές και τεχνικές υπηρεσίες και υποδομές, οι σχέσεις του Τμήματος με κοινωνικούς, πολιτιστικούς και παραγωγικούς φορείς της τοπικής κοινωνίας.

Κοινή διαπίστωση όλων των εμπλεκομένων του Τμήματος είναι ότι στο Τμήμα μας, και πέρα από κάποιες επιμέρους διαφωνίες, επικρατεί μια κουλτούρα σεβασμού των από τους νόμους προβλεπομένων δημοκρατικών διαδικασιών, της συλλογικότητας, της διαφάνειας, του σεβασμού της αντίθετης άποψης και της έγνοιας για τη συνεχή βελτίωση των σπουδών, καθώς και της αρωγής στους φοιτητές και φοιτήτριές μας διαμέσου κάθε απαραίτητης πληροφορίας και βοήθειας, όχι μόνο για τις σπουδές, αλλά και για άλλα θέματα που τους απασχολούν.

Η διαδικασία αυτή και παρά τις αρχικές σοβαρές επιφυλάξεις των μελών του Τμήματος ως προς τη διαδικασία αξιολόγησης και κυρίως ως προς τη μέθοδο και τα κριτήρια αξιολόγησης, δεδομένου ότι υποτιμούνται τα ποιοτικά στοιχεία και αποτελούν το δυνατό σημείο των κοινωνικών επιστημών, και τέλος ως προς τη σκοπιμότητα του Υπουργείου σε σχέση με την αξιολόγηση, έδωσε αφορμή να αναδειχθεί η σχετικά υψηλή ποιότητα σπουδών του Τμήματος, η δυναμική που το χαρακτηρίζει, αλλά και οι δυνατότητες βελτίωσης.

Βεβαίως διαπιστώθηκαν και μια σειρά από προβλήματα που φαίνεται μεν κατά ένα μέρος να συνδέονται με το ίδιο το Τμήμα και τη λειτουργία του, αλλά σε ένα μεγαλύτερο μέρος είναι απόρροια της γενικότερης εκπαιδευτικής πολιτικής, όπως των συνεχώς μειούμενων πόρων των Πανεπιστημίων, με ταυτόχρονη αύξηση των αναγκών τους, τη μείωση των πιστώσεων για θέσεις ΔΕΠ και συμβασιούχων, την συνεχή αύξηση του αριθμού των εισαγομένων πρωτοετών φοιτητών – παρά την αντίθεση των Τμημάτων και των Πανεπιστημίων - την ανεπάρκεια των υποδομών και κυρίως των κτιριακών, το υπερβολικό κόστος ζωής των φοιτητών και φοιτητριών στον τόπο που εδρεύει το Πανεπιστήμιο Κρήτης και τέλος λόγω της συνεχώς συρρικνούμενης αυτονομίας των Πανεπιστημίων, που έχει ως συνέπεια, εκτός των άλλων, να χαράξει μια στρατηγική ανάπτυξης και να σχεδιάσει τους τρόπους και τα μέσα υλοποίησής της.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα αυτής της εξάρτησης του Πανεπιστημίου από την πολιτική του Υπουργείου είναι οι γνωστοί εξατομικευμένοι καταλογισμοί από το Ελεγκτικό Συνέδριο τεράστιων ποσών σε συναδέλφους που ως εκπρόσωποι των Τμημάτων τους και μετά από έγκριση της Συγκλήτου διέθεσαν πόρους από τον ειδικό

Λογαριασμό αποδεδειγμένα για την ανάπτυξη του Πανεπιστημίου και αφού το Υπουργείο κώφευε μπροστά στις ασφυκτικές ανάγκες του Πανεπιστημίου.

Παρ' όλους τους έντονους προβληματισμούς και τις επιφυλάξεις εκ μέρους του Τμήματος Κοινωνιολογίας, ευελπιστούμε ότι η έκθεση αυτή μπορεί να αποτελέσει τη βάση για την ανάπτυξη της επικοινωνίας, συνεργασίας και διαλόγου μεταξύ διδασκόντων, αλλά και μεταξύ αυτών και των φοιτητών, καθώς και με το διοικητικό και τεχνικό προσωπικό, με στόχο τη βελτίωση των σπουδών και της εκπαίδευσης των φοιτητών και φοιτητριών μας. Αυτό προϋποθέτει βέβαια τόλμη και ειλικρίνεια, καθώς και αυτοκριτική διάθεση ως προς την πιθανή ευθύνη που αναλογεί στον καθένα και την κάθε μια μας.

Πολύ περισσότερο ευελπιστούμε ότι το Υπουργείο Παιδείας θα κατανοήσει την ευθύνη του για τα προβλήματα και την κατάσταση των Πανεπιστημίων, αλλά και για τη βελτίωση των σπουδών και την ανάπτυξή τους προς την κατεύθυνση ενίσχυσης και βελτίωσης της ποιότητας της παρεχόμενης Πανεπιστημιακής Δημόσιας Εκπαίδευσης ως κοινωνικού αγαθού που στόχο έχει την υλοποίηση της κοινωνικής εντολής προς το Πανεπιστήμιο: να ασκεί κριτική, να αποκαλύπτει, να διαφωτίζει, να παράγει και να ασκεί μια πραγματική πολιτική, πολιτισμό και παιδεία, να αντιστέκεται και να στέκεται όρθιο, να συμβάλλει στη δημιουργία ενός άλλου κόσμου, όπου οι άνθρωποι θα δημιουργούν, θα εκφράζονται ελεύθερα, θα βρίσκουν νόημα στη ζωή, θα ερωτεύονται, θα ονειρεύονται και θα σχεδιάζουν ουτοπίες κοντινές και μακρινές, ενάντια στο σκοταδισμό, τη μεταφυσική, τη θεοκρατία και τους κάθε φονταμενταλισμούς, τον τεχνοκρατισμό, τις ιεραρχήσεις και τους διαχωρισμούς, τις αυταρχικές εξουσίες, το λαϊκισμό, την αλλοτρίωση, τις κοινωνικές ανισότητες και διακρίσεις, τη φτώχεια, τον κοινωνικό αποκλεισμό, το ρατσισμό και τις μισαλλοδοξίες.

Η κρίση μπροστά στην οποία βρισκόμαστε όχι μόνο δεν αλλάζει το ρόλο του Πανεπιστημίου, τον ρόλο μας ως συνειδητών πολιτών, τον ρόλο των διανοουμένων, αλλά και του κάθε σκεπτόμενου πολίτη, αντίθετα μάλιστα τον κάνει πιο επιτακτικό και αναγκαίο και επιβάλλει να θυμόμαστε την παραπάνω κοινωνική εντολή.

Υπ' αυτή την έννοια ελπίζω αυτή η αξιολόγηση να γίνει αφορμή για μια συλλογική προσπάθεια περαιτέρω βελτίωσης της ποιότητας των σπουδών, καταξίωσης του Τμήματός μας και του αντικειμένου της Κοινωνιολογίας που θεραπεύει, αλλά και διεκδίκησης όλων των προϋποθέσεων γι' αυτό το σκοπό.

Τέλος εκφράζω τις ειλικρινείς ευχαριστίες μου σε όλους όσους συνέβαλαν σε αυτή την προσπάθεια, που απετέλεσε μια από τις κορυφαίες συλλογικές προσπάθειες του Τμήματος.

Σκεύος Παπαϊωάννου, Καθηγητής
Πρόεδρος του Τμήματος Κοινωνιολογίας

1. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ.

1.1. Σκοπός της Εσωτερικής Αξιολόγησης.

Η Εσωτερική Αξιολόγηση αποτελεί μια διαδικασία αυτοαξιολόγησης που έχει σκοπό να αποτυπώσει και αναδείξει τα θετικά και αρνητικά χαρακτηριστικά της λειτουργίας του Τμήματος Κοινωνιολογίας καθώς και καταγράψει τις προοπτικές ανάπτυξής του. Αποτελεί, δε, μια διαδικασία αναστοχασμού του Τμήματος σχετικά με το έργο το οποίο επιτελεί και τις συνθήκες υλοποίησής του. Στη διαδικασία αυτή κλήθηκαν να συνεισφέρουν, αναδεικνύοντας τη δική τους οπτική, όλα τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας του Τμήματος (Μέλη ΔΕΠ, συμβασιούχοι διδάσκοντες, προπτυχιακοί και μεταπτυχιακοί φοιτητές, διοικητικό και τεχνικό προσωπικό).
Η διαδικασία Εσωτερικής Αξιολόγησης ολοκληρώνεται με τη σύνταξη της *Έκθεσης Εσωτερικής Αξιολόγησης* (ΕΕΑ), η οποία εγκρίνεται από το Τμήμα και ακολούθως διαβιβάζεται, μέσω της ΜΟΔΙΠ, στην ΑΔΙΠ, προκειμένου να κινηθεί η διαδικασία Εξωτερικής Αξιολόγησης. Υπεύθυνη για τη σύνταξη της Έκθεσης Εσωτερικής Αξιολόγησης είναι η Ομάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης (ΟΜΕΑ), που ορίστηκε από το Τμήμα για να φέρει σε πέρας τη διαδικασία της Εσωτερικής Αξιολόγησης. Η θητεία της λήγει μετά την ολοκλήρωση της σύνταξης της Έκθεσης Εσωτερικής Αξιολόγησης και την υποβολή της στη ΜΟΔΙΠ του Πανεπιστημίου Κρήτης και, μέσω αυτής στην ΑΔΙΠ, προκειμένου να ενεργοποιηθεί η διαδικασία της Εξωτερικής Αξιολόγησης.

1.2. Σύνθεση της Ομάδας εσωτερικής αξιολόγησης.

Η Γ.Σ. του Τμήματος Κοινωνιολογίας με απόφασή της (226^{ης}/8-4-09) όρισε ως μέλη της Ομάδας Εσωτερικής Αξιολόγησης (ΟΜ.Ε.Α) τους:

1. Σκεύο Παπαϊωάννου, Καθηγητή
2. Σωκράτη Κονιόρδο, Αναπληρωτή Καθηγητή
3. Γεώργιο Χάλαρη, Αναπληρωτή Καθηγητή
4. Μηνά Σαματά, Αναπληρωτή Καθηγητή
5. Παύλο Γαβριλάκη, εκπρόσωπος φοιτητών.

Παράλληλα με την Ομάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης ορίστηκε επιτροπή προεργασίας για την Εσωτερική Αξιολόγηση αποτελούμενη από τους Σκεύο Παπαϊωάννου (Συντονιστή), Μηνά Σαματά, Γιώργο Χάλαρη, Νίκο Σερντεδάκι, Γιώργο Τσιώλη, Βασιλική Πετούση. Η Επιτροπή προεργασίας συναντήθηκε στις 17.02.2010 και μετά από μια εποικοδομητική και γόνιμη συζήτηση αποφάσισε τους θεματικούς άξονες στους οποίους θα κινηθεί η Εσωτερική Αξιολόγηση του Τμήματος Κοινωνιολογίας, τις μεθόδους παραγωγής δεδομένων και τον καταμερισμό του έργου. Στη διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης συμμετείχαν ενεργά όλα τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος.

1.3. Θεματικές ενότητες της Εσωτερικής Αξιολόγησης και Καταμερισμός του Έργου.

Συγκεκριμένα αποφασίστηκε η Εσωτερική Αξιολόγηση να εστιάζει στις ακόλουθες θεματικές (σε παρένθεση αναφέρονται τα Μέλη ΔΕΠ και του προσωπικού, που ανέλαβαν να συλλέξουν και να επεξεργαστούν τα στοιχεία):

Α. ***Παρουσίαση του Τμήματος***:
–Στόχοι, Γεωγραφική Θέση, Ιστορικό της εξέλιξης του Τμήματος, Διοίκηση του Τμήματος, Πρόγραμμα προπτυχιακών Σπουδών (Μηνάς Σαματάς).
–Στελέχωση του Τμήματος (Μέλη ΔΕΠ & Διοικητικό και Τεχνικό Προσωπικό), Αριθμός προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών (Νίκος Σερντεδάκις & Γιώργος Τσιώλης).
–Κτιριακές εγκαταστάσεις και υποδομές (Μηνάς Σαματάς & Αλέξανδρος Τσιριντάνης).
Β. ***Παρουσίαση Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών***:
–ΜΠΣ «Κοινωνιολογία» (Αλίκη Λαβράνου & Μαρία Κούση).
–Διατμηματικό ΜΠΣ «Βιοηθική» (Βασιλική Πετούση).
–Διατμηματικό ΜΠΣ «Σύγχρονη Ελληνική και Ευρωπαϊκή Ιστορία» (Ελένη Φουρναράκη).
Γ. ***Παρουσίαση και αξιολόγηση των Εργαστηρίων του Τμήματος*:**
–Εργαστήριο Κοινωνικής Ανάλυσης & Εφαρμοσμένης Κοινωνικής Έρευνας (Σκεύος Παπαϊωάννου).
–Εργαστήριο Έρευνας κι Εκπαίδευσης για το Κοινωνικό Φύλο (Γιώτα Παπαγεωργίου).
Δ. ***Παρουσίαση και αξιολόγηση της πρακτικής Άσκησης του Τμήματος*** (Γιάννης Ζαϊμάκης, Χριστίνα Κωνσταντινίδου)
Ε. ***Παρουσίαση και αξιολόγηση του Προγράμματος Erasmus*** (Σωκράτης Κονιόρδος).
ΣΤ. ***Παρουσίαση και αξιολόγηση των Σχέσεων του Τμήματος Κοινωνιολογίας με Κοινωνικούς, Πολιτισμικούς και Παραγωγικούς Φορείς*** (Σκεύος Παπαϊωάννου & Μύρων Αχείμαστος).
Ζ. Παρουσίαση του επιστημονικού έργου των μελών ΔΕΠ του Τμήματος Δημοσιεύσεις, ανακοινώσεις σε συνέδρια, συμμετοχές σε ερευνητικά προγράμματα, ετεροαναφορές, διακρίσεις (Βασίλης Ρωμανός, Χριστίνα Καρακιουλάφη).
Η. ***Αξιολόγηση του προγράμματος Σπουδών, του διδακτικού έργου και των συνθηκών Σπουδών στο Τμήμα Κοινωνιολογίας***.
–Η οπτική των διδασκόντων (Βασιλική Πετούση, Στεφανία Καλογεράκη, Μαρίνα Παπαδάκη).
–Η οπτική των προπτυχιακών φοιτητών (Γιώτα Παπαγεωργίου, Βασιλική Πετούση, Στεφανία Καλογεράκη, Μαρίνα Παπαδάκη).
–Η οπτική των μεταπτυχιακών φοιτητών (Γιώργος Τσιώλης).

Η Μαρία Κούση ανέλαβε τον **συντονισμό** του συνολικού εγχειρήματος της Εσωτερικής Αξιολόγησης. Ο Βασίλης Ρωμανός και η Χριστίνα Καρακιουλάφη ανέλαβαν να **συλλέξουν** τα επιμέρους τμήματα/ενότητες της Εσωτερικής Αξιολόγησης και να **συνθέσουν** το τελικό κείμενο.

Επικουρικά στο έργο συνέδραμε η Γραμματεία του Τμήματος που βοήθησε στη **συλλογή** των δεδομένων και κατέθεσε **έκθεση αξιολόγησης** σχετικά με τις υποδομές της Γραμματείας και τις συνθήκες της διοικητικής εργασίας.

1.4. Εργαλεία και διαδικασίες συλλογής και ανάλυσης των δεδομένων.

Στο πλαίσιο του συνολικού έργου της Εσωτερικής Αξιολόγησης χρησιμοποιήθηκε πολύ-μεθοδική προσέγγιση τόσο για τη συλλογή όσο και για την ανάλυση των εμπειρικών δεδομένων. Ειδικότερα:

- Αξιοποιήθηκαν οι **οδηγοί σπουδών** του Τμήματος καθώς και **κείμενα** που αφορούν την ιστορία του Τμήματος αλλά και του Πανεπιστημίου Κρήτης και καταδεικνύουν την ιστορική τους εξέλιξη.
- Αξιοποιήθηκε **η βάση δεδομένων** και το **αρχείο** του Τμήματος σε ό,τι αφορά την εξέλιξη του αριθμού των διδασκόντων, των φοιτητών και των διοικητικών υπαλλήλων.
- Συμπληρώθηκε από το σύνολο των μελών ΔΕΠ **πρότυπο βιογραφικό σημείωμα** με πλήρη και λεπτομερή στοιχεία σχετικά με το επιστημονικό τους έργο, το οποίο εν συνεχεία έγινε αντικείμενο ποιοτικής και ποσοτικής επεξεργασίας.
- Διαμορφώθηκε **ερωτηματολόγιο**[1] (με κλειστές και ανοικτές ερωτήσεις βάσει του οποίου αξιολογήθηκε το πρόγραμμα σπουδών (προπτυχιακό, μεταπτυχιακό, διδακτορικό), το διδακτικό και ερευνητικό έργο των μελών Δ.Ε.Π του Τμήματος καθώς και οι διοικητικές υπηρεσίες και υποδομές ειδικότερα του Τμήματος και γενικότερα του Πανεπιστημίου. Το ερωτηματολόγιο συμπληρώθηκε ανωνύμως από όλα τα μέλη Δ.Ε.Π (19 μέλη) εκτός των μελών που βρίσκονται σε εκπαιδευτική άδεια (2 μέλη). Τα ερωτηματολόγια συμπληρώθηκαν στο τέλος του χειμερινού εξαμήνου 2009-2010.
- Για τη διερεύνηση της οπτικής των προπτυχιακών φοιτητών σχετικά με την αξιολόγηση των σπουδών τους στο Τμήμα Κοινωνιολογίας υιοθετήθηκε το **ερωτηματολόγιο** της ΑΔΙΠ[2]. Στο πλαίσιο της εσωτερικής αξιολόγησης εκάστου Τμήματος σημαντική είναι η γνώμη των φοιτητών του Τμήματος. Στο Τμήμα Κοινωνιολογίας ωστόσο δεν εφαρμόζεται σύστημα αξιολόγησης μαθημάτων και διδασκόντων από τους φοιτητές. Με δεδομένο αυτό και προκειμένου να καταγραφεί η γνώμη των φοιτητών έστω και σε επίπεδο τάσεων κατασκευάστηκε ερωτηματολόγιο το οποίο σε κάποια έκταση ακολούθησε τη δομή του αντίστοιχου ερωτηματολογίου για τα μέλη ΔΕΠ. Το ερωτηματολόγιο περιλάμβανε περίπου 30 ερωτήσεις. Σχεδόν στο σύνολό τους οι ερωτήσεις ήταν κλειστές και οι περισσότερες από αυτές κατασκευάστηκαν με βάση την κλίμακα Likhert. Ωστόσο, 4 ερωτήσεις ήταν ανοιχτού τύπου. Το ερωτηματολόγιο διανεμήθηκε σε δείγμα φοιτητών κατά τη διάρκεια διδασκαλίας διαφόρων μαθημάτων. Προσπάθεια καταβλήθηκε ώστε το δείγμα να περιλαμβάνει φοιτητές διαφόρων εξαμήνων έτσι ώστε να προσεγγίζονται κάποιοι όροι αντιπροσωπευτικότητας. Το ερωτηματολόγιο απαντήθηκε συνολικά από 101 φοιτητές. Από αυτούς 88 ήταν γυναίκες και 10 άνδρες (3 missing cases) κατανομή η οποία ανταποκρίνεται σε μεγάλο βαθμό στην ανισορροπία φύλου που εμφανίζει το Τμήμα στο οποίο φοιτούν πολύ περισσότερες γυναίκες από ότι άνδρες. Ως προς το έτος φοίτησης το δείγμα κατανέμεται ως εξής: 42,1% του δείγματος βρίσκονται στο πρώτο έτος φοίτησης (14,7% και 27,4% στο 1^{ο} και 2^{ο} εξάμηνο αντίστοιχα), 37,9% φοιτούν στο δεύτερο έτος (15,8% και 22,1% στο 3^{ο} και 4^{ο} εξάμηνο αντίστοιχα), 15,8% στο 3^{ο} έτος (9,5% και 6,3% στο 5^{ο} και 6^{ο} εξάμηνο αντίστοιχα) ενώ μόνο 4,2% του δείγματος είναι φοιτητές του 7^{ου} (2,1%) και 8^{ου} (2,1%) εξαμήνου. Το ερωτηματολόγιο περιλάμβανε ερωτήσεις που αναφέρονταν στο Πρόγραμμα Σπουδών, τη Διδασκαλία, τις Σχέσεις μεταξύ Διδασκόντων και Φοιτητών και τις Υποδομές και Διοικητικές Υπηρεσίες.
- Για τη διερεύνηση της οπτικής των μεταπτυχιακών φοιτητών σχετικά με την αξιολόγηση των σπουδών τους στο Τμήμα Κοινωνιολογίας αξιοποιήθηκαν τα δεδομένα που είχαν προκύψει από **ομάδα εστίασης (focus group)** που είχε

[1] Επισυνάπτεται στο παράρτημα Ι.
[2] Επισυνάπτεται στο παράρτημα ΙΙ.

πραγματοποιηθεί με μεταπτυχιακούς φοιτητές στο πλαίσιο της διαδικασίας αυτοαξιολόγησης του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών.

1.5. Ανάλυση των θετικών στοιχείων και των δυσκολιών που παρουσιάστηκαν κατά τη διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης.

Θετικά σημεία:

- Η εσωτερική αξιολόγηση δύναται να αποτελέσει το έναυσμα μιας συστηματικής καταγραφής του έργου που επιτελείται στο Τμήμα Κοινωνιολογίας σε εκπαιδευτικό και επιστημονικό επίπεδο.
- Η εσωτερική αξιολόγηση μπορεί να αποτελέσει ένα έναυσμα αναστοχασμού για το έργο που επιτελείται στο Τμήμα, τις συνθήκες εργασίας των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας, τους παράγοντες που λειτουργούν ανασχετικά, τις πραγματικές ανάγκες του Τμήματος σε προσωπικό, αλλά και σε υλικοτεχνικές υποδομές.
- Η διενέργεια της διαδικασίας εσωτερικής αξιολόγησης σε τακτά χρονικά διαστήματα και η τυποποίηση των διαδικασιών και των αρχών δίνει τη δυνατότητα για μια διαχρονική θεώρηση και συγκριτική στη διάρκεια του χρόνου αποτίμηση του έργου που επιτελείται στο Τμήμα Κοινωνιολογίας.

Δυσκολίες:

- Στη διαδικασία εσωτερικής αξιολόγησης συμμετείχαν όλα σχεδόν τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος, συμβασιούχοι διδάσκοντες, αλλά και μέλη του διοικητικού προσωπικού. Η μαζική αυτή συμμετοχή όλων των κατηγοριών των μελών του Τμήματος ήταν σημαντική ως προς την ανάδειξη όλων των οπτικών στη διαδικασία αξιολόγηση. Κατέστησε ωστόσο τη διαδικασία ιδιαίτερα χρονοβόρα και έκανε το έργο του συντονισμού ιδιαίτερα δύσκολο και απαιτητικό.
- Η επικέντρωση της λογικής αξιολόγηση της ΑΔΙΠ – που στα περισσότερα σημεία της υιοθετήθηκε και στην εσωτερική αξιολόγηση του Τμήματος Κοινωνιολογίας – σε ποσοτικά κριτήρια και δείκτες, θέτει σε δεύτερη μοίρα τις ποιοτικές διαστάσεις του διδακτικού και ερευνητικού έργου, το οποίο επιτελείται σε ένα Τμήμα που θεραπεύει αντικείμενα τα οποία εντάσσονται στο πεδίο των Κοινωνικών Επιστημών.
- Υπάρχουν αδυναμίες ανταπόκρισης σε μια ποσοτικού τύπου απεικόνιση συγκεκριμένων πτυχών του ερευνητικού έργου των διδασκόντων, όπως για παράδειγμα η συλλογή και η παρουσίαση των ετεροαναφορών, στο βαθμό που δεν υπάρχουν σχετικές βάσεις δεδομένων και μηχανές αναζήτησης για τις δημοσιεύσεις στα ελληνικά.

2. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ.

2.1. Γεωγραφική θέση του Τμήματος.

Το Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης εδρεύει στην Πανεπιστημιούπολη του Γάλλου Ρεθύμνου Κρήτης, έκτασης περίπου 1.500 στρεμμάτων, η οποία βρίσκεται 4 χλμ. ΝΔ από το κέντρο της πόλης του Ρεθύμνου. Το Τμήμα Κοινωνιολογίας στεγάζεται σε κτίριο που βρίσκεται νότια της Βιβλιοθήκης και παραπλεύρως της Οικονομικού Τμήματος της Σχολής Κοινωνικών Επιστημών.

2.2. Ιστορικό της εξέλιξης του Τμήματος.

2.2.1. Σύντομο Ιστορικό.

Το Τμήμα Κοινωνιολογίας ανήκει στη Σχολή Κοινωνικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Κρήτης. Το Πανεπιστήμιο Κρήτης ιδρύθηκε το 1973 με έδρα το Ρέθυμνο, σύμφωνα με το Ν.Δ. 87/73 και αναπτύχθηκε παράλληλα στο Ρέθυμνο και το Ηράκλειο. Το Τμήμα Κοινωνιολογίας ιδρύθηκε το 1984 μαζί με τα Τμήματα Ψυχολογίας και Οικονομικών Επιστημών (ΦΕΚ 156/27-4-1984, τεύχος Α) και λειτούργησε το 1987/1988 (δηλαδή δέχτηκε φοιτητές για πρώτη φορά).
Τα Τμήματα Κοινωνιολογίας, Ψυχολογίας και Οικονομικών Επιστημών συναπετέλεσαν αρχικά τη Σχολή Κοινωνικών Επιστημών, στην οποία αργότερα προσθέθηκε και το Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης. Αρχικά, το Τμήμα Κοινωνιολογίας, όπως και τα υπόλοιπα πανεπιστημιακά Τμήματα της πόλης του Ρεθύμνου στεγάστηκε σε σχολικό συγκρότημα στην περιοχή των Περιβολίων. Από το Μάρτιο του 1998 μεταφέρθηκε σε νέο κτίριο στην Πανεπιστημιούπολη στην περιοχή του Γάλλου. Στο χώρο αυτό συγκεντρώνονται τόσο οι εκπαιδευτικές, όσο και οι ερευνητικές δραστηριότητες του Τμήματος.

2.2.2. Μέλη ΔΕΠ και συμβασιούχοι διδάσκοντες κατά την περίοδο 2004-2009.

Σήμερα, στο Τμήμα Κοινωνιολογίας υπηρετούν δύο Καθηγητές πρώτης βαθμίδας, τέσσερις Αναπληρωτές/τριες Καθηγητές/τριες, εκ των οποίων η μία σε διαδικασία εξέλιξης, δέκα Επίκουροι Καθηγητές, εκ των οποίων οι τρεις έχουν εκλεγεί στη βαθμίδα του Αναπληρωτή Καθηγητή και αναμένουν τον διορισμό τους ενώ ανάμεσα στους υπόλοιπους επτά επίκουρους καθηγητές οι τέσσερις είναι μόνιμοι. Επιπλέον στο Τμήμα υπηρετούν πέντε μέλη ΔΕΠ που κατέχουν την βαθμίδα του Λέκτορα ενώ αναμένεται η ολοκλήρωση της διαδικασίας κρίσης για την πρόσληψη ενός ακόμη μέλους ΔΕΠ στη βαθμίδα του Λέκτορα. Τα εικοσιένα (21) μέλη ΔΕΠ καλύπτουν τις ανάγκες επιτέλεσης του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών και του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος Κοινωνιολογίας, ενώ διδακτικό έργο παρέχεται και σε δύο μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών που οργανώνονται σε διατμηματική βάση.

Όπως προκύπτει από τα παραπάνω στοιχεία η κατανομή των μελών ΔΕΠ στις διάφορες βαθμίδες μπορεί να κριθεί ως εξαιρετικά ισορροπημένη, γεγονός που σημαίνει ότι στο Τμήμα έχει εμπεδωθεί μια ακαδημαϊκή κουλτούρα, η οποία καθοδηγεί την ένταξη και την εξέλιξη των μελών ΔΕΠ μέσα από την τήρηση των κανόνων που αντιστοιχούν στο ακαδημαϊκό πεδίο. Η αναμενόμενη επικύρωση των εξελίξεων διδασκόντων που έχουν ολοκληρωθεί και οι διαδικασίες κρίσης ως προς τους νεοεισερχόμενους στο Τμήμα αναμένεται να ενισχύσουν την υφιστάμενη ισόρροπη κατανομή των μελών ΔΕΠ στις διάφορες βαθμίδες. Στο μέλλον πιθανές στρεβλώσεις ως προς την κατανομή των ΔΕΠ στις υφιστάμενες βαθμίδες είναι δυνατόν να προκύψουν από τη διαφαινόμενη πολιτική βούληση του Υπουργείου Παιδείας σχετικά με την μείωση των παρεχόμενων πιστώσεων, αλλά και την προκήρυξη νέων θέσεων που σήμερα καλύπτονται από συμβασιούχους διδάσκοντες του νόμου 407.

Ειδικότερα ως προς τις διαδικασίες εξέλιξης των μελών ΔΕΠ στο Τμήμα Κοινωνιολογίας ενδιαφέροντα είναι τα ευρήματα που προκύπτουν από τον πίνακα 11 του Παραρτήματος. Κατά τα πέντε ακαδημαϊκά έτη που αντιστοιχούν στην περίοδο 2004-2009 κανένα μέλος ΔΕΠ δεν εξελίχθηκε στη βαθμίδα του Καθηγητή πρώτης βαθμίδας. Να σημειώσουμε εδώ ότι κατά το ακαδημαϊκό έτος 2007-2008 απεχώρησε από το Τμήμα ένας Καθηγητής πρώτης βαθμίδας λόγω συμπλήρωσης του ορίου ηλικίας, ενώ κατά το ακαδημαϊκό έτος 2008-2009 απεχώρησε μια λέκτορας για τον ίδιο λόγο. Κατά την ίδια περίοδο (2004-2009) τρεις επίκουροι καθηγητές/τριες εξελίχθηκαν στη βαθμίδα του Αναπληρωτή Καθηγητή ενώ μεγαλύτερη κινητικότητα σημειώνεται στη βαθμίδα του Επίκουρου Καθηγητή. Συνολικά δεκατρία μέλη ΔΕΠ διορίζονται ως επίκουροι καθηγητές/τριες, εκ των οποίων οι δύο αφορούν σε νέες προσλήψεις και οι υπόλοιποι/ες έντεκα αφορούν σε εξελισσόμενα ΔΕΠ από τη βαθμίδα του Λέκτορα. Τούτη η πυκνότητα εξηγείται από το γεγονός της ωρίμανσης των διδασκόντων που κατά την προηγούμενη περίοδο είχαν εισαχθεί στο Τμήμα από την εναρκτήρια βαθμίδα. Τέλος, κατά τα ακαδημαϊκά έτη της περιόδου 2004-2009 πληρώθηκαν έξι θέσεις διδασκόντων στη βαθμίδα του Λέκτορα. Συμπερασματικά προκύπτει η διαπίστωση ότι στο διάστημα των πέντε τελευταίων ακαδημαϊκών ετών ένα μέλος ΔΕΠ αποχωρεί λόγω συνταξιοδότησης ενώ εισέρχονται στο Τμήμα οκτώ νέα μέλη, τα δύο εκ των οποίων στη βαθμίδα του Επίκουρου Καθηγητή.

Σημαντική είναι η συμβολή των συμβασιούχων διδασκόντων του νόμου 407 στην καλή λειτουργία τόσο του προπτυχιακού όσο και του μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών. Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία οι θέσεις των συμβασιούχων διδασκόντων προκηρύσσονται κάθε χρόνο με τη λήξη του ακαδημαϊκού έτους με τη δημοσίευση στην ιστοσελίδα του Τμήματος και σε εφημερίδες εθνικής και τοπικής κυκλοφορίας των θεματικών αντικειμένων, τα οποία η Γενική Συνέλευση κρίνει ότι καλύπτουν υφιστάμενα κενά στα προγράμματα σπουδών του Τμήματος. Οι

συμβάσεις που αφορούν στους συμβασιούχους διδάσκοντες είναι εξαμηνιαίες και δεν μπορούν να αφορούν στο ίδιο πρόσωπο για χρονικό διάστημα πέραν των έξι εξαμήνων (συνολικά τρία ακαδημαϊκά έτη), γεγονός που διασφαλίζει αφενός τη δυνατότητα εναλλαγής των διδασκόντων και τον εμπλουτισμό των προγραμμάτων σπουδών με νέα μαθήματα και αφετέρου την αποφυγή διαμόρφωσης σχέσεων εργασιακής εξάρτησης των συμβασιούχων διδασκόντων.

Ο αριθμός των συμβάσεων που συνήψε το Τμήμα παραμένει σταθερά μειούμενος κατά τα ακαδημαϊκά έτη της περιόδου 2004-2009. Από τις 20 εξαμηνιαίες συμβάσεις που συνήφθησαν κατά το ακαδημαϊκό έτος 2004-2005, οι οποίες αντιστοιχούν σε δέκα συμβασιούχους και επομένως στην προσφορά 40 μαθημάτων και σεμιναρίων, το έτος 2008-2009 συνήφθησαν 12 εξαμηνιαίες συμβάσεις που αντιστοιχούν σε 6 συναδέλφους που προσφέρουν 24 μαθήματα και σεμινάρια. Η φημολογούμενη περαιτέρω μείωση των διδασκόντων αυτής της κατηγορίας, δίχως την γρήγορη ολοκλήρωση των διορισμών που εκκρεμούν αναμένεται να δημιουργήσει σοβαρό πρόβλημα στην εκτέλεση των δύο προγραμμάτων σπουδών. Σημαντικότερες αναμένεται να είναι οι επιπτώσεις στο προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών, καθώς η προσφορά μαθημάτων και σεμιναρίων θα μειωθεί αισθητά, αυξάνοντας έτσι τον κίνδυνο επιμήκυνσης της διάρκειας σπουδών των φοιτητών, πέραν βέβαια από την μείωση του εύρους των προσφερόμενων μαθημάτων, με ό,τι αυτό συνεπάγεται για την ποιότητα του προγράμματος σπουδών.

2.2.3. Οι φοιτητές του Τμήματος Κοινωνιολογίας.

Την περίοδο 2008-2009 ο συνολικός αριθμός των εγγεγραμμένων προπτυχιακών φοιτητών στο τμήμα ήταν 890.

Κατά τα ακαδημαϊκά έτη 2004-2005 έως το 2008-2009 η εισροή προπτυχιακών φοιτητών εμφανίζεται ως σχετικά σταθερή μια μικρή επιπλέον αύξηση κατά το τελευταίο ακαδημαϊκό έτος.

Πέραν των εισαγομένων από τις πανελλαδικές εξετάσεις, σταθερή είναι η κατ' έτος εισροή φοιτητών από κατατακτήριες εξετάσεις για αποφοίτους άλλων ΑΕΙ και ΑΤΕΙ, καλύπτοντας το ανώτερο ποσοστό εγγραφόμενων που προβλέπει ο νόμος για την κατηγορία αυτή, γεγονός που δείχνει μια σταθερή ζήτηση για σπουδές στην Κοινωνιολογία από πτυχιούχους άλλων Τμημάτων, οι οποίοι προφανώς θεωρούν ότι ένα δεύτερο πτυχίο στην Κοινωνιολογία συνιστά ένα σημαντικό εφόδιο είτε για την προσωπική τους ολοκλήρωση είτε για την απόκτηση δεξιοτήτων που τους χρειάζονται στο πλαίσιο της ένταξής τους στην αγορά εργασίας.

Σημαντική επίσης είναι η εισροή φοιτητών που αφορούν σε επιτυχόντες σε άλλα ΑΕΙ, οι οποίοι για κοινωνικούς λόγους που προβλέπονται από τη νομοθεσία επιλέγουν να σπουδάσουν στο Πανεπιστήμιο Κρήτης. Αντίστοιχα, βέβαια, για τους ίδιους λόγους σημαντική είναι και η εκροή επιτυχόντων φοιτητών στο Τμήμα μας προς άλλα ομοειδή ακαδημαϊκά Τμήματα που λειτουργούν σε ιδρύματα του εσωτερικού. Βασικός λόγος μετακίνησης των φοιτητών από και προς το Τμήμα Κοινωνιολογίας, με εντονότερες όμως τις εκροές, φαίνεται να αποτελεί το υψηλό κόστος διαβίωσης που συνεπάγεται η μετακίνηση των φοιτητών σε άλλο μέρος από εκείνο της κατοικίας γονέων που αντιμετωπίζουν οικονομικά ή/και άλλα προβλήματα ή σε μέρος διαφορετικό από εκείνο των σπουδών άλλων μελών της ίδιας οικογένειας.

Αν αθροίσουμε όλες τις κατηγορίες των εισροών και τις αντιπαραβάλουμε προς τις μετεγγραφές των πρωτοετών σε άλλα ΑΕΙ, μπορούμε να διαπιστώσουμε ότι κατά μέσο όρο ο λόγος εισροών προς τις εκροές είναι 1 προς 2. Τούτες οι παρατηρήσεις εφόσον ισχύουν και για τα άλλα Τμήματα του Πανεπιστημίου Κρήτης και ειδικότερα για τα Τμήματα που λειτουργούν στην Πανεπιστημιούπολη του Ρεθύμνου μπορούν να μας οδηγήσουν στο συμπέρασμα ότι αφενός καταγράφεται μια σημαντική ζήτηση για σπουδές στα εν λόγω Τμήματα, όπως επίσης ότι είναι αναγκαία και επείγουσα η μέριμνα για την εξασφάλιση δωρεάν ή χαμηλού οικονομικού κόστους, ποιοτικής φοιτητικής στέγης, με στόχο την αποτροπή της απεγγραφής από τα μητρώα των Τμημάτων, πριν από την είσοδο των φοιτητών έστω στην πρώτη παράδοση μαθήματος, την ουσιαστική εκ μέρους τους γνώση του περιεχομένου και του προγράμματος σπουδών, των προσφερόμενων εκπαιδευτικών ευκαιριών και των ευρύτερων συνθηκών διαβίωσης που προσφέρονται στο πανεπιστήμιο Κρήτης και στην τοπική κοινωνία του Ρεθύμνου.

Ως προς τη χρονική διάρκεια των σπουδών των εγγεγραμμένων φοιτητών και φοιτητριών στο Τμήμα Κοινωνιολογίας, δυστυχώς δεν έχουμε στη διάθεση μας δεδομένα που αφορούν στα ακαδημαϊκά έτη προ του 2002. Τα διαθέσιμα στη Γραμματεία συγκεντρωτικά στοιχεία, τα οποία προκύπτουν από την κεντρική μηχανοργάνωση του Πανεπιστημίου Κρήτης μας επιτρέπουν μόνο κάποιες σκέψεις σ' ένα μικρό δείγμα ακαδημαϊκών ετών.

Όπως προκύπτει από το παρακάτω διάγραμμα, κατά τα δύο ακαδημαϊκά έτη των ετών 2002-2003 και 2003-2004 οι αποφοιτήσαντες από το Τμήμα Κοινωνιολογίας ανέρχονται σε πάνω από τα 2/3 των εγγραφέντων. Αντίθετα περισσότερο δυσμενής είναι ο λόγος των αποφοιτησάντων προς τους εγγραφέντες του ακαδημαϊκού έτους 2004-2005, κατά το οποίο περίπου το 40% των εγγεγραμμένων δεν κατόρθωσε να αποφοιτήσει στο διπλάσιο του κανονικού χρόνο σπουδών. Ενδιαφέρον παρουσιάζουν επίσης τα δεδομένα ως προς τη διάρκεια των σπουδών των εν λόγω ετών (βλ. σχετικό πίνακα στο Παράρτημα). Το μεγαλύτερο μέρος των αποφοίτων ολοκληρώνει τις σπουδές του από τα τέσσερα χρόνια έως τα έξι χρόνια ενώ ελάχιστοι είναι εκείνοι που αποφοιτούν εγγραφόμενοι στο έβδομο και πλέον έτος σπουδών.

Το εύρημα αυτό μας οδηγεί στο συμπέρασμα ότι οι φοιτητές που καταγράφονται ως μη αποφοιτήσαντες, σε χρόνο διπλάσιο του κανονικού, μπορούν να θεωρηθούν ότι έχουν εγκαταλείψει τις σπουδές τους στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Από τα δεδομένα που έχουμε στη διάθεσή μας δεν είμαστε σε θέση να γνωρίζουμε τους λόγους εγκατάλειψης των σπουδών από ένα τόσο μεγάλο μέρος των αρχικά εγγραφέντων φοιτητών, για να μπορέσουμε να εξάγουμε χρήσιμα συμπεράσματα που θα τροφοδοτούσαν τον αναστοχασμό μας για το παρεχόμενο από το Τμήμα πρόγραμμα σπουδών και τις πιθανές δυσλειτουργίες που δυνάμει συμβάλλουν στην μη λήψη του πτυχίου, δίχως βέβαια να παραγνωρίζεται η αρχική θεμελιώδης στρέβλωση που προκύπτει από το υφιστάμενο σύστημα εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, η οποία οδηγεί νέα παιδιά στο να εγγραφούν σε Τμήματα, των οποίων το γνωστικό αντικείμενο δεν ταιριάζει με τις αναζητήσεις και τις προσδοκίες τους.

Τέλος, ως προς τις επιδόσεις των φοιτητών που έχουν αποφοιτήσει από το Τμήμα Κοινωνιολογίας από το 2003 έως το 2009 μπορούμε να παρατηρήσουμε ότι ο μέσος όρος του βαθμού του πτυχίου κυμαίνεται από το 7,02 στο 7,51 με άριστα το 10 (βλ. σχετικό πίνακα στο Παράρτημα). Συνολικά, στα παραπάνω ακαδημαϊκά έτη αποφοίτησαν 543 φοιτητές και φοιτήτριες, εκ των οποίων μόλις τέσσερις συγκέντρωσαν βαθμό πτυχίου από 5,0 έως 5,9. Στους υπόλοιπους αποφοίτους ελαφρά φαίνεται να υπερτερούν όσοι και όσες αποφοίτησαν με βαθμό από 7,0 έως 8,4 έναντι εκείνων που πήραν το πτυχίο τους με βαθμό από 6,0 έως 6,9. Τέλος, οι αριστεύσαντες φοιτητές και φοιτήτριες (από 8,5 και πάνω) συγκροτούν μια σχετικά ισχνή αριθμητικά ομάδα (μόλις 36 στους 543).

Ως προς την κατανομή των βαθμών του πτυχίου στα διαφορετικά ακαδημαϊκά έτη μπορούμε να παρατηρήσουμε ότι με την πάροδο του χρόνου αυξάνει ο αριθμός των φοιτητών που αποκτούν το πτυχίο τους με χαμηλότερη βαθμολογία. Για παράδειγμα, οι απόφοιτοι των ακαδημαϊκών ετών 2003-2004 έως και 2006-2007 εμφανίζουν υψηλότερους απόλυτους αριθμούς στην κατηγορία εκείνων που επιτυγχάνουν ένα μέσο όρο βαθμολογίας από 7,0 έως 8,4 ενώ αντίθετα, οι πτυχιούχοι των δύο τελευταίων ακαδημαϊκών ετών (2007-2008 και 2008-2009) καταγράφουν σε απόλυτους αριθμούς μικρότερο βαθμό πτυχίου (βλ. σχετικό Πίνακα στο Παράρτημα).

Τέλος, ιδιαίτερα μικρός είναι ο αριθμός των αποφοίτων του ακαδημαϊκού έτους 2005-2006, γεγονός που μας οδηγεί σ' ένα κρίσιμο συμπέρασμα, αν λάβουμε υπόψη μας ότι τη χρονιά εκείνη, κατά το εαρινό εξάμηνο, εκδηλώθηκαν μαζικές κινητοποιήσεις εναντίωσης στην τροποποίηση του άρθρου 16 του Συντάγματος, σχετικά με τον δημόσιο χαρακτήρα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Παρότι, ίσως λόγω της συχνότητας τέτοιων επεισοδίων φοιτητικής συλλογικής δράσης τείνουμε όλοι, του Υπουργείου συμπεριλαμβανομένου, στην υποβάθμιση τέτοιων συμβάντων ως προς τη λειτουργία των Τμημάτων και το πολιτικό τους κόστος, οφείλουμε να συνειδητοποιήσουμε ότι τα αποτελέσματά τους μπορούν να καταστούν εξαιρετικά δυσμενή σε διάφορα επίπεδα: από το μπλοκάρισμα σημαντικού αριθμού φοιτητών ως προς το χρόνο λήψης των πτυχίων τους έως την υπερφόρτωση των μαθημάτων κατά τα επόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα. Υπό αυτήν την έννοια, η επιβολή μεταρρυθμίσεων από τα πάνω, δίχως σοβαρή, συστηματική μελέτη και κυρίως δίχως ουσιαστικό διάλογο με την ακαδημαϊκή κοινότητα και εντέλει την εξασφάλιση της συναίνεσής της είναι δυνατόν να οδηγήσει σε σοβαρές δυσλειτουργίες το εκπαιδευτικό μας σύστημα.

2.2.4. Διδακτικό, ερευνητικό και τεχνικό προσωπικό.

Στο Τμήμα Κοινωνιολογίας, πέραν των μελών ΔΕΠ και των συμβασιούχων διδασκόντων υπηρετούν τρία μέλη των κατηγοριών Ειδικό και Εργαστηριακό Διδακτικό Προσωπικό (ΕΕΔΙΠ) και Ειδικό Τεχνικό Εργαστηριακό Προσωπικό (ΕΤΕΠ), παρέχοντας διδακτικό έργο στον τομέα της Αγγλικής για Κοινωνιολόγους, επικουρικό εργαστηριακό έργο στον τομέα των ποσοτικών μεθόδων της κοινωνιολογικής έρευνας και υποστηρίζοντας τεχνικά τη λειτουργία του υπολογιστικού κέντρου της Σχολής Κοινωνικών Επιστημών, της Γραμματείας του Τμήματος Κοινωνιολογίας και τις ανάγκες των φοιτητών και των διδασκόντων του Τμήματος ως προς τη χρήση και την αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών. Να σημειώσουμε εδώ ότι κατά την τελευταία πενταετία, παρά τον πολλαπλασιασμό των δραστηριοτήτων του Τμήματος και την αυξητική τάση ως προς τον αριθμό των προπτυχιακών και των μεταπτυχιακών φοιτητών, το προσωπικό αυτής της κατηγορίας

παραμένει αμετάβλητο, όπως και εκείνο που απασχολείται στη Γραμματεία του Τμήματος (βλέπε παρακάτω).

Η συμβολή των μελών ΕΕΔΙΠ και ΕΤΕΠ στην καλή λειτουργία του Τμήματος, αλλά και στην επιτέλεση των προγραμμάτων σπουδών είναι καίριας σημασίας. Υπό αυτήν την έννοια δεν μπορεί να μην επισημανθεί η ύπαρξη ενός σημαντικού κενού σε πρόσθετο προσωπικό αυτής της κατηγορίας. Η λειτουργία δύο εργαστηρίων εντός του Τμήματος Κοινωνιολογίας διαμορφώνει μια σειρά από απαιτήσεις για προσωπικό με σταθερή σχέση εργασίας. Η πρόσληψη δύο ακόμα μελών ΕΤΕΠ και δυο ΕΕΔΙΠ θα πρέπει να θεωρηθεί ως στόχος πρώτης προτεραιότητας για την ανάπτυξη των εργαστηρίων και τον ορθολογικότερο σχεδιασμό της ερευνητικής φυσιογνωμίας του Τμήματος. Τα εργαστήρια του Τμήματος θα πρέπει να πάψουν να λειτουργούν μόνο στο μέτρο που εξασφαλίζουν πόρους από ερευνητικά προγράμματα. Χρειάζεται να διαθέτουν ένα βασικό ποσό από τον τακτικό προϋπολογισμό για λειτουργικά έξοδα, ένα άτομο ως διοικητικό προσωπικό ένα ΕΤΕΠ και ένα ΕΕΔΙΠ. Επί πλέον θα πρέπει να αποκτήσουν τη δυνατότητα να διαμορφώνουν τα ίδια ερευνητικές υποδομές, τεχνογνωσία και ερευνητικές προτάσεις σε σταθερή βάση. Τούτη η προοπτική θα συνδέσει ενεργότερα τα εργαστήρια με τους φοιτητές του Τμήματος και τα προγράμματα σπουδών, προσφέροντας ένα περιβάλλον ένταξης και μύησής τους, με συστηματικό τρόπο, στις τεχνικές και τις μεθόδους της κοινωνιολογικής έρευνας.

Τέλος, σε μεγάλο βαθμό τα ίδια ισχύουν και με τα τρία μέλη του προσωπικού που υποστηρίζει γραμματειακά τη λειτουργία του Τμήματος. Ο όγκος του έργου που πρέπει να παραχθεί από τη Γραμματεία (εγγραφές και δηλώσεις μαθημάτων φοιτητών, έκδοση πιστοποιητικών, παροχή πληροφοριών, τήρηση πρακτικών επιτροπών και γενικών συνελεύσεων, απομαγνητοφωνήσεις πρακτικών εκλογής μελών ΔΕΠ, υποστήριξη ΔΕΠ στο έργο τους, έκδοση πτυχίων, γραμματειακή στήριξη του Μεταπτυχιακού κλπ) απαιτεί την στελέχωση της Γραμματείας με τουλάχιστον δυο επιπλέον άτομα προσωπικό, τόσο για τη διασφάλιση ανθρώπινων όρων εργασίας του προσωπικού όσο και για την ορθολογικότερη οργάνωση της γραμματειακής υποστήριξης του Τμήματος και των προγραμμάτων σπουδών του.

2.3. Σκοπός του Τμήματος.

2.3.1. Στόχοι του Τμήματος.

Οι στόχοι του Τμήματος προβλέπονται από το Προεδρικό Διάταγμα 156/27-4-1984 (αριθμ. Φύλλου 53). Η κοινωνιολογία είναι μια εμπειρικά προσανατολισμένη κοινωνική επιστήμη που μελετά τα κοινωνικά φαινόμενα στην ιστορική και συγχρονική τους διάσταση και συμβάλλει στην κοινωνική συνειδητοποίηση των ανθρώπων. Στόχος του Προγράμματος Σπουδών είναι να εξοπλίσει θεωρητικά τον φοιτητή στα αντικείμενα της κοινωνιολογίας, όπως επίσης και να τον καταστήσει ικανό στη χρήση των εμπειρικών μεθόδων της κοινωνιολογικής έρευνας. Οι σπουδές προσανατολίζονται στην ανάπτυξη της αυτόνομης και μεθοδολογικά αναστοχαστικής κοινωνιολογικής σκέψης για την επιστημονική ανάλυση των κοινωνικών προβλημάτων, ενώ μεγάλη έμφαση δίνεται στην ανάπτυξη της ικανότητας του φοιτητή να στοχάζεται τις επιδράσεις της δραστηριότητάς του στην κοινωνική πραγματικότητα. Οι σπουδές στην Κοινωνιολογία στοχεύουν στη θεωρητικά και μεθοδολογικά θεμελιωμένη εκπαίδευση για την απόκτηση γνώσεων γύρω από την κοινωνική δομή, την κοινωνική αλληλόδραση και τους κοινωνικούς θεσμούς. Στο Τμήμα Κοινωνιολογίας οι σπουδές είναι δομημένες με τέτοιο τρόπο ώστε να εξασφαλίζουν την ευρύτερη κοινωνιολογική γνώση στα ιδιαίτερα πεδία της κοινωνιολογίας και γνώσεις από άλλες πειθαρχίες των κοινωνικών επιστημών. Το Πρόγραμμα Σπουδών οργανώνεται γύρω από τις θεματικές: γενικές κοινωνιολογικές

θεωρίες, ανάλυση των κοινωνικών δομών, μέθοδοι της κοινωνικής έρευνας, ειδικές κοινωνιολογίες, συναφή επιστημονικά αντικείμενα των κοινωνικών επιστημών, καθώς και την πρακτική άσκηση του φοιτητή.

2.3.2. Φυσιογνωμία του Τμήματος – Μέλη ΔΕΠ, Εργαστηριακό και Τεχνικό Προσωπικό του Τμήματος.

Διδακτικό Ερευνητικό Προσωπικό	Τηλέφωνο (Κωδικός 28310)	Ηλεκτρονική Διεύθυνση
Καθηγητές		
Κούση Μαρία	77477	kousis@social.soc.uoc.gr
Παπαϊωάννου Σκεύος	77486	skevos@social.soc.uoc.gr
Αναπληρωτές Καθηγητές		
Κονιόρδος Σωκράτης	77494	skoni@social.soc.uoc.gr
Παπαγεωργίου Παναγιώτα	77487	papageo@social.soc.uoc.gr
Σαματάς Μηνάς	77488	samatas@social.soc.uoc.gr
Χάλαρης Γεώργιος	77470	halaris@social.soc.uoc.gr
Επίκουροι Καθηγητές		
Αχείμαστος Μύρων	77481	myron@social.soc.uoc.gr
Γκούνης Κωνσταντίνος	77472	gounis@social.soc.uoc.gr
Ζαϊμάκης Ιωάννης	77495	zaimakisj@social.soc.uoc.gr
Ζαμπαρλούκου Στέλλα	77478	zamba@social.soc.uoc.gr
Κωνσταντινίδου Χριστίνα	77474	chrkon@social.soc.uoc.gr
Λαβράνου Αλίκη	77482	lavranu@social.soc.uoc.gr
Πετούση Βασιλική	77469	petousi@social.soc.uoc.gr
Σερντεδάκις Νίκος	77493	nserd@social.soc.uoc.gr
Τσιώλης Γεώργιος	77497	
Φουρναράκη Ελένη	77483	elfou@social.soc.uoc.gr
Λέκτορες		
Αράπογλου Βασίλης	77497	arapov@social.soc.uoc.gr
Καρακιουλάφη Χριστίνα	77479	karakichr@social.soc.uoc.gr
Μάρκου Αικατερίνη	77479	markat@social.soc.uoc.gr
Ρωμανός Βασίλης		romanos@social.soc.uoc.gr
Τζανάκης Μανόλης	77472	tzanakism@social.soc.uoc.gr
Ειδικό & Εργαστηριακό Διδακτικό Προσωπικό (Ε.Ε.ΔΙ.Π)		
Χαβρεδάκη Ειρήνη	77474	chavrede@social.soc.uoc.gr
Ειδικό Τεχνικό Εργαστηριακό Προσωπικό (Ε.Τ.Ε.Π)		
Παπαδάκη Μαρίνα	77429	papmarina@social.soc.uoc.gr
Τσιριντάνης Αλέξανδρος	77500	tsiridan@social.soc.uoc.gr

<u>ΦΕΚ των διορισμένων μέχρι τον Ιούνιο του 2010 μελών ΔΕΠ (21 άτομα). Κατάταξη με βάση τη βαθμίδα</u>

ΚΟΥΣΗ-ΛΕΚΑΚΗ	ΜΑΡΙΑ	1.ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ	ΣΚΕΥΟΣ	1.ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΚΟΝΙΟΡΔΟΣ	ΣΩΚΡΑΤΗΣ	2.ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ
ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ	ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ	2.ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ
ΣΑΜΑΤΑΣ	ΜΗΝΑΣ	2.ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΣΥΓΧΡΟΝΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
ΧΑΛΑΡΗΣ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ	2.ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΑΧΕΙΜΑΣΤΟΣ	ΜΥΡΩΝΑΣ	3.ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ: ΙΔΕΟΛΟΓΙΑ & ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ
ΓΚΟΥΝΗΣ	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	3.ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	ΑΣΤΕΑΚΗ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ
ΖΑΪΜΑΚΗΣ	ΙΩΑΝΝΗΣ	3.ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΖΑΜΠΑΡΛΟΥΚΟΥ	ΣΤΕΛΛΑ	3.ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ	ΧΡΙΣΤΙΝΑ	3.ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΜΕΣΩΝ ΜΑΖΙΚΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ
ΛΑΒΡΑΝΟΥ	ΑΛΙΚΗ	3.ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ
ΠΕΤΟΥΣΗ	ΒΑΣΙΛΙΚΗ	3.ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΑΡΕΚΚΛΙΣΗΣ
ΣΕΡΝΤΕΔΑΚΙΣ	ΝΙΚΟΛΑΟΣ-ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	3.ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΙΝΗΜΑΤΩΝ
ΤΣΙΩΛΗΣ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ	3.ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	ΠΟΙΟΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ
ΦΟΥΡΝΑΡΑΚΗ	ΕΛΕΝΗ	3.ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	ΝΕΟΤΕΡΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ
ΑΡΑΠΟΓΛΟΥ	ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	4.ΛΕΚΤΟΡΑΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΝΙΣΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥ
ΚΑΡΑΚΙΟΥΛΑΦΗ	ΧΡΙΣΤΙΝΑ-ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ	4.ΛΕΚΤΟΡΑΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ
ΜΑΡΚΟΥ	ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ	4.ΛΕΚΤΟΡΑΣ	ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΣΤΟ ΒΑΛΚΑΝΙΚΟ ΧΩΡΟ
ΡΩΜΑΝΟΣ	ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	4.ΛΕΚΤΟΡΑΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ
ΤΖΑΝΑΚΗΣ	ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ	4.ΛΕΚΤΟΡΑΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΑΣΘΕΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΙΑΤΡΙΚΩΝ ΘΕΣΜΩΝ

2.4. Διοίκηση του Τμήματος.

Η διοίκηση του Τμήματος ασκείται, σύμφωνα με το νόμο, από τον Πρόεδρο του Τμήματος. Σε περίπτωση απουσίας του Προέδρου το ρόλο αυτό ασκεί ο Αναπληρωτής Πρόεδρος του Τμήματος. Ο Πρόεδρος ή ο Αναπληρωτής Πρόεδρος προΐσταται των Υπηρεσιών του Τμήματος και σύμφωνα με το νόμο συγκαλεί το συλλογικό όργανο του Τμήματος που είναι η Γενική Συνέλευση (ΓΣ), καταρτίζει την ημερήσια διάταξη των ΓΣ, μεριμνά για την εφαρμογή των αποφάσεων των ΓΣ και συγκροτεί επιτροπές με προοπτική την ταχύτερη διεκπεραίωση θεμάτων που σχετίζονται με την εύρυθμη λειτουργία του Τμήματος.

Γραμματεία του Τμήματος.

Η Γραμματέας του Τμήματος προΐσταται της Γραμματείας και είναι υπεύθυνη για την ομαλή λειτουργία της. Σε συνεργασία με τον Πρόεδρο και τις υπερκείμενες Διοικητικές Υπηρεσίες η Γραμματέας είναι υπεύθυνη για την εφαρμογή του νόμου και τη διεκπεραίωση των αποφάσεων των ΓΣ. Στη Γραμματεία του Τμήματος εκτός της Γραμματέως υπηρετούν ακόμη δύο υπάλληλοι που υποστηρίζουν το προπτυχιακό και μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος Κοινωνιολογίας.

2.5. Επιτροπές του Τμήματος.

Στο Τμήμα έχουν καθοριστε□ και λειτουργούν ορισμένες Επιτροπές :

(α) Επιτροπές Τμήματος :

1. Συντονιστική Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών
2. Επιτροπή Προπτυχιακών Σπουδών
3. Επιτροπή Πρακτικής Άσκησης
4. Επιτροπή Κατατακτηρίων Εξετάσεων
5. Ακαδημαϊκοί Σύμβουλοι
6. Επιτροπή Προϋπολογισμού και Προμηθειών
7. Επιτροπή Ελέγχου Σίτισης
8. Επιτροπή Διεθνών Σχέσεων και Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων
9. Επιτροπή Βιβλιοθήκης

(β) Διατμηματικές Επιτροπές :

1. Διατμηματικό Μεταπτυχιακό στη 'Σύγχρονη Ελληνική και Ευρωπαϊκή Ιστορία' (με το *Ιστορίας-Αρχαιολογίας*)
2. Διατμηματικό Μεταπτυχιακό στη 'Βιοηθική' (με το *ΦΚΣ*).

2.6. Εσωτερικοί Κανονισμοί λειτουργίας του Τμήματος.

Στο Τμήμα έχουν θεσμοθετηθεί δύο εσωτερικοί κανονισμοί : α) Ο κανονισμός προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών, β) Ο κανονισμός προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών.

2.7. Διάρθρωση του Τμήματος.

Το Τμήμα δεν έχει ακόμα διαρθρωθεί τυπικά σε τομείς. Με στόχο όμως τον καλύτερο συντονισμό της εκπαιδευτικής και ερευνητικής του λειτουργίας, το Τμήμα είναι οργανωμένο σε Τομείς, στους οποίους κατανέμεται το διδακτικό του προσωπικό. Ο Τομέας συντονίζει τη διδασκαλία μέρους του γνωστικού αντικειμένου του Τμήματος που αντιστοιχεί σε συγκεκριμένο πεδίο της επιστήμης. Οι Τομείς του Τμήματος είναι

τρεις (3) και λειτουργούν προς το παρόν άτυπα : α) Τομέας Κοινωνικής Θεωρίας και Μεθόδων, β) Τομέας Κοινωνικής Οργάνωσης και Μεταβολής, γ) Τομέας Πολιτισμού.

2.8. Εκπαιδευτικά και Ερευνητικά Εργαστήρια.

Στο Τμήμα λειτουργούν τα εξής δύο εργαστήρια (βλ. Κεφάλαιο 5):

α. Εργαστήριο Κοινωνικής Ανάλυσης και Εφαρμοσμένης Κοινωνικής Έρευνας, και
β. Εργαστήριο Μελετών για το Κοινωνικό Φύλο.

2.9. Σταδιοδρομία Πτυχιούχων.

Ο πτυχιούχος Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης αποκτά όλα τα αναγκαία εφόδια για να ασκήσει την Κοινωνιολογία ως Επιστήμη και ως Επάγγελμα. Ειδικότερα, αποκτά τη δυνατότητα:

- να συνεχίσει μεταπτυχιακές σπουδές εξειδίκευσης (Master), αλλά και Διδακτορικές Σπουδές (Ph.D), τόσο στο Τμήμα μας, όσο και σε άλλα Πανεπιστημιακά Τμήματα Κοινωνικών Επιστημών, ΜΜΕ, Ιστορίας, Οικονομίας, Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικών, Δημόσιας Διοίκησης, κ.τ.λ. σε ελληνικά και ξένα ΑΕΙ.
- να απασχοληθεί στον ευρύτερο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα: ως επιστημονικός συνεργάτης και ως επιτελικό στελέχος σε θέματα υγείας, κοινωνικής ασφάλισης, πρόνοιας, πρόληψης κατά των ναρκωτικών και της εγκληματικότητας στο θεραπευτικό και σωφρονιστικό σύστημα, καθώς και στα διάφορα ερευνητικά προγράμματα κρατικών φορέων, αλλά και ιδιωτικών φορέων που αναλαμβάνουν την εκπόνηση εθνικών και ευρωπαϊκών προγραμμάτων. Επίσης, εργάζεται σε τράπεζες, ασφαλιστικές εταιρίες, Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών, κ.τ.λ.
- να διδάξει κοινωνιολογία και κοινωνικές επιστήμες στη μέση εκπαίδευση, και να συμβάλλει στη συνεχή εκπαίδευση και κατάρτιση ενηλίκων σε ΙΕΚ και αλλού.
- να ενταχθεί στο στρατό, και στις ένοπλες δυνάμεις. Ο πτυχιούχος Κοινωνιολογίας συχνά επιλέγεται και υπηρετεί τη στρατιωτική του θητεία ως κοινωνιολόγος, εμπειρία που βοηθά να ενταχθεί ως μόνιμος στέλεχος στο στρατό.
- να απασχοληθεί στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, (Δήμους, Νομαρχίες και Περιφέρειες) ως επιστημονικός συνεργάτης και σύμβουλος για θέματα περιφερειακής ανάπτυξης, μειονοτήτων, κοινωνικών προβλημάτων, πολιτιστικών και οικολογικών πρωτοβουλιών, ευρωπαϊκής διασύνδεσης, κ.τ.λ.
- να εργαστεί σε δημόσια και ιδιωτικά ΜΜΕ ως σύμβουλος και παραγωγός προγραμμάτων κοινωνικού περιεχομένου, και σε διάφορα ιδιωτικά γραφεία ευρωπαϊκής πληροφόρησης, αλλά και σε υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για θέματα κοινωνικών, εκπαιδευτικών και επαγγελματικών προγραμμάτων και ευκαιριών στην Ε.Ε, καθώς και σε άλλους διεθνείς οργανισμούς, όπως επίσης
- να συμμετάσχει ενεργά σε πολιτιστικές, οικολογικές και πολιτικές μη κυβερνητικές οργανώσεις και σε συλλόγους παρέμβασης στα κοινωνικά και πολιτικά δρώμενα.

2.10. Αποτελέσματα αξιολόγησης σε σχέση με τις επαγγελματικές προοπτικές.

2.10.1. Επιλογή Τμήματος Κοινωνιολογίας.

Με βάση τις απαντήσεις των φοιτητών επιβεβαιώνεται το γεγονός ότι η φοίτηση στο Τμήμα Κοινωνιολογίας τείνει να προκύπτει συμπτωματικά για τους περισσότερους φοιτητές καθώς 56,4% των φοιτητών απάντησαν ότι οι σπουδές στο Τμήμα Κοινωνιολογίας προέκυψαν «ως αποτέλεσμα του συστήματος εισαγωγικών εξετάσεων» ενώ προσωπική επιλογή αποτελούν για 43,6% των ερωτηθέντων.

2.10.2. Επαγγελματικές προοπτικές.

Η επαγγελματική κατοχύρωση των πτυχιούχων των τμημάτων Κοινωνιολογίας των ΑΕΙ ψηφίστηκε το 2009 (ΦΕΚ 199/1-10-2009 τ.Α΄ Π.Δ. 159/2009).

Αρνητικά, ωστόσο, τείνουν να αξιολογούν τις επαγγελματικές προοπτικές τους οι συμμετέχοντες στην έρευνα. Στο σύνολο του δείγματος, 80,2% των ερωτηθέντων αξιολογούν τις επαγγελματικές προοπτικές των αποφοίτων του Τμήματος ως «μερικά ικανοποιητικές» (44,6%) ή «καθόλου ικανοποιητικές» (35,6%). Όπως φαίνεται όμως και στο Γράφημα 2, πιο αρνητική εικόνα για τις επαγγελματικές προοπτικές τους τείνουν να έχουν οι φοιτητές των μεγαλύτερων ετών φοίτησης. Έτσι, «καθόλου ή μη ικανοποιητικές» θεωρούν τις επαγγελματικές τους προοπτικές 88,9% των φοιτητών του τρίτου και τέταρτου έτους ενώ το αντίστοιχο ποσοστό για τους φοιτητές του πρώτου και δεύτερου έτους είναι 77,5% και για φοιτούντες σε έτος πέραν του πέμπτου 78,9%. «Ικανοποιητικές» θεωρεί τις επαγγελματικές προοπτικές του ποσοστό 15% των φοιτητών πρώτου και δεύτερου έτους, 11,1% φοιτητές του τρίτου και τέταρτου έτους και 10,5% φοιτητές πέραν του πέμπτου έτους σπουδών. Ως «πολύ και πάρα πολύ ικανοποιητικές» αξιολογεί τις επαγγελματικές προοπτικές του ποσοστό 7,5% των φοιτητών πρώτου και δεύτερου έτους και ποσοστό 10,5% των φοιτητών πέραν του πέμπτου έτους σπουδών. Κανείς από τους φοιτητές τρίτου και τέταρτου έτους δεν θεωρεί ότι έχει τέτοιου είδους επαγγελματικές προοπτικές.

Γράφημα 2

2.10.3. Παράγοντες διαμόρφωσης επαγγελματικών προοπτικών.

Αναφορικά με τους παράγοντες που διαμορφώνουν τις επαγγελματικές προοπτικές των αποφοίτων του Τμήματος Κοινωνιολογίας, οι ερωτηθέντες στο σύνολό τους υποστηρίζουν ότι «πάρα πολύ» επηρεάζονται αυτές οι προοπτικές από την έλλειψη θέσεων εργασίας (37,6%), τη μη αναγνώριση της χρησιμότητας του επαγγέλματος του κοινωνιολόγου από την Πολιτεία (37,6%) και την αγορά εργασίας (32%) όπως επίσης την έλλειψη δεξιοτήτων για την άσκηση του επαγγέλματος (25%) και την έλλειψη θέσεων εργασίας (24,8%). Ενδιαφέρον αποτελεί το εύρημα ότι ποσοστό 27,7% του δείγματος θεωρεί ότι οι επαγγελματικές προοπτικές των αποφοίτων του Τμήματος επηρεάζονται «πάρα πολύ» από την ανάπτυξη κριτικής σκέψης.

«Πολύ» και «πάρα πολύ» επηρεάζονται οι επαγγελματικές προοπτικές των αποφοίτων του Τμήματος με βάση τις απαντήσεις των ερωτηθέντων από τη μη αναγνώριση από την Πολιτεία (69,3%) και την αγορά εργασίας (69%) της χρησιμότητας του επαγγέλματος ενώ ακολουθούν η έλλειψη θέσεων εργασίας (63,8%), η ανάπτυξη κριτικής σκέψης (58,4%) και η έλλειψη δεξιοτήτων για την άσκηση του επαγγέλματος του κοινωνιολόγου (41%) (Γράφημα 3).

Γράφημα 3

2.10.4. Πρωτοβουλίες για την ανάπτυξη επαγγελματικών προοπτικών.

Στο πλαίσιο της παραπάνω αξιολόγησης των επαγγελματικών προοπτικών τους, ποσοστό 86,1% των ερωτηθέντων συμφωνεί ότι το Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης, μόνο του ή σε συνεργασία με Τμήματα Κοινωνιολογίας άλλων ΑΕΙ της χώρας θα έπρεπε να αναλάβει πρωτοβουλίες για τη βελτίωση των επαγγελματικών προοπτικών των κοινωνιολόγων (Γράφημα 4).

Γράφημα 4

Στην πλειοψηφία τους οι φοιτητές που απάντησαν σε σχετική ανοιχτή ερώτηση αναφορικά με το ποιες πρωτοβουλίες θεωρούν ότι θα έπρεπε να αναληφθούν από το Τμήμα Κοινωνιολογίας ή/και τα Τμήματα Κοινωνιολογίας άλλων ΑΕΙ της χώρας, προτείνουν δράσεις που θα συμβάλλουν στην αναγνώριση της σημαντικότητας του έργου και ειδικότερα του επαγγέλματος του κοινωνιολόγου. Μέρος τέτοιων δράσεων όπως υποστηρίζουν οι φοιτητές θα πρέπει να είναι η διεξαγωγή εμπειρικών ερευνών και η δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων τους. Ακολουθούν σε συχνότητα προτάσεις για τη δημιουργία και την κατοχύρωση θέσεων εργασίας (καταρχήν από την Πολιτεία) όπως για παράδειγμα την κατοχύρωση θέσεων εργασίας κοινωνιολόγων ως εκπαιδευτικών στη μέση εκπαίδευση. Ειδική αναφορά γίνεται στην εξασφάλιση ότι οι απόφοιτοι των Τμημάτων Κοινωνιολογίας θα μπορούν να συμμετέχουν στις εξετάσεις ΑΣΕΠ χωρίς την προηγούμενη φοίτησή τους στην ΑΣΠΑΙΤΕ.

Με μεγάλη διαφορά ως προς τη συχνότητα των απαντήσεων προτείνονται από τους φοιτητές η καλύτερη ενημέρωση για τις υπάρχουσες δυνατότητες επαγγελματικής απασχόλησης καθώς και δράσεις όπως βελτίωση και διεύρυνση της πρακτικής άσκησης, αύξηση του αριθμού των μαθημάτων επιλογής καθώς και συντονισμό των προγραμμάτων σπουδών μεταξύ των διαφόρων Τμημάτων. Δύο μόνο από τους φοιτητές που απάντησαν στην ανοιχτή ερώτηση προτείνουν τη σύνδεση των σπουδών με την αγορά εργασίας (χωρίς ωστόσο να διευκρινίζουν περαιτέρω αυτή τη σύνδεση) ενώ ένας φοιτητής απαντά «Δεν ξέρω. Ας σκεφτεί το Υπουργείο Παιδείας που δημιούργησε αυτό το Τμήμα»!

2.11. Εκτιμήσεις και εργασιακή κατάσταση των αποφοίτων του Τμήματος Κοινωνιολογίας.

Με βάση τα αποτελέσματα δύο ερευνών για τους απόφοιτους του Τμήματος Κοινωνιολογίας με επιστημονικό υπεύθυνο τον Αναπληρωτή Καθηγητή του Τμήματος Μηνά Σαματά:

α. την έρευνα του Γραφείου Διασύνδεσης του Πανεπιστημίου Κρήτης για την απορρόφηση στην αγορά εργασίας των αποφοίτων όλων των τμημάτων των ετών 1998 – 2000, που διεξήχθη το 2005, και

β. την έρευνα στο πλαίσιο της διοργάνωσης της 1ης Συνάντησης Αποφοίτων του Τμήματος Κοινωνιολογίας. για τη σύσταση Συλλόγου Αποφοίτων τον Δεκέμβριο 2007, διαπιστώθηκαν συνοπτικά τα εξής συγκριτικά συμπεράσματα :

- Αύξηση ικανοποίησης των αποφοίτων από τις σπουδές τους στο Τμήμα Κοινωνιολογίας από 76% σε 79%.
- Αύξηση της επιρροής της Κοινωνιολογίας στη ζωή των αποφοίτων από 69% σε 72,5 %.
- Μεγάλη αύξηση της έκφρασης δυσαρέσκειας για την έλλειψη αγοράς εργασίας από 14,4% σε 20,6%.
- Αύξηση των μεταπτυχιακών σπουδών από 19,4% σε 32%.
- Αύξηση της απασχόλησης από 77% σε 79% , η οποία όμως χαρακτηρίζεται από μεγάλη αύξηση της ετεροαπασχόλησης.

Δηλαδή, ο βαθμός αντιστοιχίας των σπουδών με την απασχόληση των αποφοίτων ήταν: στην έρευνα του 2005 σχετικός 36,5% και άσχετος 62,4%, το οποίο αποτελούσε το μεγαλύτερο συγκριτικά ποσοστό ετεροαπασχόλησης των απόφοιτων όλων των τμημάτων του Πανεπιστημίου Κρήτης. Στην έρευνα του 2007 ο βαθμός αντιστοιχίας των σπουδών με την απασχόληση καταγράφηκε βελτιωμένος από 36,5% σε 46% και άσχετος από 62,4% σε 54 %.

3. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

3.1. Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών.

3.1.1. Παρουσίαση.

Το Πρόγραμμα Σπουδών περιλαμβάνει έναν αριθμό μαθημάτων που καλύπτουν – ανάλογα και με το υπάρχον διδακτικό δυναμικό του Τμήματος– το ευρύτερο γνωστικό πεδίο της Κοινωνιολογίας, ήτοι: τη θεωρία και τις μεθόδους της Κοινωνιολογίας, καθώς και θεωρητικές και αναλυτικές γνώσεις σε επιμέρους περιοχές και γνωστικά αντικείμενα της επιστήμης. Στο μέτρο του δυνατού, το Τμήμα έχει ως στρατηγική την ανάπτυξη μαθημάτων που δε θα έχουν μόνο εισαγωγικό - θεωρητικό χαρακτήρα, αλλά περισσότερο αναλυτικό, εμπειρικό και συγκριτικό περιεχόμενο.

Στο Πρόγραμμα Σπουδών, δίνεται ιδιαίτερο βάρος στα μαθήματα που αφορούν το χειρισμό των ποιοτικών και των ποσοτικών μεθόδων της κοινωνιολογικής έρευνας, με στόχο να εξοπλιστεί ο φοιτητής με όλες τις απαιτούμενες γνώσεις για την οργάνωση ερευνητικών σχεδίων και την επεξεργασία δεδομένων με τη χρήση των πιο σύγχρονων υπολογιστικών μέσων και εργαλείων.

Με στόχο τον καλύτερο συντονισμό της εκπαιδευτικής και ερευνητικής του λειτουργίας, το Τμήμα είναι οργανωμένο σε Τομείς, στους οποίους κατανέμεται το διδακτικό του προσωπικό. Ο Τομέας συντονίζει τη διδασκαλία μέρους του γνωστικού αντικειμένου του Τμήματος που αντιστοιχεί σε συγκεκριμένο πεδίο της επιστήμης. Οι Τομείς του Τμήματος είναι τρεις (3) και λειτουργούν προς το παρόν άτυπα.

(α) *Τομέας Κοινωνικής Θεωρίας και Μεθόδων*.

Ο Τομέας καλύπτει γνωστικά αντικείμενα όπως αυτά της ιστορίας των κοινωνιολογικών θεωριών, της κλασικής και σύγχρονης κοινωνικής θεωρίας, της κοινωνικής και πολιτικής φιλοσοφίας, της επιστημολογίας των κοινωνικών επιστημών και των μεθόδων των κοινωνικών επιστημών.

(β) *Τομέας Κοινωνικής Οργάνωσης και Μεταβολής*.

Ο Τομέας αυτός καλύπτει τα γνωστικά αντικείμενα της κοινωνιολογίας του κράτους και των οργανώσεων, της κοινωνιολογίας της οικογένειας, των κοινωνικών τάξεων και στρωμάτων, της κοινωνικής δημογραφίας, της αστεακής κοινωνιολογίας, της αγροτικής κοινωνιολογίας, της περιβαλλοντικής, της κοινωνιολογίας της γραφειοκρατίας, των επιχειρήσεων και της οικονομικής κοινωνιολογίας. Καλύπτει, επίσης, τις θεωρίες κοινωνικής αλλαγής και ανάπτυξης, τις κρατικές πολιτικές (με έμφαση στο κράτος πρόνοιας), το τοπικό κράτος, τα κοινωνικά κινήματα, τα πολιτικά κόμματα, τις οργανώσεις συμφερόντων, την πολιτική κοινωνιολογία της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, τη μετανάστευση και τις θεωρίες παγκοσμιοποίησης.

(γ) *Τομέας Πολιτισμού*.

Ο Τομέας Πολιτισμού καλύπτει την κοινωνιολογία του πολιτισμού, την κοινωνική ανθρωπολογία, την κοινωνιολογία της εργασίας, την κοινωνιολογία της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, την ιδεολογία και την κουλτούρα. Καλύπτει, επίσης, μια σειρά αντικειμένων που σχετίζονται με την κοινωνικοποίηση και τον κοινωνικό έλεγχο, την κοινωνιολογία της θρησκείας, την κοινωνιολογία της νεολαίας, την κοινωνιολογία

της λογοτεχνίας, την κοινωνιολογία της τέχνης, της επικοινωνίας και την κοινωνιολογία των μειονοτήτων.

Ομάδες Μαθημάτων.[3]

Με βάση το Πρόγραμμα Σπουδών και τα μαθήματα που αυτό περιέχει, ο φοιτητής καλείται να επιλέξει και να συγκροτήσει το δικό του ατομικό Πρόγραμμα Σπουδών. Για να διευκολύνει αυτή τη διαδικασία, το Τμήμα έχει διαρθρώσει το Πρόγραμμα Σπουδών με βάση τα παρακάτω κριτήρια:

- το βαθμό δυσκολίας και συνθετότητας των μαθημάτων
- την ύπαρξη μαθημάτων που θεωρούνται από επιστημολογική και διδακτική άποψη προαπαιτούμενα για την επιλογή άλλων, πιο σύνθετων ή πιο εξειδικευμένων μαθημάτων
- την ύπαρξη μαθημάτων που προσφέρουν τις απολύτως απαραίτητες κοινωνιολογικές βάσεις για κάθε φοιτητή της Κοινωνιολογίας.

Με βάση αυτά τα κριτήρια, τα μαθήματα του Προγράμματος χωρίζονται σε δυο ομάδες: (α) τα Μαθήματα Κορμού και (β) τα Μαθήματα των Κατευθύνσεων.

α. Μαθήματα Κορμού.

Ο Κορμός περιλαμβάνει μαθήματα που σκοπό έχουν να προσφέρουν τα βασικά μεθοδολογικά εργαλεία, τις γνώσεις και το πλαίσιο αναφοράς της Κοινωνιολογίας και των Κοινωνικών Επιστημών γενικότερα, καθώς και μια εισαγωγή στα επιμέρους γνωστικά αντικείμενα του κλάδου.

Τα Μαθήματα Κορμού, που προσφέρονται αποκλειστικά από το Τμήμα Κοινωνιολογίας, έχουν σχεδιαστεί κατά τρόπο ώστε αφενός να παρέχουν εγκύκλιο γνώση στο ευρύτερο γνωστικό αντικείμενο της επιστήμης της Κοινωνιολογίας και αφετέρου να διευκολύνουν τη μετάβαση προς τις επιμέρους θεματικές ενότητες επιστημονικών κατευθύνσεων, βάσει των οποίων αναπτύσσεται το Πρόγραμμα Σπουδών. Τα μαθήματα αυτά είναι κοινά για όλους τους φοιτητές, οι οποίοι θα πρέπει να τα συμπεριλάβουν υποχρεωτικά στο πρόγραμμά τους. Είναι δηλαδή Υποχρεωτικά (ΥΠΟ) και ο αριθμός τους ανέρχεται σε έντεκα (11).

Τρόπος οργάνωσης της διδασκαλίας των Υποχρεωτικών Μαθημάτων (Κορμού).

Τα μαθήματα αυτά περιλαμβάνουν σε εβδομαδιαία βάση:

- τρίωρη παράδοση
- πρόσθετη τρίωρη διδασκαλία φροντιστηριακή, εργαστηριακή ή άλλης μορφής που εμβαθύνει στο αντικείμενο του μαθήματος.

Στο μέρος της παράδοσης γίνεται διδασκαλία πλαισίου, ενώ το φροντιστηριακό μέρος επικεντρώνεται σε ειδικά θέματα ενταγμένα στη θεματολογία της διδασκαλίας πλαισίου.

Κάθε ΥΠΟ μάθημα αντιστοιχεί σε τέσσερις (4) διδακτικές μονάδες (δ.μ.).

β. Μαθήματα Κατευθύνσεων.

Οι κατευθύνσεις συγκροτούν συστηματικές θεματικές περιοχές επιμέρους γνωστικών αντικειμένων στο πλαίσιο της ευρύτερης επιστήμης της Κοινωνιολογίας.

[3] Βλέπε Παράρτημα ΙΙΙ.

Προσφέρουν τη δυνατότητα περαιτέρω εμβάθυνσης και ευέλικτης συγκρότησης του ιδιαίτερου επιστημονικού πεδίου προτίμησης του φοιτητή.

Οι Κατευθύνσεις είναι:

Α. Κοινωνική Θεωρία – Μεθοδολογία.

Β. Κοινωνική Ανάπτυξη - Κοινωνικός Μετασχηματισμός.

Γ. Πολιτική Κοινωνιολογία.

Δ. Πολιτισμός - Εργασία - Εκπαίδευση.

Στο πλαίσιο της επιδιωκόμενης γνωστικής ευρύτητας και ευελιξίας σε προπτυχιακό επίπεδο, οι παραπάνω ενότητες δεν αποτελούν περιοχές στενής εξειδίκευσης. Επιδιώκεται έτσι να υπηρετηθούν δύο καίριας εκπαιδευτικής σημασίας στόχοι. Αφενός δίνεται στο φοιτητή η δυνατότητα προσωπικής επιλογής των κατευθύνσεων και συνεπώς των γνωστικών αντικειμένων, στα οποία θα ήθελε να επικεντρώσει το ενδιαφέρον του, αφετέρου λαμβάνεται μέριμνα για την παράλληλη επαφή του με τα αντικείμενα και των άλλων κατευθύνσεων -τουλάχιστο με βασικά στοιχεία αυτών των αντικειμένων -, ώστε να εξασφαλίζεται ο εμπλουτισμός της γνώσης.

Τα μαθήματα κατεύθυνσης είναι:

– **Υποχρεωτικά Επιλεγόμενες Κατευθύνσεις (ΥΕΚ).**

Πρόκειται για μαθήματα που λειτουργούν ως «πύλες εισόδου» στις παραπάνω κατευθύνσεις.

– **Υποχρεωτικά Επιλεγόμενες Παραδόσεις (ΥΕΠ).**

Πρόκειται για μαθήματα που συγκροτούν τον κύριο όγκο των θεματικών αντικειμένων που περιλαμβάνουν οι κατευθύνσεις. Οι διδάσκοντες μπορούν να καθορίζουν και προαπαιτούμενα, όπου κρίνουν ότι αυτό είναι απαραίτητο. Για την απόκτηση πτυχίου απαιτούνται δεκαέξι (16) ΥΕΠ. Κάθε ΥΕΠ αντιστοιχεί σε τρεις (3) δ.μ.

– **Υποχρεωτικά Επιλεγόμενα Σεμινάρια (ΥΕΣ).**

Τα Σεμινάρια, που είναι Μαθήματα Υποχρεωτικά Επιλεγόμενα, χαρακτηρίζονται από τη σχετική εξειδίκευση του αντικειμένου. Προϋποθέτουν τη συστηματική ενεργοποίηση του φοιτητή στη διεξαγωγή του μαθήματος, μέσα από την άσκησή του στη συγκρότηση επιστημονικών εργασιών, οι οποίες παρουσιάζονται προφορικά και κατατίθενται και σε γραπτή μορφή. Γι' αυτό, ο φοιτητής υποχρεούται να παρακολουθεί συστηματικά το Σεμινάριο που επιλέγει.

Για την απόκτηση πτυχίου απαιτούνται έξι (6) ΥΕΣ. Κάθε ΥΕΣ αντιστοιχεί σε τέσσερις (4) δ.μ.

– **Μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής (ΕΛΕ).**

Πρόκειται για μαθήματα διεπιστημονικής κατάρτισης που συμπληρώνουν τα Υποχρεωτικά και Υποχρεωτικά Επιλεγόμενα Μαθήματα του Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος και προσφέρονται από άλλα Τμήματα του Ιδρύματος ή, έπειτα από ειδική απόφαση της Γ.Σ., από άλλα πανεπιστήμια της χώρας ή του εξωτερικού. Για την απόκτηση πτυχίου ο φοιτητής έχει δικαίωμα να συμπεριλάβει στο πρόγραμμά του μέχρι έξι (6) μαθήματα ΕΛΕ. Οι ΕΛΕ αντιστοιχούν σε τρεις (3) δ.μ.

Επιτόπια Διδακτική Άσκηση.

Η Επιτόπια Διδακτική Άσκηση μπορεί να πραγματοποιηθεί στο πλαίσιο διδασκαλίας μαθημάτων ή Σεμιναρίων. Η άσκηση αυτή θα προσδιορίζεται στο περίγραμμα του μαθήματος. Το ποσό της δαπάνης καλύπτεται από τον Προϋπολογισμό του Πανεπιστημίου.

Ξένη Γλώσσα.

Το μάθημα «Αγγλικά για Κοινωνιολόγους» που προσφέρει το Τμήμα είναι Υποχρεωτικό Μάθημα Κορμού. Ο φοιτητής ώς το τέλος των σπουδών του, πρέπει να έχει μάθει την αγγλική γλώσσα σε βαθμό που να μπορεί να κατανοεί κείμενα κοινωνιολογικού περιεχομένου. Το μάθημα της Ξένης Γλώσσας διδάσκεται τρεις (3) ώρες την εβδομάδα σε προοδευτική σειρά τεσσάρων (4) εξαμήνων τα οποία αντιστοιχούν στις βαθμίδες A, B, C, D. Ο φοιτητής που επιθυμεί να παρακολουθήσει άλλη γλώσσα (Γαλλικά, Γερμανικά, Ιταλικά, Ισπανικά) είναι υποχρεωμένος να την επιλέξει από το Τμήμα της Σχολής Κοινωνικών Επιστημών στο οποίο διδάσκεται. Όταν δεν προσφέρεται, είναι ελεύθερος να την επιλέξει από άλλο Τμήμα του Ιδρύματος

Πτυχιακή Εργασία.

Η Πτυχιακή Εργασία (ΠΤΥΚ 400, ΠΤΥΚ 40Ι) είναι προαιρετική για τη λήψη πτυχίου και αντιστοιχεί με δύο (2) ΥΕΠ και ένα (Ι) ΥΕΣ. Για τον υπολογισμό του πτυχίου ισοδυναμεί με τη βαθμολογία ενός μαθήματος (η ρύθμιση αυτή έχει αναδρομική ισχύ από το έτος εισαγωγής 2002-03). Ο φοιτητής που επιλέγει την εκπόνηση Πτυχιακής Εργασίας οφείλει να το δηλώσει στην αρχή του έβδομου (Ζ') εξαμήνου (μέσα στον αριθμό των δηλωθέντων μαθημάτων). Δικαίωμα υποβολής αίτησης για την εκπόνηση Πτυχιακής Εργασίας έχει ο φοιτητής που δεν οφείλει πάνω από δέκα (10) μαθήματα από το συνολικό αριθμό μαθημάτων που απαιτούνται για την απόκτηση του πτυχίου. Για να διατηρήσει το δικαίωμα να συνεχίσει την εκπόνηση της Πτυχιακής Εργασίας και κατά το όγδοο (Η') εξάμηνο, δεν πρέπει να οφείλει περισσότερα από πέντε (5) μαθήματα. Επίσης, πρέπει να έχει περάσει επιτυχώς μαθήματα ή/και Σεμινάρια του ίδιου αντικειμένου ή παρόμοιου με αυτό που επιθυμεί να μελετήσει ως θέμα της Πτυχιακής του Εργασίας και να έρθει σε επαφή και συνεννόηση με το διδάσκοντα που καλύπτει τη σχετική θεματική περιοχή.

Απόκτηση Πτυχίου.

Οι σπουδές ολοκληρώνονται σε οκτώ (8) ακαδημαϊκά εξάμηνα. Η επιτυχής ολοκλήρωσή τους οδηγεί στην απόκτηση πτυχίου Κοινωνιολογίας, για το οποίο απαιτείται η επιτυχής εξέταση σε σαράντα έξι (46) εξαμηνιαία μαθήματα (42 μαθήματα στην Κοινωνιολογία και συναφή αντικείμενα συν 4 εξαμηνιαία μαθήματα Ξένης Γλώσσας).

Από το σύνολο των σαράντα έξι (46) μαθημάτων που απαιτούνται για την απόκτηση πτυχίου:

- έντεκα (ΙΙ) μαθήματα είναι Υποχρεωτικά (ΥΠΟ)
- τέσσερα (4) μαθήματα Ξένης Γλώσσας
- τρία (3) μαθήματα από τις Υποχρεωτικά Επιλεγόμενες Κατευθύνσεις (ΥΕΚ)
- δεκαέξι (16) μαθήματα είναι Υποχρεωτικά Επιλεγόμενες Παραδόσεις (ΥΕΠ).

Διατμηματική Συνεργασία.

Η ακαδημαϊκή συνεργασία του Τμήματος Κοινωνιολογίας με άλλα Τμήματα, συναφούς γνωστικού αντικειμένου, του Πανεπιστημίου ή και άλλων πανεπιστημίων της Ελλάδας ή του εξωτερικού, συμβάλλει στον εμπλουτισμό του προγράμματος σπουδών και στην αναβάθμιση των ίδιων των σπουδών.

Πρόγραμμα «Δια Βίου Μάθησης /ERASMUS».

Το Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης έχει συνάψει αριθμό συμφωνιών συνεργασίας στο πλαίσιο του προγράμματος ανταλλαγής φοιτητών και διδασκόντων Σωκράτης/Εράσμους. Ορισμένες από αυτές τις συμφωνίες αφορούν μόνον μετακίνηση προπτυχιακών φοιτητών, άλλες μεταπτυχιακών και άλλες, τέλος, διδασκόντων. Αριθμός συμφωνιών περιλαμβάνει δύο ή και τρεις από τις προαναφερθείσες κατηγορίες μετακινούμενων. Οι συμφωνίες, οι οποίες είναι σε ισχύ κατά το ακαδ. έτος 2009-2010, αφορούν τις παρακάτω χώρες και ιδρύματα:

Αγγλία: University of Kent at Canterbury, London Metropolitan University. Αυστρία: University of Vienna. Γαλλία: Universite Lumiere (Lyon II), Universite de Metz, Universite Pierre Mendes France de Grenoble, Universite de Toulouse –II- Le Mirail, Universite Picardie. Γερμανία: Freie Universitat Berlin, Humboldt Universitaet, Johann-Wolfgang Goethe-Universitaet Frankfurt am Main, Universitaet Gottingen, Universities Kassel, Universitaet Hannover, Universitaet Jena. Ισπανία: Universidad Complutense de Madrid. Ιταλία: Universita degli studi della Calabria, Universita degli studi di Firenze, University of Trento, Universita di Milanoo-Bicocca. Κύπρος: Πανεπιστήμιο Κύπρου. Λιθουανία: Kaunas University. Πολωνία: Uniwersitet Jagiellonski. Πορτογαλία: Instituto Superior de Ciencias do Trabalho e da Empresa, Ινστιτούτο ISEG του Τεχνικού Πανεπιστημίου της Λισσαβόνας. Σουηδία: Linkopings Universitet. Τουρκία: Maltepe University.[4]

Το Τμήμα Κοινωνιολογίας προωθεί τους φοιτητές του, τόσο τους προπτυχιακούς όσο και τους μεταπτυχιακούς, να αξιοποιήσουν τις συμφωνίες που έχει συνάψει με άλλα ομοειδή Τμήματα του εξωτερικού στη βάση του πλαισίου Σωκράτης/Εράσμους μετακινήσεων φοιτητών προκειμένου να αποκτήσουν την εμπειρία σπουδής σε μία άλλη ευρωπαϊκή χώρα. Κατά την τελευταία πενταετία 22 φοιτητές του Τμήματος αξιοποίησαν την δυνατότητα που τους παρέχει το πρόγραμμα Σωκράτης/Εράσμους και οι φοιτητές αυτοί πραγματοποίησαν μέρος των σπουδών τους στο εξωτερικό. Το πρόγραμμα Σωκράτης/Εράσμους παρέχει οικονομική ενίσχυση (υποτροφία) στους μετακινούμενους φοιτητές, ενώ επιτρέπει την κατοχύρωση μαθημάτων ή εργαστηριακών ασκήσεων που πραγματοποιήθηκαν και εξετάστηκαν στο εξωτερικό επιτυχώς μέσω της μεταφοράς των διδακτικών μονάδων ECTS.

Οι φοιτητές διευκολύνονται πολύ από την ικανοποιητική λειτουργία και στελέχωση του κεντρικού Γραφείου Διεθνών/Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων του Π.Κ.. Το Γραφείο αυτό παρέχει στους φοιτητές την απαραίτητη βοήθεια για την μέγιστη αξιοποίηση του χρόνου παραμονής στο επιλεγέν Ίδρυμα του εξωτερικού. Επίσης το Τμήμα Κοινωνιολογίας συνολικά ενημερώνει σε ειδικές συναντήσεις με τους υπευθύνους του Γραφείου τους φοιτητές του για τις δυνατότητες κινητικότητας και τους τρόπους με τους οποίους μπορούν να τις εκμεταλλευτούν. Το αυτό πράττουν και τα μέλη ΔΕΠ, ιδιαίτερα σε σχέση με χώρες και ιδρύματα για τα οποία έχουν ιδία γνώση.

Όπως προαναφέρθηκε, οι μεταφορές και αναγνωρίσεις των μαθημάτων στο διεθνές πρόγραμμα συνεργασίας Σωκράτης/Εράσμους πραγματοποιούνται με βάση

[4] Πρόσθετες πληροφορίες παρέχονται στο επισυναπτόμενο Παράρτημα IV.

το εφαρμοζόμενο σύστημα μεταφοράς διδακτικών μονάδων ECTS. Η διαδικασία αυτή υπόκεινται στον έλεγχο του υπεύθυνου του προγράμματος Σωκράτης/Εράσμους όπως και της Επιτροπής Προπτυχιακών Σπουδών και της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος ή της Γενικής Συνέλευσης Ειδικής Σύνθεσης, αναλόγως του επιπέδου (προπτυχιακό/μεταπτυχιακό) των μετακινούμενων φοιτητών. Οι μετακινήσεις αυτές συνήθως αφορούν ένα ακαδημαϊκό εξάμηνο και σε ορισμένες περιπτώσεις δύο. Γενικότερα, η εμπειρία αυτή θα πρέπει να αξιολογηθεί ως πολύ θετική για τους μετακινούμενους φοιτητές, ευρύτερα δε και για το λοιπό φοιτητικό σώμα καθώς διαχέονται οι πληροφορίες αναφορικά με τη σπουδή και τη διαβίωση σε άλλες κοινοτική χώρες. Στα θέματα που χρειάζεται μόνιμη προσοχή είναι να διακριβώνεται η γλωσσική ικανότητα των φοιτητών του Τμήματος να παρακολουθούν τα μαθήματα στα ιδρύματα της αλλοδαπής στα οποία μετακινούνται.

Αναμφίβολα, θα πρέπει να συνεχιστεί η αξιοποίηση του προγράμματος Σωκράτης/Εράσμους από τους φοιτητές του Τμήματος Κοινωνιολογίας και να αυξηθεί ο αριθμός των μετακινούμενων κι αυτό θα πρέπει να αποτελέσει ρητή επιδίωξη.

Επίσης, το Τμήμα Κοινωνιολογίας δέχεται ένα αριθμό φοιτητών από άλλα (ξένα) ιδρύματα για ένα και σε ορισμένες περιπτώσεις δύο ακαδημαϊκά εξάμηνα. Κατά την τελευταία πενταετία 22 φοιτητές εξωτερικού μετακινήθηκαν στο Τμήμα αξιοποιώντας το πρόγραμμα Σωκράτης/Εράσμους. Οι μετακινήσεις αυτές έχουν μία θετική επίδραση στο συνολικό φοιτητικό σώμα καθώς προωθεί την αλληλο-γνωριμία των νέων.

Το Τμήμα Κοινωνιολογίας δεν έχει οργανώσει μέχρι στιγμής εκδηλώσεις ενημέρωσης των εισερχόμενους από άλλα Ιδρύματα φοιτητών, καθώς ο αριθμός των φοιτητών αυτών παραμένει χαμηλός. Οι φοιτητές αυτοί υποστηρίζονται σε προσωπικό επίπεδο από τα στελέχη του Γραφείου Διεθνών Σχέσεων, τον υπεύθυνο του προγράμματος του Τμήματος και τα μέλη ΔΕΠ της επιλογής τους.

Όπως ήδη σημειώθηκε, τα μαθήματα στο Τμήμα Κοινωνιολογίας διδάσκονται μόνο στην Ελληνική. Όμως, οι περισσότεροι από τους εισερχόμενους φοιτητές αυτής της κατηγορίας δεν γνωρίζουν σε ικανοποιητικό την ελληνική ώστε με άνεση να τα παρακολουθούν. Από την άλλη πλευρά, με τα μέχρι στιγμής δεδομένα, το Τμήμα Κοινωνιολογίας δεν είναι σε θέση να υποστηρίξει την συμμετοχή φοιτητών από το εξωτερικό στα προπτυχιακά ή τα μεταπτυχιακά του μαθήματα με διδασκαλία σε ξένη γλώσσα. Ως λύση έχει προκριθεί, στις περιπτώσεις των μετακινούμενων προς το Τμήμα φοιτητών του προγράμματος Σωκράτης/Εράσμους, να εργάζονται σε προσωπικό επίπεδο με τα μέλη ΔΕΠ, τα οποία τους παρέχουν ξενόγλωσση βιβλιογραφία. Αυτοί οι φοιτητές έχουν υποχρέωση να παρουσιάσουν γραπτή ερευνητική εργασία σε ξένη γλώσσα, συνήθως στην αγγλική, γαλλική ή γερμανική, αναλόγως και των δυνατοτήτων των διδασκόντων και των ιδίων. Το μέλος ΔΕΠ που έχει αναλάβει ένα/μία φοιτητή/τρια αξιολογεί την εργασία του. Ακόμα, παροτρύνονται οι φοιτητές Σωκράτης/Εράσμους να συμμετέχουν στην παρακολούθηση διαλέξεων επιστημόνων του εξωτερικού, οι οποίες πραγματοποιούνται καθ' όλη τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους[5].

Κατάλογος Προσφερόμενων Μαθημάτων με διδακτικές μονάδες (δ.μ.) και πιστωτικές μονάδες (ECTS).

---

[5] Πρόσθετες πληροφορίες για την μετακίνηση των φοιτητών παρέχονται στο επισυναπτόμενο Παράρτημα V.

Τα μαθήματα του Τμήματος κωδικοποιούνται ως εξής:

- Υποχρεωτικά Μαθήματα Κορμού (ΥΠΟ) Δείκτης 100-149
- Υποχρεωτικά Επιλεγόμενες Κατευθύνσεις (ΥΕΚ) Δείκτης 200-299
- Υποχρεωτικά Επιλεγόμενες Παραδόσεις ΥΕΠ) Δείκτης 200-299
- Σεμινάρια (ΥΕΣ) Δείκτης 300-399
- Πτυχιακή Εργασία (ΠΤΥΚ) Δείκτης 400-401
- Πρακτική Άσκηση (ΠΡΑΚ) Δείκτης 500

Έπειτα από το διακριτικό του περιεχομένου του εκάστοτε μαθήματος (π.χ. ΘΕΩ) και το χαρακτηριστικό του Τμήματος (Κ), ακολουθεί ο αριθμητικός δείκτης του μαθήματος (π.χ. ΘΕΩΚ 107).

Πρακτική Άσκηση.

Οι αποκαλούμενες ασκήσεις πεδίου, δηλαδή η επιτόπια παρατήρηση και έρευνα από το φοιτητή σε χώρους κοινωνικής και πολιτικής δράσης, που σχετίζονται με τις βασικές ενότητες γνωστικών αντικειμένων του κύκλου σπουδών, συμβάλλουν στη σύνδεση των θεωρητικών γνώσεων με την εμπειρική πραγματικότητα και στην καλύτερη κατανόηση και των δύο. Το Τμήμα στηρίζει αυτές τις εκπαιδευτικές δραστηριότητες, καθώς και τη συμμετοχή του φοιτητή σε προγράμματα ερευνητικών κέντρων, αλλά και σε οργανισμούς της Τοπικής Κοινωνίας.

Στο Τμήμα Κοινωνιολογίας ο θεσμός της πρακτικής άσκησης των φοιτητών ξεκίνησε από το 2002. Οι βασικοί στόχοι του προγράμματος είναι να δοθούν ευκαιρίες στους φοιτητές-τριες να συνδέσουν τη θεωρητική κοινωνιολογική γνώση με την κοινωνική πραγματικότητα μέσα από τη άσκηση τους σε συνεργαζόμενους φορείς που έχουν σχέση με τα γνωστικά αντικείμενα του Τμήματος Κοινωνιολογίας. Το πρόγραμμα εντάχθηκε στο πλαίσιο του χρηματοδοτούμενου προγράμματος «ΕΠΕΑΕΚ Πρακτικής Άσκησης» το εαρινό εξάμηνο του έτους 2002-03 και λειτούργησε σε αυτή τη βάση μέχρι το Σεπτέμβριο του 2008. Έκτοτε το Πρόγραμμα εξακολουθεί να λειτουργεί σε συνεργασία με επιλεγμένους φορείς σε εθελοντική βάση χωρίς χρηματοδότηση και ασφαλιστική κάλυψη για τους ασκούμενους. Το Τμήμα από τον Ιούνιο του 2009 έχει υποβάλλει πρόταση για την ένταξη του προγράμματος στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δια Βίου Εκπαίδευση για τις κατηγορίες πράξεων «Πρακτική Άσκηση Ανώτατης Εκπαίδευσης», «Γραφεία Διασύνδεσης Ανώτατης Εκπαίδευσης».

Μέσα από την Πρακτική Άσκηση εξασφαλίζεται η εκπαίδευση των φοιτητών σε πραγματικές εργασιακές συνθήκες και στη μάθηση μέσα στην πράξη των επαγγελματικών ρόλων και δραστηριοτήτων των κοινωνιολόγων καθώς επίσης η ενθάρρυνση της επαγγελματικής επινοητικότητας και του επαγγελματικού ήθους από τους ασκούμενους Παράλληλα η πρακτική άσκηση δίνει την ευκαιρία για συνεργασίες με φορείς, προγράμματα και υπηρεσίες της τοπικής κοινωνίας και την κινητοποίηση του ενδιαφέροντος δημόσιων και ιδιωτικών φορέων για την ανάπτυξη ενός δικτύου επαφών το οποίο θα μπορεί να στηρίξει την ομαλή ένταξη των φοιτητών στην αγορά εργασίας.

Η Πρακτική Άσκηση είναι προαιρετική έχει διάρκεια 2 μήνες και ισοδυναμεί με τις διδακτικές μονάδες ενός μαθήματος επιλογής (ΥΕΠ 3.δμ.). Οι ασκούμενοι με το πέρας της πρακτικής τους άσκησης είναι υποχρεωμένοι να εκπονήσουν ειδική επιστημονική εργασία στον επιστημονικό υπεύθυνο του προγράμματος. Η εργασία συνθέτει θεωρητικούς προβληματισμούς με την εργασιακή εμπειρία των φοιτητών-τριών και δείχνει το βαθμό αφομοίωσης της εμπειρικής γνώσης. Κατά το διάστημα

στο οποίο η Πρακτική Άσκηση είχε ενταχθεί στο ΕΠΕΑΕΚ το τμήμα μέσα από την γραμματειακή μονάδα της Πρακτικής Άσκησης φρόντιζε για τη διανομή και τη συμπλήρωση των ερωτηματολογίων στους φορείς και στους ασκούμενους. Ο υποψήφιος διδάκτορας του Τμήματος ανέλαβε τη στατιστική επεξεργασία των ερωτηματολογίων. Για την αποτίμηση των αποτελεσμάτων της Πρακτικής Άσκησης έλαβε χώρα ημερίδα με παρουσιάσεις από τον πρόεδρο του Τμήματος, τον επιστημονικό υπεύθυνο και εκπρόσωπο του Συλλόγου Ελλήνων Κοινωνιολόγων το Δεκέμβριο του 2007. Στην ημερίδα συμμετείχαν με παρεμβάσεις τους εκπρόσωποι συνεργαζόμενων φορέων και απόφοιτοι του Τμήματος, εκπρόσωποι της τοπικής αυτοδιοίκησης και διδάσκοντες στο Τμήμα.

Στη διάρκεια της συνεργασίας της Πρακτικής Άσκησης με το ΕΠΕΑΕΚ η απορροφητικότητα του ήταν πολύ ικανοποιητική. Στο χρονικό διάστημα της Πρακτική; Άσκηση της Β΄ φάσης του ΕΠΕΑΕΚ (15/11/2002 έως 31/12/2005) ασκήθηκαν 115 φοιτητές/τριες σε 74 συνεργαζόμενους φορείς. Στην Πρακτική Άσκηση Γ΄ φάσης (1/1/2006 έως 30/9/2008) ασκήθηκαν 113 φοιτητές/τριες σε 85 συνεργαζόμενους φορείς. Από το χειμερινό εξάμηνο του 2008 μέχρι και το εαρινό εξάμηνο του έτους 2009 έχουν ασκηθεί στο πρόγραμμα σε εθελοντική βάση 13 φοιτητές σε 10 συνεργαζόμενους φορείς. Οι 169 φορείς με τους οποίους συνεργάστηκε το Τμήμα έχουν ταξινομηθεί στα εξής πεδία: Υπηρεσίες Υγείας και Κοινωνικής Φροντίδας, Εργασία και Απασχόληση, Εκπαίδευση και Έρευνα, ΜΜΕ, Υπηρεσίες Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Τοπικές Αναπτυξιακές Εταιρίες, Υπηρεσίες για τη Μετανάστευση, Κρατικές Υπηρεσίες (Υπουργεία), ΜΚΟ και Εθελοντικοί Οργανισμοί.

Η εμπειρία της λειτουργίας του Προγράμματος Πρακτικής Άσκησης κρίνεται ικανοποιητική. Μέσα από την πρακτική άσκηση εκπονήθηκαν ορισμένες αξιόλογες εργασίες ενώ προέκυψαν και ενδιαφέρουσες συνεργασίες που οδήγησαν στην εργασιακή απασχόληση αποφοίτων μας. Στον αντίποδα υπήρξαν δυσλειτουργίες σε ορισμένες περιπτώσεις που οι υποδομές και κυρίως η έλλειψη κοινωνιολόγου στην υπηρεσία οδηγούσε σε προβληματικές συνεργασίες. Η απουσία χρηματοδοτούμενου προγράμματος για την ένταξη της πρακτικής άσκησης κρίνεται ως σοβαρό πρόβλημα αφού ανάμεσα στα άλλα οι φοιτητές δεν καλύπτουν στοιχειώδη έξοδα για την εκπόνηση της πρακτικής τους άσκησης και δεν έχουν ασφαλιστική κάλυψη. Η έλλειψη αποζημίωσης των φοιτητών δεν επιτρέπει την πραγματοποίηση της πρακτικής άσκησης για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των δύο μηνών, διάστημα το οποίο, όπως προέκυψε από τη σχετική έρευνα μεταξύ συνεργαζόμενων φορέων και φοιτητών, συχνά κρίνεται ανεπαρκές. Εξάλλου ο γενικότερος περιορισμός των κονδυλίων του ΠΠΑ καθιστά πρακτικά αδύνατη την παρακολούθηση της απασχόλησης των αποφοίτων καθώς επίσης δυσχερέστατη την επεξεργασία των ερωτηματολογίων των φοιτητών και των συνεργαζόμενων φορέων. Εντούτοις, οι πληροφορίες που περιέχονται στα ερωτηματολόγια κρίνονται απολύτως αναγκαίες για τη βελτίωση του προγράμματος και την παραγωγική συνεργασία του Τμήματος Κοινωνιολογίας με την αγορά εργασίας που ως εκ τούτου καθίσταται προβληματική. Για τον ίδιο λόγο δεν είναι εφικτή η μακροχρόνια συλλογή και ανάλυση στοιχείων που αφορούν την απασχολησιμότητα και επαγγελματική εξέλιξη φοιτητών/τριών που συμμετείχαν στο ΠΠΑ μετά την αποφοίτησή τους.

Επιπλέον, για τη βελτίωση της Πρακτικής Άσκησης προτείνεται: α) να εξευρεθεί ένας πιο αποτελεσματικός τρόπος εποπτείας των απασχολούμενων φοιτητών με την εμπλοκή περισσότερων διδασκόντων, β) να συνδεθεί επαρκώς η Πρακτική Άσκηση με επιλεκτικούς φορείς που θα παρέχουν τη δυνατότητα για άσκηση κοινωνιολογικού έργου, γ) να εξευρεθεί ένας τρόπος που να καθιστά αποτελεσματικότερη την

επικοινωνία μεταξύ των συνεργαζομένων φορέων και του Τμήματος, δ) να δοθεί η δυνατότητα σε φοιτητές που ασκούν την πρακτική τους άσκηση σε φορείς με ιδιαίτερο ενδιαφέρον (π.χ. ερευνητικά κέντρα) να παρατείνουν το χρόνο πρακτικής άσκησης, και στ.) να διερευνηθεί η δυνατότητα σύνδεσης της πρακτικής άσκησης με μικρά ερευνητικά προγράμματα που εμπεριέχουν κοινωνιολογική έρευνα.

3.1.2. Αξιολόγηση του Προγράμματος Σπουδών από τους φοιτητές.

Προγράμματα ERASMUS και πρακτικής άσκησης.

Το Τμήμα Κοινωνιολογίας έχει συνάψει συμβάσεις ανταλλαγής φοιτητών μέσω του προγράμματος ERASMUS. Στην πλειοψηφία τους ωστόσο, οι φοιτητές του δείγματος δεν έχουν συμμετάσχει (95%) σε τέτοιου είδους προγράμματα και παράλληλα σε ποσοστό 62% δηλώνουν ότι δεν προτίθενται στο μέλλον να συμμετάσχουν. Αντίθετα, πρόθεση μελλοντικής συμμετοχής δηλώνει ποσοστό 38% των ερωτηθέντων.

Ανεξάρτητα πάντως από τη συμμετοχή τους ή την πρόθεση συμμετοχής τους σε προγράμματα ανταλλαγής φοιτητών ποσοστό 52,5% των ερωτηθέντων «συμφωνούν απόλυτα» και ποσοστό 43,6% «συμφωνούν» ότι τα προγράμματα ανταλλαγής φοιτητών είναι πολύ καλή εμπειρία για τους φοιτητές (Γράφημα 9). Παράλληλα, ποσοστό 76,3% των ερωτηθέντων τάσσονται υπέρ της συμμετοχής μεγαλύτερου αριθμού φοιτητών σε προγράμματα ανταλλαγής (30,7% «συμφωνούν απόλυτα» και 35,6% «συμφωνούν) (Γράφημα 9).

Ως προς τη χρονική διάρκεια των προγραμμάτων ανταλλαγής, οι ερωτηθέντες δεν φαίνεται να έχουν σχηματίσει γνώμη καθώς σε ποσοστό 52% «ούτε συμφωνούν ούτε διαφωνούν» με τη δήλωση ότι το χρονικό διάστημα των προγραμμάτων ανταλλαγής θα έπρεπε να είναι μεγαλύτερο (Γράφημα 9).

Ευρύτερη γνωστοποίηση των προγραμμάτων ανταλλαγής φοιτητών επιθυμεί η πλειοψηφία των ερωτηθέντων (ποσοστό 48,5% δηλώνει ότι «συμφωνεί απόλυτα» και 46,5% όχι «συμφωνεί») ενώ ποσοστό 68,4% «συμφωνεί απόλυτα» και «συμφωνεί» (17,8% και 40,6% αντίστοιχα) ότι οι φοιτητές θα πρέπει να γνωρίζουν πολύ καλά τη γλώσσα της χώρας στην οποία μετακινούνται (Γράφημα 9).

Γράφημα 9

Στην ίδια ενότητα τέλος, οι ερωτηθέντες σε ποσοστό 34% αξιολογούν το πρόγραμμα πρακτικής άσκησης ως «πάρα πολύ χρήσιμο». Ως «πολύ χρήσιμο» και «χρήσιμο» αξιολογούν το πρόγραμμα πρακτικής άσκησης οι ερωτηθέντες σε ποσοστό 27% και 28% αντίστοιχα. «Λίγο χρήσιμο» θεωρεί το πρόγραμμα πρακτικής άσκησης ποσοστό 10% των ερωτηθέντων ενώ πολύ μικρό ποσοστό (1%) αξιολογεί το πρόγραμμα πρακτικής άσκησης ως «καθόλου χρήσιμο».

Συμβολή του ΠΠΣ στην κατανόηση του αντικειμένου της Κοινωνιολογίας ως επιστήμης και ως επαγγέλματος.

Με βάση τις απαντήσεις τους στις αντίστοιχες ερωτήσεις, οι ερωτηθέντες θεωρούν ότι το ΠΠΣ του Τμήματος τους παρέχει καλύτερη κατανόηση για το περιεχόμενο της Κοινωνιολογίας ως επιστήμης και λιγότερο ως επαγγέλματος. Έτσι, 45% των ερωτηθέντων δήλωσαν ότι το ΠΠΣ συμβάλλει «ικανοποιητικά» στην κατανόηση του περιεχομένου της κοινωνιολογίας ως επιστήμης και 40% ότι συμβάλλει «πολύ» και «πάρα πολύ» (27% και 13% αντίστοιχα) σε αυτή την κατανόηση. Από την άλλη μεριά 47% των ερωτηθέντων απάντησαν ότι το ΠΠΣ συμβάλλει «λίγο» στην κατανόηση του περιεχομένου της Κοινωνιολογίας ως επαγγέλματος και 37% ότι συμβάλλει «ικανοποιητικά» (Γράφημα 1).

Γράφημα 1

Ύλη και αριθμός μαθημάτων, διδασκαλία ξένης γλώσσας.

Υψηλό ποσοστό των ερωτηθέντων υποστηρίζουν ότι μεταξύ των υποχρεωτικών μαθημάτων (ΥΕ), των μαθημάτων Υποχρεωτικής Επιλογής Κατεύθυνσης (ΥΕΚ) και Υποχρεωτικής Επιλογής Παράδοση (ΥΕΠ) υπάρχει «αρκετή» (51,5%) και «πολύ» (26,7%) επικάλυψη ύλης (Γράφημα 5).

Γράφημα 5

Παράλληλα, οι ερωτηθέντες στην πλειοψηφία τους θεωρούν ότι ο αριθμός μαθημάτων ελεύθερης επιλογής που προσφέρεται στο Τμήμα είναι «ικανοποιητικός» (49%) ενώ ποσοστό 28% των ερωτηθέντων αξιολογούν τον αριθμό αυτό ως «μικρό» (Γράφημα 6). Από την άλλη μεριά, ο αριθμός των σεμιναρίων που απαιτείται για τη λήψη πτυχίου αξιολογείται ως «ικανοποιητικός» από ποσοστό 48% των ερωτηθέντων και «μεγάλος» από ποσοστό 31% των ερωτηθέντων (Γράφημα 6).

Γράφημα 6

Θετικά σε γενικές γραμμές αξιολογούν οι φοιτητές του Τμήματος που συμμετείχαν στην έρευνα την υποχρεωτική διδασκαλία ξένης γλώσσας. Έτσι, «απαραίτητη» κρίνουν την υποχρεωτική διδασκαλία ξένης γλώσσας οι φοιτητές σε ποσοστό 53,5% ενώ «πολύ απαραίτητη» και «πάρα πολύ απαραίτητη» σε ποσοστό 31,7% (16,8% και 14,9% αντίστοιχα). (Γράφημα 7) Μάλλον μοιρασμένες είναι οι απόψεις για το κατά πόσο η καλή γνώση ξένων γλωσσών είναι απαραίτητη για την παρακολούθηση του ΠΠΣ καθώς 38% την κρίνουν «απαραίτητη», 33% την κρίνουν «λίγο» ή «καθόλου απαραίτητη» (28% και 5% αντίστοιχα) και 29% κρίνουν τη γνώση ξένων γλωσσών «πολύ απαραίτητη» και «πάρα πολύ απαραίτητη» (20% και 9% αντίστοιχα) για την παρακολούθηση του ΠΠΣ. (Γράφημα 7) Ωστόσο, στη συντριπτική τους πλειοψηφία οι ερωτηθέντες αξιολογούν τη γνώση ξένης γλώσσας ως σημαντική για την επίτευξη των μελλοντικών επαγγελματικών τους στόχων καθώς σε ποσοστό 40,6% απαντούν ότι είναι «πάρα πολύ απαραίτητη», σε ποσοστό 36,6% απαντούν ότι είναι «πολύ απαραίτητη» και «απαραίτητη» σε ποσοστό 20,8% (Γράφημα 7).

Γράφημα 7

Αξιολόγηση φοιτητών από διδάσκοντες.

Η χρήση πολλαπλών τρόπων αξιολόγησης των φοιτητών φαίνεται ότι εξαρτάται από το διδάσκοντα, τουλάχιστον όπως προκύπτει από τις απαντήσεις των ερωτηθέντων οι οποίοι σε ποσοστό 74,3% απαντούν ότι κάποιοι από τους διδάσκοντες χρησιμοποιούν πολλαπλούς τρόπους αξιολόγησης ενώ κάποιοι άλλοι όχι. Με βάση τις απαντήσεις των φοιτητών που θεωρούν ότι οι διδάσκοντες εφαρμόζουν πολλαπλούς τρόπους αξιολόγησης (ποσοστό 18,8%) φαίνεται ότι οι τρόποι εξέτασης που εφαρμόζονται συνήθως από τους διδάσκοντες (η ερώτηση επέτρεπε παραπάνω από μία απαντήσεις) είναι οι γραπτές εργασίες (84,3%), οι παρουσιάσεις εργασιών (76,5%), οι πρόοδοι (45,1%) ενώ ακολουθούν τα μικρά ερευνητικά project (17,6%) και άλλοι τρόποι οι οποίοι δεν προσδιορίζονται (11,8%).

Στην ερώτηση «Σε γενικές γραμμές σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι οι διδάσκοντες/διδάσκουσες εφαρμόζουν κοινά κριτήρια αξιολόγησης των φοιτητών» οι ερωτηθέντες σε ποσοστό 45,5% θεωρούν ότι τέτοια κριτήρια εφαρμόζονται «αρκετά», «πολύ» σε ποσοστό 26,7% και «πάρα πολύ» σε ποσοστό 6,9% (Γράφημα 8).

Γράφημα 8

Παράλληλα, ποσοστό 62,4% των ερωτηθέντων αξιολογούν τη βαθμολόγηση των φοιτητών από τους διδάσκοντες/διδάσκουσες στα μαθήματα και σεμινάρια ως «αντικειμενική». «Αυστηρή» κρίνει τη βαθμολόγηση των φοιτητών ποσοστό 23,8% των ερωτηθέντων και «ελαστική» ποσοστό 9,9%. (Ποσοστό 4% των ερωτηθέντων τάσσεται με την επιλογή «άλλο» χωρίς όμως περαιτέρω διευκρινίσεις.)

3.1.3. Αξιολόγηση του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών από μέλη ΔΕΠ.

Στην συγκεκριμένη ενότητα παρουσιάζονται οι απαντήσεις των μελών Δ.Ε.Π του Τμήματος Κοινωνιολογίας για την αξιολόγηση ζητημάτων που σχετίζονται με τα προγράμματα σπουδών (προπτυχιακό).

Ανταπόκριση του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών (ΠΠΣ) στους στόχους του Τμήματος και στις απαιτήσεις της κοινωνίας.

Παρακάτω παρουσιάζονται οι απαντήσεις των μελών Δ.Ε.Π του Τμήματος Κοινωνιολογίας για ζητήματα που σχετίζονται με την ανταπόκριση του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών στους στόχους του Τμήματος και στις απαιτήσεις της κοινωνίας. Με βάση την ανάλυση των απαντήσεων η πλειοψηφία 63,2% των ερωτηθέντων υποστηρίζει ότι το Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών προετοιμάζει ικανοποιητικά τους αποφοίτους του Τμήματος να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις του επαγγέλματος του κοινωνιολόγου, ενώ το 15,8% των ερωτηθέντων

θεωρούν ότι το Πρόγραμμα προετοιμάζει «πολύ» τους προπτυχιακούς φοιτητές. Το αντίστοιχο ποσοστό για κείνους που υποστηρίζουν ότι είναι μικρή η συμβολή του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών στο συγκεκριμένο ζήτημα είναι 21,1%. Το 41,2% των μελών Δ.Ε.Π θεωρεί τις επαγγελματικές προοπτικές των αποφοίτων του Τμήματος «καθόλου ικανοποιητικές», το 47,1% λίγο ικανοποιητικές και το 11,8% «ικανοποιητικές» (Γράφημα 1).

Γράφημα 1

Η ανάλυση των απαντήσεων για τους διαφορετικούς παράγοντες διαμόρφωσης των επαγγελματικών προοπτικών των αποφοίτων του Τμήματος ανέδειξε ως «πάρα πολύ» σημαντική την έλλειψη θέσεων εργασίας (73,7%), τη μη αναγνώριση από την Πολιτεία της χρησιμότητας του επαγγέλματος του κοινωνιολόγου (44,4%) και τη μη αναγνώριση από την αγορά εργασίας της χρησιμότητας του επαγγέλματος (42,1%). Αξιοσημείωτο είναι ότι το 5,9% των ερωτηθέντων υποστηρίζει ότι παράγοντες όπως το υψηλό επίπεδο σπουδών και η ανάπτυξη της κριτικής σκέψης δεν συντελούν στην διαμόρφωση των επαγγελματικών προοπτικών των αποφοίτων του Τμήματος. Οι υπόλοιπες απαντήσεις παρουσιάζονται αναλυτικά στο Γράφημα 2.

Γράφημα 2

Αναφορικά με την ανάγκη διαμόρφωσης ενός συστήματος παρακολούθησης της προόδου/ επαγγελματικής αποκατάστασης των αποφοίτων του, το 78,9% των μελών Δ.Ε.Π θεωρεί ότι το Τμήμα Κοινωνιολογίας θα πρέπει να διαμορφώσει ένα σύστημα παρακολούθησης της. Αντίθετα, το 21,1% δεν συμφωνεί με τη διαμόρφωση ενός τέτοιου συστήματος.

Δομή, συνεκτικότητα και λειτουργικότητα του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών (ΠΠΣ).

Στην ανάλυση που ακολουθεί παρουσιάζονται οι απαντήσεις των μελών Δ.Ε.Π του Τμήματος Κοινωνιολογίας για ζητήματα που αφορούν στη δομή, συνεκτικότητα και λειτουργικότητα του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ). Η κατανομή των μαθημάτων/σεμιναρίων (ΥΕΣ) σε υποχρεωτικά (ΥΠΟ), υποχρεωτικά επιλεγόμενα κατεύθυνσης (ΥΕΚ) και υποχρεωτικές επιλεγόμενες παραδόσεις (ΥΕΠ) αξιολογήθηκε σε γενικές γραμμές θετικά από τα μέλη ΔΕΠ. Συγκεκριμένα, 10,5% υποστηρίζει ότι η υφιστάμενη κατανομή ανταποκρίνεται «πάρα πολύ» στις ανάγκες άρτιας εκπαίδευσης των φοιτητών, 26,3% «πολύ» και 63,2% «αρκετά». Επιπλέον, το 38,9% των μελών Δ.Ε.Π θεωρεί ότι δεν θα πρέπει να γίνουν αλλαγές στην κατανομή των μαθημάτων/ σεμιναρίων Αντίθετα, το 61,1% υποστηρίζει αλλαγές στην κατανομή των μαθημάτων και προτείνει την κατάργηση της διάκρισης ΥΕΚ και ΥΕΠ, τον περιορισμό των σεμιναρίων, τον εξορθολογισμό και περιορισμό των ΥΕΚ. Παράλληλα, το 84,2% των ερωτηθέντων θεωρεί «μέτριο» τον αριθμό των μαθημάτων ελεύθερης επιλογής, ενώ ένα μικρότερο ποσοστό (το 10,5% και το 5,3%) υποστηρίζει ότι ο αριθμός αυτός είναι «μεγάλος» και «πολύ μεγάλος», αντίστοιχα. Τέλος, το 64,7% των μελών Δ.Ε.Π θεωρεί ότι υπάρχει μικρός βαθμός επικάλυψης ύλης μεταξύ μαθημάτων ΥΠΟ, ΥΕΚ και ΥΕΠ ενώ 35,3% των ερωτηθέντων υποστηρίζει ότι ο βαθμός αυτός είναι αρκετά μεγάλος..

Σε σχέση με τη διδασκαλία ξένων γλωσσών στο Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών, το 57,9% των μελών Δ.Ε.Π θεωρεί ότι δεν χρειάζεται η υποχρεωτική διδασκαλία άλλων γλωσσών πλην της Αγγλικής. Αντίθετη γνώμη έχει το 42,1% των ερωτηθέντων οι οποίοι προτείνουν επιπρόσθετα τη διδασκαλία ξένων γλωσσών όπως Γαλλικά, Γερμανικά και Ισπανικά.. Γενικότερα, οι απαντήσεις των μελών Δ.Ε.Π του Τμήματος Κοινωνιολογίας δείχνουν ότι το 68,4% θεωρεί «πάρα πολύ απαραίτητο», το 10,5% «πολύ απαραίτητο» και το 21,1% «απαραίτητο» οι φοιτητές να γνωρίζουν καλά ξένες γλώσσες. Ένα ιδιαίτερα υψηλό ποσοστό των ερωτηθέντων υποστηρίζει ότι το επίπεδο γνώσης των Αγγλικών των φοιτητών μας δεν είναι ικανοποιητικό (42,1%), ενώ μόλις το 10,5% το θεωρεί «ικανοποιητικό».

Το εξεταστικό σύστημα του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών (ΠΠΣ).

Στην ανάλυση που ακολουθεί παρουσιάζονται οι απαντήσεις των μελών ΔΕΠ σε ερωτήσεις που σχετίζονται με τους τρόπους αξιολόγησης των φοιτητών του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών και το εξεταστικό σύστημα γενικότερα. Η μεγάλη πλειοψηφία (ποσοστό 89,5% των μελών Δ.Ε.Π) χρησιμοποιεί πολλαπλούς τρόπους αξιολόγησης όπως παρουσιάσεις εργασιών (84,2%), γραπτές εργασίες (84,2%) και μικρά ερευνητικά projects (63,2%) (Γράφημα 3).

Γράφημα 3

Στο ερώτημα κατά πόσο εφαρμόζονται από τους διδάσκοντες **κοινές διαδικασίες και κοινά κριτήρια αξιολόγησης των φοιτητών,** στην πλειοψηφία τους (64,7%), οι ερωτηθέντες κρίνουν ότι κοινές διαδικασίες και κοινά κριτήρια αξιολόγησης των φοιτητών εφαρμόζονται σε αρκετό, μεγάλο (5,9%) ή πολύ μεγάλο (5,9%) βαθμό. Από την άλλη μεριά ελάχιστα ή καθόλου θεωρούν οι εφαρμόζονται κοινές διαδικασίες και κριτήρια αξιολόγησης το 17,6% και το 5.,9% αντίστοιχα Τα ποσοστά των απαντήσεων του συγκεκριμένου ερωτήματος παρουσιάζονται αναλυτικότερα στο Γράφημα 4.

Γράφημα 4

Στο ερώτημα εάν θεωρούν ότι οι φοιτητές που συμμετέχουν στα μαθήματα/ σεμινάρια βαθμολογούνται ελαστικά, το 62,5% των ερωτηθέντων κρίνει «ελαστική» τη βαθμολόγηση των φοιτητών που συμμετέχουν στα μαθήματα/ σεμινάρια, ενώ «αντικειμενική» το 37,5% των ερωτηθέντων. Παράλληλα, 50% των μελών Δ.Ε.Π προτείνει εναλλακτικούς τρόπους εξέτασης που περιλαμβάνουν προόδους, ερωτήσεις πολλαπλών επιλογών και προφορικές εξετάσεις. Αναφορικά με τις πτυχιακές εργασίες (προαιρετικές) που εκπονούνται στο Τμήμα, η συντριπτική πλειοψηφία των ερωτηθέντων υποστηρίζει ότι οι διαδικασίες της ανάθεσης (88,2%), εκπόνησης (88,9%) και εξέτασης πτυχιακών εργασιών (88,2%) γίνεται με διαφανή τρόπο (Γράφημα 5). Παράλληλα, στο ερώτημα «Θεωρείτε ότι στο Τμήμα εφαρμόζονται συγκεκριμένες και ενιαίες προδιαγραφές για την διεξαγωγή πτυχιακών εργασιών;», 57,9% των μελών Δ.Ε.Π απάντησε «αρκετά», 15,8% «λίγο», 5,3% «καθόλου», 15,8% «πολύ» και 5,3% «πάρα πολύ».

Γράφημα 5

Διεθνής διάσταση του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών (ΠΠΣ).

Στο ερώτημα «Θεωρείτε ότι η αριθμός των ξένων φοιτητών που συμμετέχουν στο Προπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών είναι μεγάλος;», το 26,3% και το 57,9% των ερωτηθέντων πιστεύει ότι ο αριθμός των ξένων φοιτητών που συμμετέχουν στο Προπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματός μας είναι «πολύ μικρός» και «μικρός», αντίστοιχα, ενώ, το 15,8% υποστηρίζει ότι ο συγκεκριμένος αριθμός είναι ικανοποιητικός. Επιπλέον, τα μισά μέλη Δ.Ε.Π (50%) θεωρούν ικανοποιητικό το επίπεδο γνώσεων των ξένων φοιτητών που συμμετέχουν στο ΠΠΣ του Τμήματός, εν αντιθέσει με το 44,4% που πιστεύει ότι το επίπεδο είναι «μερικά ικανοποιητικό» και το 5,6% που θεωρεί το επίπεδο «καθόλου ικανοποιητικό».

Περισσότεροι από τους μισούς ερωτηθέντες (55,6%) θεωρούν ότι ο αριθμός των δικών μας φοιτητών που συμμετέχουν σε προπτυχιακά μαθήματα ξένων Πανεπιστημίων είναι μικρός. Αντίστοιχα, το 27,8% των μελών Δ.Ε.Π υποστηρίζει

ότι ο συγκεκριμένος αριθμός είναι «πολύ μικρός» ενώ το 16,7% χαρακτηρίζει αυτόν τον αριθμό «ικανοποιητικό». Σε σχέση με το επίπεδο γνώσεων των δικών μας φοιτητών που συμμετέχουν σε προπτυχιακά μαθήματα ξένων Πανεπιστημίων, το 56,2% των ερωτηθέντων πιστεύει ότι είναι «ικανοποιητικό», το 6,2% «καθόλου ικανοποιητικό», το 31,2% «μερικά ικανοποιητικό» και το 6,2% «πολύ ικανοποιητικό».

Αξιολογώντας τα προγράμματα ανταλλαγής φοιτητών, στην πλειοψηφία τους οι ερωτηθέντες συμφωνούν απόλυτα με την άποψη ότι τα προγράμματα ανταλλαγής είναι πολύ καλή εμπειρία για τους φοιτητές (84,2%) και ότι θα πρέπει μεγαλύτερος αριθμός φοιτητών να συμμετέχει στα προγράμματα ανταλλαγής (57,9%) ενώ συμφωνούν επίσης με την άποψη ότι οι φοιτητές που μετακινούνται θα πρέπει να γνωρίζουν καλά τη γλώσσα της χώρας που επισκέπτονται (57,9%). Ωστόσο, 10,5% των μελών Δ.Ε.Π διαφωνεί με την άποψη ότι μεγαλύτερος αριθμός φοιτητών θα πρέπει να συμμετέχει στα προγράμματα ανταλλαγής ενώ 22,2% των ερωτηθέντων διαφωνεί με την άποψη ότι το χρονικό διάστημα των προγραμμάτων ανταλλαγής θα έπρεπε να είναι μεγαλύτερο. Από την άλλη μεριά στην πλειοψηφία τους τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος παίρνουν μια μάλλον ουδέτερη θέση ως προς τη διάρκεια των προγραμμάτων μετακίνησης φοιτητών (44,4%) ενώ 33,4% των ερωτηθέντων προκρίνουν μεγαλύτερη χρονική διάρκεια των προγραμμάτων αυτών (16,7% συμφωνούν απόλυτα και 16,7% συμφωνούν με την άποψη αυτή). Δεν φαίνεται να θεωρούν απαραίτητη την καλή γνώση της γλώσσας της χώρας που πρόκειται να επισκεφτούν οι φοιτητές, ποσοστό 26,3% των μελών ΔΕΠ (Γράφημα 6).

Γράφημα 6

Πρακτική άσκηση των φοιτητών του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών (ΠΠΣ).

Με το πρόγραμμα πρακτικής άσκησης των φοιτητών του Τμήματος (προαιρετική συμμετοχή) ασχολείται τώρα ή έχει ασχοληθεί στο παρελθόν ποσοστό 36,8% των

ερωτηθέντων. Αντίθετα ένα μεγάλο ποσοστό (63,2%) των μελών ΔΕΠ δεν ασχολείται ούτε έχει ασχοληθεί στο παρελθόν με το συγκεκριμένο πρόγραμμα. Παρόλα αυτά η πρακτική άσκηση των φοιτητών αξιολογείται θετικά από τους ερωτηθέντες καθώς το 38,9% των μελών ΔΕΠ θεωρεί την πρακτική άσκηση των φοιτητών «πάρα πολύ χρήσιμη», το 22,2% «πολύ χρήσιμη», το 27,8% «χρήσιμη» και μόνο το 11,1% «λίγο χρήσιμη». Τα μέλη Δ.Ε.Π που θεωρούν την πρακτική άσκηση των φοιτητών «λίγο χρήσιμη» κάνουν συγκεκριμένες προτάσεις βελτίωσης του προγράμματος που περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων την ουσιαστική συμμετοχή του καθηγητή και την αμοιβή καθηγητή και φοιτητή .

3.2. Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών.

3.2.1. Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) «Κοινωνιολογία».

3.2.1.1. Παρουσίαση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Το Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης οργανώνει Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών σπουδών (ΠΜΣ) στη γνωστική περιοχή της «Κοινωνιολογίας». Αυτό το ΠΜΣ δεν είναι διατμηματικό. Το ΠΜΣ λειτουργεί από το ακαδημαϊκό έτος 2003-2004 σύμφωνα με τις διατάξεις του ΦΕΚ 1133/27-7-04, τις τροποποιήσεις και τις διατάξεις των άρθρων 10 ως και 12 του Νόμου 2083/1992. Όλες οι σχετικές πληροφορίες παρουσιάζονται αναλυτικά στον ιστότοπο:
http://www.soc.uoc.gr/socpms.

Αντικείμενο-Σκοποί.

Ως επίκεντρο του το ΠΜΣ έχει την ενασχόληση με σύγχρονα ζητήματα-προβλήματα που αφορούν την κοινωνιολογία ως επιστήμη και ως θεώρηση του κόσμου με παράλληλη ενίσχυση της ικανότητας των εξειδικευμένων επιστημόνων να καταστρώνουν και να διεξάγουν πολύπλευρη κοινωνιολογική έρευνα. Το ΠΜΣ επιτρέπει την εστίαση στις δομικές ανισότητες και τη σχέση τους με το οικονομικό πεδίο, με τον κοινωνικό αποκλεισμό στην εργασία και την εκπαίδευση, με τις έμφυλες ανισότητες, με τις επιπτώσεις των νέων τεχνολογιών, με την κοινωνία της πληροφορίας, με τις πολιτισμικές πρακτικές και εντάσεις, με τα ιδεολογικά ρεύματα και κοινωνικά κινήματα, με τις πολιτικές περιβάλλοντος, με τη διάρθρωση των κοινωνικών σχέσεων (φύλο, τάξη, εθνότητες) και τη μεταβολή τους σε μια ιστορική προοπτική, με τη μεταβαλλόμενη σχέση κράτους και κοινωνίας των πολιτών και ευρύτερα τη σχέση δημοσίου και ιδιωτικού. Επιτρέπει επίσης τη συγκριτική – συγχρονική και διαχρονική– προσέγγισης διαφορετικών προτύπων κοινωνικής μεταβολής και ανάπτυξης. Απώτερος στόχος του ΠΜΣ είναι να ικανοποιήσει τη ζήτηση για σύγχρονες μεταπτυχιακές σπουδές στο αντικείμενο της κοινωνιολογίας στην Ελλάδα και να εκπαιδεύσει κοινωνικούς επιστήμονες σε κοινωνικά θέματα αιχμής που εμφανίζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον στην παρούσα φάση ανάπτυξης και ολοκλήρωσης της ευρωπαϊκής πορείας της χώρας και της παγκοσμιοποίησης. Από το Μάρτιο του 2004 έως τον Αύγουστο του 2008 το ΠΜΣ στην «Κοινωνιολογία» συγχρηματοδοτείτο από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) της Ευρωπαϊκής Ένωσης και από Εθνικούς Πόρους.

Τίτλοι και διάρκεια Σπουδών.

Τίτλοι Σπουδών.

Το ΠΜΣ απονέμει:

α) Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (ΜΔΕ) με τις εξής κατευθύνσεις:

- Κοινωνική Οργάνωση και Κοινωνική Μεταβολή,
- Πολιτισμός: Κοινωνικές Πρακτικές και Συγκρούσεις

β) Διδακτορικό Δίπλωμα (Δ.Δ.) στην Κοινωνιολογία.

Διάρκεια Σπουδών.

Η χρονική διάρκεια για την απονομή των κατά το άρθρο 3 απονεμόμενων τίτλων ορίζεται για το Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης σε τέσσερα (4) ακαδημαϊκά εξάμηνα και για το Διδακτορικό Δίπλωμα σε τουλάχιστον τρία (3) έτη από την ημερομηνία καθορισμού του θέματος. Μετά από αιτιολογημένη αίτηση του μεταπτυχιακού φοιτητή και με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης Ειδικής Σύνθεσης (Γ.Σ.Ε.Σ.), είναι δυνατή η παράταση της διάρκειας των σπουδών.

Προϋποθέσεις Εισαγωγής.

Κατηγορίες Πτυχιούχων.

(α) Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (ΜΔΕ).

Στο ΠΜΣ γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι Τμημάτων Κοινωνικών Επιστημών και πτυχιούχοι άλλων Τμημάτων ΑΕΙ καθώς και Τμημάτων Κοινωνικής Εργασίας των ΤΕΙ (σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ. 12γ του Ν. 2916/2001 ΦΕΚ 114Α') της ημεδαπής ή αντίστοιχων αναγνωρισμένων και ομοταγών Τμημάτων της αλλοδαπής. Με απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ. ορίζονται επιπλέον κριτήρια για τους υποψήφιους μεταπτυχιακούς φοιτητές που προέρχονται από τμήματα εκτός των τμημάτων κοινωνιολογίας.

(β) Διδακτορικό Δίπλωμα (Δ.Δ.).

Προκειμένου για το Διδακτορικό Δίπλωμα στην Κοινωνιολογία, δεκτοί ως υποψήφιοι γίνονται όσοι έχουν ήδη ένα Μεταπτυχιακό Δίπλωμα από Τμήμα Κοινωνιολογίας ή συγγενών επιστημών των Ελληνικών Πανεπιστημίων ή αναγνωρισμένων ομοταγών Ιδρυμάτων της αλλοδαπής, από το να τεκμαίρεται επαρκώς η συνάφεια με το αντικείμενο της Κοινωνιολογίας. Τα συμπληρωματικά κριτήρια αξιολόγησης ορίζονται από τη Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος σύμφωνα με το τελευταίο εδάφιο της παρ 2(α) του άρθρου 12 του Ν. 2038/92.

Αριθμός Εισακτέων.

Ο αριθμός εισακτέων στο ΠΜΣ για την απόκτηση Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης ορίζεται κατ' ανώτατο όριο σε είκοσι (20) ανά έτος.

Κανονισμός και πρόγραμμα Σπουδών.

Πρόγραμμα Μαθημάτων Α' Κύκλου Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Το Πρόγραμμα που οδηγεί στο ΜΔΕ περιλαμβάνει τη διδασκαλία μαθημάτων ή σεμιναρίων και τη συγγραφή Μεταπτυχιακής Διατριβής (ΜΔ). Οι φοιτητές/τριες θα πρέπει να έχουν περάσει επιτυχώς συνολικά οκτώ (8) υποχρεωτικά καθώς και κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα (τρίωρα μαθήματα τριών διδακτικών μονάδων ή 10 ECTS το κάθε ένα, σύνολο 24 διδακτικών μονάδων ή 80 ECTS) πριν τη συγγραφή της μεταπτυχιακής διατριβής, η οποία αντιστοιχεί σε δέκα διδακτικές μονάδες ή 40 ECTS. Για τη λήψη του ΜΔΕ οι φοιτητές/τριες οφείλουν να συγκεντρώσουν

συνολικά τριάντα τέσσερις (34) διδακτικές μονάδες ή 120 ECTS. Κατά τα δύο πρώτα εξάμηνα οι φοιτητές πρέπει να παρακολουθήσουν επιτυχώς συνολικά τά τέσσερα (4) υποχρεωτικά μαθήματα και τουλάχιστον δύο (2) κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα. Κατά το τρίτο εξάμηνο οι φοιτητές πρέπει να παρακολουθήσουν επιτυχώς τουλάχιστος δύο (2) κατ' επιλογήςν υποχρεωτικά μαθήματα. Κατά το τέταρτο εξάμηνο οι φοιτητές υποχρεούνται να εκπονήσουν και να συγγράψουν την μεταπτυχιακή διατριβή. Η μεταπτυχιακή διατριβή αξιολογείται από τριμελή επιτροπή που καθορίζεται από τη Γ.Σ.Ε.Σ.

Τα προσφερόμενα υποχρεωτικά μαθήματα είναι:

1. Σύγχρονα Ζητήματα στην Κοινωνιολογία–Ι (1ου εξαμήνου)
2. Σύγχρονα Ζητήματα στην Κοινωνιολογία-ΙΙ (2ου εξαμήνου)
3. Μέθοδοι Έρευνας στην Κοινωνιολογία-Ι: Ποσοτικές Μέθοδοι (1ου εξαμήνου)
4. Μέθοδοι Έρευνας στην Κοινωνιολογία-ΙΙ: Ποιοτικές Μέθοδοι (2ου εξαμήνου)

Τα κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα επιμερίζονται στις δύο κατευθύνσεις ως εξής:

Α) *Κοινωνική Οργάνωση και Κοινωνική Μεταβολή*.

- Νέες Τεχνολογίες: Πολιτικές και Κοινωνικές Επιπτώσεις
- Αειφορικότητα και Οικολογικός Εκσυγχρονισμός: Κοινωνιολογικές Προσεγγίσεις
- Κοινωνιολογικές Θεωρίες της Οικονομικής Ζωής
- Κοινωνικές και Πολιτικές Διαστάσεις της Ευρωπαϊκής Ολοκλήρωσης
- Παγκοσμιοποίηση και Ανάπτυξη
- Η Κοινωνία της Πληροφορίας: Κοινωνιολογικές Προσεγγίσεις
- Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης
- Συλλογική Δράση και Κοινωνικά Κινήματα
- Μετανάστευση-Διασπορά: Κριτικές Προσεγγίσεις
- Κοινωνιολογία της Εργασίας
- Ειδικά Θέματα στην Κοινωνική Μεταβολή

Β) *Πολιτισμός: Κοινωνικές Πρακτικές και Συγκρούσεις*.

- Ιδεολογία , Θρησκεία και Εξουσία στην Ύστερη Νεωτερικότητα
- Έμφυλες Ταυτότητες και Ανισότητες: Ζητήματα Θεωρίας και Μεθόδου
- Κοινωνιολογία των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης
- Όψεις της Σύγχρονης Ελληνικής Κοινωνίας
- Τοπική Ανάπτυξη: Πολιτισμικές Διαστάσεις
- Εθνότητες και Εξουσίες: Εθνοτικές και Κρατικές Λογικές
- Σύγχρονες Τάσεις στην Κοινωνιολογία του Πολιτισμού και της Τέχνης
- Συστήματα Κοινωνικού Ελέγχου
- Ειδικά θέματα στην Κοινωνιολογία του Πολιτισμού

Τα ως άνω αντικείμενα των κατ' επιλογήν υποχρεωτικών μαθημάτων εναλλάσσονται στη διάρκεια της πενταετούς ισχύος του ΠΜΣ εξαρτώμενα από τις διαθεσιμότητες του διδακτικού προσωπικού και τους διαθέσιμους πόρους.

<u>Β' Κύκλος Μεταπτυχιακών Σπουδών – Εκπόνηση Διδακτορικής Διατριβής.</u>

Ο/Η φοιτητής/τρια που απέκτησε Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης μπορεί να συνεχίσει με αίτηση του/της για απόκτηση Διδακτορικού Διπλώματος, εφόσον κριθεί από τη Γ.Σ.Ε.Σ. του ΠΜΣ ότι πληροί τα κριτήρια αξιολόγησης. Η Γ.Σ.Ε.Σ. ορίζει την τριμελή συμβουλευτική επιτροπή η οποία είναι αρμόδια για την επίβλεψη και καθοδήγηση του/της υποψηφίου/ας. Ο/Η υποψήφιος/α διδάκτωρ οφείλει να βρίσκεται σε τακτική επαφή με τον επιβλέποντα και να προσκομίζει κατ' έτος γραπτή έκθεση με επαρκή στοιχεία σχετικά με την πρόοδο της Διδακτορικής Διατριβής. Εάν παρέλθουν τρία έτη μετά την ανάθεση του θέματος, χωρίς ο επιβλέπων να έχει στοιχεία για την πορεία της διατριβής, η ανάθεση του θέματος ακυρώνεται. Η ανάθεση θέματος για την εκπόνηση της διδακτορικής διατριβής ισχύει για πέντε (5) έτη. Αν ο/η υποψήφιος/α δεν μπορέσει να ολοκληρώσει τη διατριβή μέσα στην 5ετία, είναι δυνατό μετά από αίτηση του/της να του/της παρασχεθεί παράταση από τη Γ.Σ.Ε.Σ., η οποία κρίνει κατά περίπτωση.

Διδακτικό προσωπικό.

Στο ΠΜΣ Κοινωνιολογίας διδάσκουν όλα τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος, καθώς επίσης και μια σειρά από προσκεκλημένους/ες επισκέπτες/τριες καθηγητές και καθηγήτριες.

Ειδικές Δράσεις.

Στο πλαίσιο του ΠΜΣ οργανώνεται ετήσιο θερινό σχολείο / εντατικό σεμινάριο υποψηφίων διδακτόρων και μια σειρά θεματικών εργαστηρίων (11 συνολικά μέχρι σήμερα), ένα διαρκές σεμινάριο παρακολούθησης διπλωματικών εργασιών, ένα ερευνητικό σεμινάριο διδασκόντων, σειρά διαλέξεων προσκεκλημένων ελλήνων και ξένων ερευνητών/τριών, ειδικές ημερίδες παρουσίασης εργασιών που εκπονήθηκαν στο πλαίσιο μεταπτυχιακών μαθημάτων και ημερίδες υποστήριξης μεταπτυχιακών διατριβών. Επίσης, το 2008 έχουν πραγματοποιηθεί ένα διεθνές συνέδριο με τίτλο «Κοινωνιολογία στον 21ο αιώνα» και μια Ημερίδα Αυτοαξιολόγησης.

Ανταπόκριση του ΠΜΣ στους στόχους του Τμήματος και στις ανάγκες της κοινωνίας.

Το ΠΜΣ, έτσι όπως λειτούργησε τα προηγούμενα ακαδημαϊκά έτη, ανταποκρίνεται σε υψηλό βαθμό στους προγραμματικούς του στόχους. Εν τούτοις, η συνθετότητα και πολυπλοκότητα των αντικειμένων του σε συνδυασμό με μια γρήγορα μετασχηματιζόμενη κοινωνική πραγματικότητα απαιτούν, κατά την εκτίμησή μας, τη διαρκή αναθεώρηση των επιμέρους θεματικών του. Στο Τμήμα Κοινωνιολογίας έχει ξεκινήσει ήδη η σχετική συζήτηση διδασκόντων και μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών με μια ημερίδα αξιολόγησης του ΜΠΣ και έχει δρομολογήσει τη διαδικασία επαναθεώρησης των περιεχομένων του.

Δομή, συνεκτικότητα και λειτουργικότητα του ΠΜΣ.

Όπως προκύπτει από την ανωτέρω παρουσίαση του ΠΜΣ, τα υποχρεωτικά μαθήματα κορμού (4) αποτελούν το 1/2 των συνολικών μαθημάτων/σεμιναρίων (8). Συνυπολογιζόμενης, ωστόσο, της μεταπτυχιακής διατριβής αποτελούν μόνον το 1/3 του συνολικού προγράμματος σπουδών. Η οργάνωση της ύλης των μαθημάτων συντονίζεται από τους διδάσκοντες και αφ' ετέρου από την Συντονιστική Επιτροπή του ΠΜΣ που μεριμνά για την διαρκή αναπροσαρμογή και επικαιροποίησή της.

Το εξεταστικό σύστημα.

Ο τρόπος αξιολόγησης των φοιτητών/τριών προσδιορίζεται από τον/την εκάστοτε διδάσκουσα/διδάσκοντα και ανακοινώνεται στις αρχές του εξαμήνου και διαφέρει, βεβαίως, αναλόγως του περιεχομένου των μαθημάτων. Συνήθεις τρόποι αξιολόγησης είναι η γραπτή εκπόνηση σεμιναριακής εργασίας με συγκεκριμένη θεματική και η προφορική παρουσίασή της, που και οι δύο εξασφαλίζουν τη διαφάνεια της διαδικασίας αξιολόγησης, καθώς και η συμμετοχή σε μικρές ερευνητικές δραστηριότητες (συλλογή και επεξεργασία εμπειρικών δεδομένων). Η ανάθεση μιας μεταπτυχιακής διατριβής γίνεται από την Γ.Σ.Ε.Σ. κατόπιν αίτησης του/της υποψηφίου/ας, που συνοδεύεται από γραπτή περιγραφή της θεματικής της υπό εκπόνηση εργασίας, και σχετική εισήγηση του/της προτεινόμενου επιβλέποντα/επιβλέπουσας. Η Γ.Σ.Ε.Σ. ορίζει το θέμα της μεταπτυχιακής εργασίας και την τριμελή επιτροπή επίβλεψής της. Αντίστοιχη διαδικασία προβλέπεται και για την εκπόνηση μιας διδακτορικής διατριβής. Η διαφάνεια της διαδικασίας αξιολόγησης εξασφαλίζεται επιπροσθέτως από τη δημόσια υποστήριξη τόσο των μεταπτυχιακών, όσο και των διδακτορικών διατριβών.

Επιλογή των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών.

Η διαδικασία επιλογής των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών γίνεται με γραπτές εξετάσεις, αξιολόγηση του σχετικού φακέλου των υποψηφιοτήτων (περιεχομενική συνάφεια και βαθμός του πτυχίου, ξένες γλώσσες, μεταπτυχιακός τίτλος σπουδών) και προφορική συνέντευξη. Η αντικειμενικότητα και διαφάνεια αυτών των διαδικασιών αξιολόγησης εξασφαλίζονται με πολλαπλούς τρόπους. Πρώτον, με την μεγάλη βαρύτητα που δίδεται στη γραπτή εξέταση κατά τη συνολική αξιολόγηση των υποψηφίων. Δεύτερον με τον προσδιορισμό του θέματος της γραπτής εξέτασης λίγο πριν την έναρξη της εξεταστικής διαδικασίας. Τρίτον με την 'τυφλή' (ανώνυμη) διαδικασία αξιολόγησης των γραπτών από δύο αξιολογητές και, σε περίπτωση σημαντικής απόκλισης των βαθμολογιών, από έναν τρίτο αξιολογητή. Τέταρτον, με τα σαφώς και ποσοτικά προσδιορισμένα κριτηρίων αξιολόγησης του φακέλου της υποψηφιότητας. Πέμπτον με τη συμμετοχή περισσοτέρων αξιολογητών στη διαδικασία των προφορικών συνεντεύξεων. Η διαδικασία και τα κριτήρια αξιολόγησης δημοσιοποιούνται μέσω της ιστοσελίδας του Τμήματος, αλλά και με σχετικά έγγραφα στον Πίνακα Ανακοινώσεων του Τμήματος. Τα αποτελέσματα κοινοποιούνται αφ' ενός στους ενδιαφερομένους, αφ' ετέρου στον Πίνακα Ανακοινώσεων του Τμήματος.

Χρηματοδότηση του ΠΜΣ.

Από το Μάρτιο του 2004 έως τον Αύγουστο του 2008 το ΠΜΣ στην «Κοινωνιολογία» συγχρηματοδοτείτο από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) της Ευρωπαϊκής Ένωσης και από Εθνικούς Πόρους.

Από το Σεπτέμβριο του 2008 το ΠΜΣ χρηματοδοτείται από τον τακτικό προϋπολογισμό του Πανεπιστημίου Κρήτης απ' όπου καλύπτονται βασικές ανάγκες

1. του προγράμματος σπουδών: κάλυψη εξόδων μετακίνησης επισκεπτών καθηγητών που συμμετέχουν στα μαθήματα και στα σεμινάρια, και
2. των ειδικών δράσεων του ΠΜΣ: κάλυψη εξόδων μετακίνησης επισκεπτών σε θεματικά εργαστήρια και συνέδρια

Διεθνής διάσταση του ΠΜΣ.

<u>Συμμετοχή διδασκόντων από το εξωτερικό</u>.

Κατά τα πέντε τελευταία έτη, οι παρακάτω επισκέπτες καθηγητές συμμετείχαν στο πρόγραμμα μαθημάτων μέσω μαθημάτων ή διαλέξεων.

Philippe Steiner 2010
Mario Diani 2008
Florent Gaudez 2008
Apostolis Papakostas 2008
Joao Carlos Graca 2008
Rafael Marques 2008
Enzo Mingione 2008
Gabriela Maria Ottilie Kütting 2008
Torin Monahan 2008
Κατερίνα Σιδέρη 2007
Chris Rootes 2007
Tom Selwyn 2007
Toni M. Calasanti 2006
Neal King 2006
Herbert Gottweis 2006
Gorazd Mesko 2006

Διδάσκοντες από το εξωτερικό επίσης συμμετείχαν σε ειδικές δράσεις του ΠΜΣ – βλέπε ιστοσελίδα : http://www.soc.uoc.gr/socpms.

1. στα θεματικά εργαστήρια, στο διεθνές συνέδριο του 2008,
2. στην αξιολόγηση του ΠΜΣ καθώς και
3. στη σειρά διαλέξεων.

Συμμετοχή αλλοδαπών φοιτητών (απόλυτος αριθμός και ποσοστό).

Ο αριθμός αυτός είναι πολύ μικρός και πρόκειται κυρίως για απόφοιτους ελληνικών πανεπιστημίων που δεν κατέχουν την ελληνική ιθαγένεια.

Μαθήματα που διδάσκονται (και) σε ξένη γλώσσα.

Όλα τα μαθήματα διδάσκονται στην ελληνική γλώσσα. Ξένες γλώσσες χρησιμοποιούνται σε όλα τα μαθήματα κυρίως για την επεξεργασία της σχετικής (ξενόγλωσσης) βιβλιογραφίας. Εν τούτοις, ορισμένες από τις ειδικές δράσεις (βλ. σημείο VI του Α' μέρους της παρούσας έκθεσης) γίνονται είτε και σε ξένη γλώσσα, είτε και μόνον σε ξένη γλώσσα (κυρίως στην αγγλική).

Συμφωνίες συνεργασίας με ιδρύματα και φορείς του εξωτερικού.

Κατά τα πέντε τελευταία έτη, υπεγράφησαν διμερείς συμφωνίες συνεργασίας του ΠΜΣ μέσω των προγραμμάτων ERASMUS με τα τμήματα Κοινωνιολογίας ή/και Πολιτικής Επιστήμης των ακόλουθων πανεπιστημίων:

1. University of Kent at Canterbury
2. London Metropolitan University
3. University of Vienna
4. Universite Picardie
5. Universite Pierre Mendes France de Grenoble
6. Freie Universitat Berlin
7. Universitaet Hannover
8. Universitaet Jena
9. Universidad Complutense de Madrid
10. Universita degli studi di Firenze

11. University of Trento
12. Universita di Milano- Bicocca
13. Instituto Superior de Ciencias do Trabalho e da Empresa
14. Ινστιτούτο ISEG του Τεχνικού Πανεπιστημίου της Λισσαβόνας
15. Kaunas University
16. Πανεπιστήμιο Κύπρου

3.2.1.2. Συνοπτική Παρουσίαση της Αξιολόγησης του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών "Κοινωνιολογία".

Η αξιολόγηση του ΜΠΣ "Κοινωνιολογία" αφορά στα 4 πρώτα έτη λειτουργίας του 2004-8 και βασίστηκε στην αξιολόγηση που έγινε από εξωτερικούς κριτές, στις απόψεις που διατύπωσαν φοιτητές σε σχετικές "ομάδες εστίασης" και στις απόψεις που κατατέθηκαν από καθηγητές και φοιτητές στην ημερίδα αξιολόγησης που πραγματοποιήθηκε από το τμήμα κοινωνιολογίας.

Αξιολόγηση από εξωτερικούς κριτές.

Στο τέλος της πρώτης διετίας του ΠΜΣ, πραγματοποιήθηκε αξιολόγηση του προγράμματος από Επιτροπή Αξιολόγησης εξωτερικών κριτών. Τα τρία μέλη της επιτροπής Christopher Rootes (Professor of Environmental Politics and Political Sociology, University of Kent, Canterbury, UK), κ. Ρόη Παναγιωτοπούλου (Καθηγήτρια, Τμήμα Επικοινωνίας & Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης, Πανεπιστήμιο Αθηνών), Pierre Vercauteren (Professor, Department of Political Science, Catholic University of Mons, Belgium) προσκόμισαν τις σχετικές αξιολογήσεις (βλέπε παράρτημα).

Επίσης στο τέλος της δεύτερης διετίας του ΠΜΣ εντός του 2008, πραγματοποιήθηκε αξιολόγηση από μία νέα Επιτροπή Αξιολόγησης εξωτερικών κριτών. Τα τρία μέλη της νέας επιτροπής, επίσης οι διεθνώς αναγνωρισμένοι αξιολογητές-Κοινωνιολόγοι, Μιχάλης Λιανός (Professor, Director, Innovation and Society Research Centre, Groupe de Recherche Innovations et Sociétés (GRIS), University of Rouen, France), Αποστόλης Παπακώστας (Professor of Sociology, Research Director, Sodertorn University, Stockholm, Sweden) και Gregor McLennan (Professor, Established Chair of Sociology, Department of Sociology, University of Bristol, UK) αξιολόγησαν το ΠΜΣ και υπέβαλαν σχετικές εκθέσεις.

Το σύνολο των αξιολογητών εκφράστηκαν θετικά για το ΠΜΣ κοινωνιολογίας (παρά τις επιμέρους επιφυλάξεις που μπορεί να εκφράστηκαν) και υποστήριξαν την ανάγκη συνέχισης της λειτουργίας και χρηματοδότησης του. Ιδιαίτερα οι αξιολογητές εκφράστηκαν θετικά ως προς τα ακόλουθα:

1. Η δομή του ΠΜΣ κοινωνιολογίας κρίνεται ως ικανοποιητική και σε αντιστοιχία με άλλα μεταπτυχιακά προγράμματα κοινωνιολογίας του εσωτερικού και του εξωτερικού
2. Το διδακτικό προσωπικό κρίνεται ως υψηλού επιπέδου και γίνεται ιδιαίτερη αναφορά στο διεθνή του προσανατολισμό και στο πλουραλισμό των ακαδημαϊκών προσεγγίσεων και ειδικοτήτων που υπάρχουν στο τμήμα.
3. Ιδιαίτερα θετική κρίνεται η συμμετοχή στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα προσκεκλημένων καθηγητών από πανεπιστήμια του εσωτερικού και του εξωτερικού. Επίσης πολύ θετικά κρίνονται οι διάφορες παράλληλες δράσεις (θερινό σχολείο, θεματικά εργαστήρια, σειρά διαλέξεων διδασκόντων, διαρκές σεμινάριο παρουσιάσεων των φοιτητών, προγράμματα Socrates και Erasmus κλπ) οι οποίες δίνουν την ευκαιρία στους φοιτητές να εμπλουτίσουν τις γνώσεις τους

και να συμμετέχουν σε ένα ευρύτερο ακαδημαϊκό διάλογο.

Οι κριτικές παρατηρήσεις των αξιολογητών εστίασαν στα εξής:

1. Από ορισμένους αξιολογητές σημειώθηκε ότι οι φοιτητές λαμβάνουν γενικές γνώσεις κοινωνιολογίας που αφορούν ένα μεγάλο εύρος επί μέρους αντικειμένων αλλά δεν έχουν τη δυνατότητα να εμβαθύνουν επαρκώς μια θεματική.
2. Ένας αξιολογητής επισήμανε ότι η κατεύθυνση Πολιτισμός δεν παρουσιάζει την απαιτούμενη συνοχή.
3. Άλλος αξιολογητής πρότεινε τον εμπλουτισμό των μαθημάτων με επιπρόσθετα επίκαιρα θέματα καθώς και προσπάθεια διασύνδεσης του μεταπτυχιακού με την αγορά εργασίας.

Αξιολόγηση των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών.

Η οπτική των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών διερευνήθηκε μέσα από τη διεξαγωγή «ομάδων εστίασης» (focus group) όπου τους τέθηκαν ερωτήματα σχετικά με τη λειτουργία του μεταπτυχιακού[6]. Επίσης εκπρόσωποι φοιτητών παρουσίασαν τις απόψεις τους στην ημερίδα αξιολόγησης. Τα βασικά συμπεράσματα που προέκυψαν είναι:

1. Οι απόφοιτοι τμημάτων κοινωνιολογίας ανέφεραν ότι επαναλαμβάνονται συχνά περιεχόμενα, που έχουν διδαχθεί και στο προπτυχιακό πρόγραμμα. Η προσπάθεια να επιτευχθεί η θεματική εστίαση και εξειδίκευση μέσα από τη θέσπιση δύο κατευθύνσεων (Κοινωνική Οργάνωση & Κοινωνική Μεταβολή, Πολιτισμός: Πρακτικές και Συγκρούσεις) δεν επιτυγχάνεται. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές, που είναι απόφοιτοι άλλων Τμημάτων, αξιολογούν θετικά τον ευρύ θεματικό ορίζοντα του ΜΠΣ, αφού κατ΄ αυτόν τον τρόπο έρχονται σε επαφή με περισσότερες περιοχές της κοινωνιολογικής πειθαρχίας και έχουν μεγαλύτερη ελευθερία να συνδέσουν κοινωνιολογικά περιεχόμενα με τα ειδικά τους ενδιαφέροντα και το επιστημονικό υπόβαθρο που διαθέτουν από τις προηγούμενες σπουδές τους.
2. Πιστεύουν ότι η χαμηλή ελκυστικότητα του ΠΜΣ, μπορεί να οφείλεται στο γεγονός των γραπτών εξετάσεων, αποδέχονται όμως ότι οι γραπτές εξετάσεις δεν είναι δύσκολες και ως εκ τούτου δεν λειτουργούν κατ΄ ουσίαν ως μηχανισμός αποκλεισμού, ενώ διασφαλίζουν την αντικειμενικότητα.
3. Οι φοιτητές που έχουν αποφοιτήσει από Τμήματα των οποίων το περιεχόμενο των σπουδών αντιστοιχεί σε συγκεκριμένους και διακριτούς επαγγελματικούς ρόλους (πχ. κοινωνική εργασία), θεωρούν ότι με τις μεταπτυχιακές τους σπουδές στην Κοινωνιολογία εμπλουτίζουν τον γνωστικό τους ορίζοντα και βελτιώνουν το επαγγελματικό τους προφίλ. Αντίθετα, οι φοιτητές, που έχουν ολοκληρώσει προπτυχιακές σπουδές στην Κοινωνιολογία, θεωρούν ότι το συγκεκριμένο ΜΠΣ δεν θα βελτιώσει τη θέση τους στην αγορά εργασίας.
4. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές αξιολογούν τα περισσότερα μαθήματα που διδάσκονται στο ΜΠΣ ως ενδιαφέροντα. Θεωρούν, ωστόσο, ότι το κατά πόσο ένα μάθημα παρουσιάζει ενδιαφέρον εξαρτάται κυρίως από τη διάθεση των διδασκόντων και τον τρόπο διδασκαλίας και λιγότερο από το περιεχόμενό του.
5. Θεωρούν αποτελεσματικότερους τους εναλλακτικούς τύπους διδασκαλίας. Ειδικότερα, αναφέρουν ως καλές πρακτικές τις ακόλουθες:
   - Την επιλογή σειράς κειμένων στην αρχή του εξαμήνου, τα οποία επεξεργάζονται οι φοιτητές και συζητιόνται ανά εβδομάδα στο μάθημα.

[6] Βλέπε στο Παράρτημα VI.

- Τον εμπλουτισμό του μαθήματος με ερευνητικές ασκήσεις και εφαρμογές

6. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές εκτιμούν ότι στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα *δεν* υπάρχει επαρκής ποικιλία προσφερομένων μαθημάτων και συνεπώς περιορίζονται οι δυνατότητες επιλογής τους. Επισημαίνουν, επίσης, την ανισοκατανομή των προσφερομένων μαθημάτων στις δύο κατευθύνσεις, εις βάρος της κατεύθυνσης «Πολιτισμός: Πρακτικές και Συγκρούσεις».

7. Θεωρούν *αδύναμη* τη σύνδεση του μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών με την εμπειρική κοινωνική έρευνα και προτείνουν:

- την ενεργή συμμετοχή των φοιτητών/τριων, κατά την διάρκεια των μεταπτυχιακών τους σπουδών, σε ερευνητικά προγράμματα του Τμήματος.
- Την εκπόνηση ερευνητικών προγραμμάτων στα πλαίσια των υποχρεωτικών σεμιναρίων για τις μεθόδους
- τον εμπλουτισμό των θεματικών μαθημάτων με στοιχεία από εμπειρικές έρευνες.

8. Αξιολογούν ως θετική τη διαδικασία εκπόνησης διπλωματικής εργασίας. Πιστεύουν όμως ότι οι φοιτητές ορισμένες φορές καθυστερούν να ολοκληρώσουν τη διπλωματική τους εργασία εξαιτίας της αδυναμίας του επιβλέποντα διδάσκοντα να καθοδηγήσει ουσιαστικά τη διπλωματική εργασία την οποία έχει αναλάβει.

9. Σε γενικές γραμμές οι φοιτητές έκριναν θετικά τους διδάσκοντες θεωρώντας ότι οι περισσότεροι διαθέτουν ευρύτητα γνώσεων και φροντίζουν να ανανεώνεται και να εμπλουτίζεται το μάθημα τους. Δεν έλειψαν όμως και τα αρνητικά σχόλια για μερίδα καθηγητών οι οποίοι σύμφωνα με του φοιτητές επιδεικνύουν μειωμένη διάθεση συνεργασίας. Προτείνουν, να ενεργοποιηθεί με πιο αποτελεσματικό τρόπο ο θεσμός του ΄΄συμβούλου σπουδών΄΄ (advisor) για όλους τους φοιτητές. Προτείνουν ακόμη οι καθηγητές να προβαίνουν σε γραπτό σχολιασμό των εργασιών τους.

10. Οι φοιτητές εξέφρασαν την άποψη ότι η μικρή συμμετοχή στα μαθήματα και οι πολλές απουσίες οφείλονται στην ανεκτικότητα και ελαστικότητα των καθηγητών.

Αξιολόγηση από τους Διδάσκοντες/σκουσες.

Μέσα από τις εισηγήσεις που έγιναν από τους διδάσκοντες κατά την διάρκεια της ημερίδας αξιολόγησης του ΜΠΣ "Κοινωνιολογία" και τη συζήτηση που ακολούθησε αναδείχθηκαν ορισμένα καίρια ζητήματα σχετικά με τη μέχρι τώρα πορεία του μεταπτυχιακού. Τα σημαντικότερα ζητήματα που αναδείχθηκαν είναι τα εξής:

1. Η χαμηλή ζήτηση που υπάρχει για το μεταπτυχιακό και ο μικρός αριθμός φοιτητών που επιτυγχάνουν στις εξετάσεις και τελικά εισάγονται σ' αυτό. Η ύπαρξη γραπτών εξετάσεων κρίθηκε ως βασικός αποτρεπτικός λόγος, η πλειοψηφία όμως δεν εισηγείται την κατάργηση τους αλλά την τροποποίηση τους.

2. Κοινή διαπίστωση είναι ότι υπάρχει ζωηρό ενδιαφέρον από μια μερίδα φοιτητών που παρακολουθούν συστηματικά. Την ίδια στιγμή όμως διαπιστώνεται πλημμελής παρακολούθηση των μαθημάτων από μια άλλη μερίδα φοιτητών. Διαρροή επισημαίνεται και ως προς το πόσοι εξ αυτών που παρακολουθούν με σχετική συνέπεια καταλήγουν να παραδώσουν την τελική τους εργασίας.

3. Ένα πρόβλημα που επισημάνθηκε είναι η ετερογένεια των φοιτητών και η έλλειψη βασικών γνώσεων καθώς και κενά επιστημολογικού χαρακτήρα, που

παρουσιάζει μια μερίδα φοιτητών, ιδιαίτερα αυτών που προέρχονται από σχολές που δεν συνδέονται άμεσα με την κοινωνιολογία. Μια πρόταση που έγινε είναι οι φοιτητές αυτοί να ενθαρρύνονται να παρακολουθούν μαθήματα ή σεμινάρια του προπτυχιακού προγράμματος ώστε να καλύψουν αυτά τα κενά.

4. Τα μεγαλύτερα κενά ή αδυναμίες στη διεξαγωγή των μαθημάτων που διαπιστώνονται είναι:

- Δυσχέρεια στη χρήση ξενόγλωσσης βιβλιογραφίας
- Δυσκολία των φοιτητών να ανασυγκροτήσουν την επιχειρηματολογία των επιστημονικών κειμένων, είτε προφορικά, κατά τη διάρκεια της συζήτησης στο μάθημα, η στη γραπτή πραγμάτευση των κειμένων.
- Αδυναμία μιας μερίδας φοιτητών να συγκροτήσουν ένα ερευνητικό ερώτημα καθώς και να ερμηνεύσουν εμπειρικά δεδομένα.
- Προβλήματα στη χρήση της επιστημονικής επιχειρηματολογίας καθώς και σύνταξη βιβλιογραφίας, παραπομπές κλπ.
- Τέλος διαπιστώνεται απροθυμία να αναζητήσουν βιβλιογραφία και πληροφορίες από τις υπάρχουσες πηγές.

5. Ένα άλλο ζήτημα που τέθηκε από τους διδάσκοντες είναι η μεγάλη καθυστέρηση στην ολοκλήρωση των σπουδών με αποτέλεσμα οι περισσότεροι μεταπτυχιακοί φοιτητές να υπερβαίνουν κατά πολύ τα δύο χρόνια φοίτησης. Η καθυστέρηση αυτή αποδίδεται τόσο στην ελλειπή παρακολούθηση όσο και στην υπέρβαση των ημερομηνιών κατάθεσης των εργασιών, ή ακόμη και μη κατάθεση τους.

6. Επισημάνθηκε η ανάγκη για γραπτό και έγκαιρο σχολιασμό των εργασιών από τους υπεύθυνους καθηγητές με στόχο τόσο να βελτιωθεί η ποιότητα των εργασιών και διπλωματικών καθώς και να μειωθεί ο χρόνος ολοκλήρωσης του μεταπτυχιακού.

7. Τέθηκε το ζήτημα επανακαθορισμού των κατευθύνσεων. Επισημάνθηκε το γεγονός ότι η μεγαλύτερη ποσοτικά σύμπτωση ενδιαφερόντων και βιογραφικών του διδακτικού προσωπικού παρατηρείται στη κατεύθυνση της κοινωνικής μεταβολής και οργάνωσης και μόνο τρία αποτελούν συγκροτημένα αντικείμενα του πολιτισμού. Ως εκ τούτου τέθηκε το ερώτημα κατά πόσο θα πρέπει να επαναπροσδιοριστούν τα κριτήρια ύπαρξης των κατευθύνσεων.

8. Τέλος επισημάνθηκε ότι το μεταπτυχιακό πρόγραμμα δεν προσφέρει εξειδίκευση αλλά μια ευρύτητα γνώσεων γεγονός που κατά μια άποψη δυσχεραίνει την εμβάθυνση ενός θέματος.

3.2.1.3. Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ): αξιολόγηση από μέλη ΔΕΠ.

Σε αυτή την ενότητα παρουσιάζονται οι απαντήσεις των μελών ΔΕΠ του Τμήματος σε ζητήματα που σχετίζονται με το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος.

Ανταπόκριση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) στους στόχους του Τμήματος και τις απαιτήσεις της κοινωνίας.

Καταρχήν παρουσιάζονται οι απόψεις των μελών Δ.Ε.Π του Τμήματος αναφορικά με την ανταπόκριση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) στους στόχους του Τμήματος και τις απαιτήσεις της κοινωνίας. Στο ερώτημα «Σε ποιο βαθμό πιστεύετε ότι ανταποκρίνεται το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

(ΠΜΣ) στους στόχους του έτσι όπως περιγράφονται στο ΦΕΚ ίδρυσής του;» το 72,2% απάντησε «αρκετά», το 16,7% «λίγο» και το 11,1% «πάρα πολύ». Σε σχετική ερώτηση, 70,6% των ερωτηθέντων υποστηρίζει ότι το ΠΜΣ μόνο σε μικρό βαθμό διαμορφώνει επαγγελματικές προοπτικές για τους αποφοίτους του, ενώ το 5,9% θεωρεί ότι το ΠΜΣ δεν διαμορφώνει επαγγελματικές προοπτικές για τους αποφοίτους του. Τέλος, τα μισά μέλη ΔΕΠ του Τμήματος θεωρούν ότι οι διαδικασίες αξιολόγησης και αναθεώρησης του ΠΜΣ, όπου το 50% τις θεωρεί ικανοποιητικές (Γράφημα 7).

Γράφημα 7

Δομή, συνεκτικότητα και λειτουργικότητα του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ).

Σε αυτή την υποενότητα αναλύονται ζητήματα που σχετίζονται με τη δομή, τη συνεκτικότητα και λειτουργικότητα του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών . Με βάση τις απαντήσεις στις σχετικές ερωτήσεις 43,8% των ερωτηθέντων υποστηρίζουν ότι η κατανομή των προσφερομένων μαθημάτων μεταξύ των κατευθύνσεων του ΠΜΣ δεν είναι τόσο απαραίτητη. Ωστόσο, το ίδιο ποσοστό εμφανίζεται και για τα άτομα που θεωρούν την συγκεκριμένη κατανομή «αρκετά απαραίτητη». Μόλις 12,5% των ερωτηθέντων πιστεύει ότι η κατανομή των προσφερομένων μαθημάτων μεταξύ των κατευθύνσεων του ΠΜΣ είναι «πολύ απαραίτητη».

Υψηλό ποσοστό (66,7%) των ερωτηθέντων υποστηρίζει ότι υπάρχει μικρή επικάλυψη ύλης μεταξύ των προσφερομένων μαθημάτων του ΠΜΣ. Αντίθετα, 16,7% των μελών Δ.Ε.Π θεωρούν ότι δεν υπάρχει επικάλυψη μεταξύ των προσφερομένων μαθημάτων, ενώ ποσοστό 11,1% και 5,6% πιστεύει ότι υπάρχει «αρκετά μεγάλη επικάλυψη» και «πολύ μεγάλη επικάλυψη», αντίστοιχα στα προσφερόμενα μαθήματα.

Στο ερώτημα «Πώς κρίνετε τη συνεργασία μεταξύ των μελών ΔΕΠ αναφορικά με τη λειτουργία του ΠΜΣ;» σε γενικές γραμμές φαίνεται να είναι τουλάχιστον μερικώς ικανοποιημένοι. Το 17,6% των ερωτηθέντων απάντησε «καθόλου ικανοποιητική», ενώ 29,4% «μερικά ικανοποιητική», 29,4% «ικανοποιητική» και 23,5% «πολύ ικανοποιητική».

Το εξεταστικό σύστημα του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ).

Παρακάτω παρουσιάζονται οι απαντήσεις των μελών Δ.Ε.Π του Τμήματος Κοινωνιολογίας για το σύστημα επιλογής και εξετάσεων του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών. Όπως παρουσιάζεται αναλυτικότερα στο Γράφημα 8, στην πλειοψηφία τους (47,1%) τα μέλη ΔΕΠ αξιολογούν το σύστημα επιλογής ως αξιοκρατικό. Πολύ αξιοκρατικό και πάρα πολύ αξιοκρατικό θεωρούν το σύστημα επιλογής των μεταπτυχιακών φοιτητών 23,5% και 17,6% των ερωτηθέντων αντίστοιχα. Αντίθετα, ποσοστό 11% των μελών ΔΕΠ υποστηρίζουν αξιολογούν το σύστημα ως λίγο αξιοκρατικό και καθόλου αξιοκρατικό (5.9% για κάθε κατηγορία).

Γράφημα 8

Στο ερώτημα «Πόσο διαφανής είναι η διαδικασία αξιολόγησης των μεταπτυχιακών φοιτητών;» 40% των ερωτηθέντων απαντά ότι είναι «πολύ διαφανής» ενώ «διαφανή» και «πολύ διαφανή» χαρακτηρίζει τη διαδικασία αξιολόγησης των μεταπτυχιακών φοιτητών 33,3% και 13,3% των ερωτηθέντων αντίστοιχα. Αναλυτικότερα οι απαντήσεις των ερωτηθέντων παρουσιάζονται στο Γράφημα 9.

Γράφημα 9

Ποσοστό 53,8% των μελών Δ.Ε.Π υποστηρίζουν ότι οι φοιτητές που συμμετέχουν στα μαθήματα του ΠΜΣ βαθμολογούνται ελαστικά ενώ ποσοστό 46,2% των ερωτηθέντων χαρακτηρίζει τη βαθμολόγηση των φοιτητών που συμμετέχουν στα μεταπτυχιακά μαθήματα ως αντικειμενική. Τα μέλη ΔΕΠ που απάντησαν στο ερωτηματολόγιο στην πλειοψηφία τους θεωρούν ότι οι διαδικασίες που προβλέπονται από τον κανονισμό σπουδών του ΠΜΣ ακολουθούνται τόσο κατά την εκπόνηση (41,2% απάντησαν ότι οι σχετικές διαδικασίες ακολουθούνται αρκετά και 41,2% ότι ακολουθούνται πολύ) όσο και κατά την εξέταση διπλωματικών εργασιών (58,8 απάντησαν ότι οι σχετικές διαδικασίες ακολουθούνται πολύ και 35,3% ότι ακολουθούνται αρκετά). Οι απαντήσεις στη σχετική ερώτηση εμφανίζονται αναλυτικότερα στο Γράφημα 10.

Γράφημα 10

Στο ΠΜΣ διδάσκει τώρα ή έχει διδάξει στο παρελθόν ποσοστό 78,9% των ερωτηθέντων, 68,4% των οποίων εφαρμόζουν στα μαθήματά τους πολλαπλούς τρόπους αξιολόγησης των φοιτητών. Σύμφωνα με τις απαντήσεις στη σχετική ερώτηση φαίνεται ότι οι διδάσκοντες του ΠΜΣ χρησιμοποιούν για την αξιολόγηση των φοιτητών παρουσιάσεις εργασιών (73,7%) και γραπτές εργασίες (68,4%). Σε χαμηλότερα ποσοστά εφαρμόζονται μικρά ερευνητικά projects (36,8%) και πρόοδοι (5,3%). Αναλυτικά οι απαντήσεις παρουσιάζονται στο Γράφημα 11.

Γράφημα 11

Σε σχετική ερώτηση 30,8% των ερωτηθέντων προτείνει εναλλακτικούς τρόπους αξιολόγησης των μεταπτυχιακών φοιτητών (αντίθετα 69,2% των ερωτηθέντων δεν προτείνουν εναλλακτικούς τρόπους εξέτασης). Μεταξύ των εναλλακτικών τρόπων προτείνονται η εμπλοκή των μεταπτυχιακών σε ερευνητικά προγράμματα, η προφορική διπλωματική εξέταση και η προφορική διάλεξη σε συγκεκριμένο θέμα που ορίζει η Εξεταστική Επιτροπή.

3.2.1.4. Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών (ΠΔΣ) : αξιολόγηση από μέλη ΔΕΠ.

Ανταπόκριση του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών (ΠΔΣ) στους στόχους του Τμήματος και τις απαιτήσεις της κοινωνίας.

Στην ανάλυση που ακολουθεί παρουσιάζονται οι απαντήσεις των μελών Δ.Ε.Π του Τμήματος Κοινωνιολογίας για ζητήματα που σχετίζονται με το Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών.

Θετική είναι σε γενικές γραμμές η εκτίμηση των ερωτηθέντων για τις επαγγελματικές προοπτικές που διαμορφώνει η λήψη διδακτορικού από το Τμήμα Κοινωνιολογίας. Συγκεκριμένα, στο ερώτημα «Σε ποιο βαθμό η λήψη διδακτορικού

από το Τμήμα Κοινωνιολογίας διαμορφώνει επαγγελματικές προοπτικές για τους διδάκτορες 35,3% των ερωτηθέντων απάντησαν αρκετά, 23,5% πολύ και 11,8% πάρα πολύ (Γράφημα 12).

Γράφημα 12

Θετική επίσης φαίνεται να είναι και η εκτίμηση των ερωτηθέντων ως προς την ποιότητα των διδακτορικών διατριβών που εκπονούνται ή έχουν εκπονηθεί στο παρελθόν στο Τμήμα. Συγκεκριμένα, 29,4% των ερωτηθέντων κρίνει την ποιότητα των διατριβών ως αρκετά ικανοποιητική, 23,5% ως πολύ ικανοποιητική και 17,6% ως πάρα πολύ ικανοποιητική (βλ. Γράφημα 13).

Γράφημα 13

Εξεταστικό σύστημα του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών (ΠΔΣ).

Τα περισσότερα των μελών ΔΕΠ (63,2%) του Τμήματος δεν εποπτεύουν επί του παρόντος ούτε έχουν εποπτεύσει στο παρελθόν κάποιον υποψήφιο διδάκτορα σε αντίθεση με το 36,8% των μελών ΔΕΠ που εποπτεύει ή έχει εποπτεύσει τουλάχιστον έναν υποψήφιο διδάκτορα. Ανεξαρτήτως αυτού πάντως, στην πλειοψηφία τους οι ερωτηθέντες θεωρούν ότι το σύστημα επιλογής υποψήφιων διδακτόρων είναι «αξιοκρατικό» (47,1%), «πολύ αξιοκρατικό» (17,6%) και «πάρα πολύ αξιοκρατικό» (5,9%). Αντιθέτως, «λίγο αξιοκρατικό» θεωρούν το σύστημα επιλογής υποψηφίων διδακτόρων 23,5% των ερωτηθέντων, ενώ 5,9% δεν το θεωρεί αξιοκρατικό.

Αναφορικά με την αξιολόγηση των υποψηφίων διδακτόρων, στο ερώτημα «Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι στο πλαίσιο του ΠΔΣ εφαρμόζονται κοινά κριτήρια αξιολόγησης των υποψηφίων διδακτόρων;» 31,2% των ερωτηθέντων απάντησε «λίγο» και το ίδιο ποσοστό απάντησε «αρκετά». Από την άλλη μεριά, 12,5% των ερωτηθέντων απάντησαν «καθόλου», ενώ 18,8% «πολύ» και 6,2% «πάρα πολύ».

3.2.2. Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) «Βιοηθική»: Παρουσίαση και αξιολόγηση.[7]

3.2.2.1. Παρουσίαση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Το Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης συμμετέχει στο διεπιστημονικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) στη γνωστική περιοχή της Βιοηθικής. Στο Διατμηματικό ΠΜΣ συμμετέχουν τα Τμήματα Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών που έχει και τη διοικητική υποστήριξή του ΠΜΣ, Ιατρικής και Βιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης. Το ΠΜΣ λειτουργεί από το ακαδημαϊκό έτος 2003-2004 σύμφωνα με τις διατάξεις του ΦΕΚ 1195/26-8-2003, τις τροποποιήσεις του ΦΕΚ 1144/9-7-2007 και τον εσωτερικό κανονισμό του Προγράμματος. Οι σχετικές πληροφορίες παρουσιάζονται αναλυτικά στον ιστότοπο: http://bioethics.fks.uoc.gr/

Αντικείμενο-Σκοποί .

Αντικείμενο του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών είναι η γνωστική περιοχή της Βιοηθικής, η οποία αποτελεί διεπιστημονική προσέγγιση των ηθικών ζητημάτων που προκύπτουν από, ή σχετίζονται με, τις Επιστήμες της Ζωής, τις ιατρικές εφαρμογές τους, τις κοινωνικές και περιβαλλοντικές επιπτώσεις τους. Το ΠΜΣ βασίζεται στη συνθετική αξιοποίηση της έρευνας που διεξάγεται στη φιλοσοφία, στις ανθρωπιστικές και κοινωνικές επιστήμες, στις επιστήμες της ζωής και τη βιοτεχνολογία. Στόχος του είναι η προαγωγή της έρευνας και η ειδίκευση επιστημόνων στις επιμέρους γνωστικές περιοχές της Βιοηθικής. Το πρόγραμμα αποσκοπεί όχι μόνο στην παροχή εξειδικευμένων γνώσεων αλλά κα στην παιδεία υπεύθυνων επιστημόνων ικανών να συνδέουν την επιστημονική έρευνα με τις ανάγκες του κοινωνικού συνόλου για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής. Απώτερος στόχος του Προγράμματος είναι η εξειδίκευση και η εκπαίδευση επιστημόνων-ερευνητών, οι οποίοι θα συνεισφέρουν στην προώθηση της βιοηθικής έρευνας στη χώρας μας και, μέσω αυτής, θα συμβάλλουν στη βελτίωση της ποιότητας του επιστημονικού δυναμικού στελέχωσης των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, των ερευνητικών ιδρυμάτων, της δημόσιας διοίκησης, των επιχειρήσεων τεχνολογιών αιχμής, των οργανισμών υγείας, και κατ' επέκταση να συμβάλλουν στην ανάπτυξη

[7] Βλέπε Παράρτημα VII.

της ερευνητικής δραστηριότητας και την τόνωση της εργασιακής απασχόλησης στη χώρα μας.

Τίτλοι και διάρκεια Σπουδών.

Τίτλοι Σπουδών.

Το ΠΜΣ Βιοηθική απονέμει:

α) Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (ΜΔΕ) στη Βιοηθική.
β) Διδακτορικό Δίπλωμα (ΔΔ) στη Βιοηθική

Οι τίτλοι σπουδών απονέμονται στους φοιτητές από το οικείο Τμήμα. Με βάση τον ισχύοντα Εσωτερικό Κανονισμό του Προγράμματος, οικείο Τμήμα θεωρείται το Τμήμα στο οποίο ανήκει το μέλος ΔΕΠ που επιβλέπει την εκπόνηση της μεταπτυχιακής εργασίας για το Μ.Δ.Ε. ή της διδακτορικής διατριβής για το ΔΔ.

Διάρκεια Σπουδών.

Η χρονική διάρκεια ορίζεται σπουδών:

- Για την απονομή του ΜΔΕ ορίζεται σε τέσσερα (4) ακαδημαϊκά εξάμηνα ενώ δεν μπορεί να υπερβαίνει τα έξι (6) εξάμηνα.
- Για το Διδακτορικό Δίπλωμα σε τουλάχιστον τρία (3) έτη από την ημερομηνία καθορισμού του θέματος.

Προϋποθέσεις εισαγωγής.

Κατηγορίες πτυχιούχων.

(α) Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (ΜΔΕ) : Στο ΠΜΣ Βιοηθική γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι όλων των Τμημάτων των Πανεπιστημίων της ημεδαπής ή αντιστοίχων αναγνωρισμένων τμημάτων ΑΕΙ της αλλοδαπής καθώς και συναφών Τμημάτων ΤΕΙ αντιστοίχων ειδικοτήτων, με τις εκάστοτε προϋποθέσεις που ισχύουν για τους πτυχιούχους της ανώτατης εκπαίδευσης.
(β) Διδακτορικό Δίπλωμα (ΔΔ) : Απαραίτητη προϋπόθεση για εισαγωγή στο Β' κύκλο αποτελεί η κατοχή Μ.Δ.Ε. στη Βιοηθική ή σε απολύτως συγγενές γνωστικό αντικείμενο.

Αριθμός εισακτέων.

Ο αριθμός εισακτέων στο ΠΜΣ Βιοηθική για την απόκτηση του ΜΔΕ ορίζεται κατ' ανώτατο όριο σε είκοσι (20) κατ' έτος.

Κανονισμός και πρόγραμμα Σπουδών.

Πρόγραμμα μαθημάτων Α' Κύκλου Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Στόχος του Α' Κύκλου σπουδών είναι, μέσω των μαθημάτων, των σεμιναρίων, των ασκήσεων και της συγγραφής εργασιών, να αναπτύξουν οι φοιτητές βασικές δεξιότητες στην ανάλυση και την κριτική αντιμετώπιση προβλημάτων και να αυξήσουν την επάρκειά τους ως προς τη λήψη αποφάσεων, σε θέματα βιοηθικής.

Η φοίτηση για την απόκτηση ΜΔΕ διαρκεί τέσσερα (4) εξάμηνα και δεν υπερβαίνει τα έξι (6) εξάμηνα. Περιλαμβάνει την επιτυχή συμμετοχή σε μεταπτυχιακά μαθήματα και σεμινάρια (24 διδακτικές μονάδες/90 πιστωτικές

μονάδες-ECTS[8]) καθώς και την επιτυχή εκπόνηση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (6 δ.μ./30 πιστωτικές μονάδες ECTS). Ο τελικός βαθμό προκύπτει από το άθροισμα δώδεκα (12) μαθημάτων των δύο (2) δ.μ. το καθένα, ή, αναλόγως, και περισσότερων, της μίας (1) δ.μ., το καθένα (σύνολο 24 δ.μ.) και του βαθμού της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (20.000-25.000 λέξεων) πολλαπλασιαζόμενου επί τρία (3) (για τη λήψη ΜΔΕ σύνολο 30 δ.μ.).

Σε κάθε ένα από τα τρία πρώτα ακαδημαϊκά εξάμηνα, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές παρακολουθούν μαθήματα και σεμινάρια κατ' ελάχιστον τέσσερα. Η παρακολούθηση είναι υποχρεωτική. Η επιτυχής ολοκλήρωση μεταπτυχιακού μαθήματος προκύπτει από την επιτυχία σε προφορική ή γραπτή εξέταση, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του υπεύθυνου διδάσκοντος. Η επιτυχής παρακολούθηση μεταπτυχιακού σεμιναρίου προκύπτει από την επιτυχία στη σεμιναριακή εργασία και σε ενδεχόμενη προφορική ή γραπτή εξέταση, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του διδάσκοντος. Μετά την επιτυχή παρακολούθηση δέκα (10) μεταπτυχιακών μαθημάτων και σεμιναρίων, ανατίθεται σε κάθε μεταπτυχιακό φοιτητή η εκπόνηση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας. Η Εργασία μπορεί να συνίσταται σε (α) συνθετική ερευνητική εργασία (β) κριτική προσέγγιση συστηματικών βιοηθικών προβλημάτων, (γ) τεκμηριωμένη διερεύνηση επιμέρους περιπτώσεων και μελέτη προβλημάτων σε περιοχές εφαρμογών (περίθαλψη, ιατρική, βιολογία, γενετική, βιοτεχνολογία, κοινωνιολογία, επιστήμες του δικαίου, επιστήμες του περιβάλλοντος, δημόσια πολιτική).

Η εκπόνηση της εργασίας έχει σκοπό να δείξει την, εκ μέρους του συγγραφέα της, κατοχή ικανοτήτων ανάλυσης, σύνθεσης, αποτίμησης, επιχειρηματολογίας (και ενίοτε συλλογής δεδομένων), καθώς και αξιοποίησής τους στην έρευνα συγκεκριμένου θέματος. Σκοπός της είναι, με άλλα λόγια, να δείξει ο φοιτητής την ικανότητά του να συμβάλλει στον επιστημονικό διάλογο και να συμμετέχει στην ερευνητική διαδικασία. Ειδικότερα, η εκπόνηση της Εργασίας στοχεύει στα ακόλουθα: (1) επιλογή, ανάλυση και σαφή διατύπωση ερευνητικού θέματος, (2) σχεδιασμό ερευνητικού πλάνου, (3) κριτική επισκόπηση της σχετικής βιβλιογραφίας (και αναφορά στη συναφή συζήτηση), (4) εντοπισμό των σχετικών γενικότερων ερευνητικών ερωτήσεων, (5) οργάνωση ενός συγκεκριμένου επιχειρήματος, το οποίο οδηγεί σε νέες θεωρητικές ερωτήσεις που θα συνεισφέρουν στη σχετική βιβλιογραφία, (6) συγγραφή των παραπάνω και συζήτηση/αποτίμηση των αποτελεσμάτων ή συμπερασμάτων, (7) συνεισφορά στον επιστημονικό διάλογο μέσω των πρωτότυπων ευρημάτων.

Το θέμα της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας προτείνεται από τον φοιτητή, σε συνεννόηση με έναν από τους διδάσκοντες του ΠΜΣ, ο οποίος αναλαμβάνει την επίβλεψη της Εργασίας και την ευθύνη της βαθμολόγησης, μαζί με δύο ακόμη μέλη-διδάσκοντες του ΠΜΣ. Οι παραπάνω αποτελούν την τριμελή Επιτροπή Παρακολούθησης και Εξέτασης. Είναι δυνατόν ένα από τα τρία μέλη της να μην προέρχεται από το ΠΜΣ Βιοηθική. Την Επιτροπή ορίζει η Ειδική Διατμηματική Επιτροπή (ΕΔΕ) του ΠΜΣ. Η Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία εγκρίνεται κατ' αρχήν από τον επιβλέποντα και τα άλλη δύο μέλη της Επιτροπής, και στη συνέχεια, υποστηρίζεται δημόσια από τον υποψήφιο ενώπιον της Εξεταστικής Επιτροπής –στην οποία συμμετέχει ο επιβλέπων—και από την οποία βαθμολογείται. Εάν παρέλθουν τρία (3) εξάμηνα μετά την ανάθεση του θέματος χωρία ο επιβλέπων

[8] Η απόδοση των πιστωτικών μονάδων κατά το Ευρωπαϊκό Σύστημα Μεταφοράς και Συσσώρευσης Πιστωτικών Μονάδων (European Credit Transfer and Accumulation System, ECTS) προσδιορίζεται σύμφωνα με την ΥΑ. (ΦΕΚ 1466/13-8-2007 τ. Β) και με την αριθμ. 22/9-6-2008 απόφαση της Ειδικής Διατμηματικής Επιτροπής του ΠΜΣ.

να έχει στοιχεία για την πορεία εκπόνησης της Εργασίας, η ανάθεση του θέματος ακυρώνεται.

Ο Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας και οι αποφάσεις της Ειδικής Διατμηματικής Επιτροπής (ΕΔΕ) εξειδικεύουν το αναλυτικό πρόγραμμα, την επιμέρους κατανομής των μαθημάτων (υποχρεωτικών και επιλογής), την κατανομή των διδακτικών και πιστωτικών μονάδων στα επιμέρους θέματα ή γνωστικά αντικείμενα, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικά με το πρόγραμμα σπουδών.

Προσφερόμενα μαθήματα για το ΜΔΕ.

Α' Εξάμηνο σπουδών-Χειμερινό εξάμηνο

Υποχρεωτικά μαθήματα

- Τα εννοιολογικά θεμέλια της Βιοηθικής: Ηθικές θεωρίες
- Βιοηθική: Μέθοδοι, Αρχές, Προβλήματα
- Εισαγωγή στη Βιο-Ιατρική Ηθική/Βιοηθική
- Εισαγωγή στη Σύγχρονη Βιολογία Ι
  Κοινωνία και Βιοηθική

Β' Εξάμηνο σπουδών-Εαρινό εξάμηνο

Υποχρεωτικά μαθήματα

- Φιλοσοφία των Επιστημών
- Δημόσια Υγεία
- Εισαγωγή στη Σύγχρονη Βιολογία ΙΙ
- Δίκαιο, Ηθική και Βιοηθική

Μαθήματα Επιλογής

- Ηθική και Βιοηθική. Οι απαρχές: Αρχαία Ηθική Φιλοσοφία
- Θεωρίες Διανεμητικής Δικαιοσύνης
- Περιβαλλοντική Ηθική
- Στοιχεία Νευροβιολογίας
- Ιστορία της Ιατρικής και της Ιατρικής Δεοντολογίας
- Ηθικά ζητήματα της αρχής της ανθρώπινης ζωής
- Ιατρική Ανθρωπολογία και Βιοηθική
- Κοινωνιολογία του Δίκαιο της ανθρώπινης αναπαραγωγής
- Βιοηθική, πολιτική διαδικασία και ρύθμιση

Γ' Εξάμηνο σπουδών-χειμερινό εξάμηνο

Υποχρεωτικά μαθήματα

- Βιοηθική και τέλος της ζωής
- Εφαρμογές κοινωνικής έρευνας σε ζητήματα βιοηθικής

Μαθήματα επιλογής

- Ειδικά θέματα στο Βιοδίκαιο
- Βιολογικά επιτεύγματα και βιοηθική

Δ' Εξάμηνο σπουδών-εαρινό εξάμηνο

- Εκπόνηση Διπλωματικής Μεταπτυχιακής Εργασίας

Β' Κύκλος Μεταπτυχιακών Σπουδών-Εκπόνηση Διδακτορικής Διατριβής.

Ο Β' Κύκλος σπουδών έχει διάρκεια σπουδών τουλάχιστον τριών (3) ακαδημαϊκών ετών και οδηγεί στην απόκτηση Διδακτορικού Διπλώματος. Στόχος του είναι η προώθηση της επιστημονικής έρευνας σε θέματα Βιοηθικής. Ολοκληρώνεται με τη συγγραφή της Διδακτορικής Διατριβής, η οποία αποτελεί πρωτότυπη ερευνητική συμβολή σ' ένα από τα πεδία της Βιοηθικής. Ο υποψήφιος διδάκτορας οφείλει να βρίσκεται σε τακτική επαφή με τον επιβλέποντα και να προσκομίζει κατ' έτος γραπτή έκθεση με επαρκή στοιχεία σχετικά με την πρόοδο της Διδακτορικής Διατριβής. Μέρος των υποχρεώσεων όλων των φοιτητών του ΠΜΣ είναι η συμμετοχή τους στα σεμινάρια ειδικών, στις διαλέξεις προσκεκλημένων ομιλητών, στα συνέδρια και σε όλες τις επιστημονικές δραστηριότητες του ΠΜΣ.

Επαγγελματικές προοπτικές αποφοίτων.

Οι απόφοιτοι του Προγράμματος μπορούν να εργαστούν σε όλους τους κλάδους του δημοσίου όσο και του ιδιωτικού τομέα που αφορούν την εκπαίδευση, την έρευνα, τη διαμόρφωση και τον έλεγχο πολιτικών σε συναφή προς το αντικείμενο πεδία. Ορισμένοι εξ αυτών, οι οποίοι είναι ήδη εργαζόμενοι σε τομείς όπως εκείνος της υγείας, επιστρέφουν στο επαγγελματικό τους πεδίο με βαθύτερη κατανόηση των ηθικών προβλημάτων που συνήθως καλούνται να αντιμετωπίσουν.

Οι απόφοιτοι, γενικά, μπορούν να εργασθούν:

- Ως διδακτικό και ερευνητικό προσωπικό σε Πανεπιστήμια και ΤΕΙ
- Ως επιστημονικό και ερευνητικό προσωπικό σε κέντρα και υπηρεσίες του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα
- Ως καθηγητές αυξημένων προσόντων στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση (σε συνδυασμό με το κατάλληλο πρώτο πτυχίο)
- Ως σύμβουλοι σε φορείς και υπηρεσίες που εφαρμόζουν ή επεξεργάζονται ρυθμίσεις και κανόνες, όπως νομοπαρασκευαστικές και συμβουλευτικές επιτροπές, επιτροπές ηθικής και δεοντολογίας, επιτροπές ελέγχου, αλλά και συλλογικά όργανα των αρμοδίων επιστημονικών κοινοτήτων (Ιατρικός Σύλλογος, Δικηγορικός Σύλλογος κλπ)
- Ως στελέχη διοίκησης στο δημόσιο τομέα, σε Υπουργεία, όπως το Υπουργείο Υγείας, το Υπουργείο Γεωργίας, το Υπουργείο Βιομηχανίας
- Ως στελέχη διοίκησης σε Υπηρεσίες του ευρύτερου δημόσιου τομέα, σε θέσεις που σχετίζονται με τη δημόσια υγεία, τη διαχείριση, προστασία και αναβάθμιση του φυσικού περιβάλλοντος, με την εφαρμογή και τον έλεγχο της πολιτικής υγείας και της περιβαλλοντικής πολιτικής της πολιτείας
- Ως σύμβουλοι σε οργανισμούς σχετικούς με την τεχνολογία τροφίμων, την παραγωγή φαρμάκων, σε φορείς εκμετάλλευσης βιολογικών προϊόντων, σε εταιρείες βιοτεχνολογίας
- Ως στελέχη σε τομείς του πολιτισμού, ΜΜΕ, εκδοτικούς οργανισμούς
- Ως σύμβουλοι σε υπηρεσίες που σχετίζονται με τον σχεδιασμό και την εφαρμογή εκπαιδευτικών προγραμμάτων βιοηθικής αγωγής.

3.2.2.2. Αξιολόγηση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών Βιοηθική.

Τίτλος του ΠΜΣ.

Το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών Βιοηθική λειτουργεί από το ακαδημαϊκό έτος 2002-2003 ενώ αντικείμενό του αποτελεί η γνωστική περιοχή της Βιοηθικής, η οποία αποτελεί διεπιστημονική προσέγγιση των ηθικών ζητημάτων που προκύπτουν

από, ή σχετίζονται με, τις Επιστήμες της Ζωής, τις ιατρικές εφαρμογές τους, τις κοινωνικές και περιβαλλοντικές επιπτώσεις τους.

Τμήμα και Ιδρύματα που συμμετέχουν στο ΠΜΣ.

Στο ΠΜΣ συνεργάζονται τα Τμήματα του Πανεπιστημίου Κρήτης: Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών που έχει και τη διοικητική υποστήριξη του προγράμματος, Ιατρικής, Βιολογίας και Κοινωνιολογίας ενώ συμμετέχουν διδάσκοντες και από τα Τμήματα Πολιτικής Επιστήμης, Οικονομικών και Χημείας του Πανεπιστημίου Κρήτης. Παράλληλα το Πρόγραμμα έχει εγκαταστήσει ένα ευρύ δίκτυο συνεργασιών με διδάσκοντες, ερευνητές και ιδρύματα του εσωτερικού και του εξωτερικού.

Ιδρύματα του *εσωτερικού* με τα οποία συνεργάζεται το πρόγραμμα είναι τα παρακάτω:

- Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών (Τμήματα Νομικής, Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης, Μεθοδολογίας, Ιστορίας και Θεωρίας των Επιστημών)
- Μετσόβιο Πολυτεχνείο (Σχολή Εφαρμοσμένων Μαθηματικών και Φυσικών Επιστημών)
- Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (Τμήματα Νομικής και Φιλοσοφίας και Παιδαγωγικής)
- Πανεπιστήμιο Πατρών (Τμήμα Ιατρικής)
- Πανεπιστήμιο Αιγαίου (Τμήμα Κοινωνικής Ανθρωπολογίας)
- Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής
- Εθνικό Ίδρυμα Αγροτικής Έρευνας
- Συνοδική Επιτροπή της Εκκλησίας της Ελλάδος
- Εθνικός Οργανισμός Μεταμοσχεύσεων

Ανταπόκριση του ΠΜΣ στους στόχους του Τμήματος και τις απαιτήσεις της κοινωνίας.

Η λειτουργία του ΠΜΣ από την έναρξή του (κατά το ακαδημαϊκό έτος 2003-2004) ανταποκρίνεται σε μεγάλο βαθμό στους προγραμματικούς στόχους του. Μέχρι 23/10/2009 ο συνολικός αριθμός των φοιτητών που απέκτησαν τον τίτλο του ΜΔΕ ήταν 52. Αναλυτικά στοιχεία στον ιστότοπο του προγράμματος: http://bioethics.fks.uoc.gr/ptyxiouxoi.html. Ταυτόχρονα στο πρόγραμμα έχουν γίνει δεκτοί 8 υποψήφιοι διδάκτορες οι οποίοι εκπονούν διδακτορικές διατριβές (βλ. http://bioethics.fks.uoc.gr/students_phd_candidates.html) .

Το ΠΜΣ έχει σχεδιαστεί και απευθύνεται για φοιτητές που προέρχονται από ποικίλες επιστημονικές κατευθύνσεις και απευθύνεται σε θεωρητικούς και βασικούς επιστήμονες όσο και σε εκείνους που ασκούν συμβουλευτικό, διαγνωστικό και θεραπευτικό έργο στο ιατρικό περιβάλλον, σε αυτούς που σχεδιάζουν πολιτικές, σε αυτούς που εφαρμόζουν ή επεξεργάζονται ρυθμίσεις και κανόνες. Η διάσταση της διεπιστημονικότητας στην οποία στοχεύει το πρόγραμμα καταγράφεται και στις θεματικές των μεταπτυχιακών διπλωματικών εργασιών και των διδακτορικών διατριβών που εκπονούνται.

Αναφορικά ειδικότερα με το Τμήμα Κοινωνιολογίας, από τις 52 Εργασίες που εκπονήθηκαν μέχρι 23/10/2009 (ημερομηνία προτελευταίας δημόσιας υποστήριξης) 7 έγιναν υπό την επίβλεψη μελών ΔΕΠ του Τμήματος και κατά συνέπεια οι αντίστοιχοι τίτλοι απονεμήθηκαν από το Τμήμα Κοινωνιολογίας. Επιπλέον, μέλη ΔΕΠ του Τμήματος συμμετείχαν ως μέλη τριμελών εξεταστικών επιτροπών σε άλλες 8 Εργασίες. Σε σχέση με τις διδακτορικές διατριβές που εκπονούνται στο πλαίσιο του

προγράμματος, μέλη ΔΕΠ του Τμήματος συμμετέχουν ως μέλη τριμελών επιτροπών σε 3 από αυτές.

Περαιτέρω, καθώς σημαντικός αριθμός των φοιτητών του ΠΜΣ είναι ενεργοί στον τομέα της υγείας (ιατροί, νοσηλευτές, μαίες), του δικαίου (δικηγόροι) και άλλους επαγγελματικούς τομείς (εκπαιδευτικοί) η διάσταση του προγράμματος που αναφέρεται στην παιδεία επιστημόνων ικανών να συνδέσουν την επιστημονική έρευνα με τις ανάγκες του κοινωνικού συνόλου για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής υπηρετείται εξίσου καλά.

Στο ίδιο πλαίσιο το ΠΜΣ κατά τη διάρκεια της λειτουργίας του έχει διοργανώσει πλήθος εκδηλώσεων (ομιλίες, συνέδρια ημερίδες κλπ) σημαντικός αριθμός των οποίων είναι ανοιχτός ή απευθύνεται κατά κύριο λόγο στο ευρύ κοινό (αναλυτικά βλ. http://bioethics.fks.uoc.gr/Ekdhlvseis.htm).

Δομή, συνεκτικότητα και λειτουργικότητα του ΠΜΣ Βιοηθική.

Με βάση την ανωτέρω παρουσίαση του ΠΜΣ Βιοηθική, τα υποχρεωτικά μαθήματα (10) αποτελούν περίπου το 47,6% των συνολικών (21) μαθημάτων/σεμιναρίων χωρίς να υπολογίζεται η διπλωματική εργασία. Το περιεχόμενο των υποχρεωτικών μαθημάτων σχετίζεται άμεσα με το γνωστικό πεδίο της φιλοσοφίας, της ιατρικής, της βιολογίας, της κοινωνιολογίας και του δικαίου. Με παρόμοιο τρόπο κατανέμονται και τα μαθήματα επιλογής ως προς το περιεχόμενό τους προκειμένου οι φοιτητές από τη μια να αποκτούν απαραίτητες γνώσεις που σχετίζονται με ζητήματα βιοηθικής σε συσχετισμό με το ιδιαίτερο γνωστικό πεδίο επιστημών όπως η φιλοσοφία, η ιατρική, η βιολογία, η κοινωνιολογία και το δίκαιο.

Το περιεχόμενο των μαθημάτων/σεμιναρίων καθορίζεται από τον/τους διδάσκοντα/διδάσκοντες του μαθήματος ενώ η οργάνωση των μαθημάτων συντονίζεται από την Ειδική Διατμηματική Επιτροπή του Μεταπτυχιακού Προγράμματος.

Σημαντική διάσταση της δομής, λειτουργικότητας και συνεκτικότητας του ΠΜΣ Βιοηθική αποτελούν οι ημερίδες μεταπτυχιακών φοιτητών στις οποίες έχουν τη δυνατότητα να παρουσιάσουν εργασίες που εκπονούν στο πλαίσιο συγκεκριμένων σεμιναριακών μαθημάτων και οι δημόσιες υποστηρίξεις των μεταπτυχιακών εργασιών που δίνουν την ευκαιρία σε φοιτητές και διδάσκοντες να γνωρίζουν και να αξιολογούν το περιεχόμενο των σχετικών εργασιών. Κορυφαίο γεγονός στη δομή, λειτουργικότητα και συνεκτικότητα του ΠΜΣ αποτελεί το ετήσιο retreat του προγράμματος στο οποίο φοιτητές, διδάσκοντες καθώς και επιστήμονες και ερευνητές από την Ελλάδα και το εξωτερικό συναντώνται και στο πλαίσιο και με αφορμή σχετικές εισηγήσεις έχουν τη δυνατότητα να επεξεργαστούν ερευνητικά, θεωρητικά και διδακτικά ζητήματα της βιοηθικής.

Το εξεταστικό σύστημα.

Ο τρόπος αξιολόγησης των φοιτητών προσδιορίζεται από τον εκάστοτε διδάσκοντα ή διδάσκοντες του σεμιναρίου και προσιδιάζει στο περιεχόμενο του μαθήματος. Συνήθεις τρόποι εξέτασης είναι οι γραπτές ή προφορικές εξετάσεις και η συγγραφή δοκιμίου. Η ανάθεση της μεταπτυχιακής εργασίας γίνεται μετά από πρόταση του φοιτητή και του επιβλέποντος καθηγητή που επικυρώνεται από την Ειδική Διατμηματική Επιτροπή του Προγράμματος. Η ΕΔΕ ορίζει και την τριμελή επιτροπή επίβλεψης της μεταπτυχιακής εργασίας. Αντίστοιχη διαδικασία ακολουθείται και για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής. Η διαφάνεια της διαδικασίας αξιολόγησης

εξασφαλίζεται επιπροσθέτως από τη δημόσια υποστήριξη τόσο των μεταπτυχιακών εργασιών όσο και των διδακτορικών διατριβών.

Επιλογή των μεταπτυχιακών φοιτητών.

Τον Απρίλιο εκάστου έτους δημοσιεύεται (στον τύπο και στην ιστοσελίδα του προγράμματος) πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την εισαγωγή μεταπτυχιακών φοιτητών στο πρόγραμμα (http://bioethics.fks.uoc.gr/NewStudents2010.htm). Οι υποψήφιοι φοιτητές καλούνται να καταθέσουν αίτηση συμμετοχής στο πρόγραμμα, αντίγραφο πτυχίου και πιστοποιητικό σπουδών, αναλυτικό βιογραφικό σημείωμα, υπόμνημα (μέχρι 1000 λέξεις στο οποίο αναφέρονται τα επιστημονική ενδιαφέροντα του υποψηφίου καθώς και οι λόγοι για τους οποίους επιθυμεί να αναλάβει σπουδές στο συγκεκριμένο πρόγραμμα), πιστοποιητικά κατοχής αγγλικής γλώσσας, δύο συστατικές επιστολές και δύο φωτογραφίες (http://bioethics.fks.uoc.gr/EntypaYpopsifiothtas.htm).

Οι υποψήφιοι καλούνται σε συνέντευξη που διεξάγεται κατά το μήνα Μάιο. Κατά την επιλογή συνεκτιμώνται το αποτέλεσμα της συνέντευξης (στην οποία συμμετέχουν όλα τα μέλη της Ειδικής Διατμηματικής Επιτροπής του Προγράμματος), ο βαθμός πτυχίου, ο βαθμός επιτυχίας στα συναφή με το Πρόγραμμα μαθήματα, η άρτια γνώση της αγγλικής, προηγούμενη εμπειρία, ενδεχόμενες δημοσιεύσεις ή επιστημονικές εργασίες και συστατικές επιστολές.

Η συνέντευξη καλύπτει θέματα επιστημονικού ενδιαφέροντος και αποβλέπει στη διαπίστωση της γενικής κατάρτισης των υποψηφίων και της ικανότητάς τους να ανταποκρίνονται στις ουσιαστικές απαιτήσεις του Προγράμματος, συνεκτιμώντας το κίνητρο, το ενδιαφέρον αλλά και την επιστημονική επάρκειά τους σε σχέση με τη Βιοηθική. Σε περίπτωση που, με βάση τα υποβληθέντα πιστοποιητικά, δεν προκύπτει το απαιτούμενο επίπεδο γνώσης της αγγλικής γλώσσας ο υποψήφιος καλείται σε προφορική εξέταση.

Χρηματοδότηση του ΠΜΣ.

Από τον Ιανουάριο 2003 μέχρι τον Αύγουστο 2008, το Πρόγραμμα συγχρηματοδοτείται κατά 75% από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) της Ευρωπαϊκής Ένωσης και κατά 25% από Εθνικούς Πόρους (ΥΠΕΠΘ/ΕΚΤ). Από το Σεπτέμβριο 2008 το ΠΜΣ χρηματοδοτείται από τον τακτικό προϋπολογισμό του Πανεπιστημίου Κρήτης.

Διεθνής διάσταση του ΠΜΣ.

Κατά τη διάρκεια λειτουργίας του ΠΜΣ σημαντικός αριθμός επισκεπτών που προέρχονται από Πανεπιστήμια ή/και ερευνητικά ιδρύματα του εξωτερικού έδωσε διαλέξεις, συμμετείχε σε ημερίδες και συνέδρια (βλ. αναλυτικά http://bioethics.fks.uoc.gr/Ekdhlvseis.htm).

Αν και τα μαθήματα γίνονται όλα στην ελληνική γλώσσα, η διεθνής διάσταση του προγράμματος ενισχύεται τόσο με από τις ομιλίες και διαλέξεις ξένων επισκεπτών καθηγητών και ερευνητών (που γίνονται συνήθως στην Αγγλική γλώσσα) όσο και από την εκτεταμένη χρήση ξένης βιβλιογραφίας στις παραδόσεις και τα μαθήματα.

Παράλληλα το ΠΜΣ έχει εγκαταστήσει συνεργασίες με διάφορα ιδρύματα του εξωτερικού μεταξύ των οποίων συγκαταλέγονται:

- Institute of Biomedical Ethics, University of Zurich, Switzerland
- Center for Bioethics, Department of Medical Ethics, University of Pennsylvania, USA

- Institute of Medicine Law and Bioethics, School of Law, University of Manchester, UK
- Institute of Bioethics, Leeds University, UK
- Centre for Public Law, Universite de Montreal, Canada
- Institute of Labour Law and Research Centre for Data Protection Law, University of Frankfurt

Αναλυτικότερα, οι διεθνείς συνεργασίες του προγράμματος αναφέρονται στον ιστότοπο: http://bioethics.fks.uoc.gr/ProsvpikoGR.htm.

3.2.3. Διατμηματικό ΠΜΣ «Σύγχρονη Ελληνική και Ευρωπαϊκή Ιστορία» με το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης.

Το ΠΜΣ «Σύγχρονη Ελληνική και Ευρωπαϊκή Ιστορία», από το ακαδημαϊκό εξάμηνο 1997-1998 λειτουργεί ως διατμηματικό πρόγραμμα (Β7/235/29-6-98, ΦΕΚ 848/12.8.98, τ. Β') με συνεργαζόμενα τμήματα το Τμήμα Κοινωνιολογίας και το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης, στο πλαίσιο του οποίου είχε αρχικά λειτουργήσει από το 1991-1992 (και αναγνωρισθεί με υπουργική απόφαση το 1993). Τον Αύγουστο του 1998, το ΠΜΣ εντάχθηκε σε πρόγραμμα ΕΠΕΑΕΚ και μετατράπηκε σε διατμηματικό με τη συμμετοχή του Τμήματός μας. Με αυτό το καθεστώς εξακολούθησε να λειτουργεί και μετά τη λήξη του προγράμματος ΕΠΕΑΕΚ. Τη διοικητική υποστήριξη του προγράμματος έχει αναλάβει το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας. Διευθυντής του ΠΜΣ είναι ο Καθηγητής του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας Χρήστος Χατζηιωσήφ, ενώ από την πλευρά του Τμήματος Κοινωνιολογίας υπεύθυνο μέλος ΔΕΠ είναι η μόνιμη Επίκουρος Καθηγήτρια Ελένη Φουρναράκη.

Το ΠΜΣ «Σύγχρονη Ελληνική και Ευρωπαϊκή Ιστορία» επιδιώκει να προσφέρει στους μεταπτυχιακούς φοιτητές και φοιτήτριες μια σε βάθος γνώση της εξέλιξης της ευρωπαϊκής και ελληνικής κοινωνίας κατά τον 19^{ο} και 20ό αιώνα, να τους εξοικειώσει με τις μεθόδους της έρευνας και τις σύγχρονες κατευθύνσεις στην ιστοριογραφία, αλλά όπως αυτές διαπλέκονται ευρύτερα με τις μεθόδους των κοινωνικών επιστημών και με τα μεγάλα ρεύματα της κοινωνικής και κοινωνιολογικής θεωρίας. Σε αυτό το πλαίσιο, αρκετά μαθήματα θεωρητικά, κοινωνιολογικά και ιστορικά έχουν προσφερθεί από το Τμήμα Κοινωνιολογίας από το ακαδημαϊκό έτος 1997-1998 μέχρι και σήμερα. Ενδεικτικά αναφέρουμε τα ακόλουθα:

1998-1999:
Εαρινό Εξάμηνο: Δημήτρης Κοτρόγιαννος, «Η έννοια του Κράτους στη νεωτερική σκέψη».
1999-2000:
Εαρινό Εξάμηνο: Σταύρος Κωνσταντακόπουλος, «Άτομο και κοινωνία στη σκέψη των στοχαστών του 19^{ου} αιώνα».
2003-2004:
Χειμερινό Εξάμηνο: Ελένη Φουρναράκη, «Προσεγγίσεις στην Ιστορία της Φυσικής Αγωγής και των Σπορ».
2004-2005:
Χειμερινό Εξάμηνο: Σωκράτης Κονιόρδος, «Κοινωνικό Κεφάλαιο: Χθες και σήμερα».
2005-2006:
Χειμερινό Εξάμηνο: Ανδρέας Μοσχονάς, «Τάξεις και Στρώματα στη Σύγχρονη Ελληνική Κοινωνία».

Εαρινό Εξάμηνο: Σωκράτης Κονιόρδος, «Κοινωνιολογικές θεωρίες για την οικονομία».

2006-2007:

Χειμερινό Εξάμηνο: Ανδρέας Μοσχονάς, «Τάξεις και Στρώματα στη Σύγχρονη Ελληνική Κοινωνία».

Τα μαθήματα οργανώνονται με στόχο μια πολυεπίπεδη προσέγγιση της σύγχρονης περιόδου της ιστορίας των ευρωπαϊκών κοινωνιών. Στόχος είναι να εξετασθεί συστηματικά η ευρωπαϊκή διάσταση των ιστορικών φαινομένων, ενώ οι μετασχηματισμοί της ελληνικής κοινωνίας επιχειρείται να τοποθετηθούν στο γενικό πλαίσιο ευρύτερων κοινωνικών μετασχηματισμών στον ευρωπαϊκό χώρο και στους γειτονικούς με την Ελλάδα λαούς της Μεσογείου. Μέσα από όλα αυτά τα εγχειρήματα οι μεταπτυχιακοί φοιτητές θα αρχίσουν να αποκτούν εγκαίρως μια κοινή γλώσσα με τους ευρωπαίους ιστορικούς και κοινωνικούς επιστήμονες και θα είναι καλύτερα εξοπλισμένοι για να παρακολουθήσουν τις διεθνείς συζητήσεις. Τέλος, στόχος του ΠΜΣ είναι να τους προετοιμάσει για να συνεχίσουν στο δεύτερο κύκλο των μεταπτυχιακών τους σπουδών στο πλαίσιο του συγκεκριμένου προγράμματος.

Η χρονική διάρκεια για την απονομή του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης (ΜΔΕ) αυτή τη στιγμή είναι πέντε διδακτικά εξάμηνα, αλλά θα γίνει διετής όταν το ΠΜΣ θα προσαρμοσθεί στο νέο θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας των ΠΜΣ με την ολοκλήρωση της διαδικασίας έκδοσης αναμενόμενης σχετικής υπουργικής απόφασης. Κάθε σεμινάριο εκ των πέντε σεμιναρίων που υποχρεούνται να εκπονήσουν οι φοιτητές αντιστοιχεί σε 15 πιστωτικές μονάδες ECTS και η τελική διπλωματική εργασία σε 75. Το σύνολο των απαιτούμενων πιστωτικών μονάδων ανέρχεται σε 150.

Το ΠΜΣ λειτουργεί με βάση Εσωτερικό Κανονισμό λειτουργίας, στον οποίο ορίζονται οι στόχοι του, οι τίτλοι και η διάρκεια σπουδών, οι προϋποθέσεις εισαγωγής, ο κανονισμός και το πρόγραμμα σπουδών.[9]

[9] Βλέπε Παράτημα VIII.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΕΡΓΟ

4.1. Αξιολόγηση Τμήματος Κοινωνιολογίας Πανεπιστημίου Κρήτης. Ερωτηματολόγιο Φοιτητών : Διδασκαλία.

Ζητήματα που σχετίζονται με τη διδασκαλία αναλύονται στην παρούσα ενότητα.

Χρησιμότητα αξιολόγησης.

Την αξιολόγηση των διδασκόντων θεωρούν οι φοιτητές του δείγματος ως ιδιαίτερα χρήσιμη. Στο σύνολο του δείγματος, ποσοστό 58,4% θεωρεί ότι η αξιολόγηση των διδασκόντων από τους φοιτητές είναι «πάρα πολύ» και «πολύ χρήσιμη» (ποσοστά 27,7% και 30,7%) αντίστοιχα ενώ ποσοστό 38,6% τη θεωρεί «αρκετά χρήσιμη». Η ανάλυση της κατανομής των συχνοτήτων των απαντήσεων ανά έτος σπουδών δείχνει περαιτέρω ότι τα μεγαλύτερα έτη σπουδών φαίνεται να αξιολογούν την αξιολόγηση ως χρησιμότερη συγκριτικά με τα μικρότερα έτη σπουδών. Έτσι, το ποσοστό των φοιτητών που φοιτούν σε έτος σπουδών πέραν του πέμπτου και που απαντούν ότι η αξιολόγηση είναι «πολύ» και «πάρα πολύ χρήσιμη» είναι 63,2% κατά τι υψηλότερο από το ποσοστό 61,1% των φοιτητών που φοιτούν στο τρίτο και τέταρτο έτος και υψηλότερη από το ποσοστό 52,5% των φοιτητών που φοιτούν στο πρώτο και δεύτερο έτος σπουδών και θεωρούν την αξιολόγηση «πολύ» και «πάρα πολύ χρήσιμη». (Βλ. αναλυτικότερα Γράφημα 10).

Γράφημα 10

Χρήση και οργάνωση διδακτικού υλικού-σύστημα διανομής συγγραμμάτων.

Από τους συμμετέχοντες ζητήθηκε να αξιολογήσουν τη συχνότητα με την οποία χρησιμοποιούνται και οργανώνονται ζητήματα σχετικά με τη διάθεση διδακτικού

υλικού από τους διδάσκοντες. Οι ερωτήσεις και η κατανομή των ποσοστών των απαντήσεων εμφανίζονται αναλυτικά στον Πίνακα 1.

Πίνακας 1. Ποσοστά απαντήσεων φοιτητών αναφορικά με ζητήματα οργάνωσης διδακτικού υλικού.

	1. Πολύ σπάνια	**2. Σπάνια**	**3. Συνήθως**	**4. Συχνά**	**5. Πολύ συχνά**
Οι διδάσκοντες/σες διανέμουν περιγράμματα για τα μαθήματα/σεμινάρια	3,0%	8,0%	27,0%	25,0%	37%
Οι διδάσκοντες/σες χρησιμοποιούν το student web/class web		6,0%	23,0%	35,0%	36%
Οι διδάσκοντες/σες χρησιμοποιούν ως επιπρόσθετο διδακτικό υλικό βιβλία		14,9%	24,8%	38,6%	20,8%
Οι διδάσκοντες/σες χρησιμοποιούν ως επιπρόσθετο διδακτικό υλικό, προσωπικές σημειώσεις (άρθρα κλπ)	2,0%	15,8%	15,8%	41,6%	24,8%
Οι διδάσκοντες/σες χρησιμοποιούν ως επιπρόσθετο διδακτικό υλικό, υλικό σε ιστοσελίδες	6,9%	37,6%	24,8%	19,8%	10,9%
Το επιπλέον διδακτικό υλικό διατίθεται σε φωτοτυπημένα αντίγραφα που διανέμονται στους φοιτητές στην αίθουσα	20,0%	37,0%	21,0%	16,0%	6%
Το επιπλέον διδακτικό υλικό διατίθεται σε φωτοτυπημένα αντίγραφα στο ράφι του μαθήματος στη βιβλιοθήκη	5,0%	21,0%	30,0%	32,0%	12%
Το επιπλέον διδακτικό υλικό διατίθεται σε ηλεκτρονική μορφή (π.χ. ClassWeb)	1,0%	7,9%	24,8%	38,6%	27,7%
Το επιπλέον διδακτικό υλικό διατίθεται στην αρχή του εξαμήνου	23,0%	42,0%	27,0%	7,0%	1%
Το επιπλέον διδακτικό υλικό διατίθεται κατά τη διάρκεια του εξαμήνου	5,0%	18,0%	41,0%	27,0%	9%
Το επιπλέον διδακτικό υλικό διατίθεται λίγο πριν τις εξετάσεις	13,0%	28,0%	17,0%	22,0%	20%

Με βάση λοιπόν τις σχετικές απαντήσεις, οι φοιτητές του δείγματος υποστηρίζουν ότι οι διδάσκοντες του Τμήματος Κοινωνιολογίας, τείνουν να διανέμουν τα περιγράμματα των μαθημάτων και σεμιναρίων στην αρχή του εξαμήνου («πολύ συχνά» ποσοστό 37% και «συχνά» ποσοστό 25%), χρησιμοποιούν «πολύ συχνά» (36%) και «συχνά» (35%) το student web/class web, ενώ «συχνά» (38,6%)

χρησιμοποιούν ως επιπρόσθετο υλικό βιβλία και προσωπικές σημειώσεις (41,6%) και «σπάνια» (37,6%) υλικό σε ιστοσελίδες. Το επιπλέον διδακτικό υλικό «σπάνια» (37%) διατίθεται σε φωτοτυπημένα αντίγραφα που διανέμονται στην αίθουσα ενώ «συχνά» (32%) και «συνήθως» (30%) το σχετικό υλικό διατίθεται σε φωτοτυπημένα αντίγραφα από το ράφι του μαθήματος στη βιβλιοθήκη όπως «συχνά» (38,6%) και «πολύ συχνά» (27,7%) το διδακτικό υλικό διατίθεται σε ηλεκτρονική μορφή (πχ στο classweb).

Το επιπλέον διδακτικό υλικό «σπάνια» (42%) διατίθεται στην αρχή του εξαμήνου και «συνήθως» (41%) κατά τη διάρκεια του εξαμήνου. «Σπάνια» (28%) όμως υποστηρίζουν οι φοιτητές ότι διατίθεται το διδακτικό υλικό λίγο πριν τις εξετάσεις αν και 22% των ερωτηθέντων θεωρούν ότι «συχνά» (22%) και «πολύ συχνά» 20%) το διδακτικό υλικό διατίθεται λίγο καιρό πριν τις εξετάσεις.

Σε συνάρτηση με τα παραπάνω οι φοιτητές ερωτήθηκαν πόσο αποτελεσματικό θεωρούν ότι είναι το σύστημα διανομής συγγραμμάτων. Με βάση τις σχετικές απαντήσεις φαίνεται ότι η αξιολόγηση του σχετικού συστήματος είναι μάλλον αρνητική. Αν και η απάντηση «αρκετά αποτελεσματική» εμφανίζει την υψηλότερη συχνότητα απαντήσεων (αντίστοιχο ποσοστό 35,6%) το άθροισμα των ποσοστών των απαντήσεων «λίγο αποτελεσματικό» και «καθόλου αποτελεσματικό» ισούται με 52,5% (27,7% και 24,8% αντίστοιχα (Γράφημα 11).

Γράφημα 11

Τήρηση προγράμματος μαθημάτων-παρακολούθηση.

Στην ερώτηση «κατά τη γνώμη σας σε ποιο βαθμό τηρείται το πρόγραμμα μαθημάτων;» οι φοιτητές του δείγματος απάντησαν «πολύ» σε ποσοστό 43,6%, «αρκετά» σε ποσοστό 36,6% και «πάρα πολύ» σε ποσοστό 14,9% ενώ «λίγο» απάντησαν σε ποσοστό 5%.

Η συχνότητα παρακολούθησης σεμιναρίων και μαθημάτων διαφοροποιείται. Όπως προκύπτει από τις απαντήσεις των ερωτηθέντων, «σχεδόν ανελλιπώς»

παρακολουθεί τα σεμινάρια ποσοστό 71,4% των ερωτηθέντων, «τακτικά» ποσοστό 13% και «τακτικά» ποσοστό 9,1%. «Αραιά» παρακολουθεί τα σεμινάρια ποσοστό 3,9% των φοιτητών του δείγματος ενώ μόνο 2,6% των ερωτηθέντων απαντούν ότι η παρακολούθηση του σεμιναρίου «εξαρτάται από το διδάσκοντα και το μάθημα».

Τα μαθήματα από την άλλη μεριά παρακολουθεί «αρκετά τακτικά» ποσοστό 24,8% των ερωτηθέντων. «Σχεδόν ανελλιπώς» και «τακτικά» παρακολουθούν τα μαθήματα οι ερωτηθέντες σε ποσοστό 22,8% (για κάθε μία από τις απαντήσεις). «Αραιά» απάντησαν ότι παρακολουθούν τα μαθήματα οι φοιτητές του δείγματος σε ποσοστό 14,9% ενώ για ποσοστό 12,9% του δείγματος η συχνότητα της παρακολούθησης «εξαρτάται από τον διδάσκοντα και το μάθημα». «Σχεδόν ποτέ» δήλωσαν ότι παρακολουθούν μαθήματα φοιτητές του δείγματος σε ποσοστό 2% (Γράφημα 12).

Γράφημα 12

Σε ανοιχτή ερώτηση ζητήθηκε από όσους απάντησαν «αραιά» ή «καθόλου» να αιτιολογήσουν την απάντησή τους. Συνολικά 12 ερωτηθέντες απάντησαν στη σχετική ερώτηση ενώ κάποιοι επικαλέστηκαν παραπάνω από έναν λόγους ελλιπούς παρακολούθησης. Η εργασία προτάθηκε ως λόγος χαμηλής συχνότητας παρακολούθησης 6 φορές ενώ από 2 φορές προτάθηκε ως εξήγηση ότι η παρακολούθηση δεν είναι υποχρεωτική καθώς επίσης ότι δεν είναι σημαντική/αναγκαία. «Βαριέμαι» να ανεβαίνω στο Πανεπιστήμιο υποστηρίχθηκε σε δύο απαντήσεις και «συνήθως κοιμάμαι» σε μία άλλη. Από μία φορά υποστηρίχτηκε ότι η χαμηλή συχνότητα παρακολούθησης οφείλεται στην έλλειψη ενδιαφέροντος των μαθημάτων και η ύπαρξη άλλων δραστηριοτήτων.

Σε άλλη ανοιχτή ερώτηση ζητήθηκε από όσους απάντησαν ότι η παρακολούθηση «εξαρτάται από το διδάσκοντα και το μάθημα» να αναφέρουν τα στοιχεία που συμβάλλουν και τα στοιχεία που αποτρέπουν κάποιον από την παρακολούθηση του μαθήματος. Χαρακτηριστική είναι η παρακάτω απάντηση: «Παρακολουθώ εάν ο καθηγητής έχει μεταδοτικότητα και σου προκαλεί ενδιαφέρον για το αντικείμενο που διδάσκεται. Δεν παρακολουθώ εάν ο τρόπος διδασκαλίας του καθηγητή με αφήνει

αδιάφορη και θεωρώ χάσιμο χρόνου την παρακολούθησή του». Με βάση τις σχετικές απαντήσεις προκύπτει ότι η θεματική, το αντικείμενο του μαθήματος συμβάλλει αρκετά στη συχνότητα παρακολούθησης. Παράλληλα όπως αναφέρεται σε μία απάντηση «[ε]άν αυτά που παραδίδει ο καθηγητής είναι καθαρά απομνημόνευση του βιβλίου δεν υπάρχει λόγος παρακολούθησης! Εάν το μάθημα δεν απαιτεί εργασία ή επιπλέον ασχολία είναι δυνατόν να μελετηθεί και χωρίς παρακολούθηση».

Ωστόσο, πιο σημαντικά (τουλάχιστον με βάση τη συχνότητα αναφοράς) είναι στοιχεία που σχετίζονται με τον διδάσκοντα όπως π.χ. η αμεσότητα, η μεταδοτικότητα, η καλή σχέση με τους φοιτητές, η ανοιχτή σκέψη του. Στοιχεία που αποτρέπουν τους φοιτητές από την παρακολούθηση και σχετίζονται με το διδάσκοντα είναι η «αδιαλλαξία» των διδασκόντων και «η στάση είμαι καθηγητής και παίρνω κεφάλια».

Σχέσεις διδασκόντων-φοιτητών.

Οι σχέσεις διδασκόντων και φοιτητών αποτελούν στοιχείο σημαντικού ενδιαφέροντος για τη λειτουργία του Τμήματος και εξετάζονται στην παρούσα ενότητα. Όπως φαίνεται από τις απαντήσεις των φοιτητών του δείγματος, οι ερωτηθέντες σε ποσοστό 42,6% αξιολογούν τις σχέσεις διδασκόντων-φοιτητών ως «αρκετά ικανοποιητικές». «Πολύ ικανοποιητικές» απαντά ότι είναι οι σχέσεις διδασκόντων-φοιτητών ποσοστό 28,7% του δείγματος και «πάρα πολύ ικανοποιητικές» ποσοστό 5% του δείγματος. Από την άλλη μεριά, «λίγο ικανοποιητικές» θεωρεί ότι είναι οι σχέσεις διδασκόντων-φοιτητών ποσοστό 20,8% των ερωτηθέντων και «καθόλου ικανοποιητικές» ποσοστό 3% του δείγματος (Γράφημα 13).

Γράφημα 13

Μία ακόμη διάσταση των σχέσεων μεταξύ διδασκόντων-φοιτητών αξιολογήθηκε με βάση τις ώρες γραφείου των διδασκόντων, δηλαδή την τήρηση των ωρών αυτών από τους διδάσκοντες και την αντίστοιχη χρήση που κάνουν οι φοιτητές. Με βάση

τις απαντήσεις των ερωτηθέντων φαίνεται ότι οι φοιτητές του δείγματος κρίνουν ότι οι διδάσκοντες του Τμήματος είναι γενικά συνεπείς με τις ώρες γραφείου. Έτσι, ποσοστό 41,6% των ερωτηθέντων απαντούν ότι οι διδάσκοντες τηρούν «συχνά» τις ώρες γραφείου τους ενώ «πολύ συχνά» και «πάρα πολύ συχνά» υποστηρίζουν ότι τηρούν τις ώρες γραφείου ποσοστά 22,8% και 9,9% του δείγματος. (Γράφημα 14.)

Από την άλλη μεριά όμως, οι φοιτητές φαίνεται ότι δεν κάνουν χρήση των ωρών γραφείου των διδασκόντων προκειμένου να λύσουν απορίες, να συζητήσουν μαζί τους κλπ. Όπως προκύπτει από τις σχετικές απαντήσεις, 42,6% του δείγματος αξιοποιούν «σπάνια» τις ώρες γραφείου των διδασκόντων. «Συχνά» δηλώνει ότι αξιοποιεί τις ώρες γραφείου ποσοστό 36,6% του δείγματος ενώ «πολύ συχνά» και «πάρα πολύ συχνά» αξιοποιούν τις ώρες γραφείου ποσοστά 9,9% και 1% αντίστοιχα (Γράφημα 14).

Γράφημα 14

4.2. Αξιολόγηση Τμήματος Κοινωνιολογίας Πανεπιστημίου Κρήτης. Ερωτηματολόγιο μελών ΔΕΠ : Διδακτικό έργο.

Στη συγκεκριμένη ενότητα παρουσιάζονται οι απαντήσεις των μελών Δ.Ε.Π του Τμήματος Κοινωνιολογίας αναφορικά με ζητήματα που σχετίζονται με την αξιολόγηση του διδακτικού έργου.

Αποτελεσματικότητα του διδακτικού προσωπικού.

Στην πλειοψηφία τους τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος Κοινωνιολογίας υιοθετούν θετική στάση ως προς την αξιολόγηση των διδασκόντων από τους φοιτητές καθώς 36,8% των ερωτηθέντων τη θεωρούν «πολύ χρήσιμη» και 26,3% «πάρα πολύ χρήσιμη». Ποσοστό ωστόσο, 10,5% των μελών Δ.Ε.Π θεωρεί ότι μια τέτοια διαδικασία έχει

μικρή χρησιμότητα. Επιπλέον, σύμφωνα με τις απαντήσεις των ερωτηθέντων, ο συνολικός μέσος όρος ωρών που αφιερώνεται από τα μέλη Δ.Ε.Π του Τμήματος στην προετοιμασία διδασκαλίας των μαθημάτων εβδομαδιαίως είναι 9 ώρες. Η κατανομή συχνοτήτων και ποσοστιαίας αναλογίας των μέσων όρων των ωρών διδακτικής προετοιμασίας όπως αναφέρονται από τους ερωτηθέντες παρουσιάζονται αναλυτικά στον παρακάτω πίνακα.

Πίνακας 1. Μέσος όρος ωρών εβδομαδιαίως προετοιμασίας διδασκαλίας.

Μέσος όρος ωρών εβδομαδιαίως στην προετοιμασία διδασκαλίας	Ποσοστά απαντήσεων
4	6,2%
5	12,5%
6	18,8%
8	6,2%
10	25,0%
12	18,8%
15	12,5%

Ποιότητα της διδακτικής διαδικασίας.

Ως προς τις συγκεκριμένες διδακτικές μεθόδους που χρησιμοποιούνται από τα μέλη Δ.Ε.Π του Τμήματος όπως φαίνεται στο Γράφημα 14 την υψηλότερη συχνότητα εμφανίζουν οι διδακτικές μέθοδοι της διάλεξης (78,9%) και των συνδυαστικών μεθόδων (78,9%). Εργαστηριακή διδασκαλία υιοθετείται από το 42,1% των διδασκόντων ενώ άλλους τρόπους διδασκαλίας υιοθετεί ποσοστό 105% των ερωτηθέντων.

Γράφημα 14

Στον παρακάτω Πίνακα παρουσιάζονται τα ποσοστά των φοιτητών που συμμετέχουν στις εξετάσεις και τα ποσοστά επιτυχίας στις εξετάσεις των μαθημάτων.

Πίνακας 2. Ποσοστά συμμετοχής στις εξετάσεις και ποσοστά επιτυχίας φοιτητών στις εξετάσεις.

Ποσοστό ΔΕΠ που απάντησαν	Ποσοστό φοιτητών που συμμετέχουν στις εξετάσεις	Ποσοστά επιτυχίας των φοιτητών στις εξετάσεις;
0%-25%	0,0%	10,5%
26%-50%	21,1%	47,4%
51%-75%	57,9%	42,1%
76-100%	21,1%	0,0%

Οργάνωση και εφαρμογή του διδακτικού έργου.

Αναφορικά με την οργάνωση του διδακτικού έργου, σύμφωνα με τις απαντήσεις τους, 94,7% των ερωτηθέντων μελών Δ.Ε.Π του Τμήματος Κοινωνιολογίας, γνωστοποιεί στους φοιτητές την ύλη των μαθημάτων στην αρχή του εξαμήνου. Οι συχνότεροι μέθοδοι γνωστοποίησης της ύλης είναι η διανομή του περιγράμματος του μαθήματος (89,5%) και η χρήση του ClassWeb (73,7%). Μικρό ποσοστό (5,3%) μελών ΔΕΠ γνωστοποιεί την ύλη κάνοντας χρήση ιστοσελίδας του μαθήματος ή άλλης μεθόδου (5,3%) (Γράφημα 15).

Γράφημα 15

Το ωρολόγιο πρόγραμμα των μαθημάτων υποστηρίζουν οι ερωτηθέντες ότι τηρείται «πολύ» (47,4%) και «πάρα πολύ» (52,6%). Παράλληλα, στο ερώτημα

«Είναι ορθολογική η οργάνωση του ωρολογίου προγράμματος μαθημάτων;» 52,6% των ερωτηθέντων απάντησαν «αρκετά», 36,8% «πολύ» και 10,5% «πάρα πολύ».

Η συντριπτική πλειοψηφία (94,7%) των μελών Δ.Ε.Π του Τμήματος διδάσκουν μαθήματα που εμπίπτουν στο στενό ή ευρύτερο γνωστικό τους αντικείμενο. Ένα μόνο μέλος ΔΕΠ (5,3%) διδάσκει τώρα ή δίδαξε κατά τα τελευταία πέντε χρόνια μάθημα που δεν εμπίπτει στο στενό ή ευρύτερο γνωστικό του αντικείμενο, αντιπροσωπεύοντας περίπου το 10% του συνολικού προγράμματος διδασκαλίας του.

Εκπαιδευτικά βοηθήματα.

Επιπρόσθετο διδακτικό υλικό πέραν των συγγραμμάτων χρησιμοποιούνται, με βάση τις απαντήσεις σε σχετική ερώτηση από όλα τα μέλη ΔΕΠ. Αναφορικά με το είδος του επιπρόσθετου διδακτικού υλικού, οι ερωτηθέντες δήλωσαν ότι χρησιμοποιούν επιστημονικές δημοσιεύσεις (100%), βιβλία (84,2%) και προσωπικές σημειώσεις (78,9%). Οι απαντήσεις των ερωτηθέντων παρουσιάζονται αναλυτικά στο Γράφημα 16.

Γράφημα 16

Στη πλειοψηφία τους (63,2%) οι ερωτηθέντες διανέμουν το επιπρόσθετο διδακτικό υλικό κατά τη διάρκεια του εξαμήνου, ενώ 36,8% των μελών ΔΕΠ στην αρχή του εξαμήνου. Το πρόσθετο διδακτικό υλικό διατίθεται συνήθως σε μορφή φωτοτυπημένων αντιγράφων που διανέμονται στους φοιτητές στην αίθουσα (84,2%), φωτοτυπημένων αντιγράφων που βρίσκονται στο ράφι του μαθήματος στη βιβλιοθήκη (78,9%) ή σε ηλεκτρονική μορφή, επί παραδείγματι, μέσω του συστήματος classweb (78,9%) (Γράφημα 17).

Γράφημα 17

Ως προς την έκταση της ύλης που καλύπτεται από το επιπλέον διδακτικό υλικό 47,4% των ερωτηθέντων απάντησαν ότι το σχετικό υλικό καλύπτει ποσοστό 51%-75% της συνολικής ύλης ενώ το ίδιο ποσοστό ερωτηθέντων (47,4%) αναφέρει ότι το επιπλέον διδακτικό υλικό καλύπτει ποσοστό 26%-50% της διδασκόμενης ύλης. Παράλληλα, ποσοστό 68,4% των μελών ΔΕΠ του Τμήματος χρησιμοποιούν οπτικο-ακουστικό υλικό ή εποπτικά μέσα διδασκαλίας στις παραδόσεις τους όπως PowerPoint (52,6%), ταινίες (47,4%) και διαφάνειες (31,6%).

Δυσαρεστημένα εμφανίζονται τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος με το σύστημα διανομής καθώς στο ερώτημα «Πόσο ικανοποιημένος είστε από το σύστημα διανομής συγγραμμάτων στους φοιτητές;» ποσοστό 44,4% των ερωτηθέντων δηλώνει «καθόλου ικανοποιημένος», 27,8% «λίγο ικανοποιημένος» ενώ 27,8% «αρκετά ικανοποιημένος».

Μερικά ικανοποιημένοι είναι τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματα από την προσέλευση των φοιτητών στις διαλέξεις. Συγκεκριμένα, περισσότεροι από τα μισά μέλη Δ.Ε.Π (52,6%) δηλώνουν «λίγο ικανοποιημένοι» από την προσέλευση των φοιτητών στις διαλέξεις και αντίστοιχα, 21,1% των ερωτηθέντων δηλώνουν «αρκετά ικανοποιημένοι». Ωστόσο, 26,3% δηλώνουν ότι δεν είναι ικανοποιημένοι από την προσέλευση των φοιτητών την οποία χαρακτηρίζουν ιδιαίτερα περιορισμένη. Περαιτέρω, στο ερώτημα «Πόσο ικανοποιημένος είστε από την ενεργή συμμετοχή των φοιτητών στις διαλέξεις; Ποσοστό 42,1% των ερωτηθέντων απάντησε «αρκετά ικανοποιημένος», 36,8% «λίγο ικανοποιημένος» ενώ ποσοστό 21,1% των ερωτηθέντων απάντησε ότι δεν είναι «καθόλου ικανοποιημένος» από την προσέλευση των φοιτητών στις διαλέξεις.

Μερική επίσης είναι και η ικανοποίηση των μελών ΔΕΠ από την ποιότητα των εργασιών που κατατίθενται στα σεμινάρια. Συγκεκριμένα, στο ερώτημα «Πόσο ικανοποιημένος είστε από το επίπεδο των εργασιών που καταθέτουν οι φοιτητές στο πλαίσιο σεμιναρίων;» 66,7% των ερωτηθέντων απάντησε «λίγο ικανοποιημένος» και 22,2% «αρκετά ικανοποιημένος». Αντίθετα, ποσοστό 5,6% απάντησε «καθόλου ικανοποιημένος». Εξειδικεύοντας, σε σχετική ερώτηση, τους λόγους για τους

οποίους δεν είναι ικανοποιημένοι από το επίπεδο των εργασιών που καταθέτουν οι φοιτητές στα σεμιναριακά μαθήματα, οι ερωτηθέντες αναφέρθηκαν σε ζητήματα που σχετίζονται με ελλιπή βιβλιογραφία, λογοκλοπή, αδυναμία γραφής με επιστημονικά κριτήρια, κλπ.

Τα σημαντικότερα προβλήματα που αντιμετωπίζουν στη διδασκαλία των μαθημάτων τους και τις αλλαγές που θα ήθελαν να κάνουν στη διδασκαλία των μαθημάτων τους, ζητήθηκε από τα μέλη ΔΕΠ να περιγράψουν σε δύο ανοιχτού-τύπου ερωτήσεις. Παρακάτω παρουσιάζονται οι απαντήσεις των μελών Δ.Ε.Π του Τμήματος Κοινωνιολογίας στις δύο αυτές ανοικτού-τύπου ερωτήσεις. Ειδικότερα, ως σημαντικότερα προβλήματα που αντιμετωπίζουν κατά τη διδασκαλία των μαθημάτων τους, οι ερωτηθέντες αναφέρουν τα εξής:

α) περιορισμένη συμμετοχή των φοιτητών στα μαθήματα,
β) έλλειψη ενδιαφέροντος και κινήτρων από τους φοιτητές,
γ) χαμηλό επίπεδο των φοιτητών και έλλειψη κουλτούρας φοίτησης που επηρεάζει τη μαθησιακή διαδικασία,
δ) έλλειψη κριτικής σκέψης των φοιτητών,
ε) ελλείψεις σε υποστηρικτικό μηχανισμό των αιθουσών διδασκαλίας και
στ) καθυστέρηση στη διανομή συγγραμμάτων.

Αναφορικά με τις σημαντικότερες αλλαγές που θα ήθελαν τα μέλη Δ.Ε.Π να κάνουν στη διδασκαλία των μαθημάτων τους προτείνουν τα παρακάτω:

α) υποχρεωτικές παρουσίες,
β) μεγαλύτερη αυστηρότητα στην προσέλευση των φοιτητών,
γ) ενεργή συμμετοχή φοιτητών,
δ) βελτίωση των αιθουσών (με κυκλικά έδρανα, κατάλληλες εγκαταστάσεις για χρήση νέων τεχνολογιών),
ε) αύξηση στη χρήση οπτικο-ακουστικών μεθόδων και
στ) καλύτερη προσαρμογή του περιεχομένου των παραδόσεων στους πρωτοετείς φοιτητές, με σκοπό τη σταδιακή εξοικείωση τους με τις πανεπιστημιακές απαιτήσεις.

Μέσα και υποδομές.

Τα υφιστάμενα μέσα και υποδομές του Τμήματος Κοινωνιολογίας όπως σχετίζονται με το διδακτικό έργο αξιολογούνται σε αυτή την ενότητα. Έτσι, στο ερώτημα αν επαρκούν οι αίθουσες διδασκαλίας για τις ανάγκες του Τμήματος, ποσοστό 63,2% των ερωτηθέντων απάντησε «λίγο» και το 36,8% «αρκετά». Σε σχέση με την καταλληλότητα των αιθουσών διδασκαλίας, 57,9% των μελών ΔΕΠ υποστηρίζουν ότι είναι «λίγο κατάλληλες», 31,6% «αρκετά κατάλληλες», ενώ το ίδιο ποσοστό των ερωτηθέντων (5,3%) κινείται στα δύο άκρα και χαρακτηρίζει τις αίθουσες διδασκαλίας «πολύ κατάλληλες» και «ακατάλληλες». Ο υποστηρικτικός εξοπλισμός των αιθουσών διδασκαλίας του Τμήματος αξιολογείται από 26,3% των ερωτηθέντων ως ανεπαρκής. Ωστόσο, 21,1% και 52,6% των μελών Δ.Ε.Π θεωρούν ότι υπάρχει μικρή ή σχετικά μεγάλη επάρκεια, αντίστοιχα του υποστηρικτικού εξοπλισμού στο Τμήμα.

Εργαστηριακά μαθήματα διδάσκουν 38,9% των μελών Δ.Ε.Π του Τμήματος. Από αυτούς ποσοστό 14,3% θεωρεί ότι τα εργαστήρια του Τμήματος δεν επαρκούν για την κάλυψη των διδακτικών του αναγκών, ενώ το 85,7% υποστηρίζει ότι υπάρχει μια σχετικά μικρή επάρκεια. Αντίστοιχα ως «αρκετά» (50%) και «πολύ» (10%) ικανοποιητικός αξιολογήθηκε ο εξοπλισμός των εργαστηρίων. Αναλυτικά οι

απαντήσεις των μελών Δ.Ε.Π για την επάρκεια και την καταλληλότητα του εξοπλισμού των εργαστηρίων παρουσιάζονται στο Γράφημα 19.

Γράφημα 19

Περαιτέρω, τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος που διδάσκουν εργαστηριακά μαθήματα στο ερώτημα «Πόσο ικανοποιητική είναι η αναλογία διδασκόντων/ διδασκομένων στα εργαστήρια σας;» απάντησαν «αρκετά» σε ποσοστό 45,5%, «λίγο» σε ποσοστό 27,3% ενώ 9,1% ήταν το ποσοστό που έλαβαν κάθε μία από τις απαντήσεις «καθόλου», «πολύ» και «πάρα πολύ». Επιπλέον, στο ερώτημα «Πιστεύετε ότι επαρκούν τα μέλη ΕΤΕΠ του Τμήματος μας;» 38,5% των ερωτηθέντων απάντησε «αρκετά» και 7,7% «πάρα πολύ». Αντίθετα, 38,5% απάντησε «λίγο» και 15,4% «καθόλου».

Αξιοποίηση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) (π.χ. Class Web, e-mail, Διαδίκτυο).

Η αξιοποίηση των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) (π.χ. Class Web, e-mail, διαδίκτυο) από τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος για τα μαθήματα, την αξιολόγηση των φοιτητών και την επικοινωνία μαζί τους, αναλύονται στην παρούσα ενότητα. Όπως φαίνεται και στο Γράφημα 20 οι ερωτηθέντες τείνουν να χρησιμοποιούν τις συγκεκριμένες τεχνολογίες συχνότερα στα μαθήματά τους, δευτερευόντως στην επικοινωνία με τους φοιτητές και λιγότερο συχνά για την αξιολόγηση των φοιτητών. Ειδικότερα, οι ερωτηθέντες χρησιμοποιούν ΤΠΕ για τα μαθήματά τους «πολύ» και «πάρα πολύ» σε ποσοστά 31,6% και 21,1% αντίστοιχα ενώ «αρκετά» χρησιμοποιούν ΤΠΕ σε ποσοστό 26,8%. Στην επικοινωνία με τους φοιτητές οι ερωτηθέντες χρησιμοποιούν ΤΠΕ «πολύ» σε ποσοστό 16,7% και «αρκετά» σε ποσοστό 38,9%. Από την άλλη μεριά για την αξιολόγηση των φοιτητών ΤΠΕ χρησιμοποιούν «πολύ» 16,7% και «αρκετά» 33,3% των μελών ΔΕΠ. Η συχνότητα χρήσης ΤΠΕ από τα μάλη ΔΕΠ του Τμήματος παρουσιάζεται αναλυτικά στο Γράφημα 20.

Γράφημα 20

Αναλογία διδασκόντων/διδασκομένων και η μεταξύ τους συνεργασία.

Η αξιολόγηση της αναλογίας μεταξύ διδασκόντων και διδασκομένων στα μαθήματα και τα φροντιστήρια του Τμήματος παρουσιάζονται αναλυτικά στο Γράφημα 21. Όπως φαίνεται και στο Γράφημα 21 το υψηλότερο ποσοστό (47,1%) των ερωτηθέντων δηλώνει ότι η συγκεκριμένη αναλογία είναι αρκετά ικανοποιητική ενώ ποσοστό 17,6% κρίνουν την αναλογία διδασκόντων/διδασκομένων «πολύ ικανοποιητική» και ποσοστό 5,9% «πολύ καλή». Αντίστοιχα στο ερώτημα «Πόσο ικανοποιητική είναι η αναλογία διδασκόντων/ διδασκομένων στα φροντιστηριακά μαθήματά σας;» «αρκετά ικανοποιητική» έκρινε τη συγκεκριμένη αναλογία ποσοστό 63,6% και «πολύ καλή» μόνο 9,1% των ερωτηθέντων. Αντίθετα, ποσοστό 27,3% απάντησε ότι η αναλογία διδασκόντων/διδασκομένων στα φροντιστηριακά μαθήματα είναι «λίγο» ικανοποιητική.

Γράφημα 21

Όλα τα μέλη Δ.Ε.Π του Τμήματος έχουν ανακοινωμένες ώρες Γραφείου, τις οποίες τηρούν κατά «πολύ» (47,4%) και κατά «πάρα πολύ» (42,1%). Ωστόσο, 63,2% των ερωτηθέντων απάντησαν ότι οι φοιτητές αξιοποιούν τις ώρες γραφείου «λίγο» ή «καθόλου» (10,5%). Από την άλλη μεριά, «αρκετά» θεωρούν ότι αξιοποιούν οι φοιτητές τις ώρες γραφείου 15,8% των ερωτηθέντων, ενώ ποσοστό 10,5% των ερωτηθέντων θεωρεί ότι οι φοιτητές αξιοποιούν τις ώρες γραφείου «πολύ».

Σύνδεση της διδασκαλίας με την έρευνα.

Σε σχετική ερώτηση ποσοστό 94,7% των ερωτηθέντων απάντησε ότι μεθοδεύει την εκπαίδευση των φοιτητών στην ερευνητική διαδικασία. Οι βασικότεροι τρόποι που χρησιμοποιούνται για την εκπαίδευση των φοιτητών στην ερευνητική διαδικασία περιλαμβάνουν:

α) διανομές καταλόγων επιστημονικών περιοδικών και ιστοσελίδων ερευνητικών κέντρων,

β) παρουσιάσεις ερευνητικών παραδειγμάτων και συζητήσεις για μεθοδολογικά ζητήματα,

γ) ασκήσεις εύρεσης βιβλιογραφίας και δευτερογενών δεδομένων,

δ) ενθάρρυνση χρήσης βιβλιοθήκης και συμμετοχής στα εισαγωγικά σεμινάρια της,

ε) διαρκής ενημέρωση για τις πρόσφατες Ελληνικές και ξένες εκδόσεις κατά τη διάρκεια του εξαμήνου και

ζ) ενθάρρυνση συμμετοχής σε ερευνητικά προγράμματα. Επιπλέον, ποσοστό 64,7% των μελών Δ.Ε.Π του Τμήματος (εν αντιθέσει με το 35,3%) παρέχει τη δυνατότητα συμμετοχής των φοιτητών σε ερευνητικά έργα.

4.3. Κινητικότητα του διδακτικού προσωπικού του Τμήματος Κοινωνιολογίας.

4.3.1. Στοιχεία σχετικά με την κινητικότητα.

Το Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης έχει συνάψει αριθμό συμφωνιών συνεργασίας στο πλαίσιο του προγράμματος ανταλλαγής φοιτητών και διδασκόντων Σωκράτης/Ερασμους. Ορισμένες από αυτές τις συμφωνίες αφορούν μόνον μετακίνηση προπτυχιακών φοιτητών, άλλες μεταπτυχιακών και άλλες, τέλος,

διδασκόντων. Αριθμός συμφωνιών περιλαμβάνει δύο ή και τρεις από τις προαναφερθείσες κατηγορίες μετακινούμενων. Οι συμφωνίες, οι οποίες είναι σε ισχύ κατά το ακαδ. έτος 2009-2010, αφορούν τις παρακάτω χώρες και ιδρύματα:

Αγγλία: University of Kent at Canterbury, London Metropolitan University. Αυστρία: University of Vienna. Γαλλία: Universite Lumiere (Lyon II), Universite de Metz, Universite Pierre Mendes France de Grenoble, Universite de Toulouse –II- Le Mirail, Universite Picardie. Γερμανία: Freie Universitat Berlin, Humboldt Universitaet, Johann-Wolfgang Goethe-Universitaet Frankfurt am Main, Universitaet Gottingen, Universities Kassel, Universitaet Hannover, Universitaet Jena. Ισπανία: Universidad Complutense de Madrid. Ιταλία: Universita degli studi della Calabria, Universita degli studi di Firenze, University of Trento, Universita di Milanoo-Bicocca. Κύπρος: Πανεπιστήμιο Κύπρου. Λιθουανία: Kaunas University. Πολωνία: Uniwersitet Jagiellonski. Πορτογαλία: Instituto Superior de Ciencias do Trabalho e da Empresa, Ινστιτούτο ISEG του Τεχνικού Πανεπιστημίου της Λισσαβόνας. Σουηδία: Linkopings Universitet. Τουρκία: Maltepe University[10].

Στα πλαίσια των συμφωνιών συνεργασίας Σωκράτης/Ερασμους που έχει συνάψει το Τμήμα Κοινωνιολογίας έχει καταστεί δυνατή η μετακίνηση αριθμού μελών ΔΕΠ του Τμήματος για βραχύχρονη διδασκαλία σε άλλα εκπαιδευτικά ιδρύματα του εξωτερικού. Επίσης το Τμήμα έχει δεχτεί συναδέλφους από ιδρύματα του εξωτερικού για σύντομη διδασκαλία στα πλαίσια του ίδιου προγράμματος. Συνολικά, το πρόγραμμα Σωκράτης/Ερασμους έχουν επιτρέψει να πραγματοποιηθούν 20 μετακινήσεις από το Τμήμα. Εξ άλλου, έχουν έλθει και διδάξει 11 αλλοδαποί καθηγητές, κατά την περίοδο 2005-2009. Η εμπειρία από αυτή την κινητικότητα είναι εξαιρετικά θετική. Με δεδομένο πάντως ότι τις περισσότερες συμφωνίες έχουν συνάψει λίγα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος και ότι οι μετακινήσεις αφορούν περισσότερο τα υψηλόβαθμα μέλη ΔΕΠ, είναι σκόπιμο και τα υπόλοιπα μέλη να συμμετάσχουν περισσότερο ενεργητικά σ' αυτό το πρόγραμμα. Στις μετακινήσεις αυτές πολύ θετικό ρόλο έχει διαδραματίσει το Γραφείο Διεθνών/Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων του ΠΚ.

Επίσης, μικρός αριθμός διδασκόταν του Τμήματος (τρεις) έχει μετακινηθεί αξιοποιώντας τη δυνατότητα που παρέχουν άλλα προγράμματα για βραχύβια διδασκαλία. Από την άλλη πλευρά, η αξιοποίηση άλλων προγραμμάτων έχει επιτρέψει να επισκεφτεί το Τμήμα πρόσθετος αριθμός (13) άλλων αλλοδαπών καθηγητών, για βραχύβια διδασκαλία.

Ευρύτερα, το Τμήμα Κοινωνιολογίας δεν έχει θεσπίσει κάποιο στρατηγικό σχεδιασμό σχετικά με την κινητικότητα των μελών του. Το κάθε μέλος ΔΕΠ έχει τη δυνατότητα να οργανώνει την προσωπική του κινητικότητα για συμμετοχή σε Συνέδρια ή συνεργασία με άλλους ερευνητικούς φορείς με την προϋπόθεση να μην παρακωλύεται το εκπαιδευτικό τους έργο. Η διαμονή ενός μέλους ΔΕΠ σε άλλο Ίδρυμα για μεγάλο χρονικό διάστημα θεσπίζεται μέσω των σχετικών με τις εκπαιδευτικές άδειας προβλεπομένων. Η χρήση του δικαιώματος εκπαιδευτικής άδειας καλύπτει σχεδόν κάθε χρόνο τον προβλεπόμενο μέγιστο αριθμό, με μετακινήσεις μελών ΔΕΠ σε άλλα Ιδρύματα στο πλαίσιο ακαδημαϊκών/ερευνητικών δραστηριοτήτων[11].

[10] Βλέπε Παράρτημα IV.

[11] Πρόσθετες πληροφορίες για την μετακίνηση των μελών του διδακτικού προσωπικού του Τμήματος Κοινωνιολογίας, παρέχονται στο επισυναπτόμενο Παράρτημα IX.

4.3.2. Αποτελέσματα αξιολόγησης : Κινητικότητα του διδακτικού προσωπικού και των φοιτητών.

Παρακάτω παρουσιάζεται η ανάλυση των απαντήσεων για την κινητικότητα του διδακτικού προσωπικού και των φοιτητών από και προς το Τμήμα Κοινωνιολογίας Πανεπιστημίου Κρήτης. Η πλειοψηφία των ερωτηθέντων εμφανίζεται αρκετά ικανοποιημένη τόσο με τη κινητικότητα των μελών ΔΕΠ του Τμήματος όσο και με την κινητικότητα των φοιτητών προς άλλα Τμήματα αλλά και φοιτητών άλλων Πανεπιστημίων προς το Τμήμα μας. Αναλυτικά οι απαντήσεις των μελών ΔΕΠ στη σχετική ερώτηση παρουσιάζονται στο Γράφημα 22.

Γράφημα 22

Περαιτέρω, στο ερώτημα «Θεωρείτε ότι προωθείται επαρκώς στο Τμήμα μας η ιδέα της κινητικότητας φοιτητών και μελών ΔΕΠ;» 64,7% των ερωτηθέντων απάντησαν «αρκετά», 23,5% «πολύ» και 11,8% απάντησαν «λίγο». Παράλληλα, στο ερώτημα «Πόσο ικανοποιητική θεωρείτε τη λειτουργία και τη στελέχωση του κεντρικού Γραφείου Διεθνών/Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων και των συνδέσμων τους;» 46,7% των ερωτηθέντων απάντησαν «αρκετά» και 13,3% «πολύ ικανοποιητική». Αντίθετα, «λίγο ικανοποιητική» χαρακτήρισαν τη λειτουργία και τη στελέχωση του κεντρικού Γραφείου Διεθνών/Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων και των συνδέσμων τους, 33,3% των ερωτηθέντων ενώ «καθόλου» ικανοποιητική χαρακτήρισε την παραπάνω λειτουργία ποσοστό 6,7% των ερωτηθέντων.

5. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΓΟ

Η αναφορ□ στο ερευνητικό □ργο που επιτελε□ται στο Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημ□ου Κρ□της απαιτε□ μ□α πολυεπ□πεδη προσ□γγιση. Αυτ□ ε□ναι αναγκα□ο, δι□τι στο ερευνητικ□ □ργο εντ□σσονται: α) τα επιστημονικ□ συν□δρια, συμπ□σια, ημερ□δες και διαλ□ξεις, που διοργαν□νει □ συνδιοργαν□νει το Τμ□μα, β) τα επιχορηγο□μενα ερευνητικά προγράμματα, τα οποία αναλαμβάνει ή στα οπο□α συμμετέχει το Τμήμα γ) οι δραστηρι□τητες των Εργαστηρ□ων του Τμ□ματος, δ) η επιστημονικ□ δραστηρι□τητα (δημοσιε□σεις, ετεροαναφορ□ς, συμμετοχ□ς σε επιτροπ□ς επιστημονικ□ν συνεδρ□ων και συντακτικ□ς επιτροπ□ς επιστημονικ□ν περιοδικ□ν, προσκλ□σεις απ□ επιστημονικο□ς φορε□ς, ερευνητικ□ς συνεργασ□ες και διακρ□σεις) των μελ□ν Δ.Ε.Π. του και τέλος η ποι□τητα των ερευνητικ□ν υποδομ□ν του Τμ□ματος. Στα υποκεφ□λαια, που ακολουθο□ν, παρουσι□ζονται περιληπτικ□ τα σχετικ□ με κ□θε περ□πτωση στοιχε□α.

5.1. Επιστημονικά Συνέδρια, συμπόσια, ημερίδες/ διαλέξεις ποιυ οργανώνει ή συνδιοργανώνει το Τμήμα

Τα τελευταία χρόνια, ειδικά στο πλαίσιο λειτουργίας των Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών «Κοινωνιολογία», πραγματοποιείται σημαντικός αριθμός εκδηλώσεων-συναντήσεων δημοσίου χαρακτήρα.

(α) Ενδεικτικά κατά την περίοδο 2005-2009 πραγματοποιήθηκαν εννέα θεματικά εργαστήρια με προσκεκλημένους ξένους και Έλληνες καθηγητές και επιστήμονες, ακτιβιστές, στελέχη εθελοντικών οργανώσεων, καλλιτέχνες κλπ καθώς και με τη συμμετοχή των διδασκόντων του τμήματος Κοινωνιολογίας και μεταπτυχιακών και προπτυχιακών φοιτητών. Πιο συγκεκριμένα πραγματοποιήθηκαν:

- τρία θεματικά εργαστήρια στην κατεύθυνση «Κοινωνική Οργάνωση και Κοινωνική Μεταβολή» με τίτλο: **«***Κράτος και Κοινωνία Πολιτών: Εθνικές, Ευρωπαϊκές και Παγκόσμιες Προκλήσεις*»**,** *«Εθελοντισμός, Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις, Συλλογικής Δράση και Κοινωνικά Κινήματα»* και *«Παρακολουθήσεις & Δημοκρατία»*.
- τρία θεματικά εργαστήρια στην κατεύθυνση: «Πολιτισμός: Κοινωνικές Πρακτικές και Συγκρούσεις» με τίτλο: «*Πολιτισμός: Κατασκευή ατομικών και κοινωνικών ταυτοτήτων», «Ο Άγγελος της Ιστορίας»,* και «*Μουσική και Κοινωνία: Διεπιστημονικές Προσεγγίσεις*».
- δύο θεματικά εργαστήρια στα πλαίσια της *«Εκπόνησης Διπλωματικών Εργασιών»* όπου οι διδάσκοντες του ΠΜΣ παρουσίασαν τα ερευνητικά τους πεδία
- ένα θεματικό εργαστήρι προς τιμήν του Ομότιμου Καθηγητή του Πανεπιστημίου Αθηνών Κωνσταντίνου Τσουκαλά τον Ιούνιο του 2007 στο πλαίσιο της αναγόρευσής του ως Επίτιμο Διδάκτορα του Τμήματος Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης.

(β) Συνολικά μεταξύ 2004-2009 πραγματοποιήθηκαν επτά θερινά σχολεία με βασικό θέμα *«Ζητήματα Μεθοδολογίας της Έρευνας στις Κοινωνικές Επιστήμες»* και στόχο τη συγκρότηση μιας κοινότητας διαλόγου μεταξύ επιστημόνων διαφορετικών ερευνητικών παραδειγμάτων. Τα θερινά σχολεία πραγματοποιήθηκαν με τη συμμετοχή διδασκόντων, νέων ερευνητών, υποψήφιων διδακτόρων και μεταπτυχιακών φοιτητών, ενώ η οργάνωσή τους έγινε με βάση Θεματικές Ομάδες

Εργασίας. Κάθε ομάδα εργασίας πραγματοποίησε σε ημερήσια βάση δύο συνεδρίες στις οποίες παρουσίασαν τις εργασίες τους υποψήφιοι διδάκτορες, μεταπτυχιακοί φοιτητές του Τμήματος και άλλοι συμμετέχοντες. Επίσης, σε κάθε θερινό σχολείο πραγματοποιήθηκαν ειδικές συνεδρίες σε ολομέλεια (στρογγυλά τραπέζια), με επιλεγμένους ομιλητές, οι οποίοι παρουσίασαν θέματα σχετικά με διάφορους θεματικούς άξονες (πχ. ενδεικτικά, Μέθοδος και Επιστήμη στην Παράδοση της Κοινωνικής Σκέψης, Βιογραφική μέθοδος, Τοπικές κοινωνίες και κοινωνική μεταβολή: μεθοδολογικές προσεγγίσεις, Συλλογική δράση και κοινωνικά κινήματα, Αθλητισμός, φυσική αγωγή και κουλτούρα του σώματος στις κοινωνικές επιστήμες Όροι, αξίες, πράξη: Η Δυνατότητα μιας κριτικής κοινωνικής θεωρίας στην προοπτική του έργου του Κοσμά Ψυχοπαίδη, Βιογραφική προσέγγιση και πρόσβαση στο ερευνητικό πεδίο Ποιοτικές προσεγγίσεις στο χώρο της υγείας Εμπειρία και Αναπαράσταση του Χώρου στη Μελέτη του Κοινωνικού κ.ά.)
Επίσης στα πλαίσια της δράσης των θερινών σχολείων το τμήμα Κοινωνιολογίας συν-διοργάνωσε Διεθνές Θερινό Σχολείο για υποψήφιους διδάκτορες με τον Ευρωπαϊκό Κοινωνιολογικό Σύλλογο (European Sociological Association) και θέμα «Κοινωνική Ποιότητα: Συνοχή και Κατακερματισμός» (Social Quality: Cohesion or Fragmentation). Τέλος, μεταπτυχιακοί φοιτητές του τμήματος Κοινωνιολογίας παρακολούθησαν τρία Θερινά Σχολεία ή Συνέδρια στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.

(γ) Συνολικά μεταξύ 2004-2009 πραγματοποιήθηκαν 29 διαλέξεις με θεματικές σχετικές με τις δύο κατευθύνσεις του προγράμματος. Για τις διαλέξεις αυτές προσκλήθηκαν δεκατρείς καθηγητές ή επιστήμονες από το εξωτερικό και δώδεκα Έλληνες συνεργάτες του ΠΜΣ ή μέλη ΔΕΠ ελληνικών ΑΕΙ.

(δ) Τον Ιούνιο του 2008 πραγματοποιήθηκε διεθνές συνέδριο με θέμα : «Κοινωνιολογία για τον 21ο αιώνα: Θεωρητικές και Κριτικές Προσεγγίσεις». Στο διεθνές συνέδριο , το οποίο διοργανώθηκε υπό την επιστημονική εποπτεία του Νίκου Μουζέλη, Ομότιμου Καθηγητή του LSE και Επίτιμου Διδάκτορα του Τμήματός μας, συμμετείχαν διεθνώς αναγνωρισμένοι κοινωνιολόγοι. Απώτερος στόχος του συνεδρίου είναι να συμβάλει στο διεθνή επιστημονικό διάλογο κοινωνικών ζητημάτων αιχμής.

5.2. Επιχορηγούμενα Ερευνητικά Προγράμματα στο Τμήμα.

Ενδεικτικά πραγματοποιήθηκαν τα ακόλουθα ερευνητικά προγράμματα :

Α) ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΠΕΑΕΚ «ΤΟ ΦΥΛΟ ΣΤΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ»

(Κατηγορία Πράξεων 4.2.1. β: «Προπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών για Θέματα Φύλου και Ισότητας»).
Επιστημονικά Υπεύθυνη: Παναγιώτα Παπαγεωργίου
Αναπληρώτρια Καθηγήτρια , Τμήμα Κοινωνιολογίας

Τα Τμήματα Κοινωνιολογίας, Ιστορίας – Αρχαιολογίας και Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Κρήτης (Π.Κ.) στο Ρέθυμνο σχεδίασαν και υλοποίησαν, κατά το διάστημα 2002-2008, το Προπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών (Π.Π.Σ./ Ιδρυματική πράξη) με θεματικό αντικείμενο «Το Φύλο στις Κοινωνικές Επιστήμες». Στόχος του Π.Π.Σ. υπήρξε η αναδιάρθρωση και ο εκσυγχρονισμός της προπτυχιακής εκπαίδευσης, μέσα από την εισαγωγή της οπτικής του κοινωνικού φύλου στη διδασκαλία. Κατά την υλοποίηση του εν λόγω προγράμματος, τα συμμετέχοντα Τμήματα αξιοποίησαν και αναβάθμισαν την πολυετή εμπειρία των

μελών τους σε ζητήματα φύλου και στον τρόπο που αυτά επηρεάζουν και ενημερώνουν την έρευνα και τη διδασκαλία. Το πρόγραμμα ου κρίθηκε πρωτότυπο και καινοτόμο για την ελληνική πραγματικότητα, ήρθε να καλύψει την έλλειψη συγκεκριμένου Τμήματος Γυναικείων Σπουδών στην ελληνική τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Η πορεία του προγράμματος κρίθηκε επιτυχής, καθώς η αποδοχή του, τόσο από τα τρία συνεργαζόμενα Τμήματα, όσο και από του άμεσους και έμμεσους αποδέκτες αυτού, αξιολογήθηκε ως ικανοποιητική. Ειδικότερα, τα μαθήματα παρακολούθησαν συνολικά περίπου 1.000 προπτυχιακοί φοιτητές-τριες, οι οποίοι-ες δήλωσαν ότι επωφελήθηκαν από αυτά και άλλαξαν απόψεις σχετικά με το φύλο. Ομοίως ικανοποιητική συμμετοχή είχαν και οι υπόλοιπες δράσεις που αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο του Π.Π.Σ. (διαρκές σεμινάριο διδασκόντων, επιστημονικές συναντήσεις, εκδηλώσει, εκθέσεις, κλπ.), ενώ κομβικός υπήρξε ο ρόλος του Εργαστηρίου Έρευνας κι Εκπαίδευσης για το κοινωνικό φύλο, που αποτέλεσε τον πυρήνα και το «κέλυφος» των περισσότερων δράσεων του Π.Π.Σ. και τελεί υπό την αιγίδα του Τμήματος Κοινωνιολογίας.

Το Π.Π.Σ. περιείχε τις παρακάτω δράσεις:

Α. *Οργάνωση και συντονισμός προπτυχιακών μαθημάτων επιλογής για το κοινωνικό φύλο.*

Επιδιώχθηκε η αναδιαμόρφωση των ήδη προσφερομένων και η εισαγωγή νέων μαθημάτων, μέσα από τον συντονισμό των υπαρχόντων διδασκόντων και την περιορισμένη στελέχωση με νέο επιστημονικό προσωπικό (με συμβάσεις ΠΔ 497/80). Το σύνολο των μαθημάτων καλύπτουν ευρύ φάσμα θεματικών, αλλά συγχρόνως υπακούουν στην ανάγκη εσωτερικής συνοχής και ορθολογικού σχεδιασμού του Π.Π.Σ.

Β. *Ίδρυση-Λειτουργία Διεπιστημονικού Εργαστηρίου Έρευνας και Εκπαίδευσης για το Κοινωνικό Φύλο.*

Το Εργαστήριο τελεί υπό την αιγίδα του Τμήματος Κοινωνιολογίας, που συντονίζει το Π.Π.Σ. και εξοπλίστηκε με πόρους του ΕΤΠΑ. Σε αυτό φιλοξενούνται οι συναφείς δραστηριότητες των εμπλεκόμενων εκπαιδευτών και εκπαιδευόμενων των τριών Τμημάτων, καθώς και όσα άλλα μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας ασχολούνται με θέματα φύλου. (δες ***Εργαστήριο Έρευνας και Εκπαίδευσης για το Κοινωνικό Φύλο***).

Γ. *Δημιουργία-Λειτουργία Διαρκούς Σεμιναρίου Διδασκόντων (Δ.Σ.Δ.).*

Το Δ.Σ.Δ. αποτελεί καινοτόμο δράση του Π.Π.Σ., εκπαιδευτική και ερευνητική. Προσβλέπει στην τακτική συνάντηση των εμπλεκόμενων διδασκόντων, καθώς και προσκεκλημένων Ελλήνων και ξένων ειδικών, με στόχο την βελτίωση της διδασκαλίας και γνώσης για το κοινωνικό φύλο.

Δ. *Διοργάνωση-Δημοσιοποίηση Επιστημονικών Συναντήσεων-Εκδηλώσεων για το Κοινωνικό Φύλο.*

Οι επιστημονικές συναντήσεις, με τη συμμετοχή έγκριτων ειδικών από την Ελλάδα και το εξωτερικό, ενισχύσουν την ευρύτερη επιστημονική ανταλλαγή, καθώς και την

εμπειρία διδασκόντων και φοιτητών σε θέματα φύλου και ισότητας, μέσω συνεδρίων, ημερίδων, εκδηλώσεις και ανοικτών συζητήσεων στην πόλη του Ρεθύμνου.

Τέλος, προβλέφθηκε η κριτική έκδοση πρακτικών των συναντήσεων, καθώς και επιλεγμένων εργασιών του Δ.Σ.Δ., εφόσον αυτές ανταποκρίνονται στα κριτήρια επιστημονικής αρτιότητας, θεματικής πρωτοτυπίας, και εκπεφρασμένου ενδιαφέροντος των εκπαιδευομένων. Η συγκεκριμένη δράση έχει εμπλουτίσει ποιοτικά την εξαιρετικά περιορισμένη σχετική ελληνική βιβλιογραφία. Επιπλέον, έχει συμβάλει, στην ευαισθητοποίηση σε θέματα φύλου της συνολικής πανεπιστημιακής κοινότητας, όσο και των αρμόδιων φορέων, και της τοπικής κοινωνίας.

Β) Ερευνητικά Προγράμματα όπου συμμετείχε ως επιστημονικά υπεύθυνος ή μέλος της ερευνητικής ομάδας η Μαρία Κούση (Καθηγήτρια) (2004-2010).

Χρηματοδοτούμενα από:	Αριθμός
1. Παν/μιο Κρήτης:	
2. Άλλα Πανεπιστημιακά Ιδρύματα:	
2. Τοπικούς Φορείς (π.χ. ΟΤΑ, Περιφέρεια)	
3. Εθνικούς Φορείς (π.χ. Υπουργεία, Ιδρύματα):	1 (205,000 ευρώ)
4. Διεθνείς Φορείς (Ε.Ε.):	4 (299,000 ευρώ)

Διάστημα ετών	**Περιγραφή (τίτλος, ίδρυμα με το οποίο συνήψατε ερευνητική συνεργασία)**
2005-2009	Representative of the Sociology Team in the Coordinating Committee headed by M. Kogevinas, Partner, University of Crete Medical School, Research Project "New Generis," European Commission. http://www.newgeneris.org/
2007-2010	Επιστημονικός Υπεύθυνος: Εθνική Συμμετοχή "Participatory Governance and Institutional Innovation" Paganini, ΓΓΕΤ
2004-2007	Partner, Research Project "Participatory Governance and Institutional Innovation" European Commission, 6th Framework, STREP, Coordinated by Herbert Gottweis, University of Vienna (A) [partners: K. Braun (D), Y. Haila(FIN), M. Hajer (NL), Szerszynski (UK), L. Rinkevicius (LIT), M. Kousis (GR)] http://www.univie.ac.at/LSG/paganini/
2007-2010	Local Coordinator: Maria Kousis "Mediterranean Environment, Networks and Actions" linked to «Mediterranean Voices: Oral History and Cultural Practices in Mediterranean Cities»

	European Commission, *Euromed Heritage II*.
2002 - 2006:	Partner, Research Project "Mediterranean Voices: Oral History and Cultural Practices in Mediterranean Cities" European Commission, *Euromed Heritage II*, Coordinators: Jonathan Karkut and Tom Selwyn, London Metropolitan University. http://www.med-voices.org/

Για περισσότερες πληροφορίες για επιχορηγούμενα ερευνητικά προγράμματα στο Τμήμα βλέπε την επόμενη ενότητα 5.3.

5.3. Δραστηριότητα εργαστηρίων του Τμήματος.

5.3.1. Εργαστήριο Κοινωνικής Ανάλυσης και Εφαρμοσμένης Κοινωνικής Έρευνας.

Το Εργαστήριο Κοινωνικής Ανάλυσης και Εφαρμοσμένης Έρευνας δημιουργήθηκε το 2000 (Ιδρυτικό ΦΕΚ 236/31.10.2000) και διευθύνεται από τον Σκεύο Παπαϊωάννου, Καθηγητή, Πρόεδρο Τμήματος Κοινωνιολογίας.

Ανθρώπινο δυναμικό Εργαστηρίου

Επιστημονικό δυναμικό (τακτικά συνεργαζόμενο)		
Ονοματεπώνυμο	**Ιδιότητα**	**Έργο**
Νίκος Σερντεδάκις	Επίκουρος Καθηγητής Τμήματος Κοινωνιολογίας	Ερευνητής
Γιώργος Τσιώλης	Επίκουρος Καθηγητής Τμήματος Κοινωνιολογίας	Ερευνητής
Γιάννης Ζαϊμάκης	Επίκουρος Καθηγητής Τμήματος Κοινωνιολογίας	Ερευνητής
Κώστας Γκούνης	Επίκουρος Καθηγητής Τμήματος Κοινωνιολογίας	Ερευνητής
Ελένη Φουρναράκη	Επίκουρη Καθηγήτρια Τμήματος Κοινωνιολογίας	Ερευνήτρια
Μύρων Αχείμαστος	Επίκουρος Καθηγητής Τμήματος Κοινωνιολογίας	Ερευνητής
Αλίκη Λαβράνου	Επίκουρη Καθηγήτρια Τμήματος Κοινωνιολογίας	Ερευνήτρια
Βασίλης Αράπογλου	Λέκτορας Τμήματος Κοινωνιολογίας	Ερευνητής
Μανόλης Τζανάκης	Λέκτορας Τμήματος Κοινωνιολογίας	Ερευνητής
Καλογεράκη Στεφανία	Λέκτορας Τμήματος Κοινωνιολογίας (υπό διορισμό).	Ερευνήτρια
Τεχνικό/διοικητικό/βοηθητικό δυναμικό (μόνιμα συνεργαζόμενο)		
Χρυσού Ελένη	Μεταπτυχιακή Φοιτήτρια.	Διοικητική υποστήριξη.
Προσωπικό, περιστασιακά συνεργαζόμενο		
Ειρήνη Σηφάκη	Συμβασιούχος διδάσκουσα Τμήματος Κοινωνιολογίας	Ερευνήτρια
Θεόδωρος Σπύρος	Συμβασιούχος διδάσκων Τμήματος Κοινωνιολογίας	Ερευνητής

Μάνος Σαββάκης	Συμβασιούχος διδάσκων Τμήματος Κοινωνιολογίας, Πανεπιστημίου Αιγαίου.	Ερευνητής
Κώστας Ρόντος	Αναπληρωτής Καθηγητής, Τμήματος Κοινωνιολογίας, Πανεπιστημίου Αιγαίου.	Ερευνητής
Τζούκας Ευάγγελος	Δρ. Κοινωνιολογίας	Ερευνητής
Μιχάλης Νικολακάκης.	Υποψ. Δρ. Κοινωνιολογίας	Ερευνητής

Ερευνητικά Προγράμματα: επωνυμία, προϋπολογισμοί και συνεργάτες των προγραμμάτων σε χρονολογική σειρά (κατά την τελευταία 15ετία).

Επωνυμία προγράμματος	**Προϋπολογισμός σε Ευρώ**	**Συνεργάτες**
1.TSER: Self-Employment Activities of Women and Minorieties. Their Success or Failure in Relation to Social Citizenship Policies. (Δεκ.1997 – Νοέμβ.2000).	52.650,00	Πανεπιστήμιο Κρήτης (Τμήμα Κοινωνιολογίας), University of Frankfurt, University of Aalborg, University of Dundee, University of Calabria, University of Greenwich.
2. Πολιτιστικό και Οικολογικό, Τεχνολογικό κέντρο στο Ζηνί Κεφαλού – Κω. Αναβάθμιση και επαναχρησιμοποίηση των Μεταλλευτικών Εγκαταστάσεων στο Ζηνί. (Μάης 2002- Δεκ. 2008).	77.663.50	Πανεπιστήμιο Κρήτης (Τμήμα Κοινωνιολογίας), Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο.
3.Υλοποίηση εναλλακτικού αναπτυξιακού προγράμματος Δήμου Παλιανής Νομού Ηρακλείου. Α΄ ΦΑΣΗ (Ιούνης 2006-Ιούνης 2008).	30.840.99	Πανεπιστήμιο Κρήτης (Τμήμα Κοινωνιολογίας).
4. Υλοποίηση εναλλακτικού αναπτυξιακού προγράμματος Δήμου Τεμένους Νομού Ηρακλείου. Α΄ ΦΑΣΗ (Ιούνης 2006-Ιούνης 2008).	30.840.99	Πανεπιστήμιο Κρήτης (Τμήμα Κοινωνιολογίας).
5. Υλοποίηση εναλλακτικού αναπτυξιακού προγράμματος Δήμου Ρούβα Νομού Ηρακλείου. Α΄ ΦΑΣΗ (Ιούνης 2006-Ιούνης 2008).	30.840.99	Πανεπιστήμιο Κρήτης (Τμήμα Κοινωνιολογίας).
6. Υλοποίηση εναλλακτικού αναπτυξιακού προγράμματος Δήμου Επισκοπής Νομού Ηρακλείου. Α΄ ΦΑΣΗ (Ιούνης 2006-Ιούνης 2008).	30.840.99	Πανεπιστήμιο Κρήτης (Τμήμα Κοινωνιολογίας).
7. Υλοποίηση εναλλακτικού αναπτυξιακού προγράμματος Δήμου Ανωγείων Νομού Ρεθύμνου. Α΄ ΦΑΣΗ (Ιούνης 2006-Ιούνης 2008).	30.840.99	Πανεπιστήμιο Κρήτης (Τμήμα Κοινωνιολογίας).

8. Έρευνα για τις προοπτικές απασχόλησης στο Νομό Λασιθίου (Μάρτης 2008 – Φεβρουάριος 2009).	30.000.	Πανεπιστήμιο Κρήτης (Τμήμα Κοινωνιολογίας).
Υλοποίηση εναλλακτικού αναπτυξιακού προγράμματος Δήμου Ρούβα Νομού Ηρακλείου. Β΄ ΦΑΣΗ (Εν εξελίξει).		Πανεπιστήμιο Κρήτης (Τμήμα Κοινωνιολογίας).
Υλοποίηση εναλλακτικού αναπτυξιακού προγράμματος Δήμου Επισκοπής Νομού Ηρακλείου. Β΄ ΦΑΣΗ (Εν εξελίξει).		Πανεπιστήμιο Κρήτης (Τμήμα Κοινωνιολογίας).
Υλοποίηση εναλλακτικού αναπτυξιακού προγράμματος Δήμου Ανωγείων Νομού Ρεθύμνου. Β΄ ΦΑΣΗ (Εν εξελίξει).		Πανεπιστήμιο Κρήτης (Τμήμα Κοινωνιολογίας).

Ενδεικτικές δημοσιεύσεις του Εργαστηρίου/Κέντρου.

1. N. Serdedakis, G. Tsiolis, M. Tzanakis & Sk. Papaioannou**:** "Strategies of Social Integration in the Biographies of Greek Female Immigrants coming from the Former Soviet Union. Self-employment as an alternative". *International Review of Sociology – Revue Internationale de Sociologie*, Vol. 13, No1, 2003. Σελ. 145-162.
2. *Ζητήματα Θεωρίας και Μεθόδου των Κοινωνικών Επιστημών* (επιμέλεια Σκεύος Παπαϊωάννου)**,** εκδόσεις Κριτική. 2007.
3. *Συμβουλευτική για την Απασχόληση και τη Βιώσιμη Ανάπτυξη: Η περίπτωση του Σχεδίου Ολοκληρωμένης Παρέμβασης «ΕΡΓΑΝΗ». (*Επιμέλεια: Σκεύος Παπαϊωάννου, Μιχάλης Δαράκης, Πόπη Κλάδου). Ρέθυμνο 2007.
4. Sk. Papaioannou, N. Serdedakis & G. Tsiolis: «Pontian newcomers in Greece». Στο: Apitzsch, U. & Kontos, M. (επιμ.) *Self-Employment Activities of Women and Minorieties. Their Success or Failure in Relation to Social Citizenship Policies.* Wiesbaden:VS Verlag 2008, σελ. 170 – 193.
5. Επιστημονική Έκθεση: Οι προοπτικές Απασχόλησης στο Νομό Λασιθίου. Ρέθυμνο 2009.
6. Επιστημονική Έκθεση: Εναλλακτικές Μορφές Ανάπτυξης στην Κέφαλο της Κω. Ρέθυμνο 2009.

Υπάρχων εξοπλισμός.

1. Η/Υ.3
2. Εκτυπωτή 1
3. Σαρωτή 1
4. Έπιπλα 3 γραφεία, 3 καρέκλες γραφείου, 4 θρανία, 15 καρέκλες, 4 βιβλιοθήκες.
5. Τηλέφωνα 2

Σχεδιαζόμενες δράσεις για την επόμενη τριετία και λοιπά στοιχεία.

Το Εργαστήριο αναλαμβάνει κάθε έτος τη διοργάνωση του Πανελλήνιου Εντατικού Συνεδρίου-Σεμιναρίου για υποψήφιους Διδάκτορες στο Ρέθυμνο της Κρήτης με θέμα: «Ζητήματα Μεθοδολογίας της Έρευνας στις Κοινωνικές Επιστήμες». Από το 1994 μέχρι το 2009 έχουν διοργανωθεί 16 Εντατικά Συνέδρια-Σεμινάρια για υποψήφιους Διδάκτορες. Από αυτά τα πρώτα οκτώ ήταν Διεθνή και διεξάγονταν στα Ανώγεια και τα υπόλοιπα οκτώ ήταν Πανελλήνια και διεξάγονται στην Πανεπιστημιούπολη Γάλλου.

Στους στόχους του εργαστηρίου για την επόμενη τριετία περιλαμβάνονται:

- Η συνέχιση της ετήσιας διοργάνωσης του Πανελλήνιου Εντατικού Συνεδρίου-Σεμινάριου για υποψήφιους Διδάκτορες.
- Η ολοκλήρωση των ερευνητικών προγραμμάτων: Υλοποίηση εναλλακτικού αναπτυξιακού προγράμματος στους Δήμους Ρούβα, Επισκοπής και Ανωγείων (βλ. και 7.)
- Αναμένεται κρίση υποβληθείσας πρότασης με τίτλο «Μελέτη σκοπιμότητας για τη συγκρότηση εθνικού ερευνητικού δικτύου και τη συμμετοχή του στην ανάπτυξη και την αξιοποίηση της Ευρωπαϊκής Ερευνητικής Υποδομής CESSDA_RI» σε συνεργασία με τα Πανεπιστήμια Αιγαίου, Πελοποννήσου, Θράκης, Αθηνών, Παντείου και ΕΚΚΕ.

5.3.2. Εργαστήριο για το Κοινωνικό Φύλο, Τμήμα Κοινωνιολογίας.

Το Εργαστήριο αυτό ιδρύθηκε 2004 με το Προεδρικό Διάταγμα ΦΕΚ 1523, Τ.Β./15-10-03, αριθμός 109733/Β1, ως μια από τις προβλεπόμενες δράσεις του Διατμηματικού Προγράμματος ΕΠΕΑΕΚ (κατηγ. πράξεων 4.2.1β) με θέμα «Το Φύλο στις Κοινωνικές Επιστήμες» (2003-2008), συνεργαζόμενα Τμήματα: Κοινωνιολογίας, Ιστορίας Αρχαιολογίας, Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών).

Το Εργαστήριο λειτουργεί έκτοτε κανονικά και αποτελεί το μοναδικό εργαστήριο στο Πανεπιστήμιο Κρήτης που φιλοξενεί και υποστηρίζει τις σπουδές και την έρευνα σε θέματα φύλου και ισότητας. Είναι ανοικτό σε προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές των τριών συνεργαζόμενων Τμημάτων που ενδιαφέρονται για τη θεματική του Κοινωνικού Φύλου. Σε αυτό έχουν απασχοληθεί μέχρι σήμερα, εκτός από πολλά μέλη ΔΕΠ και άλλους διδάσκοντες, 19 μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες, που έχουν συμβάλει στην υλοποίηση των στόχων του προγράμματος και του εργαστηρίου.

Το Εργαστήριο έχει εγκατασταθεί και λειτουργεί σε μια μικρή αίθουσα που παραχωρήθηκε από το Τμήμα Κοινωνιολογίας, που διαμορφώθηκε και εξοπλίστηκε από το Πρόγραμμα με κονδύλια του Ε.Τ.Π.Α. Περιλαμβάνει σήμερα σοβαρή επίπλωση, ικανό ηλεκτρονικό εξοπλισμό, και άλλα μέσα ενίσχυσης της εκπαιδευτικής και ερευνητικής διαδικασίας. Σε αυτό βρίσκεται, επίσης, συγκεντρωμένη και ταξινομημένη μεγάλη ποσότητα συναφούς με το Πρόγραμμα υλικού, σε συμβατική, ηλεκτρονική και οπτικο-ακουστική μορφή.

Συνοπτική δράση του Εργαστηρίου.

Το Εργαστήριο για το Κοινωνικό Φύλο έχει συμβάλει στην ενίσχυση της σχετικής έρευνας, μέσω των παρακάτω δράσεων:

1. Ανάπτυξη συνεργασιών με άλλους φορείς που ασχολούνται με θέματα φύλου στην Ελλάδα, στην Ευρώπη, αλλά και στον υπόλοιπο κόσμο. Προκειμένου να συμμετάσχει και να συμβάλει στην ανάπτυξη του σοβαρού διεθνούς σχετικού διαλόγου για το Κοινωνικό Φύλο. Για τον ίδιο σκοπό οργανώθηκαν, επίσης, (5)

διεθνή επιστημονικά συνέδρια, καθώς και 37 διαλέξεις.εισηγήσεις από προσκεκλημένους Έλληνες και ξένους ομιλητές.

2. Αναζήτηση, συγκέντρωση, αποδελτίωση και καταχώρηση, με τη χρήση του λογισμικού Endnote, δημοσιευμένου υλικού, με στόχο την ενίσχυση της έρευνας και της εκπαίδευσης σε θέματα σχετικά με το φύλο.
3. Συγκέντρωση, αποδελτίωση και καταχώρηση των τίτλων βιβλίων και περιοδικών που βρίσκονται στην βιβλιοθήκη του ΠΚ και εγγράφονται στη θεματική του φύλου. Αγορά νέων συναφών βιβλίων για τη βιβλιοθήκη.
4. Συγκέντρωση και αποδελτιωση στοιχείων σχετικών με την κατά φύλο απασχόληση των μελών ΔΕΠ και ΕΤΕΠ του Π.Κ., ανά σχολή και ανά Τμήμα.
5. Συγκέντρωση στοιχείων από την τοπική κοινωνία, για θέματα σχετικά με το κοινωνικό φύλο, και καταχώρησή τους σε ηλεκτρονική βάση δεδομένων.
6. Πραγματοποίηση έρευνας και συγκέντρωση στοιχείων για τις γυναικείες οργανώσεις και γυναικείους φορείς του Νομού Ρεθύμνου.
7. Παραγωγή οπτικο-ακουστικού στατιστικού υλικού, που μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως εργαλείο για τη στατιστική επεξεργασία στοιχείων σχετικών με το κοινωνικό φύλο.
8. Κατασκευή ιστοσελίδας του Εργαστηρίου. Ανάρτηση στην ιστοσελίδας του Εργαστηρίου πολλών από τα στοιχεία που έχουν συγκεντρωθεί.
9. Δημιουργία αλφαβητικών και θεματικών καταλόγων των βιβλίων (140 τόμοι) που αγοράστηκαν από το Πρόγραμμα γιια τη Βιβλιοθήκη του ΠΚ., με στόχο την ενίσχηση της έρευνας και της εκπαίδευσης σε θέματα σχετικά φύλου.
10. Διάθεση διάφορων άλλων εκδόσεων όπως ειδικές αφιερώσεις για το κοινωνικό φύλο σε επιστημονικά περιοδικά (14) έντυπα, ενημερωτικά φυλλάδια, επιστημονικές και ερευνητικές εργασίες, διπλωματικές εργασίες, κλπ.

Στο πλαίσιο του Εργαστηρίου, προέκυψαν οι ακόλουθες δημοσιεύσεις:

1. (2007) GENDER TRANSFORMATION (δημοσίευση Πρακτικών Συνεδρίου), Ρέθυμνο: Εκδόσεις e media, Παν. Κρήτης (επιμέλεια Γ. Παπαγεωργίου)
2. (2008) Μέθοδοι Έρευνας του Κοινωνικού Φύλου (δημοσίευση Πρακτικών Συνεδρίου), Ρέθυμνο (επιμέλεια Γ. Παπαγεωργίου)
3. (2008) Έμφυλες προϊστορικές 'στρωματογραφίες' στο Αιγαίο και τη Μεσόγειο (δημοσίευση Πρακτικών Συνεδρίου), Ρέθυμνο: Εκδόσεις e media, Παν. Κρήτης (επιμέλεια Κ. ΚΟΠΑΚΑ) και αγγλική έκδοση (2009)

Στο ίδιο πλαίσιο πραγματοποιήθηκαν οι ακόλουθες δράσεις ηλεκτρονικής δημοσιοποίησης:

1. (2007) Δημιουργία Βάσης Δεδομένων με τίτλο «Οπτικό- ακουστικό υλικό με αντικείμενο την στατιστική επεξεργασία στοιχείων σχετικών με το κοινωνικό φύλο» http://www.soc.uoc.gr/genderstats/ (επιμέλεια Μ. Παπαδάκη)
2. Δημιουργία Βάσης Δεδομένων με συγκεντρωμένο υλικό για το φύλο (επιμ. Μαρία Ηλαβανίδου).
3. Επεξεργασία και διαχείριση βιβλιογραφικών αναφορών και άλλων δεδομένων για το φύλο με τη χρήση του λογισμικού Endnote
4. Συγκέντρωση άρθρων και περιλήψεων άρθρων σχετικών με το φύλο, δημοσιευμένων σε έγκριτα διεθνή περιοδικά σε ηλεκτρονική (ή έντυπη) μορφή (επιμ. Χ. Κωνσταντινίδου).

Στις αμέσως προσεχείς δράσεις του Εργαστηρίου περιλαμβάνονται**:**

1. Έρευνα με θέμα «Πολιτικές Ισότητας σε τοπικό επίπεδο» που πρόκειται να χρηματοδοτηθεί από το Γραφείο Ισότητας της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Χανίων (Υπεύθυνη Β. Πετούση).
2. Ερευνητικό Πρόγραμμα «Ηράκλειτος»

5.4. Ερευνητική δραστηριότητα μελών ΔΕΠ του Τμήματος.

Τα στοιχεία σχετικά με τις επιστημονικές δημοσιεύσεις και την αναγνώριση του έργου των μελών ΔΕΠ προέκυψαν από το Παράρτημα Χ.

5.4.1. Επιστημονικές δημοσιεύσεις μελών ΔΕΠ.

Τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος κλήθηκαν να καταγράψουν τον αριθμό των δημοσιεύσεων τους κυρίως κατά την 5ετία 2004-2009. Τα συγκεντρωτικά στοιχεία που προέκυψαν συμπεριλαμβάνονται, ανά κατηγορία δημοσίευσης, στον πίνακα που ακολουθεί :

ΠΙΝΑΚΑΣ 1ος : Αριθμός Επιστημονικών Δημοσιεύσεων

	Α	Β	Γ	Δ	Ε	Ζ	Η	Θ	Ι	Κ
2009		4		2	1	14	1	6	10	8
2008	2	8	1	4	5	18	9	13	14	11
2007		12		8	1	16	3	11	16	17
2006	2	12	2	4	1	14	2	25	9	13
2005	2	7	3	5	1	16	3	26	9	16
2004	3	12		3	1	6	2	3	16	10
Σύνολο	9	55	6	26	10	84	20	84	74	75

Επεξηγήσεις:

Α: Βιβλία/μονογραφίες
Β: Εργασίες σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές
Γ: Εργασίες σε επιστημονικά περιοδικά χωρίς κριτές
Δ: Εργασίες σε πρακτικά συνεδρίων με κριτές
Ε: Εργασίες σε πρακτικά συνεδρίων χωρίς κριτές
Ζ: Κεφάλαια σε συλλογικούς τόμους
Η: Επιμέλεια Συλλογικών τόμων
Θ: Άλλες εργασίες
Ι: Ανακοινώσεις σε επιστημονικά συνέδρια (με κριτές) που εκδίδουν πρακτικά
Κ: Ανακοινώσεις σε επιστημονικά συνέδρια (με κριτές) που δεν εκδίδουν πρακτικά

5.4.2. Αναγνώριση έργου μελών ΔΕΠ

Η αναγνώριση του ερευνητικού έργου του Τμήματος προκύπτει από τις ετεροαναφορές, συμμετοχές σε επιτροπές επιστημονικών συνεδρίων και συντακτικές επιτροπές επιστημονικών περιοδικών, προσκλήσεις από επιστημονικούς φορείς, ερευνητικές συνεργασίες και διακρίσεις των μελών ΔΕΠ. Τα συγκεντρωτικά στοιχεία, ανά κατηγορία, περιλαμβάνονται στον πίνακα που ακολουθεί.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2ος: Αναγνώριση του Ερευνητικού Έργου.

	Α	Β	Γ	Δ	Ε	Ζ	Η	Θ	Ι	Κ
2009	108	11	3	10	7	6		2	4	5
2008	80	10	1	24	8	8		1	6	12
2007	89	4	5	15	7	9		3	2	10
2006	100	8	5	11	4	8	1	2	2	13
2005	60	6	3	11	6	3	2	2	5	12
2004	59	6		11	4	5	1	1	4	6
Σύνολο	**496**	**45**	**17**	**92****	**66*****	**39**	**4**	**22******	**27*******	**60********

* Για τις 8 δεν αναφέρεται χρονιά
** Για τις 10 δεν αναφέρεται χρονιά
*** Για πολλές δεν αναφέρεται χρονιά
****Για τις 11 δεν αναφέρεται χρονιά
***** Για τις 4 δεν αναφέρεται χρονιά
****** Για τις 2 δεν αναφέρεται χρονιά

Επεξηγήσεις:

Α: Ετεροαναφορές
Β: Ερευνητικές Συνεργασίες
Γ: Βιβλιοκρισίες
Δ: Συμμετοχές σε Επιτροπές Επιστημονικών Συνεδρίων
Ε: Συμμετοχές σε Συντακτικές Επιτροπές Επιστημονικών Περιοδικών
Ζ: Προσκλήσεις για Διαλέξεις σε Συνέδρια
Η: Διακρίσεις με Βάση το Ερευνητικό Έργο
Θ: Επιστημονική Ανάμιξη σε Εταιρίες, Φορείς, Οργανώσεις
Ι: Σχέσεις με την Κοινότητα και Κοινωνικούς Φορείς
Κ: Προσκλήσεις για Διαλέξεις στο Κοινό

Ως προς τις ετεροαναφορές που ο αριθμός τους φτάνει τις 496 την 5ετία 2004-2009 πρέπει να σημειωθεί ότι επειδή στην Ελλάδα δεν υπάρχει ένα ενημερωμένο και αξιόπιστο σύστημα καταγραφής των ετεροαναφορών του επιστημονικού δημοσιευμένου έργου κάθε επιστήμονα τα σχετικά στοιχεία στον συγκεντρωτικό πίνακα αφορούν εκείνες τις ετεροαναφορές που τα ίδια τα μέλη ΔΕΠ έχουν εντοπίσει να έχουν γίνει στο έργο τους. Ορισμένα μάλιστα μέλη ΔΕΠ δεν συμπλήρωσαν την σχετική κατηγορία απαντώντας ότι δεν γνωρίζουν εάν υπάρχουν ετεροαναφορές στο έργο τους. Υπό αυτήν την έννοια, μπορούμε να εκτιμήσουμε ότι υπάρχουν και άλλες ετεροαναφορές που δεν είναι γνωστές στα μέλη ΔΕΠ, με αποτέλεσμα να μην συμπεριλαμβάνονται στην καταγραφή. Ως προς τις υπόλοιπες κατηγορίες, και όπως επισημαίνεται, δεν είναι πάντα εύκολο να γίνει ο διαχωρισμός ανά έτος διότι τα μέλη ΔΕΠ έδωσαν σε πολλές περιπτώσεις συγκεντρωτικά στοιχεία.

5.5. Ερευνητικό έργο –Αξιολόγηση από μέλη ΔΕΠ.

Στη συγκεκριμένη ενότητα παρουσιάζονται οι θέσεις των μελών Δ.Ε.Π σε ζητήματα που αφορούν το ερευνητικό έργο στο Τμήμα Κοινωνιολογίας Πανεπιστημίου Κρήτης.

Προαγωγή της έρευνας στο πλαίσιο του Τμήματος.

Ζητήματα προαγωγής της έρευνας στο πλαίσιο του Τμήματος προσεγγίστηκαν μέσω τριών ερωτημάτων. Έτσι, στο ερώτημα «Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι στο Τμήμα Κοινωνιολογίας υπάρχει πολιτική που προάγει την έρευνα;» ποσοστό 58,8% των μελών Δ.Ε.Π απάντησαν ότι τέτοια πολιτική υπάρχει σε σχετικά μικρό βαθμό. Αντίθετα, 35,3% των ερωτηθέντων θεωρεί ότι στο Τμήμα υπάρχει πολιτική που

προωθεί την έρευνα σε αρκετά μεγάλο βαθμό και το 5,9% των ερωτηθέντων θεωρεί ότι τέτοιου είδους πολιτική υπάρχει σε πολύ μεγάλο βαθμό.

Ως προς την ουσιαστική ενδοτμηματική συνεργασία, 52,6% των ερωτηθέντων υποστηρίζουν ότι αυτή υπάρχει σε μικρό βαθμό, 5,3% των ερωτηθέντων υποστηρίζουν ότι δεν υπάρχει ουσιαστική ενδοτμηματική συνεργασία, ενώ ποσοστό 42,1% θεωρεί ότι τέτοιου είδους συνεργασία υπάρχει σε αρκετά μεγάλο βαθμό. Τέλος, στο ερώτημα «Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι υπάρχουν μηχανισμοί που προάγουν τη γνώση και αλληλοκατανόηση των ερευνητικών δραστηριοτήτων που λαμβάνουν χώρα στο Τμήμα;» 72,2% των ερωτηθέντων απάντησαν «λίγο» ενώ 27,8% «αρκετά».

Ερευνητικά προγράμματα που εκτελούνται στο Τμήμα.

Τα αποτελέσματα της ανάλυσης που αναφέρονται στην εκτέλεση και τη συμμετοχή σε ερευνητικά προγράμματα μελών ΔΕΠ του Τμήματος Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης παρουσιάζονται σε παρακάτω. Με βάση τις απαντήσεις στις σχετικές ερωτήσεις προκύπτει ότι κατά τη διάρκεια των τελευταίων 5 ετών τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος ανέπτυξαν συνολικά 45 ερευνητικές συνεργασίες Όπως φαίνεται στο Γράφημα 23, ποσοστό 58,3% των μελών Δ.Ε.Π έχει (ή είχε κατά την τελευταία πενταετία) ερευνητικές συνεργασίες με άλλες ακαδημαϊκές μονάδες του Πανεπιστημίου Κρήτης, 76,5% συνεργάστηκαν με φορείς και ιδρύματα του εσωτερικού και 73,3% με φορείς και ιδρύματα του εξωτερικού.

Γράφημα 23

Ως προς τη θέση του κατείχαν στο τελευταίο πρόγραμμα στο οποίο συμμετέχουν τώρα ή συμμετείχαν κατά την τελευταία πενταετία, ποσοστό 29,4% των ερωτηθέντων είναι/ ήταν επιστημονικός υπεύθυνος, 58,8% είναι/ήταν μέλος ερευνητικής ομάδας και 11,8% εξωτερικός συνεργάτης. Επιπλέον, επί του συνόλου των τελευταίων προγραμμάτων στα οποία λαμβάνουν ή έλαβαν μέρος μέλη ΔΕΠ του Τμήματος,

συμμετέχουν ή συμμετείχαν υποψήφιοι διδάκτορες, μεταπτυχιακοί και προπτυχιακοί φοιτητές, μεταδιδακτορικοί ερευνητές και εξωτερικοί συνεργάτες. Αναλυτικά τα ποσοστά συμμετοχής των παραπάνω εμφανίζονται στο Γράφημα 24.

Γράφημα 24

6. ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥΣ / ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥΣ / ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ.

Το τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης διατηρεί σταθερά μια σειρά επαφών με την τοπική κοινωνία την οποία θα μπορούσαμε να καταγράψουμε σε τέσσερις διαφορετικούς τομείς.
Α. Συμμετοχή στα τοπικά πολιτισμικά δρώμενα.
Β. Συμμετοχή στις εκδηλώσεις των τοπικών φορέων σχετικές με την παρουσία του γυναικείου φύλου στην κοινωνία
Γ. Παρεμβάσεις και συμμετοχή στις αντι-ρατσιστικές εκδηλώσεις.
Δ. Συμμετοχή στο πρόγραμμα σπουδών του κέντρου εκπαίδευσης αστυφυλάκων Ρεθύμνου.
Ε. Συμμετοχή μελών του Τμήματος σε επιτροπές Δήμων και Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, καθώς και άλλων κοινωνικών φορέων.
ΣΤ. Πραγματοποίηση διαλέξεων μετά από πρόσκληση.
Ζ. Παρουσία στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης με συμμετοχή σε συζητήσεις, συνεντεύξεις και άρθρα-παρεμβάσεις.
Η. Πολλές ερευνητικές δραστηριότητες του Τμήματος έχουν άμεση σχέση με την Τοπική Κοινωνία της Κρήτης.

Α. Ιδιαιτέρως κατά την θερινή περίοδο, η τοπική κοινωνία διοργανώνει σειρά πολιτισμικών εκδηλώσεων οι οποίες σχετίζονται με τη μουσική, το θέατρο και τον κινηματογράφο. Μέλη του τμήματος συμμετέχουν είτε συνδιοργανώνοντας είτε πάλι βοηθώντας και διαχέοντας την πληροφορία για την ύπαρξη των εκδηλώσεων

Β. Το ζήτημα της ισότητας των δύο φύλων αποτελεί τα τελευταία χρόνια κρίσιμο διακύβευμα για το σύνολο της ελληνικής κοινωνίας, αλλά ιδιαιτέρως για το κράτος και τους φορείς του. Μέλη του τμήματος τα οποία θεραπεύουν σχετικά αντικείμενα συμμετέχουν στις εκδηλώσεις που διοργανώνουν οι τοπικοί κρατικοί φορείς.

Γ. Το μεταναστευτικό κύμα προς την Ελλάδα τις τελευταίες δεκαετίες γέννησε για πρώτη φορά στην κοινωνία μας ανησυχίες και φαινόμενα έντονου εθνικισμού και ρατσιστικών συμπεριφορών. Ιδιαιτέρως στην Κρήτη, τα φαινόμενα αυτά έχουν πάρει μεγάλες διαστάσεις με επιθέσεις σε μετανάστες και χώρους που συγκεντρώνονται οι μετανάστες. Τα μέλη του τμήματος συμμετέχουν στα αντιρατσιστικά φεστιβάλ που πραγματοποιούνται κάθε χρόνο στην Κρήτη, αλλά επίσης παρεμβαίνουν στην τοπική κοινωνία προκειμένου να διευκρινίσουν ορισμένα ζητήματα και να ανατρέψουν τις ακραίες συμπεριφορές που βλάπτουν το σύνολο της τοπικής κοινωνίας.

Δ. Από νωρίς, από τη δημιουργία δηλαδή του τμήματος Κοινωνιολογίας, μέλη του τμήματος κλήθηκαν από τη διεύθυνση σπουδών της σχολής αστυφυλάκων να συμμετάσχουν στο πρόγραμμα σπουδών και να προσφέρουν μαθήματα σχετικά με διάφορες ειδικότητες (εγκληματολογία, κοινωνιοποίηση κλπ.). Η σχέση αυτή διατηρείται σταθερή και επιβεβαιώνεται από την ένταξη αστυφυλάκων στα προπτυχιακά και μεταπτυχιακά προγράμματα του τμήματος.

Ε. Συμμετοχή μελών του Τμήματος σε επιτροπές Δήμων και Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, καθώς και άλλων κοινωνικών φορέων (μέλος του Τμήματος ήταν για δυο δεκαετίες μέλος της Νομαρχιακής Επιτροπής Λαϊκής Επιμόρφωσης Ρεθύμνης,

Μέλος της Επιτροπής για τα προβλήματα των Νέων στο Ρέθυμνο, Μέλος της Επιτροπής Πολιτισμού και Ανάπτυξης του Δήμου Ανωγείων, Ιδρυτικό μέλος του Στεκιού για τα δικαιώματα των μεταναστών στο Ρέθυμνο, Πρόεδρος Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων και τέλος Αντιπρόεδρος της Εταιρείας προστασίας Ανηλίκων του Υπουργείου Δικαιοσύνης στο Ρέθυμνο).

ΣΤ. Μέλη του Τμήματος έχουν δώσει ως προσκεκλημένοι δεκάδες διαλέξεις και συμμετείχαν σε ημερίδες της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης, Συνδικαλιστικών Οργανώσεων, Συλλόγων γονέων και κηδεμόνων, καθώς και Πρωτοβουλιών Πολιτών και στους τέσσερις Νομούς της Κρήτης, αλλά και εκτός Κρήτης, για θέματα που αφορούν την ανάπτυξη, την εκπαίδευση, τους νέους, τους μετανάστες και το ρατσισμό, αλλά και διάφορα άλλα κοινωνικά θέματα.

Ζ. Μέλη του Τμήματος έχουν έντονη παρουσία στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης με συμμετοχή σε συζητήσεις, συνεντεύξεις και άρθρα-παρεμβάσεις.

Η. Πολλές ερευνητικές δραστηριότητες του Τμήματος και ιδιαίτερα του Εργαστηρίου Κοινωνικής Ανάλυσης και Εφαρμοσμένης Κοινωνικής Έρευνας έχουν άμεση σχέση με την Τοπική Κοινωνία της Κρήτης.

Παρ' όλα αυτά, παραμένει γεγονός πως η σχέση του τμήματος, αλλά αυτή τη φορά ως μέλους της πανεπιστημιακής κοινότητας στο σύνολό της, με την τοπική κοινωνία δεν είναι η επιθυμητή. Εάν ασφαλώς θεωρήσουμε πως η σχέση αυτή είναι ζητούμενο και από τις δύο πλευρές, τότε πράγματι υπάρχει μια απόσταση η οποία δεν έχει μειωθεί την περίοδο ύπαρξης του Πανεπιστημίου στις πόλεις του Ρεθύμνου και του Ηρακλείου. Θα μπορούσε κανείς να εντοπίσει ορισμένους παράγοντες που συμβάλλουν σ' αυτή την αμφίσημη σχέση, όπως π.χ.:

1. Η έλλειψη σαφούς σχεδιασμού στη δημιουργία των περιφερειακών πανεπιστημιακών σχολών από την πλευρά της Πολιτείας, η ανυπαρξία αστικού χώρου υποδοχής των πανεπιστημίων, η δημιουργία πανεπιστημιουπόλεων οι οποίες απομακρύνονται από τις τοπικές κοινωνίες κλπ.
2. Η στενά οικονομική αντίληψη που υπερισχύει στην τοπική κοινωνία δημιουργεί προβλήματα στην υποδοχή της πανεπιστημιακής κοινότητας με αποτέλεσμα να δομούνται σχέσεις πολιτισμικής απόστασης ανάμεσα στις δύο κοινότητες.
3. Η αδυναμία της τοπικής κοινωνίας να κατανοήσει τη μοναδική ευκαιρία που έχει έχοντας ένα Πανεπιστήμιο στην περιοχή της. Σε αυτό βέβαια συμβάλλει και το ίδιο το Πανεπιστήμιο, δεδομένου ότι δεν έχει ένα ολοκληρωμένο σχέδιο για ουσιαστικές σχέσεις με την τοπική κοινωνία, που δεν μπορεί να είναι άλλες από αυτές της έρευνας, των στοχευμένων παρεμβάσεων που αφορούν σε όλους τους τομείς της κοινωνικής πραγματικότητας. Αντ' αυτού παρατηρείται μια αποσπασματικότητα δράσεων και σχέσεων μεμονωμένων ατόμων ή Τμημάτων με την τοπική κοινωνία και μια προσπάθεια δημιουργίας φορέων και δράσεων παρέμβασης εκτός των πλαισίων του Πανεπιστημίου.

Το Τμήμα Κοινωνιολογίας έχει αποτιμήσει αυτά τα προβλήματα και προσπαθεί κατά το δυνατό να συμβάλλει αν όχι στη λύση τους τουλάχιστον στη μείωση των επιπτώσεων που έχουν για τον φοιτητικό πληθυσμό, την τοπική κοινωνία και το Πανεπιστήμιο. Σε άλλη θέση θα κάνουμε συγκεκριμένες προτάσεις.

Οι παραπάνω πληροφορίες προκύπτουν από το Παράρτημα Χ.

7. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Το Τμήμα Κοινωνιολογίας, μετά από 23 χρόνια κανονικής λειτουργίας του, μπορεί να αισθάνεται μια σχετική ικανοποίηση για το σημείο που βρίσκεται σήμερα και αυτό ισχύει ιδιαίτερα για τα παλιά μέλη του Τμήματος που βίωσαν κυριολεκτικά όλη την μέχρι τώρα ιστορία και εξέλιξη του Τμήματος και που εξακολουθούν να υπηρετούν στο Τμήμα. Ωστόσο είναι διάχυτη η αίσθηση ότι το Τμήμα θα μπορούσε να βρίσκεται ακόμη πιο μπροστά σχετικά με την ποιότητα σπουδών, αλλά και την ανάπτυξη άλλων ερευνητικών και ακαδημαϊκών δραστηριοτήτων, εάν βεβαίως δεν υπήρχαν κάποιες σοβαρές ελλείψεις σχετικά με βασικές προϋποθέσεις, όπως είναι:

- η χαμηλή επιχορήγηση, η αοριστία ως προς το ύψος και το χρόνο χορήγησής της, μαζί με τη χρονοβόρα διαδικασία έγκρισης δαπανών κλπ.
- η έλλειψη διδακτικού προσωπικού και συμβασιούχων, που προφανώς εμποδίζει τη βελτίωση και εμπλουτισμό του προγράμματος σπουδών, προπτυχιακού και μεταπτυχιακού, όσο και τη δημιουργία ακόμη τουλάχιστον ενός μεταπτυχιακού, την ανάληψη διδακτορικών, την υποχρεωτικότητα των πτυχιακών εργασιών και την αύξηση των ερευνητικά προσανατολισμένων σεμιναρίων, κλπ. Η πάντα καθυστερημένη γνωστοποίηση των πιστώσεων για συμβασιούχους διδάσκοντες, οι οποίοι ιδιαίτερα για τα περιφερειακά Πανεπιστήμια είναι εκ των ων ουκ άνευ,
- έλλειψη ΕΤΕΠ, ΕΕΔΙΠ και διοικητικού προσωπικού για τα Εργαστήρια,
- η δραματική έλλειψη χώρων διδασκαλίας, αλλά και χώρων για τα ερευνητικά εργαστήρια, για άσκηση φοιτητών, για μελάτη και συγγραφή εργασιών των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών, αλλά και για τα μέλη του Τμήματος,
- η ανυπαρξία παροχών φοιτητικής μέριμνας, όπως υποτροφιών, άτοκων φοιτητικών δανείων, δωρεάν ή έστω φτηνής φοιτητικής στέγης κλπ.
- η συνεχώς αυξανόμενη γραφειοκρατία, ο συγκεντρωτισμός και η αντίστοιχα μειούμενη αυτονομία και το αυτοδιοικούμενο των Τμημάτων, αφού καίριες αποφάσεις για την λειτουργία και ανάπτυξη του Τμήματος εξαρτώνται είτε από την πολιτική της Πρυτανείας, είτε από αυτήν του Υπουργείου,
- η ανυπαρξία σοβαρής πληροφόρησης των μαθητών υποψηφίων για τα διάφορα επιστημονικά πεδία, καθώς και η πρόωρη δεσμευτική επιλογή στην οποία αναγκάζονται οι μαθητές και οι μαθήτριες,
- το ετεροπροσδιοριζόμενο σύστημα εισαγωγής των πρωτοετών, που οδηγεί στο σκανδαλώδες φαινόμενο η συντριπτική πλειοψηφία των νεοεισαγομένων να μην έχει ως πρώτη επιλογή το αντικείμενο που τελικά αναγκάζεται να σπουδάσει,
- Η μη τήρηση της επιθυμίας του Τμήματος για ένα αριθμό νεοεισαγομένων περίπου 100 με 120 φοιτητών,
- Η οικονομική εξαθλίωση του διδακτικού προσωπικού, η οποία πλέον με τα πρόσφατα μέτρα δεν ικανοποιεί ούτε στο ελάχιστο μια αξιοπρεπή διαβίωση και προφανώς θα επηρεάσει και τη λειτουργία μας ως ακαδημαϊκών δασκάλων και ερευνητών,
- η ανυπαρξία πόρων για κοινωνιολογική έρευνα,
- η ανυπαρξία θέσεων εργασίας για κοινωνιολόγους, και τέλος
- ο αποκλεισμός των αποφοίτων του Τμήματος από την πρόσβαση στην δημόσια εκπαίδευση διαμέσου του ΑΣΕΠ, παρόλο που το Τμήμα προσφέρει

πολλά μαθήματα που έχουν σχέση με την εκπαίδευση, αλλά και την ειδική διδακτική της κοινωνιολογίας.

Μια στρατηγική, ένας μακροπρόθεσμος σχεδιασμός ανάπτυξης ενός Ακαδημαϊκού Τμήματος, ακόμη και ο βραχυπρόθεσμος, αλλά και ο μεσοπρόθεσμος, προϋποθέτει αυτονομία ως προς τη διαχείριση των υποθέσεών του, έγκαιρη γνώση των πόρων, των θέσεων ΔΕΠ, των πιστώσεων για συμβασιούχους, τη δυνατότητα επιλογής των φοιτητών του, κλπ. Στο βαθμό που όλες αυτές οι κρίσιμες αποφάσεις λαμβάνονται από το Υπουργείο και μάλιστα πάντα καθυστερημένα και απρόβλεπτα, όταν λοιπόν υπάρχουν οι παραπάνω αρνητικές προϋποθέσεις, είναι νομίζουμε παράδοξο να μιλάμε για χάραξη πραγματικής σοβαρής στρατηγικής.

Παρ' όλα αυτά το Τμήμα Κοινωνιολογίας έχει επιχειρήσει συχνά μέσα από καινοτομίες και αναδιαρθρώσεις να βελτιώνει συνεχώς το πρόγραμμα σπουδών, τη διδακτική διαδικασία, τον ερευνητικό προσανατολισμό, τη συστηματική πληροφόρηση των νεοεισαγομένων φοιτητών κατά την έναρξη του πρώτου εξαμήνου, αλλά και μετέπειτα.

Προβλέπεται άμεσα η έναρξη συστηματικής συζήτησης στο Τμήμα, μετά και την αξιολόγηση, **για αναδιάρθρωση του προγράμματος σπουδών, του μεταπτυχιακού μας προγράμματος και η πιθανή ίδρυση ενός ακόμη μεταπτυχιακού**. Μέσα από αυτή τη συζήτηση θα προκύψει πιθανά ένας πιο σαφής προσανατολισμός του Τμήματος και η δημιουργία τομέων που να αναδεικνύει το πλούσιο σε γνωστικά αντικείμενα διδακτικό προσωπικό του. Επίσης θα επιχειρηθεί η **ενίσχυση του ερευνητικού χαρακτήρα του Τμήματος** μέσα από το πρόγραμμα σπουδών, αλλά και από την ενίσχυση των ερευνητικών εργαστηρίων, της πρακτικής άσκησης κλπ.

Ο **θεσμός των σεμιναρίων**, ίσως ο πιο αποτελεσματικός και αποδοτικός τρόπος μαθησιακής διαδικασίας, καθιερώθηκε από την πρώτη στιγμή και έχει μια σημαντική παράδοση στο Τμήμα, ωστόσο θα είναι καλό να ενισχυθεί ο συγκεκριμένος τρόπος διδασκαλίας. Το ίδιο ισχύει και για τα υποχρεωτικά μαθήματα, που είναι συνήθως πολυμελή. Στόχος μας είναι να γίνουν ολιγομελή και να προσφέρεται το ίδιο μάθημα από δυο διαφορετικούς διδάσκοντες. Αυτό βέβαια προϋποθέτει την αύξηση των μελών ΔΕΠ και των συμβασιούχων διδασκόντων.

Η προσπάθεια του Τμήματος να έχει **ολιγομελή** τμήματα, προκειμένου η συμμετοχή των φοιτητών να είναι πιο ενεργητική και παραγωγική, μας οδήγησε στην πράξη σε μια καινοτομία, να εφαρμόζουμε στα υποχρεωτικά μαθήματα το **θεσμό του λεγόμενου «φροντιστηρίου», ένα εργαστήριο εμβάθυνσης** σε μικρές ομάδες πάνω στην ύλη του υποχρεωτικού μαθήματος. Παρόλη την επιτυχία του θεσμού, λόγω έλλειψης διδακτικού προσωπικού, δεν μπορούμε να μοιράσουμε την πληθώρα των φοιτητών σε ικανοποιητικά μικρές ομάδες.

Το Τμήμα εφαρμόζει εδώ και αρκετά χρόνια επίσης **μια καινοτομία σχετικά με την υποδοχή των πρωτοετών**. Το Τμήμα οργανώνει πριν την έναρξη των μαθημάτων του χειμερινού εξαμήνου, μια πολυήμερη, συνήθως μια βδομάδα, συστηματική υποδοχή πρωτοετών που πέρα από την τυπική υποδοχή, χωρίζουμε τους φοιτητές σε μικρές ομάδες, στις οποίες συμμετέχουν διδάσκοντες και γίνεται συστηματική ενημέρωση για το Πανεπιστήμιο, το Τμήμα, τα μαθήματα, τους τρόπους μελέτης επιστημονικών κειμένων, το αντικείμενο της Κοινωνιολογίας, τις δυνατότητες σπουδών μέσω το προγράμματος Έρασμος, τα μεταπτυχιακά, τη βιβλιοθήκη, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους, την τοπική κοινωνία, κλπ.

Στόχος είναι, με βάση και την ενθουσιώδη υποδοχή αυτής της διαδικασίας από τους πρωτοετείς, να την βελτιώσουμε και ίσως να την επεκτείνουμε χρονικά.

Από πολύ νωρίς, αρχές της δεκαετίαςτου'90, το **Τμήμα Κοινωνιολογίας είχε και συνεχίζει να έχει ένα διεθνή προσανατολισμό**. Πολλά μέλη του Τμήματος έχουν συνεργασίες με συναδέλφους και Πανεπιστήμια του εξωτερικού που αφορούν στην έρευνα, τη διδασκαλία, διοργάνωση από κοινού ημερίδων και συνεδρίων και άλλες δραστηριότητες. Σχετικά ικανοποιητική είναι και η συμμετοχή φοιτητών και καθηγητών μέσω του προγράμματος Erasmus. Επίσης ικανοποιητική είναι η συμμετοχή σε διεθνή συνέδρια. Η εισροή ξένων φοιτητών παρουσιάζει επίσης τα τελευταία χρόνια αυξητική τάση.

Έχουμε ωστόσο την αίσθηση ότι θα πρέπει το Τμήμα να εντείνει τον διεθνή του προσανατολισμό με επιπλέον κινητοποίηση τόσο των διδασκόντων, όσο και των φοιτητών προς αυτό το σκοπό. Είναι ωστόσο γεγονός ότι υπάρχει ένα σοβαρό αντικίνητρο που είναι το οικονομικό. Τα ποσά που διατίθενται γι' αυτό το σκοπό είναι ελάχιστα και όχι μόνο δεν επαρκούν για να καλύψουν τα έξοδα, αλλά προκύπτει μια επιπλέον σοβαρή οικονομική επιβάρυνση για τους φοιτητές και τους διδάσκοντες. Είναι παράδοξο ένα τόσο σημαντικό πρόγραμμα να υποχρηματοδοτείται.

Το Τμήμα Κοινωνιολογίας έχει έντονο **διεπιστημονικό χαρακτήρα** και αυτό φαίνεται από τη σύνθεση του διδακτικού προσωπικού, του προγράμματος σπουδών, τις ερευνητικές και άλλες συνεργασίες τόσο με Ανώτατα Ιδρύματα του εξωτερικού, όσο και του εσωτερικού.

Το Τμήμα έχει **κριτικό προσανατολισμό** και αυτό αφού από τη φύση του το αντικείμενο της κοινωνιολογίας έχει λίγο πολύ κριτικό προσανατολισμό.

Όπως είναι γνωστό η Κοινωνιολογία είναι η κατεξοχήν επιστήμη που ασχολείται με την ανάλυση, την ερμηνεία και την κατανόηση των κοινωνικών δομών, θεσμών, φαινομένων, προβλημάτων, δράσεων, αξιών και αντιλήψεων και μάλιστα στην αλληλεξάρτησή τους. Κατά αυτό τον τρόπο συμβάλλει στην ανάπτυξη της ικανότητας κρίσης και άσκησης κριτικής στη βάση κριτηρίων, ως βασικών προϋποθέσεων ερμηνείας των αλλεπάλληλων μορφών κρίσης στις κοινωνίες μας όχι τόσο ως επαπειλούμενων καταστροφών, αλλά ιδιαίτερα ως ευκαιριών για ριζική υπέρβαση των κρίσεων. Η ανάπτυξη και η κατοχή τέτοιων δεξιοτήτων και ικανοτήτων εκ μέρους των ανθρώπων και ιδιαίτερα των νέων είναι απαραίτητη βασική προϋπόθεση για τη διαμόρφωση σχεδίων ζωής, αλλά και για μια εποικοδομητική συμμετοχή στην κοινή προσπάθεια δημιουργίας μιας κοινωνίας δημοκρατικής, δίκαιης, που κατοχυρώνει την ελευθερία, την αλληλεγγύη, την ισότητα, καταπολεμά τις διακρίσεις, την αδικία και τη βαρβαρότητα και επιδιώκει να συμβάλλει στη διαμόρφωση όλων των όρων για την ολοκλήρωση και την ευτυχία των ανθρώπων.

Θα μπορούσε κανείς να διατυπώσει τα παραπάνω με διαφορετικό τρόπο: Οι (κοινωνικοί) φιλόσοφοι **ερμήνευσαν** τον κοινωνικό κόσμο πάντα και μόνο κατά διαφορετικό τρόπο ως απλή πολιτισμική ή φιλοσοφική ιδέα. Αυτό όμως που έχει σημασία είναι να **εξηγήσουμε** αιτιακά τις υλικές και τις με αυτές αλληλοεξαρτώμενες θεσμικές και πολιτισμικές δομές και διαδικασίες και με τη βοήθεια της κερδισμένης γνώσης – και κάτω από ορισμένες συνθήκες – να **αλλάξουμε** την κοινωνία σταδιακά προς μια ίσως καλλίτερη κοινωνική τάξη πραγμάτων.

Αυτό μπορούμε να πούμε συνοπτικά είναι το πρόγραμμα του Τμήματος Κοινωνιολογίας και της Κοινωνιολογίας γενικότερα ως μιας 'επιστήμης της πραγματικότητας' που ερμηνεύει, εξηγεί, (ανα)στοχάζεται θεωρητικά, ελέγχεται εμπειρικά και έτσι καθίσταται διαφωτιστική, κριτική και σημαντική για την κοινωνική πράξη.

Η πρωτόγνωρη κρίση που αντιμετωπίζουμε ως κοινωνία, οι ριζικές κοινωνικές αλλαγές στην οικονομία, στην πολιτική, στον πολιτισμό, στην κοινωνική πολιτική,

που προκαλούν δραματικά κοινωνικά προβλήματα, ανασφάλεια, αδυναμία προσανατολισμού και συγκρότησης σχεδίων ζωής, ατομικισμό, έλλειψη προοπτικής σε μεγάλο αριθμό πολιτών, απειλούν συθέμελα την κοινωνία και απαιτούν εκτός των άλλων και σε βάθος κοινωνιολογική έρευνα. Ειδικά αυτή την περίοδο υπάρχει μια έντονη αγωνία και μια ανάγκη εξήγησης και απάντησης σε αυτά τα καυτά προβλήματα. Εκτός των άλλων εκδηλώνεται μια έντονη ζήτηση για κοινωνικοεπιστημονικές απαντήσεις. Και ενώ συμβαίνει αυτό, παρατηρείται ταυτόχρονα παντελής αδιαφορία για τις κοινωνικές επιστήμες ή μάλλον ακριβολογώντας για εκείνες τις εκδοχές των κοινωνικών επιστημών που διακρίνονται τόσο από μια επιστημονική επάρκεια, όσο και από έναν κριτικό προσανατολισμό. Πιο συγκεκριμένα είναι σχεδόν αδύνατο να εξευρεθούν πόροι για την πραγματοποίηση ερευνών, οι οποίες δεν υπόσχονται ότι έχουν κάποια σχέση με την οικονομία και την αγορά. Αντίθετα υποστηρίζονται τεχνοκρατικού, διοικητικού χαρακτήρα απαντήσεις, που αν μη τι άλλο είναι αυτές που οδήγησαν τη χώρα και την κοινωνία σε αδιέξοδο και τους πολίτες στην απελπισία.

Θετικό στοιχείο του Τμήματος είναι επίσης η **δημοκρατική του λειτουργία** και η διαφάνεια, καθώς και ο ενεργός του ρόλος στο Πανεπιστήμιο Κρήτης συνολικά.

Η **άψογη συνεργασία με τη Γραμματεία** είναι από τα πιο θετικά του Τμήματος, αν λάβει κανείς υπόψη του ότι η Γραμματεία λειτουργεί με ελλιπές προσωπικό, κάτι που πρέπει να ληφθεί υπόψη από την Πρυτανεία και το Υπουργείο.

Το ίδιο **θετική και άψογη είναι η συνεργασία με τα ΕΤΕΠ** του Τμήματος. Και εδώ όμως χρειάζεται να τονίσουμε την ανάγκη ύπαρξης δυο επιπλέον ΕΤΕΠ και δυο ΕΕΔΙΠ στο Τμήμα για να καλυφθούν οι ανάγκες λειτουργίας των δυο ερευνητικών εργαστηρίων.

Όσον αφορά τη **σχέση του Τμήματος και του Πανεπιστημίου γενικότερα με την τοπική κοινωνία** και παρ' όλο που το Τμήμα παρουσιάζει μια έντονη δραστηριότητα ως προς αυτό, σκοπεύουμε να επεξεργαστούμε μια σειρά προτάσεων και θα καταβάλουμε προσπάθεια σε συνεργασία με τη Σχολή Κοινωνικών Επιστημών ή και με άλλα Τμήματα να τις υλοποιήσουμε.

Εδώ αναφέρουμε ενδεικτικά δυο:

1. Δημιουργία ενός Κέντρου Επιστημονικής Έρευνας και Τεκμηρίωσης για τις Τοπικές Κοινωνίες, την Απασχόληση και την Αειφόρο Ανάπτυξη.

Η διεθνής εμπειρία, αλλά και η ελληνική εν τω μεταξύ και ιδιαίτερα η συγκεκριμένη εμπειρία από το πρόγραμμα ΕΡΓΑΝΗ της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Ρεθύμνης, στο οποίο συμμετείχε ως επιστημονικός σύμβουλος μέλος του Τμήματος (Παπαϊωάννου Σκεύος) και του οποίου η επιτυχία εκτός των άλλων οφείλεται στη συνεργασία πολλών και διαφορετικών φορέων της περιοχής, μας δείχνουν το δρόμο.

Βασική επιδίωξη θα είναι η συνεργασία του Τμήματος με όσο το δυνατό περισσότερους φορείς της περιοχής, με στόχο να δημιουργηθεί ένα Δίκτυο, ένας θεσμός εφαρμοσμένης έρευνας, που να έχει το χαρακτήρα ενός επιστημονικού, ερευνητικού εργαλείου, το οποίο σε διαρκή βάση θα καταγράφει, θα τεκμηριώνει, θα αναλύει και θα κατανοεί τα δεδομένα και τις εξελίξεις σε όλους τους τομείς της κοινωνικής, οικονομικής και πολιτιστικής κατάστασης, θα εκπονεί έρευνες και μελέτες και θα προτείνει προς τους φορείς πολιτικές, μέτρα και παρεμβάσεις που να συνάδουν με τη λογική μιας βιώσιμης, αειφόρου ανάπτυξης της περιοχής. Προς το σκοπό αυτό θα επεξεργαστεί κριτήρια αειφόρου βιώσιμης ανάπτυξης, τα οποία θα είναι δεσμευτικά για όλη την τοπική κοινωνία και θα εποπτεύει την εφαρμογή τους.

Ο ερευνητικός αυτός φορέας μπορεί να έχει ένα Διοικητικό Συμβούλιο από εκπροσώπους των φορέων, του Τμήματος και της Σχολής και ένα Επιστημονικό Συμβούλιο, με πανεπιστημιακούς και ερευνητές εγνωσμένου κύρους, γνώσης και εμπειρίας που θα σχεδιάζει και θα εκπονεί τις επιστημονικές έρευνες και μελέτες και θα εισηγείται στους φορείς διαμέσου των εκπροσώπων τους στο Διοικητικό Συμβούλιο. Ο θεσμός αυτός θα έχει επιπλέον τη λειτουργία ενός οργάνου διαβούλευσης, ζυμώσεων και μόρφωσης γνώμης.

Πέραν της ερευνητικής αρμοδιότητας ο φορέας αυτός θα σχεδιάζει και θα προτείνει για υλοποίηση συγκεκριμένες παρεμβάσεις και επιπλέον μπορεί να οργανώνει και να πραγματοποιεί συστηματικά επιμορφωτικά σεμινάρια για στελέχη της τοπικής κοινωνίας σε ζητήματα σχετικά με τις κοινωνικές επιστήμες.

Η χρηματοδότηση της λειτουργίας αυτού του Φορέα θα πρέπει να εξασφαλίζεται εν μέρει από τον τακτικό προϋπολογισμό, αλλά και από τους συμμετέχοντες κοινωνικούς φορείς (εργατικά συνδικάτα/σωματεία, εργοδότες, συνεταιρισμούς), την Τοπική Αυτοδιοίκηση, την Περιφέρεια κ.ά. στη βάση μιας αναλογικής κατανομής του κόστους, αλλά και από άλλους πόρους. Η επιχορήγηση θα έχει τη μορφή χρηματοδότησης θέσεων ερευνητών και βοηθητικού διοικητικού και τεχνικού προσωπικού. Αρχικά μπορεί να ξεκινήσει με ένα μικρό αριθμό ερευνητών και βοηθητικού προσωπικού και να αναθέτει σε εξωτερικούς συνεργάτες εργασίες με βάση τις κάθε φορά υπάρχουσες ανάγκες.

Στην αρχική φάση είναι αναγκαίο να εκπονηθεί μια συστηματική κοινωνικοοικονομική έρευνα που να αποτυπώνει την υπάρχουσα κατάσταση κατά τομείς σε όλη τη Κρήτη[12]. Στην συνέχεια θα πρέπει να υπάρξει μια επεξεργασία κριτηρίων αειφορίας, τα οποία αφού γίνουν αποδεκτά θα πρέπει να έχουν γενική ισχύ για οτιδήποτε και για οποιονδήποτε δρα στο χώρο της Κρήτης. Στη βάση αυτών των κριτηρίων θα εκπονούνται επιμέρους εξειδικευμένες μελέτες και θα γίνονται προτάσεις εφαρμογής προς τους φορείς.

Η σύνθεση αυτού του οργάνου θα επιτρέπει διαμέσου της διαβούλευσης μεταξύ των φορέων και της επιστημονικής στήριξης να διαμορφώνει συνολική εικόνα των προβλημάτων και πολιτικές μιας συνθετικής συνολικής λογικής. Επίσης θα συμβάλει στην ενιαία λογική της προσέγγισης των προβλημάτων και των εξελίξεων της περιοχής με ένα συντονισμένο τρόπο. Τέλος θα συμβάλει στην εξοικονόμηση πόρων και θα οδηγήσει στην ανάπτυξη συνεργατικών μορφών στην τοπική κοινωνία. Δεν θα πρέπει να παραμεληθεί η σημαντική συμβολή στην ποιοτική εκπαίδευση των φοιτητών μας, αλλά και στην ανάπτυξη στελεχών με ειδικές επιστημονικές ικανότητες σε τοπικό επίπεδο.

Ο φορέας αυτός μπορεί επίσης να αναλαμβάνει συνοδευτικά να παρέχει επιστημονική συμβουλευτική σε δράσεις και προγράμματα που οι διάφοροι φορείς σχεδιάζουν και εφαρμόζουν.

Η εμπλοκή προπτυχιακών, μεταπτυχιακών φοιτητών και υποψηφίων διδακτόρων σε όλες αυτές τις δραστηριότητες θα προσδώσει μια ποιοτική αναβάθμιση στις σπουδές και στην ερευνητική εκπαίδευση.

2. Τη δημιουργία ενός «Παιδικού Πανεπιστημίου» (Kinder - Universität).

Ο θεσμός αυτός λειτούργησε για πρώτη φορά στο Πανεπιστήμιο του Tübingen το 2002. Ένα χρόνο μόλις μετά τη λειτουργία του προκλήθηκε ένα σωστό κίνημα. Μόνο

[12] Εάν αυτό δεν καταστεί δυνατόν, μπορεί η πρόταση αυτή να αφορά το Νομό Ρεθύμνης ή ακόμη και ένα ή περισσότερους Δήμους.

στη Γερμανία ιδρύθηκαν 30 Παιδικά Πανεπιστήμια και σήμερα έχει καθιερωθεί σε όλα σχεδόν τα Πανεπιστήμια της Γερμανίας. Σε συνεργασία μάλιστα με το παραπάνω Πανεπιστήμιο ο θεσμός αυτός άρχισε να εφαρμόζεται στο Πανεπιστήμιο της Ρώμης, της Βιέννης, του Όσλο, της Βασιλείας, του St. Gallen και της Ζυρίχης.

Το Πανεπιστήμιο καλεί τα σχολεία να επιλέξουν (ίσως με κλήρωση) γύρω στους 400-500 μαθητές από 8 μέχρι 12 ή από 12 μέχρι 14 χρονών, τους χορηγεί μια «φοιτητική ταυτότητα» και προγραμματίζει μια σειρά διαλέξεων από εξέχουσες προσωπικότητες διαφόρων επιστημών, αλλά και της τέχνης και του πολιτισμού. Οι εισηγητές καλούνται να αναπτύξουν ένα ιδιαίτερα σοβαρό θέμα που απασχολεί τα παιδιά σε αυτή την ηλικία, όπως π.χ. Γιατί εξαφανίστηκαν οι δεινόσαυροι; Γιατί βγαίνει λάβα από τα Ηφαίστεια; Γιατί υπάρχουν πλούσιοι και φτωχοί; Γιατί γελάμε όταν ακούμε αστεία; Γιατί πεθαίνουν οι άνθρωποι; Γιατί είναι το σχολείο βαρετό; Γιατί ονειρευόμαστε; Γιατί δεν επιτρέπεται (ηθικά) η κλωνοποίηση των ανθρώπων; Γιατί επιτρέπονται περισσότερα στους μεγάλους απ' ότι στα Παιδιά; Γιατί δεν πέφτουν τα άστρα από τον ουρανό;

Η συνοδευτική έρευνα αυτού του θεσμού κατέδειξε θετικότατα αποτελέσματα και μεγάλο ενθουσιασμό και ενεργή συμμετοχή των μαθητών -φοιτητών.

Τα μαθήματα αυτά μπορούν να γίνονται Σαββατοκύριακο ή για κάποιες βδομάδες στις διακοπές.

Συμπερασματικά μπορούμε να πούμε ότι παρ' όλες τις αρνητικές συνθήκες και προϋποθέσεις το Τμήμα Κοινωνιολογίας έχει να επιδείξει σοβαρά θετικά βήματα στην εξέλιξή του, έχει φτάσει σε ένα κρίσιμο σημείο όπου θα πρέπει να αποσαφηνίσει τον χαρακτήρα και τον προσανατολισμό του.

Υπάρχει ανάγκη να ενισχυθεί η επιστημονική του φυσιογνωμία, να διατηρηθεί και να ενδυναμωθεί η κοινωνιολογική του ταυτότητα για να μπορέσει το Τμήμα να καταξιωθεί ως ένα αξιόλογο Τμήμα Κοινωνιολογίας στην Ελλάδα και γιατί όχι και στον ευρωπαϊκό χώρο. Εάν η πολιτική του Πανεπιστημίου και ιδιαίτερα αυτή του Υπουργείου εκπληρώσουν τις βασικές προϋποθέσεις στις οποίες αναφερθήκαμε παραπάνω, το ίδιο το Τμήμα και τα μέλη του είναι έτοιμα και πρόθυμα να συμβάλουν με όλες τους τις δυνάμεις προς την κατεύθυνση της ποιοτικής αναβάθμισης. Γιατί οι προκλήσεις που έχουμε να αντιμετωπίσουμε αφορούν στην καταστατική μας υποχρέωση να φτάσουμε την ποιότητα σπουδών στα όριά της, να ενδυναμώσουμε τους φοιτητές και τις φοιτήτριές μας ως προς την επιστημονική, θεωρητική και ερευνητική, την επαγγελματική και κοινωνική τους ταυτότητα, εμπλουτίζοντας έτσι την ελληνική κοινωνία με κοινωνιολογική φαντασία και κριτική σκέψη και πράξη.

8. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΕΣ

8.1. Κτιριακές εγκαταστάσεις τμήματος Κοινωνιολογίας.

Αναλυτικά :

Κτίριο Α :

- 17 Γραφεία μελών ΔΕΠ
- 1 εργαστήριο (Φύλου) που φιλοξενείται σε ένα μεγάλο γραφείο από τα υπάρχοντα
- 3 αίθουσες
- 3 αποθήκες (μαζί με την μικρή της γραμματείας) από τις οποίες τη μία την χρησιμοποιούν οι καθαρίστριες. Οι αποθήκες εκτός της Γραμματείας βρίσκονται σε υπόγεια.

Επίσης, διαθέτει στο **Νέο κτίριο Σχολής Κοινωνικών Επιστημών (ΣΚΕ):**

- 4 Γραφεία μελών ΔΕΠ
- 1 Εργαστήριο

Η παρακάτω εικόνα δείχνει το κύριο κτίριο του Τμήματος Κοινωνιολογίας στο Ρέθυμνο, ενώ ακολουθούν2 αναλυτικές κατόψεις που παρουσιάζουν τους δύο ορόφους, όπου στεγάζεται το Τμήμα Κοινωνιολογίας :

Τμήμα
Κοινωνιολογίας
Κτίριο Α
Ισόγειο

8.2. Αξιολόγηση των υποδομών και των υπηρεσιών από τη Γραμματεία: ποιοτική προσέγγιση.

Τα μέλη της Γραμματείας επισημαίνουν τα παρακάτω:

1. η έλλειψη κτιριακής υποδομής δεν επαρκεί για τις τρέχουσες ανάγκες:

- Στο Τμήμα έχουν πλέον υπερκορεστεί οι χώροι γραφείων διδασκόντων και δεν υπάρχει δυνατότητα εξεύρεσης γραφείου για νέους διδάσκοντες, με αποτέλεσμα διδάσκοντες να μοιράζονται το ίδιο, μικρό σε χώρο, γραφείο.
- Οι αίθουσες διδασκαλίας δεν επαρκούν, ο εξοπλισμός τους είναι ελλιπής και η αισθητική τους δεν είναι συμβατή με το διδακτικό έργο των διδασκόντων.
- Ο χώρος που στεγάζεται η Γραμματεία επίσης είναι μικρός

2. Την έλλειψη αποθηκευτικού χώρου για τη φύλαξη του αρχείου του Τμήματος.

3. Την ανάγκη επιμόρφωσης του προσωπικού της Γραμματείας σε θέματα λειτουργίας λογισμικού κτλ.

4. Επίσης, αναφέρονται στο ζήτημα του μεγάλου φόρτου εργασίας τους τονίζοντας ότι κάποιες καθυστερήσεις που παρατηρούνται οφείλονται στην ύπαρξη μεγάλης γραφειοκρατίας, στην εμπλοκή και άλλων διοικητικών υπηρεσιών, σε αδυναμίες των διδασκόντων να ανταποκριθούν σε γραφειοκρατικές αλλά τυπικές υποχρεώσεις τους, σε λανθασμένη ιεράρχηση αρμοδιοτήτων από υπερκείμενες διοικητικές αρχές κτλ.
5. Εμφατικά αναφέρονται στις δυσχέρειες επικοινωνίας κάποιων φοιτητών που δεν μπορούν να συμμορφωθούν σε κανόνες και αδυνατούν να καταλάβουν τα όρια των αρμοδιοτήτων της Γραμματείας ή σε προβλήματα που μεταβιβάζονται στη Γραμματεία από τον τρόπο λειτουργίας επιτροπών του Τμήματος
6. Εν κατακλείδι, υπάρχει αναφορά στην ανάγκη αναμόρφωσης του ιστότοπου του Τμήματος.

Η κατάσταση σε ό,τι αφορά τις κτιριακές υποδομές του Τμήματος είναι ιδιαίτερα προβληματική. Το Τμήμα χρησιμοποιεί τις αίθουσες διδασκαλίες της Πανεπιστημιούπολης στο Ρέθυμνο και μόνο 2 μικρές αίθουσες για σεμινάρια ανήκουν στην αποκλειστική χρήση του. των διδασκόντων. Η αρχιτεκτονική των κτιρίων του Τμήματος καθιστά ιδιαίτερα δύσκολη της παρακολούθηση μαθημάτων από άτομα με ειδικές ανάγκες, καθώς λείπουν οι βασικές υποδομές και δεν φαίνεται να προβλέπονται υποδομές προς αυτήν την κατεύθυνση. Επιπλέον, το πρόβλημα της στελέχωσης των διοικητικών υπηρεσιών του Τμήματος είναι πλέον εκρηκτικό. Η τρέχουσα στελέχωση της Γραμματείας του Τμήματος Κοινωνιολογίας απαρτίζεται από μία διοικητική υπάλληλο Ε.Ι.ΔΙ.Π. (κατηγορία ΔΕ, Προϊσταμένη Γραμματείας) και 2 υπαλλήλους ΕΤΕΠ. Τεχνική υποστήριξη παρέχεται από μέλος ΕΤΕΠ, πτυχιούχο ΑΕΙ στην Πληροφορική. Το Τμήμα Κοινωνιολογίας δεν διαθέτει ειδική γραμματειακή υποστήριξη για τους Τομείς, των οποίων οι ανάγκες υποστηρίζονται, όπως και οι ανάγκες των μεταπτυχιακών φοιτητών, από την Γραμματεία του Τμήματος. Η Γραμματεία εξυπηρετεί τους φοιτητές σε συγκεκριμένο ωράριο. Εκτός όμως από αυτό το συγκεκριμένο ωράριο, οι φοιτητές πληροφορούνται θέματα που τους αφορούν μέσα από τις ανακοινώσεις στο διαδίκτυο, δηλώνουν μέσα από αυτό τα μαθήματά τους και πληροφορούνται τη βαθμολογία τους. Εντούτοις, οι λειτουργίες του Τμήματος (αναδιαρθρωμένο πρόγραμμα προπτυχιακών σπουδών, νέα μεταπτυχιακά προγράμματα, υποψήφιοι διδάκτορες, ερευνητικά προγράμματα του Τμήματος κ.ο.κ.) έχουν πολλαπλασιαστεί κατά τα τελευταία πέντε χρόνια, χωρίς να έχουμε καμία πρόσληψη διοικητικού προσωπικού, με αποτέλεσμα μόλις και μετά βίας να καλύπτονται οι βασικές ανάγκες από τη Γραμματεία του Τμήματος, ενώ ορισμένες γραμματειακές εργασίες επιβαρύνουν κατ' ανάγκη μέλη ΔΕΠ, εις βάρος των κατ' εξοχήν διδακτικών και ερευνητικών υποχρεώσεών τους.

8.3. Υποδομές και διοικητικές υπηρεσίες: Αξιολόγηση από τους φοιτητές.

8.3.1. Επάρκεια και εξοπλισμός αιθουσών διδασκαλίας και εργαστηρίων Τμήματος.

Η επάρκεια και ο εξοπλισμός των αιθουσών διδασκαλίας και των εργαστηρίων του Τμήματος αξιολογήθηκαν γενικά μάλλον αρνητικά από τους ερωτηθέντες. Ειδικότερα, αν και η απάντηση «ικανοποιητική» αναφορικά με την επάρκεια των αιθουσών διδασκαλίας συγκέντρωσε το υψηλότερο ποσοστό απαντήσεων (42,4%) το άθροισμα των ποσοστών των απαντήσεων «λίγο ικανοποιητική» και «καθόλου ικανοποιητική» ισούται με 48,5% (37,4% και 11,1% αντίστοιχα). Αντίθετα, το

άθροισμα των ποσοστών των απαντήσεων «πολύ ικανοποιητική» (7,1%) και «καθόλου ικανοποιητική» (2%) ισούται με 9,1%. Επιπλέον, αρνητικά αξιολογήθηκε και η επάρκεια του εξοπλισμού των αιθουσών διδασκαλίας καθώς οι απαντήσεις «λίγο ικανοποιητική» και «καθόλου ικανοποιητική» επιλέχτηκαν συνολικά από ποσοστό 79,8% των ερωτηθέντων (46,5% και 33,3% αντίστοιχα) (Πίνακας 2).

Η επάρκεια και ο εξοπλισμός των εργαστηρίων επίσης τείνει να αξιολογείται μάλλον αρνητικά από τους ερωτηθέντες. Συγκεκριμένα, «ικανοποιητική» μεν κρίθηκε η επάρκεια των εργαστηρίων του Τμήματος από ποσοστό 48% των ερωτηθέντων αλλά το συνολικό ποσοστό των αρνητικών απαντήσεων («καθόλου ικανοποιητική» και «λίγο ικανοποιητική») ανέρχεται στο 36,7% σε αντίθεση με το συνολικό ποσοστό των θετικών απαντήσεων («πολύ ικανοποιητική» και «πάρα πολύ ικανοποιητική») που ανέρχεται στο 15,5%. Επιπλέον, αρνητικά τείνει να αξιολογείται και η επάρκεια του εξοπλισμού των εργαστηρίων. Αν και η απάντηση «ικανοποιητική» συγκεντρώνει και πάλι το υψηλότερο ποσοστό σε συχνότητα επιλογής (37,9%) ωστόσο το συνολικό ποσοστό των αρνητικών απαντήσεων («λίγο ικανοποιητική» και «καθόλου ικανοποιητική») ανέρχεται σε 45,3% σε αντίθεση με το συνολικό ποσοστό των θετικών απαντήσεων («πολύ ικανοποιητική» και «πάρα πολύ ικανοποιητική») που ανέρχεται σε 16,9% (Πίνακας 2).

Πίνακας. Αξιολόγηση επάρκειας και εξοπλισμού αιθουσών διδασκαλίας και εργαστηρίων Τμήματος.

	Καθόλου ικανοποιητική	**Λίγο ικανοποιητική**	**Ικανοποιητική**	**Πολύ ικανοποιητική**	**Πάρα πολύ ικανοποιητική**
Αίθουσες διδασκαλίας	11,1%	37,4%	42,4%	7,1%	2,0%
Εξοπλισμός αιθουσών διδασκαλίας	33,3%	46,5%	16,2%	3,0%	1,0%
Εργαστήρια Τμήματος	10,2%	26,5%	48,0%	12,2%	3,1%
Εξοπλισμός εργαστηρίων Τμήματος	15,8%	29,5%	37,9%	13,7%	3,2%

8.3.2. Αξιολόγηση βιβλιοθήκης.

Η επάρκεια της βιβλιοθήκης και το ωράριο λειτουργίας της έτειναν να συγκεντρώνουν θετικές αξιολογήσεις από τους ερωτηθέντες. Ειδικότερα, η βιβλιοθήκη θεωρήθηκε, με βάση τις απαντήσεις των φοιτητών του δείγματος ως «πολύ ικανοποιητική» σε ποσοστό 45,9% και «πολύ ικανοποιητική» σε ποσοστό 29,6% ενώ «ικανοποιητική» κρίθηκε από ποσοστό 20,4% και «λίγο ικανοποιητική» ποσοστό 4,1% (Γράφημα 15).

Εκ παραλλήλου, η επάρκεια των ωρών λειτουργίας της βιβλιοθήκης έκριναν οι ερωτηθέντες ότι είναι «ικανοποιητική» σε ποσοστό 41,8% και «ικανοποιητική» σε ποσοστό 32,7%. Ποσοστό 15,3% των ερωτηθέντων υποστηρίζουν ότι η επάρκεια των ωρών λειτουργίας της Βιβλιοθήκης είναι «πάρα πολύ ικανοποιητική» ενώ εμφανίζεται και ποσοστό 10,2% που θεωρεί ότι η επάρκεια των ωρών λειτουργίας της Βιβλιοθήκης είναι «λίγο ικανοποιητική» (Γράφημα 15).

Γράφημα 15

8.3.3. Αξιολόγηση υπηρεσιών, ωραρίου λειτουργίας και εξυπηρέτησης φοιτητών από τη Γραμματεία.

Χαμηλά εμφανίζονται τα ποσοστά ικανοποίησης των φοιτητών του δείγματος από τις υπηρεσίες της Γραμματείας του Τμήματος προς τους φοιτητές. Ειδικότερα, ως προς τις παρεχόμενες υπηρεσίες της Γραμματείας για την εξυπηρέτηση των φοιτητών η απάντηση «ικανοποιητική» συγκεντρώνει το υψηλότερο ποσοστό (33,3%). Ωστόσο, το συνολικό ποσοστό των αρνητικών απαντήσεων («καθόλου ικανοποιητική» και «λίγο ικανοποιητικό») ανέρχεται σε 52,6% των ερωτηθέντων σε αντίθεση με το συνολικό ποσοστό των θετικών απαντήσεων («πολύ ικανοποιητική» και «πάρα πολύ ικανοποιητική») που ανέρχεται σε 14,1% (Γράφημα 16).

Παρομοίως, το ωράριο εξυπηρέτησης φοιτητών από τη Γραμματεία αξιολογείται από συνολικό ποσοστό 70,8% των ερωτηθέντων ως «λίγο ικανοποιητικό» (35,4%) και «καθόλου ικανοποιητικό» (35,4%) (Γράφημα 16).

Αρνητικά επίσης τείνει να αξιολογείται και η επάρκεια της Γραμματείας ως προς την αντιμετώπιση των προβλημάτων των φοιτητών καθώς η απάντηση «καθόλου ικανοποιητική» συγκεντρώνει το υψηλότερο ποσοστό (33,7%). Ως «ικανοποιητική» αξιολογεί την επάρκεια της Γραμματείας για την αντιμετώπιση προβλημάτων των φοιτητών ποσοστό 30,6% των φοιτητών του δείγματος ενώ «λίγο ικανοποιητική» κρίνει αυτή την επάρκεια ποσοστό 27,6%. Αντίθετα, «πολύ ικανοποιητική» και «πάρα πολύ ικανοποιητική» κρίνει την επάρκεια της Γραμματείας να αντιμετωπίζει προβλήματα των φοιτητών ποσοστό 8,1% των ερωτηθέντων (Γράφημα 16).

Γράφημα 16

8.4.Διοικητικές υπηρεσίες και υποδομές : αξιολόγηση από μέλη ΔΕΠ.

Στην τελευταία ενότητα αξιολογήθηκαν οι διοικητικές υπηρεσίες και υποδομές του Τμήματος καθώς και οι υπηρεσίες και υποδομές που χρησιμοποιεί το Τμήμα γενικότερα.

8.4.1. Διοικητικές υπηρεσίες και υποδομές του Τμήματος.

Ως προς τις διοικητικές υπηρεσίες και υποδομές του Τμήματος, όπως φαίνεται στο Γράφημα 25, η πλειοψηφία των ερωτηθέντων εμφανίζεται αρκετά ικανοποιημένη με τον χώρο (52,6% των ερωτηθέντων απάντησαν ότι είναι αρκετά ικανοποιημένοι και 31,6% ότι είναι πολύ ικανοποιημένοι) και τον εξοπλισμό του γραφείου τους (68,4% των ερωτηθέντων απάντησαν ότι είναι αρκετά ικανοποιημένοι και 15,8% ότι είναι πολύ ικανοποιημένοι).

Γράφημα 25

Ο κοινόχρηστος εξοπλισμός, η αίθουσα συνεδριάσεων καθώς και η ιστοσελίδα του Τμήματος αξιολογήθηκαν επίσης μεταξύ των υποδομών και των υπηρεσιών του Τμήματος. «Αρκετά ικανοποιητικό» αξιολόγησε τον κοινόχρηστο εξοπλισμό του Τμήματος ποσοστό 47,4% των ερωτηθέντων, ενώ το ίδιο ποσοστό χαρακτήρισε τον παραπάνω εξοπλισμό ως «λίγο ικανοποιητικό». «Αρκετά ικανοποιητική», σε ποσοστό 73,7% κρίθηκε από τους ερωτηθέντες η αίθουσα συνεδριάσεων του Τμήματος, ενώ το ίδιο ποσοστό ερωτηθέντων (5,3%) έκριναν την ίδια αίθουσα ως «πολύ ικανοποιητική» και «πάρα πολύ ικανοποιητική». Την παρουσίαση του Τμήματος μέσω της ιστοσελίδας του έκριναν 47,4% των ερωτηθέντων ως «λίγο ικανοποιητική» και 42,1% ως «αρκετά ικανοποιητική». Οι απαντήσεις των μελών ΔΕΠ στις σχετικές ερωτήσεις παρουσιάζονται αναλυτικά στο Γράφημα 26. Σε επόμενη ερώτηση αναφορικά με την ενημέρωση της ιστοσελίδας του Τμήματος, 44,4% των ερωτηθέντων απάντησαν ότι ενημερώνεται «ούτε καθυστερημένα ούτε έγκαιρα» ενώ 33,3% απάντησαν ότι ενημερώνεται «έγκαιρα». Αντίθετα, «με καθυστέρηση» θεωρεί ότι ενημερώνεται η ιστοσελίδα του Τμήματος ποσοστό 167% των ερωτηθέντων και «με μεγάλη καθυστέρηση» ποσοστό 5,6%.

Γράφημα 26

Η Γραμματεία του Τμήματος και οι παρεχόμενες από αυτή υπηρεσίες τόσο προς τα μέλη ΔΕΠ όσο και προς τους φοιτητές αξιολογήθηκαν θετικά από τα μέλη ΔΕΠ που απάντησαν στο ερωτηματολόγιο. Όπως φαίνεται στα Γραφήματα 27 και 28 οι ερωτηθέντες κρίνουν την ενημέρωση από τη Γραμματεία σε τρέχοντα θέματα ως «ικανοποιητική» (42,1%) και «πολύ ικανοποιητική» (31,5%), την ικανότητα της Γραμματείας να επιλύει προβλήματα ως «ικανοποιητική» (47,4%) και «πολύ ικανοποιητική» (26,3%) και την εξυπηρέτηση από τις υπαλλήλους της Γραμματείας ως «ικανοποιητική» (52,6%) και «πολύ ικανοποιητική» (36,8%) (Γράφημα 27). Περαιτέρω οι παρεχόμενες υπηρεσίες για την εξυπηρέτηση των αναγκών των μελών ΔΕΠ και των φοιτητών κρίνονται ως «πολύ ικανοποιητικές» (47,4% και 40% αντίστοιχα) και «πάρα πολύ ικανοποιητικές» (31,6% και 33,3 % αντίστοιχα) (Γράφημα 28). Τέλος, στο ερώτημα «Κατά πόσο το ωράριο λειτουργίας της Γραμματείας είναι ικανοποιητικό;» 47,4% των ερωτηθέντων απάντησαν ότι είναι «πολύ ικανοποιητικό», 21,1% «αρκετά ικανοποιητικό» και 26,3% «πάρα πολύ ικανοποιητικό». Αντίθετα, «λίγο ικανοποιητικό» κρίνει το ωράριο λειτουργίας της Γραμματείας ποσοστό 5,3% των μελών Δ.Ε.Π του Τμήματος.

Γράφημα 27

Γράφημα 28

8.4.2. Διοικητικές υπηρεσίες και υποδομές που χρησιμοποιεί το Τμήμα γενικότερα.

Οι διοικητικές υπηρεσίες και υποδομές του χρησιμοποιεί το Τμήμα γενικότερα και που αξιολογήθηκαν εδώ ήταν η επάρκεια της βιβλιοθήκης για την κάλυψη του γνωστικού αντικειμένου εκάστου διδάσκοντος, η καθαριότητα των κοινόχρηστων χώρων, η εξυπηρέτηση των αναγκών ΑΜΕΑ και η πρόσβαση στις υποδομές και τον εξοπλισμό του Ιδρύματος. Όπως παρουσιάζεται αναλυτικότερα στο Γράφημα 29, ο βαθμός ικανοποίησης των ερωτηθέντων για τις διαφορετικές διοικητικές υπηρεσίες

και υποδομές παρουσιάζει σημαντικές διαφοροποιήσεις. Ειδικότερα, «αρκετά ικανοποιητική» και «πολύ ικανοποιητική» κρίθηκε η επάρκεια της βιβλιοθήκης για την κάλυψη του γνωστικού αντικειμένου των διδασκόντων από το 84,2% (42,1% για κάθε απάντηση) και «πάρα πολύ ικανοποιητική» από το 5,3% των ερωτηθέντων. Αντίθετα, ως «λίγο ικανοποιητική» έκρινε την επάρκεια της βιβλιοθήκης ποσοστό 10,5% των ερωτηθέντων. Ως «αρκετά ικανοποιητική» έκριναν την καθαριότητα των κοινόχρηστων χώρων ποσοστό 57,9% και «πολύ ικανοποιητική» ποσοστό 10,5% των ερωτηθέντων. Η εξυπηρέτηση αναγκών ΑΜΕΑ κρίθηκε αρνητικά από τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος καθώς 82,4% των ερωτηθέντων απάντησαν ότι είναι «καθόλου» ή «λίγο ικανοποιητική» (ποσοστά 41,2% αντίστοιχα). Τέλος, η πρόσβαση στις υποδομές και τον εξοπλισμό του Ιδρύματος κρίνεται ως «αρκετά ικανοποιητική» από ποσοστό 66,7% των ερωτηθέντων και ως «πολύ» και «πάρα πολύ ικανοποιητική» από ποσοστό 11,1% και 5,6% αντίστοιχα.

Γράφημα 29

9. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

9.1. Συμπεράσματα των αποτελεσμάτων από ερωτηματολόγια μελών ΔΕΠ και φοιτητών.

Τα αποτελέσματα που προκύπτουν από την ανάλυση των ερωτηματολογίων των Μελών ΔΕΠ του Τμήματος Κοινωνιολογία και των Φοιτητών καταδεικνύουν αρκετά θετικά στοιχεία, καθώς και πολλά αρνητικά. Ενδιαφέρον είναι ότι σε πολλά σημεία η αξιολόγηση των Μελών ΔΕΠ συμπίπτει με αυτήν των φοιτητών, π.χ., στο θέμα των επαγγελματικών προοπτικών των Κοινωνιολόγων, της πρακτικής άσκησης, των Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων, κλπ.

1. Θετική είναι η αξιολόγηση των διδασκόντων –όπου πράγματι έχουν αυξημένη ερευνητική παραγωγή στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, -αλλά και σε άλλες δραστηριότητες που σχετίζονται με τα μαθήματα και τους φοιτητές/τριες όπως στην οργάνωση μαθήματος, στην διανομή περιγραμμάτων, δημιουργία ιστοσελίδων, κ.λπ., τις σχέσεις διδασκόντων φοιτητών/τριών, και την αντικειμενική βαθμολόγηση των φοιτητών– από τους καθηγητές. Επιπλέον η διδασκαλία της Ξένης γλώσσας, κρίνεται ως θετική και από τους καθηγητές και από τους φοιτητές.

2. Παρόλα όμως τα θετικά στοιχεία που προέκυψαν από την αξιολόγηση αυτή παραθέτουμε και πολλά αρνητικά στοιχεία που προέκυψαν. Τα στοιχεία αυτά σχετίζονται με την εν γένει λειτουργία του Τμήματος και ως εκ τούτου απευθύνονται στην Διοίκηση του Τμήματος, του Πανεπιστημίου αλλά και της Πολιτείας εν γένει. Ως εκ τούτου είναι ανάγκη άμεσης παρέμβαση ώστε να βελτιωθεί η λειτουργία και εκπαιδευτική διαδικασία του Τμήματος.

3. Στην αρνητική πλευρά η συντριπτική πλειοψηφία των φοιτητών αλλά και των διδασκόντων που εκφράσουν τις έντονες ανησυχίες τους, την πρώτη θέση καταλαμβάνει το *θέμα της υποβάθμισης του αντικειμένου της Κοινωνιολογίας καθώς και των επαγγελματικών προοπτικών*. Επισημαίνεται, η μη αναγνώριση του Αντικειμένου της Κοινωνιολογίας από την Πολιτεία και η περιορισμένη προσφορά θέσεων εργασίας στο συγκεκριμένο αντικείμενο. Έτσι, προτείνουν το Τμήμα από κοινού με τα άλλα Τμήματα Κοινωνιολογίας των άλλων Ελληνικών Πανεπιστημίων να πάρουν πρωτοβουλίες για δράση ώστε να αλλάξουν την εικόνα της επιστήμης όπως είναι σήμερα· προτείνουν την δημοσιοποίηση εμπειρικών ερευνών, ώστε να δημοσιοποιηθεί το αντικείμενο της Επιστήμης και γενικά ενέργειες τέτοιες που θα βελτιώσουν τις επαγγελματικές τους προοπτικές. Τέλος προτείνεται από τους φοιτητές η προώθηση της δυνατότητας συμμετοχής τους στις εξετάσεις του ΑΣΕΠ κατευθείαν από την σχολή Κοινωνιολογίας.

4. Ακολουθεί η επισήμανση της *μη επάρκειας υποδομών, καθώς και η μη-επάρκεια των εργαστηρίων καθώς και του εξοπλισμού του*, έτσι ώστε να μυηθούν οι φοιτητές/τριες στην ερευνητική διαδικασία της κοινωνιολογίας. Ιδίως η ανεπάρκεια εργαστηρίων κρίνεται απαραίτητη όχι μόνο για την διεξαγωγή ερευνών –κάτι που θεωρείται αυτονόητο– αλλά και για μια μεγαλύτερη εξοικείωση των φοιτητών με την εμπειρική πλευρά της Κοινωνιολογίας, σε θέματα που άπτονται της Κοινωνίας.

5. Ένα άλλο θέμα το οποίο κρίθηκε εξίσου αρνητικά ήταν το θέμα των *εκπαιδευτικών βιβλίων*. Τα εκπαιδευτικά βιβλία που διανέμονται από το Υπουργείο όχι μόνο καθυστερούν να διανεμηθούν αλλά και υπάρχει πρόβλημα στην διανομή τους. Προτείνεται πιο έγκυρη προσέλευση και πιο υπεύθυνη διανομή στο Πανεπιστήμιο.

6. Αρνητική αξιολόγηση προέκυψε ως προς την *προσέλευση των φοιτητών στα μαθήματα και σεμινάρια*. Το θέμα αυτό χρειάζεται μια γενικότερη αντιμετώπιση και ενημέρωση των φοιτητών/τριών και να επισημανθεί η αναγκαιότητα της προσέλευσής τους και της ενεργής συμμετοχής στην τάξη αλλά και στο Πανεπιστήμιο γενικότερα. Δηλαδή να τονιστεί η κουλτούρα της πανεπιστημιακής κοινότητας (campus) που επεκτείνεται και στην ανταλλαγή γνώσεων και αλληλεγγύης, φιλίας, συνεργασίας, κλπ. Επίσης αρνητική ήταν και η αξιολόγηση ως προς την συγγραφή επιστημονικών εργασιών, και ως προς την ποιότητά τους αλλά και ως προς την συχνότητά τους. Τονίζεται η ανάγκη ενημέρωσης για χρήση νέων τεχνολογιών ώστε να υποβοηθηθεί η έρευνα και συγγραφή των επιστημονικών εργασιών.

7. Αρνητική αξιολόγηση προέκυψε σχετικά με την παρακολούθηση της *Πρακτικής άσκησης*. Η χρησιμότητα της αξιολογήθηκε θετικά και από τα μήλη ΔΕΠ και από τους φοιτητές αλλά παρόλα αυτά η συμμετοχή των φοιτητών είναι πάρα πολύ περιορισμένη. Από την μεριά των διδασκόντων προτάθηκε η δημιουργία κινήτρων προκειμένου να βελτιωθεί η συμμετοχή των φοιτητών όπως π.χ., μία αμοιβή των καθηγητών και των φοιτητών.

8. Ένα εξαιρετικά ενδιαφέρον αποτέλεσμα προέκυψε από τις απαντήσεις και των διδασκόντων και των φοιτητών σχετικά *με τα Προγράμματα ανταλλαγής φοιτητών*. Οι περισσότεροι φοιτητές/τριες δεν είναι ενημερωμένοι/ες για τα προγράμματα ανταλλαγής φοιτητών π.χ., Erasmus. Έτσι, παρατηρείται μια εξαιρετικά μειωμένη συμμετοχή των φοιτητών, ενώ παράλληλα δεν σημειώνεται αρνητική στάση ως προς την χρησιμότητά τους. Προτείνεται αύξηση του προσωπικού του Τμήματος Διεθνών Σχέσεων έτσι ώστε να βελτιωθεί η ενημέρωση για το Πρόγραμμα ανταλλαγής αλλά και να επισημανθεί η χρησιμότητά του.

9. *Η λειτουργία της βιβλιοθήκης* είχε επίσης ένα σχετικά αρνητικό αποτέλεσμα. Από την μια μεριά επισημαίνεται μια θετική εικόνα για την βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου από τη άλλη όμως εκφράζεται μια ανάγκη πλήρωσης της βιβλιοθήκης με επιστημονικά περιοδικά, βελτίωση της μηχανογράφησης, περισσότερες παραγγελίες βιβλίων και επέκταση του ωραρίου της το οποίο θεωρείται σχετικά περιορισμένο.

10. Από τις επισημάνσεις φοιτητών και μελών ΔΕΠ αναδεικνύεται *η ανάγκη βελτίωσης της λειτουργίας της Γραμματείας* (π.χ. στον τομέα των ωρών λειτουργίας της). Ταυτόχρονα, όμως, θα ήταν επιθυμητή μία εκπαίδευση του προσωπικού της Γραμματείας σε ηλεκτρονικά μέσα, και στην αναβάθμιση των προσόντων του προσωπικού.

9.2. Τελικά Συμπεράσματα.

Το Τμήμα Κοινωνιολογίας είναι το πρώτο Τμήμα στην Ελλάδα που από το ΦΕΚ ίδρυσής του είναι καθαρά Τμήμα Κοινωνιολογίας και είναι ενταγμένο στην πρώτη Σχολή Κοινωνικών Επιστημών στην Ελλάδα. Παρ' όλες τις ιδιαίτερα αρνητικές συνθήκες έναρξης της λειτουργίας του, την σχετικά σύντομη ιστορία του, τις δυστυχώς συνεχιζόμενες δυσκολίες που επισημάναμε πιο πάνω, κατάφερε με τις προσπάθειες των μελών του να παρουσιάζει ορισμένα θετικά στοιχεία που έχουν κατακτηθεί και εδραιωθεί στο Τμήμα.

Μπορούμε να πούμε γενικά ότι το Τμήμα παρουσιάζει μια **σταθερά θετική πορεία** μέχρι σήμερα. Ίσως να είναι το Τμήμα, μεταξύ των άλλων Τμημάτων Κοινωνιολογίας, με τον πιο καθαρά κοινωνιολογικό προσανατολισμό. Αυτό οφείλεται, μεταξύ άλλων, στην ιδιαίτερη **έμφαση** που δίνεται **σε βασικά**

κοινωνιολογικά αντικείμενα, όπως η κοινωνιολογική θεωρία, οι ποσοτικές και ποιοτικές μέθοδοι έρευνας, αλλά και ένας μεγάλος αριθμός ειδικών κοινωνιολογικών αντικειμένων που καλύπτουν ένα ευρύτατο φάσμα εξειδικευμένων κοινωνιολογικών πεδίων που συναρθρώνονται μεταξύ τους και υποστηρίζονται από τη θεωρία και τις μεθόδους έρευνας. Στο Τμήμα θεραπεύονται **επίσης αντικείμενα, όπως η κοινωνική ανθρωπολογία, η κοινωνική ιστορία και η κοινωνική και πολιτική φιλοσοφία** που συμπληρώνουν και υποστηρίζουν τα κοινωνιολογικά αντικείμενα. Το γεγονός ότι το Τμήμα ως προς τη σύνθεσή του διαθέτει μια σχετικά καλή κατανομή του διδακτικού προσωπικού του στις διάφορες βαθμίδες, που στην πλειοψηφία τους είναι σχετικά νέοι, προσδίδει στο Τμήμα ένα δυναμισμό και μια τάση να δοκιμάζει καινούρια πράγματα Υπ' αυτή την έννοια **το Τμήμα προσφέρει μια σχετικά υψηλού επιπέδου κοινωνιολογική εκπαίδευση που παρακολουθεί τις διεθνείς εξελίξεις** και τα καινούρια ρεύματα, χωρίς να παραμελεί την κλασική κοινωνιολογική γνώση.

Το Τμήμα δίνει **ιδιαίτερη έμφαση στη σοβαρή θεωρητική παιδεία, αλλά και στην κατάρτιση των φοιτητών στην έρευνα,** που όμως υστερεί λόγω της έλλειψης πόρων για έρευνα, που είναι απαραίτητη για την ένταξη των φοιτητών σε μια πραγματική ερευνητική διαδικασία. Η διδασκαλία στο Τμήμα γίνεται έτσι που να προκαλεί τη συμμετοχή των φοιτητών, να καλλιεργείται η κοινωνιολογική τους φαντασία και κριτική σκέψη, διαμέσου της παρουσίασης πολλών και διαφορετικών παραδειγμάτων και ρευμάτων σκέψης.

Η **σχέση διδασκόντων και διδασκομένων κρίνεται ως ιδιαίτερα καλή** και χαρακτηρίζεται από σεβασμό και αλληλοεκτίμηση, ενώ είναι ταυτόχρονα συνεργατική και φιλική.

Παρόλη τη μεγάλη **διαρροή νεοεισαγομένων** στο Τμήμα φαίνεται να υπάρχει μια σχετική ισορροπία αφού παρατηρείται μια μικρή αύξηση όσων έρχονται από άλλα τμήμα κοινωνιολογίας. Ένας σημαντικός λόγος αυτής της διαρροής είναι προφανώς το μεγάλο σχετικά κόστος ζωής για του φοιτητές στο Ρέθυμνο.

Ως προς τη **διάρκεια των σπουδών** παρατηρούμε ότι το μεγαλύτερο μέρος των αποφοίτων ολοκληρώνει τις σπουδές του από τα τέσσερα χρόνια έως τα έξι χρόνια ενώ ελάχιστοι είναι εκείνοι που αποφοιτούν εγγραφόμενοι στο έβδομο και πλέον έτος σπουδών.

Η συμβολή των μελών **ΕΕΔΙΠ και ΕΤΕΠ** στην καλή λειτουργία του Τμήματος, αλλά και στην επιτέλεση των προγραμμάτων σπουδών είναι καίριας σημασίας. Υπό αυτήν την έννοια δεν μπορεί να μην επισημανθεί η ύπαρξη ενός σημαντικού κενού σε πρόσθετο προσωπικό αυτής της κατηγορίας. Η λειτουργία δύο εργαστηρίων εντός του Τμήματος Κοινωνιολογίας διαμορφώνει μια σειρά από απαιτήσεις για προσωπικό με σταθερή σχέση εργασίας. Η πρόσληψη δύο ακόμα μελών ΕΤΕΠ, δυο ΕΕΔΙΠ και δυο άτομα διοικητικού θα πρέπει να θεωρηθεί ως στόχος πρώτης προτεραιότητας για την ανάπτυξη των εργαστηρίων και τον ορθολογικότερο σχεδιασμό της ερευνητικής φυσιογνωμίας του Τμήματος.

Ο όγκος του έργου που πρέπει να παραχθεί από τη **Γραμματεία** (εγγραφές και δηλώσεις μαθημάτων φοιτητών, έκδοση πιστοποιητικών, παροχή πληροφοριών, τήρηση πρακτικών επιτροπών και γενικών συνελεύσεων, απομαγνητοφωνήσεις πρακτικών εκλογής μελών ΔΕΠ, υποστήριξη ΔΕΠ στο έργο τους, έκδοση πτυχίων κλπ) απαιτεί την στελέχωση της Γραμματείας με τουλάχιστον δυο επιπλέον άτομα προσωπικό, τόσο για τη διασφάλιση ανθρώπινων όρων εργασίας του προσωπικού όσο και για την ορθολογικότερη οργάνωση της γραμματειακής υποστήριξης του Τμήματος και των προγραμμάτων σπουδών του.

Αρνητικά τείνουν να αξιολογούν τις **επαγγελματικές προοπτικές** τους οι συμμετέχοντες στην έρευνα. Στο σύνολο του δείγματος, 80,2% των ερωτηθέντων αξιολογούν τις επαγγελματικές προοπτικές των αποφοίτων του Τμήματος ως «μερικά ικανοποιητικές» (44,6%) ή «καθόλου ικανοποιητικές» (35,6%). «Πολύ» και «πάρα πολύ» επηρεάζονται οι επαγγελματικές προοπτικές των αποφοίτων του Τμήματος με βάση τις απαντήσεις των ερωτηθέντων από τη μη αναγνώριση από την Πολιτεία (69,3%) και την αγορά εργασίας (69%) της χρησιμότητας του επαγγέλματος ενώ ακολουθούν η έλλειψη θέσεων εργασίας (63,8%), η ανάπτυξη κριτικής σκέψης (58,4%) και η έλλειψη δεξιοτήτων για την άσκηση του επαγγέλματος του κοινωνιολόγου (41%)

Πρωτοβουλίες για την ανάπτυξη επαγγελματικών προοπτικών.

Στο πλαίσιο της αξιολόγησης των επαγγελματικών προοπτικών τους, ποσοστό 86,1% των ερωτηθέντων συμφωνεί ότι το Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης, μόνο του ή σε συνεργασία με Τμήματα Κοινωνιολογίας άλλων ΑΕΙ της χώρας θα έπρεπε να αναλάβει πρωτοβουλίες για τη βελτίωση των επαγγελματικών προοπτικών των κοινωνιολόγων. Ειδική αναφορά γίνεται στην εξασφάλιση ότι οι απόφοιτοι των Τμημάτων Κοινωνιολογίας θα μπορούν να συμμετέχουν στις εξετάσεις ΑΣΕΠ χωρίς την προηγούμενη φοίτησή τους στην ΑΣΠΑΙΤΕ.

Το **Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών (ΠΠΣ)** περιλαμβάνει έναν αριθμό μαθημάτων που καλύπτουν –ανάλογα και με το υπάρχον διδακτικό δυναμικό του Τμήματος– το ευρύτερο γνωστικό πεδίο της Κοινωνιολογίας, ήτοι: τη θεωρία και τις μεθόδους της Κοινωνιολογίας, καθώς και θεωρητικές και αναλυτικές γνώσεις σε επιμέρους περιοχές και γνωστικά αντικείμενα της επιστήμης. Στο μέτρο του δυνατού, το Τμήμα έχει ως στρατηγική την ανάπτυξη μαθημάτων που δε θα έχουν μόνο εισαγωγικό - θεωρητικό χαρακτήρα, αλλά περισσότερο αναλυτικό, εμπειρικό και συγκριτικό περιεχόμενο.

Στο Πρόγραμμα Σπουδών, δίνεται ιδιαίτερο βάρος στα μαθήματα που αφορούν το χειρισμό των ποιοτικών και των ποσοτικών μεθόδων της κοινωνιολογικής έρευνας, με στόχο να εξοπλιστεί ο φοιτητής με όλες τις απαιτούμενες γνώσεις για την οργάνωση ερευνητικών σχεδίων και την επεξεργασία δεδομένων με τη χρήση των πιο σύγχρονων υπολογιστικών μέσων και εργαλείων.

Συμβολή του ΠΠΣ στην κατανόηση του αντικειμένου της Κοινωνιολογίας ως επιστήμης και ως επαγγέλματος.

Με βάση τις απαντήσεις των φοιτητών στις αντίστοιχες ερωτήσεις, οι ερωτηθέντες θεωρούν ότι το ΠΠΣ του Τμήματος τους παρέχει καλύτερη κατανόηση για το περιεχόμενο της Κοινωνιολογίας ως επιστήμης και λιγότερο ως επαγγέλματος. Παράλληλα, οι ερωτηθέντες στην πλειοψηφία τους θεωρούν ότι ο αριθμός μαθημάτων ελεύθερης επιλογής που προσφέρεται στο Τμήμα είναι «ικανοποιητικός». Θετικά σε γενικές γραμμές αξιολογούν οι φοιτητές του Τμήματος που συμμετείχαν στην έρευνα την υποχρεωτική διδασκαλία ξένης γλώσσας.

Με βάση τις **απαντήσεις των ΔΕΠ** τους στις αντίστοιχες ερωτήσεις, οι ερωτηθέντες **θεωρούν ότι το ΠΠΣ του Τμήματος τους παρέχει καλύτερη κατανόηση** για το περιεχόμενο της Κοινωνιολογίας ως επιστήμης και λιγότερο ως επαγγέλματος. Έτσι, 45% των ερωτηθέντων δήλωσαν ότι το ΠΠΣ συμβάλλει «ικανοποιητικά» στην κατανόηση του περιεχομένου της κοινωνιολογίας ως επιστήμης και 40% ότι συμβάλλει «πολύ» και «πάρα πολύ» (27% και 13%

αντίστοιχα) σε αυτή την κατανόηση. Από την άλλη μεριά 47% των ερωτηθέντων απάντησαν ότι το ΠΠΣ συμβάλλει «λίγο» στην κατανόηση του περιεχομένου της Κοινωνιολογίας ως επαγγέλματος και 37% ότι συμβάλλει «ικανοποιητικά». Όσον αφορά το βαθμό προετοιμασίας των φοιτητών για να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις του επαγγέλματος του κοινωνιολόγου, η πλειοψηφία 63,2% των ερωτηθέντων υποστηρίζει ότι το Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών προετοιμάζει ικανοποιητικά τους αποφοίτους του Τμήματος.

Παρόλη την σχετικά εικόνα ως προς το πρόγραμμα σπουδών θεωρούμε ότι πρέπει και μπορούν να γίνουν βελτιώσεις.

Το Τμήμα Κοινωνιολογίας **προωθεί τους φοιτητές του**, τόσο τους προπτυχιακούς όσο και τους μεταπτυχιακούς, να αξιοποιήσουν τις συμφωνίες που έχει συνάψει με άλλα ομοειδή Τμήματα του εξωτερικού στη βάση του πλαισίου **Σωκράτης/Εράσμους μετακινήσεων φοιτητών** προκειμένου να αποκτήσουν την εμπειρία σπουδής σε μία άλλη ευρωπαϊκή χώρα.

Ανεξάρτητα πάντως από τη συμμετοχή τους ή την πρόθεση συμμετοχής τους σε προγράμματα ανταλλαγής φοιτητών ποσοστό 52,5% των ερωτηθέντων «συμφωνούν απόλυτα» και ποσοστό 43,6% «συμφωνούν» ότι τα προγράμματα ανταλλαγής φοιτητών είναι πολύ καλή εμπειρία για τους φοιτητές (Γράφημα 9). Παράλληλα, ποσοστό 76,3% των ερωτηθέντων τάσσονται υπέρ της συμμετοχής μεγαλύτερου αριθμού φοιτητών σε προγράμματα ανταλλαγής (30,7% «συμφωνούν απόλυτα» και 35,6% «συμφωνούν)

Κατά την τελευταία πενταετία 22 φοιτητές του Τμήματος αξιοποίησαν την δυνατότητα που τους παρέχει το πρόγραμμα Σωκράτης/Εράσμους και οι φοιτητές αυτοί πραγματοποίησαν μέρος των σπουδών τους στο εξωτερικό.

Επίσης, το Τμήμα Κοινωνιολογίας **δέχεται ένα αριθμό φοιτητών από άλλα (ξένα)** ιδρύματα για ένα και σε ορισμένες περιπτώσεις δύο ακαδημαϊκά εξάμηνα. Κατά την τελευταία πενταετία 22 φοιτητές εξωτερικού μετακινήθηκαν στο Τμήμα αξιοποιώντας το πρόγραμμα Σωκράτης/Εράσμους. Οι μετακινήσεις αυτές έχουν μία θετική επίδραση στο συνολικό φοιτητικό σώμα καθώς προωθεί την αλληλο-γνωριμία των νέων. Οι περισσότεροι ωστόσο από τους εισερχόμενους φοιτητές αυτής της κατηγορίας δεν γνωρίζουν σε ικανοποιητικό την ελληνική ώστε με άνεση να τα παρακολουθούν. Από την άλλη πλευρά, με τα μέχρι στιγμής δεδομένα, το Τμήμα Κοινωνιολογίας δεν είναι σε θέση να υποστηρίξει την συμμετοχή φοιτητών από το εξωτερικό στα προπτυχιακά ή τα μεταπτυχιακά του μαθήματα με διδασκαλία σε ξένη γλώσσα. Ως λύση έχει προκριθεί, στις περιπτώσεις των μετακινούμενων προς το Τμήμα φοιτητών του προγράμματος Σωκράτης/Εράσμους, να εργάζονται σε προσωπικό επίπεδο με τα μέλη ΔΕΠ, τα οποία τους παρέχουν ξενόγλωσση βιβλιογραφία. Αυτοί οι φοιτητές έχουν υποχρέωση να παρουσιάσουν γραπτή ερευνητική εργασία σε ξένη γλώσσα, συνήθως στην αγγλική, γαλλική ή γερμανική, αναλόγως και των δυνατοτήτων των διδασκόντων και των ιδίων. Το μέλος ΔΕΠ που έχει αναλάβει ένα/μία φοιτητή/τρια αξιολογεί την εργασία του.

Αναμφίβολα, θα πρέπει να συνεχιστεί η αξιοποίηση του προγράμματος Σωκράτης/Εράσμους από τους φοιτητές του Τμήματος Κοινωνιολογίας και να αυξηθεί ο αριθμός των μετακινούμενων κι αυτό θα πρέπει να αποτελέσει ρητή επιδίωξη.

Η εμπειρία της λειτουργίας του **Προγράμματος Πρακτικής Άσκησης** κρίνεται ικανοποιητική. Μέσα από την πρακτική άσκηση εκπονήθηκαν ορισμένες αξιόλογες εργασίες ενώ προέκυψαν και ενδιαφέρουσες συνεργασίες που οδήγησαν στην εργασιακή απασχόληση αποφοίτων μας. Στον αντίποδα υπήρξαν δυσλειτουργίες σε ορισμένες περιπτώσεις που οι υποδομές και κυρίως η έλλειψη κοινωνιολόγου στην

υπηρεσία οδηγούσε σε προβληματικές συνεργασίες. Η απουσία χρηματοδοτούμενου προγράμματος για την ένταξη της πρακτικής άσκησης κρίνεται ως σοβαρό πρόβλημα αφού ανάμεσα στα άλλα οι φοιτητές δεν καλύπτουν στοιχειώδη έξοδα για την εκπόνηση της πρακτικής τους άσκησης και δεν έχουν ασφαλιστική κάλυψη. Η έλλειψη αποζημίωσης των φοιτητών δεν επιτρέπει την πραγματοποίηση της πρακτικής άσκησης για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των δύο μηνών, διάστημα το οποίο, όπως προέκυψε από τη σχετική έρευνα μεταξύ συνεργαζόμενων φορέων και φοιτητών, συχνά κρίνεται ανεπαρκές. Εξάλλου ο γενικότερος περιορισμός των κονδυλίων του ΠΠΑ καθιστά πρακτικά αδύνατη την παρακολούθηση της απασχόλησης των αποφοίτων καθώς επίσης δυσχερέστατη την επεξεργασία των ερωτηματολογίων των φοιτητών και των συνεργαζόμενων φορέων. Εντούτοις, οι πληροφορίες που περιέχονται στα ερωτηματολόγια κρίνονται απολύτως αναγκαίες για τη βελτίωση του προγράμματος και την παραγωγική συνεργασία του Τμήματος Κοινωνιολογίας με την αγορά εργασίας που ως εκ τούτου καθίσταται προβληματική. Για τον ίδιο λόγο δεν είναι εφικτή η μακροχρόνια συλλογή και ανάλυση στοιχείων που αφορούν την απασχολησιμότητα και επαγγελματική εξέλιξη φοιτητών/τριών που συμμετείχαν στο ΠΠΑ μετά την αποφοίτησή τους.

Επιπλέον, για τη βελτίωση της Πρακτικής Άσκησης προτείνεται: α) να εξευρεθεί ένας πιο αποτελεσματικός τρόπος εποπτείας των απασχολούμενων φοιτητών με την εμπλοκή περισσότερων διδασκόντων, β) να συνδεθεί επαρκώς η Πρακτική Άσκηση με επιλεκτικούς φορείς που θα παρέχουν τη δυνατότητα για άσκηση κοινωνιολογικού έργου, γ) να εξευρεθεί ένας τρόπος που να καθιστά αποτελεσματικότερη την επικοινωνία μεταξύ των συνεργαζομένων φορέων και του Τμήματος, δ) να δοθεί η δυνατότητα σε φοιτητές που ασκούν την πρακτική τους άσκηση σε φορείς με ιδιαίτερο ενδιαφέρον (π.χ. ερευνητικά κέντρα) να παρατείνουν το χρόνο πρακτικής άσκησης, και στ.) να διερευνηθεί η δυνατότητα σύνδεσης της πρακτικής άσκησης με μικρά ερευνητικά προγράμματα που εμπεριέχουν κοινωνιολογική έρευνα.

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) «Κοινωνιολογία».

Το Τμήμα με σοβαρότητα και συστηματικότητα προχώρησε στη δημιουργία του πρώτου του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Σε συνεχή συζήτηση με τους φοιτητές και τους διδάσκοντες, αλλά και δυο εξωτερικών αξιολογήσεων βρισκόμαστε διαρκώς σε διαδικασία βελτίωσης. Μάλιστα άμεσα θα προχωρήσουμε σε διαδικασία αναδιάρθρωσής του και πιθανόν να ιδρύσουμε και ένα δεύτερο μεταπτυχιακό, εάν βέβαια έχουμε τους πόρους που χρειάζονται.

Εκτός από τα υποχρεωτικά, τα υποχρεωτικά κατεύθυνσης και τα μαθήματα ελεύθερης επιλογής οργανώνονται και πραγματοποιούνται ***Ειδικές Δράσεις.***

Στο πλαίσιο του **ΠΜΣ** οργανώνεται ετήσιο θερινό σχολείο / εντατικό σεμινάριο υποψηφίων διδακτόρων και μια σειρά θεματικών εργαστηρίων (11 συνολικά μέχρι σήμερα), ένα διαρκές σεμινάριο παρακολούθησης διπλωματικών εργασιών, ένα ερευνητικό σεμινάριο διδασκόντων, σειρά διαλέξεων προσκεκλημένων ελλήνων και ξένων ερευνητών/τριών, ειδικές ημερίδες παρουσίασης εργασιών που εκπονήθηκαν στο πλαίσιο μεταπτυχιακών μαθημάτων και ημερίδες υποστήριξης μεταπτυχιακών διατριβών. Επίσης, το 2008 έχουν πραγματοποιηθεί ένα διεθνές συνέδριο με τίτλο «Κοινωνιολογία στον 21ο αιώνα» και μια Ημερίδα Αυτοαξιολόγησης. Μια ιδιαίτερα σοβαρή καινοτομία αποτελούν τα λεγόμενα «Θεματικά Εργαστήρια» διάρκειας συνήθως δυο ημερών όπου εκτός από λίγους εισηγητές, τον κύριο λόγο έχουν οι φοιτητές με τις παρουσιάσεις εργασιών τους.

Ανταπόκριση του ΠΜΣ στους στόχους του Τμήματος και στις ανάγκες της κοινωνίας.

Το ΠΜΣ, έτσι όπως λειτούργησε τα προηγούμενα ακαδημαϊκά έτη, ανταποκρίνεται σε υψηλό βαθμό στους προγραμματικούς του στόχους. Εν τούτοις, η συνθετότητα και πολυπλοκότητα των αντικειμένων του σε συνδυασμό με μια γρήγορα μετασχηματιζόμενη κοινωνική πραγματικότητα απαιτούν, κατά την εκτίμησή μας, τη διαρκή αναθεώρηση των επιμέρους θεματικών του. Στο Τμήμα Κοινωνιολογίας έχει ξεκινήσει ήδη η σχετική συζήτηση διδασκόντων και μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών με μια ημερίδα αξιολόγησης του ΜΠΣ και έχει δρομολογήσει τη διαδικασία επαναθεώρησης των περιεχομένων του.

Στο τέλος της πρώτης διετίας του ΠΜΣ, πραγματοποιήθηκε αξιολόγηση του προγράμματος από Επιτροπή Αξιολόγησης εξωτερικών κριτών.

Επίσης στο τέλος της δεύτερης διετίας του ΠΜΣ εντός του 2008, πραγματοποιήθηκε αξιολόγηση από μία νέα Επιτροπή Αξιολόγησης εξωτερικών κριτών.

Το σύνολο των αξιολογητών εκφράστηκαν θετικά για το ΠΜΣ Κοινωνιολογίας (παρά τις επιμέρους επιφυλάξεις που μπορεί να εκφράστηκαν) και υποστήριξαν την ανάγκη συνέχισης της λειτουργίας και χρηματοδότησης του. Ιδιαίτερα οι αξιολογητές εκφράστηκαν θετικά ως προς τα ακόλουθα:

1. Η δομή του ΠΜΣ κοινωνιολογίας κρίνεται ως ικανοποιητική και σε αντιστοιχία με άλλα μεταπτυχιακά προγράμματα κοινωνιολογίας του εσωτερικού και του εξωτερικού.
2. Το διδακτικό προσωπικό κρίνεται ως υψηλού επιπέδου και γίνεται ιδιαίτερη αναφορά στο διεθνή του προσανατολισμό και στο πλουραλισμό των ακαδημαϊκών προσεγγίσεων και ειδικοτήτων που υπάρχουν στο τμήμα.
3. Ιδιαίτερα θετική κρίνεται η συμμετοχή στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα προσκεκλημένων καθηγητών από πανεπιστήμια του εσωτερικού και του εξωτερικού. Επίσης πολύ θετικά κρίνονται οι διάφορες παράλληλες δράσεις (θερινό σχολείο, θεματικά εργαστήρια, σειρά διαλέξεων διδασκόντων, διαρκές σεμινάριο παρουσιάσεων των φοιτητών, προγράμματα Socrates και Erasmus κλπ) οι οποίες δίνουν την ευκαιρία στους φοιτητές να εμπλουτίσουν τις γνώσεις τους και να συμμετέχουν σε ένα ευρύτερο ακαδημαϊκό διάλογο.

Οι κριτικές παρατηρήσεις των αξιολογητών εστίασαν στα εξής:

1. Από ορισμένους αξιολογητές σημειώθηκε ότι οι φοιτητές λαμβάνουν γενικές γνώσεις κοινωνιολογίας που αφορούν ένα μεγάλο εύρος επί μέρους αντικειμένων αλλά δεν έχουν τη δυνατότητα να εμβαθύνουν επαρκώς μια θεματική.
2. Ένας αξιολογητής επισήμανε ότι η κατεύθυνση Πολιτισμός δεν παρουσιάζει την απαιτούμενη συνοχή.
3. Άλλος αξιολογητής πρότεινε τον εμπλουτισμό των μαθημάτων με επιπρόσθετα επίκαιρα θέματα καθώς και προσπάθεια διασύνδεσης του μεταπτυχιακού με την αγορά εργασίας.

Αξιολόγηση των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών.

Η οπτική των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών διερευνήθηκε μέσα από τη διεξαγωγή «ομάδων εστίασης» (focus group) όπου τους τέθηκαν ερωτήματα σχετικά με τη λειτουργία του μεταπτυχιακού.[13] Επίσης εκπρόσωποι φοιτητών παρουσίασαν τις

[13] Βλέπε στο Παράρτημα VI.

απόψεις τους στην ημερίδα αξιολόγησης. Τα βασικά συμπεράσματα που προέκυψαν είναι:

1. Οι απόφοιτοι τμημάτων κοινωνιολογίας ανέφεραν ότι επαναλαμβάνονται συχνά περιεχόμενα, που έχουν διδαχθεί και στο προπτυχιακό πρόγραμμα. Η προσπάθεια να επιτευχθεί η θεματική εστίαση και εξειδίκευση μέσα από τη θέσπιση δύο κατευθύνσεων (Κοινωνική Οργάνωση & Κοινωνική Μεταβολή, Πολιτισμός: Πρακτικές και Συγκρούσεις) δεν επιτυγχάνεται. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές, που είναι απόφοιτοι άλλων Τμημάτων, αξιολογούν θετικά τον ευρύ θεματικό ορίζοντα του ΜΠΣ, αφού κατ΄ αυτόν τον τρόπο έρχονται σε επαφή με περισσότερες περιοχές της κοινωνιολογικής πειθαρχίας και έχουν μεγαλύτερη ελευθερία να συνδέσουν κοινωνιολογικά περιεχόμενα με τα ειδικά τους ενδιαφέροντα και το επιστημονικό υπόβαθρο που διαθέτουν από τις προηγούμενες σπουδές τους.
2. Πιστεύουν ότι η χαμηλή ελκυστικότητα του ΠΜΣ, μπορεί να οφείλεται στο γεγονός των γραπτών εξετάσεων, αποδέχονται όμως ότι οι γραπτές εξετάσεις δεν είναι δύσκολες και ως εκ τούτου δεν λειτουργούν κατ΄ ουσίαν ως μηχανισμός αποκλεισμού, ενώ διασφαλίζουν την αντικειμενικότητα.
3. Οι φοιτητές που έχουν αποφοιτήσει από Τμήματα των οποίων το περιεχόμενο των σπουδών αντιστοιχεί σε συγκεκριμένους και διακριτούς επαγγελματικούς ρόλους (πχ. κοινωνική εργασία), θεωρούν ότι με τις μεταπτυχιακές τους σπουδές στην Κοινωνιολογία εμπλουτίζουν τον γνωστικό τους ορίζοντα και βελτιώνουν το επαγγελματικό τους προφίλ. Αντίθετα, οι φοιτητές, που έχουν ολοκληρώσει προπτυχιακές σπουδές στην Κοινωνιολογία, θεωρούν ότι το συγκεκριμένο ΜΠΣ δεν θα βελτιώσει τη θέση τους στην αγορά εργασίας.
4. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές αξιολογούν τα περισσότερα μαθήματα που διδάσκονται στο ΜΠΣ ως ενδιαφέροντα. Θεωρούν, ωστόσο, ότι το κατά πόσο ένα μάθημα παρουσιάζει ενδιαφέρον εξαρτάται κυρίως από τη διάθεση των διδασκόντων και τον τρόπο διδασκαλίας και λιγότερο από το περιεχόμενό του.
5. Θεωρούν αποτελεσματικότερους τους εναλλακτικούς τύπους διδασκαλίας. Ειδικότερα, αναφέρουν ως καλές πρακτικές τις ακόλουθες:

- Την επιλογή σειράς κειμένων στην αρχή του εξαμήνου, τα οποία επεξεργάζονται οι φοιτητές και συζητιόνται ανά εβδομάδα στο μάθημα.
- Τον εμπλουτισμό του μαθήματος με ερευνητικές ασκήσεις και εφαρμογές

6. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές εκτιμούν ότι στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα *δεν* υπάρχει επαρκής ποικιλία προσφερομένων μαθημάτων και συνεπώς περιορίζονται οι δυνατότητες επιλογής τους. Επισημαίνουν, επίσης, την ανισοκατανομή των προσφερομένων μαθημάτων στις δύο κατευθύνσεις, εις βάρος της κατεύθυνσης «Πολιτισμός: Πρακτικές και Συγκρούσεις».
7. Θεωρούν *αδύναμη* τη σύνδεση του μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών με την εμπειρική κοινωνική έρευνα και προτείνουν:

- την ενεργή συμμετοχή των φοιτητών/τριων, κατά την διάρκεια των μεταπτυχιακών τους σπουδών, σε ερευνητικά προγράμματα του Τμήματος.
- Την εκπόνηση ερευνητικών προγραμμάτων στα πλαίσια των υποχρεωτικών σεμιναρίων για τις μεθόδους
- τον εμπλουτισμό των θεματικών μαθημάτων με στοιχεία από εμπειρικές έρευνες.

8. Αξιολογούν ως θετική τη διαδικασία εκπόνησης διπλωματικής εργασίας. Πιστεύουν όμως ότι οι φοιτητές ορισμένες φορές καθυστερούν να ολοκληρώσουν τη διπλωματική τους εργασία εξαιτίας της αδυναμίας του επιβλέποντα διδάσκοντα να

καθοδηγήσει ουσιαστικά τη διπλωματική εργασία την οποία έχει αναλάβει.
9. Σε γενικές γραμμές οι φοιτητές έκριναν θετικά τους διδάσκοντες θεωρώντας ότι οι περισσότεροι διαθέτουν ευρύτητα γνώσεων και φροντίζουν να ανανεώνεται και να εμπλουτίζεται το μάθημα τους. Δεν έλειψαν όμως και τα αρνητικά σχόλια για μερίδα καθηγητών οι οποίοι σύμφωνα με του φοιτητές επιδεικνύουν μειωμένη διάθεση συνεργασίας. Προτείνουν, να ενεργοποιηθεί με πιο αποτελεσματικό τρόπο ο θεσμός του ΄΄συμβούλου σπουδών'' (advisor) για όλους τους φοιτητές. Προτείνουν ακόμη οι καθηγητές να προβαίνουν σε γραπτό σχολιασμό των εργασιών τους.
10. Οι φοιτητές εξέφρασαν την άποψη ότι η μικρή συμμετοχή στα μαθήματα και οι πολλές απουσίες οφείλονται στην ανεκτικότητα και ελαστικότητα των καθηγητών.

Αξιολόγηση από τους Διδάσκοντες/σκουσες.

Μέσα από τις εισηγήσεις που έγιναν από τους διδάσκοντες κατά την διάρκεια της ημερίδας αξιολόγησης του ΜΠΣ "Κοινωνιολογία" και τη συζήτηση που ακολούθησε αναδείχθηκαν ορισμένα καίρια ζητήματα σχετικά με τη μέχρι τώρα πορεία του μεταπτυχιακού. Τα σημαντικότερα ζητήματα που αναδείχθηκαν είναι τα εξής:

1. Η χαμηλή ζήτηση που υπάρχει για το μεταπτυχιακό και ο μικρός αριθμός φοιτητών που επιτυγχάνουν στις εξετάσεις και τελικά εισάγονται σ' αυτό. Η ύπαρξη γραπτών εξετάσεων κρίθηκε ως βασικός αποτρεπτικός λόγος, η πλειοψηφία όμως δεν εισηγείται την κατάργηση τους αλλά την τροποποίηση τους.
2. Κοινή διαπίστωση είναι ότι υπάρχει ζωηρό ενδιαφέρον από μια μερίδα φοιτητών που παρακολουθούν συστηματικά. Την ίδια στιγμή όμως διαπιστώνεται πλημμελής παρακολούθηση των μαθημάτων από μια άλλη μερίδα φοιτητών. Διαρροή επισημαίνεται και ως προς το πόσοι εξ αυτών που παρακολουθούν με σχετική συνέπεια καταλήγουν να παραδώσουν την τελική τους εργασίας.
3. Ένα πρόβλημα που επισημάνθηκε είναι η ετερογένεια των φοιτητών και η έλλειψη βασικών γνώσεων καθώς και κενά επιστημολογικού χαρακτήρα, που παρουσιάζει μια μερίδα φοιτητών, ιδιαίτερα αυτών που προέρχονται από σχολές που δεν συνδέονται άμεσα με την κοινωνιολογία. Μια πρόταση που έγινε είναι οι φοιτητές αυτοί να ενθαρρύνονται να παρακολουθούν μαθήματα ή σεμινάρια του προπτυχιακού προγράμματος ώστε να καλύψουν αυτά τα κενά.
4. Τα μεγαλύτερα κενά ή αδυναμίες στη διεξαγωγή των μαθημάτων που διαπιστώνονται είναι:

- Δυσχέρεια στη χρήση ξενόγλωσσης βιβλιογραφίας
- Δυσκολία των φοιτητών να ανασυγκροτήσουν την επιχειρηματολογία των επιστημονικών κειμένων, είτε προφορικά, κατά τη διάρκεια της συζήτησης στο μάθημα, η στη γραπτή πραγμάτευση των κειμένων.
- Αδυναμία μιας μερίδας φοιτητών να συγκροτήσουν ένα ερευνητικό ερώτημα καθώς και να ερμηνεύσουν εμπειρικά δεδομένα.
- Προβλήματα στη χρήση της επιστημονικής επιχειρηματολογίας καθώς και σύνταξη βιβλιογραφίας, παραπομπές κλπ.
- Τέλος διαπιστώνεται απροθυμία να αναζητήσουν βιβλιογραφία και πληροφορίες από τις υπάρχουσες πηγές.

5. Ένα άλλο ζήτημα που τέθηκε από τους διδάσκοντες είναι η μεγάλη καθυστέρηση στην ολοκλήρωση των σπουδών με αποτέλεσμα οι περισσότεροι μεταπτυχιακοί φοιτητές να υπερβαίνουν κατά πολύ τα δύο χρόνια φοίτησης. Η καθυστέρηση αυτή αποδίδεται τόσο στην ελλιπή παρακολούθηση όσο και στην υπέρβαση των ημερομηνιών κατάθεσης των εργασιών, ή ακόμη και μη κατάθεση τους.
6. Επισημάνθηκε η ανάγκη για γραπτό και έγκαιρο σχολιασμό των εργασιών από

τους υπεύθυνους καθηγητές με στόχο τόσο να βελτιωθεί η ποιότητα των εργασιών και διπλωματικών καθώς και να μειωθεί ο χρόνος ολοκλήρωσης του μεταπτυχιακού.
7. Τέθηκε το ζήτημα επανακαθορισμού των κατευθύνσεων. Επισημάνθηκε το γεγονός ότι η μεγαλύτερη ποσοτικά σύμπτωση ενδιαφερόντων και βιογραφικών του διδακτικού προσωπικού παρατηρείται στη κατεύθυνση της κοινωνικής μεταβολής και οργάνωσης και μόνο τρία αποτελούν συγκροτημένα αντικείμενα του πολιτισμού. Ως εκ τούτου τέθηκε το ερώτημα κατά πόσο θα πρέπει να επαναπροσδιοριστούν τα κριτήρια ύπαρξης των κατευθύνσεων.
8. Τέλος επισημάνθηκε ότι το μεταπτυχιακό πρόγραμμα δεν προσφέρει εξειδίκευση αλλά μια ευρύτητα γνώσεων γεγονός που κατά μια άποψη δυσχεραίνει την εμβάθυνση ενός θέματος.

Ανταπόκριση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) στους στόχους του Τμήματος και τις απαιτήσεις της κοινωνίας: αξιολόγηση από μέλη ΔΕΠ.

Στο ερώτημα «Σε ποιο βαθμό πιστεύετε ότι ανταποκρίνεται το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) στους στόχους του έτσι όπως περιγράφονται στο ΦΕΚ ίδρυσής του;» το 72,2% των μελών ΔΕΠ απάντησε «αρκετά», το 16,7% «λίγο» και το 11,1% «πάρα πολύ». Σε σχετική ερώτηση, 70,6% των ερωτηθέντων υποστηρίζει ότι το ΠΜΣ μόνο σε μικρό βαθμό διαμορφώνει επαγγελματικές προοπτικές για τους αποφοίτους του, ενώ το 5,9% θεωρεί ότι το ΠΜΣ δεν διαμορφώνει επαγγελματικές προοπτικές για τους αποφοίτους του. Τέλος, τα μισά μέλη ΔΕΠ του Τμήματος θεωρούν ότι οι διαδικασίες αξιολόγησης και αναθεώρησης του ΠΜΣ, όπου το 50% τις θεωρεί ικανοποιητικές.

Το Τμήμα Κοινωνιολογίας εκτός από το δικό του μεταπτυχιακό συμμετέχει σε δυο **διατμηματικά μεταπτυχιακά προγράμματα.**

Το Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) «Βιοηθική», και το Διατμηματικό ΠΜΣ «Σύγχρονη Ελληνική και Ευρωπαϊκή Ιστορία» με το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης.

Το Τμήμα αξιοποιεί τις Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) (π.χ. Μηχανοργάνωση, Class Web, e-mail, Διαδίκτυο).

Η κατάσταση σε ό,τι αφορά τις **κτιριακές υποδομές του Τμήματος** είναι ιδιαίτερα προβληματική. Το Τμήμα χρησιμοποιεί τις αίθουσες διδασκαλίες της Πανεπιστημιούπολης στο Ρέθυμνο, που οι περισσότερες βρίσκονται σε άθλια κατάσταση και μόνο 3 μικρές αίθουσες για σεμινάρια και τις Γενικές Συνελεύσεις του Τμήματος ανήκουν στην αποκλειστική χρήση του. Η παρούσα κτιριακή υποδομή δεν επαρκεί για τις τρέχουσες ανάγκες. Στο Τμήμα τα περισσότερα μέλη ΔΕΠ έχουν ανά δυο ένα γραφείο, οι δε συμβασιούχοι 6-8 άτομα, έχουν ένα γραφείο. Σε λίγο με το διορισμό νέων μελών ΔΕΠ δεν θα υπάρχει δυνατότητα εξεύρεσης γραφείου.

Ιδιαίτερα αρνητικό είναι ότι **κ**ατά το τελευταίο διάστημα παρατηρείται μια **εγκατάλειψη της Πανεπιστημιούπολης του Ρεθύμνου** από μέρους της διοίκησης του Ιδρύματος (Πρυτανεία). Πολλές φορές εκφράζεται δυσφορία από διοικητικούς υπαλλήλους του Ρεθύμνου για την απουσία των Πρυτανικών Αρχών από την έδρα του Πανεπιστημίου στο Ρέθυμνο, με αποτέλεσμα να παρουσιάζονται δυσλειτουργίες και καθυστερήσεις στη διεκπεραίωση σημαντικών θεμάτων. Γενικά είναι διάχυτη μια γενικότερη αίσθηση παραμέλησης των Σχολών που βρίσκονται στο Ρέθυμνο. Αυτή η

αίσθηση ενισχύεται από την τεράστια ανισότητα στις υποδομές και τα οικονομικά μέσα που διαθέτουν οι Σχολές του Ηρακλείου σε σχέση με αυτές του Ρεθύμνου, ανισότητα που αντανακλάται στην κατανομή των νέων υπαλλήλων, των κονδυλίων για νέα κτήρια, στις ελλείψεις στη συντήρηση των κτηρίων του Ρεθύμνου κ.ο.κ. Δεν φαίνεται μάλιστα η κεντρική διοίκηση να κατανοεί ότι αυτή η ανισότητα και η αίσθηση εγκατάλειψης που κυριαρχεί στο μισό Πανεπιστήμιο Κρήτης αποτελεί πρόβλημα, το οποίο θα πρέπει να αντιμετωπιστεί. Η ισόρροπη ανάπτυξη του Πανεπιστημίου περνάει βέβαια μέσα από την αντιστροφή αυτού του κλίματος και τη σοβαρή μέριμνα για τα προβλήματα της Πανεπιστημιούπολης στο Ρέθυμνο.

Ένα επιπλέον **σοβαρό πρόβλημα ιδιαίτερα στο Ρέθυμνο είναι η παραμέληση από τις Πρυτανικές αρχές της Βιβλιοθήκης.** Η Βιβλιοθήκη το άλλοτε «καμάρι» των Σχολών του Ρεθύμνου και παρά τις προσπάθειες του προσωπικού της έχει τεράστια προβλήματα λειτουργίας λόγω έλλειψης προσωπικού, χρηματοδότησης και στενότητας χώρων.

Πολλά από τα αρνητικά στοιχεία που προκύπτουν από την εσωτερική αξιολόγηση αναδεικνύουν την **προβληματική πολιτική του Υπουργείου, τις σοβαρές ελλείψεις υποδομών και χρηματοδότησης εκ μέρους της Πολιτείας** στις υποχρεώσεις της απέναντι στα δημόσια ανώτατα ιδρύματα και ειδικότερα προς το Πανεπιστήμιο Κρήτης και κατ' επέκταση προς το Τμήμα Κοινωνιολογίας.

10. ΣΧΕΔΙΑ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ

Το κύριο βάρος της προσπάθειας βελτίωσης της κατάστασης του Τμήματος βραχυπρόθεσμα, μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα περιλαμβάνει όλα τα επίπεδα: Το ίδιο το Τμήμα, τη Διοίκηση του Πανεπιστημίου και ιδιαίτερα τις Πρυτανικές Αρχές, αλλά και την Πολιτεία.

Ως προς το Τμήμα θα συνεχίσουμε την προσπάθεια βελτίωσης της εκπαίδευσης των φοιτητών του προπτυχιακού και του μεταπτυχιακού, θα επιχειρήσουμε να βελτιώσουμε τον ερευνητικό χαρακτήρα του Τμήματος.

Ως προς την Πρυτανεία θα συνεχίσουμε να διεκδικούμε την ίση μεταχείριση του Τμήματός μας με τα άλλα και γενικότερα αυτών του Ρεθύμνου με τα του Ηρακλείου. Θα καταβάλουμε κάθε προσπάθεια να γίνει κατανοητή η αξία των Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών για μια κοινωνία που βρίσκεται σε κρίση και που εν μέρει τουλάχιστον οφείλεται σε ένα δραματικό έλλειμμα κοινωνικής, ανθρωπιστικής και πολιτιστικής παιδείας.

Ως προς την Πολιτεία διεκδικούμε να κάνει ότι είναι απαραίτητο για να γίνει το Πανεπιστήμιο χώρος ελεύθερης διακίνησης ιδεών, παραγωγής και διάδοσης γνώσης, να ασκεί κριτική, να αποκαλύπτει, να διαφωτίζει, να παράγει και να ασκεί πολιτισμό και παιδεία, να συμβάλει στη δημιουργία ενός άλλου κόσμου, όπου οι άνθρωποι θα δημιουργούν, θα εκφράζονται ελεύθερα, θα βρίσκουν νόημα στη ζωή, θα ερωτεύονται, θα ονειρεύονται και θα σχεδιάζουν ουτοπίες κοντινές και μακρινές, ενάντια στο σκοταδισμό, τη μεταφυσική, τη θεοκρατία και τις θρησκοληψίες, τον τεχνοκρατισμό, το λαϊκισμό, την αλλοτρίωση, τις κοινωνικές ανισότητες και διακρίσεις, τη φτώχεια, τον κοινωνικό αποκλεισμό και τις μισαλλοδοξίες.
Γι' αυτό το σκοπό θα χρειαστεί μεταξύ άλλων:

- Να αυξηθεί η οικονομική επιχορήγηση, να αρθεί η αοριστία ως προς το ύψος και το χρόνο χορήγησής της, μαζί και η χρονοβόρα διαδικασία έγκρισης δαπανών κλπ.
- Να αυξηθούν οι πιστώσεις για διδακτικό προσωπικό, ΔΕΠ και συμβασιούχους, καθώς και ΕΤΕΠ, ΕΕΔΙΠ και διοικητικό προσωπικό,
- Να αυξηθούν τα κονδύλια για κτίρια και υποδομές,
- Να υπάρξει ενίσχυση της έρευνας και ιδιαίτερα των Κοινωνικών Επιστημών από τον κρατικό προϋπολογισμό,
- Να υπάρξει επιτέλους πραγματική φοιτητική μέριμνα και ειδικότερα παροχές όπως υποτροφίες, άτοκα φοιτητικά δανεία, δωρεάν ή έστω φτηνή φοιτητική στέγη κλπ.
- Να απλουστευθεί η γραφειοκρατία και να αποκατασταθεί επιτέλους η αυτονομία και τι το αυτοδιοικούμενο του Πανεπιστημίου, αλλά και να ενισχυθεί ο Δημόσιος χαρακτήρας του,
- Να υπάρξει ένα σοβαρό σύστημα πληροφόρησης των μαθητών υποψηφίων για τα διάφορα επιστημονικά πεδία και να καταργηθεί η πρόωρη δεσμευτική επιλογή στην οποία αναγκάζονται οι μαθητές και οι μαθήτριες,
- Η εισαγωγή των πρωτοετών να είναι ελεύθερη στη βάση κάποιων ακαδημαϊκών κριτηρίων και να επιτρέπεται η οριζόντια μετακίνηση φοιτητών από ένα τμήμα σε ένα άλλο.
- Τα Τμήματα να αποφασίζουν για τον αριθμό και για το ποιους θα παίρνουν ως φοιτητές,

- Η αύξηση των μισθών του διδακτικού προσωπικού που να μπορούν να διαβιούν αξιοπρεπώς, αλλά και να αφιερώνονται απερίσπαστα στα ακαδημαϊκά τους καθήκοντα και μόνο,
- Να γίνει προσπάθεια να υπάρξουν θέσεις εργασίας για κοινωνιολόγους, και τέλος
- Να επιτραπεί οι απόφοιτοι του Τμήματος να έχουν πρόσβαση στην δημόσια εκπαίδευση διαμέσου του ΑΣΕΠ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑΣ
Μέλη Δ.Ε.Π.

Οδηγίες:
Σημειώστε με Χ στο αντίστοιχο τετραγωνίδιο την απάντηση που καλύτερα ανταποκρίνεται στη θέση σας για τα παρακάτω:

1. Πρόγραμμα Σπουδών

1.1 Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών

1.1.1. Ανταπόκριση του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών στους στόχους του Τμήματος και στις απαιτήσεις της κοινωνίας

1.Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι το Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών προετοιμάζει τους αποφοίτους του Τμήματος να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις του επαγγέλματος του κοινωνιολόγου;

1. Καθόλου	2. Λίγο	3. Ικανοποιητικά	4. Πολύ	5. Πάρα πολύ

2. Πώς αξιολογείτε τις επαγγελματικές προοπτικές των αποφοίτων του Τμήματος;

1. Καθόλου ικανοποιητικές	2. Μερικά ικανοποιητικές	3. Ικανοποιητικές	4. Πολύ ικανοποιητικές	5. Πάρα πολύ ικανοποιητικές

3.Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι οι παρακάτω παράγοντες διαμορφώνουν τις επαγγελματικές προοπτικές των αποφοίτων του Τμήματος;

	1.Καθόλου	2.Λίγο	3.Αρκετά	4.Πολύ	5.Πάρα πολύ
Έλλειψη θέσεων εργασίας					
Μη αναγνώριση από την Πολιτεία της χρησιμότητας του επαγγέλματος					
Μη αναγνώριση από την αγορά εργασίας της χρησιμότητας του επαγγέλματος					
Υψηλό επίπεδο σπουδών					
Απόκτηση δεξιοτήτων για την άσκηση του επαγγέλματος του κοινωνιολόγου					
Ανάπτυξη κριτικής σκέψης					

4. Θεωρείτε ότι το Τμήμα Κοινωνιολογίας θα έπρεπε να διαμορφώσει ένα σύστημα παρακολούθησης της προόδου/επαγγελματικής αποκατάστασης των αποφοίτων μας;

1.Ναι	
2. Όχι	

1.1.2. Δομή, συνεκτικότητα και λειτουργικότητα του Προγράμματος προπτυχιακών Σπουδών.

1. Κατά την γνώμη σας, η κατανομή των μαθημάτων/σεμιναρίων σε υποχρεωτικά, ΥΕΚ και ΥΕΠ ανταποκρίνονται στις ανάγκες άρτιας εκπαίδευσης;

1. Καθόλου	2. Λίγο	3. Αρκετά	4. Πολύ	5. Πάρα πολύ

2.Πιστεύετε ότι θα έπρεπε να γίνουν κάποιες αλλαγές στην κατανομή των μαθημάτων/σεμιναρίων σε υποχρεωτικά, ΥΕΚ και ΥΕΠ;

1.Ναι	
2. Όχι	

<u>Εάν ΝΑΙ</u>, αναφέρετε τις προτεινόμενες αλλαγές:

……

……

3. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι υπάρχει επικάλυψη ύλης μεταξύ υποχρεωτικών μαθημάτων, ΥΕΚ, ΥΕΠ;

1. Καθόλου	2. Λίγο	3. Αρκετά	4. Πολύ	5. Πάρα πολύ

4.Θεωρείτε ότι ο αριθμός των μαθημάτων ελεύθερης επιλογής είναι:

1. Πολύ μικρός	2. Μικρός	3. Ικανοποιητικός	4. Μεγάλος	5. Πολύ μεγάλος

5.Πιστεύετε ότι θα έπρεπε να ενσωματωθεί στο ΠΠΣ, ως υποχρεωτική, η διδασκαλία και άλλων ξένων γλωσσών εκτός της Αγγλικής;

1.Ναι	
2. Όχι	

<u>Εάν ΝΑΙ</u>, αναφέρετε την/τις γλώσσα/ες:

……

……..

6.Πώς κρίνετε το επίπεδο γνώσης των Αγγλικών των φοιτητών;

1. Καθόλου ικανοποιητικό	2. Μερικά ικανοποιητικό	3. Ικανοποιητικό	4. Πολύ ικανοποιητικό	5. Πάρα πολύ ικανοποιητικό

7.Πόσο απαραίτητο κρίνετε οι φοιτητές να γνωρίζουν καλά ξένες γλώσσες;

1. Καθόλου απαραίτητο	2. Λίγο απαραίτητο	3. Απαραίτητο	4. Πολύ απαραίτητο	5. Πάρα πολύ απαραίτητο

1.1.3. Το εξεταστικό σύστημα

1.Χρησιμοποιείτε στα μαθήματά σας πολλαπλούς τρόπους αξιολόγησης των φοιτητών;

1.Ναι	
2. Όχι	

<u>Εάν απαντήσατε ΝΑΙ</u> στην προηγούμενη ερώτηση

2. Ποιους από τους παρακάτω τρόπους αξιολόγησης εφαρμόζετε;

(Μπορείτε να σημειώσετε περισσότερες από μία επιλογές)

Προόδους	
Γραπτές εργασίες	
Παρουσιάσεις εργασιών	
Μικρά ερευνητικά projects	
Άλλο	

3.Κατά τη γνώμη σας, σε ποιο βαθμό εφαρμόζονται από τους διδάσκοντες κοινές διαδικασίες και κοινά κριτήρια αξιολόγησης των φοιτητών;

1. Καθόλου	2. Ελάχιστα	3. Αρκετά	4. Πολύ	5. Πάρα πολύ

4.Κατά τη γνώμη σας, οι φοιτητές που συμμετέχουν στα μαθήματα/ σεμινάρια βαθμολογούνται:

Ελαστικά	
Αντικειμενικά	
Αυστηρά	
Άλλο (αναφέρετε	

5. Θα προτείνατε εναλλακτικούς τρόπους εξέτασης των φοιτητών;

1.Ναι	
2. Όχι	

<u>Εάν απαντήσατε ΝΑΙ</u> στην προηγούμενη ερώτηση, αναφέρετε εναλλακτικούς τρόπους εξέτασης:

……

……

6.Θεωρείτε ότι οι παρακάτω διαδικασίες που σχετίζονται με τις πτυχιακές εργασίες διεξάγονται με διαφανή τρόπο;

	1.ΝΑΙ	2.ΟΧΙ
Ανάθεση πτυχιακής εργασίας		
Εκπόνησης πτυχιακής εργασίας		
Εξέτασης πτυχιακής εργασίας		

7. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι στο Τμήμα εφαρμόζονται συγκεκριμένες και ενιαίες προδιαγραφές για την διεξαγωγή πτυχιακών εργασιών;

1. Καθόλου	2. Λίγο	3. Αρκετά	4. Πολύ	5. Πάρα πολύ

1.1.4. Διεθνής διάσταση του προγράμματος προπτυχιακών σπουδών

1.Θεωρείτε ότι ο αριθμός των ξένων φοιτητών που συμμετέχουν στο Προπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματός μας είναι:

1. Πολύ μικρός	2. Μικρός	3. Ικανοποιητικός	4. Πολύ μεγάλος	5. Πάρα πολύ μεγάλος

2.Πώς αξιολογείτε το επίπεδο γνώσεων των ξένων φοιτητών που συμμετέχουν στο ΠΠΣ του Τμήματός μας;

1. Καθόλου	2. Μερικά	3.	4. Πολύ	5. Πάρα πολύ

ικανοποιητικό	ικανοποιητικό	Ικανοποιητικό	ικανοποιητικό	ικανοποιητικό

3.Θεωρείτε ότι ο αριθμός των δικών μας φοιτητών που συμμετέχουν σε προπτυχιακά μαθήματα ξένων Πανεπιστημίων είναι:

1. Πολύ μικρός	2. Μικρός	3. Ικανοποιητικός	4. Πολύ μεγάλος	5. Πάρα πολύ μεγάλος

4.Πώς αξιολογείτε το επίπεδο γνώσεων των δικών μας φοιτητών που συμμετέχουν σε προπτυχιακά μαθήματα ξένων Πανεπιστημίων;

1. Καθόλου ικανοποιητικό	2. Μερικά ικανοποιητικό	3. Ικανοποιητικό	4. Πολύ ικανοποιητικό	5. Πάρα πολύ ικανοποιητικό

5. Συμφωνείτε με τις παρακάτω απόψεις για τα προγράμματα ανταλλαγής φοιτητών (όπως για παράδειγμα το ERASMUS);

	1. Διαφωνώ απόλυτα	2. Διαφωνώ	3.Ούτε διαφωνώ, ούτε συμφωνώ	4.Συμφωνώ	5.Συμφωνώ απόλυτα
Τα προγράμματα ανταλλαγής είναι πολύ καλή εμπειρία για τους φοιτητές					
Μεγαλύτερος αριθμός φοιτητών θα πρέπει να συμμετέχει στα προγράμματα ανταλλαγής					
Το χρονικό διάστημα των προγραμμάτων ανταλλαγής θα έπρεπε να είναι μεγαλύτερο					
Στα προγράμματα ανταλλαγής οι φοιτητές που μετακινούνται θα πρέπει να γνωρίζουν πολύ καλά την γλώσσα της χώρας					

1.1.5. Πρακτική άσκηση των φοιτητών

1.Ασχολείστε τώρα ή έχετε ασχοληθεί στο παρελθόν με το πρόγραμμα πρακτικής άσκησης των φοιτητών του Τμήματος;

1.Ναι	
2. Όχι	

2.Ανεξάρτητα με το αν συμμετέχετε τώρα ή συμμετείχατε στο παρελθόν στην πρακτική άσκηση, εκτιμάτε ότι το πρόγραμμα πρακτικής άσκησης των φοιτητών στο Τμήμα μας είναι:

1. Καθόλου χρήσιμο	2. Λίγο χρήσιμο	3. Χρήσιμο	4. Πολύ χρήσιμο	5. Πάρα πολύ χρήσιμο

3.<u>Αν απαντήσατε «Καθόλου χρήσιμο» ή «Λίγο χρήσιμο»</u>, ποιες προτάσεις θα κάνατε για την βελτίωση του προγράμματος πρακτικής άσκησης:

…….....

.....

1.2 Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

1.2.1. Ανταπόκριση του ΠΜΣ στους στόχους του Τμήματος και τις απαιτήσεις της κοινωνίας

1.Σε ποιο βαθμό πιστεύετε ότι το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) ανταποκρίνεται στους στόχους του, έτσι όπως περιγράφονται στο ΦΕΚ ίδρυσής του;

1. Καθόλου	2. Λίγο	3. Αρκετά	4. Πολύ	5. Πάρα πολύ

2.Κατά τη γνώμη σας, σε ποιο βαθμό το ΠΜΣ διαμορφώνει επαγγελματικές προοπτικές για τους αποφοίτους του;

1. Καθόλου	2. Λίγο	3. Αρκετά	4. Πολύ	5. Πάρα πολύ

3.Θεωρείτε ότι οι διαδικασίες αξιολόγησης και αναθεώρησης του ΠΜΣ είναι:

1. Καθόλου ικανοποιητικές	2. Μερικά ικανοποιητικές	3. Ικανοποιητικές	4. Πολύ ικανοποιητικές	5. Πάρα πολύ ικανοποιητικές

1.2.2. Δομή, συνεκτικότητα και λειτουργικότητα του ΠΜΣ

1.Πώς κρίνετε την κατανομή των προσφερομένων μαθημάτων μεταξύ των κατευθύνσεων του ΠΜΣ;

1. Καθόλου απαραίτητη	2. Λίγο απαραίτητη	3. Αρκετά απαραίτητη	4. Πολύ απαραίτητη	5. Πάρα πολύ απαραίτητη

2.Θεωρείτε ότι υπάρχει επικάλυψη ύλης μεταξύ των προσφερομένων μαθημάτων;

1. Καθόλου	2. Λίγο	3. Αρκετά	4. Πολύ	5. Πάρα πολύ

3.Πώς κρίνετε τη συνεργασία μεταξύ των μελών ΔΕΠ αναφορικά με τη λειτουργία του ΠΜΣ;

1. Καθόλου ικανοποιητική	2. Μερικά ικανοποιητική	3. Ικανοποιητική	4. Πολύ ικανοποιητική	5. Πάρα πολύ ικανοποιητική

1.2.3. Το εξεταστικό σύστημα

1.Πώς κρίνετε το σύστημα επιλογής των μεταπτυχιακών φοιτητών;

1. Καθόλου αξιοκρατικό	2. Λίγο αξιοκρατικό	3. Αξιοκρατικό	4. Πολύ αξιοκρατικό	5. Πάρα πολύ αξιοκρατικό

2.Κατά τη γνώμη σας, πόσο διαφανής είναι η διαδικασία αξιολόγησης των μεταπτυχιακών φοιτητών;

1. Καθόλου διαφανής	2. Λίγο διαφανής	3. Διαφανής	4. Πολύ διαφανής	5. Πάρα πολύ διαφανής

3.Κατά τη γνώμη σας, οι φοιτητές που συμμετέχουν στα μαθήματα του ΠΜΣ βαθμολογούνται:

Ελαστικά	
Αντικειμενικά	
Αυστηρά	
Άλλο (αναφέρετε)	

4.Κατά τη γνώμη σας, σε ποιο βαθμό ακολουθούνται οι προβλεπόμενες από τον κανονισμό σπουδών του ΠΜΣ διαδικασίες στα παρακάτω:

	1. Καθόλου	2. Λίγο	3. Αρκετά	4. Πολύ	5. Πάρα πολύ
Εκπόνηση διπλωματικής εργασίας					
Εξέταση διπλωματικής εργασίας					

5.Διδάσκετε τώρα ή έχετε διδάξει στο παρελθόν στο ΠΜΣ του Τμήματος;

1.Ναι	
2. Όχι	

6. <u>Εάν απαντήσατε ΝΑΙ στην προηγούμενη ερώτηση</u>, εφαρμόζετε στα μαθήματά σας πολλαπλούς τρόπους αξιολόγησης των φοιτητών;

1.Ναι	
2. Όχι	

7. <u>Εάν απαντήσατε ΝΑΙ στην προηγούμενη ερώτηση</u>, ποιους από τους παρακάτω τρόπους εφαρμόζετε;
(Βάλτε Χ σε μία ή περισσότερες επιλογές)

Προόδους	
Γραπτές εργασίες	
Παρουσιάσεις εργασιών	
Μικρά ερευνητικά projects	
Άλλο……	

8.Έχετε να προτείνετε εναλλακτικούς τρόπους εξέτασης των φοιτητών;

1.Ναι	
2. Όχι	

<u>Εάν απαντήσατε ΝΑΙ</u>, ποιους εναλλακτικούς τρόπους εξέτασης προτείνετε;

……

……

1. 3 Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών

1.3. 1. Ανταπόκριση του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών στους στόχους του Τμήματος και τις απαιτήσεις της κοινωνίας.

1.Κατά τη γνώμη σας σε ποιο βαθμό η λήψη διδακτορικού από το Τμήμα Κοινωνιολογίας διαμορφώνει επαγγελματικές προοπτικές για τους διδάκτορες;

1. Καθόλου	2. Λίγο	3. Αρκετά	4. Πολύ	5. Πάρα πολύ

2.Πώς κρίνετε, σε γενικές γραμμές, την ποιότητα των διδακτορικών διατριβών που εκπονούνται ή έχουν εκπονηθεί στο παρελθόν στο Τμήμα;

1. Καθόλου ικανοποιητική	2. Μερικά ικανοποιητική	3. Ικανοποιητική	4. Πολύ ικανοποιητική	5. Πάρα πολύ ικανοποιητική

1.3.2 Εξεταστικό σύστημα

1.Πώς κρίνετε το σύστημα επιλογής υποψηφίων διδακτόρων;

1. Καθόλου αξιοκρατικό	2. Λίγο αξιοκρατικό	3. Αξιοκρατικό	4. Πολύ αξιοκρατικό	5. Πάρα πολύ αξιοκρατικό

2.Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι στο πλαίσιο του ΠΔΣ εφαρμόζονται κοινά κριτήρια αξιολόγησης των υποψηφίων διδακτόρων;

1. Καθόλου	2. Λίγο	3. Αρκετά	4. Πολύ	5. Πάρα πολύ

3.Εποπτεύετε τώρα ή έχετε εποπτεύσει στο παρελθόν κάποιον υποψήφιο διδάκτορα;

1.Ναι	
2. Όχι	

2. Διδακτικό έργο

(Οι ερωτήσεις αναφέρονται στο προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο σπουδών)

2.1. Αποτελεσματικότητα του διδακτικού προσωπικού

1.Πόσο χρήσιμη θεωρείτε την αξιολόγηση των διδασκόντων από τους φοιτητές;

1. Καθόλου χρήσιμη	2. Λίγο χρήσιμη	3. Αρκετά χρήσιμη	4. Πολύ χρήσιμη	5. Πάρα πολύ χρήσιμη

2.Κατά μέσο όρο περίπου πόσες ώρες αφιερώνετε εβδομαδιαίως στην προετοιμασία διδασκαλίας μαθημάτων;

.....

2.2. Ποιότητα της διδακτικής διαδικασίας

1. Ποιες συγκεκριμένες διδακτικές μεθόδους χρησιμοποιείτε;
(Βάλτε Χ σε μία ή περισσότερες επιλογές)

1. Διάλεξη	2. Εργαστηριακή διδασκαλία	3.Συνδυαστικές	4. Άλλη:

		μεθόδους	

2. Ποιο είναι το ποσοστό των φοιτητών που συμμετέχουν στις εξετάσεις των μαθημάτων σας;

0%-25%	**26%-50%**	**51%-75%**	**76-100%**

3. Ποια είναι τα ποσοστά επιτυχίας των φοιτητών στις εξετάσεις των μαθημάτων σας;

0%-25%	**26%-50%**	**51%-75%**	**76-100%**

2.3. Οργάνωση και εφαρμογή του διδακτικού έργου

1. Γνωστοποιείτε στους μαθητές την ύλη των μαθημάτων σας στην αρχή του εξαμήνου;

1.Ναι	
2. Όχι	

2.<u>Εάν απαντήσατε ΝΑΙ στην προηγούμενη ερώτηση</u>, ποιους τρόπους χρησιμοποιείτε για να γνωστοποιήσετε την ύλη των μαθημάτων; (Μπορείτε να σημειώσετε παραπάνω από μία επιλογές)

Διανέμω το περίγραμμα του μαθήματος	
Χρησιμοποιώ το ClassWeb	
Έχω ιστοσελίδα μαθήματος	
Άλλο	

3.<u>Εάν ΔΕΝ γνωστοποιείτε την ύλη των μαθημάτων</u> στην αρχή του εξαμήνου, ποιος είναι ο βασικός λόγος; Παρακαλώ αναφέρετε

.....

.....

4. Σε ποιο βαθμό τηρείτε το ωρολόγιο πρόγραμμα των μαθημάτων;

1. Καθόλου	**2. Λίγο**	**3. Αρκετά**	**4. Πολύ**	**5. Πάρα πολύ**

5. Είναι ορθολογική η οργάνωση του ωρολογίου προγράμματος μαθημάτων;

1. Καθόλου	**2. Λίγο**	**3. Αρκετά**	**4. Πολύ**	**5. Πάρα πολύ**

6. Διδάσκετε κάποια μαθήματα που δεν εμπίπτουν στο στενό ή ευρύτερο γνωστικό σας αντικείμενο;

1.Ναι	
2. Όχι	

7.<u>Εάν απαντήσατε ΝΑΙ στην προηγούμενη ερώτηση</u>, περίπου τι ποσοστό του συνολικού προγράμματος διδασκαλίας σας αντιπροσωπεύουν;

.....

2.4. Εκπαιδευτικά βοηθήματα

1.Χρησιμοποιείτε επιπρόσθετο διδακτικό υλικό πέραν των συγγραμμάτων;

1.Ναι	
2. Όχι	

2. <u>Εάν απαντήσατε ΝΑΙ, στην προηγούμενη ερώτηση</u>, ποια είδη διδακτικού υλικού χρησιμοποιείτε κατά τη διδασκαλία των μαθημάτων σας; (Βάλτε Χ σε μία ή περισσότερες επιλογές)

Βιβλία	
Προσωπικές σημειώσεις	
Επιστημονικές δημοσιεύσεις (άρθρα κλπ)	
Υλικό σε ιστοσελίδες	
Άλλο	

3.Πώς διατίθεται το επιπλέον διδακτικό υλικό; (Βάλτε Χ σε μία ή περισσότερες επιλογές)

Σε φωτοτυπημένα αντίγραφα που διανέμονται στους φοιτητές στην αίθουσα	
Σε φωτοτυπημένα αντίγραφα στο ράφι του μαθήματος στη βιβλιοθήκη	
Σε ηλεκτρονική μορφή (πχ ClassWeb)	
Άλλο	

4.Πότε διατίθεται το επιπλέον διδακτικό υλικό

Στην αρχή του εξαμήνου	
Κατά τη διάρκεια του εξαμήνου	
Στο τέλος του εξαμήνου	

5.Ποιο ποσοστό της διδασκόμενης ύλης καλύπτεται από το επιπλέον διδακτικό υλικό;

0%-25%	**26%-50%**	**51%-75%**	**76-100%**

6.Πόσο ικανοποιημένος /η είστε από το σύστημα διανομής συγγραμμάτων στους φοιτητές;

1. Καθόλου ικανοποιημένος /η	**2. Λίγο ικανοποιημένος /η**	**3. Αρκετά ικανοποιημένος /η**	**4. Πολύ ικανοποιημένος /η**	**5. Πάρα πολύ ικανοποιημένος /η**

7.Χρησιμοποιείτε οπτικο-ακουστικό υλικό ή εποπτικά μέσα διδασκαλίας στις παραδόσεις σας;

1.Ναι	
2. Όχι	

8.<u>Εάν απαντήσατε ΝΑΙ</u> στην προηγούμενη ερώτηση, ποια από τα παρακάτω είδη οπτικο-ακουστικού υλικού χρησιμοποιείτε στις παραδόσεις σας; (Βάλτε Χ σε μία ή περισσότερες επιλογές)

Διαφάνειες	
Ταινίες	

Slides	
Power point	
Άλλο	

9.Πόσο ικανοποιημένος/η είσαστε από την προσέλευση των φοιτητών στις διαλέξεις;

1. Καθόλου ικανοποιημένος /η	**2. Λίγο ικανοποιημένος /η**	**3. Αρκετά ικανοποιημένος /η**	**4. Πολύ ικανοποιημένος /η**	**5. Πάρα πολύ ικανοποιημένος /η**

10. <u>Αν απαντήσατε «Καθόλου ή Λίγο ικανοποιημένος/η» στην προηγούμενη ερώτηση</u> παρακαλώ αναφέρετε τους βασικότερους λόγους

.....

.....

11.Πόσο ικανοποιημένος/η είστε από την ενεργή συμμετοχή των φοιτητών στις διαλέξεις;

1. Καθόλου ικανοποιημένος /η	**2. Λίγο ικανοποιημένος /η**	**3. Αρκετά ικανοποιημένος /η**	**4. Πολύ ικανοποιημένος /η**	**5. Πάρα πολύ ικανοποιημένος /η**

12. <u>Αν απαντήσατε «Καθόλου ή Λίγο ικανοποιημένος/η» στην προηγούμενη ερώτηση</u> παρακαλώ αναφέρετε τους βασικότερους λόγους

.....

.....

13.Πόσο ικανοποιημένος/η είστε από το επίπεδο των εργασιών που καταθέτουν οι φοιτητές στο πλαίσιο σεμιναρίων;

1. Καθόλου ικανοποιημένος /η	**2. Λίγο ικανοποιημένος /η**	**3. Αρκετά ικανοποιημένος /η**	**4. Πολύ ικανοποιημένος /η**	**5. Πάρα πολύ ικανοποιημένος /η**

14. <u>Αν απαντήσατε «Καθόλου ή Λίγο ικανοποιημένος/η» στην προηγούμενη ερώτηση</u> παρακαλώ αναφέρετε τους βασικότερους λόγους

.....

.....

15. Σε γενικές γραμμές, ποια θεωρείτε ότι είναι τα σημαντικότερα προβλήματα που αντιμετωπίζετε κατά τη διδασκαλία των μαθημάτων σας;

.....
.....

.....
.....

.....
.....

16. Ποια είναι η σημαντικότερη αλλαγή που θα θέλατε να κάνετε στη διδασκαλία των μαθημάτων σας;

.....
.....

.....
.....

.....
.....

2.5. Μέσα και υποδομές

1. Κατά τη γνώμη σας επαρκούν οι αίθουσες διδασκαλίας για τις ανάγκες του Τμήματος;

1. Καθόλου	2. Λίγο	3. Αρκετά	4. Πολύ	5. Πάρα πολύ

2. Πώς κρίνετε την καταλληλότητα των αιθουσών διδασκαλίας του Τμήματος ως προς τις ανάγκες διδασκαλίας;

1. Καθόλου κατάλληλες	2. Λίγο κατάλληλες	3. Αρκετά κατάλληλες	4. Πολύ κατάλληλες	5. Πάρα πολύ κατάλληλες

3. Πιστεύετε ότι επαρκεί ο υποστηρικτικός εξοπλισμός τους;

1. Καθόλου	2. Λίγο	3. Αρκετά	4. Πολύ	5. Πάρα πολύ

4. Πώς κρίνετε την καταλληλότητα του υποστηρικτικού εξοπλισμού των αιθουσών διδασκαλίας του Τμήματος;

1. Καθόλου κατάλληλος	2. Λίγο κατάλληλος	3. Αρκετά κατάλληλος	4. Πολύ κατάλληλος	5. Πάρα πολύ κατάλληλος

5. Διδάσκετε τώρα ή έχετε διδάξει στο παρελθόν εργαστηριακά μαθήματα;

1.Ναι	
2. Όχι	

6.<u>Εάν απαντήσατε ΝΑΙ στην προηγούμενη ερώτηση</u>, πιστεύετε ότι επαρκούν τα εργαστήρια του Τμήματος για την κάλυψη των διδακτικών του αναγκών;

1. Καθόλου	2. Λίγο	3. Αρκετά	4. Πολύ	5. Πάρα πολύ

7. Πόσο επαρκής και κατάλληλος είναι ο εξοπλισμός των εργαστηρίων;

	1. Καθόλου	2. Λίγο	3. Αρκετά	4. Πολύ	5. Πάρα πολύ
Επάρκεια εξοπλισμού					
Καταλληλότητα					

εξοπλισμού					

8. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι τα εργαστήρια του Τμήματος χρησιμοποιούνται για τους σκοπούς ίδρυσής τους;

1. Καθόλου	2. Λίγο	3. Αρκετά	4. Πολύ	5. Πάρα πολύ

9. Πόσο ικανοποιητική θεωρείτε ότι είναι η αναλογία διδασκόντων/ διδασκομένων στα εργαστήρια σας;

1. Καθόλου	2. Λίγο	3. Αρκετά	4. Πολύ	5. Πάρα πολύ

10. Πιστεύετε ότι επαρκεί ο αριθμός μελών ΕΤΕΠ του Τμήματος για τις ανάγκες του;

1. Καθόλου	2. Λίγο	3. Αρκετά	4. Πολύ	5. Πάρα πολύ

2.6. Αξιοποίηση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) (π.χ. Class Web, e-mail, Διαδίκτυο)

1. Χρησιμοποιείτε Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) στα μαθήματά σας;

1. Καθόλου	2. Λίγο	3. Αρκετά	4. Πολύ	5. Πάρα πολύ

2. Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών;

1. Καθόλου	2. Λίγο	3. Αρκετά	4. Πολύ	5. Πάρα πολύ

3. Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στην επικοινωνία με τους φοιτητές;

1. Καθόλου	2. Λίγο	3. Αρκετά	4. Πολύ	5. Πάρα πολύ

2. 7. Αναλογία διδασκόντων/διδασκομένων και η μεταξύ τους συνεργασία

1.Πόσο ικανοποιητική είναι η αναλογία διδασκόντων/διδασκομένων στα μαθήματά σας;

1. Καθόλου	2. Λίγο	3. Αρκετά	4. Πολύ	5. Πάρα πολύ

2.Πόσο ικανοποιητική είναι η αναλογία διδασκότων/διδασκομένων στα φροντιστηριακά μαθήματά σας;

1. Καθόλου	2. Λίγο	3. Αρκετά	4. Πολύ	5. Πάρα πολύ

3.Έχετε ανακοινωμένες ώρες γραφείου;

1.Ναι	
2. Όχι	

4.Τηρείτε τις ώρες γραφείου;

1. Καθόλου	2. Λίγο	3. Αρκετά	4. Πολύ	5. Πάρα πολύ

5.Σε τι έκταση αξιοποιούν οι φοιτητές τις ώρες γραφείου;

1. Καθόλου	2. Λίγο	3. Αρκετά	4. Πολύ	5. Πάρα πολύ

2.8. Σύνδεση της διδασκαλίας με την έρευνα

1. Μεθοδεύετε την εκπαίδευση των φοιτητών σας στην ερευνητική διαδικασία (πχ αναζήτηση και χρήση βιβλιογραφίας)

1.Ναι	
2. Όχι	

<u>2.Εάν απαντήσατε ΝΑΙ στην προηγούμενη ερώτηση</u>, παρακαλώ αναφέρετε τους τρόπους που χρησιμοποιείτε

.....

.....

3. Παρέχετε τη δυνατότητα συμμετοχής των φοιτητών σας σε ερευνητικά έργα;

1.Ναι	
2. Όχι	

2. 9. Κινητικότητα του διδακτικού προσωπικού και των φοιτητών

1.Πόσο ικανοποιητική θεωρείτε τη λειτουργία του προγράμματος κινητικότητας μελών ΔΕΠ του Τμήματός μας;

1. Καθόλου ικανοποιητική	2. Λίγο ικανοποιητική	3. Αρκετά ικανοποιητική	4. Πολύ ικανοποιητική	5. Πάρα πολύ ικανοποιητική

2.Πόσο ικανοποιητική θεωρείτε τη λειτουργία του προγράμματος κινητικότητας των φοιτητών του Τμήματός μας προς άλλα Τμήματα και Πανεπιστήμια;

1. Καθόλου ικανοποιητική	2. Λίγο ικανοποιητική	3. Αρκετά ικανοποιητική	4. Πολύ ικανοποιητική	5. Πάρα πολύ ικανοποιητική

3.Πόσο ικανοποιητική θεωρείτε τη λειτουργία του προγράμματος κινητικότητας άλλων φοιτητών προς το Τμήμα μας;

1. Καθόλου ικανοποιητική	2. Λίγο ικανοποιητική	3. Αρκετά ικανοποιητική	4. Πολύ ικανοποιητική	5. Πάρα πολύ ικανοποιητική

4.Θεωρείτε ότι προωθείται επαρκώς στο Τμήμα μας η ιδέα της κινητικότητας φοιτητών και μελών ΔΕΠ;

1. Καθόλου	2. Λίγο	3. Αρκετά	4. Πολύ	5. Πάρα πολύ

5.Πόσο ικανοποιητική θεωρείτε τη λειτουργία και τη στελέχωση του κεντρικού Γραφείου Διεθνών/Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων και των συνδέσμων τους;

1. Καθόλου ικανοποιητική	2. Λίγο ικανοποιητική	3. Αρκετά ικανοποιητική	4. Πολύ ικανοποιητική	5. Πάρα πολύ ικανοποιητική

3. Ερευνητικό έργο

3.1. Προαγωγή της έρευνας στο πλαίσιο του Τμήματος

1.Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι στο Τμήμα Κοινωνιολογίας υπάρχει πολιτική που προάγει την έρευνα;

1. Καθόλου	2. Λίγο	3. Αρκετά	4. Πολύ	5. Πάρα πολύ

2.Με βάση τη μέχρι τώρα εμπειρία σας, θεωρείτε ότι υπάρχει ουσιαστική ενδοτμηματική συνεργασία;

1. Καθόλου	2. Λίγο	3. Αρκετά	4. Πολύ	5. Πάρα πολύ

3.Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι υπάρχουν μηχανισμοί που προάγουν τη γνώση και αλληλοκατανόηση των ερευνητικών δραστηριοτήτων που λαμβάνουν χώρα στο Τμήμα;

1. Καθόλου	2. Λίγο	3. Αρκετά	4. Πολύ	5. Πάρα πολύ

3.2. Ερευνητικά προγράμματα που εκτελούνται στο Τμήμα

1. Έχετε κάποιες ερευνητικές συνεργασίες (τώρα ή κατά την τελευταία πενταετία);

	1. Ναι	2.Οχι	Εάν ΝΑΙ, πόσες;
Με άλλες ακαδημαϊκές μονάδες του Πανεπιστημίου Κρήτης			
Με φορείς και ιδρύματα του εσωτερικού			
Με φορείς και ιδρύματα του εξωτερικού			
Άλλο			

2. Ποια είναι/ήταν η θέση σας στο τελευταίο πρόγραμμα που συμμετέχετε/ συμμετείχατε;

	1. Ναι	2.Οχι
Επιστημονικός υπεύθυνος		
Μέλος ερευνητικής ομάδας		
Εξωτερικός συνεργάτης		

3. Στο πρόγραμμα/τα αυτά συμμετέχουν ή συμμετείχαν

	1. Ναι	2.Οχι
Προπτυχιακοί φοιτητές		
Μεταπτυχιακοί φοιτητές		
Υποψήφιοι διδάκτορες		
Εξωτερικοί συνεργάτες		
Μεταδιδακτορικοί ερευνητές		

4. Διοικητικές υπηρεσίες και υποδομές

4.1. Διοικητικές υπηρεσίες και υποδομές του Τμήματος

1.Πως θα αξιολογούσατε τον χώρο του γραφείου σας;

1. Καθόλου ικανοποιητικός	2. Λίγο ικανοποιητικός	3. Αρκετά ικανοποιητικός	4. Πολύ ικανοποιητικός	5. Πάρα πολύ ικανοποιητικός

2.Πως θα αξιολογούσατε τον εξοπλισμό του γραφείου σας;

1. Καθόλου ικανοποιητικός	2. Λίγο ικανοποιητικός	3. Αρκετά ικανοποιητικός	4. Πολύ ικανοποιητικός	5. Πάρα πολύ ικανοποιητικός

3.Πως θα αξιολογούσατε τον κοινόχρηστο εξοπλισμό του Τμήματος ;

1. Καθόλου ικανοποιητικός	2. Λίγο ικανοποιητικός	3. Αρκετά ικανοποιητικός	4. Πολύ ικανοποιητικός	5. Πάρα πολύ ικανοποιητικός

4.Πως θα αξιολογούσατε την αίθουσα συνεδριάσεων του Τμήματος ;

1. Καθόλου ικανοποιητική	2. Λίγο ικανοποιητική	3. Αρκετά ικανοποιητική	4. Πολύ ικανοποιητική	5. Πάρα πολύ ικανοποιητική

5.Πως θα αξιολογούσατε την παρουσίαση του Τμήματος στην σχετική ιστοσελίδα;

1. Καθόλου ικανοποιητική	2. Λίγο ικανοποιητική	3. Αρκετά ικανοποιητική	4. Πολύ ικανοποιητική	5. Πάρα πολύ ικανοποιητική

6.Η ιστοσελίδα του Τμήματος ενημερώνεται:

1. Με μεγάλη καθυστέρηση	2. Με καθυστέρηση	3. Ούτε καθυστερημένα, ούτε έγκαιρα	3. Έγκαιρα	5. Πολύ έγκαιρα

7. Η ενημέρωση από τη Γραμματεία του Τμήματος σε τρέχοντα ζητήματα είναι:

1. Καθόλου ικανοποιητική	2. Λίγο ικανοποιητική	3. Αρκετά ικανοποιητική	4. Πολύ ικανοποιητική	5. Πάρα πολύ ικανοποιητική

8.Οι παρεχόμενες υπηρεσίες για την εξυπηρέτηση των αναγκών των μελών ΔΕΠ από τη Γραμματεία του Τμήματος είναι:

1. Καθόλου ικανοποιητικές	2. Λίγο ικανοποιητικές	3. Αρκετά ικανοποιητικές	4. Πολύ ικανοποιητικές	5. Πάρα πολύ ικανοποιητικές

9.Οι παρεχόμενες υπηρεσίες για την εξυπηρέτηση των αναγκών των φοιτητών από τη Γραμματεία του Τμήματος είναι:

1. Καθόλου ικανοποιητικές	2. Λίγο ικανοποιητικές	3. Αρκετά ικανοποιητικές	4. Πολύ ικανοποιητικές	5. Πάρα πολύ ικανοποιητικές

10.Το ωράριο λειτουργίας της Γραμματείας του Τμήματος είναι:

1. Καθόλου ικανοποιητικό	2. Λίγο ικανοποιητικό	3. Αρκετά ικανοποιητικό	4. Πολύ ικανοποιητικό	5. Πάρα πολύ ικανοποιητικό

11.Η ικανότητα της Γραμματείας του Τμήματος να επιλύει προβλήματα είναι:

1. Καθόλου ικανοποιητική	2. Λίγο ικανοποιητική	3. Αρκετά ικανοποιητική	4. Πολύ ικανοποιητική	5. Πάρα πολύ ικανοποιητική

12.Η εξυπηρέτηση από τις/τους υπαλλήλους της Γραμματείς του Τμήματος είναι:

1. Καθόλου ικανοποιητική	2. Λίγο ικανοποιητική	3. Αρκετά ικανοποιητική	4. Πολύ ικανοποιητική	5. Πάρα πολύ ικανοποιητική

4.2. Διοικητικές υπηρεσίες και υποδομές που χρησιμοποιεί το Τμήμα γενικότερα

1.Η επάρκεια της βιβλιοθήκης για την κάλυψη των αναγκών του γνωστικού σας αντικειμένου είναι:

1. Καθόλου ικανοποιητική	2. Λίγο ικανοποιητική	3. Αρκετά ικανοποιητική	4. Πολύ ικανοποιητική	5. Πάρα πολύ ικανοποιητική

2.Η καθαριότητα των κοινόχρηστων χώρων είναι:

1. Καθόλου ικανοποιητική	2. Λίγο ικανοποιητική	3. Αρκετά ικανοποιητική	4. Πολύ ικανοποιητική	5. Πάρα πολύ ικανοποιητική

3.Η εξυπηρέτηση των αναγκών ΑΜΕΑ είναι:

1. Καθόλου ικανοποιητική	2. Λίγο ικανοποιητική	3. Αρκετά ικανοποιητική	4. Πολύ ικανοποιητική	5. Πάρα πολύ ικανοποιητική

4.Η πρόσβασή στις υποδομές και τον εξοπλισμό του Ιδρύματος είναι:

1. Καθόλου ικανοποιητική	2. Λίγο ικανοποιητική	3. Αρκετά ικανοποιητική	4. Πολύ ικανοποιητική	5. Πάρα πολύ ικανοποιητική

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΤΡΙΕΣ

Οδηγίες:
Στο πλαίσιο της εσωτερικής αξιολόγησης του Τμήματος παρακαλούμε να απαντήσετε το παρακάτω ανώνυμο ερωτηματολόγιο. Σημειώστε με Χ στο αντίστοιχο τετραγωνίδιο την απάντηση που καλύτερα ανταποκρίνεται στη θέση σας για τα παρακάτω:

1. Πρόγραμμα Σπουδών

1. Οι σπουδές σας στο Τμήμα Κοινωνιολογίας:

1. Ήταν προσωπική επιλογή μου	
2. Προέκυψε ως αποτέλεσμα του συστήματος εισαγωγικών εξετάσεων	

2.Με βάση τη μέχρι τώρα εμπειρία σας, θεωρείτε ότι το Προπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών (ΠΠΣ) του Τμήματος, συμβάλλει στην κατανόησή σας για το αντικείμενο της Κοινωνιολογίας ως επιστήμης:

1. Καθόλου	2. Λίγο	3. Ικανοποιητικά	4. Πολύ	5. Πάρα πολύ

3. Με βάση τη μέχρι τώρα εμπειρία σας, θεωρείτε ότι το Προπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών (ΠΠΣ) του Τμήματος, συμβάλλει στην κατανόησή σας για το αντικείμενο της Κοινωνιολογίας ως επαγγέλματος:

1. Καθόλου	2. Λίγο	3. Ικανοποιητικά	4. Πολύ	5. Πάρα πολύ

4. Πώς αξιολογείτε τις επαγγελματικές προοπτικές σας ως αποφοίτων του Τμήματος;

1. Καθόλου ικανοποιητικές	2. Μερικά ικανοποιητικές	3. Ικανοποιητικές	4. Πολύ ικανοποιητικές	5. Πάρα πολύ ικανοποιητικές

5. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι οι παρακάτω παράγοντες διαμορφώνουν τις επαγγελματικές προοπτικές σας ως αποφοίτων του Τμήματος;

	1.Καθόλου	2.Λίγο	3.Αρκετά	4.Πολύ	5.Πάρα πολύ
Έλλειψη θέσεων εργασίας					
Μη αναγνώριση από την Πολιτεία της χρησιμότητας του επαγγέλματος					
Μη αναγνώριση από την αγορά εργασίας της χρησιμότητας του επαγγέλματος					
Έλλειψη δεξιοτήτων για την άσκηση του επαγγέλματος του κοινωνιολόγου					

Ανάπτυξη κριτικής σκέψης					

6. Θεωρείτε ότι το Τμήμα μας, μόνο του ή/και σε συνεργασία με Τμήματα Κοινωνιολογίας άλλων ΑΕΙ της χώρας, θα έπρεπε να αναλάβει πρωτοβουλίες για τη βελτίωση των επαγγελματικών προοπτικών των κοινωνιολόγων;

1.Ναι	
2. Όχι	

<u>Εάν απαντήσατε ΝΑΙ</u>, αναφέρετε ποιες θεωρείτε ότι πρέπει να είναι αυτές οι πρωτοβουλίες:

……

……

7. Σε βάση τις μέχρι τώρα σπουδές σας, σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι υπάρχει επικάλυψη ύλης μεταξύ υποχρεωτικών μαθημάτων, ΥΕΚ, ΥΕΠ;

1. Καθόλου	**2. Λίγο**	**3. Αρκετά**	**4. Πολύ**	**5. Πάρα πολύ**

8. Θεωρείτε ότι ο αριθμός των μαθημάτων ελεύθερης επιλογής είναι:

1. Πολύ μικρός	**2. Μικρός**	**3. Ικανοποιητικός**	**4. Μεγάλος**	**5. Πολύ μεγάλος**

9. Θεωρείτε ότι ο αριθμός σεμιναρίων για την απόκτηση πτυχίου είναι:

1. Πολύ μικρός	**2. Μικρός**	**3. Ικανοποιητικός**	**4. Μεγάλος**	**5. Πολύ μεγάλος**

10. Πώς κρίνετε την υποχρεωτική διδασκαλία ξένης γλώσσας;

1. Καθόλου απαραίτητη	**2. Λίγο απαραίτητη**	**3. Απαραίτητη**	**4. Πολύ απαραίτητη**	**5. Πάρα πολύ απαραίτητη**

11. Πόσο απαραίτητη κρίνετε την καλή γνώση ξένων γλωσσών για την παρακολούθηση του ΠΠΣ;

1. Καθόλου απαραίτητη	**2. Λίγο απαραίτητη**	**3. Απαραίτητη**	**4. Πολύ απαραίτητη**	**5. Πάρα πολύ απαραίτητη**

12. Πόσο απαραίτητη θεωρείτε ότι είναι η καλή γνώση ξένων γλωσσών για την επίτευξη των μελλοντικών στόχων σας; (π.χ. μεταπτυχιακές σπουδές, επαγγελματική αποκατάσταση)

1. Καθόλου απαραίτητη	**2. Λίγο απαραίτητη**	**3. Απαραίτητη**	**4. Πολύ απαραίτητη**	**5. Πάρα πολύ απαραίτητη**

13. Σε γενικές γραμμές και αναφορικά με τα μαθήματα/σεμινάρια που έχετε παρακολουθήσει μέχρι τώρα, οι διδάσκοντες/διδάσκουσες χρησιμοποιούν πολλαπλούς τρόπους αξιολόγησης των φοιτητών;

1.Ναι	
2. Όχι	
3. Άλλοι ναι και άλλοι όχι	

<u>Εάν απαντήσατε ΝΑΙ</u> στην προηγούμενη ερώτηση, σημειώστε ποιοι από τους παρακάτω τρόπους αξιολόγησης εφαρμόζονται συνήθως:

(Μπορείτε να σημειώσετε περισσότερες από μία επιλογές)

Πρόοδοι	
Γραπτές εργασίες	
Παρουσιάσεις εργασιών	
Μικρά ερευνητικά projects	
Άλλο	

14. Σε γενικές γραμμές σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι οι διδάσκοντες/διδάσκουσες εφαρμόζουν κοινά κριτήρια αξιολόγησης των φοιτητών;

1. Καθόλου	2. Ελάχιστα	3. Αρκετά	4. Πολύ	5. Πάρα πολύ

15. Κατά τη γνώμη σας, και σε γενικές γραμμές θεωρείτε ότι η βαθμολόγηση των φοιτητών/φοιτητριών που συμμετέχουν στα μαθήματα/ σεμινάρια είναι:

Ελαστική	
Αντικειμενική	
Αυστηρή	
Άλλο (αναφέρετε	

16. Έχετε συμμετάσχει στο παρελθόν σε προγράμματα ανταλλαγής φοιτητών (όπως για παράδειγμα το ERASMUS);

1.Ναι	
2. Όχι	

17. Προτίθεστε στο μέλλον να συμμετέχετε σε τέτοια προγράμματα;

1.Ναι	
2. Όχι	

18. Ανεξάρτητα αν έχετε συμμετάσχει στο παρελθόν ή προτίθεστε να συμμετέχετε στο μέλλον, με βάση την προσωπική σας γνώμη πόσο συμφωνείτε με τις παρακάτω απόψεις για τα προγράμματα ανταλλαγής φοιτητών (όπως για παράδειγμα το ERASMUS);

	1. Διαφωνώ απόλυτα	**2. Διαφωνώ**	**3.Ούτε διαφωνώ, ούτε συμφωνώ**	**4.Συμφωνώ**	**5.Συμφωνώ απόλυτα**
Τα προγράμματα ανταλλαγής είναι πολύ καλή εμπειρία για τους φοιτητές					
Μεγαλύτερος αριθμός φοιτητών θα πρέπει να συμμετέχει στα προγράμματα ανταλλαγής					
Θα έπρεπε να γνωστοποιούνται ευρύτερα					
Το χρονικό διάστημα των προγραμμάτων ανταλλαγής θα έπρεπε να είναι μεγαλύτερο					
Στα προγράμματα ανταλλαγής οι φοιτητές που μετακινούνται θα πρέπει να γνωρίζουν πολύ καλά την γλώσσα της χώρας					

19. Με βάση την προσωπική σας γνώμη εκτιμάτε ότι το πρόγραμμα πρακτικής άσκησης των φοιτητών στο Τμήμα μας είναι:

1. Καθόλου χρήσιμο	**2. Λίγο χρήσιμο**	**3. Χρήσιμο**	**4. Πολύ χρήσιμο**	**5. Πάρα πολύ χρήσιμο**

2. Διδασκαλία

20. Πόσο χρήσιμη θεωρείτε την αξιολόγηση των διδασκόντων από τους φοιτητές;

1. Καθόλου χρήσιμη	**2. Λίγο χρήσιμη**	**3. Αρκετά χρήσιμη**	**4. Πολύ χρήσιμη**	**5. Πάρα πολύ χρήσιμη**

21. Σε γενικές γραμμές σε ποιο βαθμό ισχύουν τα παρακάτω:

	1. Πολύ σπάνια	2. Σπάνια	3. Συνήθως	4.Συχνά	5. Πολύ συχνά
Οι διδάσκοντες/σες διανέμουν περιγράμματα για τα μαθήματα/σεμινάρια					
Οι διδάσκοντες/σες χρησιμοποιούν το student web/class web					
Οι διδάσκοντες/σες χρησιμοποιούν ως επιπρόσθετο διδακτικό υλικό βιβλία					
Οι διδάσκοντες/σες χρησιμοποιούν ως επιπρόσθετο διδακτικό υλικό, προσωπικές σημειώσεις (άρθρα κλπ)					
Οι διδάσκοντες/σες χρησιμοποιούν ως επιπρόσθετο διδακτικό υλικό, υλικό σε ιστοσελίδες					
Το επιπλέον διδακτικό υλικό διατίθεται σε φωτοτυπημένα αντίγραφα που διανέμονται στους φοιτητές στην αίθουσα					
Το επιπλέον διδακτικό υλικό διατίθεται σε φωτοτυπημένα αντίγραφα στο ράφι του μαθήματος στη βιβλιοθήκη					
Το επιπλέον διδακτικό υλικό διατίθεται σε ηλεκτρονική μορφή (πχ ClassWeb)					
Το επιπλέον διδακτικό υλικό διατίθεται στην αρχή του εξαμήνου					
Το επιπλέον διδακτικό υλικό διατίθεται κατά τη διάρκεια του εξαμήνου					
Το επιπλέον διδακτικό υλικό διατίθεται λίγο πριν τις εξετάσεις					

22. Κατά τη γνώμη σας σε ποιο βαθμό τηρείται το πρόγραμμα μαθημάτων;

1. Καθόλου	2. Λίγο	3. Αρκετά	4. Πολύ	5. Πάρα πολύ

23. <u>Αν απαντήσατε καθόλου ή λίγο</u> στην παραπάνω ερώτηση, αναφέρετε τους βασικούς λόγους που νομίζετε ότι συμβάλλουν στη μη τήρηση του ωρολογίου προγράμματος

……

……

24. Σε γενικές γραμμές θα λέγατε ότι παρακολουθείτε:

	1. Σχεδόν ανελλιπώς	2. Αρκετά τακτικά	3. Τακτικά	4. Αραιά	5. Σχεδόν ποτέ	6. Εξαρτάται από το διδάσκοντα και το μάθημα
Τις παραδόσεις						
Τα σεμινάρια						

25. <u>Αν απαντήσατε αραιά ή καθόλου</u> στην παραπάνω ερώτηση, αναφέρετε τους βασικούς λόγους για τους οποίους συμβαίνει αυτό.

……

……

26. <u>Αν απαντήσατε εξαρτάται από το διδάσκοντα και το μάθημα</u> στην παραπάνω ερώτηση, αναφέρετε ποια είναι τα στοιχεία εκείνα που συμβάλλουν στο να παρακολουθείτε ένα μάθημα ή σεμινάριο και ποια εκείνα που σας αποτρέπουν από την παρακολούθηση

……

……

……

27. Θεωρείτε ότι το σύστημα διανομής συγγραμμάτων είναι:

1. Καθόλου αποτελεσματικό	2. Λίγο αποτελεσματικό	3. Αρκετά αποτελεσματικό	4. Πολύ αποτελεσματικό	5. Πάρα πολύ αποτελεσματικό

4. Σχέσεις διδασκόντων φοιτητών

28. Σε γενικές γραμμές πώς αξιολογείτε τις σχέσεις μεταξύ διδασκόντων και διδασκομένων στο Τμήμα;

1. Καθόλου ικανοποιητικές	2. Λίγο ικανοποιητικές	3. Αρκετά ικανοποιητικές	4. Πολύ ικανοποιητικές	5. Πάρα πολύ ικανοποιητικές

29. Σε γενικές γραμμές σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος τηρούν τις ώρες γραφείου;

1. Σχεδόν καθόλου	2. Σε μικρό βαθμό	3. Αρκετά ικανοποιητικά	4. Σε μεγάλο βαθμό	5. Σχεδόν πάντοτε

30. Πόσο συχνά αξιοποιείτε τις ώρες γραφείου των μελών ΔΕΠ (πηγαίνετε στο γραφείο τους για να λύσετε απορίες, να συζητήσετε κλπ);

1. Σχεδόν καθόλου	2. Σπάνια	3. Συχνά	4. Πολύ συχνά	5. Πάρα πολύ συχνά

31. Έχετε συμμετάσχει σε κάποιο ερευνητικό πρόγραμμα που εκτελέστηκε στο παρελθόν ή εκτελείται τότε στο Τμήμα;

1.Ναι	

2. Όχι	

4. Υποδομές και διοικητικές υπηρεσίες

32. Πώς αξιολογείτε την επάρκεια των παρακάτω:

	1. Καθόλου ικανοποιητική	2. Λίγο ικανοποιητική	3. Ικανοποιητική	4. Πολύ ικανοποιητική	5. Πάρα πολύ ικανοποιητική
Αίθουσες διδασκαλίας					
Εξοπλισμός αιθουσών διδασκαλίας					
Εργαστήρια Τμήματος					
Εξοπλισμός εργαστηρίων Τμήματος					
Βιβλιοθήκη					
Ωράριο λειτουργίας βιβλιοθήκης					
Παρεχόμενες υπηρεσίες για την εξυπηρέτηση των φοιτητών από τη Γραμματεία					
Ωράριο εξυπηρέτησης φοιτητών από τη Γραμματεία					
Αντιμετώπιση των προβλημάτων των φοιτητών από τη Γραμματεία					

5. Δημογραφικά Στοιχεία

33. Έτος σπουδών	
34. Φύλο	

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

Πίνακες της Α.ΔΙ.Π. Στοιχεία και δείκτες της λειτουργίας των Τμημάτων

Πίνακας 1. ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

α.α	Μάθημα[14]	Κωδικός Μαθήματος	Ώρες διδασκαλίας ανά εβδομάδα	Περιλαμβάνονται ώρες εργαστηρίου ή άσκησης[15];	Διδακτ. Μονάδες ECTS	Κατηγορία μαθήματος[16]	Υποχρεωτική βιβλιογραφία (ΝΑΙ/ΟΧΙ)	Σε ποιο εξάμηνο των σπουδών αντιστοιχεί; (1ο, 2ο,3ο,4ο, 5ο, 6ο, 7ο, 8ο)	Τυχόν προαπαιτούμενα μαθήματα[17]	Χρήση εκπαιδ. μέσων (Ναι/Οχι)	Υπάρκεια εκπαιδευτικών μέσων (Ναι/Οχι[18])
	ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ 2008 -2009										
1	Εισαγωγή στην Κοινωνιολογία Ι (Περιλαμβάνει και φροντιστηριακό μάθημα)	ΕΙΣΚ 100	6	ναι	6	ΥΠΟ		1ο	οχι		
2	Κοινωνική Θεωρία Ι (Κλασικοί Θεωρητικοί)	ΘΕΩΚ 106	6	ναι	6	ΥΠΟ		1ο	όχι		

[14] Καταγράψτε τα μαθήματα με τη σειρά που ορίζεται στο Πρόγραμμα Σπουδών (δηλ. 1ου, 2ου, 3ου κ.ο.κ. εξαμήνου)
[15] Σε περίπτωση θετικής απάντησης, σημειώστε των αριθμό των ωρών εργαστηρίου.
[16] Χρησιμοποιείστε τις ακόλουθες συντομογραφίες :
Υ = Υποχρεωτικό
Ε = κατ' επίλογήν
ΕΕ = Μάθημα ελεύθερης επιλογής

[17] Σημειώστε τον/τους κωδικούς αριθμούς του/των προαπαιτούμενων μαθημάτων, αν υπάρχουν.
[18] Υπάρχουν επαρκή εκπαιδευτικά μέσα, όπως χώροι διδασκαλίας, υπολογιστές, εκπαιδευτικά λογισμικά; Αν η απάντηση είναι αρνητική, δώστε σύντομη αναφορά των ελλείψεων.

	(Περιλαμβάνει και φροντιστηριακό μάθημα)										
3	Αγγλικά Επίπεδο Α΄	ΑΓΓΚ 010	3	οχι	5	ΥΠΟ		1°	όχι		
4	Κοινωνική Θεωρία ΙΙΙ (Σύγχρονη) (Περιλαμβάνει και φροντιστηριακό μάθημα)	ΘΕΩΚ 108	6	ναι	6	ΥΠΟ		3°	όχι		
5	Μέθοδοι και Τεχνικές της Κοινωνιολογικής Έρευνας ΙΙ (Περιλαμβάνει και φροντιστηριακό μάθημα)	ΜΕΘΚ 132	6	ναι	6	ΥΠΟ		3°	όχι		
6	Θεωρίες Κοινωνικής Αλλαγής και Ανάπτυξης (Περιλαμβάνει και φροντιστηριακό μάθημα)	ΑΝΑΚ 145	6	ναι	6	ΥΠΟ		3°	όχι		
7	Αγγλικά Επίπεδο Γ΄	ΑΓΓΚ 030	3	οχι	5	ΥΠΟ		3°	όχι		
8	Κοινωνιολογία του Ελεύθερου Χρόνου	ΕΛΕΚ 215	3	οχι	5	ΥΕΚ		1° –8°	όχι		
9	Οικονομική Κοινωνιολογία	ΚΟΙΚ 232	3	όχι	5	ΥΕΚ		1^{O} –8°	όχι		
10	Ιδεολογία και Κουλτούρα	ΙΔΕΚ 247	3	όχι	5	ΥΕΚ		1^{O} –8°	όχι		
11	Πολιτική Κοινωνιολογία των Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας	ΜΜΕΚ 254	3	όχι	5	ΥΕΚ		1^{O} –8°	όχι		
12[19]	Κοινωνική Πολιτική και Κράτος Πρόνοιας	ΠΟΛΚ 265	3	όχι	5	ΥΕΚ		1^{O} –8°	όχι		

[19] Συμπληρώστε όλα τα μαθήματα που περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα σπουδών.

13	Εισαγωγή στη Μεθοδολογία της Κοινωνιολογικής Έρευνας	ΜΕΘΚ 290	3	όχι	5	ΥΕΚ		1^{O} –8°	όχι		
14	Κοινωνιολογία του Δικαίου	ΔΙΚΚ 219	3	όχι	5	ΥΕΚ		1^{O} –8°	όχι		
15	Σύγχρονη Ανθρωπολογική Θεωρία	ΑΝΘΚ 231	3	όχι	5	ΥΕΚ		1^{O} –8°	όχι		
16	Κοινωνιολογία της Κοινωνίας των Πληροφοριών	ΠΛΗΚ 253	3	όχι	5	ΥΕΚ		1^{O} –8°	όχι		
17	Κοινωνιολογία του Κινηματογράφου	ΜΜΕΚ 255	3	όχι	5	ΥΕΚ		1^{O} –8°	όχι		
18	Κοινωνική Δημογραφία Ι	ΔΗΜΚ 268	3	όχι	5	ΥΕΚ		1^{O} –8°	όχι		
19	Ανθρωπολογία της Θρησκείας και των Τελετουργικών Πρακτικών	ΑΝΘΚ 285	3	όχι	5	ΥΕΚ		1^{O} –8°	όχι		
20	Ισλάμ και Ετερότητες στα Βαλκάνια	ΙΕΒΚ 287	3	όχι	5	ΥΕΚ		1^{O} –8°	όχι		
21	Αγροτική Κοινωνιολογία	ΑΓΡΚ 290	3	όχι	5	ΥΕΚ		1^{O} –8°	όχι		
22	Κοινωνιολογία του Εθνικισμού	ΕΘΝΚ 295	3	όχι	5	ΥΕΚ		1^{O} –8°	όχι		
23	Επιστήμων - Πολίτης	ΕΠΟΚ 200	3	όχι	5	ΥΕΚ		1^{O} –8°	όχι		
24	Ειδικά Θέματα στην Κοινωνιολογία του Ελεύθερου Χρόνου: Πολιτισμικές ταυτότητες και νέοι	ΕΛΕΚ 315	3	όχι	5	ΥΕΣ		4° –8°	ναι		
25	Η Θέση του Weber για την	ΘΕΩΚ	3	όχι	5	ΥΕΣ		4° –8°	ναι		

	Προτεσταντική Ηθική και η Σχετική Συζήτηση Σήμερα	317									
26	Πολιτικά Κόμματα και Κοινωνική Δράση στη Μεταπολεμική Ελλάδα	ΠΟΛΚ 324	3	όχι	5	ΥΕΣ		4° –8°	ναι		
27	Ανταλλαγές Υλικές και Συμβολικές. Το Παράδειγμα του Δώρου	ΑΝΘΚ 336	3	όχι	5	ΥΕΣ		4° –8°	ναι		
28	Ειδικά Θέματα στην Εγκληματολογία	ΕΓΚΚ 339	3	όχι	5	ΥΕΣ		4° –8°	ναι		
29	Ειδικά Θέματα στην Κουλτούρα και Ιδεολογία	ΠΟΛΚ 343	3	όχι	5	ΥΕΣ		4° –8°	ναι		
30	Ειδικά Θέματα στην Κοινωνιολογία των Κοινωνικών Κινημάτων	ΚΙΝΚ 371	3	όχι	5	ΥΕΣ		4° –8°	ναι		
31	Όψεις του Αστικού Φαινομένου στην Ελλάδα	ΑΣΤΚ 372	3	όχι	5	ΥΕΣ		4° –8°	ναι		
32	Η Βιογραφική και Αφηγηματική Προσέγγιση στην Κοινωνιολογία	ΜΕΘΚ 390	3	όχι	5	ΥΕΣ		4° –8°	ναι		
33	Θεωρία και Ανάλυση Λόγου	ΜΕΘΚ 391	3	όχι	5	ΥΕΣ		4° –8°	ναι		
34	Τροφή και Κατανάλωση σε Αγροτικές Κοινωνίες: πολιτισμικές διαστάσεις	ΑΓΡΚ 391	3	όχι	5	ΥΕΣ		4° –8°	ναι		
35	Ποιοτικές Μέθοδοι	ΜΕΘΚ 392	3	όχι	5	ΥΕΣ		4° –8°	ναι		
36	Εφαρμοσμένη Κοινωνική Έρευνα	ΜΕΘΚ 396	3	όχι	5	ΥΕΣ		4° –8°	ναι		

37	Πολιτισμός, Επικοινωνία & Τοπικός Χώρος	ΤΟΠΚ 399	3	όχι	5	ΥΕΣ		4° –8°	ναι		
38	Πτυχιακή Εργασία	ΠΤΥΚ 400		όχι	15	ΥΕΣ		7°	ναι		
39	Πρακτική Εργασία	ΠΡΑΚ 500		όχι	5	ΥΕΣ		5° –8°	ναι		
	ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ 2008-2009										
40	Κοινωνική Θεωρία ΙΙ – Κλασικοί Θεωρητικοί (Περιλαμβάνει και φροντιστηριακό μάθημα)	ΘΕΩΚ 107	6	ναι	6	ΥΠΟ		2^{O}	οχι		
41	Κοινωνική Ιστορία (Περιλαμβάνει και φροντιστηριακό μάθημα)	ΙΣΤΚ 120	6	ναι	6	ΥΠΟ		2^{O}	οχι		
42	Κοινωνική Στατιστική (Περιλαμβάνει και φροντιστηριακό μάθημα)	ΣΤΑΚ 130	6	ναι	6	ΥΠΟ		2^{O}	οχι		
43	Εισαγωγή στην Πολιτική Κοινωνιολογία (Περιλαμβάνει και φροντιστηριακό μάθημα)	ΠΟΛΚ 140	6	ναι	6	ΥΠΟ		2^{O}	οχι		
44	Κοινωνιολογία του Πολιτισμού (Περιλαμβάνει και φροντιστηριακό μάθημα)	ΠΟΚΚ 149	6	ναι	6	ΥΠΟ		2^{O}	οχι		

45	Αγγλικά Επίπεδο Β΄	ΑΓΓΚ 020	3	οχι	5	ΥΠΟ		2^{O}	οχι		
46	Μέθοδοι και Τεχνικές της Κοινωνιολογικής Έρευνας Ι (Περιλαμβάνει και φροντιστηριακό μάθημα)	ΜΕΘΚ 131	6	ναι	6	ΥΠΟ		4°	οχι		
47	Αγγλικά Επίπεδο Δ΄	ΑΓΓΚ 040	3	οχι	5	ΥΠΟ		4°	οχι		
48	Εισαγωγή στην Κοινωνιολογία ΙΙ	ΕΙΣΚ 201	3	οχι	5	ΥΕΚ		2^{O} –8°	οχι		
49	Εισαγωγή στην Κοινωνική Ανθρωπολογία	ΑΝΘΚ 220	3	οχι	5	ΥΕΚ		2^{O} –8°	οχι		
50	Κοινωνιολογία της Συλλογικής Δράσης και των Κοινωνικών Κινημάτων	ΚΙΝΚ 246	3	οχι	5	ΥΕΚ		2^{O} –8°	οχι		
51	Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης	ΕΚΠΚ 248	3	οχι	5	ΥΕΚ		2^{O} –8°	οχι		
52	Κοινωνιολογία της Επικοινωνίας	ΕΠΙΚ 251	3	οχι	5	ΥΕΚ		2^{O} –8°	οχι		
53	Κοινωνία, Τεχνολογία και Ανάπτυξη	ΑΝΑΚ 270	3	οχι	5	ΥΕΚ		2^{O} –8°	οχι		
54	Κοινωνιολογία της Θρησκείας	ΘΡΗΚ 285	3	οχι	5	ΥΕΚ		2^{O} –8°	οχι		
55	Κλασικοί Θεωρητικοί: Marx και Weber: Όψεις του πολιτικού	ΘΕΩΚ207	3	οχι	5	ΥΕΠ		2^{O} –8°	οχι		
56	Δημόσιος Λόγος, κοινωνικές αναπαραστάσεις και κοινή γνώμη	ΕΠΙΚ 252	3	οχι	5	ΥΕΠ		2^{O} –8°	οχι		

57	Κοινωνιολογία της Μουσικής	ΚΜΟΚ 259	3	οχι	5	ΥΕΠ		$2^{ο}$ –$8^{ο}$	οχι		
58	Αστική Κοινωνιολογία	ΑΣΤΚ273	3	οχι	5	ΥΕΠ		$2^{ο}$ –$8^{ο}$	οχι		
59	Πολιτισμός και διατροφή σε αγροτικές και ημιαστικές περιοχές	ΑΓΡΚ 293	3	οχι	5	ΥΕΠ		$2^{ο}$ –$8^{ο}$	οχι		
60	Σύγχρονα Ζητήματα Κοινωνιολογίας του Δικαίου	ΔΙΚΚ319	3	οχι	5	ΥΕΣ		$4^{ο}$ – $8^{ο}$	ναι		
61	Ειδικά Θέματα στη Σύγχρονη Κοινωνική Θεωρία Ι	ΘΕΩΚ 311	3	οχι	5	ΥΕΣ		$4^{ο}$ – $8^{ο}$	ναι		
62	Ειδικά Θέματα στη Σύγχρονη Κοινωνική Θεωρία ΙΙ	ΘΕΩΚ312	3	οχι	5	ΥΕΣ		$4^{ο}$ – $8^{ο}$	ναι		
63	Οικονομική Κοινωνιολογία	ΚΟΙΚ 322	3	οχι	5	ΥΕΣ		$4^{ο}$ – $8^{ο}$	ναι		
64	Ειδικά Θέματα Αστικής Κοινωνιολογίας	ΑΣΤΚ 330	3	οχι		ΥΕΣ		$4^{ο}$ – $8^{ο}$	ναι		
65	Ειδικά θέματα στην Κοινωνιολογία του Πολιτισμού και της Τέχνης	ΠΟΚΚ 348	3	οχι	5	ΥΕΣ		$4^{ο}$ – $8^{ο}$	ναι		
66	Κοινωνικο-Οικονομική Αναδιάρθρωση και Κοινωνικά Κινήματα	ΚΟΑΚ 370	3	οχι	5	ΥΕΣ		$4^{ο}$ – $8^{ο}$	ναι		
67	Ειδικά Θέματα στην Κοινωνική Πολιτική και στο Κράτος Πρόνοιας	ΠΡΟΚ 372	3	οχι	5	ΥΕΣ		$4^{ο}$ – $8^{ο}$	ναι		
68	Κοινωνιολογία της Πολιτικής Βίας	ΠΟΒΚ 374	3	οχι	5	ΥΕΣ		$4^{ο}$ – $8^{ο}$	ναι		
69	Ειδικά Θέματα στην Κοινωνική Ανθρωπολογία της Θρησκείας	ΑΝΘΚ 379	3	οχι	5	ΥΕΣ		$4^{ο}$ – $8^{ο}$	ναι		

70	Όψεις του κοινωνικού μετασχηματισμού αγροτικών κοινωνιών στην μεταπολεμική Ελλάδα	ΑΓΡΚ 392	3	οχι	5	ΥΕΣ		$4^{ο} – 8^{ο}$	ναι		
71	Σεμινάριο Ποσοτικών Μεθόδων	ΜΕΘΚ 394	3	οχι	5	ΥΕΣ		$4^{ο} – 8^{ο}$	ναι		
72	Κοινωνιολογία του εθνικισμού (Ελληνικός και Τουρκικός Εθνικισμός)	ΕΘΝΚ 395	3	οχι	5	ΥΕΣ		$4^{ο} – 8^{ο}$	ναι		
73	Κοινωνικές Αναπαραστάσεις του εγκλήματος και της βίας στα ΜΜΕ	ΚΜΜΚ 396	3	οχι	5	ΥΕΣ		$4^{ο} – 8^{ο}$	ναι		
74	Πτυχιακή Εργασία	ΠΤΥΚ 401		οχι	15			$7^{ο}$	ναι		
75	Πρακτική Άσκηση	ΠΡΑΚ 500		οχι	5			$5^{ο} – 8^{ο}$	ναι		

ΜΑΘΗΜΑ	Κωδικός Μαθήματος	Ιστότοπος	Σελίδα Οδηγού Σπουδών	Υπεύθυνος Διδάσκων και Συνεργάτες (ονοματεπώνυμο και βαθμίδα)	Διαλέξεις (Δ), Φροντιστήριο (Φ), Εργαστηριο (Ε)	Σε ποιο εξάμηνο διδάχθηκε; (Εαρ.-Χειμ.)	Αριθμός φοιτητών που ενεγρά-φησαν στο μάθημα	Αριθμός Φοιτητών που συμμετεί-χαν στις εξετάσεις	Αριθμός Φοιτητών που πέρασε επιτυχώς στην κανονική ή επανα-ληπτική εξέταση
1. Αγγλικά Επίπεδο Α΄	181-ΑΓΓΚ010			Χαβρεδάκη Ειρήνη (ΕΕΔΙΠ)		ΧΕΙΜ	164	127	108
2. ΑΓΓΛΙΚΑ ΕΠΙΠΕΔΟ Β΄	181-ΑΓΓΚ020			Χαβρεδάκη Ειρήνη (ΕΕΔΙΠ)		ΕΑΡ	155	113	101
3. Αγγλικά Επίπεδο Γ΄	181-ΑΓΓΚ030			Χαβρεδάκη Ειρήνη (ΕΕΔΙΠ)		ΧΕΙΜ	126	93	82
4. Αγγλικά Επίπεδο Δ΄	181-ΑΓΓΚ040			Χαβρεδάκη Ειρήνη (ΕΕΔΙΠ)		ΕΑΡ	123	95	84
5. Κοινωνική Αλλαγή στον Αγροτικό χώρο/Αγροτική Κοινωνιολογία	181-ΑΓΡΚ290			Βαρδάκη Έλια (Διδάσκων με σύμβαση (Π.Δ. 407/80))		ΧΕΙΜ	246	187	150
6. Πολιτισμός και διατροφή σε	181-ΑΓΡΚ293			Βαρδάκη Έλια		ΕΑΡ	164	119	111

αγροτικές και ημιαστικές περιοχές				(Διδάσκων με σύμβαση (Π.Δ. 407/80))					
7. Τροφή και Κατανάλωση σε Αγροτικές Κοινωνίες: πολιτισμικές διαστάσεις	181-ΑΓΡΚ391			Βαρδάκη Έλια (Διδάσκων με σύμβαση (Π.Δ. 407/80))		ΧΕΙΜ	29	25	25
8. Όψεις του κοινωνικού μετασχηματισμού αγροτικών κοινωνιών στη μεταπολεμική Ελλάδα	181-ΑΓΡΚ392			Βαρδάκη Έλια (Διδάσκων με σύμβαση (Π.Δ. 407/80))		ΕΑΡ	26	20	20
9. Θεωρίες Κοινωνικής Αλλαγής και Ανάπτυξης	181-ΑΝΑΚ145			Χάλαρης Γεώργιος (Αναπληρωτής Καθηγητής)		ΧΕΙΜ	231	148	76
10. Κοινωνία,Τεχνολογία και Ανάπτυξη	181-ΑΝΑΚ270			Ζαμπαρλούκου Στέλλα (Επίκουρος Καθηγητής)		ΕΑΡ	91	47	26
11. Εισαγωγή στην Κοινωνική Ανθρωπολογία	181-ΑΝΘΚ220			Γιαννησοπούλου Μαρία (Διδάσκων με σύμβαση (Π.Δ. 407/80))		ΕΑΡ	135	93	86
12. Σύγχρονη Ανθρωπολογική Θεωρία	181-ΑΝΘΚ231			Γκούνης Κωνσταντίνος (Μόνιμος Επίκουρος)		ΧΕΙΜ	76	20	15
13. Ανθρωπολογία της Θρησκείας και των Τελετουργικών Πρακτικών	181-ΑΝΘΚ285			Γιαννησοπούλου Μαρία (Λέκτορας)		ΧΕΙΜ	180	124	115

14. Ανταλλαγές υλικές και συμβολικές. Το παράδειγμα του δώρου	181-ΑΝΘΚ336			Γιαννησοπούλου Μαρία (Λέκτορας)		ΧΕΙΜ	29	26	26
15. Ειδικά Θέματα στην Ανθρωπολογία της Θρησκείας	181-ΑΝΘΚ379			Γιαννησοπούλου Μαρία (Λέκτορας)		ΕΑΡ	34	28	28
16. Αστική Κοινωνιολογία	181-ΑΣΤΚ273			Αράπογλου Βασίλειος (Λέκτορας)		ΕΑΡ	95	48	12
17. Ειδικά Θέματα Αστικής Κοινωνιολογίας	181-ΑΣΤΚ330			Αράπογλου Βασίλειος (Λέκτορας)		ΕΑΡ	14	8	8
18. Όψεις του Αστικού Φαινομένου στην Ελλάδα	181-ΑΣΤΚ372			Αράπογλου Βασίλειος (Λέκτορας)		ΧΕΙΜ	6	5	5
19. Γαλλικά Επίπεδο Α΄	181-ΓΑΛΚ010			Θεοδωράκη Δέσποινα ()		ΧΕΙΜ	1	1	1
20. ΓΑΛΛΙΚΑ ΕΠΙΠΕΔΟ Β΄	181-ΓΑΛΚ020			Θεοδωράκη Δέσποινα ()		ΕΑΡ	1	1	1
21. Γερμανικά Α΄ Επίπεδο	181-ΓΕΡΚ010			Παππά Ελευθερία ()		ΧΕΙΜ	2	1	1
22. Γερμανικά Γ΄ Επίπεδο	181-ΓΕΡΚ030			Παππά Ελευθερία ()		ΧΕΙΜ	3	1	1
23. Γερμανικά Επίπεδο Δ΄	181-ΓΕΡΚ040			Παππά Ελευθερία ()		ΕΑΡ	2	0	0
24. Αναγν.Κοινωνική Δημογραφία Ι	181-ΔΗΜΚ268			Καλογεράκη Στεφανία (Διδάσκων με σύμβαση (Π.Δ. 407/80))		ΧΕΙΜ	168	139	133
25. Κοινωνιολογία του Δικαίου	181-ΔΙΚΚ219			Πετούση		ΧΕΙΜ	107	43	20

				Βασιλική (Επίκουρος Καθηγήτρια)					
26. Ειδικά Θέματα στην Κοινωνιολογία του Δικαίου	181-ΔΙΚΚ319			Πετούση Βασιλική (Επίκουρος Καθηγήτρια)		ΕΑΡ	25	20	20
27. Ειδικά Θέματα στην Εγκληματολογία	181-ΕΓΚΚ339			Πετούση Βασιλική (Επίκουρος Καθηγήτρια)		ΧΕΙΜ	23	17	17
28. Κοινωνιολογία του Εθνικισμού	181-ΕΘΝΚ295			Σκουλαρίκη Αθηνά (Διδάσκων με σύμβαση (Π.Δ. 407/80))		ΧΕΙΜ	152	111	52
29. Κοινωνιολογία του Εθνικισμού	181-ΕΘΝΚ395			Σκουλαρίκη Αθηνά (Διδάσκων με σύμβαση (Π.Δ. 407/80))		ΕΑΡ	26	17	17
30. Εισαγωγή στην Κοινωνιολογία Ι	181-ΕΙΣΚ100			Παπαϊωάννου Σκεύος (Καθηγητής)		ΧΕΙΜ	254	180	110
31. Εισαγωγή στην Κοινωνιολογία ΙΙ	181-ΕΙΣΚ201			Αχείμαστος Μύρων (Επίκουρος Καθηγητής)		ΧΕΙΜ	1	20	14
32. Εισαγωγή στην Κοινωνιολογία ΙΙ	181-ΕΙΣΚ201			Αχείμαστος Μύρων (Επίκουρος Καθηγητής)		ΕΑΡ	57	20	14

33. Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης	181-ΕΚΠΚ248			Παπαϊωάννου Σκεύος (Διδάσκων με σύμβαση (Π.Δ. 407/80))		ΕΑΡ	170	111	85
34. Κοινωνιολογία του Ελεύθερου Χρόνου	181-ΕΛΕΚ215			Ζαϊμάκης Ιωάννης (Επίκουρος Καθηγητής)		ΧΕΙΜ	221	155	102
35. Ειδικά Θέματα στην Κοινωνιολογία του Ελεύθερου Χρόνου	181-ΕΛΕΚ315			Ζαϊμάκης Ιωάννης (Επίκουρος Καθηγητής)		ΧΕΙΜ	29	24	24
36. Κοινωνιολογία της Επικοινωνίας	181-ΕΠΙΚ251			Κωνσταντινίδου Χριστίνα (Επίκουρος Καθηγήτρια)		ΕΑΡ	96	47	35
37. Δημόσιος λόγος, κοινωνικές αναπαραστάσεις και κοινή γνώμη	181-ΕΠΙΚ252			Σκουλαρίκη Αθηνά (Διδάσκων με σύμβαση (Π.Δ. 407/80))		ΕΑΡ	141	88	61
38. Κοινωνική Θεωρία Ι (Κλασική Θεωρία)	181-ΘΕΩΚ106			Ιακώβου Βασιλική (Επίκουρος Καθηγητής)		ΧΕΙΜ	234	162	111
39. Κοινωνική Θεωρία ΙΙ (Κλασικοί Θεωρητικοί)	181-ΘΕΩΚ107			Λαβράνου Αλίκη (Επίκουρος Καθηγητής)		ΕΑΡ	257	176	70
40. Κοινωνική Θεωρία ΙΙΙ (Σύγχρονη)	181-ΘΕΩΚ108			Γκούνης Κωνσταντίνος (Λέκτορας)		ΧΕΙΜ	244	139	80

41. Κλασικοί Θεωρητικοί : Max Weber : Οψεις του Πολιτισμού	181-ΘΕΩΚ207			Τάσης Θεοφάνης (Διδάσκων με σύμβαση (Π.Δ. 407/80))		ΕΑΡ	112	36	27
42. Βασικοί Τύποι Κοινωνιολογικών Θεωριών	181-ΘΕΩΚ250			Φαράκλας Γεώργιος (Διδάσκων με σύμβαση (Π.Δ. 407/80))		ΧΕΙΜ	1	0	0
43. Ειδικά Θέματα στη Σύγχρονη Κοινωνική Θεωρία	181-ΘΕΩΚ311			Ρωμανός Βασίλειος (Λέκτορας)		ΕΑΡ	29	26	26
44. Ειδικά Θέματα στη Σύγχρονη Κοινωνική Θεωρία ΙΙ	181-ΘΕΩΚ312			Τάσης Θεοφάνης (Διδάσκων με σύμβαση (Π.Δ. 407/80))		ΕΑΡ	17	11	11
45. Η Θέση του Βέμπερ για την Προτεσταντική Ηθική και η Σχετική Συζήτηση Σήμερα	181-ΘΕΩΚ317			Κονιόρδος Σωκράτης (Επίκουρος Καθηγητής)		ΧΕΙΜ	32	22	22
46. Κοινωνιολογία της Θρησκείας	181-ΘΡΗΚ285			Αχείμαστος Μύρων (Επίκουρος Καθηγητής)		ΕΑΡ	112	51	36
47. Ιδεολογία και Κουλτούρα	181-ΙΔΕΚ247			Αχείμαστος Μύρων (Επίκουρος Καθηγητής)		ΧΕΙΜ	125	64	36
48. Ισλάμ και Ετερότητες στα Βαλκάνια	181-ΙΕΒΚ287			Μάρκου Αικατερίνη (Λέκτορας)		ΧΕΙΜ	121	69	32

49. Ισπανικά Επίπεδο Α΄	181-ΙΣΠΚ010			Μαδαριάγα Ελισάβετ ()		ΧΕΙΜ	2	1	1
50. Ισπανικά Επίπεδο Β΄	181-ΙΣΠΚ020			Μαδαριάγα Ελισάβετ ()		ΕΑΡ	2	1	1
51. Ισπανικά Επίπεδο Δ΄	181-ΙΣΠΚ040			Μαδαριάγα Ελισάβετ ()		ΕΑΡ	4	3	3
52. Κοινωνική Ιστορία	181-ΙΣΤΚ120			Φουρναράκη Ελένη (Μόνιμος Επίκουρος)		ΕΑΡ	284	189	84
53. Ιταλικά Επίπεδο Α΄	181-ΙΤΑΚ010			Γιαννακοδήμου Νέλα ()		ΧΕΙΜ	3	2	2
54. Ιταλικά Επίπεδο Β΄	181-ΙΤΑΚ020			Γιαννακοδήμου Νέλα ()		ΕΑΡ	3	2	2
55. Ιταλικά Επίπεδο Γ΄	181-ΙΤΑΚ030			Γιαννακοδήμου Νέλα ()		ΧΕΙΜ	2	2	1
56. ΙΤΑΛΙΚΑ Δ΄ΕΠΙΠΕΔΟ	181-ΙΤΑΚ040			Γιαννακοδήμου Νέλα ()		ΕΑΡ	3	3	3
57. Κοιν/γία της Συλλογικής Δράσης και των Κοινωνικών Κινημάτων	181-ΚΙΝΚ246			Σερντεδάκις Νικόλαος (Επίκουρος Καθηγητής)		ΕΑΡ	129	72	48
58. Ειδικά Θέματα στην Κοιν/γία των Κοινωνικών Κινημάτων	181-ΚΙΝΚ371			Σερντεδάκις Νικόλαος (Επίκουρος Καθηγητής)		ΧΕΙΜ	30	23	23
59. Κοινωνικές αναπαραστάσεις του εγκλήματος και της βίας στα ΜΜΕ	181-ΚΜΜΚ396			Κωνσταντινίδου Χριστίνα (Επίκουρος Καθηγήτρια)		ΕΑΡ	23	12	9
60. Κοινωνιολογία της Μουσικής	181-ΚΜΟΚ259			Ζαϊμάκης Ιωάννης		ΕΑΡ	276	209	142

				(Επίκουρος Καθηγητής)					
61. Κοινωνική-Οικονομ.Αναδιάρθρωση & Κοινωνικά Κινήματα	181-ΚΟΑΚ370			Χάλαρης Γεώργιος (Αναπληρωτής Καθηγητής)		ΕΑΡ	19	16	16
62. Οικονομική Κοινωνιολογία	181-ΚΟΙΚ232			Κονιόρδος Σωκράτης (Επίκουρος Καθηγητής)		ΧΕΙΜ	76	32	16
63. Οικονομική Κοινωνιολογία	181-ΚΟΙΚ322			Κονιόρδος Σωκράτης (Επίκουρος Καθηγητής)		ΕΑΡ	15	8	8
64. Μέθοδοι και Τεχνικές της Κοινωνιολογικής Έρευνας Ι	181-ΜΕΘΚ131			Τσιώλης Γεώργιος (Επίκουρος Καθηγητής)		ΕΑΡ	190	116	82
65. Μέθοδοι και Τεχνικές της Κοινωνιολογικής Έρευνας ΙΙ	181-ΜΕΘΚ132			Παπαγεωργίου Παναγιώτα (Αναπληρώτρια Καθηγήτρια)		ΧΕΙΜ	227	145	74
66. Εισαγωγή στη Μεθοδολογία της Κοινωνιολογικής Έρευνας	181-ΜΕΘΚ290			Τσιώλης Γεώργιος (Επίκουρος Καθηγητής)		ΧΕΙΜ	83	56	37
67. Η βιογραφική και αφηγηματική προσέγγιση στην Κοινωνιολογία	181-ΜΕΘΚ390			Τσιώλης Γεώργιος (Επίκουρος Καθηγητής)		ΧΕΙΜ	25	21	21
68. Θεωρία και Ανάλυση Λόγου	181-ΜΕΘΚ391			Σκουλαρίκη		ΧΕΙΜ	30	17	17

				Αθηνά (Διδάσκων με σύμβαση (Π.Δ. 407/80))					
69. Ποιοτικές Μέθοδοι	181-ΜΕΘΚ392			Μάρκου Αικατερίνη (Λέκτορας)		ΧΕΙΜ	24	22	22
70. Σεμινάριο Ποσοτικών Μεθόδων	181-ΜΕΘΚ394			Καλογεράκη Στεφανία (Διδάσκων με σύμβαση (Π.Δ. 407/80))		ΕΑΡ	27	26	26
71. Εφαρμοσμένη Κοινωνική Έρευνα	181-ΜΕΘΚ396			Καλογεράκη Στεφανία (Διδάσκων με σύμβαση (Π.Δ. 407/80))		ΧΕΙΜ	36	28	28
72. Πολιτική Κοινωνιολογία των ΜΜΕ	181-ΜΜΕΚ254			Κωνσταντινίδου Χριστίνα (Επίκουρος Καθηγήτρια)		ΧΕΙΜ	124	65	26
73. Κοινωνιολογία του Κινηματογράφου	181-ΜΜΕΚ255			Σηφάκη Ειρήνη (Διδάσκων με σύμβαση (Π.Δ. 407/80))		ΧΕΙΜ	348	263	241
74. Εισαγωγή στην Κοινωνιολογία της Κοινωνίας των Πληροφοριών	181-ΠΛΗΚ253			Σαματάς Μηνάς (Αναπληρωτής Καθηγητής)		ΧΕΙΜ	74	34	28
75. Κοινωνιολογία της Πολιτικής Βίας	181-ΠΟΒΚ374			Σερντεδάκις Νικόλαος (Επίκουρος Καθηγητής)		ΕΑΡ	38	18	18

76. Κοινωνιολογία του Πολιτισμού	181-ΠΟΚΚ149			Γκούνης Κωνσταντίνος, Σηφάκη Ειρήνη (Διδάσκων με σύμβαση (Π.Δ. 407/80))		ΕΑΡ	300	208	93
77. Ειδικά Θέματα στην Κοινωνιολογία του Πολιτισμού και της Τέχνης	181-ΠΟΚΚ348			Σηφάκη Ειρήνη (Διδάσκων με σύμβαση (Π.Δ. 407/80))		ΕΑΡ	42	16	16
78. Εισαγωγή στην Πολιτική Κοινωνιολογία	181-ΠΟΛΚ140			Σαματάς Μηνάς (Αναπληρωτής Καθηγητής)		ΕΑΡ	232	130	102
79. Κοινωνική Πολιτική και Κράτος Πρόνοιας	181-ΠΟΛΚ265			Ζαμπαρλούκου Στέλλα (Επίκουρος Καθηγητής)		ΧΕΙΜ	84	48	29
80. Πολιτικά Κόμματα και Κοινωνική Δράση στη Μεταπολιτευτική Ελλάδα	181-ΠΟΛΚ324			Ζαμπαρλούκου Στέλλα (Επίκουρος Καθηγητής)		ΧΕΙΜ	62	21	21
81. Ειδικά Θέματα στην Κουλτούρα και στην Ιδεολογία	181-ΠΟΛΚ343			Αχείμαστος Μύρων (Επίκουρος Καθηγητής)		ΧΕΙΜ	19	11	11
82. Πρακτική Άσκηση	181-ΠΡΑΚ500			Ζαϊμάκης Ιωάννης (Επίκουρος Καθηγητής)		ΧΕΙΜ	6	5	4
83. Πρακτική Άσκηση	181-ΠΡΑΚ500			Ζαϊμάκης Ιωάννης (Επίκουρος		ΕΑΡ	10	4	5

				Καθηγητής)					
84. Ειδικά Θέματα στην Κοινωνική Πολιτική και το Κράτος Πρόνοιας	181-ΠΡΟΚ372			Ζαμπαρλούκου Στέλλα (Επίκουρος Καθηγητής)		ΕΑΡ	15	10	10
85. Πτυχιακή εργασία	181-ΠΤΥΚ400			Μοσχονάς Ανδρέας (Καθηγητής)		ΧΕΙΜ	8	2	2
86. Πτυχιακή Εργασία	181-ΠΤΥΚ401			Καλογεράκη Στεφανία (Διδάσκων με σύμβαση (Π.Δ. 407/80))		ΕΑΡ	4	1	1
87. Κοινωνική Στατιστική	181-ΣΤΑΚ130			Σηφάκη Ειρήνη (Διδάσκων με σύμβαση (Π.Δ. 407/80))		ΕΑΡ	306	124	71
88. Πολιτισμός, Επικοινωνία & Τοπικός Χώρος	181-ΤΟΠΚ399			Χαβρεδάκη Ειρήνη (ΕΕΔΙΠ)		ΧΕΙΜ	29	23	23

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ SOCRATES/ERASMUS ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2009/2010, ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑΣ

ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟ ΙΔΡΥΜΑ	**ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ**	**Αριθμ. Φοιτητών**	**Μήνες παραμονής**	**Μετακινούμενος διδάσκων**
ΑΓΓΛΙΑ				
University of Kent at Canterbury	Κούση	1 (Advanced)	3	
London Metropolitan University	Κούση	2 (Low or Advanced)	3	1
ΑΥΣΤΡΙΑ				
University of Vienna	Κούση	1 (Advanced)	3	
ΓΑΛΛΙΑ				
Universite Lumiere (Lyon II)	Παπαϊωάννου	1	6	
Universite de Metz	Κωνσταντινίδου	1	6	1
Universite Pierre Mendes France de Grenoble	Κωνσταντινίδου	1	6	1

Universite de Toulouse – II- Le Mirail	Κωνσταντινίδου	1	6	1
Universite Picardie	Κούση	1	6	1
ΓΕΡΜΑΝΙΑ				
Freie Universitat Berlin	Κούση	1 (Low or Advanced)	6	1 Χάλαρης
Humboldt Universitaet	Παπαϊωάννου	1	6	Παπαϊωάννου
Johann Wolfgang Goethe-Universitaet	Παπαϊωάννου	1 (Low or Advanced)	6	
Universitaet Gottingen	Παπαϊωάννου	εισερχόμενοι		1 (Παπαϊωάννου)
Universities Kassel	Παπαϊωάννου	εισερχόμενοι		
Universitaet Hannover	Κούση	1 Low or Advanced	6	
Universitaet Jena	Λαβράνου	1 Low or Advanced	6	1 (Λαβράνου)
ΙΣΠΑΝΙΑ				
Universidad Complutense de Madrid	Κούση	2 (Low or Advanced)	8	

ΙΤΑΛΙΑ				
Universita degli studi della Calabria	Παπαϊωάννου	εισερχόμενοι		
Universita degli studi di Firenze	Κούση	1 (Low or Advanced)	6	1 Κούση
University of Trento	Κούση	1 (Advanced)	6	1 Κούση
Universita di Milanoo-Bicocca	Κονιόρδος	1	4	
ΚΥΠΡΟΣ				
Πανεπιστήμιο Κύπρου	Κονιόρδος	3 (Low or Advanced)	6	1 Κονιόρδος
ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ				
Kaunas University	Κούση	2 (Low or Advanced)	3	1 Κούση
ΠΟΛΩΝΙΑ				1
Uniwersitet Jagiellonski	Γκούνης	2 (Low or Advanced)	9	
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ				

Instituto Superior de Ciencias do Trabalho e da Empresa	Παπαγεωργίου	1 (Low or Advanced)	6	1 Παπαγεωργίου
Ινστιτούτο ISEG του Τεχνικού Πανεπιστημίου	Κονιόρδος	1 (Low or Advanced)	6	1
ΣΟΥΗΔΙΑ				
Linkopings Universitet	Παπαϊωάννου	1	5	
ΤΟΥΡΚΙΑ				
Maltepe University	Μάρκου	2	6	1

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

Μετακινήσεις Φοιτητών Τμήματος Κοινωνιολογίας με ERASMUS

	2008-2009	**2007-2008**	**2006-2007**	**2005-2006**	**2004-2005**	***Σύνολο***
Φοιτητές του Τμήματος που φοίτησαν σε άλλο Α.Ε.Ι. ή άλλο Τμήμα	3	6	4	5	4	**22**
Επισκέπτες φοιτητές άλλων Α.Ε.Ι. ή Τμημάτων στο Τμήμα	3	3	3	5	8	**22**
Σύνολο	**6**	**9**	**7**	**10**	**12**	**44**

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI

Αξιολόγηση του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών «Κοινωνιολογία»: *η οπτική των μεταπτυχιακών φοιτητών / φοιτητριών.*

Η αξιολόγηση του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών «Κοινωνιολογία» μέσα από την οπτική των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών βασίζεται στην επεξεργασία υλικού, που έχει παραχθεί στο πλαίσιο της διαδικασίας αυτό-αξιολόγησης του εν λόγω προγράμματος. Ειδικότερα, πρόκειται για το υλικό που παρήχθη μέσω της διενέργειας μιας ομάδας εστίασης (focus group[20]) και πραγματοποιήθηκε στις 8 Νοεμβρίου 2008 στο Ρέθυμνο. Σε αυτήν συμμετείχαν οκτώ μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες (6 γυναίκες και 2 άνδρες, 5 εισαχθέντες το 2007 και 3 εισαχθέντες το 2006, 3 απόφοιτοι Τμημάτων Κοινωνιολογίας και 5 απόφοιτοι άλλων Τμημάτων). Η ομάδα εστίασης διήρκεσε 3 ώρες και 5 λεπτά. Τον σχεδιασμό της ομάδας εστίασης, τη διενέργειά της και την ανάλυση του παραγόμενου υλικού ανέλαβαν ο *Γιώργος Τσιώλης,* Επίκουρος Καθηγητής στο Τμήμα Κοινωνιολογίας, και η *Ελένη Ταμιωλάκη,* υποψήφια διδάκτωρ στο ίδιο Τμήμα.

Σημαντικότερα ευρήματα:

1. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες προέβαλλαν ποικίλους και διαφορετικούς λόγους για τους οποίους επέλεξαν τη φοίτησή τους στο συγκεκριμένο ΜΠΣ. Διαφαίνεται, ωστόσο, μια διαφοροποίηση των λόγων, που προέβαλαν οι απόφοιτοι Τμημάτων Κοινωνιολογίας έναντι εκείνων που επικαλέσθηκαν οι απόφοιτοι άλλων Τμημάτων. Για τους πρώτους η φοίτηση στο εν λόγω ΜΠΣ κατανοείται ως «φυσική συνέχεια» των προπτυχιακών τους Σπουδών, με σκοπό τη συστηματική ενασχόληση με περιεχόμενα της Κοινωνιολογίας και την εμβάθυνση σε αυτά. Αντιθέτως, οι απόφοιτοι άλλων Τμημάτων κάνουν λόγο για μια λιγότερο στοχοθετημένη επιλογή, που εντάσσεται κυρίως στο πλαίσιο της «προσωπικής αναζήτησης» και της «διεύρυνσης των γνωστικών τους οριζόντων» εν γένει. Έχει, ωστόσο, ενδιαφέρον πως κανείς από τους φοιτητές/τριες δεν συνέδεσε ρητώς την επιλογή φοίτησης στο εν λόγω ΜΠΣ με κάποια συγκεκριμένη επαγγελματική στόχευση και προοπτική.

2. Οι απόφοιτοι Τμημάτων Κοινωνιολογίας επεσήμαναν την ανάγκη ύπαρξης εξειδικευμένων μεταπτυχιακών προγραμμάτων στην Κοινωνιολογία, που θα πραγματεύονταν σε βάθος (θεωρητικά και ερευνητικά) ειδικές θεματικές περιοχές και θα διακρίνονταν ως προς τούτο από τα περιεχόμενα του προπτυχιακού προγράμματος σπουδών. Αντιθέτως, όπως επισημαίνουν, στο συγκεκριμένο μεταπτυχιακό πρόγραμμα υπό τον ευρύτατο τίτλο «Κοινωνιολογία» επαναλαμβάνονται συχνά περιεχόμενα μαθημάτων, που έχουν διδαχθεί και στο προπτυχιακό πρόγραμμα. Η προσπάθεια να επιτευχθεί η θεματική εστίαση και εξειδίκευση μέσα από τη θέσπιση δύο διακριτών κατευθύνσεων (Κοινωνική Οργάνωση & Κοινωνική Μεταβολή, Πολιτισμός: Πρακτικές και Συγκρούσεις) δεν επιτυγχάνεται, αφού (α) δεν προσφέρονται όλα εκείνα τα μαθήματα, που προβλέπονται για την κάθε κατεύθυνση στον Οδηγό Σπουδών, και (β) υποβαθμίζεται η μια κατεύθυνση μέσω της ανισομερούς κατανομής των μαθημάτων στις δύο κατευθύνσεις. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές,

[20] Για τις ομάδες εστίασης (focus group) βλ. ενδεικτικά Morgan D. *Focus groups as qualitative research*. London: Sage 1997, Krueger, R.A. & Casey M.A. *Focus Groups: a Practical Guide for Applied Research.* London: Sage 1998.

που είναι απόφοιτοι άλλων Τμημάτων, αντιθέτως, αξιολογούν θετικά τον ευρύ θεματικό ορίζοντα του ΜΠΣ, αφού κατ΄ αυτόν τον τρόπο αφενός μπορούν να έρθουν σε επαφή με περισσότερες περιοχές της κοινωνιολογικής πειθαρχίας και να αποκτήσουν κοινωνιολογική παιδεία, αφετέρου μπορούν με μεγαλύτερη ελευθερία να συνδέσουν κοινωνιολογικά περιεχόμενα με τα ειδικά τους ενδιαφέροντα και το επιστημονικό υπόβαθρο που διαθέτουν από τις προηγούμενες σπουδές τους.

3. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες, που είναι ταυτόχρονα και απόφοιτοι Τμημάτων Κοινωνιολογίας, θεωρούν ότι τόσο το επαγγελματικό προφίλ και τα επαγγελματικά δικαιώματα των αποφοίτων κοινωνιολογίας, όσο και οι δυνατότητες απορρόφησής τους στην αγορά εργασίας είναι ιδιαίτερα ασαφείς και προβληματικές. Η ασάφεια αυτή θεωρούν ότι παραμένει και αναπαράγεται στο πλαίσιο ενός ΜΠΣ, που είναι τόσο ευρύ και γενικό.

Γενικότερα, ωστόσο, σε ό,τι αφορά την αναγκαιότητα σύνδεση του ΜΠΣ με την αγορά εργασίας καταγράφηκαν οι παρακάτω τοποθετήσεις:

Α. Το ΜΠΣ δεν θα πρέπει να οργανώνεται και να λειτουργεί με βάση τις επιταγές και τις προτεραιότητες της αγοράς εργασίας. Το πώς θα αξιοποιηθούν τα περιεχόμενα του προγράμματος ως επαγγελματικά εφόδια είναι ατομική υπόθεση του κάθε αποφοίτου.

Β. Είναι τόσο υποβαθμισμένοι οι κοινωνιολόγοι ως επαγγελματική κατηγορία και τόσες λίγες οι δυνατότητες να απασχοληθούν στον τομέα τους, που δεν έχει νόημα να προσαρμοστεί προς μια τέτοια κατεύθυνση το ΜΠΣ.

Γ. Το προφίλ του υπάρχοντος διδακτικού προσωπικού στο Τμήμα Κοινωνιολογίας είναι τέτοιο που δεν μπορεί να υποστηρίξει ένα ΜΠΣ προσανατολισμένο στην αγορά εργασίας.

Δ. Ένα θεματικά εστιασμένο και εξειδικευμένο ΜΠΣ θα μπορούσε να παράσχει στους φοιτητές του σημαντικά εφόδια για την ενίσχυση της θέσης τους στην αγορά εργασίας.

4. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές που έχουν αποφοιτήσει από άλλα Τμήματα απαντούν καταφατικά στο αν θα μπορέσουν να αξιοποιήσουν τις μεταπτυχιακές τους σπουδές στους μελλοντικούς επαγγελματικούς τους στόχους. Έχοντας αποφοιτήσει από Τμήματα των οποίων το περιεχόμενο των σπουδών αντιστοιχεί σε συγκεκριμένους και διακριτούς επαγγελματικούς ρόλους (π.χ. κοινωνική εργασία), θεωρούν ότι με τις μεταπτυχιακές τους σπουδές στην Κοινωνιολογία εμπλουτίζουν τον γνωστικό τους ορίζοντα και βελτιώνουν το επαγγελματικό τους προφίλ. Αντίθετα, οι φοιτητές, που έχουν ολοκληρώσει προπτυχιακές σπουδές στην Κοινωνιολογία, δεν θεωρούν ότι μετά την αποφοίτησή τους από το συγκεκριμένο ΜΠΣ θα έχει βελτιωθεί η θέση τους στην αγορά εργασίας. Η αδυναμία τους να αναγνωρίσουν συνδέσεις των περιεχομένων του προπτυχιακού προγράμματος με επαγγελματικές δυνατότητες και ρόλους παραμένει και στο μεταπτυχιακό επίπεδο. Παρότι αποδέχονται ότι στις μεταπτυχιακές τους σπουδές αποκτούν περισσότερες γνώσεις σχετικά με πτυχές του αντικειμένου τους (Κοινωνιολογία), συνεχίζουν να μην μπορούν να συνδέσουν τα περιεχόμενα που διδάσκονται με ενδεχόμενες επαγγελματικές δυνατότητες και προοπτικές. Αρθρώνουν ως εκ τούτου το αίτημα της θεματικής εστίασης και εξειδίκευσης του ΜΠΣ, έτσι ώστε μέσα από τη φοίτησή τους σε αυτό να προσδιοριστεί και να ενισχυθεί το επαγγελματικό τους προφίλ.

5. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές αξιολογούν τα περισσότερα μαθήματα που διδάσκονται στο ΜΠΣ ως ενδιαφέροντα. Θεωρούν, ωστόσο, ότι το κατά πόσο ένα μάθημα παρουσιάζει ενδιαφέρον εξαρτάται κυρίως από τη διάθεση των διδασκόντων και τον τρόπο διδασκαλίας και λιγότερο από το περιεχόμενό του.

6. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες θεωρούν πως τα μαθήματα που είναι αρθρωμένα με σπονδυλωτό τρόπο (περιλαμβάνουν, δηλαδή, διαφορετικές ενότητες τις οποίες διδάσκουν διαφορετικοί διδάσκοντες) δίνουν μια καλειδοσκοπική εικόνα του πραγματευόμενου αντικειμένου ή πεδίου, στο βαθμό που περισσότεροι διδάσκοντες παρουσιάζουν διαφορετικές πτυχές και οπτικές. Συχνά, ωστόσο, απουσιάζει ένα συνεκτικό νήμα των διαφορετικών αυτών οπτικών. Επίσης, ενώ οι φοιτητές πληροφορούνται για τις διαφορετικές όψεις του ιδίου αντικειμένου από διαφορετικούς διδάσκοντες, δύσκολα αποκτούν μια σε βάθος κατανόηση του αντικειμένου, ειδικότερα όσον αφορά δεξιότητες και τεχνικές τις οποίες θα πρέπει να μάθουν να εφαρμόζουν (π.χ. μεθόδους συλλογής και ανάλυσης δεδομένων).

7. Στα περισσότερα μαθήματα του ΜΠΣ εφαρμόζεται ο δασκαλοκεντρικός τρόπος διδασκαλίας. Ενίοτε, ωστόσο, εφαρμόζονται με πρωτοβουλία του διδάσκοντα και εναλλακτικές μορφές διδασκαλίας. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές θεωρούν αποτελεσματικότερους τους εναλλακτικούς τύπου διδασκαλίας. Ειδικότερα, αναφέρουν ως καλές πρακτικές τις ακόλουθες:

- Την επιλογή σειράς κειμένων στην αρχή του εξαμήνου, τα οποία επεξεργάζονται οι φοιτητές και συζητιόνται ένα ανά εβδομάδα στο μάθημα. Οι συνομιλητές μας δέχτηκαν, ωστόσο, ότι η πρακτική αυτή προϋποθέτει την ενεργητική συμμετοχή και τη δέσμευση από την πλευρά των φοιτητών.
- Τον εμπλουτισμό του μαθήματος με ερευνητικές ασκήσεις και εφαρμογές καθώς και με δραστηριότητες που συνδέουν τις θεωρητικές επεξεργασίες με την επιτόπια επόπτευση του εξεταζόμενου πεδίου (π.χ. εκπαιδευτικές επισκέψεις και μικρές ερευνητικές ασκήσεις σε σχετικούς οργανισμούς και φορείς).

8. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες εκτιμούν ότι στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα *δεν* υπάρχει ποικιλία προσφερομένων μαθημάτων και συνεπώς περιορίζονται οι δυνατότητες επιλογής τους. Επισημαίνουν, επίσης, την ανισοκατανομή των προσφερομένων μαθημάτων στις δύο κατευθύνσεις, εις βάρος της κατεύθυνσης «Πολιτισμός: Πρακτικές και Συγκρούσεις». Αυτό περιορίζει ακόμη περισσότερο τις δυνατότητες επιλογής των φοιτητών που έχουν επιλέξει τη συγκεκριμένη κατεύθυνση.

9. Η δυνατότητα σύνδεσης των μαθημάτων, ώστε να μπορεί ο φοιτητής να φτιάξει μια συνεκτική διαδρομή μέσα στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών, είναι εφικτή σε *περιορισμένο* βαθμό. Αυτό οφείλεται εν μέρει στην πολλαπλότητα των ενδιαφερόντων που διαμορφώνονται από φοιτητές, οι οποίοι δεν έχουν κοινό γνωστικό υπόβαθρο, καθώς και στους περιορισμούς που θέτει ο μειωμένος αριθμός προσφερομένων μαθημάτων. Συνεπώς, και τα θέματα των διπλωματικών εργασιών συχνά δεν αποτελούν απολήξεις ενός κύκλου διασυνδεδεμένων μαθημάτων.

10. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες θεωρούν *αδύναμη* τη σύνδεση του μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών με την εμπειρική κοινωνική έρευνα. Προτείνουν, δε, για την ισχυροποίηση μιας τέτοιας σύνδεσης τα παρακάτω:

- την ενεργή συμμετοχή των φοιτητών/τριων, κατά την διάρκεια των μεταπτυχιακών τους σπουδών, σε ερευνητικά προγράμματα του Τμήματος.

- τον εμπλουτισμό των σχετικών μαθημάτων (π.χ. μαθήματα Μεθόδων Έρευνας) με ερευνητικές ασκήσεις για την εμπέδωση μεθόδων και τεχνικών μέσω της πρακτικής τους εφαρμογής (έστω και στο πειραματικό επίπεδο μιας ερευνητικής άσκησης).
- τον εμπλουτισμό των θεματικών μαθημάτων με στοιχεία από επίκαιρες εμπειρικές έρευνες, ελληνικές και διεθνείς, παράλληλα με τη θεωρητική διαπραγμάτευση των συγκεκριμένων θεματικών περιοχών.

11. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες κλήθηκαν να αξιολογήσουν το κατά πόσο το μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών, όπως είναι οργανωμένο, αποτελεί βαρύ φόρτο εργασίας για τους φοιτητές. Στο παραπάνω ερώτημα εκφράστηκαν οι εξής διαφορετικές απόψεις:

1η άποψη. Ο αριθμός των μαθημάτων κρίνεται υπερβολικός. Θα πρέπει να μειωθούν τα μαθήματα και να αυξηθεί παράλληλα ο βαθμός δυσκολίας των εργασιών, έτσι ώστε να μελετάται η ύλη των μαθημάτων σε μεγαλύτερο βάθος. Ο συνολικός αριθμός των απαιτουμένων μαθημάτων θα πρέπει να ολοκληρώνεται στο πρώτο έτος. Το δεύτερο έτος θα πρέπει να αφιερώνεται αποκλειστικά στη διπλωματική εργασία, η οποία με αυτόν τον τρόπο θα αναβαθμιστεί και θα αποκτήσει μεγαλύτερη βαρύτητα.

2η άποψη. Ο αριθμός των μαθημάτων είναι ικανοποιητικός και δεν κρίνεται αναγκαία η μείωση των μαθημάτων. Εφόσον το συγκεκριμένο ΜΠΣ είναι «πλήρους φοίτησης», τα δύο χρόνια είναι απολύτως επαρκής χρόνος, για να ολοκληρώσουν οι φοιτητές τον απαιτούμενο αριθμό των μαθημάτων και να εκπονήσουν μια αξιόλογη διπλωματική εργασία. Η μείωση του αριθμού των απαιτουμένων μαθημάτων θα επιφέρει στην πράξη και τη μείωση των προσφερομένων μαθημάτων - κάτι που δεν είναι επιθυμητό.

12. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες ανέφεραν ως λόγους για την καθυστέρηση ολοκλήρωσης των μεταπτυχιακών τους σπουδών τους ακόλουθους:

- Λόγοι που εμπίπτουν στην περιοχή της προσωπικής ευθύνης των φοιτητών και έχουν να κάνουν με την κακή οργάνωση του χρόνου τους, καθώς και την έλλειψη πειθαρχίας και δέσμευσης, που απαιτεί η φοίτηση σε μεταπτυχιακό επίπεδο.
- Έλλειψη του απαραίτητου διαθέσιμου χρόνου λόγω της υποχρέωσης κάποιων εκ των φοιτητών να εργάζονται σε σταθερή βάση.
- Οι φοιτητές, που εντάσσονται στο ΜΠΣ χωρίς να διαθέτουν κοινωνιολογική προπαίδευση, συχνά χρειάζονται περισσότερο χρόνο, ώστε να μπορέσουν να εξοικειωθούν με τα κοινωνιολογικά περιεχόμενα.
- Η καθυστέρηση μπορεί να οφείλεται σε πρακτικές δυσκολίες, οι οποίες σχετίζονται με την έρευνα πεδίου μιας διπλωματικής εργασίας που έχει ερευνητικό χαρακτήρα.
- Κάποιοι φοιτητές καθυστερούν να ολοκληρώσουν τη διπλωματική τους εργασία εξαιτίας της αδυναμία του επιβλέποντος διδάσκοντα να καθοδηγήσει ουσιαστικά τη διπλωματική εργασία την οποία έχει αναλάβει.

13. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες αξιολογούν ως ιδιαίτερα καθοριστική τη σχέση και τη συνεργασία του επιβλέποντος καθηγητή με τον μεταπτυχιακό φοιτητή και την ουσιαστική καθοδήγηση κατά τη διάρκεια εκπόνησης της διπλωματικής εργασίας.

Δευτερευόντως, αξιολογούν ως χρήσιμη τη θέσπιση οργανωμένων και συλλογικών διαδικασιών (σεμινάρια ή ημερίδες), στις οποίες θα παρουσιάζεται δημόσια και θα συζητιέται η εξέλιξη της διπλωματικής εργασίας. Θεωρούν, ωστόσο, ότι το Διαρκές Σεμινάριο, που πραγματοποιείται σε τακτά χρονικά διαστήματα στο

πλαίσιο του ΜΠΣ με σκοπό να βοηθήσει του μεταπτυχιακούς φοιτητές κατά την εκπόνηση της διπλωματικής τους εργασίας, δεν έχει επιτύχει το στόχο του για τους παρακάτω λόγους: Σπάνια επιτυγχάνονται συγκλίσεις στα θέματα και τα προβλήματα που συζητιόνται. Λείπει, συνεπώς, η βάση για την ανάπτυξη μιας συζήτησης κοινού ενδιαφέροντος και έτσι η παρουσίαση περιορίζεται στο να είναι μια προσωπική υπόθεση εκείνου που παρουσιάζει απέναντι στην τριμελή επιτροπή της διπλωματικής του. Κατ΄ αυτόν τον τρόπο, όμως, η εν λόγω διαδικασία λαμβάνει περισσότερο το χαρακτήρα μιας πρώιμης εξέτασης και λιγότερο το χαρακτήρα της συμβουλευτικής υποστήριξης. Γι΄ αυτό πολλοί φοιτητές επιδιώκουν να την αποφύγουν.

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές υποστήριξαν, επίσης, ότι θα πρέπει να τηρούνται κατ΄ αρχήν οι προθεσμίες (deadlines) για την ολοκλήρωση των διπλωματικών εργασιών. Οι παρατάσεις να παρέχονται για σοβαρούς λόγους και να έχουν περιορισμένο χρονικό ορίζοντα. Ειδική μέριμνα θα πρέπει να λαμβάνεται για τους εργαζόμενους μεταπτυχιακούς φοιτητές.

14. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες κλήθηκαν να σκιαγραφήσουν το προφίλ του «καλού» ακαδημαϊκού δασκάλου. Ως στοιχεία του «καλού» ακαδημαϊκού δασκάλου οι μεταπτυχιακοί φοιτητές ανέφεραν τα εξής:

- να χαρακτηρίζεται από ακαδημαϊκή κουλτούρα και ήθος.
- να ελέγχει γνωστικά το πεδίο του, να παρακολουθεί τις σύγχρονες εξελίξεις στον κλάδο του και να διαθέτει ευρύτητα γνώσεων.
- να ανανεώνει τις γνώσεις του και την ύλη των μαθημάτων του.
- να εφαρμόζει καινοτόμες και εναλλακτικές διδακτικές τεχνικές.
- να είναι διαθέσιμος για να συζητήσει και να συνεργαστεί με τους φοιτητές.

Με βάση τα παραπάνω οι συνομιλητές αξιολόγησαν τους διδάσκοντες του ΜΠΣ «Κοινωνιολογία» ως εξής:

- Οι περισσότεροι διδάσκοντες διαθέτουν ευρύτητα γνώσεων, γεγονός που ευνοεί τον διάλογο μεταξύ καθηγητών και φοιτητών τόσο σχετικά με το αντικείμενο των σεμιναρίων, όσο και για ζητήματα που υπερβαίνουν τον στενό ορίζοντα του μαθήματος.
- Οι περισσότεροι διδάσκοντες φροντίζουν ώστε να ανανεώνεται κάθε φορά το μάθημα τους, να εμπλουτίζεται και να διαφοροποιείται.
- Σε κάποιες περιπτώσεις αναπτύσσεται ελλειμματική σχέση ανάμεσα στον διδάσκοντα και τους φοιτητές. Ορισμένοι καθηγητές επιδεικνύουν μειωμένη διάθεση συνεργασίας και διαλόγου με τους φοιτητές τους, ανταποκρινόμενοι σε μια εκ των προτέρων κατασκευασμένη αρνητική εικόνα γι αυτούς.
- Κάποιοι διδάσκοντες δείχνουν μειωμένο ενδιαφέρον για τον εμπλουτισμό των μαθημάτων τους. Επαναλαμβάνουν τα ίδια περιεχόμενα ακόμη και όταν αλλάζουν τον τίτλο.
- Η προσφορά μαθημάτων από ορισμένους καθηγητές στο ΜΠΣ γίνεται αποκλειστικά με στόχο την προώθηση της δικής τους καριέρας και την επαγγελματική τους ανέλιξη, και όχι με γνώμονα τις ανάγκες του Προγράμματος Σπουδών.

15. Ακολουθούν ενδεικτικές απαντήσεις στο ερώτημα «*Από την έως τώρα εμπειρία σας, θεωρείτε πως το ΜΠΣ ανταποκρίθηκε στις προσδοκίες σας;*»:

- ***Συν. 1****: «Σε ένα βαθμό ανταποκρίθηκε. Αυτό που λείπει είναι η επαφή με το καινούργιο, με το τι γίνεται τώρα έξω (στο εξωτερικό) στα πλαίσια της επιστήμης της Κοινωνιολογίας. Να είναι πιο επικαιροποιημένα αυτά που μας διδάσκονται».*

- ***Συν. 2:*** *«Συνολικά το αξιολογώ θετικά μέσα από τις επιλογές που έκανα, δηλαδή ποια μαθήματα πήρα, με ποιους καθηγητές συνεργάστηκα....».*
- ***Συν. 3:*** *«Οι εντυπώσεις μου είναι ανάμεικτες...Βλέπεις κάποια μαθήματα στο πρόγραμμα σπουδών που πιθανόν θα ήθελες να διαλέξεις, π.χ. κοινωνιολογία της εκπαίδευσης, και στην ουσία περνάνε δύο χρόνια και δεν προσφέρονται ποτέ».*
- ***Συν. 4:*** *«Και εγώ πιστεύω ότι υπάρχει πρόβλημα με την ποικιλία… Το θετικό είναι ότι και μέσα από τα μαθήματα που παρακολούθησα γεννήθηκαν ενδιαφέροντα, έστρεψα και εγώ αλλού το μάτι μου να δω και άλλα πράγματα».*
- ***Συν. 5:*** *«Έμαθα να σκέφτομαι με έναν εντελώς διαφορετικό τρόπο από ότι είχα συνηθίσει μέχρι τώρα. Είδα πράγματα που δεν μου είχε δοθεί η ευκαιρία να τα δω αλλού. Σε προσωπικό επίπεδο αυτό που θα ήθελα αυτή την στιγμή, έχοντας πάρει μία γνώση του τι είναι Κοινωνιολογία, θα ήταν να υπάρχει μεγαλύτερη ποικιλία στα μαθήματα, για να μπορώ να κατευθυνθώ κάπως συγκεκριμένα στα δικά μου πλέον ενδιαφέροντα».*
- ***Συν. 6****: «Δεν νιώθω ότι το μεταπτυχιακό δεν ανταποκρίθηκε στις απαιτήσεις μου, αλλά σίγουρα νιώθω ότι θα μπορούσε να έχει ανταποκριθεί περισσότερο στις απαιτήσεις μου. Να υπάρχει μία συμβατότητα στα μαθήματα και στην διπλωματική μου και να είναι πιο ευέλικτος ο τρόπος που γίνονται τα μαθήματα, πιο εναλλακτικός και όχι παραδοσιακός».*
- ***Συν. 7:*** *«Σε γενικές γραμμές καλύφθηκαν οι προσδοκίες μου...από εκεί και μετά η αλήθεια είναι ότι κάποια κενά μείνανε πάλι. Δηλαδή θεωρώ ότι στην ποιοτική έρευνα, που λέγαμε, θα ήθελα να είχα μπει βαθύτερα. Και η ποικιλία από ένα σημείο και μετά λείπει τελικά».*
- ***Συν. 8****: «Προσωπικά εγώ περίμενα περισσότερα πράγματα. Περίμενα ότι θα υπάρχουν περισσότερες απαιτήσεις και προς εμένα και ότι εγώ θα ζοριστώ περισσότερο για να καλύψω πράγματα. Περίμενα δηλαδή περισσότερο βάθος στα μαθήματα...δεν υπάρχει η απαραίτητη εμβάθυνση και επέκταση».*

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII

Πίνακας : Μαθήματα Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών[21]

Τίτλος ΜΠΣ: «Βιοηθική»

.α	Α[22]	ωδικός Μαθήματος	ιστότοπος[23]	Σελίδα Οδηγού Σπουδών[24]	πεύθυνος Διδάσκων και Συνεργάτες ονοματεπώνυμο κι αθμίδα)	Υποχρεω-τικό (Υ) , κατ'επι-λογήν (Ε) Ελεύθερης Επιλογής ΕΕ)	ιαλέξεις (Δ), Φροντιστή-ριο (Φ) Εργαστη-ριο (Ε)	Σε ποιο ξάμηνο διδάχθηκε;[25] Εαρ.-Χειμ.)	ριθμός οιτητών ου νεγρά-ησαν το άθημα	ριθμός Φοιτητών ου υμμετει-αν στι ξετάσεις	ριθμός Φοιτητών ου πέρασ πιτυχώς την ανονική παν-ηπτική ξέταση	ξιολογή-ηκε πό τους Φοιτητές;
1	Τα εννοιολογικά θεμέλια της Βιοηθικής: Ηθικές θεωρίες	ΦΙΛ. 101	http://bioethics.fks.uoc.gr/	21-23	Σταυρούλα Τσινόρεμα	Υ	Δ	**Χειμ.**	19	19	19	-
2	Βιοηθική: Μέθοδοι, Αρχές, Προβλήματα	ΦΙΛ. 102	http://bioethics.fks.uoc.gr/	24-29	Μυρτώ Δραγώνα-Μονάχου, Κατερίνα Μαρκεζίνη	Υ	Δ	**Χειμ.**	17	17	17	-
3	Εισαγωγή στη Βιο-Ιατρική Ηθική/Βιοηθική	ΙΑΤ. 101	http://bioethics.fks.uoc.gr/	30	Εμμανουήλ Γαλανάκης	Υ	Δ	**Χειμ.**	17	17	17	-

[21] Σε περίπτωση περισσοτέρων του ενός ΠΜΣ συμπληρώνεται ένας πίνακας για κάθε ΠΜΣ. Για τη στήλη «Αξιολόγηση από φοιτητή» ακολουθείστε τις οδηγίες του Πίνακα 7.1.1.

[22] Καταγράψτε τα μαθήματα με τη σειρά που ορίζεται στο *Πρόγραμμα Σπουδών* (δηλ. 1ου, 2ου, 3ου κ.ο.κ. εξαμήνου).

[23] Σημειώστε την ηλεκτρονική διεύθυνση του μαθήματος, αν υπάρχει.

[24] Σημειώστε τη σελίδα *του Οδηγού Σπουδών* (αν υπάρχει), όπου περιγράφονται οι στόχοι, η ύλη και ο τρόπος διδασκαλίας και εξέτασης του μαθήματος.

[25] Σημειώστε με την υποδεικνυόμενη συντομογραφία σε ποιο από τα δύο εξάμηνα (ή και στα δύο) της Εσωτερικής Αξιολόγησης διδάχθηκε το συγκεκριμένο μάθημα.

[26] Αν η απάντηση είναι θετική, σημειώστε τον αριθμό των φοιτητών που συμπλήρωσαν τα ερωτηματόλογια γι'αυτό το μάθημα. Αν το μάθημα ΔΕΝ αξιολογήθηκε. Αφήστε το πεδίο κενό. Επίσης, περιγράψτε στην *Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης* τα κριτήρια και τους τρόπους αξιολόγησης της διδασκαλίας (προσθέστε στοιχεία της απόδοσης των φοιτητών, στοιχεία που δείχνουν τον βαθμό ικανοποίησης των φοιτητών, με βάση π.χ το ερωτηματολόγιο κατά την αποφοίτηση ή τα αποτελέσματα αξιολόγησης μαθημάτων από τους φοιτητές ή άλλα δεδομένα που αποδεικνύουν την επιτυχία του μαθήματος, καθώς και τυχόν δυσκολίες)

4	Εισαγωγή στη Σύγχρονη Βιολογία Ι	ΒΙΟ. 101	http://bioethics.fks.uoc.gr/	31	Ελευθέριος Ζούρος, Χρήστος Λούης	Υ	Δ	**Χειμ.**	18	18	18	-
5	Κοινωνία και Βιοηθική	ΚΟΙΝ. 101	http://bioethics.fks.uoc.gr/	32-33	Μαρία Κούση	Υ	Δ	**Χειμ.**	20	20	20	-
6	Φιλοσοφία των Επιστημών	ΦΙΛ. 103	http://bioethics.fks.uoc.gr/	37-38	Γεώργιος Μαραγκός	Υ	Δ	**Εαρ.**	19	19	19	-
7	Δημόσια Υγεία	ΙΑΤ. 102	http://bioethics.fks.uoc.gr/	39	Τάσος Φιλαλήθης	Υ	Δ	**Εαρ.**	19	19	19	-
8	Εισαγωγή στη Σύγχρονη Βιολογία ΙΙ	ΒΙΟ. 102	http://bioethics.fks.uoc.gr/	40	Νικόλαος Μοσχονάς, Νικόλαος Πανόπουλος	Υ	Δ	**Εαρ.**	16	16	16	-
9	Δίκαιο, Ηθική και Βιοηθική	ΔΙΚ. 101	http://bioethics.fks.uoc.gr/	41-43	Παύλος Σούρλας, Φίλιππος Βασιλόγιαννης	Υ	Δ	**Εαρ.**	16	16	16	-
10	Προβλήματα Βιοηθικής στην Αρχαία Φιλοσοφία	ΦΙΛ. 104	http://bioethics.fks.uoc.gr/	44-45	Ανδρέας Λέμπεντεφ	Ε	Δ	**Εαρ.**	13	13	13	-
11	Θεωρίες Διανεμητικής Δικαιοσύνης	ΦΙΛ. 105	http://bioethics.fks.uoc.gr/	46	Γρηγόρης Μολυβάς	Ε	Δ	**Εαρ.**	4	4	4	-
	Στοιχεία Νευροβιολογίας			49	Ελένη Σαββάκη, Ιωάννης Δαλέζιος				5			

12		ΙΑΤ. 103	http://bioethics.fks.uoc.gr/			Ε	Δ	**Εαρ.**		4	4	-
13	Ιστορία της Ιατρικής και της Ιατρικής Δεοντολογίας	ΙΑΤ. 105	http://bioethics.fks.uoc.gr/	50	Κων/νος Τρομπούκης	Ε	Δ	**Εαρ.**	11	11	11	-
14	Κοινωνιολογία και Δίκαιο της Ανθρώπινης Αναπαραγωγής	ΚΟΙΝ. 105	http://bioethics.fks.uoc.gr/	55-56	Βασιλική Πετούση	Ε	Δ	**Εαρ.**	-	-	-	-
15	Βιοηθική, Πολιτική Διαδικασία και Ρύθμιση	ΠΟΛ. 101	http://bioethics.fks.uoc.gr/	57	Δημήτρης Κοτρόγιαννος	Ε	Δ	**Εαρ.**	16	16	16	-
16	Βιοηθική και τέλος της ζωής	ΙΑΤ. 104	http://bioethics.fks.uoc.gr/	63	Δημήτριος Γεωργόπουλος	Υ	Δ	**Χειμ.**	19	19	19	-
17	Εφαρμογές Κοινωνικής Έρευνας σε Ζητήματα Βιοηθικής	ΚΟΙΝ. 102	http://bioethics.fks.uoc.gr/	64-65	Κώστας Γκούνης, Βασιλική Πετούση	Υ	Δ	**Χειμ.**	15	15	14	*
18	Ειδικά θέματα στο Βιοδίκαιο	ΔΙΚ. 103	http://bioethics.fks.uoc.gr/	65	Τάκης Κ. Βιδάλης	Ε	Δ	**Χειμ.**	14	14	14	-
				58	Γεώργιος Μαραγκός, Σταυρούλα Τσινόρεμα	Ε			11			

19	Επιστήμη και Ηθική	ΦΙΛ. 106	http://bioethics.fks.uoc.gr/				Δ	**Χειμ.**		11	11	-
20	Βιολογικά Επιτεύγματα και Βιοηθική	ΒΙΟ. 103	http://bioethics.fks.uoc.gr/	63	Ελευθέριος Ζούρος, Χρήστος Λούης, Νικόλαος Μοσχονάς, Νικόλαος Πανόπουλος	Ε	Δ	**Χειμ.**	13	13	13	-

Πίνακας : Μαθήματα Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών[27]

Τίτλος ΜΠΣ: «Βιοηθική»

α.α	Μάθημα[28]	Κωδικός Μαθήματος	Ώρες διδασκαλίας ανά εβδομάδα	Πειραματιζόμενοι ώρες εργαστηρίου / άσκησης[29];	Διδακτ. Μονάδες	Υπολογιστική βιβλιογραφία (ΝΑΙ/ΟΧΙ)	Σε ποιο εξάμηνο των σπουδών αντιστοιχεί; (1ο, 2ο …)	Τυχόν προαπαιτούμενα μαθήματα[30]	Χρήση εκπαιδ. μέσων (Ναι/Οχι)	Υπάρκεια Εκπαιδευτικών Μέσων (Ναι/Οχι[31])
1	Τα εννοιολογικά θεμέλια της Βιοηθικής: Ηθικές θεωρίες	ΦΙΛ. 101	20	-	2	ΝΑΙ	1Ο	-	ΝΑΙ	
2	Βιοηθική: Μέθοδοι, Αρχές, Προβλήματα	ΦΙΛ. 102	14	-	2	ΝΑΙ	1Ο	-	ΝΑΙ	
3	Εισαγωγή στη Βιο-Ιατρική Ηθική/Βιοηθική	ΙΑΤ. 101	20	-	2	ΝΑΙ	1Ο	-	ΝΑΙ	
4	Εισαγωγή στη Σύγχρονη Βιολογία Ι	ΒΙΟ. 101	12	-	2	ΝΑΙ	1Ο	-	ΝΑΙ	
	Κοινωνία και Βιοηθική		20		2					

[27] Σε περίπτωση περισσοτέρων του ενός ΠΜΣ συμπληρώνεται ένας πίνακας για κάθε ΠΜΣ.
[28] Καταγράψτε τα μαθήματα με τη σειρά που ορίζεται στο Πρόγραμμα Σπουδών (δηλ. 1ου, 2ου, 3ου κ.ο.κ. εξαμήνου)
[29] Σε περίπτωση θετικής απάντησης, σημειώστε των αριθμό των ωρών εργαστηρίου.
[30] Σημειώστε τον αύξοντα αριθμό του ή των προαπαιτούμενων μαθημάτων, αν υπάρχουν.
[31] Υπάρχουν επαρκή εκπαιδευτικά μέσα, όπως χώροι διδασκαλίας, υπολογιστές, εκπαιδευτικά λογισμικά; Αν η απάντηση είναι αρνητική, δώστε σύντομη αναφορά των ελλείψεων.

5		ΚΟΙΝ. 101		-		ΝΑΙ	1ο	-	ΝΑΙ	
6	Φιλοσοφία των Επιστημών	ΦΙΛ. 103	20	-	1	ΝΑΙ	2ο	-	ΝΑΙ	
7	Δημόσια Υγεία	ΙΑΤ. 102	12	-	1	ΝΑΙ	2ο	-	ΝΑΙ	
8	Εισαγωγή στη Σύγχρονη Βιολογία ΙΙ	ΒΙΟ. 102	12	-	1	ΝΑΙ	2ο	-	ΝΑΙ	
9	Δίκαιο, Ηθική και Βιοηθική	ΔΙΚ. 101	12	-	1	ΝΑΙ	2ο	-	ΝΑΙ	
10	Προβλήματα Βιοηθικής στην Αρχαία Φιλοσοφία	ΦΙΛ. 104	20	-	1	ΝΑΙ	2ο	-	ΝΑΙ	
11	Θεωρίες Διανεμητικής Δικαιοσύνης	ΦΙΛ. 105	18	-	1	ΝΑΙ	2ο	-	ΝΑΙ	
12	Στοιχεία Νευροβιολογίας	ΙΑΤ. 103	18	-	1	ΝΑΙ	2ο	-	ΝΑΙ	
13	Ιστορία της Ιατρικής και της Ιατρικής Δεοντολογίας	ΙΑΤ. 105	10	-	1	ΝΑΙ	2ο	-	ΝΑΙ	

14	Κοινωνιολογία και Δίκαιο της Ανθρώπινης Αναπαραγωγής	ΚΟΙΝ. 105	12	-	1	ΝΑΙ	2ο	-	ΝΑΙ	
15	Βιοηθική, Πολιτική Διαδικασία και Ρύθμιση	ΠΟΛ. 101	20	-	1	ΝΑΙ	2ο	-	ΝΑΙ	
16	Βιοηθική και τέλος της ζωής	ΙΑΤ. 104	12	-	2	ΝΑΙ	3ο	-	ΝΑΙ	
17	Εφαρμογές Κοινωνικής Έρευνας σε Ζητήματα Βιοηθικής	ΚΟΙΝ. 102	12	-	1	ΝΑΙ	3ο	-	ΝΑΙ	
18	Βιοηθική και Σύνταγμα	ΔΙΚ. 103	12	-	1	ΝΑΙ	3ο	-	ΝΑΙ	
19	Επιστήμη και Ηθική	ΦΙΛ. 106	14	-	1	ΝΑΙ	3ο	-	ΝΑΙ	
20	Βιολογικά Επιτεύγματα και Βιοηθική	ΒΙΟ. 103	12	-	1	ΝΑΙ	3ο	-	ΝΑΙ	

Πίνακας : Εξέλιξη του αριθμού αιτήσεων, προσφορών θέσεων από το Τμήμα, εισακτέων (εγγραφών) και αποφοίτων στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών (ΜΠΣ) [[32]]

Τίτλος ΜΠΣ: **«Βιοηθική»**

	2008-2009	2007-2008
Συνολικός αριθμός Αιτήσεων (α+β)	33	34
Συνολικός αριθμός προσφερόμενων θέσεων	20	22
Συνολικός αριθμός εγγραφέντων	16	22
Συνολικός αριθμός αποφοιτησάντων	15	15

[32] Σε περίπτωση περισσοτέρων του ενός ΠΜΣ συμπληρώνεται ένας πίνακας για **κάθε** ΠΜΣ.

Πίνακας : Κατανομή βαθμολογίας και μέσος βαθμός πτυχίου των αποφοίτων του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών [[33]]

Τίτλος ΜΠΣ: «.Βιοιηθική»

	Συνολικός αριθμός αποφοιτησάντων	Κατανομή Βαθμών (αριθμός φοιτητών και % επί του συνόλου των αποφοιτησάντων)				*Μέσος όρος Βαθμολογίας (στο σύνολο των απόφοιτων)*
Έτος Αποφοίτησης		5.0-5.9	6.0-6.9	7.0-8.4	8.5-10.0	
2007-2008	15	0	0	10(=66,67%)	5(=33,33%)	8,18
2008-2009	15	0	0	11(=73,33)	4(=26,67%)	8,23
	Σύνολο	0	0	21	9	30

Επεξηγήση:
Σημειώστε σε κάθε στήλη τον αριθμό των φοιτητών που έλαβαν την αντίστοιχη βαθμολογία και το ποσοστό που αυτοί εκπροσωπούν επί του συνολικού αριθμού των αποφοιτησάντων το συγκεκριμένο έτος [π.χ. 6 (=5%)].
Προσοχή! Το άθροισμα κάθε έτους πρέπει να συμφωνεί με το άθροισμα των αποφοιτησάντων που δώσατε για το αντίστοιχο έτος στον **πίνακα 8.5**.

[33] Σε περίπτωση περισσοτέρων του ενός ΠΜΣ συμπληρώνεται ένας πίνακας ανά ΠΜΣ.

Πίνακας ; Εξέλιξη του αριθμού αιτήσεων, προσφορών θέσεων από το Τμήμα, εισακτέων (εγγραφών) και αποφοίτων στο Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών

Τίτλος ΜΔΣ: **«Βιοηθική»**

		2008-2009	2007-2008
Συνολικός αριθμός Αιτήσεων (α+β)		2	2
	(α) Πτυχιούχοι του Τμήματος	0	0
	(β) Πτυχιούχοι άλλων Τμημάτων	2	2
Συνολικός αριθμός προσφερόμενων θέσεων		0	0
Συνολικός αριθμός εγγραφέντων υποψηφίων		2	2
Απόφοιτοι		0	0
Μέση διάρκεια σπουδών αποφοίτων		3+	3+

Επεξηγήσεις:

– Απόφοιτοι: Αριθμός Διδακτόρων που ανακηρύχθηκαν στο έτος που αφορά η στήλη.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII
ΔΙΑΤΜΗΜΑΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Σύγχρονη Ελληνική και Ευρωπαϊκή Ιστορία

(ΦΕΚ 1465/21-11-2002, τ. Β΄)

Υπεύθυνος Προγράμματος: Χρήστος Χατζηιωσήφ

Πληροφορίες στη Γραμματεία του Τμήματος 2831-0-77337 & 77379.
e-mail: history@phl.uoc.gr
Διεύθυνση Ιστοσελίδας: www.history-archaeology.uoc.gr

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ Π.Μ.Σ. - ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Σύμβουλοι σπουδών: α) Χρήστος Χατζηιωσήφ, γραφείο 71 Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας, τηλ. 2831077362, synasos@phl.uoc.gr, β) Έφη Αβδελά, γραφείο 45, τηλ. 2831077344, avdela@phl.uoc.gr, γ) Χρήστος Λούκος, γραφείο 67, τηλ. 2831077358, loukos@phl.uoc.gr, δ) Σωκράτης Πετμεζάς, γραφείο 76, τηλ. 2831077366, petmezas@phl.uoc.gr, ε) Γιάννης Κοκκινάκης, γραφείο 68, τηλ. 2831077359, kokkinakis@phl.uoc.gr.

Ι. Παρουσίαση του Προγράμματος

Στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Κρήτης λειτουργεί Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) στη «Σύγχρονη Ελληνική και Ευρωπαϊκή Ιστορία» (Β1/720/23.9.93 Φ.Ε.Κ. 786/6-10-1993, Β7/235/29.7.98 Φ.Ε.Κ. 848 τ. Β'/12.8.1998, και Β7/679/6.11.2002 Φ.Ε.Κ. 1465 τ. Β'/21.11.2002). Ως διατμηματικό πρόγραμμα με το Τμήμα Κοινωνιολογίας της Σχολής Κοινωνικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Κρήτης λειτουργεί από το ακαδημαϊκό έτος 1997-1998, σύμφωνα με την υπουργική απόφαση Β7/235/29-6-98 (ΦΕΚ 848/ 12.8.98, τ.Β') και τις διατάξεις των άρθρων 10 έως 12 του Ν.2083/92. Τη διοικητική υποστήριξη του προγράμματος έχει αναλάβει το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας.

Το Π.Μ.Σ. στη «Σύγχρονη Ελληνική και Ευρωπαϊκή Ιστορία» επιδιώκει να βοηθήσει τους μεταπτυχιακούς φοιτητές να διευρύνουν και να εμβαθύνουν τις γνώσεις τους για την ευρωπαϊκή και τη νεοελληνική κοινωνία του 19ου και του 20ού αιώνα, να τους εξοικειώσει με τα προβλήματα και τις μεθόδους της ιστορικής έρευνας, καθώς και με τις σύγχρονες κατευθύνσεις της ιστοριογραφίας, και να τους προετοιμάσει για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής στη σύγχρονη ιστορία.

Τα μαθήματα έχουν οργανωθεί με στόχο μια πολυεδρική προσέγγιση της σύγχρονης περιόδου της ιστορίας των ευρωπαϊκών κοινωνιών. Το πρόγραμμα δεν αποβλέπει στην πλήρη κάλυψη της σύγχρονης ευρωπαϊκής ιστορίας, αλλά στην ανάδειξη της ευρωπαϊκής διάστασης φαινομένων που μελετώνται συνήθως μέσα στο πλαίσιο των συνόρων των σημερινών εθνικών κρατών. Παράλληλα, επιδιώκεται να τοποθετηθεί η ελληνική ιστορία της περιόδου μέσα στο γενικό πλαίσιο της ιστορίας της Ευρώπης και των γειτονικών με τους Έλληνες μεσογειακών λαών. Σημασία δίνεται επίσης στην εξοικείωση με τις σύγχρονες τάσεις και θεματικές της ιστοριογραφίας σε διεθνές επίπεδο. Με τον τρόπο αυτό οι νέοι ιστορικοί θα

αποκτήσουν μια κοινή γλώσσα με τους ευρωπαίους συναδέλφους τους και θα μπορούν να συμμετέχουν ισότιμα στις διεθνείς επιστημονικές συζητήσεις.

ΙΙ. Τίτλοι και Διάρκεια Σπουδών

1. *Τίτλοι Σπουδών.*

Το Π.Μ.Σ. απονέμει:

α) Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε) στη «Σύγχρονη Ελληνική και Ευρωπαϊκή Ιστορία», και
β) Διδακτορικό Δίπλωμα.

2. *Χρονική Διάρκεια.*

Η χρονική διάρκεια για την απονομή των τίτλων ορίζεται για μεν το Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε) σε πέντε (5) διδακτικά εξάμηνα, για δε το Διδακτορικό Δίπλωμα σε επιπλέον έξι έως οκτώ (6-8) διδακτικά εξάμηνα.

ΙΙΙ. Προϋποθέσεις Εισαγωγής

1. *Κατηγορίες Πτυχιούχων.*

Στο Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί, μετά από εξετάσεις, οι πτυχιούχοι των Τμημάτων Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Φιλολογίας, Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών, Κοινωνιολογίας, Κοινωνικής Ανθρωπολογίας, Πολιτικής Επιστήμης, Οικονομικής Επιστήμης και Νομικής των Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή των αντίστοιχων Τμημάτων της αλλοδαπής, καθώς και πτυχιούχοι συγγενών Τμημάτων των Τ.Ε.Ι. σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του άρθρου 5 του Ν. 2916/2001.

2. *Αριθμός Εισακτέων.*

Εξετάσεις για εισαγωγή μεταπτυχιακών φοιτητών στο Πρόγραμμα διενεργούνται δύο φορές το χρόνο, το Σεπτέμβριο και το Φεβρουάριο. Στη Γραμματεία του Τμήματος αναρτάται ενδεικτική βιβλιογραφία. Ο αριθμός εισακτέων στο πρόγραμμα ορίζεται κατ' ανώτατο όριο σε δεκαπέντε (15).

IV. Κανονισμός και Πρόγραμμα Σπουδών

1. Πρόγραμμα Μαθημάτων Α' Κύκλου Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Ενδεικτικά αναφέρονται τα μαθήματα του ακαδημαϊκού έτους 2007-2008:

Χειμερινό εξάμηνο

-Ζητήματα ιστορίας και ιστοριογραφίας της δεκαετίας 1940-1950.
-Οι νεότερες ιστοριογραφικές τάσεις στην Ιστορία του Κόσμου (World History) ή της Παγκοσμιοποίησης (Global History).

Εαρινό εξάμηνο

-Φύλο και ιστορία.
-Εισαγωγή στην ιστορία των νομισματικών συστημάτων.
-Τεχνολογία, οικονομική ανάπτυξη και δημοκρατία.

Τα προσφερόμενα μαθήματα εκάστου ακαδημαϊκού έτους προσδιορίζονται το Μάιο του προηγούμενου ακαδημαϊκού έτους. Όλα τα μαθήματα είναι τρίωρης διάρκειας και διδάσκονται επί δεκατρείς τουλάχιστον εβδομάδες.

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές πρέπει να εκπονήσουν εργασίες σε πέντε σεμινάρια, καθώς και τη διπλωματική τους εργασία. Οι φοιτητές καλούνται επίσης στη διάρκεια των σπουδών τους να συμμετάσχουν σε επιτόπια άσκηση σε έναν από τους ακόλουθους φορείς: τοπικά αρχεία, Γενικά Αρχεία του Κράτους, Αρχεία Σύγχρονης Κοινωνικής Ιστορίας, Ινστιτούτο Μεσογειακών Σπουδών του ΙΤΕ, Ινστιτούτο Νεοελληνικών Ερευνών του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών, Μουσεία κ.ά. πολιτιστικά κέντρα, ή σε ερευνητικά προγράμματα, υπό την εποπτεία ενός διδάσκοντος του ΠΜΣ. Η επιτόπια αυτή άσκηση είναι μέρος των ερευνών των μεταπτυχιακών φοιτητών για την προετοιμασία της τελικής διπλωματικής εργασίας.

Κάθε σεμινάριο, αντιστοιχεί σε 15 μονάδες ECTS (π.μ.), ενώ η τελική διπλωματική εργασία σε 75 π.μ. Σύνολο απαιτούμενων πιστωτικών μονάδων 150.

Η σύνταξη της διπλωματικής εργασίας εποπτεύεται από τριμελή επιτροπή αποτελούμενη από τον επόπτη και δύο ακόμα καθηγητές, οι οποίοι ορίζονται από τη Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνθεσης (Γ.Σ.Ε.Σ.). Ο φοιτητής οφείλει: να υποβάλει γραπτή πρόταση όπου θα αναλύει τους στόχους και τη μέθοδο της εργασίας, να συμμετάσχει σε επιτόπια άσκηση, να παρουσιάσει προφορικά την πορεία συγγραφής της διπλωματικής εργασίας και τέλος να καταθέτει την εργασία αυτή προς κρίση στην τριμελή επιτροπή.

Ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών

1ο εξάμηνο: 2 σεμινάρια.

2ο εξάμηνο: 1 σεμινάριο και πρώτη φάση της διπλωματικής εργασίας (επιτόπια άσκηση).

3ο εξάμηνο: 1 σεμινάριο και δεύτερη φάση της διπλωματικής εργασίας (προετοιμασία της πρότασης).

4ο εξάμηνο: 1 σεμινάριο τρίτη φάση της διπλωματικής εργασίας (προφορική παρουσίαση).

5ο εξάμηνο: συγγραφή της διπλωματικής εργασίας.

2. Β΄ Κύκλος Μεταπτυχιακών Σπουδών - Εκπόνηση διδακτορικής διατριβής.

Ο κάτοχος του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης και ισότιμων πτυχίων άλλων πανεπιστημίων μπορεί να γίνει δεκτός στο Β' Κύκλο μεταπτυχιακών σπουδών που οδηγεί στην απόκτηση του διδακτορικού διπλώματος.

Σε ορισμένες εξαιρετικές περιπτώσεις μπορούν να γίνουν δεκτοί υποψήφιοι χωρίς Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης εφόσον κριθεί από το Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνθεσης του Τμήματος ότι καλύπτουν τις προϋποθέσεις του Μεταπτυχιακού διπλώματος Ειδίκευσης με το ερευνητικό και συγγραφικό τους έργο.

Ο υποψήφιος διδάκτορας γίνεται δεκτός για εγγραφή από τη Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνθεσης (Γ.Σ.Ε.Σ.) του Τμήματος, στην οποία υποβάλλει το θέμα της διδακτορικής του διατριβής με τη σύμφωνη γνώμη ενός μέλους Δ.Ε.Π. Η Γ.Σ.Ε.Σ. αποδεχόμενη την αίτηση ορίζει τριμελή επιτροπή από ειδικούς οι οποίοι εποπτεύουν την εργασία. Η διδακτορική διατριβή ολοκληρώνεται εντός διαστήματος **έξι έως**

οκτώ (6-8) εξαμήνων από την αποδοχή της αίτησης και υποστηρίζεται προφορικά ενώπιον επταμελούς εξεταστικής επιτροπής.

Στη διάρκεια των σπουδών του ο υποψήφιος διδάκτορας συμμετέχει υποχρεωτικώς:

• στο σεμινάριο υποψηφίων διδακτόρων που πραγματοποιείται μία φορά το μήνα στη διάρκεια της διδακτικής περιόδου.
• στο θερινό εργαστήριο θεωρίας και μεθοδολογίας της ιστορίας και των κοινωνικών επιστημών που διεξάγεται την τελευταία εβδομάδα του Ιουλίου με τη συμμετοχή των φοιτητών του προγράμματος και μεταπτυχιακών φοιτητών άλλων πανεπιστημίων του εσωτερικού και του εξωτερικού.

V. Υλικοτεχνική Υποδομή.

Ο μεταπτυχιακός φοιτητής του Προγράμματος έχει στη διάθεσή του μια από τις καλύτερες πανεπιστημιακές βιβλιοθήκες της Ελλάδας. Η βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Κρήτης στο Ρέθυμνο έχει 200.000 τόμους, 1.000 περίπου ελληνικά και ξένα περιοδικά και περικλείει σημαντικές ιδιωτικές συλλογές που έχουν περιέλθει σε αυτό με αγορά ή δωρεά (συλλογές Αρβανιτίδη, Κατσαράκη, Μοάτσου, Ορλάνδου, Παπακώστα, Πρεβελάκη, de Simony, κ.ά.).

Ο μεταπτυχιακός φοιτητής έχει επίσης πρόσβαση στην εξειδικευμένη στις Ισλαμικές Σπουδές και στο Μεσογειακό Πολιτισμό βιβλιοθήκη του Ινστιτούτου Μεσογειακών Σπουδών (Ι.Μ.Σ.). Το Ι.Μ.Σ. διαθέτει επίσης πλούσια συλλογή ελληνικών και ξένων εφημερίδων καθώς και αρχείων σε μικροφίλμ, που συμπληρώνει την αντίστοιχη συλλογή του Πανεπιστημίου Κρήτης. Σημαντικά αρχεία και δημόσιες βιβλιοθήκες βρίσκονται επίσης στο Ηράκλειο και στα Χανιά.

Στους χώρους του Τμήματος φιλοξενείται το Εργαστήριο το οποίο είναι στη διάθεση των φοιτητών του Π.Μ.Σ. Το Εργαστήριο είναι εξοπλισμένο με ικανό αριθμό reader printer για την ανάγνωση αρχειακού υλικού σε μικροφίλμ, καθώς και ηλεκτρονικών υπολογιστών.

Ε Ρ Γ Α Σ Τ Η Ρ Ι Ο Νεότερης Ιστορίας

ΤΗΛΕΦΩΝΟ: 2831-0-77369/77370

e-mail: Petmezas@phl.uoc.gr

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IX

Μετακινήσεις Διδασκόντων Τμήματος Κοινωνιολογίας, ΠΚ

	2008-2009	**2007-2008**	**2006-2007**	**2005-2006**	**2004-2005**	***Σύνολο*** **(N)**
Πόσες φορές εντός του ακαδ. έτους μετακινηθήκατε εσείς προσωπικά για σύντομη διδασκαλία στο εξωτερικό με το πρόγραμμα *ERASMUS* (δώστε αριθμό και προσδιορίστε τη χώρα)	4 London Metro Uni (UK) PMF U of Grenoble (FR) UCL (UK) Universität Kassel (G)	4 U. of Trento (IT) Παν. Κύπρου (CY) Universität Gottingen (G) Humboldt Universität (G)	5 Uni of Wien (AU) London Metro U (UK) Universität Gottingen (G) Humboldt Universität (G) Universität Franfurt am Main (G)	3 ISCTE,Πανεπιστήμιο Λισαβόνας (PT) Παν. Κύπρου (CY) Humboldt Universität (G)	4 Uni of Wien (A) KCL(UK) (F) Humboldt Universität (G)	**20**

Πόσες φορές εντός του ακαδ. έτους μετακινηθήκατε εσείς προσωπικά για σύντονη διδασκαλία στο εξωτερικό ή το εσωτερικό με ***άλλο*** πρόγραμμα (δώστε αριθμό και προσδιορίστε το πού)	2 Konitsa/Ioannina. Network of Academics, in collaboration with the University of Ioannina Institut d'Ethnologie Méditerranéenne Européenne et Comparative. Aix-en-Provence (F)		1 ISEG, Technical U, Lisbon (PT)			**3**
Πόσες φορές μέλη ακαδημαϊκού προσωπικού	3 David Benassi (IT) Κυριακός Δημητρίου (CY)	4 Mario Diani (IT) Florent Gaudez (FR)	2 Tom Selwyn (UK) Christopher Bagley (UK)	2 Herbert Gottweis(A) Christopher Bagley (UK)		

άλλων Α.Ε.Ι. ή Τμημάτων με τα οποία έχετε την επαφή δίδαξαν στο Τμήμα με το πρόγραμμα *ERASMUS* (δώστε αριθμό, ονόματα και χώρα προέλευσης)	Σάββας Κατσικίδη (CY)	Joao Graca (PT) Rafael Marques (PT)	Rootes (UK)	Rootes (UK)		**11**
Πόσες φορές μέλη ακαδημαϊκού προσωπικού άλλων Α.Ε.Ι. ή Τμημάτων με τα οποία έχετε την επαφή δίδαξαν στο Τμήμα με *άλλο*	1 Gabriela Maria Ottilie Kütting (USA)	4 Torin Monahan (USA) Κατερίνα Σιδερή (HB) Χαράλαμπος Κασίμης (Γεωπονικό) Μαριάννα Ψύλλα (Πάντειο)	2 Ταστσόγλου Εύη (Καναδάς) Μαρία Οικονόμου (Παν. Αιγαίου)	5 Marc LORIOL, Laboratoire Georges Friedmann (F). Marie BUSCATTO, Université Paris I & Laboratoire Georges Friedmann (F). Antoine	1 Ευτυχία Βουτυρά (Πανεπιστήμιο Μακεδονίας)	**13**

πρόγραμμα (δώστε αριθμό, ονόματα και προέλευση)				BEVORT, Conservatoire National des Arts et des Métiers (F). Frauke SANDERS, Soziologisches Forschungsinstitut Göttingen (G) Annette JOBERT, Université Paris 10 (FR).		
Σύνολο (N)	**10**	**12**	**10**	**10**	**5**	**47**

.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Χ

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ ΜΕΛΩΝ ΔΕΠ του ΤΜΗΜΑΤΟΣ.

Κούση Μαρία, Καθηγήτρια

i. Επιστημονικές Δημοσιεύσεις

Βιβλ□α- Μονογραφίες

Πριν το 2004

1. Kousis, M. (1984) *Tourism as an Agent of Social Change in a Rural Cretan Community*, University of Michigan, Ann Arbor, MI (USA): University Microfilms International.

2. Δαουτόπουλος, Γ., Μ. Κούση, και Λ. Καζακόπουλος, *Αγροτική Κοινωνιολογία* (1997, 1999, 2001, 2003), Θεσσαλονίκη: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις και Ζυγός.

Την Περίοδο 2004-2009

1. Δαουτόπουλος, Γ., Μ. Κούση, και Λ. Καζακόπουλος, *Αγροτική Κοινωνιολογία* (2005), Θεσσαλονίκη: Ζυγός.

Εργασίες σε Επιστημονικά Περιοδικά με Κριτές.

Πριν το 2004

1. Lekakis, J. N. and M. Kousis, (2001) "Demand for and Supply of Environmental Quality in the EKC Hypothesis," *Applied Economics Letters*, 8(3): 169-172.

2. Kousis, M. (2000) "Tourism and the Environment: A Social Movements Perspective," *Annals of Tourism Research*, 27(2): 468-489,.

3. Kousis, M. (1999). "Sustaining Local Environmental Mobilisations: Groups, Actions and Frames in Southern Europe," *Environmental Politics***,** 8(1): 172-198.

4. Kousis, M. (1999) "Environmental Protest Cases: The City, the Countryside, and the Grassroots in Southern Europe," *Mobilization*, 4(2): 223-238.

5. Kousis, M. (1998) "Ecological Marginalization in Rural Areas: Actors, Impacts, Responses," *Sociologia Ruralis*, 38(1): 86-108.

6. Kousis, M. (1997) "Unraveling Environmental Claim-Making at the Roots: Evidence from a Southern European County," *Humanity & Society*, 23(1): 257-283.

7. Lekakis, J. N. and M. Kousis, (1994) "Agriculture and the Environment in Greece," *Progress in Rural Policy and Planning***,** 4: 177-207.

8. Kousis, M. (1994) "Environment and the State in the EU Periphery: The Case

of Greece," *Regional Politics and Policy*, (4)1: 118-135.

9. Kousis, M. (1993) "Collective Resistance and Sustainable Development in Rural Greece: The Case of Geothermal Energy on the Island of Milos," *Sociologia Ruralis*, 33(1): 3-24.

10. Kousis, M. (1992) "Exploring the Adoption of Renewable Energy: The Case of Biogas Plants in Greek Agriculture," *Perspectives in Energy*, 2(4): 99-108.

11. Kousis, M. (1992) "Sociological Perspectives on Rural Society in Postwar Greece," *Irish Journal of Sociology*, 2: 142-158.

12. Κούση, M. (1991) "Development, Environment, and Collective Action: A Micro Level Analysis," *The Greek Review of Social Research*, 79: 96-109, (in Greek).

13. Κούση, M. (1990) "Social Impacts of Rural Development Projects," *The Greek Review of Social Research*, 76: 112-124, (in Greek).

14. Kousis, M. (1989) "Tourism and the Family in a Rural Cretan Community," *Annals of Tourism Research*, 16(3): 318-332.

15. McLean-Petras, E. and M. Kousis (1988) "Returning Migrant Characteristics and Labor Market Demand in Greece," *International Migration Review*, 22: 586-608.

16. Kousis, M. (1985) "Greek Immigrant Women in Philadelphia during the 1970s," *The Greek Review of Social Research*, 59: 105-115 (in Greek).

Την Περίοδο 2004-2009

1. Kousis, M., D. Della Porta and M. Jiménez (2008) "Southern European Environmental Movements in Comparative Perspective" *American Behavioral Scientist*. Special issue *Mediterranean Political Processes in Historical-Comparative Perspective*, guest eds. C. Tilly, R. Franzosi and M. Kousis, volume 51(11):1627-1647.

2. Kousis, M. (2008) "Introduction to Part II" *American Behavioral Scientist*. Special issue *Mediterranean Political Processes in Historical-Comparative Perspective*, guest eds. C. Tilly, R. Franzosi and M. Kousis, volume 51(11):1557-1561.

3. Kousis, M. (2007) "Local Environmental Protest in Greece, 1974-94: Exploring the Political Dimension," Special Issue on Local Environmental Activism, C. Rootes (ed) *Environmental Politics* 16(5):785-803.

4. Kousis, M. (2004) "Introduction: current routes to the study of contentious politics and social change" *Theory and Society* Special Issue on Contentious Politics and Social Change, guest eds. Maria Kousis and Charles Tilly.

5. Kousis, M. (2004) "Economic opportunities and threats in contentious environmental politics:
A view from the European South" *Theory and Society* Special Issue on Contentious Politics and Social Change, guest eds. Maria Kousis and Charles Tilly.

Εργασίες σε Επιστημονικά Περιοδικά χωρίς Κριτές.

Την Περίοδο 2004-2009

1. Kousis, Maria (2009) "Turismo mediterráneo e iniciativas ambientales de ONGs en el siglo XXI" In, *Cambio Climático y Turismo: Realidad y Ficción* ("Mediterranean Tourism and Environmental NGO Initiatives in the 21st century," *Climate Change and Tourism: Reality and Fiction*) University of Valencia Press,(in Spanish).

Εργασίες σε Πρακτικά Συνεδρίων με Κριτές.

Πριν το 2004
1. Kousis, M. "The Environmental Movement Revisited: The Challengers and the Challenged in an Era of Ecological Marginalization and 'Sustainable Development', in Fred Buttel *et al* (eds), *Sociological Theory and the Environment*, SISWO, The Netherlands, 1998.

2. Aguilar-Fernandez, S., Fidelis-Nogueira, T., and M. Kousis "Encounters between SocialMovements and the State: Examples from Waste Facility Siting in Greece, Portugal, and Spain," *Alternative Futures and Popular Protest*, Vol. 2, Conference Proceedings, Manchester Metropolitan University, 1995.

Την Περίοδο 2004-2009
1. Kousis, M. and K. Psarikidou (2006). Sustainability Narratives on *Caretta caretta*: Evidence from Zakynthos and Crete. In E. Manolas (ed.) *Proceedings of the 2006 Naxos International Conference on Sustainable Management and Development of Mountainous and Island Areas*. Democritus University of Thrace.

Κεφάλαια σε Συλλογικούς Τόμους.

Πριν το 2004
1. Kousis, M. "Environmental Protest in Greece", in C. Rootes (ed) *Environmental Protest in Europe*, Oxford University Press (2003).

2. Kousis, M. "Tourism and the Environment in Corsica, Sardinia, Sicily and Crete," in D. Ioannides, Y. Apostolopoulos, and S. Somnez (eds) *Mediterranean Islands and Sustainable Tourism Development: practices, management and policies*, London: Continuum, 2001.

3. Kousis, M. and Klaus Eder "EU policy-making, local action, and the emergence of institutions of collective action," in Klaus Eder and Maria Kousis (eds.) *Environmental Politics in Southern Europe: Actors, Institutions and Discourses in a Europeanizing Society*, Dordrecht: Kluwer, 2001, pp 3-23.

4. Kousis, M.(with Klaus Eder-first author) "Is There a Mediterranean Syndrome?," in Klaus Eder and Maria Kousis (eds.) *Environmental Politics in Southern Europe: Actors, Institutions and Discourses in a Europeanizing Society*, Dordrecht: Kluwer, 2001, pp.391-404.

5. Kousis, M. "Competing Claims in Local Environmental Conflict in Southern Europe," in Klaus Eder and Maria Kousis (eds.) *Environmental Politics in Southern Europe: Actors, Institutions and Discourses in a Europeanizing Society*, Dordrecht: Kluwer, 2001, pp. 129-150.

6. Kousis, M. and G. Gooch, "Methods of Inquiry," in T. O'Riordan (ed.) *Globalization and Localization in the European Sustainability Transition: A Case Study Exploration,* London: Earthscan, 2000.

7. Kousis, M. and E. Petropoulou "Aegaleo and Timbaki in the Sustainability Transition," in T. O'Riordan (ed.) *Globalization and Localization in the European Sustainability Transition: A Case Study Exploration,* London: Earthscan, 2000.

8. Kousis, M. "Tourism and the Environment: Local Social Protest in Crete" in P. Tsartas (ed.), *Tourism Development: Scientific Approaches*, Athens: Exantas Publishers, 2000 (in Greek).

9. Kousis, M. "Local Protest Analysis: A Methodological Approach to the Study of Local Environmental Mobilizations, " in Y. Papageorgiou (ed.) *Methods in Sociological Research*, Athens: Typothito, Dardanos, 1998 (in Greek).

10. Baker, S, M. Kousis, D. Richardson, and S. Young "The Theory and Practice of Sustainable Development in EU Perspective, " in Baker, S., M. Kousis, D. Richardson, and S. Young (eds.) *The Politics of Sustainable Development*, London: Routledge, 1997.

11. Kousis, M. "Grassroots Environmental Movements in Rural Greece: Effectiveness, Success, and the Quest for Sustainable Development, " in Baker, S., M. Kousis, D. Richardson, and S. Young (eds.) *The Politics of Sustainable Development*, London: Routledge, 1997.

12. Kousis, M. "Environment and Local Mobilization, " in I. Lambiri-Dimaki, *Sociology in Greece Today*, Athens: Papazisis Publishers, 1997 (in Greek).

13. Kousis, M. "A Sociological Analysis of Environmental Issues in Greece," in Skourtos, M. and K. Sofoulis, *Environmental Protection in Greece, 1970-1992,* Athens: Gutenberg (1995, in Greek).

Την Περίοδο 2004-2009

1. Gottweis, Herbert, Kathrin Braun, Yrjö Haila, Maarten Hajer, **Maria Kousis**, Anne Loeber, Ingrid Metzler, Larry Reynolds, Susanne Schultz, Bronislaw Szerszynski, (2010) "Participatory Governance and Institutional Innovation: Conclusions and Recommendations on Governance of Life" In Christos, Louis and Stavroula Tsinorema (eds) *Bioethics: Principles, Methods, Issues*, Crete University Press (in

greek).
2. Della Porta, D. C. Valiente, and **M. Kousis** (2010) "Women and Democratization: The Women's Movements and their Outcomes in Italy, Greece, Portugal, and Spain," in P. N. Diamantouros, R. Gunther and H-J Puhle (eds) *Democracy and Cultural Change in the New Southern Europe*. Oxford University Press.

3. Kousis, Maria (2010) "New Challenges for 21st century Environmental Movements: Agricultural Biotechnology and Nanotechnology", In Michael R., Redclift and Graham Woodgate (eds) *The International Handbook of Environmental Sociology* (2nd edition), Cheltenham: Edward Elgar
4. Kousis, M., T. Selwyn and David Clark (eds) (2010) "Introduction" in Maria Kousis T. Selwyn and D. Clark (eds) *Contested Mediterranean Spaces: Ethnographic Essays in Honour of Charles Tilly*, Berghahn Books.
5. Kousis, Maria & Psarikidou, Katerina, (2010) "Mediterranean Coastal Biodiversity, Environmental Activism and *Caretta caretta*: evidence from Zakynthos and Crete" in Maria Kousis, Tom Selwyn and David Clark (eds) *Contested Mediterranean Spaces: Essays in Honor of Charles Tilly*, London: Middlesex University Press.
6. Kousis, Maria and Ioannis Volakakis (2010) "Environment, Agriculture and Mobilizations in Greece: since the sixties," In Chloe Vlassopoulou and Yeorgia Liarakou (eds) Environmental History. Case studies from ancient and contemporary Greece, Athens: Ellinika Grammata (Περιβαλλοντική ιστορία: μελέτες για την αρχαία και τη σύγχρονη Ελλάδα, in greek).
7. Kousis, Maria (2010) "Participatory Governance and Bioethics Committees in Greece" In M. Kousis, M. Samatas, and S. Koniordos (eds) *Volume in honor of Konstantinos Tsoukalas*, Athens: Kastaniotis Publisher (in Greek).
8. Kousis, M. and C. Tilly (2005). "Introduction" in Maria Kousis and Charles Tilly (eds) Economic and Political Contention in Comparative *Perspective* Boulder, Colorado: Paradigm Publishers.
9. Kousis, M. (2005). "State Responses as Threats and Opportunities in Southern European Environmental Conflicts" in Maria Kousis and Charles Tilly (eds) *Economic and Political Contention in Comparative Perspective* Boulder, Colorado: Paradigm Publishers.
10. Kousis, M. (2004). "Maritime Issues in Local Environmental Conflict: Greece, Spain and Portugal," in J. Boissevain and T. Selwyn (eds) *Tourism and the Foreshore: Society, economics and politics on the coast,* The University of Amsterdam Press.

Επιμέλεια Συλλογικών Τόμων και Ειδικών Τευχών Επιστημονικών Περιοδικών (Special Issues)

Πριν το 2004
1. Eder, K. and M. Kousis (eds.) (2001) *Environmental Politics in Southern Europe: Actors, Institutions and Discourses in a Europeanizing Society*. Dordrecht, The Netherlands: Kluwer Academic Publishers.
2. Baker, S., M. Kousis, D. Richardson, and S. Young (eds), (1997) *The Politics of Sustainable Development: Theory, Policy and Practice Within the EU* , London: Routledge.

Την Περίοδο 2004-2009

1. Κούση, Μ., Μ. Σαματάς, and Σ. Κονιόρδος (επιμ.) (2010) *Εξουσία και Κοινωνία: Δωρήματα στον Κωνσταντίνο Τσουκαλά,* Αθήνα: Καστανιώτης.
2. Kousis, Maria, Tom Selwyn and David Clark (eds) (2010). *Contested Mediterranean Spaces: Essays in Honor of Charles Tilly*, Berghahn Books.

3. Charles Tilly, Roberto Franzosi and Maria Kousis (eds) (2008). Two-volume Special Issue of *American Behavioral Scientist* on *Mediterranean Political Processes in Historical-Comparative Perspective*.
4. Κούση, Μ. και Charles Tilly (επιμ.) (2008) Οικονομικές και Πολιτικές Συγκρούσεις σε συγκριτική προοπτική. Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο. (Μετάφραση: *Economic and Political Contention in Comparative Perspective)* Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο.

5. Kousis, Maria and Charles Tilly (eds) (2005) *Economic and Political Contention in Comparative Perspective* Boulder, Colorado: Paradigm Publishers.

6. Tilly, Charles and Maria Kousis (eds) (2004) Special Issue of *Theory and Society* on Contentious Politics and Social Change.

Άλλες Εργασίες.

Πριν το 2004
1. Κούση, Μ. (2002) Πρόλογος, Στο Β. Γαλανή-Μουτάφη Έρευνες για τον Τουρισμό στην Ελλάδα & την Κύπρο: Μία ανθρωπολογική προσέγγιση, Αθήνα: Προπομπός.
2. Kousis, M. (2001) "Greece" Environmental Politics Encyclopedia, London: Routledge.

3. Kousis, M. (2001) "Tourism, Environmental Impacts of" *Environmental Politics Encyclopedia,* London: Routledge.
4. Kousis, M. (2001) "Sustainable Development" *Environmental Politics Encyclopedia,* London: Routledge.
6. Kousis, M. "Protest-Case Analysis: A Methodological Approach for the Study of Grassroots Environmental Mobilizations," *The Working Paper Series*, No. 570, Center for Research on Social Organization (CRSO), The University of Michigan, Ann Arbor, Michigan, May 1998.

http://deepblue.lib.umich.edu/bitstream/2027.42/51334/1/570.pdf

7. Kousis, M. (coordinator) (1996) Final Report, Grassroots Environmental Action and Sustainable Development in Southern Europe, EC, DGXII, *Environment & Climate* programme, contract No. EV5V-CT94-0393.[partners: University of Salamanca (ESP); University of Crete (GR), University of Aveiro (PT)].
8. Kousis, M. "Modernization, Development, and Autonomy: A Conceptual Framework for Studying Social Change," *The Working Paper Series*, No. 11, Center for Studies of Social Change (CSSC), New School for Social Research, New York, May 1985.

9. Kousis, M."Proletarianization Under Tourism: A Micro Level Analysis," *The Working Paper Series*, No. 325, Center for Research on Social Organization

(CRSO), The University of Michigan, Ann Arbor, April 1985.

http://deepblue.lib.umich.edu/bitstream/2027.42/51093/1/325.pdf

10. Kousis, M. (1995) Book Review: Grassroots Environmental Action: People's Participation in Sustainable Development Edited by Dharam Ghai and Jessica M Vivian Routledge Press, New York, In *Natural Resources Forum* Volume 19 Issue 4, Pages 341 - 345

Την Περίοδο 2004-2009

1. Kousis, M., V. Yiakoumaki, E. Vardaki (scientific eds), (2005) Athina Ntousaki (film maker) *Chania: Itineraries in Culture*, historical and ethnographic documentary created for the EC EuropeAid Euromed Heritage II Project *Mediterranean Voices*

2. Kousis, M. (2009) Book Review: A Sustainable Future for the Mediterranean: the Blue Plan's Environment and Development Outlook, edited by Guillaume Benoit and Aline Comeau, preface by Lucien Chabason. London: Earthscan, 2005. Pp. xi + 450; index, (published also in French). ISBN-13 978- 1-84407-259-0 (paperback). £75.00 ISBN-13 978- 1-84407-258-3 (hardback). In *Environmental Politics* Volume 18, Issue 3 May 2009 , pages 444 – 466.

Ανακοινώσεις σε Επιστημονικά Συνέδρια με Κριτές που δεν εκδίδουν Πρακτικά.

Πριν το 2004

1. Kousis, M., D. della Porta and M. Jimenez (2003) "Environmental Protest in Southern Europe: a comparative analysis of its size and focus" presented at the International Conference in honor of Charles Tilly, "Contentious Politics and the Economic Opportunity Structure: Mediterranean Perspectives", Department of Sociology, University of Crete, Rethimno, Oct.17-18.

2. Kousis, M. (2002) "Environmental Contentious Politics and the Economic Opportunity Structure," presented at the International Conference in honor of Charles Tilly, "Contentious Politics and the Economic Opportunity Structure", Department of Sociology, University of Crete, Rethimno, Oct.17-19.

3. Kousis, M., D. della Porta, and M. Jimenez (2001) "Southern European Environmental Activism: Challenging the 'laggards' label" Paper presented at the panel on "Environmental Politics in Southern Europe," ECPR pan-conference University of Kent, Sept. 7-10.

4. Kousis, M. "Development, Environment, and Collective Action: A Micro Level Analysis," *The Greek Review of Social Research,* 79: 96-109, 1991 (in Greek).

5. Kousis, M. (2001) "Whose Environmental Governance?: Grassroots Environmental Activists, their Antagonists and Sustainable Development in Greece, Spain and Portugal, 1974-1994," Paper presented in Panel 7, "*Grass Roots Environmental Governance: Protest and Participation,*" Session II:'Democracy and Grass Roots Representation', ECPR pan-conference University of Kent, Sept. 7-10.

6. Kousis, M. (2001) "Local Environmental Conflicts on Maritime Issues: Greece, Spain and Portugal, 1974-1994" Paper prepared for the Inaugural Conference of the Institute of Maritime Studies "People and the Sea: Maritime Research in the Social Sciences – an agenda for the 21st century," University of Amsterdam, August 29-Sept.1.

7. Kousis M. and J. N. Lekakis, (2001) "The Europeanization of Environmental Policy in Greece," paper presented at the international workshop "The Europeanization of Environmental Policy", Cambridge, June 28-30.

8. Kousis, M., E. Petropoulou and E. Dimopoulou, (2001) "Local Environmental Politics in Urban and Rural Greece: A Study of North-Eastern Athens and the County of Chanea " paper presented at the 29th Joint Sessions of the European Consortium for Political Research (ECPR), Grenoble, 6–11 April (Local Environmental Politics).

9.Kousis, M. and J. N. Lekakis, (2000) "A Political Economy Approach to the Mediterranean Syndrome" International Workshop on Coming to Terms with the 'Mediterranean Syndrome': The Implementation of European Environmental Policies in Southern States, Robert Schuman Centre for Advanced Studies, European University Institute (EUI), Florence May 19-20,.

10. Kousis, M. and E. Dimopoulou, (2000) "Environmental Movement Organizations in Greece: A Comparative Perspective" Environmental Movements in Comparative Perspective, European Consortium for Political Research (ECPR), Annual Sessions, Copenhagen, Denmark, April 14-20,.

11. Kousis, M. and K. Lenaki, (1999)"The Influence of the External Environment on the Types of Environmental Contenders and their Actions: Evidence from Greece," Environmental Protest in Comparative Perspective, European Consortium for Political Research (ECPR) Joint Sessions, Manheim, 26-31 March,.

12. Kousis, M. 1998"Environmental Protest Cases: The City, the Countryside, and the Grassroots in Southern Europe," *Second International Conference on Protest Event Analysis*, Wissenschaftszentrum Berlin (WZB) July 9-11,.

13. Kousis, M. (1998) "Tourism, Environmental Local Mobilizations, and Sustainable Development in Southern Europe, 1st International Congress on *Tourism and Culture for Sustainable Development*, National Technical University of Athens, Athens, May 20-24,.

14. Kousis, M. (1998) "Discourses in Southern European Local Environmental Conflict," International Conference on *Environmental Movements, Discourses, and Policies in Southern Europe*, Department of Sociology, University of Crete, Rethimno, May 8-10,.

15. Kousis, M. (1997) "The Environmental Movement Revisited: The Challengers and the Challenged in an Era of Ecological Marginalization and Sustainable Development," *Sociological Theory and the Environment*, conference of the International Sociological Association (RC24), Woudschoten,

The Netherlands, 20-23 March,.

16. Della Porta, D. C. Valiente, and M. Kousis, (1996) "Women and Democratization: The Womens' Movements and their Outcomes in Italy, Greece, Portugal, and Spain," *The Politics of Democratic Consolidation: Southern Europe in Comparative Perspective,* SSRC Conference, Mallorca, July.

17. Kousis, M. (1995) "Contending for Sustainable Development in Rural Greece," *XVI European Congress***,** European Society for Rural Sociology, Czech Republic, Prague July 31 - August 4,.

18. Kousis, M. (1994) "Grassroots Environmental Movements in Rural Greece: Effectiveness, Success, and the Quest for Sustainable Development," *The Politics of Sustainable Development*, an international conference, Department of Sociology, University of Crete, Rethimno October 21-23,

19. Kousis, M. (1993) "Environment and the State in the EU Periphery: The Case of Greece," *Symposia of the European Consortium for Political Research (ECPR),* Leiden, The Netherlands, November 8,.

20. Kousis, M. (1991) "Collective Resistance and Sustainable Development in Rural Greece: The Case of Geothermal Energy on the Island of Milos," *European Integration and Environmental Policy*, an international conference, Woudschoten, The Netherlands, November 29-30,.

21. Kousis, M. and J. N. Lekakis (1990) "Growth, Climate, and Culture: Dimensions of Rural Fires in Greece," *Fire and the Environment: Ecological and Cultural Perspectives*, an international symposium, Knoxville, Tennessee, USA, June 20-24, .

22. Kousis, M. (1990) "Greece as a Welfare State: A Sociological View," *Reconstruction Policies of Public Service*, an inter-university conference, University of Roskilde and University of Crete, Rethimno, 10-13 June.

Την Περίοδο 2004-2009

1. Kousis, Maria (2009) "Political Claims Analysis of the 2007 Greek Forest Fires" Prepared for the 4th International Conference in Interpretive Policy Analysis, session "Critical Discourse Analysis In Environmental and Forest Policy, From Habermas To Foucault.", Kassel University, June 25-27.

2. Kousis, Maria (2008) "Theoretical Issues in GMO-related Contention" paper presented in the international conference "Sociology for the 21st century: Theoretical and Critical Perspectives," Sociology Graduate Program, University of Crete, Rethimno, June 5-7.

3. Paganini Team (2008) "Paganini: Conclusions and Recommendations on Governance of Life" presented in greek at the symposium «Bioethics and Justice », University of Crete, Rethimno, 11-12 April, 2008

http://www.univie.ac.at/life-science-governance/paganini/

4. Kousis, Maria (2007) "Environment Protection in the EMP: The Role of NGOs From Mediterranean EU Member States" paper presented in *The Euro-Mediterranean Partnership (EMP): Perspectives from the Mediterranean EU countries* Conference organized by The Institute of International Economic Relations, The Foundation for Mediterranean Studies (Athens) and The Jean Monnet European Centre of Excellence (Crete), 25-27 October 2007, Rethimnon, (Crete)

5. Kousis, Maria & Psarikidou Katerina, (2007) Governing Coastal Biodiversity: *Caretta Caretta in Zakinthos and Crete,* MARE Conference 'People and The Sea IV'*: Who Owns the Coast?*, Amsterdam, The Netherlands, 5-7 July.

6. Kousis, Maria & Psarikidou Katerina, NGOs, local livelihood and the new politics of nature, PAGANINI Final Conference, The New Governance of Life: Challenges, Transformations, Innovations, University Campus, Vienna, 11-12 June 2007.

7. Kousis, Maria "Participatory Governance and Bioethics Committees in Greece" presented in the international workshop in honor of K. Tsoukalas, Postgraduate Program in Sociology, University of Crete, 5-7 June, 2007 (in Greek).
8. Kousis, M. and K. Psarikidou (2006). Sustainability Narratives on *Caretta caretta*: Evidence from Zakynthos and Crete. Paper presented in *the 2006 Naxos International Conference on Sustainable Management and Development of Mountainous and Island Areas*. Organized by Democritus University of Thrace, Naxos, August.

9. Jamison, Andrew and Maria Kousis, (2005) "Dilemmas of Deliberation: Biotechnology and the Environmental Movement," paper presented in the ECPR annual sessions, Workshop no. 16 "Mapping Biopolitics: Medical-Scientific Transformations and the Rise of New Forms of Governance," Granada, April 12-17.

ii. Αναγνώριση του Ερευνητικού Έργου.

Κύριες Ετεροαναφορές από το Google Scholar.

Πριν το 2004

Λίστα Πηγών
M Kousis - Annals of Tourism Research, 1989 - **Several works on change deal with the effects of industrialization on family life. This paper present** **of family change due to mass tourism in a rural community on the island of Crete, Greece. It a** **such change is attributable to economic rather than ideologi** Γίνεται αναφορά σε 55 : **Characteristics and goals of family and owner-operated businesses in the rural …** D Getz, J Carlsen - Tourism Management, 2000 - Host perceptions of impacts a comparative tourism study C Tosun - Annals of Tourism Research, 2002 - Roots of unsustainable tourism development at the local level: the case of Urgup in … C Tosun - Tourism Management, 1998 – Elsevier Gender and class relations in tourism employment

M Ireland - Annals of Tourism Research, 1993 -
Tourism planning and development in Crete: Recent tourism policies and their …

K Andriotis - Journal of Sustainable Tourism, 2001 - informa
[ΒΙΒΛΙΟ] Mediterranean tourism: facets of socioeconomic development and cultural …

Y Apostolopoulos, PJ Loukissas, L Leontidou - 2001 - books.g
Family business goals in the tourism and hospitality sector: Case studies and cross …

T Andersson, J Carlsen, D Getz - Family Business Review, 2002 - fbr.sagepub.com

Tourism in Greece: strategic analysis and challenges
surrey.ac.uk
D Buhalis - Current Issues in Tourism, 2001 - informa
Chances and choices Women and tourism in Northern Cyprus

J Scott - Gender, work and tourism, 1997 - books.g
3 Residents' perceptions of the socio-cultural impacts of tourism at Lake Balaton, …

T Rat - Tourism and sustainable community development, 2000 - books.g
Tourism in Crete: A Form of Modernisation

K Andriotis - Current Issues in Tourism, 2003 - informa
Tourism development in Greek insular and coastal areas: sociocultural changes …

P Tsartas - Journal of Sustainable Tourism, 2003 - informa
□ □□□□□□□□□□

□□□□ □□ - □□□□□□□□□□□□□, 2002 -
The socio-economic consequences of tourism in Levuka, Fiji

lincoln.ac.nz
D Fisher - 2000 - researcharchive.lin
Working Producers, Leisured Consumers: Women's Experiences in Developing …

… S Sönmez, Y Apostolopoulos, S Sönmez … - … as producers and …, 2001 - books.g
[PDF] Local Authorities in Crete and the development of tourism

jcu.edu.au
K Andriotis - JOURNAL OF TOURISM STUDIES, 2002 - www-lbtest
[ΑΝΑΦΟΡΑ] Gender and sustainability in Mediterranean island tourism

J Scott - Mediterranean islands and sustainable tourism …, 2001 - Thomson
[PDF] The Loss of Regional Heritage and the Development of Regional Heritage …

psu.edu
RW Butler, UK Guildford - Heritage Economics, 2000 -
[ΑΝΑΦΟΡΑ] The family vacation: a double-edged sword

N Chesworth - International Journal of Consumer Studies, 2003 - interscience
[ΑΝΑΦΟΡΑ] A model for understanding the casual sex behaviours of tourists

K Herridge - Travel and Tourism Research Association, Edmonton, …
Tourism and Tourist Cultures in Europe: A Review of Recent Research

G SHAW, AM WILLIAMS - American Behavioral Scientist, 1992 - abs.sa
[PDF] THE TOURISM LIFE CYCLE: AN OVERVIEW OF THE CRETAN CASE

K Andriotis - to
[PDF] Foreign Wives in the Wake of Tourism. Creating identity on an island in the …

M Hellum - 1998 - f
Family Business: The Household, Gender, and Generational Relations in an …

J McGibbon - Feminist Revisions of the Subject: Landscapes, …, 2001 - books.g
[ΑΝΑΦΟΡΑ] 11 Privatization in the Third World: small-scale tourism enterprises

VL Smith - Global tourism: the next decade, 1994 - Butterworth-Heinemann

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Searching for Sustainable Tourism Development in the Insular …
S Sonmez - Mediterranean islands and sustainable tourism …, 2001 - Thomson
****

S **Baker** - 1997 - books.g
Page 1. EDITED BY Susan **Baker**, Maria **Kousis**, Dick Richardson and Stephe
THE POLITICS OF sustaina development THEORY. **...** Susan **Baker**, Maria **Kou**
Richardson and Stephen Young Page 13. xii Page
Γίνεται αναφορά σε 72 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

ΒΙΒΛΙΟ] The economics of tourism

MT Sinclair, M Stabler - 1997 - books.g
Why ecological modernization and sustainable development should not be …
promessage.com
O Langhelle - Journal of Environmental Policy & Planning, 2000 - informa
[ΒΙΒΛΙΟ] Urban recycling and the search for sustainable community development

AS Weinberg, DN Pellow, A Schnaiberg - 2000 - books.g
[ΑΝΑΦΟΡΑ] Greening the European Union: an introduction

A Lenschow - … Policy Integration. Greening Sectoral Policies in …
Assessing institutional capital building in a Local Agenda 21 process in Göteborg

A Khakee - Planning Theory & Practice, 2002 - informa
Europeanisation and ecological modernisation: agri-environmental policy and …

P Jokinen - … modernisation around the world: persectives and …, 2000 - books.g
Sustainable development and ecological modernization: A radical homocentric …

D Pepper - Sustainable development, 1998 - interscience
[ΒΙΒΛΙΟ] The Politics of Agenda Setting

N Robinson - 2000 - lundhump
The shadow of the past: environmental issues and institutional learning in EU …

AC Christiansen, K Tangen - Journal of Environmental Policy & …, 2002 - informa
[HTML] Le développement durable face au territoire: éléments pour une recherche …

R Laganier, B Villalba, B … - …, 2002 - developpementdurable

Towards sustainable waste management: central steering, local enabling or …

T Entwistle - Policy &# 38; Politics, 1999 - ingentac
Tourism policy and sustainability in Italy, Spain, and Greece

G Pridham - Environmental politics in Southern Europe: actors, …, 2001 - books.g
Action, knowledge and business-environment research: a case for grounded …

M Stubbs - Business Strategy and the Environment, 2000 - interscience
Environmental Governance in the EU

S Baker - Governing the European Economy, G. Thompson (ed.) …, 2001 - books.g
Mediating thenational'and thelocal'in the environmental policy process: a case …

environment-and-planning.com
P Lowe, J Murdoch - Environment and Planning C, 2003 - en
Land administration infrastructures for sustainable development

fig.net
S Enemark - Property Management, 2001 - emeraldi
Introduction: The Pursuit of Sustainable Development--Concepts, Policies and …

WM Lafferty - … Political Science Review/ Revue internationale de …, 1999 - ips.sa
[ΑΝΑΦΟΡΑ] Environmental challenges and institutional changes

AI Jansen, O Osland, K Hanf - Governance and Environment in Western Europe:
The environment and minor-party insurgency in Australian politics: the case of …

A Blackburn, B Stone - Australian Journal of Political Science, 2003 - informa
[HTML] Sustainability from a National Spatial Planning Perspective

google.com
V Nadin - Towards a new role for spatial planning, 2001 - books.g
[PDF] PLANNING FOR A SUSTAINABLE EUROPE?

tu-berlin.de
D PETERS - 2003 - geschundkunstgesch.t
[PDF] Rhetoric or Reality? Responding to the challenge of sustainable …

essex.ac.uk
B Connaughton, B Quinn, N Rees - e
Advanced industrial countries
P Jokinen - Environmental Politics, 2000 - informa
[ΑΝΑΦΟΡΑ] Understanding sustainable development in practice

U Dev
Σχετικά άρθρα - Όλες οι 2 εκδοχές

PDF] Desenvolvimento Locai em Meio Rural Caminhos e Camînhantes
bn.pt [PDF]
C Cavaco -
[PDF] Draagvlak duurzame ontwikkeling kuststreek

west-vlaanderen.be [PDF]

G Doyen, K Bachus - west-vla
[HTML] Le développement durable face au territoire: éléments pour une recherche …

revues.org
B Villalba, B Zuindeau, R … - …, 2002 - developpementdurable
[PDF] O LEADER em Portugal Continental: contexto e elementos de uma análise …

2002
L MORENO -
……

Tourism and the environment:: a social movements perspective
M Kousis - Annals of Tourism Research, 2000 -
This paper provides evidence on local environmental mobilizations against tourism in Greece, Spain, and Portugal from the early 70s to the mid 90s. Its ultimate aim is to to the sociology of tourism and environment a social movements approach. The
Γίνεται αναφορά σε 37:

[ΒΙΒΛΙΟ] Tourism and development: Concepts and issues
R Sharpley, DJ Telfer - 2002 - books.g
[ΒΙΒΛΙΟ] The ethics of tourism development

M Smith, R Duffy - 2003 - books.google.com

Developing countries and tourism
V Sasidharan, E Sirakaya, D Kerstetter - Tourism management, 2002 -
Why It□s Good To Be Bad: The Role of Conflict in Contributing Towards …

B Lovelock - Journal of Sustainable Tourism, 2002 - informa
□ □□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□

□□□□ □□□ - □□□□□□□, 2002 -
[PDF] Environmental Sustainability and Policy Networks in Tourist Locations. In

foedus.info
C RUZZA - Policies, Governance and Innovation for Rural Areas …, 2003 -
10. Conclusion: Environmental Protest Transformed?

C Rootes - Environmental Protest in Western Europe, 2003 - books.g
Is There a Mediterranean Syndrome?

TAL POLITICS - … politics in Southern Europe: actors, institutions, …, 2001 - books.g
□ □□□□□□□□□□□□□

□□□□ □□□ - □□□□□□□□□, 2003 -
□ □□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□

□□□ - □□□□□□: □□□□□□□, 2003 -
……

Sustaining local environmental mobilisations: Groups, actions and claims in …
M Kousis - Environmental Politics, 1999 - informa
Using Tilly's definition of 'ad hoc social movements', this study employs protest-case in order to bring to the surface the differences and similarities between grassroots env

activism and community- based environmental movements as they appear
Γίνεται αναφορά σε 35:

[ΒΙΒΛΙΟ] **Environmental protest in western Europe**
C Rootes - 2007 - books.g
Non-governmental organisations and public participation in local environmental …

mit.edu
JA Carmin - Local Environment, 2003 - informa
Environmental group membership, collective action and generalised trust

KM Sønderskov - Environmental Politics, 2008 - informa
[PDF] "No meu quintal, não!". Contributos para uma análise dos movimentos …

uc.pt
E FIGUEIREDO, T FIDÉLIS - Revista Crítica de Ciências Sociais, 2003 -
Sustainability as a Discursive Device for Mobilizing European Publics

K Eder - Environmental politics in Southern Europe: actors, …, 2001 - books.g
The Ecologist Movement in the Basque Country

I Barcena, P Ibarra - … : actors, institutions, and discourses in a …, 2001 - books.g
Grassroots Environmental Action in Portugal (1974

E Figueiredo, T Fidelis, A da Rosa … - Environmental politics in …, 2001 - books.g
[PDF] New Modes of Governance

eu-newgov.org
D Level - Group, 2002 - eu-n
10. Conclusion: Environmental Protest Transformed?

C Rootes - Environmental Protest in Western Europe, 2003 - books.g
[PDF] … AND RADICALISATION IN THE ORGANISATIONAL EVOLUTION OF THE …

essex.ac.uk
I Barcena, E Guarrotxena, J Torre, P Ibarra - essex.ac.uk
[PDF] 'In name but not in aim': Thirty years of Greek environmental mobilizations

essex.ac.uk
I Botetzagias - essex.ac.uk
Natur-Windrad-Mensch, Contentious Politics: Fallbeispiel Windparks in …

S Walther - 2003 - GRIN
[PDF] E DINÂMICAS DE UTILIZAÇÃO DAS TECNOLOGIAS DE INFORMAÇÃO E …

iscte.pt
PMP Neto, DRJM PAQUETE, ODG Cardoso - e
2001/2002
[PDF] NO MEU QUINTAL NÃO! ANÁLISE DOS MOVIMENTOS AMBIENTAIS DE …

aps.pt
E Figueiredo, T Fidélis - aps.pt
……

Ecological marginalization in rural areas: Actors, impacts, responses
M Kousis - Sociologia Ruralis, 2002 - interscience
ECOLOGICAL MARGINALIZATION REFLECTS the intimate relationship be- tween gl
local social actions, and the inevitable repercussions for sustainable developm
democracy. Although globalization and sustain- able development are conte
Γίνεται αναφορά σε 22:

Combining social and ecological sustainability in the Nordic forest periphery
P Rannikko - Sociologia Ruralis, 2002 - interscience
Concepts in social and spatial marginality

ncyu.edu.tw
A Mehretu, BW Pigozzi, LM Sommers - Geografiska Annaler. Series B. …, 2000 -
Environmental policy-making in Greece: examining the interaction of bureaucratic …

JN Lekakis - Journal of Environmental Policy & Planning, 2000 - informa
Sustainability as a Discursive Device for Mobilizing European Publics

K Eder - Environmental politics in Southern Europe: actors, …, 2001 - books.g
[ΑΝΑΦΟΡΑ] The impact of global economic integration on the countryside. …

M Moreira, C Gerry - Local reactions to globalization processes. Competitive
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

10. Conclusion: Environmental Protest Transformed?
C Rootes - Environmental Protest in Western Europe, 2003 - books.g
……..

Environment and the state in the EU periphery: the case of Greece

M Kousis - Regional & Federal Studies, 1994 - informa
INTRODUCTION National responses to EU environmental policy comprise a highly
topic, since the various views entail dissimilar implications regarding the role of natio
in policy implementation. Three perspectives appear to cover the various social s
Γίνεται αναφορά σε 21:

[ΒΙΒΛΙΟ] Pace-setting, foot-dragging, and fence-sitting. Member State responses to …
TA Borzel - 2001 - paper
[ΒΙΒΛΙΟ] Environmental leaders and laggards in Europe: why there is (not) a …

TA Börzel - 2003 - books.g
Tourism planning and development in Crete: Recent tourism policies and their …

K Andriotis - Journal of Sustainable Tourism, 2001 - informa
Environmental NGOs in Greece: The Achelöos campaign as a case study of their …

DH Close - Environmental Politics, 1998 - informa
Greece's institutional response to sustainable development

P Fousekis, JN Lekakis - Environmental Politics, 1997 - informa
The 'Europeanization'of public policy: The impact of European integration on Greek …

P Kazakos - Journal of European Integration, 1999 - informa

Environmental management in Greece and the challenge of sustainable …

JN Lekakis - The Environmentalist, 1995 -
[ΑΝΑΦΟΡΑ] … Umweltpolitik der EU: Umweltverträglichkeitsprüfungen und Öko- …

H Heinelt - 2000 - Leske+
[PDF] Environmental organizations in Greece

psu.edu
MA Boudourides, DB Kalamaras - … http://www. math. upatras. gr/mboudor …, 2002
[PDF] Queen's Papers on Europeanisation No. 4/2001 Pace-Setting, Foot- …

qub.ac.uk
TA Börzel -
[ΑΝΑΦΟΡΑ] OFFPRINTS ORDER FORM

D Creativity, M Galley - Journal of …, 1996 - Mediterranean Institute, Universit
[PDF] Civil Society and the Environmental Problematic in Southern Europe. A …

essex.ac.uk
J Karamichas - 2003 -
The prospects for the UK environment in Europe

P Lowe, S Ward - … environmental policy and Europe: politics and …, 1998 - books.g
……..

Competing claims in local environmental conflicts in Southern Europe
M Kousis - Environmental politics in Southern Europe: actors, …, 2001 - books.g
Chapter 5 Competing Claims in Local Environmental Conflicts in Southern Europe1 Mar
1. INTRODUCTION Within the study of environment-related social conflict, unlike environ-
claims which have been a subject of more frequent research, counter-claims of
Γίνεται αναφορά σε 18:

[ΒΙΒΛΙΟ] Environmental protest in western Europe
C Rootes - 2007 - books.g
[PDF] "No meu quintal, não!". Contributos para uma análise dos movimentos …

uc.pt
E FIGUEIREDO, T FIDÉLIS - Revista Crítica de Ciências Sociais, 2003 -
[PDF] From the Mediterranean to the iron curtain syndrome: lessons from the …

essex.ac.uk
C Koutalakis - Workshop of European Consortium for Political …, 2003 -
[PDF] Civil Society and the Environmental Problematic in Southern Europe. A …

essex.ac.uk
J Karamichas - 2003 -
10. Conclusion: Environmental Protest Transformed?

C Rootes - Environmental Protest in Western Europe, 2003 - books.g
[PDF] 'In name but not in aim': Thirty years of Greek environmental mobilizations

essex.ac.uk
I Botetzagias - essex.ac.uk

……

[ΑΝΑΦΟΡΑ] **Collective resistance and sustainable development in rural Greece: …**

M Kousis - Sociologia Ruralis (Netherlands), 1993 - ag
AGRIS record. Record number, NL9303010. Titles, Collective resistance and
development in rural Greece: the case of geothermal energy on the Island of Milos.
Authors, **Kousis**, **M**. (Crete Univ. (Greece). Dept. of Sociology). Publication Date, (
Γίνεται αναφορά σε 15

[ΒΙΒΛΙΟ] **Sustainability and the social sciences: A cross-disciplinary approach to …**
E Becker, T Jahn - 1999 -
[ΒΙΒΛΙΟ] Ideas and actions in the green movement

B Doherty - 2002 - books.g
Greece's institutional response to sustainable development

P Fousekis, JN Lekakis - Environmental Politics, 1997 - informa
[ΑΝΑΦΟΡΑ] Legal Reform and Local Environmental Mobilization

AS Weinberg - Advances in Human Ecology, 1997 - JAI PRES
Economic opportunities and threats in contentious environmental politics: A view …

M Kousis - Theory and Society, 2004 -
Abstract. Aiming to contribute to the discussion of how opportunities and threats are put in
by focusing on the understudied economic factors, this article presents four illustrative
from the post-dictatorial experience of environmental con- tentious politics in G
Γίνεται αναφορά σε 6 - Σχετικά άρθρα - Όλες οι 3 εκδοχές

Environmental management in Greece and the challenge of sustainable …
JN Lekakis - The Environmentalist, 1995 -
Sustainability as a Discursive Device for Mobilizing European Publics

K Eder - Environmental politics in Southern Europe: actors, …, 2001 - books.g
[PDF] Civil Society and the Environmental Problematic in Southern Europe. A …

essex.ac.uk
J Karamichas - 2003 - e
[ΑΝΑΦΟΡΑ] Preliminary observations on biological communities at shallow …

PR DANDO14, JA HUGHES, F … - Hydrothermal …, 1995 - Geological Society Publ
[PDF] 'In name but not in aim': Thirty years of Greek environmental mobilizations

essex.ac.uk
I Botetzagias - essex.ac.uk
……

Environmental protest cases: the city, the countryside, and the grassroots in …
M Kousis - Mobilization: An International Quarterly, 1999 - mobilization.meta
Systematic cross-national analysis of environmental activism in urban and rural co
is nonexistent for Southern Europe. This article uses protest-case analysis to trace local env
protest cases (not events) of urban and rural communities in Greece, Spain, and Po
Γίνεται αναφορά σε 13

International capital versus local population: The environmental conflict of the …
tesisenred.net
R Muradian, J Martinez-Alier, H … - Society & Natural …, 2003 - informa
[PDF] "No meu quintal, não!". Contributos para uma análise dos movimentos …

uc.pt
E FIGUEIREDO, T FIDÉLIS - Revista Crítica de Ciências Sociais, 2003 -
The role of environmental education as a tool for environmental management in …

C Skanavis, E Sarri - Health, 2002 - emeraldi
Grassroots Environmental Action in Portugal (1974

E Figueiredo, T Fidelis, A da Rosa … - Environmental politics in …, 2001 - books.g
[PDF] PRINCIPLE OF GUIDANCE: SUSTAINABILITY

scc.co.at **[PDF]**
B HUTTER, Q Austria, A Graz - Symposium Sustainable Development and a New … -
Natur-Windrad-Mensch, Contentious Politics: Fallbeispiel Windparks in …

S Walther - 2003 - GRIN

[PDF] NO MEU QUINTAL NÃO! ANÁLISE DOS MOVIMENTOS AMBIENTAIS DE …
aps.pt
E Figueiredo, T Fidélis - aps.pt
……

Tourism as an agent of social change in a rural Cretan community

M Kousis - 1984 - cababstra
The proposition that tourism is a case of modernization in the rural community of Dr
tested by analysing a variety of issues for the pre-tourism (1950-64), early tourism
and full-scale tourism (1973-82) phases. In addition, although speculative, im
Γίνεται αναφορά σε 10 –

Urban residents' attitudes toward tourism development: the case of Crete
K Andriotis, RD Vaughan - Journal of travel research, 2003 - jtr.sa
Tourism in Crete: A Form of Modernisation

K Andriotis - Current Issues in Tourism, 2003 - informa
[PDF] Local Authorities in Crete and the development of tourism

jcu.edu.au
K Andriotis - JOURNAL OF TOURISM STUDIES, 2002 - www-lbtest
[ΑΝΑΦΟΡΑ] Women's Work and Lives in Rural Greece: Appearances and Realities

G Lazaridis - 2009 - Ashgate
Greek women and tourism

M Castclbcrg-Koulma - Working Women: International …, 1991 - books.g
……

Returning migrant characteristics and labor market demand in Greece
EML Petras, **M Kousis** - International Migration Review, 1988 -

Immigrant Wokers and Labor Demand in Greece 587 a) a large proportion of migran
are employed in unskilled jobs when away; and b) the skills that are imparted to some
do not necessarily match those needed at home (King, 1986:19-20). Evidence
Γίνεται αναφορά σε 8:

Determinants of international return migration intentions
B Waldorf - The Professional Geographer, 1995 - informa
A parametric failure time model of international return migration

BS Waldorf, A Esparza - Papers in Regional Science, 1991 -
……

Demand for and supply of environmental quality in the environmental Kuznets …
JN Lekakis, **M Kousis** - Applied Economics Letters, 2001 - informa
Demand for and supply of environmental quality, which constitute the underlying forces
to turning points of Environmental Kuznets Curves (EKCs), are only implicitly referred
fast growing literature. Unlike conventional approaches to EKCs, which look at indic
Γίνεται αναφορά σε 7:

Do individual preferences explain the Environmental Kuznets curve?
J Roca - Ecological Economics, 2003 -
[PDF] Governance, Pollution Control And The Environmental Kuznets Curve

chuo-u.ac.jp
M Yabuta, K Nakamura - 2003 - tamacc.c
……..

[ΒΙΒΛΙΟ] **Environmental politics in Southern Europe: actors, institutions, and …**
K Eder, **M Kousis** - 2001 - books.g
A CIP Catalogue record for this bonk is available from the Library of Congre
0-7923-6753-7 Published by Kluwer Academic Publishers, PO Box 17, 3300 AA Dordr
Netherlands. Sold and distributed in North. Central and South America by K
Γίνεται αναφορά σε 7:

[ΒΙΒΛΙΟ] **Russia and the West: environmental co-operation and conflict**
G Hønneland - 2003 - books.g
…….

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Southern European Environmental Activism. Challenging the' …
M Kousis, D Della Porta, **M** Jimenez - ECPR General Conference (Canterbu
Γίνεται αναφορά σε 6

[ΒΙΒΛΙΟ] **Environmental leaders and laggards in Europe: why there is (not) a …**
TA Börzel - 2003 - books.g
[PDF] Making European Policies Work in the South. Explaining Non-compliance in …

uoa.gr
C Koutalakis - 2002 - kdp.
[PDF] 'In name but not in aim': Thirty years of Greek environmental mobilizations

essex.ac.uk
I Botetzagias - essex.ac.uk

……

Economic opportunities and threats in contentious environmental politics: A view …
M Kousis - Theory and Society, 2004 -
Abstract. Aiming to contribute to the discussion of how opportunities and threats are put in
by focusing on the understudied economic factors, this article presents four illustrative
from the post-dictatorial experience of environmental con- tentious politics in G
Γίνεται αναφορά σε 6:

……

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Environmental movement organisations in Greece in the 1990s: A …

M Kousis, **E Dimopoulou - ECPR Joint Sessions, Copenhagen, Apri**
Γίνεται αναφορά σε 4:

[PDF] Environmental organizations in Greece

psu.edu
MA Boudourides, DB Kalamaras - … http://www. math. upatras. gr/mboudor …, 2002
[PDF] Civil Society and the Environmental Problematic in Southern Europe. A …

essex.ac.uk
J Karamichas - 2003 -
……

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Economic and Political Contention in Comparative Perspective
J Berclaz, **M** Guigni, **M Kousis**, C Tilly -
Γίνεται αναφορά σε 2 -

Κύριες Ετεροαναφορές από το Google Scholar, *2004-2009*

Λίστα Πηγών
M Kousis - Annals of Tourism Research, 1989 - Elsevier **Several works on change deal with the effects of industrialization on family life. This paper presents evidence of family change due to mass tourism in a rural community on the island of Crete, Greece. It argues that such change is attributable to economic rather than ideological ...** Γίνεται αναφορά σε 55 : **Host attitudes toward tourism:: An Improved Structural Model** D Gursoy, DG Rutherford - Annals of Tourism Research, 2004 - Elsevier [ΒΙΒΛΙΟ] The family business in tourism and hospitality D Getz, J Carlsen, A Morrison - 2004 - books.google.com The Family Business in Tourism and Hospitality Donald Getz, Jack Carlsen and Alison Morrison Motivation for agri-tourism entrepreneurship NG McGehee, K Kim - Journal of Travel Research, 2004 - jtr.sagepub.com Gender and motivation for agri-tourism entrepreneurship NG McGehee, K Kim, GR Jennings - Tourism Management, 2007 - Elsevier

Seasonality in Crete: problem or a way of life?

K Andriotis - Tourism Economics, 2005 - ingentaconnect.com
The demonstration effect revisited

D Fisher - Annals of Tourism Research, 2004 - Elsevier
TOURISM RESEARCH ON GREECE:: A Critical Overview

V Galani-Moutafi - Annals of Tourism Research, 2004 - Elsevier
Towards Developing a Framework for Analysing Tourism Phenomena: A …

usp.ac.fj **[PDF]**
D Harrison - Current issues in tourism, 2007 - informaworld.com
□□□□□□□□□□□

□□ □□ □□□ - □□□□, 2007 - □□□□□□□□
Integrated resort development: The case of Cavo Sidero, Crete

K Andriotis - Journal of Sustainable Tourism, 2008 - informaworld.com
Gaining residents' support for tourism and planning

… M Castellanos-Verdugo, D Martin-Ruiz - … Journal of Tourism …, 2007 - interscience.wiley.com
[PDF] Farm Tourism in Australia: A Family Business and Rural Studies Perspective

C Ollenburg - 2006 - gu.edu.au
The 'Critical Turn'in Tourism Studies: A Radical Critique

RV BIANCHI - Tourism Geographies, 2009 - informaworld.com
[PDF] TOURISM, CULTURE AND DEVELOPMENT

D Fisher - forum.devnet.org.nz
[PDF] Mediterranean Strategy for Sustainable Development

planbleu.org **[PDF]**
P Bleu - 2008 - planbleu.org

[ΒΙΒΛΙΟ] The politics of sustainable development: theory, policy and practice within …

S Baker, Maria Kousis, Dick Richardson and Stephen Young - 1997 - books.google.com Page 1. EDITED BY Susan Baker, Maria Kousis, Dick Richardson and Stephen Young THE POLITICS OF sustaina development THEORY. ... Susan Baker, Maria Kousis, Dick Richardson and Stephen Young Page 13. xii Page 14.
Γίνεται αναφορά σε 72

[ΒΙΒΛΙΟ] The politics of the environment: ideas, activism, policy

psu.edu **[PDF]**
N Carter - 2007 - books.google.com
[ΒΙΒΛΙΟ] Environment and tourism

A Holden - 2008 - books.google.com

The European Union and the World Summit on Sustainable Development: …

S Lightfoot, J Burchell - JCMS: Journal of Common Market …, 2005 - interscience.wiley.com
[ΒΙΒΛΙΟ] The European Union: a critical guide

stevemcgiffen.co.uk **[PDF]**
SP McGiffen - 2005 - stevemcgiffen.co.uk
Environmental impact assessment: retrospect and prospect

aseanenvironment.info **[PDF]**
S Jay, C Jones, P Slinn, C Wood - Environmental Impact Assessment …, 2007 - Elsevier
[PDF] Sustainable developmentoutside'the European Union: what role for impact …

uea.ac.uk **[PDF]**
C Adelle, J Hertin, A Jordan - European Environment, 2006 - uea.ac.uk
From welfare state to ecostate

essex.ac.uk **[PDF]**
J Meadowcroft - The State and the Global Ecological Crisis, …, 2005 - books.google.com
3. Adapting form to function?: from economic to sustainable development …

E Bomberg - … for sustainable development: the challenge of …, 2004 - books.google.com
[PDF] Sustainable consumption in national context: an introduction to the special …

nbii.gov **[PDF]**
MJ Cohen - Editorial on Sustainability e-Journal, 2005 - ejournal.nbii.gov
[HTML] Sustainable consumption in national context: an introduction to the …

nbii.org **[HTML]**
MJ Cohen - Sustainability: Science, Practice and Policy, 2005 - ejournal.nbii.org
Leading the way? The European Union at the WSSD

J Burchell, S Lightfoot - European Environment, 2004 - interscience.wiley.com
The roles of grassroots local government in sustainable waste management in …

SS Chung, CWH Lo - International Journal of Sustainable …, 2007 - informaworld.com
Governing Despite its Instruments? Instrumentation in EU Environmental Policy

C HALPERN - West European Politics, 2010 - informaworld.com
[ΑΝΑΦΟΡΑ] Transatlantic environment and energy politics: comparative and …

MA Schreurs, H Selin, SD VanDeveer - 2009 - Ashgate Pub Co
Γίνεται αναφορά σε 2 - Σχετικά άρθρα

[ΒΙΒΛΙΟ] Verselbständigungsprozesse internationaler Organisationen
M Koch - 2007 - gbv.de
Does sustainability count? Environmental policy, sustainable development and the …

AR Davies - Sustainable Development, 2008 - interscience.wiley.com
[PDF] Theory into Practice in Environmental Education: Towards an evidence- …

bath.ac.uk **[PDF]**
J Katayama - 2009 - opus.bath.ac.uk

Spires, plateaus and the infertile landscape of Education for Sustainable …

J Barry - International Journal of Innovation and Sustainable …, 2007 - Inderscience
[PDF] Congrès AFSP 2009 Section thématique 20 Transferts institutionnels et …

congresafsp2009.fr **[PDF]**
C Halpern, S Jacquot, P Le Galès - congresafsp2009.fr
[ΑΝΑΦΟΡΑ] Russian Forest Regulation and the Integration of Sustainable Forest …

M Pappila, R Sustainability - … in Northwest Russia, 2009 - Lund Humphries Publishers
International assessment of the environmental performance of housing, and …

R Horne - The sustainable city IV: urban regeneration and …, 2006 - books.google.com
[PDF] The Political Economy of Agrofuels in Brazil and the Contested Meaning of …

uba.ar **[PDF]**
K Van Rompaey - 2008 - econ.uba.ar
[PDF] WIVERSnve© LLEeE LmOQM

ucl.ac.uk **[PDF]**
S Baker - 2006 - homepages.ucl.ac.uk
Governance for sustainability in East Asian Global Cities: An exploratory study

MEEKAM NG - … of Comparative Policy Analysis: Research and …, 2007 - informaworld.com
[PDF] 1. SOCIAL SCIENTIFIC VS. ECOLOGICAL ANALYSES

northwestern.edu **[PDF]** **2007**
A Schnaiberg - sociology.northwestern.edu
[PDF] Wei-Chung Chen

webs.com **[PDF]**
G Press - greenhousepress.webs.com 2010
[PDF] Sustainable development as governance reform agenda: An aggregation of …

boku.ac.at **[PDF]**
R Steurer - 2009 - wiso.boku.ac.at
6 Rhetoric or reality?

B Connaughton, B Quinn, N Rees - … at the sub-national level in …, 2008 - books.google.com
[ΑΝΑΦΟΡΑ] Eating money and clogging things up: paradoxes of elite mediation in …

S Green - Sociological Review, 2008 - interscience.wiley.com
Transport Patterns

C Dionelis, M Giaoutzi - … in Europe: developing the future for …, 2008 - books.google.com
The Study for Sustainable Development Strategy: Case Study of China

nhu.edu.tw **[PDF]**
M Liu - 2006 - libserver2.nhu.edu.tw
Regions on their way to sustainability: the role of institutions in fostering …

S Sedlacek, V Gaube - Environment, Development and Sustainability, 2010 - Springer
Održivost iz perspektive nacionalnog prostornog planiranja-sa primerom francuske

D Đorđević, T Živanović, T Dabović - Zbornik radova PMF-Geografski …, 2004 - CEON/ CEES
[PDF] □□□□□□□□ □□□ □□□□□ □□: □□□□ □□□ □□□□

2007
□□□□ □□□ □□ - **sloc.cafe24.com**
[PDF] ⚜⚜⚜⚜⚜⚜⚜ ⚜⚜⚜⚜⚜⚜⚜ (CIP)

G Province⚜ ⚜⚜⚜ - gw.codil.or.kr 2009
[PDF] QUADERNI DELL'ISTITUTO DI ECONOMIA E FINANZA
MF Ambrosanio - unicatt.it 2004
Page 1. UNIVERSITA' CATTOLICA DEL SACRO CUORE - Milano - QUADERNI
[PDF] Lokale Agenda 21 Prozesse in Österreich

zsi.ac.at [PDF] 2004
NF partizipativer Demokratie - zsi.ac.at
[ΑΝΑΦΟΡΑ] ENTI LOCALI E SVILUPPO SOSTENIBILE

CIPERLO STUDIO, EL DELLA FINANZA REGIONALE
[PDF] Ecología profunda y educación

ucm.es [PDF]
G Notario… - 2006 - ucm.es
……

Tourism and the environment:: a social movements perspective

M Kousis - Annals of Tourism Research, 2000 - Elsevier
This paper provides evidence on local environmental mobilizations against tourism activities
in Greece, Spain, and Portugal from the early 70s to the mid 90s. Its ultimate aim is to introduce
to the sociology of tourism and environment a social movements approach. The paper ...
Γίνεται αναφορά σε 37:

[ΒΙΒΛΙΟ] Environmental protest in western Europe
C Rootes - 2007 - books.google.com
[ΒΙΒΛΙΟ] Tourism and development in the developing world

DJ Telfer, R Sharpley - 2008 - books.google.com
Tourism's impacts on natural resources: a positive case from China

W Li, Q Zhang, C Liu, Q Xue - Environmental management, 2006 - Springer
[ΒΙΒΛΙΟ] Ecotourism: principles and practices

R Buckley - 2009 - books.google.com
[ΑΝΑΦΟΡΑ] Os ecos contraditórios do turismo na Chapada Diamantina

FEM Brito - 2005 - Edufba
Trans-boundary environmental actors: the Zambezi Society's campaign for …

E Sithole - Journal of Sustainable Tourism, 2005 - informaworld.com
Tourism Development and the Environment: Beyond Sustainability?

R Sharpley - UK: Earthscan Publications, 2009 - publish.csiro.au

[PDF] Economic and environmental equity in the US nonmetropolitan tourism and …

SK Lee - 2005 - etd.tamu.edu
Extreme Seasons and Extreme Visitation: The Case of Changbai Mountain …

D Sun, RWB Carter - Asia Pacific Journal of Tourism Research, 2009 - informaworld.com
Organising Mobility: A Sociological Investigation of the Operations of an …

qut.edu.au **[PDF]**
KW Parker - 2009 - eprints.qut.edu.au
[ΑΝΑΦΟΡΑ] Sustainable tourism development: a Himalayan experience

SP Bansal, P Gautam - 2007 - Indus Pub. Co. in association with …
[ΑΝΑΦΟΡΑ] Tourism Infrastructure Development: A Sustainable Approach

M Sharma, SP Bansal - 2009 - Kanishka Publishers
Do Tourism Firms Have Economic Incentives to Undertake Voluntary …

E Blanco, J Lozano, J Rey-Maquieira - Advances in Tourism Economics – Springer 2009
[PDF] l'Institut des Sciences et Industries du Vivant et de l'Environnement (…

rilk.com **[PDF]**
JB MARSAT - 2008 - bib.rilk.com
[PDF] □ □□□□□□□□□□□□□□□~ □□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□

extension.org.tw **[PDF]**
□□□□ □□□ – 2006 extension.org.tw
Determinants Influencing Residents' Perceived Tourism Impact in Rural …

P Duk-Byeong - □□□□, 2009 - dbpia.co.kr
[PDF] CRECIMIENTO vs DESARROLLO LOCAL, LOS LÍMITES DE UN MODELO …

csic.es **[PDF]**
MLG Moreno - Boletín de la AGEN º, 2008 - age.ieg.csic.es
[PDF] Turismo sostenible: su interpretación y alcance operativo

unal.edu.co **[PDF]**
M Bertoni – 2007 revistas.unal.edu.co
□ □□□□□□ □□□□□ □□□□ □□□ □□

□ □□□ □□□ - □□□□□□, 2009 - dbpia.co.kr
□ □□□□□□□□□□□□□□□□□

□□□ □□□ - □□□□□□, 2008 - cqvip.com
DÜNYADA VE TÜRKİYE'DE KIŞ SPORLARINA ALTERNATİF YENİ BİR SPORTİF …

atauni.edu.tr **[PDF]**
K Arınç - ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ TÜRKİYAT …, 2010 - e-dergi.atauni.edu.tr
……

Sustaining local environmental mobilisations: Groups, actions and claims in …

M Kousis - Environmental Politics, 1999 - informaworld.com
Using Tilly's definition of 'ad hoc social movements', this study employs protest-case analysis

in order to bring to the surface the differences and similarities between grassroots environmental
activism and community- based environmental movements as they appear in ... Γίνεται αναφορά σε 35:

[ΒΙΒΛΙΟ] **Environmental protest in western Europe**
C Rootes - 2007 - books.google.com
[ΒΙΒΛΙΟ] Risk governance: coping with uncertainty in a complex world

O Renn - 2008 - lavoisier.fr
Science shops in Europe: the public as stakeholder

C Fischer, L Leydesdorff, M … - Science and Public …, 2004 - ingentaconnect.com
Environmental Compliance in Italy and Greece: The role of non-state actors

essex.ac.uk **[PDF]**
C Koutalakis - Environmental Politics, 2004 - informaworld.com
Community-based ecological resistance: the Bergama movement in Turkey

ankara.edu.tr **[PDF]**
A Çoban - Environmental Politics, 2004 - informaworld.com
Environmental group membership, collective action and generalised trust

KM Sønderskov - Environmental Politics, 2008 - informaworld.com
[ΒΙΒΛΙΟ] Environmentalism in Ireland: movement and activists

H Tovey - 2007 - books.google.com
[PDF] Risk versus National Pride: Conflicting Discourses over the Construction of a …

humanecologyreview.org **[PDF]**
J Karamichas - Human Ecology Review, 2005 - humanecologyreview.org
Located locally, disseminated nationally: the Bergama movement

H Ozen - Environmental Politics, 2009 - informaworld.com
Key Issues in the Study of New and Alternative Social Movements in Spain: The …

J Karamichas - South European Society and Politics, 2007 - informaworld.com
[PDF] Science shops

webriq.com **[PDF]**
C Fischer, L Leydesdorff, M … - Science and Public …, 2004 - hunscan.webriq.com
Knowledge for Sustainable Development

H Tovey - Rural sustainable development in the knowledge …, 2009 - books.google.com
Managing Rural Nature: Regulation, Translations and Governance in the Republic …

H Tovey - A living countryside?: the politics of sustainable …, 2009 - books.google.com
Internet-driven changes in environmental NGO action

triple-c.at **[PDF]**
PP Neto - tripleC-Cognition, Communication, Co-operation, 2008 - triple-c.at
……

Ecological marginalization in rural areas: Actors, impacts, responses

M Kousis - Sociologia Ruralis, 2002 - interscience.wiley.com ECOLOGICAL MARGINALIZATION REFLECTS the intimate relationship be- tween global and local social actions, and the inevitable repercussions for sustainable development and democracy. Although globalization and sustain- able development are contested ... Γίνεται αναφορά σε 22:

[ΒΙΒΛΙΟ] Environmental protest in western Europe
C Rootes - 2007 - books.google.com
North-south perspectives on tourism, regional development and peripheral areas

CM Hall - Tourism in Peripheries: Perspectives from the Far …, 2007 - books.google.com
[PDF] Landscape with Voices: Reflecting on Resilience on Farms in the ' …

rmit.edu.au **[PDF]**
R Beilin - Local-Global: Identity, Security, Community - mams.rmit.edu.au 2009
[PDF] Building an Empirical Case for Ecological Democracy

mtnforum.org **[PDF]**
RE Mitchell - Nature and Culture, 2006 - mtnforum.org
[PDF] Between World Views: Nascent Pacific Tourism Enterprise in New Zealand

waikato.ac.nz **[PDF]**
JBJ Cave - 2009 - researchcommons.waikato.ac.nz
[PDF] Socio-Ecological Vulnerability and Resilience in an Arena of Rapid …

eldis.org **[PDF]**
LS Flint - 2008 - community.eldis.org
[PDF] The flooding of the foodshed: how cheap imports undermine local food …

sper.pt **[PDF]**
A Sedlmayr - sper.pt 2008
Place Making, Hazardous Waste, and the Development of Tooele County, Utah

JM Shumway, RH Jackson - Geographical Review, 2008 - amergeog.org
……..

Environment and the state in the EU periphery: the case of Greece

M Kousis - Regional & Federal Studies, 1994 - informaworld.com INTRODUCTION National responses to EU environmental policy comprise a highly debated topic, since the various views entail dissimilar implications regarding the role of national states in policy implementation. Three perspectives appear to cover the various social science ...
Γίνεται αναφορά σε 21:

The impact of the summer 2007 forest fires in Greece: recent environmental …
Karamichas CA Mobilizations, E Performance - South European Society and …, 2007 - informaworld.com
The diffusion of environmental management in Greece through rationalist …

MG Kassolis - Journal of Cleaner Production, 2007 - Elsevier
Understanding environmental data in Greece through national limitations and …

M Kassoli, DN Pantazis - Urban and Regional Data …, 2009 - books.google.com
……..

Competing claims in local environmental conflicts in Southern Europe

M Kousis - Environmental politics in Southern Europe: actors, …, 2001 - books.google.com
Chapter 5 Competing Claims in Local Environmental Conflicts in Southern Europe1 Maria Kousis
1. INTRODUCTION Within the study of environment-related social conflict, unlike environ- mentalist claims which have been a subject of more frequent research, counter-claims of the ...
Γίνεται αναφορά σε 18:

[ΒΙΒΛΙΟ] **Environmental protest in western Europe**
C Rootes - 2007 - books.google.com
Environmental Compliance in Italy and Greece: The role of non-state actors

essex.ac.uk **[PDF]**
C Koutalakis - Environmental Politics, 2004 - informaworld.com
Community-based ecological resistance: the Bergama movement in Turkey

ankara.edu.tr **[PDF]**
A Çoban - Environmental Politics, 2004 - informaworld.com
[HTML] Environmental complaints in Aveiro, Portugal: actors, concerns, territorial …

scielo.br **[HTML]**
DS Carvalho, T Fidélis - Sociedade & Natureza (Online), 2009 - SciELO Brasil
[PDF] Risk versus National Pride: Conflicting Discourses over the Construction of a …

humanecologyreview.org **[PDF]**
J Karamichas - Human Ecology Review, 2005 - humanecologyreview.org
Confronting environmental perceptions of local populations and local authorities

DS Carvalho, T Fidelis - Management of Environmental …, 2009 - emeraldinsight.com
[PDF] Coping with accession. The application of new modes of governance in the …

jhubc.it **[PDF]**
C Koutalakis, N Font - jhubc.it 2006
Reclamações ambientais em Aveiro, Portugal: atores, preocupações, padrão …

scielo.br **[HTML]**
DS CARVALHO, T FIDELIS - Soc. nat.(Online) - SciELO Brasil 2006
The perception of environmental quality in Aveiro, Portugal: a study of complaints …

DS CarvalhoÃ, T Fidélis - Local Environment, 2009 - informaworld.com
[HTML] Sociedade & Natureza (Online) On-line version ISSN 1982-4513

scielo.br **[HTML]**
DS Carvalho, T Fidélis - SciELO Brasil 2006
[DOC] Environmental complaints in Aveiro, Portugal: actors, concerns, territorial …

ufu.br **[DOC]**
DS Carvalho, T Fidélis… - Revista Sociedade & …, 2009 - sociedadenatureza.ig.ufu.br
……

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Collective resistance and sustainable development in rural Greece: …

M Kousis - Sociologia Ruralis (Netherlands), 1993 - agris.fao.org AGRIS record. Record number, NL9303010. Titles, Collective resistance and sustainable development in rural Greece: the case of geothermal energy on the Island of Milos. Personal
Authors, Kousis, M. (Crete Univ. (Greece). Dept. of Sociology). Publication Date, (1993). ...
Γίνεται αναφορά σε 15

A survey of academic approaches to agrarian transformation in post-war Greece
Z Bika - Journal of Peasant Studies, 2007 - informaworld.com
……

Environmental protest cases: the city, the countryside, and the grassroots in …
M Kousis - Mobilization: An International Quarterly, 1999 - mobilization.metapress.com Systematic cross-national analysis of environmental activism in urban and rural communities
is nonexistent for Southern Europe. This article uses protest-case analysis to trace local environmental
protest cases (not events) of urban and rural communities in Greece, Spain, and Portugal ...
Γίνεται αναφορά σε 13

Environmental Compliance in Italy and Greece: The role of non-state actors
essex.ac.uk **[PDF]**
C Koutalakis - Environmental Politics, 2004 - informaworld.com
……

Tourism as an agent of social change in a rural Cretan community

M Kousis - 1984 - cababstractsplus.org The proposition that tourism is a case of modernization in the rural community of Drethia was tested by analysing a variety of issues for the pre-tourism (1950-64), early tourism (1965-72), and full-scale tourism (1973-82) phases. In addition, although speculative, implicit ...
Γίνεται αναφορά σε 10 –

Community groups' perceptions of and preferences for tourism development: …
K Andriotis - Journal of Hospitality & Tourism Research, 2005 - jht.sagepub.com
6 Problems of Island Tourism Development: The Greek Insular Regions

K Andriotis - … and sustainable development in southern Europe, 2004 - books.google.com

The pattern-matching approach and its application in tourism development

K AndriotisaÃ, DR Vaughanb - Current Issues in Tourism, 2009 - informaworld.com
……

Returning migrant characteristics and labor market demand in Greece
EML Petras, **M Kousis** - International Migration Review, 1988 - jstor.org
Immigrant Wokers and Labor Demand in Greece 587 a) a large proportion of migrant workers

are employed in unskilled jobs when away; and b) the skills that are imparted to some migrants do not necessarily match those needed at home (King, 1986:19-20). Evidence from **...**
Γίνεται αναφορά σε 8:

[PDF] Labor Market Outcomes, Savings Accumulation, and Return Migration
uni-muenchen.de **[PDF]**
M Kırdar - Labour Economics, forthcoming, 2008 - mpra.ub.uni-muenchen.de
[PDF] Returns to Return Migration and Determinants of Subsequent Moves

eale.nl **[PDF]**
G Epstein, D Radu - Second IZA Migration Workshop: EU Enlargement and …, 2007 - eale.nl
Labor market outcomes, savings accumulation, and return migration

uni-muenchen.de **[PDF]**
MG KIrdar - Labour Economics, 2009 - Elsevier
Source Country Characteristics and Immigrants' Migration Duration and Saving …

uni-muenchen.de **[PDF]**
M Kirdar - 2009 - mpra.ub.uni-muenchen.de
[PDF] Pattern of Return Migration among Japanese-Brazilians: Who returns to …

pitt.edu **[PDF]**
Y Baba - lasa.international.pitt.edu 2009
[PDF] Source Country Characteristics and Immigrants' Migration Duration and …

conference-services.net **[PDF]**
MG Kırdara12 - 2009 - espe.conference-services.net
……..

Local environmental protest in Greece, 1974–94: exploring the political dimension

M Kousis - Environmental Politics, 2007 - informaworld.com
ABSTRACT By focusing on the grassroots and offering a systematic empirical exposition of political party participation in environmental protest, the ways in which political fluidity and alliances with the left impact upon protest waves in Greece are examined. Sensitive to the limitations of ...
Γίνεται αναφορά σε 8

[HTML] Environmental complaints in Aveiro, Portugal: actors, concerns, territorial …
scielo.br **[HTML]**
DS Carvalho, T Fidélis - Sociedade & Natureza (Online), 2009 - SciELO Brasil
Confronting environmental perceptions of local populations and local authorities

DS Carvalho, T Fidelis - Management of Environmental …, 2009 - emeraldinsight.com
Reclamações ambientais em Aveiro, Portugal: atores, preocupações, padrão …

scielo.br **[HTML]**
DS CARVALHO, T FIDELIS - Soc. nat.(Online) - SciELO Brasil 2009
The perception of environmental quality in Aveiro, Portugal: a study of complaints …

DS CarvalhoÃ, T Fidélis - Local Environment, 2009 - informaworld.com
Grassroots mobilisations against waste disposal sites in Greece

I Botetzagiasa, J Karamichasb - Environmental Politics, 2009 - informaworld.com

Environmental movements, waste and waste infrastructure: an introduction

Rootes, E Politics - Environmental Politics, 2009 - informaworld.com [HTML] Sociedade & Natureza (Online) On-line version ISSN 1982-4513

scielo.br **[HTML]**
DS Carvalho, T Fidélis - SciELO Brasil 2009 [DOC] Environmental complaints in Aveiro, Portugal: actors, concerns, territorial …

ufu.br **[DOC]**
DS Carvalho, T Fidélis… - Revista Sociedade & …, 2009 - sociedadenatureza.ig.ufu.br ……..

Demand for and supply of environmental quality in the environmental Kuznets …

JN Lekakis, M Kousis - Applied Economics Letters, 2001 - informaworld.com Demand for and supply of environmental quality, which constitute the underlying forces that lead to turning points of Environmental Kuznets Curves (EKCs), are only implicitly referred to in the fast growing literature. Unlike conventional approaches to EKCs, which look at indices of ...
Γίνεται αναφορά σε 7:

Is waste generation de-linking from economic growth? Empirical evidence for …
M Mazzanti - Applied Economics Letters, 2008 - informaworld.com The environmental Kuznets curve: a literature survey

A Nahman, G Antrobus - South African Journal of …, 2005 - interscience.wiley.com [PDF] Environmental Kuznets curves: mess or meaning?

carecon.org.uk **[PDF]**
DJ Webber, DO Allen - Discussion Papers, 2004 - carecon.org.uk Municipal waste generation and the EKC hypothesis new evidence exploiting …

M Mazzantia, A Montinib, R Zobolic - Applied Economics Letters, 2007 - informaworld.com Does democracy affect environmental quality in developing countries?

BM Arvin, B Lew - Applied Economics, 2009 - informaworld.com ……..

[ΒΙΒΛΙΟ] Environmental politics in Southern Europe: actors, institutions, and …

K Eder, M Kousis - 2001 - books.google.com A CIP Catalogue record for this bonk is available from the Library of Congress. ISBN 0-7923-6753-7 Published by Kluwer Academic Publishers, PO Box 17, 3300 AA Dordrecht, The Netherlands. Sold and distributed in North. Central and South America by Kluwer ...
Γίνεται αναφορά σε 7:

[ΒΙΒΛΙΟ] Global culture industry: the mediation of things
S Lash, C Lury - 2007 - books.google.com Environmental protection in an expanding European Community: lessons from past …

M Schreurs - Environmental Politics, 2004 - informaworld.com [ΑΝΑΦΟΡΑ] European governance and democracy: power and protest in the EU

R Balme, D Chabanet - 2008 - Rowman & Littlefield Publishers [PDF] Settler Environmental Activism: A Transnational/National Paradox?

64.26.169.230 **[PDF]**
AV Carter, PD Student, O London - 2005 - 64.26.169.230 Understanding environmental data in Greece through national limitations and …

M Kassoli, DN Pantazis - Urban and Regional Data …, 2009 - books.google.com [ΑΝΑΦΟΡΑ] Historical Dictionary of Environmentalism

P Dauvergne - 2009 - Scarecrow Pr …….

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Southern European Environmental Activism. Challenging the' …

M Kousis, D Della Porta, M Jimenez - ECPR General Conference (Canterbury, 2001
Γίνεται αναφορά σε 6

[PDF] Risk versus National Pride: Conflicting Discourses over the Construction of a …
humanecologyreview.org **[PDF]**
J Karamichas - Human Ecology Review, 2005 - humanecologyreview.org Key Issues in the Study of New and Alternative Social Movements in Spain: The …

J Karamichas - South European Society and Politics, 2007 - informaworld.com …….

Economic opportunities and threats in contentious environmental politics: A view …

M Kousis - Theory and Society, 2004 - Springer
Abstract. Aiming to contribute to the discussion of how opportunities and threats are put into motion by focusing on the understudied economic factors, this article presents four illustrative accounts from the post-dictatorial experience of environmental con- tentious politics in Greece, ...
Γίνεται αναφορά σε 6:

Tourism interest groups in the EU policy arena: characteristics, relationships and …
C Anastasiadou - Current Issues in Tourism, 2008 - informaworld.com [PDF] Implementation of EU environmental policy: role of domestic mobilization of …

euce.org **[PDF]**
N Daut - Proceedings of the EUSA 11th Biennial International …, 2009 - euce.org [PDF] Environmental Social Movements and the shaping of an environmental …

uol.com.br **[PDF]**
E Calderoni - ecalderoni.sites.uol.com.br 2005 ……..

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Economic and political contention in comparative perspective

M Kousis, C Tilly - 2005 - Paradigm Pub
Γίνεται αναφορά σε 4

Indigenous Movements and Globalization: What is Different? What is the Same?
TD Hall, JV Fenelon - Globalizations, 2008 - informaworld.com

A Long, Hard Slog: Political Opportunities, Social Networks and the Mobilization of …

M Osa, K Schock - Research in Social Movements, Conflicts …, 2007 - emeraldinsight.com
Constructing and Contesting Hegemony: Counter-hegemonic Resistance to the …

utoronto.ca **[PDF]**
L Mehranvar - 2010 - tspace.library.utoronto.ca
[PDF] European politics: the making of democratic states

rienner.com **[PDF]**
WC Opello, KAR Opello - 2009 - rienner.com
…….

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Environmental movement organisations in Greece in the 1990s: A …

M Kousis**, E Dimopoulou - ECPR Joint Sessions, Copenhagen, April, 2000**
Γίνεται αναφορά σε 4:

Environmental Compliance in Italy and Greece: The role of non-state actors
essex.ac.uk **[PDF]**
C Koutalakis - Environmental Politics, 2004 - informaworld.com
The characteristics of environmental organisations in Greece in relation to …

GP Piperopoulos, GE Tsantopoulos - Environmental Politics, 2006 - informaworld.com
…….

[ΑΝΑΦΟΡΑ] Economic and Political Contention in Comparative Perspective

J Berclaz, M Guigni, M Kousis, C Tilly - 2005
Γίνεται αναφορά σε 2 -

The Emergence of Pro-Regularization Movements in Western Europe
B Laubenthal - International Migration, 2007 - interscience.wiley.com
Consensual NIMBYs, Contentious NIABYs: Explaining Contrasting Forms of …

F Seifert - Sociologia Ruralis, 2008 - interscience.wiley.com

…….

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ……..

Κατσίκης Ιωάννης & Βαμβακούση Έλενα (2008)(Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο & Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών), Περιβαλλοντική Πολιτική, Κοινωνικά Κινήματα, ΜΚΟ και Κράτος στην Ελληνική Εμπειρία , Στο Πρακτικά 1ου Πανελλήνιου Συνεδρίου Περιβαλλοντικής Πολιτικής & Διαχείρισης Τμήμα Περιβάλλοντος, Πανεπιστήμιο Αιγαίου 20-22 Ιουνίου 2008 http://www.aegean.gr/Environment/eeppd/CONF2008/CONFERENCE%202008%20Praktika.pdf

Βουλβούλη Αιμιλία (University College London) (2008) Περιβαλλοντικές Συγκρούσεις Στην Τουρκία: Ανάμεσα στην 'Κοινωνία των Πολιτών' και στο Κράτος . Στο Πρακτικά 1ου Πανελλήνιου Συνεδρίου Περιβαλλοντικής Πολιτικής & Διαχείρισης Τμήμα Περιβάλλοντος, Πανεπιστήμιο Αιγαίου 20-22 Ιουνίου 2008 http://www.aegean.gr/Environment/eeppd/CONF2008/CONFERENCE%202008%20Praktika.pdf

Voulvouli, Aimilia (2009) *From Environmentalism to Transenvironmentalism The Ethnography*

of an Urban Protest in Modern Istanbul Peter Lang Publishing Group

Ερευνητικές Συνεργασίες.

Πριν το 2004

Διάστημα ετών	**Περιγραφή (τίτλος, ίδρυμα με το οποίο συνήψατε ερευνητική συνεργασία)**
3/1998-9/2001:	Partner, Research Project "The Transformation of Environmental Activism," European Commission, DG XII. *Environment & Climate* programme, contract No. ENV4-CT97-0514. Coordinator: Chris Rootes, University of Kent, UK.[partners: University of Strathclyde (UK), University of Florence (IT), Aalborg University (DEN), Universidad del Pais Vasco (ESP), WZB (GER), University of Crete (GR), CNRS (FRA), Juan March Institute (ESP)]. http://www.kent.ac.uk/sspssr/tea/
4/1996-6/1999:	Partner, Research Project "Sustainability, Locality, and Democracy: Community Identity in the Sustainability Transition," European Commission, DG XII, *Environment & Climate* programme, contract No. ENV4-CT96-0206. Coordinator: Timothy O'Riordan, University of East Anglia, UK [partners: Technical University of Graz (AT), Linkoping University (SWE), University of Crete (GR), CEETA (PT)].
4/1994-4/1996:	Coordinator, Research Project," Grassroots Environmental Action & Sustainable Development in the Southern European Union, "European Commission, DG XII, *Environment & Climate* programme, contract No. EV5V-CT94-0393.[partners: University of Salamanca (ESP); University of Crete (GR), University of Aveiro (PT)].
5/1999-6/2000:	Scientific Responsible, Research Project "Local Environmental Mobilizations and Sustainable Development in Southern Europe," University of Crete Research Fund, project No. 751.
8/1992-8/1993:	Scientific Responsible, Research Project "The Environmental Movement in Greece" University of Crete Research Fund, project No. 376.
9/1986 - 6/1987:	Visiting Scholar, University of Pennsylvania, Regional Science Department Philadelphia, Pennsylvania, USA.
2/1985 - 2/1986:	Research Associate, Ministry of National Economy, "Migration Project" Athens, Greece.
1/1981-6/1981 & 9/1979 - 8/1980:	Research Assistant, Institute for Social Research (ISR), Survey Research Center, The University of Michigan, Ann Arbor, USA .

Την Περίοδο 2004-2009

Διάστημα ετών	Περιγραφή (τίτλος, ίδρυμα με το οποίο συνήψατε ερευνητική συνεργασία)
2005-2009:	Representative of the Sociology Team in the Coordinating Committee headed by M. Kogevinas, Partner, University of Crete Medical School, Research Project "New Generis," European Commission. http://www.newgeneris.org/
2007-2010	Επιστημονικός Υπεύθυνος: Εθνική Συμμετοχή "Participatory Governance and Institutional Innovation" Paganini, ΓΓΕΤ
2004 - 2007:	Partner, Research Project "Participatory Governance and Institutional Innovation" European Commission, 6th Framework, STREP, Coordinated by Herbert Gottweis, University of Vienna (A) [partners: K. Braun (D), Y. Haila(FIN), M. Hajer (NL), Szerszynski (UK), L. Rinkevicius (LIT), M. Kousis (GR)] http://www.univie.ac.at/LSG/paganini/
2007-2010:	Local Coordinator: Maria Kousis "Mediterranean Environment, Networks and Actions" linked to «Mediterranean Voices: Oral History and Cultural Practices in Mediterranean Cities» European Commission, *Euromed Heritage II.*
2002 - 2006:	Partner, Research Project "Mediterranean Voices: Oral History and Cultural Practices in Mediterranean Cities" European Commission, *Euromed Heritage II* , Coordinators: Jonathan Karkut and Tom Selwyn, London Metropolitan University. http://www.med-voices.org/

Ενδεικτικές Βιβλιοκρισίες

Πριν το 2004

Λίστα Πηγών
Christopher Ray (1998) Review Essay Baker, S., M. Kousis, D. Richardson and S. Young eds (1997) The politics of sustainabledevelopment (London: Routledge) 276 pages Grollo, R. D. and R. L. Stirrat eds (1997) Discourses of development: Anthropological perspectives (Oxford: Berg) 299 pages Shepherd, A. (1998) Sustainable rural development (Basingstoke: MacMillan) 294 pages Sociologia Ruralis Volume 38 Issue 2, Pages 243 – 258 T. Unwin (1999) Book review: The Politics of Sustainable Development: Theory, Policy and Practice within the European Union, edited by S. Baker, M. Kousis, D. Richardson and S. Young. Routledge, London. xii+276. 1997. ISBN 0 415 13873 6 £45·00 (hardback); 0 415 13874 4, £14·99 (paperback), *Land Degradation & Development,* vol 10(2):180. Andy Gouldson (1999) Book Review. The politics of sustainable development: theory, policy and practice within the European Union by Susan Baker, Maria Kousis, Dick Richardson and Stemphen Young, 1997. Routledge, 276 pp, £14.99 (pbk). ISBN 0415138744. European Environment vol.8(6): 211-212.

Hein-Anton Van Der Heijden (2002) *Environmental Politics in Southern Europe: Actors, Institutions and Discourses in a Europeanizing Society* edited by Klaus Eder and Maria Kousis. Dordrecht: Kluwer Academic Publishers, 2001. Pp.xi + 410; index. £84 (hardback). ISBN 0 7923 6753 7 *Ecological Modelling* ,Volume 156, Issue 1, 15 October 2002, Pages 85-91 Environmental Politics in Southern Europe. Actors, Institutions and Discourses in a Europeanizing Society, Edited by K. Eder, M. Kousis, Kluwer Academic Publishers, Boston, Dordrecht, London, 2000. 412 pp.; EUR 145 or $122, ISBN 0-7923-6753-7, hardbound.

Την Περίοδο 2004-2009

Λίστα Πηγών
Peter T. Manicas (2007) Book review Economic and Political Contention in Comparative Perspective, by Maria Kousis and Charles Tilly. Boulder (eds), Colo.: Paradigm Publishers, 2006. 265 pp. $25.00 (paper).In *Journal of World History*, March 2007 Guillermo Trejo (2006) Book review Economic and Political Contention in Comparative Perspective by Maria Kousis and Charles Tilly. Boulder (eds), Colo.: Paradigm Publishers, *Contemporary Sociology: A Journal of Reviews.*2006; 35: 633-634. International Review of Social History (IRSH) Volume 52 part 2 (August 2007) http://www.iisg.nl/irsh/52-2-bib.php Economic and Political Contention in Comparative Perspective. Ed. by Maria Kousis and Charles Tilly. Paradigm Publishers, Boulder [etc.] 2005. xiii, 265 pp. $75.00. (Paper: $29.95.) Reference & Research Book News, August, (2005) Economic and Political Contention in Comparative Perspective. Ed. by Maria Kousis and Charles Tilly. Paradigm Publishers, Boulder [etc.] 2005

Συμμετοχές σε Επιτροπές Επιστημονικών Συνεδρίων.

Πριν το 2004

Έτος	**Τίτλος Συμμετοχής**	**Στοιχεία Συνεδρίου και Οργανωτικού Φορέα**
2003.	(director and organizer)	Kousis, M. "Contentious Politics and the Economic Opportunity Structure: Mediterranean Perspectives" sponsored by Euromed Heritage II project 'Mediterranean Voices' and the University of Crete, 2nd International Conference in honor of Charles Tilly (Columbia University), University of Crete, Rethimno, Oct. 17-18,
2002	(director and organizer)	Kousis, M. "Contentious Politics and the Economic Opportunity Structure"

		International Conference in honor of Charles Tilly (Columbia University), Department of Sociology, University of Crete, Rethimno, sponsored by the Onassis Foundation and the Greek Ministry of Culture, Oct. 17-19,.
2000	(workshop co-chair)	Diani, M. and M. Kousis, "Environmental Movements in Comparative Perspective," *European Consortium for Political Research (ECPR) Annual Sessions,* Copenhagen, Denmark, April 14-20,.
1998	conference organizer	Kousis, M. , *Environmental Movements, Discourses, and Sustainable Development Policies in Southern Europe*, sponsored by the European Commission (DG XII), the Secretariat General for Research & Technology (GGET), and the University of Crete, Rethimno, Crete, May.
1994	(conference co-chair),	Baker, S., M. Kousis, D. Richardson, and S. Young *The Politics of Sustainable Development: Theory, Policy and Practice Within the EU*, sponsored by the European Commission (DG XII), the UK Economic and Social Research Council of (ESRC), ECPR, the Hellenic Environment Ministry, the Hellenic Bank for Industrial Development (ETVA), and the Universities of Manchester, Teeside, Erasmus of Rotterdam, and Crete, Rethimno, October 21-23,.
1995	(group convener)	Kousis, M. Working Group 5 "Sustainability: Rural Development and Environmental Justice," *XVI Congress* of the European Society for Rural Sociology, Prague, 31 July - 4 August.

Την Περίοδο 2004-2009

Έτος	**Τίτλος Συμμετοχής**	**Στοιχεία Συνεδρίου και Οργανωτικού Φορέα**
2008	Συντονιστής	Mouzelis, N., M. Kousis, M. Samatas, Sokratis Koniordos, Giorgos Halaris, Kostas Gounis, (co-organizers), of the international conference of the Postgraduate Program in Sociology, "Sociology for the 21st century: Theoretical and Critical Perspectives", Department of Sociology, University of Crete, Rethimno, sponsored by EPEAEK II, June 5-7.
2007	(Συντονιστής)	Kousis, M., M. Samatas, Sokratis Koniordos and Skevos Papaioannou (co-

		organizers) "Thematic Workshop in honor of Konstantinos Tsoukalas (Kapodistrian University of Athens)" Department of Sociology, University of Crete, Rethimno, sponsored by the Postgraduate Program in Sociology, EPEAEK II, June 5-6.

Συμμετοχές σε Συντακτικές Επιτροπές Επιστημονικών Περιοδικών.

Πριν το 2004 **έως σήμερα**

Τίτλος Επιστημονικού Περιοδικού	**Αρμοδιότητα**	
1. *Annals of Tourism Research*		Editor
	X	Resource Editor
		Ed. Board
	X	Reviewer
2. *zer: revista de estudios de communicacion*		Editor
		Assoc. Editor
	X	Ed. Board
		Reviewer
3. *Review of Bioethics (electronic journal)*		Editor
	X	Assoc. Editor
		Ed. Board
	X	Reviewer
4. *Tourismos*		Editor
		Assoc. Editor
	X	Ed. Board
		Reviewer
5. *Sociologia Ruralis*		Editor
		Assoc. Editor
		Ed. Board
	X	Reviewer
6. *Environmental Politics*		Editor
		Assoc. Editor
		Ed. Board
	X	Reviewer
7. *Mobilization*		Editor
		Assoc. Editor
		Ed. Board
	X	Reviewer
8. *Politics & Gender*		Editor
		Assoc. Editor
		Ed. Board
	X	Reviewer
9. *Policy Studies*		Editor
		Assoc. Editor

		Ed. Board
	X	Reviewer
10. *Journal of Sustainable Tourism*		Editor
		Assoc. Editor
		Ed. Board
	X	Reviewer

Την Περίοδο 2004-2009

Τίτλος Επιστημονικού Περιοδικού	**Αρμοδιότητα**	
1. *Greek Review of Political Science*		Editor
		Assoc. Editor
		Ed. Board
	X	Reviewer
2. Human Ecology Review		Editor
		Assoc. Editor
		Ed. Board
	X	Reviewer
3. Journal of Environmental Policy and Planning		Editor
		Assoc. Editor
		Ed. Board
	X	Reviewer
4. *Journal of Modern Greek Studies*		Editor
		Assoc. Editor
		Ed. Board
	X	Reviewer
5. *Local Environment*		Editor
		Assoc. Editor
		Ed. Board
	X	Reviewer
6. *Theory and Society*		Editor
		Assoc. Editor
		Ed. Board
	X	Reviewer
7. *Southern European Society & Politics*		Editor
		Assoc. Editor
		Ed. Board
	X	Reviewer
8. *West European Politics*		Editor
		Assoc. Editor
		Ed. Board
		Reviewer
9. *Berghahn Books* (evaluation of book manuscript)		Editor
		Assoc. Editor
		Ed. Board
	X	Reviewer
		Assoc. Editor
		Ed. Board

		Reviewer

Επιστημονική ανάμειξη σε εταιρείες, φορείς, οργανώσεις.

Πριν το 2004

Έτος Εκλογής	**Θέση**	**Οργάνωση**
since 1998	Official Representative	European Consortium for Political Research
1997	Evaluator (invited)	European Commission, DGXII
Since 1999	Member of Advisory Board	European Network on Sustainable Urban and Rural Development

Την Περίοδο 2004-2009

Έτος Εκλογής	**Θέση**	**Οργάνωση**
since 1998	Official Representative	European Consortium for Political Research
2007	Evaluator (invited)	European Commission, DGXII
2006-2010	Elected Board Member	Research Committee 'Environment and Society' (RC24), International Sociological Association
2005	Appointed Member of the Committee for the Frederick H. Buttel International Award for Distinguished Scholarship in Environmental Sociology	Research Committee Environment and Society (RC24) of the International Sociological Association (ISA)
2004	Appointed Member of the National Council for Research and Technology	General Secretariat for Research and Development, Ministry of Development, GR
1.1.2008-31.12.2011	Member (invited) of International Advisory Group	Research project "Protection of Nature, Politics of Nature: Setting Priorities through Public Deliberation in the Era of Comprehensive Conservation," by Yrjo Haila, The Department of Regional Studies, University of Tampere, Funded by the Academy of Finland.
Since 2007	Member (invited) of the International Visiting Faculty	Faculty of Economics/Tourism School, Masters Program in *Tourism and Environmental Economics* Universitat de les Illes Balears (UIB), Palma de Mallorca.

Παπαϊωάννου Σκεύος, Καθηγητής

i. Επιστημονικές Δημοσιεύσεις

Βιβλία- Μονογραφίες

Πριν το 2004

1. Papaioannou, Skevos, (1997), Erwachsenenbildung in Griechenland, Frankfurt a/M.: Εκδ. Deutsches Institut für Erwachsenenbildung,

2. Papaioannou, Skevos, (1994), Bildung und Modernisierung in Griechenland, Reihe Arbeit und Bildung, Vol. 27, Bremen: Universität Bremen.

3. Papaioannou, Skevos / Palios, Sacharias, (1994), "Adult Education in Europe, The Case of Greece", στο: Kaiser, Arnim, (1994), Handbuch der Europäischen Erwachsenenbildung, Neuwied: Luchterhand Verlag.

4. Παπαϊωάννου, Σκεύος, (1990), Επαγγελματική εκπαίδευση και προσανατολισμός. Αναφορά σε άτομα με ειδικές ανάγκες, Αθήνα: Εκδ. Γρηγόρη.

5. Παπαϊωάννου, Σκεύος, (1987), "Η Κοινωνική κατάσταση και η συνείδηση των νέων", Αθήνα: *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών* του ΕΚΚΕ, (τεύχη 66, σελ. 3-51, και 67, σελ.3-55).10. 10..Παπαϊωάννου, Σκεύος, (Επιμ.)(1985), Λαϊκή Επιμόρφωση και Μετανάστες, Αθήνα: Εκδ. Γενική Γραμματεία Λαϊκής Επιμόρφωσης και Γενική Γραμματεία Απόδημου Ελληνισμού.

6. Papaioannou, Skevos, (1983), Arbeitsorientierung und Gesellschaftsbewuβtsein von Gastarbeitern in der Bundesrepublik Deutschland. Entstehungsbedingungen, Formen, Entwicklung, Frankfurt a/M., Bern, New York: Peter Lang Verlag. (Εργατική και κοινωνική συνείδηση αλλοδαπών εργατών στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας. Συνθήκες σχηματισμού, μορφές εμφάνισης, εξέλιξη. Σελ. 570).

Εργασίες σε Επιστημονικά Περιοδικά με Κριτές.

Πριν το 2004

1. Papaioannou, Skevos, (2000), “Challenges and perspectives in Education in Modern Societies”, στο LlinE: Lifelong Learning in Europe, Vol.V, issue 4/2000, Finland, σσ.233-241.

2. Παπαϊωάννου, Σ. /Σερντεδάκις, Ν. /Τσιώλης, Γ., (1998), «Κοινωνική-οικολογική συνείδηση *και πράξη. Το παράδειγμα των κατοίκων της Επαρχίας Κυδωνίας Δυτικής Κρήτης», στο Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών*, τεύχος 96-97, Β΄-Γ΄, σσ.133-183.

3. Παπαϊωάννου, Σκεύος, (1995), "Τοπική Κοινωνική Μεταβολή και η Έννοια του Εναλλακτικού", στο *Το Βήμα των Κοινωνικών Επιστημών*., Τόμος Δ’, τεύχος 16, Ιούνιος, σσ. 91-120.

4. Παπαϊωάννου, Σκεύος, (1995), "Κοινωνική Εργασία/Παιδαγωγική και Αναπαραγωγή. Κριτική της Θεωρίας και Πράξης της Κοινωνικής Εργασίας και Παιδαγωγικής", στο *Νέα Κοινωνιολογία*, τεύχος 20, σσ.79-96.

5. Παπαϊωάννου, Σκεύος, (1995), «Δυνατότητες και Όρια Εναλλακτικών Μορφών Εκπαίδευσης», στο *Σύγχρονη Εκπαίδευση, σελ.29*

6. Παπαϊωάννου, Σκεύος, (1995), «Ενσωμάτωση και Ανατρεπτικότητα. Το Εκπαιδευτικό Σύστημα κάτω από συνθήκες Μετάβασης και Κρίσης», στο *Σύγχρονη Εκπαίδευση*, σελ.29.

7. Παπαϊωάννου, Σκεύος, (1995), «Περί διαλεκτικής της βίας ή η κοινωνική παραγωγή και αναπαραγωγή της βίας», στο *Σύγχρονη Εκπαίδευση*, Τεύχος 80, σσ. 21-33.
8. Παπαϊωάννου, Σκεύος, (1987), «Κοινωνία και υγεία», στο *Σύγχρονα Θέματα*, τεύχος 30, σσ. 35-42
9. Παπαϊωάννου, Σκεύος, (1986), "Λαϊκή Επιμόρφωση και Κοινωνικός Μετασχηματισμός", *στο Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών* του Ε.Κ.Κ.Ε., τεύχος 62, σσ. 85-123.
10. Παπαϊωάννου, Σκεύος, (1984), «Κοινωνική διάσταση της νοητικής καθυστέρησης. Ευαισθητοποίηση και δραστηριοποίηση σχετικά μ' αυτήν», στο *Σύγχρονη Εκπαίδευση*, τεύχος 19, σσ. 17-25.

Την Περίοδο 2004-2009
1. Παπαϊωάννου, Σκεύος, (2009), "Κοινωνική οικονομία, Συμβουλευτική και Δικτύωση για την Απασχόληση και την Βιώσιμη Ανάπτυξη", στο *Κοινωνία και ψυχική Υγεία*, Τεύχος 10^{ο}, σσ. 5-7 και 45-61.
2. Παπαϊωάννου, Σκεύος, (2006), "Κοινωνικές Ανισότητες και Κοινωνικός Αποκλεισμός", στο *Κοινωνία και ψυχική Υγεία*, Τεύχος 6^{ο}, σσ. 20-34 και 112.

Εργασίες σε Πρακτικά Συνεδρίων με Κριτές.

Πριν το 2004
1. Παπαϊωάννου, Σκεύος, (1999), "Κοινωνικές επιστήμες και τοπικές κοινωνίες. Το Διεθνές Μεταπτυχιακό Θερινό Σχολείο στα Ανώγεια: Ένα εναλλακτικό παράδειγμα οργάνωσης σπουδών", στο *Τμήμα Κοινωνιολογίας Πανεπιστημίου Κρήτης, Προοπτικές και μέλλον των Κοινωνικών Επιστημών στην Ελλάδα*, σσ. 91-120, Ρέθυμνο.
2. Παπαϊωάννου, Σκεύος, (1995), "Εργασία και Εκπαίδευση. Μια διαλεκτική σχέση", στο Χαραμής, Παύλος (Επιμ.), Η αναγκαιότητα του Λυκείου και το Σύστημα Εισαγωγής στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, σσ. 64-86, (Έκδοση Ομοσπονδίας Λειτουργών Μέσης Εκπαίδευσης (ΟΛΜΕ)), Αθήνα.

Την Περίοδο 2004-2009
1. Παπαϊωάννου, Σκεύος, (2008), "Κοινωνική Οικονομία, Συμβουλευτική και Δικτύωση για την Απασχόληση και τη βιώσιμη Ανάπτυξη", στο Παπαϊωάννου, Σκεύος /Δαράκης, Μ./ Κλάδου, Πόπη, Συμβουλευτική για την Απασχόληση και τη Βιώσιμη Ανάπτυξη. Η περίπτωση του Σχεδίου Ολοκληρωμένης Παρέμβασης «Εργάνη», (Έκδοση της Διεύθυνσης Πολιτισμού-ΝΕΛΕ της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Ρεθύμνου), σσ. 71-133, Ρέθυμνο.
2. Παπαϊωάννου, Σκεύος, (2007), "Ανάπτυξη και πολιτισμός μεταξύ παράδοσης και νεωτερικότητας", στο Πνευματικός Όμιλος Κώων «Ο Φιλιτάς», Ανάπτυξη και πολιτισμός στη Κω: Ασύμβατα μεγέθη; , σσ. 39-66, Σειρά αυτοτελών εκδόσεων αρ. 8, Κως.
3. Παπαϊωάννου, Σκεύος, (2006), " Η ευρύτερη περιοχή Μυλοποτάμου μεταξύ παράδοσης και νεωτερικότητας", στο Γαβριλάκη, Ειρήνη / Τζιφόπουλος, Γιάννης Ζ., (Επιμ.) (2006), Ο Μυλοπόταμος από την αρχαιότητα ως σήμερα, σσ. 155-174, Ρέθυμνο.
4. Παπαϊωάννου, Σκεύος /Τσιώλης, Γ. /Βρυχέα, Άννη /Λαμπρόπουλος,Ανδρέας / Πολυχρονιάδη, Κατερίνα, (2005), "Εξορικτικές εγκαταστάσεις περλίτη στο Ζηνί

Κω", στο Πολιτιστικό Ίδρυμα Ομίλου Πειραιώς, Ιστορικά Μεταλλεία στο Αιγαίο 19ος-20ς αιώνας, σσ. 337-361, Αθήνα.
5. Παπαϊωάννου, Σκεύος, (2004), "Σύστημα κοινωνικής οργάνωσης και επικοινωνίας των κοινωνικοπολιτιστικών και οικονομικών σχέσεων των Ελλήνων μεταναστών. Το παράδειγμα της Νυρεμβέργης", στο Δαμανάκης, Μ./ Καρδάσης, Β./Μιχελιδάκη, Θ./Χουρδάκης, Α., (2004), Ιστορία της Νεοελληνικής Διασποράς. Έρευνα και διδασκαλία, τόμ. Α' και Β', Β' τόμ. σσ. 11-20, Ρέθυμνο.

Κεφάλαια σε Συλλογικούς Τόμους.

Πριν το 2004

1. Serdedakis, N./ Tsiolis, G./ Tzanakis E./ Papaioannou S., (2002) «Strategies of Social Integration in the Biographies of Greek Female Immigrants coming from the Former Soviet Union. Self-employment as an alternative», ως μέρος της μονογραφίας: Selfemployment- Gender-Migration, στο Revue internationale de sociologie, (last volume of 2002)
2. Papaioannou, Sk./ Serdedakis, N. (2001), «Civil Society and its enemies. The case of Greece», στο Bron, A. /Schemmann, M. (Eds.), Civil Society, Citizenship and Learning, (pp.204-222), Muenster/Hamburg/London: Lit Verlag.
3. Lasaridis, G./ Liapi, M./ Papaioannou, S./ Serdedakis, N., (2000), „Berufstätigkeit und Selbständigkeitsförderung von Frauen und Migranten in Griechenland", στο Hessische Blätter für Volksbildung, 1, (S.58-76), Frankfurt.
4. Papaioannou, Skevos, (1998), «Europa als Ordnungsmacht. Konsequenzen für die berufliche Weiterbildung», στο Deutsches Institut für Erwachsenenbildung, Schöne Fassaden – schwache Fundamente. Zu den Widersprüchen der beruflichen Weiterbildung, (S. 78-91), Frankfurt a./M.
5. Alheit, Peter/ Δρακάκη, Δήμητρα/ Παπαϊωάννου, Σκεύος/Γαλίτης Παντελής, (1998), «Παραδοσιακά επαγγέλματα στα Ανώγεια», στο Παπαϊωάννου, Σκεύος/Alheit, Peter/Salling Olesen, Henning, Κοινωνικός Μετασχηματισμός, Εκπαίδευση, Τοπική Κοινωνία, σσ. 197-204, Ρέθυμνο/Ανώγεια: Έκδ. Πανεπιστήμιο Κρήτης.
6. Παπαϊωάννου, Σκεύος/Δρακάκη, Δήμητρα/ Alheit, Peter, (1998), «Τα παραδοσιακά επαγγέλματα. Ανασυγκρότηση αποθεμάτων γνώσης», στο Παπαϊωάννου, Σκεύος/Alheit, Peter/Salling Olesen, Henning, Κοινωνικός Μετασχηματισμός, Εκπαίδευση, Τοπική Κοινωνία, σσ. 189-197, Ρέθυμνο/Ανώγεια: Έκδ. Πανεπιστήμιο Κρήτης.
7. Παπαϊωάννου, Σκεύος/ Αλεξίου, Θανάσης, (1998), «Πολιτική κουλτούρα στα Ανώγεια», στο Παπαϊωάννου, Σκεύος/Alheit, Peter/Salling Olesen, Henning, Κοινωνικός Μετασχηματισμός, Εκπαίδευση, Τοπική Κοινωνία, σσ. 167-180, Ρέθυμνο/Ανώγεια: Έκδ. Πανεπιστήμιο Κρήτης.
8. Παπαϊωάννου, Σκεύος/ Παλιός, Ζαχαρίας, (1998), «Η δια βίου εκπαίδευση στην Ελλάδα. Μια σύντομη αναφορά», στο Παπαϊωάννου, Σκεύος/Alheit, Peter/Salling Olesen, Henning, Κοινωνικός Μετασχηματισμός, Εκπαίδευση, Τοπική Κοινωνία, σσ. 95-109, Ρέθυμνο/Ανώγεια: Έκδ. Πανεπιστήμιο Κρήτης.
9. Alheit, P./Salling Olesen, H./Παπαϊωάννου, Σκεύος/From Lauridsen, J., (1998), «Ετήσιο, Θερινό Σχολείο Μεταπτυχιακών Σπουδών στα Ανώγεια της Κρήτης. Μια διεθνής πρακτική και φιλόδοξη προσπάθεια», στο Παπαϊωάννου, Σκεύος/Alheit, Peter/Salling Olesen, Henning, Κοινωνικός Μετασχηματισμός, Εκπαίδευση, Τοπική Κοινωνία, σσ. 37-49, Ρέθυμνο/Ανώγεια: Έκδ. Πανεπιστήμιο Κρήτης.

10. Παπαϊωάννου, Σκεύος, (1998), «Κοινωνικός Μετασχηματισμός, Τοπική Κοινωνία και Εκπαίδευση», στο Παπαϊωάννου, Σκεύος/Alheit, Peter/Salling Olesen, Henning (1998), Κοινωνικός Μετασχηματισμός, Εκπαίδευση, Τοπική Κοινωνία, σσ. 11-37, Ρέθυμνο/Ανώγεια: Έκδ. Πανεπιστήμιο Κρήτης.
11. Papaioannou, Skevos, (1998), «Challenges and Perspectives to Education in Modern Societies», στο Papaioannou, Skevos, et. al. (Edit.) (1998), Education, Modernisation and Peripheral Community, pp. 57-73, Roskilde: University of Roskilde.
12. Παπαϊωάννου, Σκεύος, (1997), «Μετά τα 'Όρια της Ανάπτυξης' τα 'Όρια της Εργασίας';», στο Ιωάννα Λαμπίρη-Δημάκη (Επιμ.), *Η Κοινωνιολογία στην Ελλάδα σήμερα 1987-1993*, σς. 375-389, Αθήνα: εκδ. Παπαζήση.
13. Alheit, Peter/ Drakaki, Dimitra/ Papaioannou, Skevos/Galitis, Pantelis, (1996), «Traditional occupations in Anogia»,, στο Papaioannou, Skevos, et. al. (Edit.) (1996), Community, Education and Social Change, pp. 323-333, Roskilde: University of Roskilde.
14. Papaioannou, Skevos /Drakaki, Dimitra/Alheit, Peter, (1995), «The traditional occupations : Reconstructing resources of knowledge», στο Papaioannou, Skevos, et. al. (Edit.) (1995), Education, Culture, Modernisation, pp. 439-449, Roskilde: University of Roskilde.
15. Papaioannou, Skevos /Palios, Zacharias, (1995), «Continuing Education in Greece», στο Papaioannou, Skevos, et. al. (Edit.) (1995), Education, Culture, Modernisation, pp. 25-43, Roskilde: University of Roskilde.
16. Παπαϊωάννου, Σκεύος, (1989), «Πολυτεχνική Εκπαίδευση με κοινωνικοκριτικό περιεχόμενο. Μια εναλλακτική πρόταση για υπέρβαση της εκπαιδευτικής κρίσης», στο Παιδαγωγική Εταιρία Ελλάδος (Επιμ.), Παιδαγωγική Επιστήμη, Αρ.1, Αθήνα, (σελ.175-204).

Την Περίοδο 2004-2009

1. Papaioannou, Sk. (2009), «Europäisierung der Bildung und insbesondere der Primarschule in Griechenland: Gesellschaftliche Transformation und Bildungsreform», στο Röhner, Ch./ Henrichwark, Cl. / Hopf, M. (Hrsg.), Europäisierung der Bildung. Konsequenzen und Herausforderungen für die Grundschulpädagogik, (S. 30-41), Wiesbaden: VS Verlag für Sozialwissenschaften.
2. Papaioannou, S./ Tsiolis, G./ Serdedakis, N., (2008), „Pontian newcomers in Greece", στο Apitzsch, U. / Kontos M. (Eds.), Self-Eployment Activities of Women and Minorities. Their Success or Failure in Relation to Social Citizenship Policies, (pp. 170-193), Wiesbaden: VS Verlag für Sozialwissenschaften.
3. Παπαϊωάννου, Σκεύος, (2007), « Ο ρόλος της εργασίας στη βιογραφία και τα σχέδια ζωής των ανθρώπων. Κοινωνική διάγνωση και η σημασία της κρίσης και της κριτικής», στο Παπαϊωάννου, Σκεύος (Επιμ.), Ζητήματα θεωρίας και μεθόδου των κοινωνικών επιστημών, (39-68), Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική.
4. Παπαϊωάννου, Σκεύος, (2007), « Εισαγωγή», στο Παπαϊωάννου, Σκεύος (Επιμ.), Ζητήματα θεωρίας και μεθόδου των κοινωνικών επιστημών, (15-36), Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική.
5. Παπαϊωάννου, Σκεύος / Σερντεδάκις, Νίκος / Τσιώλης, Γιώργος, (2006), «Ανεργία νέων αποφοίτων Λυκείου και δια βίου εκπαίδευση», στο Κονιόρδος, Σ. / Μαράτου-Αλιμπράντη, Λ./ Παναγιωτοπούλου, Ρ. (Επιμ.), Κοινωνικές εξελίξεις στη σύγχρονη Ελλάδα: Εργασία εκπαίδευση, οικογένεια, παρέκκλιση, (σελ.299-341), Αθήνα-Κομοτινή: Εκδ. Σάκκουλα.

6. Papaioannou, Sk. (2005), «Gemeinwesenarbeit als Gesellschaftspolitik», στο Thole, W./ Cloos, P. / Ortmann, F. / Strutwolf, V. (Hrsg.), Soziale Arbeit im öffentlichen Raum. Soziale Gerechtigkeit in der Gestaltung des Sozialen, (S.165-179), Wiesbaden: VS Verlag für Sozialwissenschaften.
7. Papaioannou, Sk. (2004), «Reformpädagogik in Griechenland - Der Fall Kostis Triantafyllidis», στο Geiling, U./ Heinzel, F. (Hrsg.), Demokratische Perspektiven in der Pädagogik: Annedore Prengel zum 60. Geburtstag, (S.185-199), Wiesbaden: VS Verlag für Sozialwissenschaften.

Επιμέλεια Συλλογικών Τόμων.

Πριν το 2004
1. Παπαϊωάννου, Σκεύος/ Alheit, Peter/ Salling Olesen, Henning (1998), Κοινωνικός Μετασχηματισμός, Εκπαίδευση, Τοπική Κοινωνία, Ρέθυμνο/Ανώγεια: Έκδ. Πανεπιστήμιο Κρήτης.
2. Papaioannou, Skevos, et. al. (Edit.) (1998), Education, Modernisation and Peripheral Community, Roskilde: University of Roskilde.
3. Papaioannou, Skevos, et. al. (Edit.) (1996), Community, Education and Social Change, Roskilde: University of Roskilde.
4. Papaioannou, Skevos, et. al. (Edit.) (1995), Education, Culture, Modernisation, Roskilde: University of Roskilde.

Την Περίοδο 2004-2009
1. Παπαϊωάννου, Σκεύος /Δαράκης, Μ./ Κλάδου, Πόπη (Επιμ.), (2008), Συμβουλευτική για την Απασχόληση και τη Βιώσιμη Ανάπτυξη. Η περίπτωση του Σχεδίου Ολοκληρωμένης Παρέμβασης «Εργάνη», (Έκδοση της Διεύθυνσης Πολιτισμού-ΝΕΛΕ της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Ρεθύμνου), σσ. 71-133, Ρέθυμνο.
2. Παπαϊωάννου, Σκεύος (Επιμ.), (2007), Ζητήματα θεωρίας και μεθόδου των κοινωνικών επιστημών, Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική.

ii. Αναγνώριση του Ερευνητικού Έργου.

Ετεροαναφορές.

Πριν το 2004

Λίστα Πηγών
N. Serdedakis, G. Tsiolis, M. Tzanakis & Sk. Papaioannou: "Strategies of So Integration in the Biographies of Greek Female Immigrants coming from the For Soviet Union. Self-employment as an alternative". International Review of Sociolo Revue Internationale de Sociologie, Vol. 13, No1, 2003. Σελ. 145-162.
1. Roni Strier (2010): Women, Poverty, and the Microenterprise: Context Discourse. *Gender, Work & Organization*. 17.2 (2010) p 195-218. Σελ. 2. Roni Strier & Ziad Abdeen (2009) Women's Experiences of Micro-Enterp Contexts and Meanings. Sex Roles 61:566–579 Σελ. 566 3. Östen Wahlbeck (2008): Entepreneurship as Social Status: Turkish Immigra Experiences of Self-Employment in Finland. Migration Letters, Volume: 5, N pp. 53 – 62. April 2008. Σελ. 55, 59, 61.

4. Hatziprokopiou Panos (2008) Migrant entrepreneurship in Grecce, Migracoe: Oct. 2008 Social Policy Research Centre, Middlesex University. Σελ. 81, 82, 84
5. Rindoks, A., Penninx, P. & Rath, J. (2006) Gaining from migration: What work networks? Examining economically related benefits accrued from greater econo linkages, migration processes, and diasporas. Report prepared for the OE Development Centre. Institute for Migration and Ethnic Studies (IM Universiteit van Amsterdam. Σελ. 169
6. Πετρονώτη Μ. (Γυνάικες, ομορφιά, μετανάστευση. Όψεις των διαδικασιών πολιτισμικής κατανάλωσης στην αθηναϊκή κοινωνία. Έκθεση Αποτελεσμάτων Ερευνητικού Προγράμματος: Τάσεις κοινωνικού μετασχηματισμού στον αστικό χώρο: κοινωνική αναπαραγωγή, κοινωνικές ανισότητες και κοινωνική συνοχή στην Αθήνα του 21ου αιώνα. ΕΚΚΕ – Ινστιτούτο Αστικής και Αγροτικής Κοινωνιολογίας. http://arxeio.gsdb.gr/projects/aristeia2_IAAK/2177_petronoti.pdf. Σελ. 16.

Την Περίοδο 2004-2009

Λίστα Πηγών
1. Σκ. Παπαϊωάννου, Ν. Σερντεδάκις, Γ. Τσιώλης: "Κοινωνική - οικολογική συνείδ και πράξη. Το παράδειγμα των κατοίκων της Επαρχίας Κυδωνίας Δυτικής Κρήτ Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών τ. 96-97, Δεκ. 1998, σελ.133-183. 2. Σερντεδάκις Ν. (2005) Τοπικές Κοινωνίες και Νέα Κοινωνικά Κινήματα. Ζαϊμάκης Γ. & Κανδυλάκη Α. (επιμ.)(2005) Δίκτυα Κοινωνικής Προστασίας. Αθ Κριτική. Σελ. 143, 144, 148, 149. 3. Botetzagias, I. & M. Boudourides (2004) *Environmental Organisations in Gre* Discussion Paper 8. STAGE (Science, Technology and Governance in Europ (thematic network under the Fifth Framework Programme (HPSE-CT2001-500 http://www.stage-research.net/STAGE/documents/8_Greek_Environmental_Organisations_final.pdf. Σελ. 26, 28, 43. 4. Andriotis, K. (2004) The perceived impact of tourism development by Cretan reside Tourism *and Hospitality Planning & Development*, 1479-0548, Volume 1, Issue 2, 123 – 144 5. Ανδριώτης Κ. (2003) Ο εναλλακτικός τουρισμός και τα διαφοροποιη χαρακτηριστικά του. ΤΟΠΟΣ Επιθεώρηση Χωρικής Ανάπτυξης, Σχεδιασμού Περιβάλλοντος. Σελ. 151. 6. Andriotis K. & Vaughan R. D. (2003) Urban Residents' Attitudes toward Tourism Development: The Case of Crete. *Journal of Travel Research,* Vol. 42, No. 2, 172-185.

Ερευνητικές Συνεργασίες.

Πριν το 2004

Διάστημα ετών	**Περιγραφή (τίτλος, ίδρυμα με το οποίο συνήψατε ερευνητική συνεργασία)**
1998-2000	U. Apitzsch, A. Alund, Fl. Anthias, F. Kupferberg, G, Lazaridis, M. Liapi, S.Papaioannou, W. Privitera : Self-employment activities concerning women and minorities: their success or failure in

	relation to social citizenship policies (SEM), - Final Report, 2000
1998-2000	Ανάγκες διαρκούς επιμόρφωσης ανέργων Νέων στην Ελλάδα, πανελλαδική έρευνα, για λογαριασμό του Κέντρου Εκπαιδευτικής Έρευνας του Υπουργείου Παιδείας, 1998 Τμήμα Κοινωνιολογίας ΙΝΕ- ΓΣΕΕ
1996-1998	Κοινωνική κατάσταση και συνείδηση των Νέων στην Κρήτη,με έμφαση στα προβλήματα μετάβασης από την εκπαίδευση στην αγορά εργασίας, έρευνα για λογαριασμό του Συνδέσμου Τοπικών Ενώσεων Δήμων και Κοινοτήτων Κρήτης, 1998
1997-1998	Κοινωνική κατάσταση των Γυναικών στην Κρήτη, έρευνα για λογαριασμό του Ινστιτούτου Εργασίας της ΓΣΕΕ, Παράρτημα Ηρακλείου, 1998
1994-1995	Κοινωνική-οικολογική συνείδηση στη θεωρία και πράξη: η περίπτωση των κατοίκων της Επαρχίας Κυδωνίας. Η έρευνα αυτή έγινε για λογαριασμό της Διαδημοτικής Επιχείρησης Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΔΕΔΙΣΑ) Χανίων, 1995
1992-1993	"COMETT: Transnational Training for Technology. The Future of Industry -University Co-operation 1994-1998" - Employment, Work and Training in the Greek Automobile Repair and Distribution Sector. Institut für Tchnik und Bildung, Universität Bremen. FORCE HUMAN RESOURCES, EDUCATION, TRAINING AND YOUTH, BRUSSELS Panel of Experts: Liam Connellan, Prof. Roger Dillemans, Walter Greaves, Claude Michel, Prof. Luis Oro, Prof. Skevos Papaioannou, Prof. Gunnar Sohlenius, Brussels 1993.
1989-1990	Τοπική κοινωνική μεταβολή, εργασία και επαγγελματική εκπαίδευση / επιμόρφωση. Η περίπτωση της Επαρχίας Κω, 1990. ΟΑΕΔ
1996-1988	"Τοπικό αναπτυξιακό πρόγραμμα της Επαρχίας Κω", 1988 . Τοπική Ένωση Δήμων και Κοινωνοτήτων Δωδεκανήσου. Δήμος Κω, Κοινότητα Ασφενδιού, Κοινότητα Πυλίου, Κοινότητα Καρδάμενας, Κοινότητα Αντιμάχειας, Κοινότητα Κεφάλου.

Την Περίοδο 2004-2009

Διάστημα ετών	**Περιγραφή (τίτλος, ίδρυμα με το οποίο συνήψατε ερευνητική συνεργασία)**
2008-2009	Οι προοπτικές απασχόλησης στον Νομό Λασιθίου. Εργαστήριο Κοινωνικής Ανάλυσης και Εφαρμοσμένης Κοινωνικής Έρευνας, Τμήμα Κοινωνιολογίας, Πανεπιστήμιο Κρήτης. Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Λασιθίου, 2009
2002-2008	Κοινωνιολογική και οικονομική έρευνα δράσης στην Κέφαλο της Κω του Δήμου Ηρακλειδών. Πρόταση για την αξιοποίηση των μεταλλουργικών εγκαταστάσεων στην ανατολική πλαγιά του Ζηνιού: Κέντρο Πολιτισμού, Εκπαίδευσης, Οικολογίας και Κοινωνικής Οικονομίας Κεφάλου (Κ.Π.Ε.Ο.Κ.Ο. Κεφάλου

	«Ζηνί»), Κέφαλος 2008. Σε συνεργασία με την Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών του Μετσόβιου Πολυτεχνείου Αθηνών. Δήμος Ηρακλειδών Κω.

Συμμετοχές σε Επιτροπές Επιστημονικών Συνεδρίων/Διοργάνωση Συνεδρίων.

Την Περίοδο 2004-2009

Έτος	Τίτλος Συμμετοχής	Στοιχεία Συνεδρίου και Οργανωτικού Φορέα
2007	Μέλος	Κοινωνία και ψυχική Υγεία. Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης. Τμήμα Ψυχολογίας, 20-21. Οκτωβρίου 2007

Συμμετοχές σε Συντακτικές Επιτροπές Επιστημονικών Περιοδικών.

Την Περίοδο 2004-2009

Τίτλος Επιστημονικού Περιοδικού	Αρμοδιότητα	
1. Κοινωνία και ψυχική Υγεία		Editor
		Assoc. Editor
	X	Ed. Board
		Reviewer

Προσκλήσεις για Διαλέξεις σε Συνέδρια.

Πριν το 2004

Έτος	Τίτλος Διάλεξης / Κεντρικής Εισήγησης	Στοιχεία Συνεδρίου και Οργανωτικού Φορέα
1985	Adult Education in Greece	Conference on European Cooperation in Social Sciences, on: Problems, needs and strategies for the future development of infrastructure and content in social sciences and for international cooperation. Vienna Centre and UNESCO. Vienna/Austria, 28-30 November 1985
1986	Sozial-kulturelle Veränderungen und Anpassungsprobleme der 2en und der 3en Migrantengeneration	Deutschlehrerkongress. Goethe-Institut-Athen. Athen, 26-28 April 1986
1992	Κοινωνικο-οικολογική κρίση και η έννοια της εκπαίδευσης	Οικολογία και περιβαλλοντική εκπαίδευση. Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Παιδαγωγικά

		Τμήματα, Βόλος 20-21 Νοεμβρίου 1992
1993	Σύγχρονη κοινωνία και κοινωνική οικολογική κρίση.	Ελληνογερμανικό Συμπόσιο: Κοινωνική – οικολογική κρίση και οικολογική παιδεία. Τμήμα Κοινωνιολογίας Πανεπιστημίου Κρήτης. Ελληνικό Υπουργείο Παιδείας Bundesministerium für Bildung und Forschung der Bundesrepublik Deutscland. Überseemuseum Bremen. Ökologiestation Bremen. Ρέθυμνο, 27-31 Μαρτίου 1993
1993	Lokale Entwicklung und Qualifikation	Workshop: Training needs analysis. Universität Bremen. Arbeiterkammer Bremen. Bremen, 18, 19 November 1993
1993	Κριτική κοινωνικο-πολιτική Παιδεία μεταξύ ουτοπίας και αναγκαιότητας.	Κοινωνιολογική Παιδεία και εκπαίδευση. Τμήμα Κοινωνιολογίας Παντείου, Τμήμα Κοινωνιολογίας Παν. Κρήτης, Σύλλογος Ελλήνων Κοινωνιολόγων, ΟΛΜΕ. Αθήνα 29 Μαϊου 1993
1996	Κεντρικός ομιλητής: Σύγχρονες κοινωνικές εξελίξεις και τοπικές κοινωνίες.	Τοπική κοινωνία, Αυτοδιοίκηση, Ανάπτυξη και Επιμόρφωση Ενηλίκων. Τμήμα Κοινωνιολογίας Παν. Κρήτης, Γεν. Γραμματεία Λαϊκής Επιμόρφωσης, Νομ. Αυτοδιοίκηση Ρεθύμνης- Τμ. Λαϊκής Επιμόρφωσης. Ρέθυμνο, 8-9 Ιουνίου 1996
1996	Κοινωνική θέση και συνείδηση των Ελλήνων μεταναστών στη Γερμανία.	Διεθνές επιστημονικό Συνέδριο: Ο Ελληνισμός της Διασποράς. Προβλήματα και Προοπτικές. Τμέας Φιλοσοφίας Πανεπιστημίου Ιωαννήνων. Πνευματικό Κέντρο Δήμου Κω. Υπο την αιγίδα Υποργείου Εσωτερικών, Υποργείου Πολιτισμού, Γ.Γρ. Αποδήμου Ελληνισμού. Κως, 5-8 Ιουλίου 1996
1996	Τοπική κοινωνική μεταβολή και επιμόρφωση των ενηλίκων –	Συνέδριο με αφορμή το Ευρωπαϊκό Έτος της Δια Βίου

	Παράδοση και νεωτερικότητα: Η περίπτωση των Ανωγείων.	Εκπαίδευσης και Κατάρτισης με θέμα: Δια βίου μάθηση: η αναγκαιότητα του μέλλοντος. Χρόνος για δουλειά-Χρόνος για ζωή-Χρόνος για μάθηση. Υπουργείο Παιδείας. Αθήνα, 15-16 Φεβρουαρίου 1996
1997	Κοινωνική-Οικολογική συνείδηση και πράξη. Το παράδειγμα των κατοίκων της Επαρχίας Κυδωνίας Δυτικής Κρήτης. Η εισήγηση έγινε μαζύ με τους: Νίκο Σερντεδάκη και Γιώργο Τσιώλη.	Επιστημονική ημερίδα: Ευρωπαϊκό Δίκτυο Περιβαλλοντικής Έρευνας (ΕΔΙΠΕ). Ελληνικό Κέντρο Ευρωπαϊκών Μελετών. Αθήνα, 15 Φεβρουαρίου 1997
1997	Τοπικές Κοινωνίες μεταξύ παράδοσης και νεωτερικότητας	Πρωτοποριακές – εναλλακτικές μορφές ανάπτυξης νησιωτικών τοπικών κοινωνιών. Τριήμερο Συμπόσιο. Τμήμα Κοινωνιολογίας Πανεπιστημίου Κρήτης. Κοινότητα Κεφάλου – Κω. Κέφαλος, 18, 19, 20 Απριλίου 1997
1999	Σύγχρονες κοινωνικές εξελίξεις – Κοινωνική κρίση και κοινωνική κατάσταση των νέων σήμερα.	Ημερίδα: Νεολαία και Πολιτική. Εταρεία Πολιτικού Προβληματισμού Νίκος Πουλαντζάς. Αθήνα, 6 Μαϊου 1999
1999	Σύγχρονες κοινωνικές εξελίξεις, κοινωνικός αποκλεισμός και ρατσισμός.	Συνεργαζόμενα Σχολεία κατά του Ρατσισμού και υπέρ των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Κέντρο Μελετών και Τεκμηρίωσης (ΚΕΜΕΤΕ) της ΟΛΜΕ. Σχολεία Εφαρμογής Πειραματικών Προγραμμάτων Εκπαίδευσης (ΣΕΠΠΕ). Παιδαγωγικό Ινστιτούτο. Αθήνα, 12 και 13 Φεβρουαρίου 1999.
1999	Learning culture in Greece	Internationaler Fachkongreß: Kompetenz für Europa. Wandel durch Lernen - Lernen im Wandel. Bundesministerium für Arbeit und Sozialordnung. Bundesministerium für

		Bildung und Forschung. Berlin, 21-23 April 1999
2000	Ζήτηση συνεχιζόμενης κατάρτισης – κίνητρα ενδιαφερομένων. Η προβληματική του ερυνητικού προγράμματος.	Επιστημονική ημερίδα: Ανεργία των Νέων. Ανάγκες και κίνητρα για κατάρτιση/Επιμόρφωση. Υπουργείο Εθνικής Παιδείας – Κέντρο Εκπαιδευτικής Έρευνας, Τμήμα Κοινωνιολογίας Πανεπιστημίου Κρήτης. Ινστιτούτο Εργασίας Γ.Σ.Ε.Ε. Αθήνα, 26 Μαϊου 2000
2000	Keynote speaker. "Challenges and perspectives in Education in Modern Societies".	Local learning. Partnership projects and Adult Education. KVS Foundation, Association of Finish Adult Education Centers KTOL, workers Educational Association in Finland TSL, Finnish Adult Education Research Society, LlinE: Lifelong Learning in Europe. 13-15. April 2000, Helsinki, Finland.
2000	Local communities and sustainable development	International Symposium on Sustainable Development based on NATURA 2000. Model Region Crete. NAWACrete. Mediterrenian Agronomic Intitut Chania, Crete, 22-25 Sempember 1995
2003	Εξορικτικές εγκαταστάσεις περλίτη στο Ζηνί Κω. Η εισήγηση έγινε μαζύ με τους: Τσιώλη Γιώργο, Βρυχέα Άννη, Λαμπρόπουλο Ανδρέα, και Πολυχρονιάδη Κατερίνα.	Ιστορικά Μεταλλεία στο Αιγαίο. Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο – Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών. Πολιτιστικό Ίδρυμα Ομίλου Πειραιώς. Οικονομική Βιομηχανική Επιθεώρηση – Αρχείο Βοβολίνη. Μήλος, 3-4-5 Οκτωβρίου 2003
2003	Soziale Stadt- zwischen Stadtteilarbeit und Gesellschaftspolitik	Fünfter Bundeskongress Soziale Arbeit: Soziale Arbeit im öffentlichen Raum Soziale Gerechtigkeit in der Gestaltung des Sozialen

		25.-27. September 2003 in Kassel

Την Περίοδο 2004-2009

Έτος	**Τίτλος Διάλεξης / Κεντρικής Εισήγησης**	**Στοιχεία Συνεδρίου και Οργανωτικού Φορέα**
Δεκέμβριος 2004	Τοπικές Κοινωνίες μεταξύ Παράδοσης και Νεωτερικότητας	Τμήμα Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών. Το Σεμινάριο της Δευτέρας, υπέυθυνος: Κώστας Καβουλάκος Ρέθυμνο, 06.12.2004
2006	Neuentdeckung der Solidarökonomie in Griechenland	Kongress: Wie wollen wir wirtschaften? Solidarische Ökonomie im globalisierten Kapitalismus. Technical University of Berlin International congress on the Social Solidarity Economy from 24th to 26th of November 2006, Berlin.
2006	Τοπικές κοινωνίες: Κοινωνικός μετασχηματισμός και Κοινωνική Οικονομία.	Συνέδριο: Κοινωνική Πολιτική και Τοπική Αυτοδιοίκηση. Η αναπτυξιακή προοπτική. Δήμος Κορυδαλού. Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής Παντείου. Κορυδαλός, 18, 19, 20 Μαϊου 2006
2008	„Gesellschaftliche Transformation und Bildungsreform in Griechenland“	Kongress: Europäisierung der Bildung in Wuppertal. Universität Wupertal 24-26 September 2008
2010	Κρίση, κριτική και ουτοπία	Πανεπιστήμιο Αιγαίου, Τμήμα Γεωγραφίας, Μεταπτυχιακό Τμήμα Μυτιλήνη, 14.04.2010

Επιστημονική ανάμειξη σε εταιρείες, φορείς, οργανώσεις.

Πριν το 2004

Έτος Εκλογής	**Θέση**	**Οργάνωση**
1985	Γενικός Γραμματέας	Σύλλογος Ελλήνων Κοινωνιολόγων
1992-1994	Επιστημονικός Διευθυντής	Ίδρυμα Κοινωνικών και Ιστορικών Μελετών: Σταύρος Καλλέργης
2000-2004	Μέλος ΔΣ	ΔΙΚΑΤΣΑ

Σχέσεις με την κοινότητα και κοινωνικούς φορείς.

Πριν το 2004

Έτη	Ρόλος	Επιτροπή
1985-2005	Μέλος, εκπρόσωπος του Πανεπιστημίου Κρήτης	Νομαρχιακή Επιτροπή Λαϊκής Επιμόρφωσης (ΝΕΛΕ)
2000 μέχρι σήμερα	Μέλος	1. Επιτροπής Πολιτισμού 2. Επιτροπής Ανάπτυξης Δήμου Ανωγείων

Προσκλήσεις για διαλέξεις στο κοινό.

Πριν το 2004

Μήνας & Έτος	Τίτλος Ομιλίας ή Σεμιναρίου	Φορέας υπό την Αιγίδα του Οποίου Οργανώθηκε η Ομιλία ή Σεμινάριο
Αύγουστος 1986	Λαϊκή Επιμόρφωση και Απόδημος Ελληνισμός	1° Συνέδριο Αποδήμων Νομού Γρεβενών. Νομαρχιακό Συμβούλιο Γρεβενών. Νομαρχιακή Επιτροπή Λαϊκής Επιμόρφωσης. Γρεβενά, 12-13 Αυγούστου 1986.
Μάρτιος 1987	Νέες τεχνολογίες, εργσιακές σχέσεις, κοινωνική και εργατική συνείδηση.	Ημερίδα: Νέες τεχνολογίες και η επίδρασή τους στις εργσιακές σχέσεις στην υγεία, της ψυχολογία, την κοινωνική και εργατική συνείδηση εργαζομένων. Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Αθηναίων. Κέντρο Ψυχικής Υγιεινής Αθήνας. Αθήνα, Μάρτιος 1987
Μάϊος 1988	Η αναγκαιότητα Τοπικού Ολοκληρωμένου Αναπτυξιακού Προγράμματος – Θεσμοί και διαδικασίες υλοποίησής του.	1° Αναπτυξιακό Συνέδριο Επαρχίας Κω. Επαρχεία Κω. Διεθνές Ιπποκράτειο ίδρυμα Κω. 21 και 22 Μαϊου 1988
Σεπτέμβρης 1988	Παρέμβαση: Τοπική Ολοκληρωμένη Κοινωνική Ανάπτυξη	1° Αναπτυξιακό Συνέδριο Νομαρχίας Δωδεκανήσου. Νομαρχία Δωδεκανήσου. Ρόδος, 1-2-3 Σεπτέμβρη 1988
Μάρτιος 1989	Η Παιδαγωγική στην Επιμόρφωση Ενηλίκων και ο ρόλος του Επιμορφωτή	Σεμινάριο Επιμόρφωσης Επιμορφωτών. Νομαρχία Ρεθύμνου. Νομαρχιακή Επιτροπή Λαϊκής Επιμόρφωσης.

		Ρέθυμνο, 30-31 Μαρτίου 1989
Οκτώβριος 1993	Παράδοση και νεωτερικότητα: Η διαλεκτική μιάς σχέσης. Το παράδειγμα του Μουσείου.	Τμήμα Κοινωνιολογίας. Στην ημερίδα συμμετείχε και ο Michael Herzfeld με θέμα: Ο παραγιός: Ο θεσμός της άτυπης επαγγελματικής μαθητείας και η κατασκευή της παράδοσης στο Ρέθυμνο. Ρέθυμνο, 15.10.1993
Νοέμβ.-Δεκέμβ.1993	1.Κοινωνία και κοινωνικά προβλήματα: Φτώχεια, Ανεργία. 2. Τοπική κοινωνική μεταβολή και πολιτισμός	Επιμορφωτικό Σεμινάριο: Σύμβουλοι Πολιτιστικής και Κοινωνικής Δραστηριότητας Δήμου Χανίων. Δήμος Χανίων. Ερμής επενδυτική. Χανιά, Νοέμβριος-Δεκέμβριος 1993
Αύγουστος 1995	Σύγχρονες κοινωνικές αλλαγές και τοπικές κοινωνίες.	Ημερίδα: Πολιτιστική Συνάντηση των απανταχού Κώων. Πνευματικός όμιλος «Ο Φιλιτάς». Κώς, 18. Αυγούστου 1995
Νοέμβριος 1998	Αποτελέσματα του Διεθνούς Μεταπτυχιακού Θερινού Σχολείου 1994-1998: Κοινωνικός Μετασχηματισμός, Εκπαίδευση, Τοπική Κοινωνία. Παρουσίαση του βιβλίου μας: Κοινωνικός Μετασχηματισμός, Εκπαίδευση, Τοπική Κοινωνία.	Τμήμα Κοινωνιολογίας Πανεπιστημίου Κρήτης. Εθνικό Ίδρυμα Νεότητας Ανωγείων. Ανώγεια, 21 Νοεμβρίου 1998
Ιανουάριος 1999	Εναλλακτικές μορφές τοπικής ανάπτυξης	Ημερίδα: Δήμοι…Κοινότητες Ανθρώπων. Δήμος Ρούβα. Νύβριτος (Δήμος Ρούβα), 17.01.1999
Σεπτ. 1999	Ρατσισμός και ξενοφοβία	Ο ρατσισμός σήμερα: Όψεις του φαινομένου στο χώρο της υγείας. Ρέθυμνο 18, 19 και 20 Σεπτ. 1999 Σύλλογος Ειδικευομένων Ιατρών Νοσοκομείου Ρεθύμνου
Μάϊος 2000	Καλέσαμε εργατικά χέρια, αλλά ήρθαν άνθρωποι !!!	Ημερίδα: Η μετανάστευση στην Ελλάδα. Τμήμα Κοινωνιολογίας Πανεπιστημίου Κρήτης.

		Στέκι Μεταναστών. Forum Αλβανών Ρεθύμνου. Ωδείο Ρεθύμνου, 31 Μαϊου 2000
Νοέμβριος 2000	Τοπικές κοινωνίες, εναλλακτικές μορφές ανάπτυξης και κοινωνική πολιτική.	Ημερίδα: Τοπική Αυτοδιοίκηση και Κοινωνική Πολιτική. Εταιρία Κοινωνικής Πολιτικής Αυτοδιοικήσεων Κρήτης (ΚΟΙΝΩ.ΠΟΛΙΤΙ.Α). Αρχάναις, 10.11.2000

Την Περίοδο 2004-2009

Μήνας & Έτος	**Τίτλος Ομιλίας ή Σεμιναρίου**	**Φορέας υπό την Αιγίδα του Οποίου Οργανώθηκε η Ομιλία ή Σεμινάριο**
Δεκέμβριος 2004	Εκπαίδευση και χαμένη νιότη	Ημερίδα: Το σχολείο σήμερα: Προβληματισμοί προτάσεις και προοπτικές. ΕΛΜΕ Ρεθύμνου. Σχολική Σύμβουλος Φιλολόγων Νομού Ρεθύμνης Ρέθυμνο, 11.12.2004
Φεβρουάριος 2005	Πανεπιστήμιο και (τοπική) Κοινωνία	Πολιτιστικός και Εκπαιδευτικός Σύλλογος Ηρακλείου. Ηράκλειο, 22.02.2005
Απρίλιος 2005	Τοπική κοινωνία και εργασία. Συμβουλευτική και επαγγελματικός προσανατολισμός	Ο ρόλος της συμβουλευτικής και του επαγγελματικού προσανατολισμού στην ανάπτυξη της τοπικής κοινωνίας. Εθνικό Κέντρο Επαγγελματικού Προσανατολισμού. Ρέθυμνο, 15 Απριλίου 2005
Μάϊος 2005	Κοινωνικές εξελίξεις και κοινωνικός μετασχηματισμός τοπικών κοινωνιών.	Διημερίδα: Η πορεία της Κω και Νισύρου στη νέα εποχή. Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Δωδεκανήσου. Επαρχιακή Αυτοδιοίκηση Κω. Κως, 21-22 Μαϊου 2005
Ιούνιος 2005	Τοπικές κοινωνίες και κοινωνική οικονομία	Ημερίδα: Η συμβολή της κοινωνικής οικονονομίας στην ανάπτυξη της Κρήτης. Αναπτυξιακή Σύμπραξη «ΕΝΕΡΓΟΙ ΠΟΛΙΤΕΣ» Σύνδεσμος Τ.Ε.Δ.Κ. Κρήτης. Αναπτυξιακή Ηρακλείου Α.Ε. Χρουπόμυλος – Πάνορμο Ρεθύμνου, 24. Ιουνίου 2005

Μάρτιος 2006	Πανεπιστήμιο και Κοινωνία	Σύλλογος Φοιτητών Κοινωνιολογίας Πανεπιστημίου Κρήτης. Ρέθυμνο, 20.03.2006
Μάρτιος 2006	Η κρίση στην εκπαίδευση (αξιολόγηση, δια βίου μάθηση, ιδιωτικά πανεπιστήμια, κατάργηση ασύλου)	Γενική Συνέλευση Φοιτητών Φυσικού Πανεπιστημίου Κρήτης. Ηράκλειο, 22.03.2006
Μάϊος 2006	Πανεπιστήμιο και Κοινωνία	Φεστβάλ Πολιτιστικών Ομάδων Πανεπιστημίου Κρήτης. Ηράκλειο, 15-21 Μαϊου 2006
Σεπτέμβριος 2006	Social Transformation and Local Development in Crete.	International Workshop: Sustainable regional development. Κέντρο Εκπαίδευσης και Ανάπτυξης Ρεθύμνου. Ρέθυμνο, 15.09.2006
2008/2009		Ανώγεια Γλέζος Ρέθυμνο, Αμάρι, Ανώγεια

Διοργάνωση Συνεδρίων και Επιμορφωτικών Σεμιναρίων.

1. International Intensive Phd. Sommerschool, 194-2002, Διάρκειας δυο εβδομάδων στα Ανώγεια.
2. Εντατικό Συμπόσιο/Σεμινάριο για υποψήφιους Διδάκτορες
Από 2003-2010, διάρκειας 4-5 ημέρες στην Πανεπιστημιούπολη Γάλλου στο Ρέθυμνο.
3. Εικοσαήμερο Πανελλαδικό Επιμορφωτικό Σεμινάριο για Εκπαιδευτικούς Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης: Ρατσισμός, Εθνικισμός, Ξενοφοβία, Συνεργασία με Εθνικό ίδρυμα Νεότητας Ανωγείων, Ανώγεια 1996.
4. Εικοσαήμερο Πανελλαδικό Επιμορφωτικό Σεμινάριο για Εκπαιδευτικούς Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης: Ρατσισμός, Εθνικισμός, Ξενοφοβία, Συνεργασία με Εθνικό ίδρυμα Νεότητας Ανωγείων, Ανώγεια 1997.
5. Εικοσαήμερο Πανελλαδικό Επιμορφωτικό Σεμινάριο για Εκπαιδευτικούς Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης: Ρατσισμός, Εθνικισμός, Ξενοφοβία, Συνεργασία με Εθνικό ίδρυμα Νεότητας Ανωγείων, Ανώγεια 1998.
6. Διοργάνωση Συνεδρίου: Τοπική κοινωνία, Αυτοδιοίκηση, Ανάπτυξη και Επιμόρφωση Ενηλίκων. Τμήμα Κοινωνιολογίας, Γεν. Γραμματεία Λαϊκής Επιμόρφωσης, Νομ. Αυτοδιοίκηση Ρεθύμνης- Τμ. Λαϊκής Επιμόρφωσης, Ρέθυμνο, 8-9 Ιουνίου 1996.
7. Διοργάνωση Συνεδρίου: Τοπική κοινωνία, Αυτοδιοίκηση, Εναλλακτικές Μορφές Ανάπτυξης. Τμήμα Κοινωνιολογίας, Δήμος Ανωγείων Ανώγεια, 22-23-24 Σεπτεβρίου 1997.
8. Διοργάνωση Συνεδρίου: Τοπική κοινωνία, Αυτοδιοίκηση, Εναλλακτικές Μορφές Ανάπτυξης. Τμήμα Κοινωνιολογίας, Κοινότητα Κεφάλου Κω, Κέφαλος 18-19-20 Απριλίου 1997.

9. Υπεύθυνος διοργάνωσης επιστημονικής ημερίδας: «Απόπειρα προσέγγισης του έργου του Bertholdt Brecht», συναυλίας αφιερώματος στον Bertholdt Brecht με τους: Σάκη Παπαδημητρίου στο πιάνο και Γεωργία Συλλαίου τραγούδι, προβολών και άλλων εκδηλώσεων για τα 100 χρόνια από τη γέννηση του Bertholdt Brecht. Σχολή Κοινωνικών Επιστημών Πανεπιστημίου Κρήτης. Δήμος Ρεθύμνου. Ρέθυμνο, 28 και 29 Νοεμβρίου 1998.
10. Διοργάνωση σειράς διαλέξεων του Μανώλη Γλέζου στο Πανεπιστήμιο Κρήτης. Διοργάνωση του Τμήματος Κοινωνιολογίας και του ΦΚΣ. Ρέθυμνο, 03.06.-05.06.1999.

Διαλέξεις/Διδασκαλία με το Πρόγραμμα ΣΩΚΡΑΤΗΣ

1. Humboldt Universität Berlin 28.6. – 4. 7. 2005.
1. Vortrag mit Colloquium: „Über lokale gesellschaftliche Transformation und Entwicklung in Griechenland“
2. Humboldt-Universität zu Berlin, Institut für Sozialwissenschaften, Berlin, 26.6.- 30.6.2006.
1. Montag, 26. 6., 18 - 20 h: Vortrag im Doktorandenseminar über 'Stadt- und Regionalsoziologie in Kreta'.
2. Dienstag, 27.6., 16 - 18 h, Vortrag im Projekt 'Festivalisierung': Die Olympischen Spiele in Athen.
3. Mittwoch, 28.6.: Vortrag über Gesellschaftliche Transformation und Alternativentwicklung auf der lokalen Ebene in Griechenland.
4. Donnerstag, 29.6., 12 - 14 h: Info-Veranstaltung für Studierende zur Möglichkeit einer Sommerschule auf Kreta.
5. Freitag, 30.6., 10-12 h: Vortrag im Diplomandenseminar über Die Entwicklung von Kreta in der Europäischen Union.
3. Johann – Wolfgang - Goethe Universität Frankfurt am Main, Fachbereich Sprach- und Kulturwissenschaften, 17.- 20.06.2007
1. Montag, 18.06.2007: Tradition und Moderne in Griechenland.
2. Dienstag, 19.06.2007: Soziale Transformation der lokalen Gesellschaften in Griechenland, insbesondere auf Kreta und soziale Probleme.
3. Mittwoch, 20.06.2007: Vorstellung eines alternativen Entwicklungsprojektes auf Kos. Forschungsergebnisse und Vorschläge für den Aufbau einer Kultur- und Alternativproduktionsstätte in einer alten Bergbauruine.
4. Georg – August – Universität Göttingen, Pädagogisches Seminar, Donnerstag, 21.-22.06.2007.
1. 21.06.2007, Bildungssystem in Griechenland
2. 22.06.2007, Reformpädagogik in Griechenland:Der Fall Kostis Triantafyllidis
5. Humboldt – Universität zu Berlin, Philosophische Fakultät III, Institut für Sozialwissenschaften Stadt- und Regionalsoziologie, 26.06.2007- 28.06.2007
1. Die Doktoranden Sommerschule auf Kreta, als ein Projekt, das Lehre und Forschung in Zusammenarbeit mit der lokalen Gesellschaft verbindet.
Dienstag, 26.06.2007
2. Soziale Transformation und soziale Probleme der lokalen Gesellschaften in Griechenland: am Beispiel Kreta.
Mittwoch, 27.06.2007
3. Migration in Griechenland und in Deutschland. Ein Vergleich.
Donnerstag, 28.06.2007
6. Universität Göttingen, 04.- 06.Juni 2008

1. Mittwoch, 04.06.2008: Krise, Kritik und konkrete Utopie.
2. Donnerstag, 05.06.2008: Universitätsreform in Griechenland in der Sackgasse?
3. Freitag, 06.06.2008: Ist die Sozialökonomie eine Alternative für kleine Lokale Gesellschaften? Am Beispiel Griechenland.

7. Humboldt Universität Humboldt-Universität zu Berlin, Institut für Sozialwissenschaften, Berlin, Juni 2008

1. 06.06.2008: Stadt- und Regionalsoziologie auf Kreta
2. 09.06.2008: Alternative Entwicklungsplanung in fünf Städten auf Kreta. Ein Aktionsforschungsprojekt.
3. 10.06.2008: Ist die Sozialökonomie eine Alternative für kleine lokale Gesellschaften? Am Beispiel Griechenland.

8. Universität Kassel 02.- 07.06.2009

1. Gesellschaftliche Transformation und Soziale Ökonomie
2. Gemeinwesenarbeit als Gesellschaftspolitik
3. Zur Transformation ländlicher Räume in Griechenland und den Chancen einer alternativen Sozialbewegung

Διδασκαλία σε Πανεπιστήμια του Εξωτερικού.

1. Universität Bremen, Gastprofessor για ένα έτος 1991-1992
2. Roskilde University, Danmark 1995 για ένα μήνα στο μεταπτυχιακό
3. Deutsches Institut für Erwachsenenbildung 1997 για τρείς μήνες
4. University of Linkköping, Sweden 2001 για ένα μήνα στο μεταπτυχιακό
5. Universität Kassel, Deutschland. Τακτικός καθηγητής για ένα εξάμηνο WS 2003-2004.

Αρθρα, Παρεμβάσεις και εμφανίσεις σε τοπικές Εφημερίδες και Τηλεόραση.

Από το 1985, εδώ 25 χρόνια, στο Πανεπιστήμιο Κρήτης πραγματοποίησα πάμπολες εμφανίσεις σε όλα τα τοπικά κανάλια της Κρήτης και σε μερικά των Αθηνών και έγραψα πολλά άρθρα και παρεμβάσεις σε τοπικές εφημερίδες της Κρήτης και σε κάποιες των Αθηνών και έδωσα πολλές συνεντεύξεις.

Κονιόρδος Σωκράτης, Αναπληρωτής Καθηγητής

i. Επιστημονικές Δημοσιεύσεις

Βιβλ□α- Μονογραφίες

Πριν το 2004

1. Σωκράτης Μ. Κονιόρδος (2002), *Η Θέση του Βέμπερ για την Προτεσταντική Ηθική της Εργασίας*. Πάτρα: Ε.Α.Π. [ISBN: 960-538-430-2].

2. Sokratis M. Koniordos (2001), *Towards a Sociology of Artisans: Continuities and discontinuities in comparative perspective*. Aldershot: Ashgate [ISBN: 0-7546-1891-3].

Εργασίες σε Επιστημονικά Περιοδικά με Κριτές.

Πριν το 2004

1. Σωκράτης Μ. Κονιόρδος (2002), «Σχετικά με τη Νέα Οικονομική Κοινωνιολογία», *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών*, τεύχος No 108-109, σσ. 69-99.

2. Σωκράτης Μ. Κονιόρδος (2000), «Η 'Ανάπτυξη' των Προγραμμάτων Ανάπτυξης, οι Βιοτέχνες και η Δικτατορία 1967-1974». *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών*, τεύχος No 103, 2000, σ. 27-56.

Την Περίοδο 2004-2009

1. Sokratis M. Koniordos (2008), "Social Capital Contested", *International Review of Sociology*, Vol. 18(2), July, σελ. 317-337 [DOI: 10.1080/03906700802087993].

2. Sokratis M. Koniordos "Introduction" (2008), *International Review of Sociology* (Ιούλιος), vol. 18(2). Τίτλος ειδικού τεύχους: "Research in Economic Sociology".

3. Sokratis M. Koniordos (2007), "Economic Sociology: Problems and Prospects", *Current Sociology*, 55(1), σελ. 5-10 [DOI: 10.1177/0011392107070130]

4. Σωκράτης Μ. Κονιόρδος (2006), «Κοινωνικό Κεφάλαιο: Μεταξύ θεωρητικής σαφήνειας και σύγχυσης», *Επιστήμη και Κοινωνία*, No 16, Άνοιξη-Καλοκαίρι, σελ. 1-38.

5. Σωκράτης Μ. Κονιόρδος (2005), «Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη και Μικρο-μεσαίες Επιχειρήσεις», *Κοινωνία Πολιτών*, τεύχος No 11, σσ. 53-67.

Εργασίες σε Πρακτικά Συνεδρίων με Κριτές.

Πριν το 2004

1. Sokratis Koniordos, Alan Brown, Olga Strietska-Ilina & Nikitas Patiniotis (2001), "Changing vocational identities in Europe: reflections on how vocational identities are decomposed and reconstructed from the Czech Republic and Greece", Fourth International Conference 'Vocational Education and Training Research', University of Wolverhampton, 16-18 July 2001, Το κείμενο διατίθεται από την ηλεκτρονική διεύθυνση: http://www.leeds.ac.uk/educol/documents/00001778.htm.

2. Sokratis Koniordos, "Informal Power Structures in Labour Relations: Employer-control Strategies in Greek Small Enterprises", εις *Globalisation, Competition and Governance of Employment and Work Conditions in Europe: Structures, Actors and Strategies: State of Play and Directions of Change*. Madrid*:* Escuela de Relaciones Laborales, Universidad Complutense de Madrid, 2001, Το κείμενο διατίθεται από την ηλεκτρονική διεύθυνση: http://www.ucm.es/info/femp/irec/PROGRAM.htm .

3. Sokratis Koniordos, "Lifelong Learning, Flexibility and Character: Return of Alienation?", in D. Apollo, O-B. Fure and L. Svåsand (eds), *Approaching a New Millenium: Lessons from the Past – Prospects for the Future*. Bergen: University of Bergen, 2001.

Κεφάλαια σε Συλλογικούς Τόμους.

Πριν το 2004

1. Σωκράτης Μ. Κονιόρδος (2000), «Η Προβληματική Σχέση Περιβαλλοντικής Προστασίας και Κοινωνικο-οικονομικής Ανάπτυξης: Η περίπτωση της βιοαιθανόλης», εις Ι. Νέστορος, Β. Πεσμαζόγλου και Μ. Σαματάς (επιμ.), *Σύγχρονα Ρεύματα στις Κοινωνικές Επιστήμες: Κοινωνιολογία, Οικονομικά, Ψυχολογία*, Αθήνα: Τυπωθήτω – Γιώργος Δαρδανός, σ. 121-34 [ISBN-960-8041-44-9].

2. Σωκράτης Μ. Κονιόρδος (2000), «Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση, Διασφάλιση της Απασχόλησης και Πολιτικές για τις Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις: Επιδιώξεις και αντιφάσεις», εις Α. Μοσχονάς (επιμ.), *Ευρωπαϊκή Ένωση: Επίκαιροι Προβληματισμοί*. Αθήνα: Εξάντας, σ. 145-78 [ISBN-960-256-445-8].

3. Σωκράτης Μ. Κονιόρδος (1992), «Ο Πληθυσμός, το Μητρώο, το Δείγμα και οι Περιορισμοί της Εμπειρικής Διερεύνησης», εις Στ. Μπαμπανάση, κ.ά. *Οι Ελληνικές Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις Μπροστά στις Σύγχρονες Τεχνολογικές Προκλήσεις: Καινοτομική Δυναμικότητα και Πολιτική των ΜΜΕ Μικρο-ηλεκτρονικής–Πληροφορικής*, 2 τόμοι, Αθήνα: Ίδρυμα Μεσογειακών Μελετών, σ. 82-100.

4. Σωκράτης Μ. Κονιόρδος (1992), «Επιχειρηματική Οργάνωση και Καινοτομικότητα», εις Στ. Μπαμπανάσης, κ. ά. *οπ.παρ.*, σ. 388-476.

5. Σωκράτης Μ. Κονιόρδος (1992), «Χαρακτηριστικά της Καινοτομικότητα στις Επιχειρήσεις Μικρο-ηλεκτρονικής – Πληροφορικής», εις Στ. Μπαμπανάσης, κ. ά. *οπ.παρ.*, σσ. 652-713, 735-757, 781-799.

Την Περίοδο 2004-2009

1. Σωκράτης Μ. Κονιόρδος (2009), «Νεωτερικότητα & Σύγχρονη Κοινωνική Σκέψη», σε Σωκράτης Μ. Κονιόρδος (επιμ.), *Νεωτερικότητα και Κοινωνική Θεωρία*, Αθήνα: Gutenberg, σσ. 11-36.

2. Σωκράτης Μ. Κονιόρδος (2008), «Το Ζήτημα της Κοινωνικής Έδρασης και της Κοινωνικής Κατασκευής των Κοινωνικο-οικονομικών Φαινομένων», σε Σωκράτης Μ. Κονιόρδος (επιμ.), *Θεωρητικά Διλήμματα και Κοινωνική Πραγματικότητα*, Πάτρα, Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, σελ. 127-159.

3. Sokratis Koniordos *et altri* (Fame consortium") (2007), "Decomposing and Recomposing Occupational Identities—A Survey of Theoretical Concepts", in A. Brown, S. Kirpal and F. Rauner (eds.), *Identities at Work*, Dordrecht, Kluwer Academic Publishers, pp. 13–44 [ISBN-10 1-4020-4988-9].

4. Σωκράτης Μ. Κονιόρδος (2006), «Κομματοκρατία, 'Μέσα' και Κοινωνικό Κεφάλαιο: Διαστάσεις ρύθμισης της έρευνας στην Ελλάδα», σε Α. Αφουξενίδη και Μ. Αλεξάκη (επιμ.) (2006), *Πολιτική Κοινωνιολογία: Έξι κείμενα αφιερωμένα στην Ιωάννα Λαμπίρη-Δημάκη*, Αθήνα, Παπαζήσης σελ. 83-101 [ISBN-960-02-2036-0].

5. Σωκράτης Μ. Κονιόρδος (2006), «Οι Απόψεις των Διευθυντών για την Εργασία των Υπαλλήλων: Εμπειρική διερεύνηση με επικέντρωση στον ξενοδοχειακό τομέα στη Κρήτη», σε Σάββα Κατσικίδη (επιμ.) (2006), *Κοινωνικά Φαινόμενα: Αναλυτικές προσεγγίσεις*, Αθήνα, Gutenberg, σελ 175-202 [ISBN-960-01-1120-0].

6. Σωκράτης Μ. Κονιόρδος (2006), «Ο Ρόλος των Άτυπων 'Προσωπικών' Δικτύων στη Διαμόρφωση Μικρών Ανεξάρτητων Επιχειρηματιών Εργατικής Προέλευσης:

Μία διαχρονική σύγκριση», εις Σ. Μ. Κονιόρδος, Λ. Μαράτου-Αλιπράντη και Ρόη Παναγιωτοπούλου (επιμ), *Κοινωνικές Εξελίξεις στη Σύγχρονη Ελλάδα: Εργασία, Εκπαίδευση, Οικογένεια, Παρέκκλιση*, Αθήνα: εκδόσεις Α. Σάκουλας, σ. 27-65.
7. Sokratis Koniordos and Christina Karakioulafi (2005), "Preparedness Towards Enlargement in Microenterprises in Greece: The role of social capital", in Maria Grazia Melchionni (a cura di), *Le relazioni transmediterranee nel tempo presente: dialogo interculturale, integrazione, modernizzazione, conflitti*, Soveria Mannella, Rubbettino, σελ. 331-47 [ISBN-88-498-1576-X].
8. Roy Panagiotopoulou and Sokratis Koniordos (2005), "Exploring *e*-Modernization of Democracy and Governance: Evidence from Greece", in Maria Grazia Melchionni (a cura di), *Le relazioni transmediterranee nel tempo presente: dialogo interculturale, integrazione, modernizzazione, conflitti*, Soveria Mannella, Rubbettino, σελ. 349-69 [ISBN-88-498-1576-X].
9. Sokratis M. Koniordos (2005), "Informal Support Networks in the Making of Small Independent Businesses: Beyond 'Strong' and 'Weak' Ties?", εις Sokratis M. Koniordos (ed.), *Networks, Trust and Social Capital: Theoretical and empirical investigations from Europe*, Aldershot: Ashgate, σσ. 167-85.
10. Σωκράτης Μ. Κονιόρδος (2004), «Εργασιακές σχέσεις στις μικρο-επιχειρήσεις σε ευρωπαϊκό πλαίσιο», εις Ανδρέας Μοσχονάς και Σωκράτης Κονιόρδος (επιμ.), *Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση και Εργασιακές Σχέσεις: Προβληματισμοί και αναζητήσεις στο εθνικό και διευρωπαϊκό πεδίο*, Αθήνα: Εκδόσεις Gutenberg, σ. 375-393.

Επιμέλεια Συλλογικών Τόμων.

Πριν το 2004
1. Ρόη Παναγιωτοπούλου, Σωκράτης Μ. Κονιόρδος και Λάουρα Μαράτου-Αλιπράντη (επιμέλεια & εισαγωγή) (2003), *Παγκοσμιοποίηση & Σύγχρονη Κοινωνία*, Αθήνα: ΕΚΚΕ [ISBN: 960-7093-84-4].
Την Περίοδο 2004-2009
1. Σωκράτης Μ. Κονιόρδος (επιμέλεια & εισαγωγή) (2009), *Νεωτερικότητα και Κοινωνική Θεωρία*, Αθήνα: Gutenberg [ISBN: 978-960-01-1210-8].
2. Σωκράτης Μ. Κονιόρδος (επιμέλεια & εισαγωγή) (2008), *Θεωρητικά Διλήμματα και Κοινωνική Πραγματικότητα*, Πάτρα, Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο [ISBN: 978-960-538-818-8].
3. Σωκράτης Μ. Κονιόρδος (επιμέλεια & εισαγωγή) (2008), *Όψεις της Σύγχρονης Ελληνικής και Ευρωπαϊκής Κοινωνίας*, Πάτρα, Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο [ISBN: 978-960-538-822-5].
4. Σωκράτης Μ. Κονιόρδος (επιμέλεια & εισαγωγή) (2008), *Συμπληρωματικά Κείμενα των Μ. Βέμπερ και Ε. Φίσωφ στην «Προτεσταντική Ηθική»*, Πάτρα, Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο [ISBN: 978-960-538-803-4]
5. Σωκράτης Μ. Κονιόρδος, Λάουρα Μαράτου-Αλιπράντη και Ρόη Παναγιωτοπούλου (επιμέλεια & εισαγωγή) (2006), *Κοινωνικές Εξελίξεις στη Σύγχρονη Ελλάδα: Εργασία, Εκπαίδευση, Οικογένεια, Παρέκκλιση*, Αθήνα-Κομοτινή: Εκδόσεις Αντώνης Σάκκουλας [ISBN: 960-15-1681-6].
6. Σωκράτης Μ. Κονιόρδος (επιμέλεια & εισαγωγή) (2006), *Κείμενα Οικονομικής Κοινωνιολογίας*. Αθήνα: Gutenberg [ISBN: 960-01-1080-8].
7. Sokratis M. Koniordos (επιμέλεια & εισαγωγή) (2005), *Networks, Trust and Social Capital: Theoretical and empirical investigations from Europe*, Aldershot: Ashgate [ISBN: 0-7546-3636-4].

8. Ανδρέας Μοσχονάς και Σωκράτης Μ. Κονιόρδος (επιμέλεια & εισαγωγή) (2004), *Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση και Εργασιακές Σχέσεις: Προβληματισμοί και αναζητήσεις στο εθνικό και διευρωπαϊκό πεδίο*, Αθήνα: Εκδόσεις Gutenberg [ISBN: 960-01-0996-6].

Άλλες Εργασίες.

Πριν το 2004

1. Σωκράτης Μ. Κονιόρδος (2000), «Ερευνητική Αναφορά Ερωτηματολογίου Διδασκόντων Τμήματος Κοινωνιολογίας,» σε *Αποτίμηση Εκπαιδευτικού Έργου και Παρεχόμενων Υπηρεσιών του Τμήματος Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης*, Πανεπιστήμιο Κρήτης, Τμήμα Κοινωνιολογίας, Ρέθυμνο, Οκτώβριος, σσ. 75-105.

Την Περίοδο 2004-2009

1. Sokratis M. Koniordos (2007), "Sociology, Economic", άρθρο για την *International Encyclopedia of the Social Sciences, 2nd edition*, W. Darity (ed.), Macmillan Reference USA (Thomson Gale), New York, σελ. 668-670.

2. Sokratis M. Koniordos (2007), "Social Capital", άρθρο για την *International Encyclopedia of the Social Sciences, 2nd edition*, W. Darity (ed.), Macmillan Reference USA (Thomson Gale), New York, σελ 564-567.

Ανακοινώσεις σε Επιστημονικά Συνέδρια με Κριτές που εκδίδουν Πρακτικά.

Πριν το 2004

1. Koniordos, S. (2003), "The Disembeddedness of Environmental Integration Policy – Bioethanol as a Liquid Fuel: A Case Study from Europe's Semi-periphery", συνεδρίες της *Economic Sociology Research Network στο Sixth European Conference of Sociology,* University of Murcia, 23-26 Σεπτεμβρίου 2003, Murcia, Ισπανία.

2. Alan Brown, M'Hamed Dif, Sokratis Koniordos, Gabrile Laske, Krista Loogma, Ferando Marhuenda, Almudena Navas, Olga Strietska-Ilina and Raivo Vilu "Changing Vocational Identities in Europe – 'Old Nurses with New Qualifications are Best': Managers' attitudes towards recruitment for occupations in health care in Estonia, France, Germany, Spain, and the UK". *Employment, Work and Society* Conference – *Winning and Losing in the New Economy*, University of Nottingham, 11-13 Σεπτεμβρίου 2001, Nottingham, Αγγλία.

3. Koniordos, S., "Informal Power Structures in Labour Relations: Employer-control Strategies in Greek Small Enterprises". *IREC 2001 Conference Globalisation, Competition and Governance of Employment and Work Conditions in Europe: Structures, Actors and Strategies: State of Play and Directions of Change.* Escuela de Relaciones Laborales, Universidad Complutense de Madrid, 26-28 Απριλίου 2001, Μαδρίτη, Ισπανία.

4. Koniordos, S., "Industrial Relations in Very Small Units in a European Context", *European Seminars 2000 –Industrial Relations and European Integration,* 11-16 Σεπτεμβρίου 2000, Ρέθυμνο Κρήτης, Πανεπιστήμιο Κρήτης.

5. Koniordos, S., "Lifelong Learning, Flexibility and Character: Return of alienation?", The 7th International Society for the Study of European Ideas (ISSEI) Conference. *Approaching a New Millenium: Lessons from the Past – Prospects for the Future*. University of Bergen, 14-18 Αυγούστου 2000, Μπέργκεν, Νορβηγία.

6. Κονιόρδος, Σ. "Εξουσιαστικές Δομές στις Εργασιακές Σχέσεις: Συνέχεια και ασυνέχεια στις εργοδοτικές στρατηγικές ελέγχου σε μικρές μεταποιητικές

επιχειρήσεις". 7ο Επιστημονικό Συνέδριο του Ιδρύματος Σάκη Καράγιωργα με θέμα τις *Δομές και Σχέσεις Εξουσίας στη Σημερινή Ελλάδα,* Πάντειο Πανεπιστήμιο, 21-24 Απριλίου 1999, Αθήνα.

7. Κονιόρδος Σ., "Η Προβληματική Σχέση Περιβαλλοντικής Προστασίας και Κοινωνικο-οικονομικής Ανάπτυξης: Η Περίπτωση της Βιοαιθανόλης". Παρουσιάστηκε στο *Συνέδριο για τα Δέκα Χρόνια της Σχολής Κοινωνικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Κρήτης*, Ρέθυμνο: 15-17 Μαΐου 1998.

8. Κονιόρδος Σ. "Η Ανάπτυξη, οι Βιοτέχνες και η Δικτατορία 1967-1974". Παρουσιάστηκε στο Συνέδριο *Η Δικτατορία. Καθεστώς-Καταβολές-Επιπτώσεις. 30 χρόνια μετά*, Ελληνική Εταιρεία Πολιτικής Επιστήμης και Ίδρυμα Σάκη Καράγιωργα, Πάντειο Πανεπιστήμιο, Αθήνα, 10-12 Δεκεμβρίου 1997.

9. Koniordos, S., "The Modernisation of Greece and the Role of Artisans". Παρουσιάστηκε στο Συνέδριο *Greece: Prospects for Modernisation*, The European Institute, London School of Economics and Political Science, 17-19 Νοεμβρίου 1994, Λονδίνο, Αγγλία.

10. Koniordos, S., με την Α. Λυμπεράκη, "Regional Patterns of Innovation in Small and Medium-sized Firms: The case of the micro-electonics sector in Greece". Παρουσιάστηκε στο *32nd European Congress of the Regional Science Association*, 25-28 Αυγούστου 1992, Louvain-La-Neuve, Βέλγιο.

Την Περίοδο 2004-2009

1. Κονιόρδος Σ., «Η Νέα Οικονομική Κοινωνιολογία ως Αντίδραση στον 'Οικονομικό Ιμπεριαλισμό': Η έννοια της έδρασης», στο συνέδριο της Ελληνικής Κοινωνιολογικής Εταιρίας, Αθήνα, ΕΒΕΑ, 16-17 Ιανουαρίου, 2008.

2. Κονιόρδος Σ., «Οι Μορφές Κεφαλαίου κατά τη Δημιουργία μιας Μεσογειακής Αστικής Τάξης: Μια περιπτωσιολογική μελέτη», στο συνέδριο «Οι Κοινωνικές Επιστήμες στον 21ο Αιώνα», Κοσμητεία Κοινωνικών Επιστημών, Πανεπιστήμιο Κρήτης, Ρέθυμνο, Κρήτης, 16-18 Οκτωβρίου, 2008.

3. Κονιόρδος Σ. «Συσχετισμοί μεταξύ Κοινωνικού Κεφαλαίου, Κοινωνίας των Πολιτών και Μετανάστευσης: Τι μπορούν και τι δεν μπορούν να εξηγήσουν». Επιστημονική ημερίδα «Μετανάστευση & Κοινωνία Πολιτών», Εργαστήριο Μελέτης της Μετανάστευσης και Διασποράς (ΕΜΜΕΔΙΑ), Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης, Πανεπιστήμιο Αθηνών,17η Μαϊου, 2007.

4. Koniordos, S., "Meaning, Lifestyle and Entrepreneurial 'Glocal' Ways: Strategy and serendipity in developing a cultural economy in the island of Crete". Παρουσιάστηκε την Τετάρτη 05/09/07 στα πλαίσια των συνεδριών του "South European Societies Research Network", European Sociological Association (ESA), Glasgow Caledonian University & University of Strathclyde, Γλασκόβη, Σκωτίας, 3-6 Σεπτεμβρίου 2007.

5. Koniordos, S., "Comparing Sociological and Non-sociological Conceptualisations of Social Capital". Παρουσιάστηκε την Τρίτη 4/09/07 στα πλαίσια των συνεδριών του "Economic Sociology Research Network", στο Συνέδριο "Conflict, Citizenship and Civil Society", European Sociological Association (ESA), Glasgow Caledonian University & University of Strathclyde, Γλασκόβη, Σκωτίας, 3-6 Σεπτεμβρίου 2007.

6. Koniordos, S., "Strategy and Serendipity in Developing a Cultural Economy in the Island of Crete", Συνέδριο:, *Economic Sociology: "Old Problems and New Approaches"*, The Economic Sociology Research Network of the European Sociological Association (ESA), Instituto Superior de Economia e Gestão-SOCIUS, Lisbon, Portugal, 6-8 Σεπτεμβρίου, 2006.

7. Koniordos, S., Κονιόρδος Σ. «Κομματοκρατία, 'Μέσα' και κοινωνικό κεφάλαιο: Διαστάσεις ρύθμισης της έρευνας στην Ελλάδα», Συνέδριο: *Η Κοινωνιολογία στην Ελλάδα Σήμερα. Προς μια Κοινωνιολογία της Σύγχρονης Ελλάδας*, Πάντειο Πανεπιστήμιο – Τμήμα Κοινωνιολογίας /Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών, Πάντειο Πανεπιστήμιο – Αθήνα, 9-11 Νοεμβρίου, 2005.
8. Koniordos, S., "Managers Attitudes Towards the Work of Employees in the Hotel Sector in the Island of Crete", Συνέδριο: "Transformation of Work and Employment and Developments in the Sociology of Work Field", *Τμήμα Κοινωνιολογίας, Πανεπιστημίου. Κρήτης*, Πανεπιστημιούπολη Γάλλου, Κρήτης, 29-30 Σεπτεμβρίου 2005, Ρέθυμνο Κρήτης.
9. Koniordos, S., "There's Something About Social Capital", *Economic Sociology Research Network Sessions στο Seventh European Conference of Sociology,* University of Torun, 9-12 Σεπτεμβρίου 2005, Torun, Πολωνία.
10. Κονιόρδος Σ. με την Χρ. Καρακιουλάφη (2004), "Preparedness Towards Enlargement in Microenterprises in Greece: The Role of Social Capital". Συνέδριο "*Le relazioni trans-mediterranee nel tempo presente: dialogo interculturale, integrazione, modernizzazione, conflitti*". Διοργάνωση: Centro di eccellenza Europeo Jean Monnet - Luigi Einaudi & Facoltŭ di Economia, Universitŭ degli Studi di Roma "La Sapienza" (επιστημονικά υπεύθυνη Καθηγήτρια M-G. Melchionni), 15-16 Νοεμβρίου 2004, Ρώμη, Ιταλία.
11. Κονιόρδος Σ. με την Ρόη Παναγιωτοπούλου (2004), "Exploring E-modernization of Democracy and Governance: Evidence from Greece". Συνέδριο "*Le relazioni trans-mediterranee nel tempo presente: dialogo interculturale, integrazione, modernizzazione, conflitti*". Διοργάνωση: Centro di eccellenza Europeo Jean Monnet - Luigi Einaudi & Facoltŭ di Economia, Universitŭ degli Studi di Roma "La Sapienza" (επιστημονικά υπεύθυνη Καθηγήτρια M-G. Melchionni), 15-16 Νοεμβρίου 2004, Ρώμη, Ιταλία.
12. Κονιόρδος Σ. με την Χρ. Καρακιουλάφη (2004), "Preparedness Towards Enlargement in Family-based Micro-enterprises in Garment Manufacturing in Greece: The role of social capital", *The trans-Mediterranean Pelations Workshop*, European Centre of Excellence Jean Monnet-Luigi Einaudi, University of Rome "La Sapienza", 3-6 Ιουνίου, 2004, Ρώμη, Ιταλία.

Ανακοινώσεις σε Επιστημονικά Συνέδρια με Κριτές που δεν εκδίδουν Πρακτικά.

Πριν το 2004

1. Κονιόρδος Σ., "Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη και Μικρο-μεσαίες Επιχειρήσεις", Συνέδριο *Επενδυτικά Κίνητρα για τις Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις στη Διευρυμένη Ευρώπη*, Ευρωπαϊκή Επιτροπή (αντιπροσωπεία στην Ελλάδα) & ΣΒΒΕ, Χαλκιδική, 19-20 Σεπτεμβρίου 2003 (Ξενοδοχείο Μελίτων-Πόρτο Καρράς.
2. Κονιόρδος Σ. "Η Ευελιξία της Εργασίας στην Εκσυγχρονιζόμενη Ημι-περιφέρεια: Το παράδειγμα των εργαζόμενων στα πανεπιστήμια με συμβάσεις του ΠΔ 407/1980 – Υβριδική και ανελεύθερη εργασία ή σταθμός στην επαγγελματική καριέρα;", Δεύτερο Διεθνές Συνέδριο ΕΚΚΕ και ΣΕΚ, Θεσσαλονίκη, ΑΠΘ, 78-10 Νοεμβρίου 2002.
3. Koniordos, S., "Informal Support Networks in the Making of Small Independent BusinessPersons: Beyond 'Strong' and 'Weak' Ties?". *The 5th Conference of the European Sociological Association – Visions and Division*. University of Helsinki, 28 Αυγούστου – 1 Σεπτεμβρίου 2001, Ελσίνκι, Φιλανδία.

4. Koniordos, S. με τους Alan Brown, Olga Strietska-Ilina and Nikitas Patiniotis, "Changing Vocational Identities in Europe: Reflections on how vocational identities are decomposed and reconstructed from the Czech Republic and Greece". *Fourth International Conference of the Journal of Vocational Education and Training – Vocational Education and Training Research.* University of Wolverhampton (Shropshire Campus), 16-18 Ιουλίου, 2001, Telford, Αγγλία.
5. Κονιόρδος Σ., "Η Εμφάνιση Ανεξάρτητων Μικρο-επιχειρηματιών και Άτυπα Δίκτυα: Μία διαχρονική σύγκριση". Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο ΕΚΚΕ-ΣΕΚ, *Κοινωνικές Εξελίξεις στη Σύγχρονη Ελλάδα και Ευρώπη,* Πάντειο Πανεπιστήμιο, 24-26 Μαίου, 2001, Αθήνα.
6. Koniordos, S., "Flexibility, Insecurity, Professionalisation and Basic Income". The 8th Basic Income European Network (BIEN) Congress. *Economic Citizenship Rights for the 21st Century. Institute of Social Sciences*, Humbold University, 6-8 Οκτωβρίου 2000, Βερολίνο, Γερμανία.
7. Koniordos, S. "The Embeddedness of Environmental Integration: A case study from Europe's semi-periphery". The Environment & Society Research Network of the European Sociological Association Workshop on *Environmental Discourses, Policies and Perceptions in Northern and Southern Europe*. Bogazici University, 20-24 Σεπτεμβρίου 2000, Κωνσταντινούπολη, Τουρκία.
8. Koniordos, S., "Becoming a Small Business Owner-worker in the Semi-periphery: Continuities and discontinuities". British Sociological Association. *Making Time-Marking Time*. University of York, 17-20 Απριλίου 2000,Υόρκη, Αγγλία.
9. Koniordos, S., "The Role of Informal Support Networks in the Making of Small Independent Business Persons". European Sociological Association, Economic Sociology Research Network. International Sociological Association, RC02 "Economy and Society". – Interim Conference *Economic Sociology at the Edge of the Third Millennium*. The Moscow School of Social and Economic Sciences, 14-15 Ιανουαρίου 2000, Μόσχα, Ρωσία.
10. Koniordos, S., "Informal But Real Power Relations: Employer control strategies in Greek SMEs". Παρουσιάστηκε στο *Fourth European Conference of Sociology (Economic Sociology Research Network),* Vrije Universiteit, 18-21 Αυγούστου 1999, Άμστερνταμ, Ολλανδία.

Την Περίοδο 2004-2009
1. Κονιόρδος Σ., "Forms of Capital in the Making of a Bourgeoisie: A case-study", Research Network "Economic Sociology" (RN 09), 9th Conference of the European Sociological Association, Lisbon, Portugal, 2-5 September 2009.
2. Koniordos, S., "Is Building Social Capital Essential for Sustainable Growth? An Argument and an Answer", στο συνέδριο First ISA Forum of Sociology, "Sociological Research and Public Debate", International Sociological Association, Barcelona, Spain, September 5-8, 2008.
3. Koniordos, S., "Whither Public Sociology? A Look from Europe's Semi-periphery", στο συνέδριο "Sociology for the 21st Century: Theoretical and Critical Perspectives. An International Conference", Department of Sociology, University of Crete, Rethymno, Crete, 5-7 June, 2008.
4. Κονιόρδος Σ., «Η Προτεσταντική Ηθική της Εργασίας & ο Καπιταλισμός στην Ύστερη Νεωτερικότητα», στο "Διεθνές Συνέδριο: Η Επικαιρότητα του Εργου του Μαξ Βέμπερ", Ελληνική Κοινωνιολογική Εταιρία & Τμήμα Κοινωνιολογίας, Πάντειο Πανεπιστήμιο, Αθήνα 30-31 Μαίου, 2008. «Η Προτεσταντική Ηθική της Εργασίας & ο Καπιταλισμός στην Ύστερη Νεωτερικότητα», στο "Διεθνές Συνέδριο: Η

Επικαιρότητα του Εργου του Μαξ Βέμπερ", Ελληνική Κοινωνιολογική Εταιρία & Τμήμα Κοινωνιολογίας, Πάντειο Πανεπιστήμιο, Αθήνα 30-31 Μαίου, 2008.

5. Κονιόρδος Σ., «Διασυνδέσεις Μεταξύ Κοινωνικού Κεφαλαίου και Κοινωνίας των Πολιτών: Διευκρινήσεις», στο επιστημονικό συμπόσιο «Κοινωνικό Κεφάλαιο και Κοινωνία των Πολιτών», Τμήμα Κοινωνικών και Πολιτικών Σπουδών, Πανεπιστήμιο Κύπρου, Λεμεσός Κύπρος, Τετάρτη 14 Νοεμβρίου, 2007.

6. "Conceptualisations of Social Capital from Sociology and Political Science: Match or mismatch?", presented in the International Workshop on "Social Capital and Transition to Democracy in SE Europe and the Balkans", Τμήμα Βαλκανικών, Σλαβικών και Ανατολικών Σπουδών, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, Θεσσαλονίκη. Παρασκευή, 25 Μαίου, 2007.

7. Κονιόρδος Σ., «Κοινωνικό Κεφάλαιο: Αντιπαραθέσεις». Ημερίδα «Κοινωνική Συνοχή και Τοπική Ανάπτυξη: Ερευνητικές Υποδομές και Εμπειρική Έρευνα», ΜΔΕ Τμήματος Κοινωνιολογίας, Πανεπιστήμιο Αιγαίου, Παρασκευή, 21 Σεπτεμβρίου, 2007.

8. "Is There's Something About Social Capital?", *37^{h} World Congress, International Institute of Sociology*, 5-9 Ιουλίου, 2005, Stockholm, Sweden.

9. Koniordos, S., "Facets of the Underground Economy in Contemporary Greece", Colloquium on the "*The Hidden Economy and the Policies for its Emersion in the Mediterranean Countries*", Τμήμα Ricerca sociale e metodologia sociologica (RISMES), Università degli Studi di Roma "La Sapienza" (επιστημονικά υπεύθυνος Καθηγητής Paolo Calza Bini), 1-2 Ιουλίου 2005, Ρώμη, Ιταλία.

10. Koniordos, S., "Dimensions and Problems of Social Capital in the EU-25", στο επιστημονικό συμπόσιο *Social Capital and the EU*, Τμήμα Κοινωνικών και Πολιτικών Σπουδών, Πανεπιστήμιο Κύπρου, Έδρα Jean Monnet, 27-29 Μαΐου, 2005, Λεμεσός Κύπρου.

11. Koniordos, S., "Creating Markets: Bioethanol as a liquid fuel", "International Conference: Economic Sociology: Problems and Prospects", Τμήμα Κοινωνιολογίας, Παν. Κρήτης και *Economic Sociology Research Network της European Sociological Association*. Πανεπιστήμιο Κρήτης, 8-10 Σεπτεμβρίου 2004, Ρέθυμνο Κρήτης.

12. Κονιόρδος Σ. με την Χρ. Καρακιουλάφη, "The Role of Social Capital in Family-based Micro-enterprises and EU Enlargement", *Workshop on Social Capital*, Dept. of Sociology, University of Crete, 6-7 September, 2004, Πανεπιστημιούπολη Γάλλου, Ευρωπαϊκό Κέντρο Αριστείας Jean Monnet, Πανεπιστήμιο Κρήτης, 6-7 Σεπτεμβρίου 2004, Ρέθυμνο Κρήτης.

13. Koniordos, S., "Closure Practices for Coping with Globalisation: Instances of social capital in action", *Session No 51: Adaptations to Globalization: The role of social capital στο 36th World Congress* του *International Institute of Sociology*, 7-12 Ιουλίου, 2004, Πεκίνο, Κίνα.

ii. Αναγνώριση του Ερευνητικού Έργου.

Ετεροαναφορές.

Πριν το 2004

Λίστα Πηγών

1. 2003 – Gemici Kurtulus, “Spontaneity in Social Protest: April 2001 Shopkeeper Protests in Turkey”, Theory and Research in Comparative Social Analysis, Department of Sociology, UCLA, eScholarship Repository, University of California. http://repositories.cdlib.org/uclasoc/trcsa/6, σελ. 15, 30, 45.
2. 2002 – Λαμπίρη-Δημάκη Ιωάννα, «Εισαγωγή. Η ολοκλήρωση της τριλογίας ‘Η Κοινωνιολογία στην Ελλάδα Σήμερα’. Δύο γενιές ελλήνων και ελληνίδων κοινωνιολόγων στο δεύτερο μισό του 20ου αιώνα. Χαρακτηριστικά και συμβολές», σε Ι. Λαμπίρη-Δημάκη (επιμ.), *Η Κοινωνιολογία στην Ελλάδα Σήμερα. Η ολοκλήρωση της τριλογίας1959-2000*, Αθήνα, Παπαζήσης: 19-105, σελ. 85.
3. 2001 – Kokosalakis Nikos, “Lifelong Learning in Greek Universities: Policies, practices, prospects”, *European Journal of Education*, vol. 36(3): 329-339, σελ. 338.
4. 2001 – Askling Berit, and Jallade Jean-Pierre, “Editorial”, *European Journal of Education*, 36(3):249–253.
5. 2001 – Berit Askling, Ulf Christiansson and Rita Foss-Fridlizius (2001), *Livslångt läran de som idé och praktik i högskolan*, Högskoleverkets rapportserie 2001:1 R, Högskoleverket, National Agency for Higher Education, Stockholm (p. 27).
6. 2001 – Papadaki Vasileia, "Studying Social Work: Choice or compromise? Students’ views in a social work school in Greece”, *Social Work Education*, vol. 20(1): 137-47, σελ. 140, 145, 147.
7. 2001 – Baldacchino Godfrey, “'But What Exactly does the Directive Say?': The Role of EU Acquis Experts in Industrial Relations”, European Journal of Industrial Relations, Vol. 7 (2): 137-152.
8. 2000 – Kokosalakis Nikos, “Lifelong Learning and the Universities in Greece”, *European Journal of Education*, vol. 35(4): 329-342, σελ.341.
9. 1998 – Xenakis Dimitris K., “Conference Reports”, *South European Society and Politics*, 3(2): 170-178, σελ. 178.

Την Περίοδο 2004-2009

Λίστα Πηγών

1. 2009 – Scott, Catherine, “Community Vitality: A Report of the Institute of Wellbeing”, Canadian Council on Social Development, Institute of Wellbeing, June No 10, σελ. 31, 96.

2. 2009 – Stavroulakis Dimitris, “HRM Practices in View of Internationalization. Evidence from Business in Greece”, *MIBES Transactions,* Vol 3, Issue 1, Spring: 147-156, σελ. 156.

3. 2009 – Squazzoni Flaminio, “Social Entrepreneurship and Economic Development in Silicon Valley: A Case Study on The Joint Venture: Silicon Valley Network”, *Nonprofit and Voluntary Sector Quarterly* 2009; 38 (5): 869-883, σελ. 877, 882.
4. 2009 – Nuangchalerm, Prasart and Nakyam, Jirapan, Dealing with Today's World: Critical Perspectives on Education Relating to Mind, Culture, and Language (February 27, 2009). Available at SSRN: http://ssrn.com/abstract=1350215 , σελ. 4, 6.
5. 2009 – World Value Survey□□□□□□□□□□□□□□□ □□□□□□□□□□□□□□□□, □□□□□□□□□, March, σελ. 93.
6. 2008 – Adam Frane, “Mapping social capital across Europe: findings, trends and

methodological shortcomings of cross-national surveys", *Social Science Information*, 47 (2); 59–186, σελ. 185.
7. 2008 – Lambropoulou Effi et altri, "Corruption in Greece or Corruption of Greece? The 'Modern' Triumphalism", University of Konstanz, Research Group Sociology of Knowledge, *Crime and Culture*–EU 6th Framework Program, Discussion Paper Series No 23, σελ. 5, 44.
8. 2008 – Alexandre Faria, "Re-conceituando estratégia de marketing sob uma perspectiva Luso-Brasileira", *Comportamento Organizacional E Gestão*, Vol. 14, Nº 1, 11-28 (p. 16, 26).
9. 2008 – Alexandre Faria, "Repensando Redes Estratégicas no Brasil", *XXXII Encontro da ANPAD*, RJ – 6 a 10 Setembro, σελ. 2, 14.
10. 2008 – Jiménez, Claudia Patricia Rivas, "Defence of Craft: Guadalajara's Artisans in the era of economic liberalism, 1842-1907", Florida State University, College of Arts and Sciences, Dept. of History, Unpublished PhD Dissertation, pp. 1 2, 231.
11. 2008 – Jones, N., Malesios, Ch., Iosifides, Th. and Sophoulis, C. M., "Social Capital in Greece: Measurement and Comparative Perspectives", *South European Society and Politics*, vol. 13(2), pp. 175-93 (p. 188, 191).
12. 2008 – Gougoulakis Petros and Bogataj Nevenka, "Study Circles in Sweden and Slovenia-Learning for civic participation", in Frane Adam (ed.), *Social Capital and Governance: Old and New Members of the EU in Comparison*, Preface by Thomas Luckmann, Berlin-Hamburg-Münster: LIT Verlag (pp. 49, 225), pp. 203-236.
13. 2008 – Gąsior-Niemiec Anna and Gliński Piotr, "Polish Traditions of Self-organisation Social Capital and the Challenge of Europeanisation", in Frane Adam (ed), *Social Capital and Governance: Old and New Members of the EU in Comparison*, Preface by Thomas Luckmann, Berlin-Hamburg-Münster: LIT Verlag (p. 234), pp. 237-268.
14. 2008 **–** Steele Fran and Singh Michael, "Education for Sustainability through Secondary School Knowledge Networks: Policy dilemmas", Annual Conference of the Australian Association for Research in Education, Brisbane Nov 30-Dec 4 2008, Paper code STE 08649, Centre for Education Research, University of Western Sydney, σελ. 3, 20.
15. 2008 – Bozzurro Lina, da Costa Marcus, Zhang Erik, "The process of trust creation between SMEs and their consulting accountants", Kristianstad University, Sweden, International Business and Economics Program, Dissertation, Fall, 1, σελ. 7, 18, 58, 88.
16. 2008 – Sawatsky, Tara, "The Influence of Social capital in the Development of Nature Tourism: A case study from Bahia Magdalena, Mexico, Dissertation, Simon Frazer University, School of Resource and Environmental Management, Summer, σελ. 130.
17. 2008 – Moniarou-Papaconstantinou Valentini and Tsatsaroni Anna, "Library and information science education in Greece: Institutional changes and current issues", *Education for Information*, vol. 26, pp.85–100, σελ. 99.
18. 2008 – Αφουξενίδης Αλέξανδρος, «Όψεις της Κοινωνίας των Πολιτών», εις Σωκράτης Μ. Κονιόρδος (επιμ.), *Όψεις της Σύγχρονης Ελληνικής και Ευρωπαϊκής Κοινωνίας*, (σελ. 34), σελ. 23-35.
19. 2008 – Φερώνας Ανδρέας, «Κοινωνία των Πολιτών και Διαμόρφωση Πολιτικών», εις Σωκράτης Μ. Κονιόρδος (επιμ.), *Όψεις της Σύγχρονης Ελληνικής και Ευρωπαϊκής Κοινωνίας*, (σελ. 41, 55), σελ. 37-59.
20. 2008 – Καρακιουλάφη Χριστίνα, «Καταναλωτικά Πρότυπα και Συμπεριφορές: Κοινωνιολογικές προσεγγίσεις και εμπειρικά δεδομένα - Όψεις ης κοινωνίας της

κατανάλωσης», εις Σωκράτης Μ. Κονιόρδος (επιμ.), *Όψεις της Σύγχρονης Ελληνικής και Ευρωπαϊκής Κοινωνίας*, (σελ. 194, 210), σελ. 185-213.
21. 2007 – Cook Roger and McCallum Sheila, "Talking Together, Reflecting Together and Working Together: Tutor and Student Reflections on Academic Discourse, Ethical Discourse and Management Education", in Andrew Townsend (ed.), *Differing Perceptions of the Participative Elements of Action* Research,, Manchester Metropolitan University, CARN Bulletin 12, Autumn, Didsbury, pp. 61-71, σελ.68, 71.
22. 2007 – Mukherjee Dhrubodhi, "Reassembling the Social Environment: A Network Approach to Human Behavior", *Advances in Social Work*, Vol. 8 (1) Spring, pp. 208-218 (p. 214, 217).
23. 2007 – Rämö Hans, "Finding Time and Place for Trust in ICT Network Organizations", in Robert Hassan and Ronald E. Purser (eds), *24/7: Time and Temporality in the Network Society*, Stanford: Stanford University Press (pp. 243, 252), pp. 235-254.
24. 2007 – Frane Adam (ed.), "Elite Networks, NGOs and Governance", Papers presented at the Academic Workshop Organised by CONNEX RG5, team A, Strunjan, Slovenia, 22-24 June 2007, Ljubljana, June 2007, p. 135.
25. 2007 – Kankainen Tomi, *Voluntary Associations, Institutions and Trust*, Jyväskylä, University of Jyväskylä, Jyväskylä Studies in Education, Psychology and Social Research 326 (p. 128).
26. 2007 – Ionită Sorin, *Corupţie şi Politici Publice: Abodare teoretică şi studiu de caz pe societăţile in tranziţie*, Ministerul Educaţiei şi Cercetării, Şcoala Naţională de Studii Politice şi Administrative, Teză de Doctorat (p. 169).
27. 2007 – Emmenegger Thomas, and Vitale Tommaso, "Effective incentives in critical situations. Analysis and description of the functioning of the health care system, with a specific focus on how monetary and non-monetary incentives affect performance in two Eastern European countries (Serbia and Albania)", The Department of Health Service Provision – OSD, WHO Geneva (p. 63).
28. 2007 – Vitale Tommaso, "Regulation by Incentives in Health Sector. Analytical Tools for a Very Local Approach", SSRN Papers, ID 884366 code 564846, Università degli Studi di Milano-Bicocca (p. 22).
29. 2007 – Τριανταφυλλόπουλος Νικόλαος, «Κοινωνικό Κεφάλαιο και Τοπική Ανάπτυξη: Ο ρόλος της οικογενειακής έγγειας ιδιοκτησίας», *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών*, τεύχος 123 Β: 31-51, σελ. 33, 52.
30. 2007 – Fevre Ralph**,** "Employment Insecurity and Social Theory: The power of nightmares", *Work, Employment & Society*, vol. 21(3): 517-535.
31. 2007 – Pereira Ricardo, Costa Eliete Oliveira, Redes, Capital Social e Communidades de Práticas, suas Interações Para a Troca de Conhecimento, ENEGEP, Foz do Iguaçu, PR, Brasil, 09 a 11 de Outubro, σελ. 2, 3, 8.
32. 2007 – Ljunggren, Ida, "Weaving a Way Out of Poverty: Basket weaving as poverty reduction strategy among rural female poor in Bolgatnga, Northern Ghana", Roskilde University Centre, Master Thesis, International Development Studies, May, σελ. 106.
33. 2007 – Alós-Moner Vila, Ramon de, "Mercat, Classe i Persona en les Relacions Laborales. Entre la Individualitat i l' Actió Collectiva", Tesi Doctoral, Departament de Sociologia, Facultat de Ciències Polítiques i Sociologia, Universitat Autònoma de Barcelona, σελ. 174, 593.
34. 2007 – Gouvias Dionyssios, "The 'Regulatory' State and the Use of 'Independent' Agencies as Legitimising Mechanisms of Educational Reform", *Research in*

Comparative and International Education, vol. 2(4), σελ. 331.
35. 2007 – Theodoros Iosifides, et altri, "Forms of Social Capital and the Incorporation of Albanian Immigrants in Greece", *Journal of Ethnic and Migration Studies*, 33(8): 1343-1361, σελ. 1359, 1360, 1361.
36. 2007 – Παναγιωτοπούλου Ρόη και Παπλιάκου Βασιλική, «Όψεις Συγκρότησης του Κοινωνικού Κεφαλαίου στην Ελλάδα», σε Π. Καφετζής, Θ. Μαλούτας και Ι. Τσίγκανου (επιμ.), *Πολιτική-Κοινωνία-Πολίτες. Ανάλυση Δεδομένων της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας-ΕΕΣ*, Αθήνα, ΕΚΚΕ, σσ. 219-67, σελ. 226, 248.
37. 2007 – Σωτηρόπουλος Δημήτρης, «Το Κοινωνικό Κεφάλαιο στην Ελλάδα σε Συγκριτική Προοπτική: Σύντομη Θεωρητική Επισκόπηση και Ανάλυση των αποτελεσμάτων από την Ευρωπαϊκή Κοινωνική Έρευνα», σε Π. Καφετζής, Θ. Μαλούτας και Ι. Τσίγκανου (επιμ.), *Πολιτική-Κοινωνία-Πολίτες. Ανάλυση Δεδομένων της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας-ΕΕΣ*, Αθήνα, ΕΚΚΕ, σσ. 269-91, σελ. 271, 289.
38. 2007 – Maratou-Alipranti Laura, "The Private Sphere and Gender Differentiation", in Γιώτα Παπαγεωργίου (επιμ.), *Έμφυλοι Μετασχηματισμοί/Gendering Transformations*, Πρακτικά Συνεδρίου – Conference Proceedings, Πανεπιστήμιο Κρήτης, pp. 223-234, σελ. 234.
39. 2006 – Karakioulafis Christina and Moschonas Andreas, "Industrial Relations in Greece: Between 'concertation' and decentralization", *Social Cohesion and Development*, vol 1 (1), pp. 37-48 (in Greek) (p. 47).
40. 2006 – Cook Roger and McCallum Sheila, "Preparing Teachers for a Changing Context: Citizenship, values and moral education: how should teachers be trained in relation to those areas?", Institute of Education, SM/gc/22.2.06/, accessed at: http://www.ioe.ac.uk/May2006/Papers/RogerCookandSheila%20McCallum_Paper.doc
41. 2006 – Yang Shu-Jung, "Research on the Innovation of NPO Under Women Entrepreneurship Policies: The case of the Women Entrepreneurs Association of Taiwan", National Chengchi University, Institute of Public Administration, Taiwan, Chinese Electronic Theses and Dissertations Service (CERT), pp. 244 (in Chinese).
42. 2006 – Δεμερτζής Νίκος, «Η Εμπιστοσύνη ως Κοινωνικό Συναίσθημα», *Επιστήμη και Κοινωνία*, No 16, (σελ. 41, 66), σελ. 39-67.
43. 2006 – Dana, Leo Paul, "A Historical Study of the Traditional Livestock Merchants of Alsace", *British Food Journal*, vol. 108(7): 586-598, σελ. 588, 597.
44. 2006 – Ian Clark (ed.), "Bookshelf 2006", *Industrial Relations Journal,* 37(6), 687–688 (p. 688).
45. 2006 – Anonymous, "Take Note", *Contemporary Sociology*, 34(6): 686-95, σελ. 691.
46. 2006 – Lewis, J. Scott, "The Function of Free Riders: Towards a solution to the problem of collective action", PhD Dissertation, Graduate College of Bowling Green State University, August, σελ. 176.
47. 2006 – Καμβιά-Καπαρδή Μαρία, «Η Ύπαρξη Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης στην Κύπρο», σε Σ. Κατσικίδη (επιμ.), *Κοινωνικά Φαινόμενα: Αναλυτικές Προσεγγίσεις*, Αθήνα, εκδόσεις Gutenberg, σσ. 55-75, σελ. 56, 57, 65, 66, 74.
48. 2006 – Αλεξάκης Μανώλης Γ., «Επιστημονική Ανάλυση και Μελέτη των Πολιτικών Κομμάτων στην Ελλάδα Σήμερα. Προβλήματα και προοπτικές με αφορμή μία εμπειρική έρευνα», σε Σ. Κατσικίδη (επιμ.), *Κοινωνικά Φαινόμενα: Αναλυτικές Προσεγγίσεις*, Αθήνα, εκδόσεις Gutenberg, σσ. 253-83, σελ. 260, 282.
49. 2006 – Brundrett Mark, et altri, "Educational Leadership Development in England and the Czech Republic: Comparing perspectives", *School Leadership and Management*, vol. 26 (2), April: 93-106, σελ. 105.
50. 2006 – Hadjimichalis Costis, "Non-Economic Factors in Economic Geography and

in ‘New Regionalism’: A Sympathetic Critique”, *International Journal of Urban and Regional Research*, vol. 30(3) September: 690–704, σελ. 693, 702.
51. 2006 – Faulk Laila, “Een vertrouwd adres Opvattingen van Turkse en Marokkaanse ouders over kinderopvang”, Masterthesis Vraagstukken van Beleid en Organisatie, Universiteit Utrecht Utrecht, Juli, σελ. 27, 117.
52. 2006 – Adam Frane, “Social Capital across Europe - Findings, Trends and Methodological Shortcomings of Cross-National Surveys”, Berlin, Wissenschaftszentrum Berlin für Sozialforschung (WZB), Best.-Nr. P 2006-010, σελ. 28.
53. 2006 – Koulaidis Vasilis, et altri, “Young people’s relationship to education: the case of Greek youth”, *Educational Studies*, vol. 32 (4), December: 343–359, σελ. 358.
54. 2006 – Αρανίτου, Βάλια, *Το Μικρό Εμπόριο στη Μεταπολεμική Ελλάδα: Η πολιτική μίας αμφίβολης επιβίωσης*, Αθήνα, εκδόσεις Παπαζήση, σελ. 37, 278.
55. 2005 – Ricardo G. Abad, “Social Capital in the Philippines: Results from a national survey”, *Philippine Sociological Review*, vol. 53, pp. 7-63 (p. 10, 41, 42, 51, 55, 58).
56. 2005 – Coles Mike and Oates Tim, *European Reference Levels for Education and Training Promoting Credit Transfer and Mutual Trust*, Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities, Cedefop, Panorama series 109, σελ. 32, 113, 121.
57. 2005 – Sotiropoulos Dimitri A., “Positive and Negative Social Capital and the Uneven Development of Civil Society in Southeastern Europe”, *Southeast European and Black Sea Studies*, vol. 5(2), May: 243–256, σελ. 255.
58. 2005 – Μοσχονάς Ανδρέας, «Τάξεις καιΣτρώματα στις Σύγχρονες Κοινωνίες, Αθήνα, εκδόσεις Οδυσσέας, σελ. 206, 373.
59. 2005 – Anonymous, *Journal of Economic Literature*, vol. 43 (2) Jun., σελ. 637.
60. 2005 – Anonymous, “Annotated Listing of New Books”, *Review of Economic Literature*, [530-639], σελ. 637.
61. 2004 – Losito, M. Bruno, *Éducation à La Citoyenneté Démocratique 2001-2004. Étude paneuropéenne des politiques d’Education* à la Citoyenneté Démocratique (ECD). Étude régionale Région d’Europe du Sud, Strasbourg, le 16 novembre 2004 DGIV/EDU/CIT (2003) 22 rev, σελ. 52.
62. 2004 – Papadaki Vasileia, “Making their Minds Up: Students’ choice to study social work in Iraklio, Greece”, Studies in Social Work No. 40, Department of Social Welfare, Umeå University, Umeå, Sweden, σελ. 19, 81, 88, 172.
63. 2004 – Marques Rafael, “Os trilhos da Nova Sociologic Económica”, in Marques Rafael e João Peixoto (organizadores), *A Nova Sociologia Económica: Uma Antologia*, Oeiras, Celta Editora, pp. 1-67, σελ. 62.

Ερευνητικές Συνεργασίες.

Πριν το 2004

Διάστημα ετών	**Περιγραφή (τίτλος, ίδρυμα με το οποίο συνήψατε ερευνητική συνεργασία)**
2000-2001	Ερευνητής. Τίτλος Έρευνας: “Vocational Identity, Flexibility and Mobility in the European Labour Market (FAME)”. Fifth Framework Programme, European Commission. Συντονιστής: Institute of Technology and Education (ITB), University of

	Bremen.
1999-2000	Ερευνητής. Τίτλος Έρευνας: "Life-Long Learning: The Implications for Universities in the European Union". Πρόγραμμα: Targeted Socio-Economic Research (TSER), European Commission. Συντονιστής: Πάντειο Πανεπιστήμιο-ΚΕΚΜΟΚΟΠ. Λεωφόρος Α. Συγγρού 124, 17671 Καλλιθέα-Αθήνα.
1999-2000	Ερευνητής. Αποτίμηση Εκπαιδευτικού Έργου και Παρεχόμενων Υπηρεσιών του Τμήματος Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης. Τμήμα Κοινωνιολογίας, Σχολή Κοινωνικών Επιστημών, Πανεπιστήμιο Κρήτης. Πανεπιστημιούπολη Γάλλου, Ρέθυμνο Κρήτης 71400.
1991-1992	Ερευνητής. Πρόγραμμα Συνχρηματοδότησης ΓΓΕΤ-ΕΟΜΜΕΧ. Τίτλος Έρευνας: "Οι Ελληνικές Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις Μπροστά στις Σύγχρονες Τεχνολογικές Προκλήσεις: Καινοτομική Δυναμικότητα και Πολιτική των ΜΜΕ της Μικρο-ηλεκτρονικής–Πληροφορικής". Ίδρυμα Μεσογειακών Μελετών, Λυκαβηττού 2, 10671, Αθήνα.
1983	Συμμετοχή ως μέλος στην Ομάδα Εργασίας του Υπουργείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων για τη μελέτη του Νομοσχεδίου «Περί Μητρότητας" (αριθμός. πρωτοκόλλου Α 218 από 23/03/1983).

Την Περίοδο 2004-2009

Διάστημα ετών	**Περιγραφή (τίτλος, ίδρυμα με το οποίο συνήψατε ερευνητική συνεργασία)**
2007-2009	Κύριος Ερευνητής. Ανάπτυξη Πρότασης εκ μέρους της Ακαδημίας Εργασίας της ΓΣΕΕ προς το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο (ΕΑΠ) για τη δημιουργία Μεταπτυχιακού Διπλώματος Εξειδίκευσης (ΜΔΕ) στις Εργασιακές Σχέσεις. Η πρόταση έχει τύχει της έγκρισης του ΕΑΠ, έχει εκδοθεί σχετικό Φ.Ε.Κ. και είναι στη φάση της υλοποίησής της.
2005-2006	Εμπειρογνώμων. "Monitoring of Quality of Life in Europe" - Lot 1. Γενικός Συντονιστής: Institute for Advanced Studies, Vienna, Austria. Έρευνα εποπτευόμενη από την European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions, Dublin, Ireland.
2005	Εθνικός Συντονιστής & Κύριος Ερευνητής. Τίτλος έρευνας "European Observatory on Social Participation" (πλήρης τίτλος: Establishment of a European Observatory with the Aim to Inform the Social Policy Debate and to Provide Analytical Input for the Report on the Social Situation in the European Union), Γενικός Συντονιστής: University of Aberdeen. Έρευνα εποπτευόμενη από την European Commission, DG Employment and Social Affairs.
2003-2004	Συντονιστής Έρευνας Υποπρογράμματος & Κύριος Ερευνητής. Τίτλος υπό-έρευνας: "Preparedness Towards Enlargement in Family-based Micro-enterprises in Manufacturing in Italy, Greece, Spain, Malta, Cyprus and Turkey: The role of social capital", Τίτλος Προγράμματος: "The trans-Mediterranean relations", Γενικός Συντονιστής: the European Centre of Excellence Jean Monnet-Luigi Einaudi, University of Rome "La Sapienza".

Γ. Βιβλιοκρισίες

Πριν το 2004

Λίστα Πηγών
2003 – *International Review of Social History*, vol. 48 (1): 123–158, σελ. 123-4.

Την Περίοδο 2004-2009

Λίστα Πηγών
1/2008 – Chin, Yee Whah, Review of: "Networks, Trust and Social Capital: Theoretical and Empirical Investigations from Europe", *Comparative Sociology*, November, vol. 7 (4), pp. 491-493. **2**/2007 – Marcuello-Servós Chaime, "Book Review: Networks, Trust and Social Capital: Theoretical and Empirical Investigations from Europe", *International Sociology*, vol. 22 (2), σελ. 200-03. **3**/2006 – Nambudiri, Ranjeet, "Book Review: Networks, Trust and Social Capital", *The Journal of Entrepreneurship*, vol. 15 (2), σελ. 225-32. **4**/2006 – Shaw Eleanor and Stringfellow Lindsay, "Book Review: Networks, Trust and Social Capital", *International Small Business Journal*, vol. 24 (4), σελ. 424-27. **5**/2006 – Vincent Steve, "Book Review: Networks, Trust and Social Capital: Theoretical and Empirical Investigations from Europe", *Industrial Relations Journal*, 37 (6), σελ.700-02.

Συμμετοχές σε Επιτροπές Επιστημονικών Συνεδρίων.

Πριν το 2004

Έτος	**Τίτλος Συμμετοχής**	**Στοιχεία Συνεδρίου και Οργανωτικού Φορέα**
2003	Ακαδημαϊκός Συντονιστή και συνπροεδρεύων	Ειδικές συνεδριάσεις της *Economic Sociology Research Network στο Sixth European Conference of Sociology,* University of Murcia, 23-26 Σεπτεμβρίου 2003, Murcia, Ισπανία.
2002	Μέλος Επιστημονικής & της Οργανωτικής Επιτροπής	2ου Επιστημονικό Συνεδρίο του Συλλόγου Ελλήνων Κοινωνιολόγων, Θεσσαλονίκη, ΑΠΘ, 8-10 Νοεμβρίου, 2002.
2001	Ακαδημαϊκός Συντονιστή και συνπροεδρεύων	Ειδικές συνεδριάσεις της *Economic Sociology Research Network στο Fifth European Conference of Sociology,* University of Helsinki, 28 Αυγούστου – 1 Σεπτεμβρίου 2001, Ελσίνκι, Φιλανδία.
2001	Μέλος, Επιστημονικής και Οργανωτικής Επιτροπής	Επιστημονικό Συνεδρίο του ΕΚΚΕ και ΣΕΚ με θέμα *Κοινωνικές Εξελίξεις στη Σύγχρονη Ελλάδα και Ευρώπη*, Πάντειο Πανεπιστήμιο, Αθήνα 25-27 Μαΐου, 2001.

2000	Ακαδημαϊκός Συντονιστή	Διεθνές Θερινό Σχολείο για Μεταπτυχιακούς Φοιτητές "*European Seminars 2000 – Industrial Relations and European Integration",* Ρέθυμνο Κρήτης 11-16 Σεπτεμβρίου, 2000, Πανεπιστήμιο Κρήτης.
2000	Προεδρεύων (Chair),	Workshop 521 με θέμα: "Lifelong Learning, Flexibility and the University" The 7th International Society for the Study of European Ideas (ISSEI) Conference. *Approaching a New Millenium: Lessons from the Past – Prospects for the Future*. University of Bergen, 14-18 Αυγούστου, 2000, Μπέργκεν, Νορβηγία.

Την Περίοδο 2004-2009

Έτος	**Τίτλος Συμμετοχής**	**Στοιχεία Συνεδρίου και Οργανωτικού Φορέα**
2009	Πρόεδρος, Semi Plenary	Semi Plenary Session IV: "State, Politics and Global Economy", Chair Sokratis Koniordos; Speakers: Frederic Lordon, Manuel VillaVerde; Discussant: Rui Pena Pires, 9th Conference of the European Sociological Association, Lisbon, Portugal, 3 September 2009.
2008	Μέλος, Επιστημονικής και Οργανωτικής Επιτροπής	Συνέδριο «Οι Κοινωνικές Επιστήμες στον 21ο Αιώνα», Κοσμητεία Κοινωνικών Επιστημών, Πανεπιστήμιο Κρήτης, Ρέθυμνο, Κρήτης, 16-18 Οκτωβρίου, 2008.
2008	Μέλος, Επιστημονικής και Οργανωτικής Επιτροπής	ESA PhD Summer School της Ευρωπαϊκής Κοινωνιολογικής Εταιρίας (European Sociological Association-ESA), με θέμα "Sociology and the Quality of Life", Τμήμα Κοινωνιολογίας, Πανεπιστημίο Κρήτης, Ρέθυμνο Κρήτης, 13-19 Ιουλίου, 2008.
2008	Μέλος, Επιστημονικής και Οργανωτικής Επιτροπής	Διεθνές Επιστημονικό Συνεδρίο του Τμήματος Κοινωνιολογίας, Πανεπιστημίου Κρήτη με θέμα «Κοινωνιολογία για τον 21ο αιώνα: Θεωρητικές και Κριτικές Προσεγγίσεις ("Sociology for the 21rst Century: Theoretical and Critical Approaches"), Πανεπιστημιούπολη Γάλλου, Ρέθυμνο Κρήτης, 05-07 Ιουνίου, 2008.
2008	Μέλος, Επιστημονικής και Οργανωτικής Επιτροπής	Διεθνές Επιστημονικό Συνεδρίο του ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ & ΙΝΕ/ΓΣΕΕ με θέμα «Φτώχεια, Εκπαίδευση και Κοινωνικές Ανισότητες την Εποχή της Παγκοσμιοποίησης», Παλαιά Βουλή, Αθήνα 29-30 Ιανουαρίου, 2008.
2007	Ακαδημαϊκός Συντονιστή και προεδρεύων	Ειδικές συνεδριάσεις του "South European Societies Research Network", European

		Sociological Association (ESA), Glasgow Caledonian University & University of Strathclyde, Γλασκόβη, Σκωτίας, 3-6 Σεπτεμβρίου 2007.
2005	Ακαδημαϊκός Συντονιστή και συνπροεδρεύων	Ειδικές συνεδριάσεις της *Economic Sociology Research Network στο Seventh European Conference of Sociology,* University of Torun, 9-12 Σεπτεμβρίου 2005, Torun, Πολωνία.
2004	Ακαδημαϊκός Συντονιστή και Πρόεδρος	"International Conference: Economic Sociology: Problems and Prospects", Τμήμα Κοινωνιολογίας, Παν. Κρήτης και *Economic Sociology Research Network της European Sociological Association*. Πανεπιστήμιο Κρήτης, 8-10 Σεπτεμβρίου 2004, Ρέθυμνο Κρήτης.
2004	Ακαδημαϊκός Συντονιστή και προεδρεύων	Επιστημονικό συμποσίο "Workshop on Social Capital and SMEs". Πανεπιστημιούπολη Γάλλου, Ευρωπαϊκό Κέντρο Αριστείας Jean Monnet, Πανεπιστήμιο Κρήτης, 6-7 Σεπτεμβρίου 2004, Ρέθυμνο Κρήτης

Συμμετοχές σε Συντακτικές Επιτροπές Επιστημονικών Περιοδικών.

Πριν το 2004

Τίτλος Επιστημονικού Περιοδικού	**Αρμοδιότητα**	
1. *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών*		Editor
		Assoc. Editor
		Ed. Board
	X	Reviewer
2. *Ελληνική Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης*		Editor
		Assoc. Editor
		Ed. Board
	X	Reviewer
3. *Κοινωνία Πολιτών*		Editor
		Assoc. Editor
	X	Ed. Board
	X	Reviewer

Την Περίοδο 2004-2009

Τίτλος Επιστημονικού Περιοδικού	**Αρμοδιότητα**	
1. *European Societies*		Editor
		Assoc. Editor
	X	Ed. Board-*Chair*
	X	Reviewer
2. *Current Sociology*		Editor

	X	Assoc. Editor
		Ed. Board
	X	Reviewer
3. *International Review of Sociology*		Editor
	X	Assoc. Editor
		Ed. Board
	X	Reviewer
4. *Journal of Business Ethics*		Editor
		Assoc. Editor
		Ed. Board
	X	Reviewer
5. *South European Society & Politics*		Editor
		Assoc. Editor
		Ed. Board
	X	Reviewer
6. *Κοινωνία Πολιτών*		Editor
		Assoc. Editor
	X	Ed. Board
		Reviewer
7. *Corvinus Journal of Sociology and Social Policy*		Editor
		Assoc. Editor
	X	Ed. Board
		Reviewer

Προσκλήσεις για Διαλέξεις σε Συνέδρια.

Πριν το 2004

Έτος	**Τίτλος Διάλεξης / Κεντρικής Εισήγησης**	**Στοιχεία Συνεδρίου και Οργανωτικού Φορέα**
2003	"Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη και Μικρο-μεσαίες Επιχειρήσεις",	Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Αντιπροσωπεία στην Ελλάδα, Συνέδριο: «Επενδυτικά κίνητρα για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις στη διευρυμένη Ευρώπη», Χαλκιδική, 19-20 Σεπτεμβρίου (2003) (Ξενοδοχείο Μελίτων-Πόρτο Καρράς).

Την Περίοδο 2004-2009

Έτος	**Τίτλος Διάλεξης / Κεντρικής Εισήγησης**	**Στοιχεία Συνεδρίου και Οργανωτικού Φορέα**
2009	"The Making and Transformation of a Local Bourgeoisie: A Case Study"	ESA PhD Summer School held at the Universidade Nova de Lisboa, Lisbon, Portugal, August 31-September 1, 2009.
2007	«Εννοιολογική αποσαφήνηση του Κοινωνικού Κεφαλάιου»	Πανεπιστήμιο Κύπρου, Τμήμα Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών. Εκδηλώσεις που Έδρα Jean Monnet Λευκωσία (Απρίλιος, 14)

2007	Ανοικτή συζητήση στρογγυλής τραπέζης	Λεμεσός, Κύπρου οι Έδρες Jean Monnet και το Τμήμα Κοινωνικών και Πολιτικών Σπουδών, Πανεπιστήμιο Κύπρου (Απρίλιος, 16) .
2006	«Alternative Approaches to the Study of Social Capital»	Τεχνικό Πανεπιστήμιο της Λισσαβόνας (Instituto Superior de Economia e Gestão (ISEG), Universidade Técnica de Lisboa). Διδακτορικό προγράμμα στην Οικονομική Κοινωνιολογία των ως άνω αναφερόμενου ιδρύματος (15 Φεβρουαρίου 2006).

Επιστημονική ανάμειξη σε εταιρείες, φορείς, οργανώσεις.

Πριν το 2004

Έτος Εκλογής	Θέση	Οργάνωση
2003	Πρόεδρος Εξελεγκτικής Επιτροπής (2003-2005)	Σύλλογος Ελλήνων Κοινωνιολογών (ΣΕΚ)
2002	Πρόεδρος (chair) "Economic Sociology Research Network" (2002-2003)	"Economic Sociology Research Network" της European Sociological Association" (ESA)
2002	Μέλος ΔΣ της «Παρέμβασης για μια Κοινωνία Πολιτών»	«Παρέμβαση για μια Κοινωνία Πολιτών»
2000	Πρόεδρος (chair) "Economic Sociology Research Network" (2000-2001)	"Economic Sociology Research Network" της European Sociological Association" (ESA)
2000	Μέλος ΔΣ (2000-2002)	Σύλλογος Ελλήνων Κοινωνιολογών (ΣΕΚ)

Την Περίοδο 2004-2009

Έτος Εκλογής	Θέση	Οργάνωση
2007	Αντιπρόεδρος ESA για τις εκδόσεις της εταιρείας 2007-2009	Ευρωπαϊκής Κοινωνιολογικής Εταιρείας (European Sociological Association-ESA)
2007	Εκλεγμένο Μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής - περίοδος 2007-2009	Ευρωπαϊκής Κοινωνιολογικής Εταιρείας (European Sociological Association-ESA)
2005	Εκλεγμένο Μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής - περίοδος 2005-2007	Ευρωπαϊκής Κοινωνιολογικής Εταιρείας (European Sociological Association-ESA)
2004	Πρόεδρος (chair) της "Economic Sociology Research Network" (2004-2005).	"Economic Sociology Research Network" της European Sociological Association" (ESA)

Σχέσεις με την κοινότητα και κοινωνικούς φορείς.

Πριν το 2004

Έτη	Ρόλος	Επιτροπή
2003	Αξιολογητής Προτάσεων	European Commission, Leonardo da Vinci Evaluation – full proposals, Brussels.
2003	Αξιολογητής Προτάσεων	Αξιολογητής Προτάσεων στον Κοινοτικό Οργανισμό INTAS, Βρυξέλλες.
2003	Αξιολογητής Προτάσεων	Πρόγραμμα «Ηράκλειτος» – ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ, ΥΠΕΠΘ, Αθήνα
2003	Κριτής προτάσεων	εκδοτικός Οίκο Routledge (Taylor & Francis), Ηνωμένο Βασίλειο.
2003	Αξιολογητής Προτάσεων	European Commission, Research Directorate-General. Sixth Framework Programme, Integrating and Strengthening the European Research Area. First Call Evaluation. Priority 7: Citizens and Governance in a knowledge based society.
2002	Αξιολογητής Προτάσεων	European Commission, Research Directorate-General. Fifth Framework Programme, Key Action on Socio-economic Research. Third Call Evaluation. Theme 1: The challenge of socio-economic development models for Europe.
1999	Μέλος Επιτροπής Κρίσης	Σχολικό Βιβλίο *Κοινωνιολογία της Εργασίας – Εργασιακό Περιβάλλον* (το βιβλίο προδιαγράφεται για την Α' Τ.Ε.Ε 1ου Κύκλου), Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, Αθήνα.
1999	Εξωτερικός Αξιολογητής.	ΕΠΕΑΕΚ: "Πρόγραμμα: Αναθεώρηση του Προγράμματος Σπουδών Τμήματος Κοινωνικής Εργασίας και Εφαρμογή του με την Επέκταση της Διάρκειας Σπουδών". Τμήμα Κοινωνικής Εργασίας ΤΕΙ Ηρακλείου, Σταυρωμένος 71500, Ηράκλειο Κρήτης.
1998	Εξωτερικός Αξιολογητής.	ΕΠΕΑΕΚ: "Πρόγραμμα: Αναθεώρηση του Προγράμματος Σπουδών Τμήματος Κοινωνικής Εργασίας και Εφαρμογή του με την Επέκταση της Διάρκειας Σπουδών". Τμήμα Κοινωνικής Εργασίας ΤΕΙ Ηρακλείου, Σταυρωμένος 71500, Ηράκλειο Κρήτης.

Την Περίοδο 2004-2009

Έτη	Ρόλος	Επιτροπή
2009	Μέλος, Sociology Panel	Ακαδημίας της Φιλανδίας, Academy of Finland, Research Council for Culture and Society, Reviewing of Applications for Academy Research Fellow Posts-Reviewing of Applications for Senior Scientists (October Call 2008), Helsinki, Finland, 13 February 2009
2009	Αξιολογητής Προτάσεων	European Commission, Leonardo da Vinci Project Evaluation, Education, Audiovisual and Culture Executive Agency, Brussels Belgium, Unit P3 - Lifelong Learning: Leonardo da Vinci & Studies, Indicators and Dissemination, 26-27 March and 2-5 June 2009.
2008	Μέλος,	So-CA Expert Panel του ερευν προγράμματος της Ακαδημίας Φιλανδίας, "Social Capital and Networks of Trust", Academy of Finland, Ελσίνκι Φιλανδίας, 13 –15 Μαΐου 2008.
2008	Αξιολογητής Προτάσεων	European Commission, "National Lifelong Learning Strategies" (NLFS), Education, Audiovisual & Culture Executive Agency (EACEA/17/08), Lifelong Learning: Leonardo da Vinci & Studies, indicators and Dissemination - Unit P3, Brussels Belgium, 8 –12 September 2008.
2008	Μέλος	COST Domain of Individuals, Societies, Cultures and Health, External Expert Panel, Βρυξέλλες 26-27 Φεβρουαρίου 2008.
2007	Αξιολογητής Προτάσεων	European Commission, Leonardo da Vinci Evaluation – full proposals, Brussels.
2006	Αξιολογητής Προτάσεων	European Commission, Leonardo da Vinci Evaluation – full proposals, Brussels.
2005	Αξιολογητής Προτάσεων	Αξιολογητής Προτάσεων στον Κοινοτικό Οργανισμό INTAS, Βρυξέλλες.
2005	Αξιολογητής Προτάσεων	European Commission, Leonardo da Vinci Evaluation – full proposals, Brussels.

2005	Κριτικός Αναγνώστης	ΘΕ ΕΠΟ 12 του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου
2005	Αξιολογητής Προτάσεων	Αξιολογητής Προτάσεων στον Κοινοτικό Οργανισμό INTAS, Βρυξέλλες.
2005	Μέλος Επιτροπής Κρίσης	Επιτροπή Κρίση του Σχολικού Βιβλίου *Κοινωνιολογία* (το βιβλίο προδιαγράφεται για την Γ' Λυκείου), Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, Αθήνα.
2004	Μέλος Επιτροπής Κρίσης	Επιτροπή Κρίση του Σχολικού Βιβλίου *Κοινωνιολογία* (το βιβλίο προδιαγράφεται για την Γ' Λυκείου), Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, Αθήνα.
2004	Αξιολογητής Προτάσεων	European Commission, Leonardo da Vinci Evaluation – full proposals, Brussels.
2004	Αξιολογητής Προτάσεων	Αξιολογητής Προτάσεων στον Κοινοτικό Οργανισμό INTAS, Βρυξέλλες.
2004	Αξιολογητής Προτάσεων	European Commission, Research Directorate-General. Sixth Framework Programme, Integrating and Strengthening the European Research Area. Priority 7: Citizens and Governance in a knowledge based society, Call 1; Panel on topic 1.1.2 "Knowledge Dynamics and Economic and Societal Development in Europe and its Regions", Brussels.

Παπαγεωργίου Παναγιώτα, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια

i. Επιστημονικές Δημοσιεύσεις

Βιβλία-Μονογραφίες

Πριν το 2004

1. Παπαγεωργίου, Γ., (1994), *Ακαδημαϊκός Προσανατολισμός και Επαγγελματική Ικανοποίηση των Ελληνίδων Επιστημόνων* (Μονογραφία), Αθήνα: Πάντειο Πανεπιστήμιο - Υπουργείο Έρευνας και Τεχνολογίας, σ. 135.

2. Παπαγεωργίου, Γ. (1992), *Γυναίκες στην Πολιτική*, Αθήνα: Ίδρυμα Μεσογειακών Μελετών, σ. 130.

Την Περίοδο 2004-2009

1. Παπαγεωργίου, Γ., (2004, ανατύπωση 2006), *Ηγεμονία και Φεμινισμός,* Αθήνα: Εκδόσεις Gutenberg-Τυπωθήτω, σ. 404.

Εργασίες σε Επιστημονικά Περιοδικά με Κριτές.

Πριν το 2004

1. Παπαγεωργίου, Γ. (1990), "Obstacles to Women in Politics: The Case of Greece", στο *European Studies Journal,* iss. XV, pp. 31-41.

2. Παπαγεωργίου, Γ. (1988), "Conventional Political Involvement of Greek Women", στο *Journal of Political and Military Sociology*, τχ. 16, iss. 1 (Spring), p.p. 31-42

Την Περίοδο 2004-2009

1. Papagerogiou, Y., (2007), "La dote in Grecia", στο *Itinerari d' Impresa*, iss. 11: 189-197.

Εργασίες σε Πρακτικά Συνεδρίων με Κριτές.

Πριν το 2004

1. Παπαγεωργίου, Γ, (1993), "Γυναικεία Πολιτική Διαμαρτυρία", στο ΕΚΚΕ, *Η Κοινωνική Έρευνα στην Ελλάδα Σήμερα*, στο *Πρακτικά Συνεδρίου ΕΚΚΕ,* ΕΚΚΕ, Αθήνα.

2. Papageorgiou, Y., (2003), Ηγεμονία και Φεμινισμός, παρουσίαση στο workshop "New Social Movements and Protest in Southern Europe", April, 2003, στο Edinburgh, Σκοτίας**,** *(http://www.essex.ac.uk/ecpr/ events/jointsessions/paperarchive/edinburgh/ws17/Papageorgiou.pdf.*

Την Περίοδο 2004-2009

1. Παπαγεωργίου, Γ. (2007**),** «Εισαγωγή» στο Εμφυλοι Μετασχηματισμοί/ Gendering Transformations, (σσ. Ix-xii), πρακτικά Διεθνούς επιστημονικού Συνεδρίου, στο *Gendering Transformations* (Ρέθυμνο, Μάιος 12-15, 2005), Τμήμα Κοινωνιολογίας, Πανεπιστήμιο Κρήτης

2. Papageorgiou, Y., (2006), Studying Women's Participation, παρουσίαση στο workshop, *Studying Forms of Participation*, στην Λευκωσία, Κύπρο *http://www.essex.ac.uk/ecpr/events/jointsessions/paperarchive/nicosia/ws5/Papageorgiou.pdf*

Κεφάλαια σε Συλλογικούς Τόμους.

Πριν το 2004

1. Papageorgiou, Y., (1999), «The Status of Greek Professional Women at Work», στο M. Dent, M. O'Neill, and C. Bagley (eds.), *Professions, New Public Management and the European Welfare State*, (pp. 157-166), Stoke-on-Trent: Staffordshire University Press.

2. Παπαγεωργίου, Γ., (1998), «Φεμινιστική Κριτική της Παραδοσιακής Επιστημονικής Έρευνας και η Εναλλακτική Πρότασή της», στο Παπαγεωργίου Γ., (επιμ.), *Μέθοδοι στην Κοινωνιολογική Ερευνα*, Αθήνα: Gutenberg.

3. Παπαγεωργίου, Γ. (1998**),** "Εισαγωγή ", στο Παπαγεωργίου Γ., (επιμ.), *Μέθοδοι στην Κοινωνιολογική Έρευνα***.** Αθήνα: Gutenberg**.**

4. Παπαγεωργίου, Γ, (1997), "Στάσεις και Αντιλήψεις 30 Γυναικών Πολιτικών σχετικά με την θέση της Γυναίκας", στο Λαμπίρη-Δημάκη Ι. (επιμ.), *Η Κοινωνιολογία στην Ελλάδα Σήμερα 1988-1996*, τμ. Β, Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.

5. Papageorge-Limberes, Y. (1992), "The Women's Movement and Greek Politics", κεφάλαιο στο Bystydzienski Jill (ed.), *Women Transforming Politics: Worldwide Strategies for Empowerment***,** Bloomington: Indiana University Press.

Την Περίοδο 2004-2009

1. Παπαγεωργίου, Γ. (2009), «Κρατικός Φεμινισμός στην Ελλάδα», στο Ψύλλα Μ, (επιμ.), *Δημόσιος Χώρος και Φύλο,* σσ. 35-69, Αθήνα: Τυπωθήτω.

2. Παπαγεωργίου, Γ., (2009), «Η Ποσοτική Μεθοδος στη Σχολή του Σικάγου», στο Τάτσης, Ν. Χ. και Μ. Θανοπούλου, (επιμ.), *Η Κοινωνιολογία της Σχολής του Σικάγου,* σσ. 167-184, Αθήνα: Παπαζήσης.

Επιμέλεια Συλλογικών Τόμων.

Πριν το 2004

1. *Μέθοδοι στην Κοινωνιολογική Έρευνα,* (1998), (επιμέλεια), Αθήνα: εκδόσεις Τυπωθήτω.

Την Περίοδο 2004-2009

1. Παπαγεωργίου, Γ., (2007), *Gendering Transformations*, (Ρέθυμνο, Μάιος 12-15, 2005), Τμήμα Κοινωνιολογίας, Πανεπιστήμιο Κρήτη

Ανακοινώσεις σε Επιστημονικά Συνέδρια με Κριτές που εκδίδουν Πρακτικά.

Πριν το 2004

1. Papageorgiou, Y., (2003), «Hegemony and Feminism in Greece», στο workshop *New Social Movements and Protest in Southern Europe,* ECPR, Εδιμβούργο, Σκοτία (28 Μαρτίου-2 Απριλίου).

2. Παπαγεωργίου, Γ., (2002), «Η Ποσοτική Μεθοδολογία και η Σχολή του Σικάγο», στο Συνέδριο *Η Σχολή του Σικάγο: Οι απαρχές της κοινωνικής έρευνας*, που οργανώθηκε από το Πανεπ. Αθηνών και από το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών, Αθήνα (Νοέμβριος).

3. Papageorgiou, Y., (2000), «The ethics of male Hegemony», στο συνέδριο *Gendering Ethics/ The Ethics of Gender*, University of Leeds, Αγγλία (23-25 Ιουνίου).

4. Papageorgiou, Y., (1998**),** «Greek professional women and work», στο *συνέδριο Professions, Organizations and Markets: Dilemmas for European Health, Educational Social Services»*, Staffordshire University, Αγγλία (17-19 Απριλίου).
5. Παπαγεωργίου, Γ. (1989), «Γυναικεία Πολιτική διαμαρτυρία», στο συνέδριο *Η κοινωνική έρευνα στην Ελλάδα σήμερα*, ΕΚΚΕ, Αθήνα (11-14 Ιανουαρίου).
6. Papageorgiou, Y., (1988), «Factors that facilitate or inhibit Greek women's involvement in politics», εισήγηση στο συνέδριο *Women, Men and Political Power*, Συμβούλιο της Ευρώπης και Πανεπιστήμιο του Salzburg, Salzburg, Αυστρία (1-3 Ιουλίου).
7. Παπαγεωργίου, Γ., (1987), «Θεωρία, έρευνα και έννοιες: Προβλήματα και θέματα», εισήγηση στο συνέδριο *Γυναικεία Έρευνα στη Μεσόγειο*, Κέντρο Ερευνών για τις Γυναίκες της Μεσογείου, Αθήνα (Δεκέμβριος 11-13).
8. Papageorgiou, Y., (1984), «Political efficacy of three heterogeneous groups», στο *Ετήσιο Συνέδριο του Florida Political Science Association*, Winter Park, Φλώριδα - ΗΠΑ (27-29 Απριλίου).

Την Περίοδο 2004-2009
1. Papageorgiou, Y., (2009), **"**Gender Expectations and State Inertia: the case of Greece: The Transposition of the EU- directive on Goods and Services", στο RECON workshop *Assessing Gender Democracy in Europe*, Queens's University Belfast, (November 12-13).
2. Papageorge, Y., (2009), «Political Participation of high rank party members» στο First *European Conference on Politics and Gender,* Queen's University Belfast (21-23 January).
3. Παπαγεωργίου, Γ., (2008), **"**How do we study intra-party political participation? The case of Greek women's central committee party members", στο workshop "*Methods of Studying Gender and Political Participation*", Ρέθυμνο (30-31 Μαίου).
4. Παπαγεωργίου, Γ., (2007), "Ερευνώντας το Φύλο», στο workshop *Μέθοδοι έρευνας του Κοινωνικού Φύλου*, Ρέθυμνο (5-6 Οκτωβρίου).
5. Papageorgiou, Y., (2007), "Researching Gender", στο *New Directions in Sociology of Education for the 21st century,* Λευκωσία, Κύπρος (25-27 Μαιου)
6. Papageorgiou, Y., (2006), **"**The Influence of Political Culture in Greek Women's Movement", στο Workshop *Studying Forms of Participatio*n, ECPR, Λευκωσία Κύπρος (25-30 Απριλίου).

Ανακοινώσεις σε Επιστημονικά Συνέδρια με Κριτές που δεν εκδίδουν Πρακτικά.

Πριν το 2004
1. Papageorgiou, Y., (1994), «Gender and work», στο 2ο *European Feminist Conference*, Graz, Αυστρία (5-9 Ιουλίου).
2. Papageorgiou, Y., (1989), «Women and Greek politics», στο *συνέδριο Global Empowerment of Women*, Association of Women in Development, Washington, DC. ΗΠΑ (17-19 Νοεμβρίου).
3. Papageorgiou, Y., (1989), «Women and Greek politics», στο *συνέδριο Global Empowerment of Women*, Association of Women in Development, Washington, DC. ΗΠΑ (17-19 Νοεμβρίου).
4. Papageorgiou, Y., (1988), «Greek politics: an overview», στο *International Political Sciences Association*, Washington D.C., ΗΠΑ (28 Αυγούστου - 1 Σεπτεμβρίου).

5. Παπαγεωργίου, Γ., (1988), «Προς ένα ενιαίο σύστημα πληροφόρησης των γυναικών της Ευρώπης», στο συνέδριο *European Women's Work for Information and Documentation*, Centro di Studi Storici, Μιλάνο, Ιταλία (2-5 Ιουλίου) **.**
6. Papageorgiou, Y., (1991), «Women in politics», στο 1ο *European Feminist Research Conference*, Aalborg, Δανία (18-22 Αυγούστου).
7. Papageorgiou, Y., (1990), «Obstacles to women in politics: The case of Greece», εισήγηση στο 15ο ετήσιο *Συνέδριο Ευρωπαϊκών Σπουδών*, Omaha, Nebraska - ΗΠΑ (11-13 Οκτωβρίου).
8. Papageorgiou, Y., (1987), «Political participation of Greek women» *στο 3ο Διεθνές Διεπιστημονικό Συνέδριο Γυναικών: Visions and Revisions*, Trinity College, Δουβλίνο, Ιρλανδίας (6-10 Ιουλίου).
9. Papageorgiou, Y., (1985), «Οι ρόλοι των δύο φύλων στην Ελλάδα», στο συνέδριο *Νέοι Ρόλοι για τις Γυναίκες και τους Ανδρες*, UNESCO, Αθήνα (3-6 Δεκεμβρίου).

ii. Αναγνώριση του Ερευνητικού Έργου.

Ετεροαναφορές.

Πριν το 2004

Λίστα Πηγών
1. Laura Morales, (1999), Political Participation: Exploring the Gender Gap in Spain, στο *South European Society and Politics*, vol. 4, Iss. 2 June 1999 , p. 245, 247, 2. Tremblay, Manon (1993), *Researches Feministes*, vol. 6, 1: 133, 136 3. Παναγιωτοπούλου, Ρόη,

Την Περίοδο 2004-2009

Λίστα Πηγών
1. Αλιμπράντη- Λάουρα, (2009), Sex Roles, ΕΚΚΕ, σ.. 7 2. Τάκη, Β, (2009), *Εμφλυλη Απουσία*, Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο, σελ. 106, 112 3. Τσουδερού, Ι. (2009), *Ενδοοικογενειακή βία και η θεσμική προστασία των γυναικών, Ηράκελιο: εκδόσεις Ιτανος,* σελ. 83. 4. Χαμπίδης, Θ. και Ε. Ταρατόρη, (2009) «Η πορεία του θεσμού της συνεκπαίδευσης στην Ελλάδα», σς. 12. Πατρα; Πανεπ. Πάτρας 5. Ψύλλα Μ. (2009), *Πολιτική Κοινωνιολογία*, Αθήνα: Τυπωθήτω –Δαρδανός, σελ. 437, 507. 6. Στρατηγάκη, Μ., (2008), *Το φύλο της Κοινωνικής Πολιτικής*, Αθήνα: Μεταίχμιο, σελ. 75. 7. Πολίτης Φ., (2007), *Οι Ανδρικές Ταυτότητες στο Σχολείο*, Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο, σελ. 590. 8. Σαμίου, Δ. (2006), Γυναίκες, Φύλο και Πολιτική, Μυτιλίνη: Παν. Αιγαίου, σελ. 30, 134. www.aegean.gr/social.../msc-woman-gender-gr-activity-research-samiou.pdf

Ερευνητικές Συνεργασίες.

Πριν το 2004

Διάστημα ετών	**Περιγραφή (τίτλος, ίδρυμα με το οποίο συνήψατε ερευνητική συνεργασία)**

1993	Κύρια Ερευνήτρια «Γυναίκες και Πολιτική» Ερευνητικό πρόγραμμα Ίδρυμα Μεσογειακών Μελετών, Αθήνα
1992	Επιστημονικός Υπεύθυνος «Γυναίκες και Εργασία» Ερευνητικό Πρόγραμμα Υπουργείου Έρευνας και Τεχνολογίας (ΥΠΕΤ) και Πάντειο Πανεπιστήμιο
1999	Στα πλαίσια του προγράμματος Erasmus *Ευρωπαϊκή Κοινωνική Πολιτική* με συντονίστρια την καθηγήτρια Μ. Πετμεζίδου, το Μάϊο του 1995, επισκέφθηκα το Πανεπιστήμιο Antwerpen, του Βελγίου. Υπεύθυνος στο Βέλγιο ήταν ο Professor Mock (Τμήμα Κοινωνιολογίας/ Πανεπιστήμιο Antwerpen, Βέλγιο).
1998	Στα πλαίσια του προγράμματος Erasmus *Social transformations in Europe* με συντονιστή το Μηνά Σαματά επισκέφθηκα το Stock-on-Trent Ηνωμένου Βασιλείου. Υπευθυνη στο Ηνωμ. Βασίλειο ήταν η Maggy O'Neil.

Την Περίοδο 2004-2009

Διάστημα ετών	**Περιγραφή (τίτλος, ίδρυμα με το οποίο συνήψατε ερευνητική συνεργασία)**
2009 – Σήμερα:	Ερευνήτρια στο project: "The Quality of Gender Democracy in the European Union: A study of two legislative processes". Υπευθυνη έρευνας: Yvonne Galligan and Sara Clavero, School of Politics, International Studies and Philosophy, Queen's University Belfast, Βόρειος Ιρλανδία
2006- σήμερα	Στα πλαίσια του προγράμματος ERASMUS/ SOCRATES, είμαι υπεύθυνη συνεργασίας με το ISCTE (Instituto Superior de Ciencias do Trabalho e da Empresa), Πανεπιστ. Λισαβόνας, της Πορτογαλίας (περιλαμβάνει μετακίνηση φοιτητων και μελών ΔΕΠ).
2002-2008	Επιστημονικός Υπεύθυνος στο διατμηματικό πρόγραμμα ΕΠΕΑΕΚ *«Το φύλο στις Κοινωνικές Επιστήμες. Σύγχρονες Διεπιστημονικές Προσεγγίσεις στην Έρευνα και την Πανεπιστημιακή Εκπαίδευση»*, Τμήμα Κοινωνιολογίας, Ιστορίας –Αρχαιολογίας, και Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών, Πανεπιστήμιο Κρήτης
2007	Στα πλαίσια του προγράμματος ERASMUS/ SOCRATES επισκέφθηκα το Μάιο του 2007, το Πανεπιστήμιο του Trento, της Ιταλίας. Υπεύθυνος στην Ιταλία ήταν ο Mario Dianni, Τμήμα Κοινωνιολογίας.
2006	Στα πλαίσια του προγράμματος ERASMUS/ SOCRATES, επισκέφθηκα το ISCTE (Instituto Superior de Ciencias do Trabalho e da Empresa) Πανεπιστήμιο Λισαβόνας της Πορτογαλίας, Υπευθυνη στην Πορτογαλία Maria das Dores Gerreiro (Τμήμα Κοινωνιολογίας).

Βιβλιοκρισίες.

Την Περίοδο 2004-2009

Λίστα Πηγών

1. (2004, Εφημερίδα «Βήμα», Βιβλιοπαρουσίαση «*Ηγεμονία και Φεμινισμός*» (Αύγουστος, 2004).
2. (2004), Εφημερίδα «*Ελευθεροτυπία*», (5/11).
3. Κασιμάτη Κ. (2009), Βιβλιοπαρουσίαση «Ηγεμονία και Φεμινισμός», *Ο Αγώνας της Γυναίκας,* σελ. 34-35.

Συμμετοχές σε Επιτροπές Επιστημονικών Συνεδρίων.

Πριν το 2004

Έτος	Τίτλος Συμμετοχής	Στοιχεία Συνεδρίου και Οργανωτικού Φορέα
2003	Συνδιοργανώτρια	Διοργάνωση Διεθνούς επιστημονικού συνεδρίου «*Political Change and Globalization*», (Νοέμβριος 28– 29, 2003) (σε συνεργασία με τον Σ. Αλεξανδρόπουλο).
2003	συνδιοργανώτρια	ECPR Workshop με τίτλο "*New Social Movements and Protest in Southern Europe*", (28 Μαρτίου- 2 Απριλίου) στο University of Edinburgh, Edinburgh, Σκοτία (σε συνεργασία με τον J. Karamihas, Univ. of Kent).
1997	Οργανώτρια	Ημερίδας με τίτλο *Μέθοδοι και Τεχνικές της Κοινωνιολογικής Έρευνας στην Ελλάδα*, (5 Δεκεμβρίου) Ρέθυμνο, Πανεπ. Κρήτης

Την Περίοδο 2004-2009

Έτος	Τίτλος Συμμετοχής	Στοιχεία Συνεδρίου και Οργανωτικού Φορέα
2008	οργανώτρια	Διοργάνωση διεθνούς επιστημονικής δι-ημερίδας με τίτλο "*Methods of Studying gender*» (30-31 Μαίου), Τμήμα Κοινωνιολογίας, Πανεπιστήμιο Κρήτης, Ρέθυμνο.
2007	οργανώτρια	Διοργάνωση διεθνούς επιστημονικής δι-ημερίδας με τίτλο "*Methods of Studying gender*» (30-31 Μαίου), Τμήμα Κοινωνιολογίας, Πανεπιστήμιο Κρήτης.
2007	οργανώτρια	Διοργάνωση επιστημονικής δι-ημερίδας με τίτλο "*Μέθοδοι ερευνας του Κοινωνικού Φύλου*» (5-6 Οκτωβρίου), Τμήμα Κοινωνιολογίας, Πανεπιστήμιο Κρήτης
2004		Διοργάνωση Διεθνούς επιστημονικού συνεδρίου με τίτλο «*Gendering Transformations*» (Μάιος 12-15, 2005), Τμήμα Κοινωνιολογίας, Πανεπιστήμιο Κρήτης.

Συμμετοχές σε Συντακτικές Επιτροπές Επιστημονικών Περιοδικών.

Την Περίοδο 2004-2009

Τίτλος Επιστημονικού Περιοδικού	**Αρμοδιότητα**	
1. *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών*		Editor
		Assoc. Editor
		Ed. Board
	X	Reviewer
2. *Αριάδνη*		Editor
		Assoc. Editor
		Ed. Board
	X	Reviewer
3. *Παιδαγωγική Επιθεώρηση.*		Editor
		Assoc. Editor
		Ed. Board
	X	Reviewer
4. *European Journal of Women's Studies*		Editor
		Assoc. Editor
		Ed. Board
	X	Reviewer

Προσκλήσεις για Διαλέξεις σε Συνέδρια.

Την Περίοδο 2004-2009

Έτος	**Τίτλος Διάλεξης / Κεντρικής Εισήγησης**	**Στοιχεία Συνεδρίου και Οργανωτικού Φορέα**
2/10/ 2009	Ερευνώντας το Φύλο: μερικές προτάσεις	Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού, Κύπρος

Επιστημονική ανάμειξη σε εταιρείες, φορείς, οργανώσεις.

Την Περίοδο 2004-2009

Έτος Εκλογής	**Θέση**	**Οργάνωση**
2006	Μέλος της ειδικής επιτροπής κριτών για την αξιολόγηση των υποψηφίων για τη θέση του Διευθυντή του Ινστιτιύτου Πολιτικής Κοινωνιολογίας του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικών Ερευνών (ΕΚΚΕ).	Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών (ΕΚΚΕ)

Σχέσεις με την κοινότητα και κοινωνικούς φορείς.

Την Περίοδο 2004-2009

Έτη	**Ρόλος**	**Επιτροπή**
6/2008	Γυναικείοι Φορείς στο Νομό Ρεθύμνου	Πολιτιστικό Κέντρο Πανεπ. Κρήτης «Ξενία».
3/2006	Εκθεση Ζωγραφικής	Πολιτιστικό Κέντρο Πανεπ. Κρήτης «Ξενία».

Προσκλήσεις για διαλέξεις στο κοινό.

Πριν το 2004

Μήνας & Έτος	**Τίτλος Ομιλίας ή Σεμιναρίου**	**Φορέας υπό την Αιγίδα του Οποίου Οργανώθηκε η Ομιλία ή Σεμινάριο**
1/2000	Η Ελληνίδα Σήμερα	Νομαρχια της Νήσου Κώ

Την Περίοδο 2004-2009

Μήνας & Έτος	**Τίτλος Ομιλίας ή Σεμιναρίου**	**Φορέας υπό την Αιγίδα του Οποίου Οργανώθηκε η Ομιλία ή Σεμινάριο**
3/2008	Κύκλος Ανοικτών Διαλέξεων Προληματισμού και Παρέμβασης στο Δημαρχείο Ρεθύμνου	Το Κράτος και το Γυναικείο Κίνημα
3/2007	Η Ελληνίδα στην Πολιτική	Δημαρχείο Χανίων
3/2006	Η Ελληνίδα μπροστά στο 2006	Νομαρχιακή Αυτόδιοίκηση Ρεθύμνου, Ρέθυμνο
3/2005	Γυναίκα και Εργασία	Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Ρεθύμνου, Ρέθυμνο

Σαματάς Μηνάς, Αναπληρωτής Καθηγητής

i. Επιστημονικές Δημοσιεύσεις

Βιβλία- Μονογραφίες

Την Περίοδο 2004-2009

1. Samatas, M. (2004) *Surveillance in Greece: From anticommunist to Consumer Surveillance,* N.Y. : Pella Publishing Co.

Εργασίες σε Επιστημονικά Περιοδικά με Κριτές.

Πριν το 2004

1. Σαματάς , Μ. (1999), «Για μια Πολιτική Κοινωνιολογία της Κρατικής οργάνωσης στην Ελλάδα», *Επιθεώρηση Διοικητικής Επιστήμης* , τχ. 5

2. Samatas , M. (2003a) "Greece in 'Schengenland': Blessing or anathema for citizens' and foreigners' rights" *Journal of Ethnic and Migration Studies*, Vol. 29, No. 1: 141-156, January

3. Σαματάς , Μ. (2003b), «Ασφαλεια , Ελευθερια και Δημοκρατία υπο την Συνθήκη Σένγκεν » *Ελληνική Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης,* Τχ. 22 - Δεκέμβριος 2003

Την Περίοδο 2004-2009

1. Samatas , M. (2005), **"**Studying Surveillance in Greece: Methodological and other problems related to an authoritarian surveillance culture**"** *Surveillance and Society*, 3 (2/3) Dec. 2005, available at www.surveillance-and-society.org

2. Samatas , M. (2007), "Security and Surveillance in the Athens 2004 Olympics: Some lessons from a troubled story" *International Criminal Justice Review*, September, 17:220.

Εργασίες σε Επιστημονικά Περιοδικά χωρίς Κριτές.

Την Περίοδο 2004-2009

1. Σαματάς, Μ., (2005**),** « Η εξέλιξη της παρακολούθησης των πολιτών στην Ελλάδα: Από την κρατική παρακολούθηση στις νέες μορφές υπερεθνικού και αγοραίου πανοπτισμού» στο *Κοινωνικές Εξελίξεις στη Σύγχρονη Ελλάδα*, επιμέλεια Κονιόρδος Σ. κ.αλ., Εκδόσεις Σάκκουλα

Εργασίες σε Πρακτικά Συνεδρίων με Κριτές.

Την Περίοδο 2004-2009

1. Σαματάς, Μ., (2007**),** « Διαπιστώσεις από τη σισύφεια διοικητική μεταρρύθμιση της τριαντάχρονης μεταδικτατορικής περιόδου και ο προβληματισμός για το ξεπέρασμα του συνεχιζόμενου κομματικού γραφειοκρατισμού του Ελληνικού κράτους» στον Τόμο Πρακτικά 1ου Συνεδρίου Διοικητικών Επιστημόνων, *Διοικητική Θεωρία και Πράξη*, επιμ. Σάκκουλας .

2. Σαματάς, Μ., (2009**),** «Η Διοικητική Μεταρρύθμιση στις Μυλόπετρες της Κοινωνικο-οικονομικής και Πολιτικής Ανασφάλειας: Η αυξανόμενη ζήτηση απασχόλησης στο Δημόσιο και η αυξανόμενη κομματική και διοικητική κακοδιοίκηση στις εκτός διαδικασιών ΑΣΕΠ προσλήψεις προσωπικού στον Δημόσιο τομέα» στο *Σύγχρονες Τάσεις στη Διοικητική Επιστήμη,* επιμ. Α. Μακρυδημήτρης κ.άλ. εκδόσεις Σάκκουλα.

Εργασίες σε Πρακτικά Συνεδρίων χωρίς Κριτές.

Πριν το 2004

1. Samatas, M., (2003), " The Privacy Paradox for Web Users " for the 2nd Internet-Trust Workshop on "Trust Management in Dynamic Open Systems", 15-17 , September 2003, Imperial College London, UK. Διαθέσιμο στη ιστοσελίδα : http://www.dse.doc.ic.ac.uk/Events/itrust/slides/Samatas.pdf

2. Σαματάς, M., (2002) **,** "Για μια Κοινωνιολογια των Παρακολουθησεων: Απο τον γενικευμένο πανοπτισμο σ' ένα κίνημα αντι-πανοπτισμου**"** Εισήγηση για τα πρακτικά του 2ου Συνέδριου Κοινωνιολογίας «*Κοινωνιολογία: Μάθημα Ελευθερίας*» που διοργανώθηκε από τον Σύλλογο Ελλήνων Κοινωνιολόγων (ΣΕΚ), το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών (ΕΚΚΕ) στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης**,** 8-10 Νοεμβρίου 2002.

3. Samatas, M., (2002) " Sociological Considerations and Concerns for Internet – Trust". Paper for the First Internet-Trust Workshop, September 2-4, 2002 , University of Strathclyde, Glasgow, UK. Abstract available at http://www.smartlab.cis.strath.ac.uk/iTrust/abstracts.htm#et1

4. Σαματάς, M., (1998)**,** " Εκπαίδευση- 'Κατασκευή' του Ελληνα Αστυνομικού: Ο παράγοντας της κοινωνικο-οικονομικής προέλευσης" στο 1° πανελλήνιο Συνέδριο *Η Εκπαιδευση των Αστυνομικών στη* σύγχρονη κοινωνία 26-27 Σεπτ. 1998.2

Την Περίοδο 2004-2009

1. Samatas, M., (2004) "The Primacy of Security versus Freedom and Democracy in the EU**"** paper presented at the Third METU Conference on International Relations: "Europe in a Changing World", 24-26 May 2004, Middle East Technical University Ankara, Turkey, at http://becsa.org/start_en.php?id=AnkaraConf_Minas_0206

Κεφάλαια σε Συλλογικούς Τόμους.

Πριν το 2004

1. Σαματάς, M., (1995) «Ο Ελληνικός Εκπαιδευτικός Γραφειοκρατισμός: Μια κοινωνικοπολιτική θεώρηση της γραφειοκρατούμενης ελληνικής εκπαίδευσης» στο Καζαμίας Α. –Κασσωτάκης Μ. επιμ. *Ελληνική Εκπαίδευση: Προοπτικές Ανασυγκρότησης και Εκσυγχρονισμού*, Σείριος, 1995

2. Σαματάς , M.,(1999) «Ποια Κοινωνιολογία και για ποιόν; Σκέψεις για μια αντιγραφειοκρατική , ανθρωπιστική κοινωνιολογία» στο *Προοπτικές και μέλλον των Κοινωνικών Επιστημών στην Ελλάδα*, επιμ. Στ. Αλεξανδόπουλου, Τμήμα Κοινωνιολογίας, 1999.

Την Περίοδο 2004-2009

1. Samatas, M., (2008) "From Thought-Control to the Traffic-Control: A comparison of traditional and new surveillance" in *Surveillance and Governance: Crime Control and Beyond.* Edited by Deflem, Mathieu , Volume 10, Sociology of Crime, Law, and Deviance, Amsterdam: Elsevier.

Επιμέλεια Συλλογικών Τόμων.

Πριν το 2004

1. Νέστορος, Ι. Πεσμαζόγλου Β. Σαματάς, Μ., επιμ. (2000)**,** *Σύγχρονα Ρεύματα στις κοινωνικές Επιστήμες: Κοινωνιολογία, Οικονομία, Ψυχολογία* , Τυπωθήτω. Γ. Δάρδανος

Άλλες Εργασίες.

Πριν το 2004

1. Σαματάς Μ. & Ομάδα Γραφείου Διασύνδεσης (2000), "ΟΙ ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΙ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ, (1995-1997) : ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ-ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ & ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ" http://career.admin.uch.gr/research.htm

Την Περίοδο 2004-2009

1. Σαματάς , Μ. (2009 -) ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ: ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΤΟΥ ΠΑΝΠ/ΜΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ www.soc.uoc.gr

2. Σαματάς , Μ. (2007 - 08) ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ: ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΖΩΗΣ & ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

3. Σαματάς Μ., (2005) Ομάδα Γραφείου Διασύνδεσης Π.Κ. « ΕΡΕΥΝΑ ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗΣ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ ΤΩΝ ΕΤΩΝ (1998-2000) ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ »

Ανακοινώσεις σε Επιστημονικά Συνέδρια με Κριτές που εκδίδουν Πρακτικά.

Πριν το 2004

1. Σαματάς, Μ., (2002)**,** «Από τον 'Λαϊκίστικο' στον 'Νέο-εκσυγχρονιστικό' Γραφειοκρατισμό: Εκσυγρονιστικές και παλαιοκομματικές παρεμβάσεις στον κρατικό μηχανισμό στη μετα-Παπανδρείκή περίοδο» στο Συνέδριο *Δομές και Σχέσεις Εξουσίας στη Σημερινή Ελλάδα*, Ιδρυμα Σ. Καράγιωργα, 2000.

2. Σαματάς, Μ., (1998)**,** «Οι πρώτοι Πτυχιούχοι του Τμήματος κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης (1991-1996): Προφίλ, Απασχόληση, , Ικανοποίηση και αξιολόγηση Σπουδών» στο 1° επετειακό Συνέδριο Σχολής Κοινωνικών Επιστημών Π.Κ. Ρέθυμνο, 17-18 Μαίου 1008.

3. Samatas , M.,(2003), **"** The Privacy Paradox for Web Users **"** for the 2nd Internet-Trust Workshop on "Trust Management in Dynamic Open Systems", 15-17 , September 2003, Imperial College London, UK.

Την Περίοδο 2004-2009

1. Samatas , M**.,** (2004) **"** The Primacy of Security versus Freedom and Democracy in the EU" στο Third METU Conference on International Relations: "Europe in a Changing World" Middle East Technical University, Ankara, Turkey, 24-26 May 2004.

2. Σαματάς, Μ., (2004)**,** " Η Εξάντληση του Κομματικού Κράτους στη Μετα-δικτατορική Ελλάδα: Πέραν από τον κομματικό γραφειοκρατισμό και τον σισύφειο κρατικό εκσυγχρονισμό " στο Συνέδριο «30 Χρόνια Δημοκρατία», 20-22/5/2004 Ρέθυμνο.

3. Samatas , M. (2006) "From Thought-Control to the Traffic-Control: A comparison of traditional and new surveillance in Greece" paper presented at the "Crime, Justice and Surveillance Conference" Shefield University , UK, 5-6 April 2006

4. Samatas , M. (2006), "Security and Surveillance in Athens 2004 Olympics: Some lessons from a troubled story" paper presented at XVI World Congress of Sociology of International Sociological Association , Durban, S.A. July 2006.
5. Σαματάς Μ., (2007) Εισήγηση « Νεοφιλελεύθερος Πανοπτισμός, Δημοκρατικές Ελευθερίες και Δημοκρατικό Έλλειμμα στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στην Ελλάδα» στο Η' Συνέδριο της Ελληνικής Εταιρείας Πολιτικής Επιστήμης «Η δημοκρατική λειτουργία σε καμπή: προκλήσεις και απειλές στον πρώιμο 21^{ο} αιώνα» , Πάντειο Παν/μιο, Μάιος.
6. Samatas , M. (2007) "Illegitimate and Ineffective Electronic Eyes: The Origins, Forms and Effects of Public & Police Resistanceto Panoptic Surveillance in Post-Authoritarian Greece" στο The Banality of Good: Roots, Rites and Sites of Resistance στο *An International Interdisciplinary Symposium*, 18 April 2007 Institute of Criminology, University of Cambridge
7. Samatas , M. (2008) "Surveillance Issues in Comparative Perspective : The Greek Case**"** - The Hixon-Riggs Forum on Science, Technology and Society for 2008 Thursday, March 27 - 29, 2008 at Harvey Mudd College, Claremont, California, USA.
8. Samatas , M. (2008) "Surveillance Expansion and Resistance in post - Olympics Greece" at the Conference **"**Invisibilities: the politics, practice and experience of surveillance in everyday life,**"** Shefield University , UK, 2-3April 2008
9. Σαματάς Μ., (2008) «Το φαινόμενο του Πανοπτισμού» στο 1^{ο} Συνέδριο της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ (ΕΚΕ) : «Ο Ρόλος των Κοινωνικών Επιστημόνων στην Παγκόσμια Κοινωνία Πολιτών», 31 Οκτωβρίου – 1 Νοεμβρίου 2008.
10. Σαματάς Μ., (2008) "Κοινωνιολογική Φαντασία ενάντια στην Κοινωνικο-οικονομική Ανασφάλεια, με βάση τις απόψεις των αποφοίτων του Τμήματος Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης" στο 2ο επετειακό Επιστημονικό Συνέδριο της Σχολής Κοινωνικών Επιστημών "Οι Κοινωνικές Επιστήμες στον 21^{ο} Αιώνα" , 17-18/10/2008.
11. Samatas , M. (2008) "From the Authoritarian Police Surveillance to the Galaxy of the New Surveillance in Greece: Surveillance Expansion and Resistance" in International Symposium *"THE VIGILANT SOCIETY: Identification, Surveillance and Privacy in Debate"*Institute of Social Sciences University of Lisbon, Portugal , 20-21 November 2008.
12. Samatas , M. (2009) "Surveilling Athens 2004 Olympics under the exploitation of 9/11 impact" στο RESEARCH WORKSHOP Simon Fraser University at Harbour Centre, Vancouver, BC. November 20-21, 2009

ii. Αναγνώριση του Ερευνητικού Έργου.

Α. Ετεροαναφορές.

Πριν το 2004

Λίστα Πηγών
Για Samatas M. "Greek Bureaucratism" 1986 (PhD Thesis) 1.Αλεξάκης Εμ. 2001, *Η Ελληνική Δεξιά: Δομή και Ιδεολογία της ΝΔ(1974-1993)*, Α. Σάκκουλα, 2.Sotiropoulos D. A. 1996, *Populism and Bureaucracy : The Case of Greece under PASOK, 1981-1989*. University of Notre Dame Press,London 3.Σωτηρόπουλος Δ.1996. Γραφειοκρατία και Πολιτική Εξουσία, Α. Σάκκουλα

4.Πόλλις Αδ. 1998, *Κράτος, Δίκαιο και Ανθρώπινα Δικαιώματα στην Ελλάδα*, ‘Ιδρυμα Μεσογειακών Μελετών, Αθήνα.
5. Καζαμίας Α. & Κασσωτάκης Μ. (επιμ.) *Ελληνική Εκπαίδευση :Προοπτικές Ανασυγκρότησης και Εκσυγχρονισμού*, Σείριος. σελ. 36
6. Παπαδάκη Στ. 1999,*Ενδογενής Τουριστική Ανάπτυξη*, Παπαζήση
7. Τερλεξής Π. 1996 *Διευθυντικές Ολιγαρχίες:Γραφειοκρατία, Κράτος, Κοινωνική Οργάνωση,* Παπαζήση.
8. Persianis, P “Compensatory legitimation' in Greek educational policy: an explanation for the abortive educational reforms in Greece in comparison with those in France”. *COMPARATIVE EDUCATION*, 34(1), 71-83, 1998.
9. Μπουζάκης Σ. 1999 *Νεοελληνική Εκπαίδευση (1821-1998),* Gutenberg,
10. Παπαδάκης Ν.Ε. 2003, *Εκπαιδευτική Πολιτική*, Ελληνικά Γράμματα,

Για **Samatas M. (1986) “Greek McCarthyism: A comparative assessment of Greek post-civil war”**
1. Becoming a subject: political prisoners during the Greek Civil War P. Voglis - 2002 - books.google.com
POLYMERIS VOGLIS Political Prisoners during the Greek Civil War BECOMING A SUBJECT Political Prisoners during the Greek Civil War Polymeris Voglis I Berghahn Books New York • Oxford ... Published in 2002.
2. National Reconciliation After Civil War: The Case of Greece
P Siani-Davies, S Katsikas - Journal of Peace Research, 2009 - jpr.sagepub.com © The Author(s), 2009. Reprints and permissions: http://www.sagepub.co.uk/journalsPermissions
.nav, vol. 46, no. 4, 2009, pp. 559 –575 Sage Publications
3. Hugh-Jones, David and Katsanidou, Alexia and Riener, Gerhard (2009) “ Political discrimination in the aftermath of violence: the case of the Greek riots” . GreeSE: Hellenic Observatory papers on Greece and Southeast Europe, 30. Hellenic Observatory, London School of Economics and Political Science, London, UK.
4. Europe's last red terrorists: the Revolutionary Organization 17 November G Kassimeris - 2001 - books.google.com
Hurst & Co., London : 2001 C. Hurst &Co. , London, και στα ελληνικά *Η Επαναστατική Οργάνωση 17 Νοέμβρη*, Καστανιώτη, 2002.
5. The Rise and the Fall of Terrorist Organizations in Post-Dictatorial Greece: … M Fakitsas, S Reader, R Looney - 2003 - fas.org . Thesis for Naval Post Graduate School , Monteray Ca. USA
6. MAPPING THE DEVELOPMENT OF ANTI-TERROR LEGISLATION IN Greece A. BANOUTSOS - kms2.isn.ethz.ch, MA Thesis Brunel University , UK, 2008.
7. Human Rights and Foreign Policy: Wilson and the Greek Dictators, 1967-1970 By Effie G. H. Pedaliu
Diplomacy & Statecraft, Volume 18, Issue 1 January 2007 , pages 185 - 214
8. Were the Eagle and the Phoenix Birds of a Feather? The United States and the Greek Coup Discussion Paper No 15 , February 2004 , Hellenic Observatory LSE By L Klarevas, H Street - DIPLOMATIC HISTORY-WILMINGTON DE-
9. Political repression in modern American history (1870-present): A selective bibliography
Author: Robert Justin Goldstein , Published in: Labor History, Volume

32, Issue 4 Autumn 1991 , pages 526 - 550

10. Human Rights and Foreign Policy: Wilson and the Greek Dictators, 1967-1970 By Effie G. H. Pedaliu Published in: Diplomacy & Statecraft, Volume 18, Issue 1 January 2007 , pages 185 - 214

11. Enemy Images in American History by Ragnhild Fiebig-Von Hase, Ursula Lehmkuhl; Berghahn Books, 1997 in Chapter Eleven " THE GREEK LOBBY AND THE REEMERGENCE OF ANTI-COMMUNISM IN THE UNITED STATES AFTER WORLD WAR II" By Peter A. Zervakis

12. Mogens Pelt. *Tying Greece to the West: US-West German-Greek Relations 1949–74*. (Studies in 20th & 21st Century European History, Volume 5.) Copenhagen: Museum Tusculanum Press. 2006. Pp. 454.

13. The Politics of Elite Transformation: The Consolidation of Greek Democracy in Theoretical Perspective by Neovi M. Karakatsanis, Praeger Publishers, 2001.

14. Social Organization of Exile: Greek Political Detainees in the 1930s by Margaret Kenna, Harwood Academic Publishers (now Routledge) 2001.

15. RENOUNCING THE RECENT PAST, 'REVOLUTIONISING' THE PRESENT AND 'RESURRECTING'THE DISTANT PAST: LEXICAL AND FIGURATIVE REPRESENTATIONS IN THE POLITICAL SPEECHES OF GEORGIOS PAPADOPOULOS (1967-73) By Emmanuela Mikedakis ..PhD Thesis , 2007 Univ. of New South Wales , Sydney, Australia

16. Constantinidis Str. 2000, Greece in Modern Times: An Annotated Bibliography , Scarecrow Press , London, Section Politics:

Για το άρθρο **The Populist phase of an Underdeveloped Surveillance Society (1993)**

1. Europe's last red terrorists: the Revolutionary Organization 17 November G Kassimeris - 2001 - books.google.com 2001 C. Hurst &Co. , London, και στα ελληνικά *Η Επαναστατική Οργάνωση 17 Νοέμβρη*, Καστανιώτη, 2002.
2. Synopsis: An Annual Index of Greek Studies, 1993, 3: An Annual Index of Greek Studies, 1993 (Annual Index of Greek Studies) by Andrew D. Dimarogonas, Taylor & Frances 1993
3. Library of Congress, Federal Research Division, Country Studies, Area Handbook Series : Greece, 1997. Chapter 4.
4. Constantinidis Str. 2000, Greece in Modern Times: An Annotated Bibliography , Scarecrow Press , London., Section Politics
5. Παναγιωτοπούλου Ρ. 1997, *Η Επικοινωνία στις Οργανώσεις*, Κριτική,

Για το **«Δυσλειτουργική Γραφειοκρατία ή Παγιωμένος Γραφειοκρατισμός;» 1993**
1. Μακρυδημήτρης Α. 1995 *Προβλήματα Διοικητικής Μεταρρύθμισης*, Σάκκουλας,
2. Μακρυδημήτρης Α. 1999 *Διοίκηση και Κοινωνία*, Θεμέλιο, σελ. 110, 131
3. Παναγιωτοπούλου Ρ. 1997, *Η Επικοινωνία στις Οργανώσεις*, Κριτική
4. Λαϊνας Αθ. 1996. «Ο Κομματισμός στη Διοίκηση της Σχολικής Εκπαίδευσης και η υπέρβασή του» *Επιθεώρηση Διοικητικής Επιστήμης,* τχ. 1

Για το **Debureaucratization Failure in Post Dictatorial Greece (1993)**

1. Women's political participation in Greece since the fall of the Colonels: From democratic struggle to incorporation by the party-state? Author: Laura Cram,

Democratization, Volume 1, Issue 2 Summer 1994 , pages 229 - 250

2. Nurse professionalisation and traditional values in Poland and Greece M Dent - International Journal of Public Sector Management, 2003 - emeraldinsight.com
3. Remodelling Hospitals and Health Professions in Europe: Medicine, Nursing and the State by Mike Dent ,Palgrave Trade, 2003.
4. Two faces of politicization of the civil service
DA Sotiropoulos - Politicization of the civil service in Greece …, 2004 - books.google.com Page 270. 13 Two faces of politicization of the civil service The case of contemporary Greece Dimitri A. Sotiropoulos
5. Sotiropoulos D. A. 1996, *Populism and Bureaucracy : The Case of Greece under PASOK, 1981-1989*. University of Notre Dame Press, London.
6. Synopsis: An Annual Index of Greek Studies, 1993, 3: An Annual Index of Greek Studies, 1993 (Annual Index of Greek Studies) by Andrew D. Dimarogonas, Taylor & Frances 1993
7. Lazaridis, G Koumandraki, M TI "Youth citizenship and unemployment: The case of passive and active labour market policies towards the young unemployed in Greece."
SOCIOLOGICAL RESEARCH ONLINE: 5(4), U24-U46, FEB 28, 2001.
8. Library of Congress, Federal Research Division, Country Studies, Area Handbook Series : Greece, 1997. Chapter 4.
9. Constantinidis Str. 2000, Greece in Modern Times: An Annotated Bibliography , Scarecrow Press , London., Section Politics
10. Αργυριάδης Δ. 1998 *Για μια Δημόσια Διοίκηση Ανοιχτή στους Πολίτες*, Α. Σάκκουλα.
11. Σωτηρόπουλος Δ. 1996, *Γραφειοκρατία και Πολιτική Εξουσία*, Σάκκουλας
12. Σωτηρόπουλος Δ. 2001, *Η Κορυφή του πελατειακού Κράτους*, Ποταμός
13. Παναγιωτοπούλου Ρ. 1997, *Η Επικοινωνία στις Οργανώσεις*, Κριτική

Για το **Greece in Schengenland (2003)**
1. Schengen Information System II: The balance between civil liberties, security and …K. Michael, MG Michael - Australia and the New Technologies: …, 2008 - works.bepress.com
2. Policy Analysis Report (WP3)
gemic.eu [PDF] H. Kambouri, P Hatzopoulos - gemic.eu
3. *SAGE Race Relations Abstracts, Aug 2004; vol. 29: pp. 189 - 195.*
4. Triandafyllidou A. 2003, European Seminar Bibliography : "Immigration in Europe : Problems and Prospects" (A.) European College in Belgium, http://www.coleurop.be/egi/Triandafyllidou.htm

Την Περίοδο 2004-2009

Λίστα Πηγών

Για το βιβλίο **Surveillance in Greece: from anticommunist to consumer surveillance M Samatas - 2004 – Pella Publishing Co.**

1. Spectacular security: Mega-events and the security complex
P. Boyle, KD Haggerty - International Political Sociology, 2009
2. Surveillance in Urban Japan: A Critical Introduction
M Wood… - Urban Studies, 2007 - usj.sagepub.com Page 1. http://usj.sagepub.com Urban 2007; 44; 551 Urban Stud
3. Living in Surveillance Societies: The Normalisation of Surveillance in …
DM Wood, CWR Webster - tcd.ie Page 1. 1 European Group of Public Administration Annual Conference Permanent Study Group on E-Government St Julian's, Malta, 2-5 September 2009
4. Situating Surveillance Studies
DM Wood - Surveillance & Society, 2009 - surveillance-and-society.org.
5. Einleitung: Surveillance Studies. Perspektiven eines Forschungsfeldes
N. Zurawski - Surveillance Studies: Perspektiven eines …, 2007 - books.google.com
6. Samatas' Surveillance in Greece C Frois - Surveillance & Society, 2009 - surveillance-and-society.org Book Review
7. Samatas' Surveillance in Greece Κουτσούκης Κλ. Ψύλλας Δ. Βιβλιοπαραουσίαση , Ελληνική Επιθεώρηση πολιτικής επιστήμης , #27, Μάιος 2006.
8. Security is coming home: rethinking scale and constructing resilience in the global Urban Response to Terrorist Risk J Coaffee, DM Wood - International Relations, 2006 ire.sagepub.com
Page 1. http://ire.sagepub.com International Relations DOI: 10.1177/
9. Surveillance Studies: An Overview by David Lyon (2007)

Για το άρθρο **«Ο Ελληνικός Εκπαιδευτικός Γραφειοκρατισμός» 2005**

1. Issues in developing programmes to support teachers of philology in using information and …by E Fragkouli - *Journal of In-Service Education*, 2007.
2. Λαϊνας Αθ. 2009. «Η Συνδικαλιστική δράση», *Επιθεώρηση Διοικητικής Επιστήμης* τχ. 15.

Για το **Studying surveillance in Greece: Methodological and other problems related …2005 M Samatas - Surveillance & Society, 2005 - surveillance-and-society.org.**

1. Identifying citizens: ID cards as surveillance
D. Lyon – 2009 Cambridge, UK ; Malden, MA : Polity, 2009.

Για το άρθρο **Security and Surveillance in the Athens 2004 Olympics: Some ... by M Samatas - 2007 - Cited by 6 - Related articles**

1.Spectacular security: Mega-events and the security complex
P Boyle, KD Haggerty - International Political Sociology, 2009 –
2. Methodology as a Knife Fight: The Process, Politics and Paradox of Evaluating Surveillance SFX@UOC
KD Haggerty - Critical Criminology, 2009 – Springer
3. Security Governance and Sport Mega-events: Toward an Interdisciplinary Research Agenda, by R. Giulianotti and F. Klauser Journal of Sport and Social Issues, February 1, 2010; 34(1): 49 - 61.
4. Assessing the impact of CCTV. London: Home Office Research
M Gill, A Spriggs - Development and Statistics Directorate, 2005

5. Dynamic Analysis of Electric Power Load in 2008 Beijing Olympics
L. Wang, Y Zhao, Z Wang - … and Optimization (cso 2009)-Volume 02, 2009 - portal.acm.org Li-juan Wang, Yu Zhao, Zheng Wang, "Dynamic Analysis of Electric Power Load in 2008 Beijing Olympics," cso, vol. 2, pp.457-461, 2009 International Joint Conference on Computational Sciences and Optimization (cso 2009), 2009
6. THE POLITICS OF SIGHT/SITE: LOCATING CAMERAS IN VANCOUVER'S PUBLIC SPACES KD Haggerty, L Huey, RV … - Sociology of Crime, Law …, 2008 - emeraldinsight.com

Για το **FROM THOUGHT CONTROL TO TRAFFIC CONTROL: CCTV POLITICS OF ... 2008**
1. Deflem's Surveillance and Governance surveillance-and-society.org Book review by S Leman-Langlois - Surveillance & Society, 2009 - surveillance-and-society.org
2. "Herstellung von Sicherheit und Produktion von Kontrollräumen im Kontext von *Großevents: Die Fußball-Weltmeisterschaft 2006 in Hamburg"* by Stefanie Baasch, Doctoral Dissertation, Hamburg Univ. 2009.

Ερευνητικές Συνεργασίες.

Την Περίοδο 2004-2009

Διάστημα ετών	**Περιγραφή (τίτλος, ίδρυμα με το οποίο συνήψατε ερευνητική συνεργασία)**
2009-	Ερευνητική Συνεργασία με 3 Καθηγητές απο τα πανεπιστήμια Λισαβώνας, Μπαρτσελόνας, και το Καθολικό Πανε/μιο Ιταλίας

Βιβλιοκρισίες

Την Περίοδο 2004-2009

Λίστα Πηγών
1. Samatas' Surveillance in Greece Catarina Frois - *Surveillance & Society*, 2009 - *surveillance-and-society.org* Book Review **2.** Samatas' Surveillance in Greece Κουτσούκης Κλ. Ψύλλας Δ. Βιβλιοπαραουσίαση , *Ελληνική Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης* , #27, Μάιος 2006. **3.** M Samatas – 2008 FROM THOUGHT CONTROL TO TRAFFIC CONTROL: CCTV POLITICS OF ...Deflem's Surveillance and Governance in *surveillance-and-society.org* Book review by S. Leman-Langlois - Surveillance & Society, 2009 - surveillance-and-society.org

Συμμετοχές σε Επιτροπές Επιστημονικών Συνεδρίων.

Πριν το 2004

Έτος	**Τίτλος Συμμετοχής**	**Στοιχεία Συνεδρίου και Οργανωτικού Φορέα**
2000	Μέλος Οργανωτικής Επιτροπής	*Σύγχρονα Ρεύματα στις κοινωνικές Επιστήμες* Σχολή Κοινωνικών Επιστημών, Π.Κ, 7/05/1998

Την Περίοδο 2004-2009

Έτος	Τίτλος Συμμετοχής	Στοιχεία Συνεδρίου και Οργανωτικού Φορέα
2006	Κύριος Οργανωτής	"STATE and CIVIL SOCIETY: National, European and Global Challenges" International Workshop : June 2-3, 2006, Rethymno, Xenia,
2007	Μέλος Οργανωτικής Επιτροπής	Θεματικό Εργαστήρι Κωνσταντίνου Τσουκαλά, Ξενία, Ρέθυμνο, 5-7 Ιουνίου 07
2008a	Κύριος Οργανωτής	"Surveillance & Democracy" : International Workshop, Rethymno, Xenia, June 2-4, 2008
2008b	Μέλος Οργανωτικής Επιτροπής	"Sociology in the 21st Century" , International Conference, Xenia, Rethymno, June 5-8, 2008
2008γ	Μέλος Οργανωτικής Επιτροπής	2ο επετειακό Επιστημονικό Συνέδριο της Σχολής Κοινωνικών Επιστημών "Οι Κοινωνικές Επιστήμες στον 21ο Αιώνα" 17-18/10/2008.
2009a	Κύριος Οργανωτής	"Surveillance in South European Post-Authoritarian Societies: Greece, Italy, Spain, Portugal" Rethymno, Sociology Dept 18-19 Sept. 2009
2009b	Μέλος Οργανωτικής Επιτροπής	"Διοίκηση και Δημοκρατία" 3ο Συνέδριο Διοικητικών Επιστημόνων , Ρέθυμνο, 8-10 Οκτ. 2009

Συμμετοχές σε Συντακτικές Επιτροπές Επιστημονικών Περιοδικών.

Την Περίοδο 2004-2009

Τίτλος Επιστημονικού Περιοδικού	Αρμοδιότητα	
1. Surveillance and Society (κριτής κατόπιν προσκλήσεως (*ad hoc* peer reviewer).		Editor
		Assoc. Editor
		Ed. Board
	x	Reviewer

Προσκλήσεις για Διαλέξεις σε Συνέδρια.

Την Περίοδο 2004-2009

Έτος	Τίτλος Διάλεξης / Κεντρικής Εισήγησης	Στοιχεία Συνεδρίου και Οργανωτικού Φορέα
2007	Samatas , M. (2007) "Illegitimate and I Electronic Eyes: The Forms and Effects of Public Resistance to Surveillance	The Banality of Good: Roots, Rites and Sites of Resistance στο *An International Interdisciplinary Symposium*, 18 April 2007 Institute of Criminology, University of Cambridge

	Post-Authoritarian Greece”	
2008	“From the Authoritarian Police Surveillance to the Galaxy of the New Surveillance in Greece: Surveillance Expansion and Resistance”	*“THE VIGILANT SOCIETY: Identification, Surveillance and Privacy in Debate”*Institute of Social Sciences University of Lisbon, Portugal, 20-21 November 2008.
2008	Samatas , M. (2008) "Surveillance Issues in Comparative Perspective : The Greek Case”	- The Hixon-Riggs Forum on Science, Technology and Society for 2008 Thursday, Mar. 27 - 29, 2008 at Harvey Mudd College, Claremont, California, USA
2009	Samatas , M. (2009) “Surveilling Athens 2004 Olympics under the exploitation of 9/11 impact”	RESEARCH WORKSHOP Simon Fraser University at Harbour Centre, Vancouver, BC. November 20-21, 2009

Διακρίσεις με Βάση το Ερευνητικό Έργο.

Πριν το 2004

Έτος	**Ονομασία Βραβείου ή Τιμητικής Διάκρισης**	**Όνομα Φορέα**
1997-04	Jean Monnet Teaching Scholarhip Για τη διδασκαλία σταθερού μαθήματος 1997-2004	Ευρωπαϊκή Ενωση

Επιστημονική ανάμειξη σε εταιρείες, φορείς, οργανώσεις.

Την Περίοδο 2004-2009

Έτος Εκλογής	**Θέση**	**Οργάνωση**
2007-	Συνεργάτης	Statewatch, UK
2009-	Εθνικός Εκπρόσωπος	LiSS (Living in Surveillance societies) COST Action ISO807

Σχέσεις με την κοινότητα και κοινωνικούς φορείς.

Πριν το 2004

Ετη	**Ρόλος**	**Επιτροπή**
2000-04	Πρόεδρος Συλλόγου Γονέων & Κηδεμόνων	2ου Δημοτικού Σχολείου Ρεθύμνου
2003-10	Αντιπρόεδρος	Πρωτοβουλίας Πολιτών Ρεθύμνου για την Οδική Ασφάλεια και την Πρόληψη των τροχαίων Ατυχημάτων (www.troxoprolipsi.gr)

Την Περίοδο 2004-2009

Έτη	**Ρόλος**	**Επιτροπή**
2004-08	Σύμβουλος	Δίκτυο Εθελοντών Δήμου Ρεθύμνου

Προσκλήσεις για διαλέξεις στο κοινό.

Πριν το 2004

Μήνας & Έτος	**Τίτλος Ομιλίας ή Σεμιναρίου**	**Φορέας υπό την Αιγίδα του Οποίου Οργανώθηκε η Ομιλία ή Σεμινάριο**
/Ιούν. 2003	Η Ευρώπη Φρούριο και η Ευρώπη των Λαών	Ακαδημία Δοκίμων Αστυνομικών Ρεθύμνου
/ Σεπτ 2003	Ιδιωτική Ζωή και Πανοπτισμός	Αστυνομική Διεύθυνση Χανίων
/ Οκτ. 2003	Τροχαία Ατυχήματα και Κοινωνία των Πολιτών	Επιμελητήριο Ρεθύμνου

Την Περίοδο 2004-2009

Μήνας & Έτος	**Τίτλος Ομιλίας ή Σεμιναρίου**	**Φορέας υπό την Αιγίδα του Οποίου Οργανώθηκε η Ομιλία ή Σεμινάριο**
09/2004	Τα δικαιώματα του Παιδιού στην ΕΕ	Συλλόγου Γονέων & Κηδεμόνων 2ου Δημ. Σχολείου Ρεθύμνου
05 / 2005	Ασφάλεια και ανθρώπινα Δικαιώματα στην ΕΕ	Ακαδημία Δοκίμων Αστυνομικών Ρεθύμνου
05/2006	Η Εκπαίδευση και το μέλλον της ΕΕ	Σεμινάριο του ΥΠΕΠΘ στους εκπαιδευτικούς Β'θμιας Εκπ. Ρεθύμνου
03/2006	Οι Νέοι στην ΕΕ	3ο Λύκειο Ρεθύμνου
10/2007	Η σημασία της Κοινωνίας των Πολιτών	Δήμος Ρεθύμνου
/9/05/07	Η Άνοιξη της Ευρώπης των Λαών	Μουσικό Λύκειο Ρεθύμνου
11/2008	Οδική Ασφάλεια και η Ευθύνη του Κράτους και των Πολιτών	Σχολείο 2ης Ευκαιρίας Ρεθύμνου
10/5/08	Νέα Δικαιώματα και Εκπαίδευση στην ΕΕ	Πειραματικό Γυμνάσιο Ρεθύμνου
/01/2008	Η κοινωνιογένεση της νεανικης παραβατικότητας	Γυμνάσιο Γαράζου, 26 Ιανουαρίου 2008

Χάλαρης Γιώργος, Αναπληρωτής Καθηγητής

i. Επιστημονικές Δημοσιεύσεις

Βιβλ□α- Μονογραφίες

Πριν το 2004

1. G. Halaris, M. Kyrtsoudi, E. Nikolaidis, P. Philippopoulou, (1991), ARCHIPELAGO EUROPE – Islands of Innovation : The Case of Greece, Brussels: FAST/MONITOR, COMMISSION OF THE EUROPEAN COMMUNITIES.

2. Χάλαρης, Γ., (1989), *Η Διαδικασία Αστικοποίησης στις Μεσογειακές Αραβικές Χώρες,* Αθήνα: Ιδρυμα Μεσογειακών Μελετών.

Εργασίες σε Επιστημονικά Περιοδικά με Κριτές.

Πριν το 2004

1. Χάλαρης, Γ., (2002), «Κρίση και τεχνοδιανόηση: Η άνοδος του 'γνωσιακού καπιταλισμού'», στο *Επιστήμη και Κοινωνία,* τεύχος 8-9, σσ. 207-228.

2. Χάλαρης, Γ., (1997), «Κέντρα και επιτελικές λειτουργίες στις σύγχρονες μητροπόλεις», στο *ΤΟΠΟΣ,* τεύχος 13, σσ. 77-100

3. Χάλαρης, Γ., (1997), «Παγκοσμιοποίηση, εθνικό κράτος και πολιτική του χρήματος», στο *Αξιολογικά,* τεύχος 10, σσ. 248-254.

4. Χάλαρης, Γ., (1995), «Κοινωνιολογία και Μετανεωτερικότητα», στο *Σύγχρονα Θέματα,* τεύχος 56, σσ. 34-43.

5. Χάλαρης, Γ., (1994), «Η επιστροφή του υποκειμένου στη σύγχρονη κοινωνιολογική θεωρία», στο *Αξιολογικά,* τεύχος 7, σσ. 156-173.

6. Χάλαρης, Γ., (1993), «Τεχνολογικά πάρκα, τοπική ανάπτυξη και τεχνο-οικονομικός μετασχηματισμός», στο *Σύγχρονα Θέματα,* τεύχος 49, σσ. 59-65.

7. Maignet, M., Galli, G., Pacheco, L., Halaris, G., Pezanou, A., Matalon, A., Hisham, H., Karbassi, M., (1978), «Division Sociale Parisienne », στο Cahiers Universitaires de la Recherche Urbaine, no 3, pp. 9-46.

Εργασίες σε Επιστημονικά Περιοδικά χωρίς Κριτές.

Πριν το 2004

1. Χάλαρης, Γ., (1998), «Μετανάστευση και παγκοσμιοποίηση», στο *Ο Πολίτης,* τεύχος 46, σσ. 20-25.

2. Halaris, G., (1985), « Les Réformes Administratives concernant les Autorités Locales en République Fédérale d' Allemagne», στο *Correspondance Municipale,* no 260, pp. 32-35.

3. Halaris, G., (1985), «Hambourg: Les memes contradictions», στο *Revue H,* no 106, pp. 68-70.

4. Halaris, G., (1984), « Los Angeles: La Région des cinq comtés », στο *Les Cahiers de l' Institut d' Aménagement et d' Urbanisme de la Région d' Ile-de-France,* no 74, pp. 1-16.

Εργασίες σε Πρακτικά Συνεδρίων με Κριτές.

Πριν το 2004

1. Χάλαρης, Γ./ Ψυχοπαίδης, Κ., (2000), «Δομές και σχέσεις εξουσίας: Σε αναζήτηση ενός πλαισίου ανάλυσης», στο *Δομές και σχέσεις εξουσίας στη σημερινή Ελλάδα,* 7^{ο} επιστημονικό συνέδριο Ιδρύματος Σάκη Καράγιωργα (σελ. 23-30), Αθήνα: Ίδρυμα Σάκη Καράγιωργα.

2. Χάλαρης, Γ., (1996), «Ιδιωτικοποίηση του κράτους και η ανάδυση της επιχείρησης», στο *Όρια και σχέσεις δημόσιου και ιδιωτικού,* 5^{ο} επιστημονικό συνέδριο Ιδρύματος Σάκη Καράγιωργα (σελ. 100-108), Αθήνα: Ίδρυμα Σάκη Καράγιωργα.

3. Halaris, G./ Husson, J.-L., (1990), «De-industrialization processes in the Paris region», στο *Proceedings of the XXth International Urban Fellows Conference* (pp. 1-23), Institute for Policy Studies, The Johns Hopkins University.

Την Περίοδο 2004-2009

1. Χάλαρης, Γ./ Ψυχοπαίδης, Κ., (2004), «Τηλεοπτικός χώρος και κοινωνική αλλαγή», στο *Κοινωνική αλλαγή στη σύγχρονη Ελλάδα (1980-2001),* 9^{ο} επιστημονικό συνέδριο Ιδρύματος Σάκη Καράγιωργα (σελ. 323-330), Αθήνα: Ίδρυμα Σάκη Καράγιωργα.

Εργασίες σε Πρακτικά Συνεδρίων χωρίς Κριτές.

Πριν το 2004

1. Χάλαρης, Γ., (1993), «Οι πολιτισμικές επιπτώσεις των νέων τεχνολογιών», στο *Κοινωνία, Τεχνολογία & Αναδιάρθρωση της Παραγωγής,* Πρακτικά Συμποσίου Πολυτεχνείου Κρήτης (σελ. 417-426), Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.

Κεφάλαια σε Συλλογικούς Τόμους.

Πριν το 2004

1. Χάλαρης, Γ., (2003), «Παγκοσμιοποίηση και Κοινωνία των Δικτύων», στο Η. Κατσούλης, Μ. Ανανιάδη, Σ. Ιωαννίδης, (επιμ.), *Παγκοσμιοποίηση: Οικονομικές – Πολιτικές – Πολιτισμικές Όψεις* (σελ. 417-439), Αθήνα: Ι. Σιδέρης,

2. Χάλαρης, Γ., (2003), «Από το 'νέο διεθνή καταμερισμό εργασίας' στο 'νέο παγκόσμιο καταμερισμό εργασίας'», στο Π. Γετίμης, Γ. Καυκαλάς (επιμ.), *Χώρος και Περιβάλλον – Παγκοσμιοποίηση, Διακυβέρνηση, Βιωσιμότητα* (σελ. 35-46), Αθήνα: ΙΑΠΑΔ.

3. Χάλαρης, Γ., **(2002),** «Παγκοσμιοποίηση: Ένα νέο θεωρητικό παράδειγμα», στο Ι. Λαμπίρη-Δημάκη (επιμ.), *Η Κοινωνιολογία στην Ελλάδα σήμερα. Τόμος Γ΄* (σελ. 513-525), Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.

4. Χάλαρης, Γ., (1999), «Κράτος, επιχείρηση, αγορά: Οικονομικός μετασχηματισμός και κρίση της κοινωνικής πολιτικής», στο Θ. Σακελλαρόπουλος (επιμ.), *Η μεταρρύθμιση του κοινωνικού κράτους* (σελ. 69-88), Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική.

5. Halaris, G. and Plios, G., (1996), "Modern Enterprise and the Arts: Sponsorship as a Meta-Mechanism of Culture in Greece", στο R. Martorella (ed.), *Art and Business* (pp. 169-177), Westport: Praeger.

Την Περίοδο 2004-2009

1. Χάλαρης, Γ., (2008), «Ο ανορθολογισμός του σύγχρονου καπιταλισμού και το αίτημα ενός νέου διαφωτισμού», στο Μ. Αγγελίδης, Σ. Δημητρίου, Α. Λαβράνου

(επιμ.), *Θεωρία, αξίες και κριτική. Αφιέρωμα στον Κοσμά Ψυχοπαίδη* (σελ. 572-587), Αθήνα: Εκδόσεις Πόλις.
2. Χάλαρης, Γ., (2005), «Η Ελλάδα στο πλαίσιο της παγκοσμιοποίησης», στο Γ. Αργείτης, *Οικονομικές Αλλαγές και Κοινωνικές Αντιθέσεις στην Ελλάδα* (σελ. 27-57), Αθήνα: Τυπωθήτω-Γιώργος Δαρδανός.

Άλλες Εργασίες.

Πριν το 2004
1. Χάλαρης, Γ., (1995), «Οι εξωτερικές οικονομικές σχέσεις των Μεσογειακών χωρών», σελ. 1-57: Μέρος του ερευνητικού προγράμματος *Η Θέση της Μεσογείου στην Παγκόσμια Οικονομία και οι Αναμενόμενες Μεταβολές μέχρι το 2000* (επιστημονικός υπεύθυνος: καθ. Σ. Μπαμπανάσης), Ίδρυμα Μεσογειακών Μελετών.
2. Rist, D., Husson, J.-L., Halaris, G., (1990), *Stratégies urbaines et nouvelles relations partenariales,* Μελέτη για το Ministère de l'Équipement της Γαλλίας.
3. Halaris, G., (1982), « La Réforme Communale en R.F.A. » και «La Décentralisation au niveau des Villes en Allemagne Fédérale », στο *La Décentralisation en matière d' Urbanisme:* Μελέτη IAURIF/STU, Παρίσι.

Ανακοινώσεις σε Επιστημονικά Συνέδρια με Κριτές που εκδίδουν Πρακτικά.

Πριν το 2004
1. Χάλαρης, Γ./ Ψυχοπαίδης, Κ., (2003, Απρίλιος): *Τηλεοπτικός χώρος και κοινωνική αλλαγή.* Εισήγηση στο 9^{ο} Επιστημονικό Συνέδριο Ιδρύματος Σάκη Καράγιωργα «Κοινωνική αλλαγή στη σύγχρονη Ελλάδα (1980-2001)».
2. Χάλαρης, Γ./ Ψυχοπαίδης, Κ., (1999, Απρίλιος): *Δομές και σχέσεις εξουσίας: Σε αναζήτηση ενός πλαισίου ανάλυσης.* Εισήγηση στο 7^{ο} Επιστημονικό Συνέδριο Ιδρύματος Σάκη Καράγιωργα «Δομές και σχέσεις εξουσίας στη σημερινή Ελλάδα».
3. Χάλαρης, Γ., (1994, Νοέμβριος): *Ιδιωτικοποίηση του κράτους και η ανάδυση της επιχείρησης.* Εισήγηση στο 5^{ο} Επιστημονικό Συνέδριο Ιδρύματος Σάκη Καράγιωργα «Όρια και σχέσεις δημόσιου και ιδιωτικού».
4. Halaris, G.,/ Husson, J.-L., (1990, Ιούνιος): *De-industrialization processes in the Paris Region.* Εισήγηση στο *XXth International Urban Fellows Conference,* Institute for Policy Studies, The Johns Hopkins University, Baltimore.

Ανακοινώσεις σε Επιστημονικά Συνέδρια με Κριτές που δεν εκδίδουν Πρακτικά.

Πριν το 2004
1. Χάλαρης, Γ., (2003, Νοέμβριος): *Παγκοσμιοποίηση και Ηγεμονία.* Εισήγηση στο Διεθνές Συνέδριο «Παγκοσμιοποίηση και Πολιτική Μεταβολή» που οργανώθηκε από το Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και το Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης, σε συνεργασία με την Ελληνική Εταιρεία Πολιτικής Επιστήμης, Ρέθυμνο.
2. Halaris, G., (2001, Ιούλιος): *Networks and the Network Concept: A Critical Evaluation.* Εισήγηση στο Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο της Global Studies Association "Networks and Transformations", Manchester.
3. Χάλαρης, Γ., (2000, Δεκέμβριος): *Μετανάστευση και παγκοσμιοποίηση.* Εισήγηση στο Ευρωπαϊκό Συνέδριο «Η πολύ-πολιτισμική ταυτότητα της οικογένειας: Οικογένειες μεταναστών στη νέα χιλιετία», Τμήμα Ψυχολογίας Πανεπιστημίου Κρήτης, Ρέθυμνο.

4. Χάλαρης, Γ., (2000, Ιούλιος): *Η παγκοσμιοποίηση ως θεωρητική έννοια. Οι βασικές διαστάσεις της παγκοσμιοποίησης.* Εισήγηση στο Ελληνο-Ρωσσικό Επιστημονικό Φόρουμ «Η παγκοσμιοποίηση και το νέο διεθνές σύστημα» που οργάνωσε το Ίδρυμα Μεσογειακών Μελετών σε συνεργασία με τη Ρωσική Ακαδημία Επιστημών, Αθήνα.
5. Χάλαρης Γ., (1993, Ιούνιος): *Techno-economic Change and Cultural Prospects: Which Sociological Paradigm?* Εισήγηση στο Παγκόσμιο Συνέδριο του Διεθνούς Ινστιτούτου Κοινωνιολογίας, Παρίσι.

Την Περίοδο 2004-2009
1. Halaris, G., (2008, Νοέμβριος): *Global Capitalism: Re-establishing the Linkages.* Εισήγηση στο Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο του Τμήματος Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης "Sociology for the 21st Century: Theoretical and Critical Perspectives", Ρέθυμνο.
2. Halaris, G., (2004, Ιούλιος): *Hegemonic Paradigm and/or Hegemonic Regime.* Εισήγηση στο 36ο World Congress of the International Institute of Sociology, Beijing.
3. Halaris, G., (2004, Φεβρουάριος): *Les impasses du modèle de développement actuel.* Εισήγηση στο Premier Congrés de l' Association Francaise de Sociologie, Paris.

ii. Αναγνώριση του Ερευνητικού Έργου.

Ετεροαναφορές.

Πριν το 2004

Λίστα Πηγών
1. Σαματάς, Μ., (2003), «Ασφάλεια, Ελευθερία και Δημοκρατία υπό τη Συνθήκη Σένγκεν», στο *Ελληνική Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης,* τεύχος 22. 2. Αλεξίου, Θ., (2003), «Το εργασιακό ήθος του 'μεταφορντισμού'», στο Ρ. Παναγιωτοπούλου κ.ά. (επιμ.), *Παγκοσμιοποίηση και σύγχρονη κοινωνία,* Αθήνα: Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών. 3. Σταυρόπουλος, Γ., (2003), «Ο Ρόλος του Δικαστή στο περιβάλλον της παγκοσμιοποίησης», στο *Νομικό Βήμα,* τεύχος 51. 4. Κωνσταντινίδου, Χ., (2003), «Τα μέσα μαζικής επικοινωνίας και η παραγωγή νοήματος. Θεωρητικές προσεγγίσεις και προοπτικές. Β΄ Μέρος», στο *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών,* τεύχος 111-112. 5. Εγκυκλοπαίδεια: *Die Musik in Geschichte und Gegenwart,* (2003), 2., voellig neu bearbeitete Ausgabe. Kassel: Baerenreiter und Metzler. 6. Αλεξίου, Θ., (2002), *Εργασία, Εκπαίδευση και Κοινωνικές Τάξεις,* Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση. 7. Οικονόμου, Δ., κ.ά., (2001), *Ο διεθνής ρόλος της Αθήνας,* Βόλος: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Θεσσαλίας. 8. Οικονόμου, Δ., (2000), «Ο διεθνής μητροπολιτικός ρόλος της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης και ο νέος Ευρωπαϊκός χώρος», στο Ε. Ανδρικοπούλου και Γ. Καυκαλάς (επιμ.), *Ο νέος Ευρωπαϊκός χώρος,* Αθήνα: Εκδ. Θεμέλιο/Βιβλιοθήκη Ευρωπαϊκών Θεμάτων. 9. Οικονόμου, Δ, Πετράκος, Γ., (1999), *Η ανάπτυξη των Ελληνικών πόλεων,* Βόλος: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Θεσσαλίας – Gutenberg. 10. Ιωαννίδης, Σ., (1995), *Σύγχρονες Θεωρίες για την Φύση της επιχείρησης,* Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.

11. Κονιαβίτης, Θ., (1993), *Πλουραλισμός στην Κοινωνιολογία,* Αθήνα: Εκδόσεις Οδυσσέας.
12. Cooke, P., (1993), "Regional Innovation Systems: An evaluation of six European cases", στο P. Getimis and G. Kafkalas (eds.), *Urban and Regional Development in the New Europe,* Athens: URDP.

Την Περίοδο 2004-2009

Λίστα Πηγών
1. Νικολόπουλος, Η.,/Σπυριούνη, Σ., (2008), *Διεθνείς οικονομικές σχέσεις: Οικονομία και θεσμοί την εποχή της παγκοσμιοποίησης,* Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη. 2. Σταμάτης, Κ., (2005), *Η αβέβαιη «κοινωνία της γνώσης»,* Αθήνα: Εκδόσεις Σαββάλας. 3. Μοσχονάς, Α., (2005), *Τάξεις και στρώματα στις σύγχρονες κοινωνίες,* Αθήνα: Εκδόσεις Οδυσσέας. 4. Σακελλαρόπουλος, Σ.,/ Σωτήρης, Π., (2004), *Αναδιάρθρωση και Εκσυγχρονισμός,* Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.

Συμμετοχές σε Επιτροπές Επιστημονικών Συνεδρίων.

Πριν το 2004

Έτος	Τίτλος Συμμετοχής	Στοιχεία Συνεδρίου και Οργανωτικού Φορέα
2003	Μέλος της Οργανωτικής Επιτροπής	Διεθνές Συνέδριο: *ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ.* Οργανωτές: Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης, Τμήμα Κοινωνιολογίας, Ελληνική Εταιρεία Πολιτικής Επιστήμης, Ρέθυμνο, 28-29 Νοεμβρίου 2003.
2003	Μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής	*ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ ΣΤΗ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΛΛΑΔΑ:* 9° Επιστημονικό Συνέδριο του Ιδρύματος Σάκη Καράγιωργα, Πάντειο Πανεπιστήμιο, 9-12 Απριλίου 2003.
1999	Μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής	*ΔΟΜΕΣ ΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ ΣΤΗ ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΕΛΛΑΔΑ:* 7° Επιστημονικό Συνέδριο του Ιδρύματος Σάκη Καράγιωργα, Πάντειο Πανεπιστήμιο, 21-24 Απριλίου 1999.
1998	Μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής	Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο: *ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΕΣ ΤΗΣ ΔΙΑΚΙΝΔΥΝΕΥΣΗΣ.* Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Ιστορίας του Παντείου Πανεπιστημίου, Αθήνα, 22-24 Οκτωβρίου 1998.

Την Περίοδο 2004-2009

Έτος	Τίτλος Συμμετοχής	Στοιχεία Συνεδρίου και Οργανωτικού Φορέα
2009	Μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής	*ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑΣ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΣΤΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ:* 16° Πανελλήνιο Μεταπτυχιακό

		Εντατικό Σεμινάριο-Συνέδριο για Υποψήφιους Διδάκτορες, Τμήμα Κοινωνιολογίας, Ρέθυμνο, 30 Οκτ.-02 Νοε. 2009.
2008	Μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής	*ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑΣ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΣΤΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ:* 15° Πανελλήνιο Μεταπτυχιακό Εντατικό Σεμινάριο-Συνέδριο για Υποψήφιους Διδάκτορες, Τμήμα Κοινωνιολογίας, Ρέθυμνο, 3-6 Οκτ. 2008.
2008	Μέλος της Επιστημονικής και της Οργανωτικής Επιτροπής	INTERNATIONAL CONFERENCE: *SOCIOLOGY FOR THE 21ST CENTURY: THEORETICAL AND CRITICAL PERSPECTIVES.* Department of Sociology, University of Crete, 5-7 June 2008

Συμμετοχές σε Συντακτικές Επιτροπές Επιστημονικών Περιοδικών.

Πριν το 2004

Τίτλος Επιστημονικού Περιοδικού	**Αρμοδιότητα**	
1. *ΑΞΙΟΛΟΓΙΚΑ* (Επιστημονικός Συνεργάτης)		Editor
		Assoc. Editor
		Ed. Board
	X	Reviewer
2. *Ελληνική Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης*, (2003)		Editor
		Assoc. Editor
		Ed. Board
	X	Reviewer
		Assoc. Editor
		Ed. Board
		Reviewer

Την Περίοδο 2004-2009

Τίτλος Επιστημονικού Περιοδικού	**Αρμοδιότητα**	
1. *ΑΞΙΟΛΟΓΙΚΑ* (Επιστημονικός Συνεργάτης)		Editor
		Assoc. Editor
		Ed. Board
	X	Reviewer
2. *ΤΟΠΟΣ, Επιθεώρηση Χωρικής Ανάπτυξης, Σχεδιασμού και Περιβάλλοντος* (Σύμβουλος Σύνταξης)		Editor
		Assoc. Editor
		Ed. Board
	X	Reviewer

Προσκλήσεις για Διαλέξεις σε Συνέδρια.

Πριν το 2004

Έτος	**Τίτλος Διάλεξης / Κεντρικής Εισήγησης**	**Στοιχεία Συνεδρίου και Οργανωτικού Φορέα**
1989	Halaris, G., *Environment and Development in the Mediterranean Region: The Socio-Economic Framework.*	European University Institute: European Policy Unit, Badia Fiesolana, 25-26 May 1989

Αχείμαστος Μύρων, Επίκουρος Καθηγητής

i. Επιστημονικές Δημοσιεύσεις

Βιβλία- Μονογραφίες

Την Περίοδο 2004-2009

1. Αχείμαστος Μ., (2010), *Ντυρκέμ και Φρέιζερ: το ζήτημα του τοτεμισμού στις απαρχές συγκρότησης κοινωνιολογίας και ανθρωπολογίας*, Αθήνα, Εκκρεμές, 2010.

2. Ντυρκέμ Εμίλ, (2010), *Οι Στοιχειώδεις μορφές του θρησκευτικού βίου. Το τοτεμικό σύστημα στην Αυστραλία*, Αθήνα, Μορφωτικό Ίδρυμα της Εθνικής Τραπέζης (ΜΙΕΤ).

Εργασίες σε Επιστημονικά Περιοδικά με Κριτές.

Πριν το 2004

1. Αχείμαστος, Μ., «Μορφές νοηματοδότησης του κοινωνικού πράττειν: ιδεολογία, κουλτούρα, φαντασία», στο *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών,* τχ. 95 Α, (1998) σσ. 3-52

2. Αχείμαστος, Μ., «Ο Gaston Bachelard και το αίτημα μιας διαλεκτικής ορθολογικότητας», στο *Αξιολογικά,* τχ. 11-12 (1998) σσ. 238-268.

3. Αχείμαστος, Μ., (1992), «Οι λειτουργίες των πολιτικών ιδεολογιών και η αποτελεσματικότητά τους στις σύγχρονες ευρωπαϊκές κοινωνίες», *Θεωρία και Κοινωνία*, τχ. 6 σσ. 115-132.

4. Achimastos, M., Papathanassiou I., (1990), «Les élections du 18 juin 1989 en Grèce. Note sur la répartition des voix communistes», *Communisme*, vol. 22-23, pp. 168-177.

Την Περίοδο 2004-2009

1. Αχείμαστος Μ., (2008), «Συλλογική συνείδηση και συλλογικές παραστάσεις στον Εμίλ Ντυρκέμ», Ανακοίνωση στο Διεθνές Συνέδριο Κοινωνιολογίας με τίτλο: *Κοινωνιολογία μάθημα ελευθερίας*, Θεσσαλονίκη, 9-11 Νοεμβρίου 2002, *Αξιολογικά*, τχ. 19, σσ. 191-199.

Εργασίες σε Επιστημονικά Περιοδικά χωρίς Κριτές.

Πριν το 2004

1. Αχείμαστος Μ., «Ο πόλεμος των ανολοκλήρωτων εθνικισμών. Η περίπτωση της Ε.Σ.Σ.Δ στο τέλος του 20ού αιώνα», ανακοίνωση στο Γ΄ Συνέδριο *Προβλήματα Σοσιαλισμού. Το πρόβλημα του Πολέμου και της Ειρήνης στο τέλος του 20ού αιώνα*, Φιλοσοφική Σχολή Πανεπιστημίου Ιωαννίνων-Τμήμα Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών Πανεπιστημίου Κρήτης, Χανιά, 28 Ιουν.-1 Ιουλ. 1991.

Εργασίες σε Πρακτικά Συνεδρίων με Κριτές.

Πριν το 2004

1. Αχείμαστος Μ., Κομνηνού Μ, (1998), «Η μορφολογία της ημερήσιας διάταξης των ειδήσεων. Τύπος και τηλεόραση στην Ελλάδα», Ανακοίνωση στο Διεθνές Συνέδριο με τίτλο: *Η «κατασκευή» της πραγματικότητας και τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης*, Τμήμα Επικοινωνίας και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης Πανεπιστημίου Αθηνών, Αθήνα, 24-27 Απριλίου 1996. Δημοσίευση στα πρακτικά του συνεδρίου,

επιμ. Ρ. Παναγιωτοπούλου, Π. Ρηγοπούλου, Μ. Ρήγου, Σ. Νοτάρης, Αθήνα, Αλεξάνδρεια, σσ. 403-417.
2. Αχείμαστος Μ., Θεοτοκάς Ν., Κοτρόγιαννος Δ., «Η ιδέα του μύθου στον Σορέλ», Ανακοίνωση στο Δ΄ Συνέδριο *Προβλήματα Σοσιαλισμού. Και τώρα τί; Το μέλλον της σοσιαλιστικής ιδέας στον 21ο αιώνα*, Φιλοσοφική Σχολή Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, Αθήνα, 16-18 Σεπτ. 1994., Αθήνα, Εναλλακτικές Εκδόσεις, 1999, σσ. 172-188.

Κεφάλαια σε Συλλογικούς Τόμους.

Πριν το 2004
1. Achimastos M., (1996), «Le mouvement socialiste panhellénique et l'implantation de l'idéologie populiste dans un régime pluraliste», στο Lazar M (eds), *La Gauche en Europe depuis 1945. Invariants et mutations du socialisme européen*, Παρίσι, Presses Universitaires de France, pp. 347-365.

Ανακοινώσεις σε Επιστημονικά Συνέδρια με Κριτές που δεν εκδίδουν Πρακτικά.

Πριν το 2004
1. Achimastos M., «L'idéologie chez Durkheim: justification morale des pratiques sociales», Ανακοίνωση στο Διεθνές Συνέδριο με τίτλο *Morale et Idéologie. Durkheim et les durkheimiens sur la religion*, Ρέθυμνο, 9-11 Δεκεμβρίου 2003
2. Achimastos M., «ΚΚΕ και επανάσταση: η ιδεολογική χρήση μιας έννοιας», Ανακοίνωση στο Συνέδριο *Αρχειακές διαθεσιμότητες και Σύγχρονη Κοινωνική Ιστορία*, Αρχεία Σύγχρονης Κοινωνικής Ιστορίας, Αθήνα, 3-4 Μαΐου 1996.

ii. Αναγνώριση του Ερευνητικού Έργου.

Ερευνητικές Συνεργασίες.

Πριν το 2004

Διάστημα ετών	**Περιγραφή (τίτλος, ίδρυμα με το οποίο συνήψατε ερευνητική συνεργασία)**
1994-1995	Ερευνητής στο Πρόγραμμα του Πανεπιστημίου Κρήτης με θέμα: «*Τοπικός Τύπος και Δικτατορικό Καθεστώς: η περίπτωση του τοπικού τύπου του Ρεθύμνου*». Επιστημονικός υπεύθυνος, Δ. Κοτρόγιαννος
1993-1994	Ερευνητής στο πρόγραμμα του Πανεπιστημίου Αθηνών με θέμα: «*Διαμόρφωση της Ημερήσιας διάταξης στην τηλεόραση και στον ημερήσιο τύπο*». Επιστημονική υπεύθυνος, Μ. Κομνηνού.
1991-1994	Ερευνητής στο πρόγραμμα Comparative des Systèmes Politiques, Πανεπιστήμιο Paris I-Pantheon-Sorbonne, με θέμα: «*Η Αριστερά στην Ευρώπη*», Επιστημονικός υπεύθυνος, M. Lazar.

Προσκλήσεις για Διαλέξεις σε Συνέδρια.

Πριν το 2004

Έτος	**Τίτλος Διάλεξης / Κεντρικής Εισήγησης**	**Στοιχεία Συνεδρίου και Οργανωτικού Φορέα**
1996	1. «ΚΚΕ και επανάσταση: η ιδεολογική χρήση μιας έννοιας»	Ανακοίνωση στο Συνέδριο *Αρχειακές διαθεσιμότητες και Σύγχρονη Κοινωνική*

		Ιστορία, Αρχεία Σύγχρονης Κοινωνικής Ιστορίας
1991	1. «Οργάνωση και κομμουνιστική ιδεολογία την περίοδο 1957-1967. Μια ερμηνεία των συγκρούσεων στην ηγετική ομάδα του ΚΚΕ».	Ανακοίνωση στο πρώτο σεμινάριο ελληνο-γαλλικού προγράμματος μεταξύ Ε.Κ.Κ.Ε και Centre d'Histoire et de Sociologie du Communisme του Πανεπιστημίου Paris X-Nanterre με θέμα: *Οργάνωση και οργανωτική αντίληψη των κομμουνιστικών κομμάτων την περίοδο 1956-1968*.

Την Περίοδο 2004-2009

Έτος	**Τίτλος Διάλεξης / Κεντρικής Εισήγησης**	**Στοιχεία Συνεδρίου και Οργανωτικού Φορέα**
2009	1. «Durkheim et Frazer: le totémisme en question»	ΠΜΣ Κοινωνιολογίας. Πανεπιστήμιο Κρήτης
2007	2. «Η μέθοδος στον Ντυρκέμ: ιστορία, ανθρωπολογία, κοινωνιολογία».	Οργάνωση σεμιναρίου με τίτλο: «Ζητήματα επιστημολογίας και μεθοδολογίας στις κοινωνικές επιστήμες» στο πλαίσιο του Συνεδρίου «Ζητήματα μεθοδολογίας και έρευνας στις κοινωνικές επιστήμες».

Γκούνης Κώστας, Επίκουρος Καθηγητής

i. Επιστημονικές Δημοσιεύσεις

Εργασίες σε Επιστημονικά Περιοδικά με Κριτές.

Πριν το 2004

1. Gounis, K. (1996), «Urban Marginality and Ethnographic Practice: Ethnography's Interest», *City & Society, Annual Review* 1996, σσ. 108-118.

2. Steadman, H., Gounis, K., Dennis, D., Hopper, K., Roche, B., Swartz, M. (2001), "Assessing the New York City Involuntary Outpatient Commitment Pilot Program." *Psychiatric Services*, τχ. 3, τομ. 52, σσ. 330-336

Κεφάλαια σε Συλλογικούς Τόμους.

Πριν το 2004

1. Gounis, C. και Rutz, H. (1986α), «Urban Fijians and the Problem of Unemployment», στο *Fijians in Town*, C. Griffin and M. Monsell-Davis, (Eds.), Institute of Pacific Studies of the University of the South Pacific, Suva, Fiji.

2. Morrissey, J.P., Gounis, K., Barrow, S., Struening, E.L., και Katz, S.E. (1986β), «Organizational Barriers to Serving the Mentally Ill Homeless», στο *Treating the Homeless: Urban Psychiatry's Challenge*, B. E. Jones, (Ed.), American Psychiatric Press, Inc., Washington, D.C.

3. Morrissey, J.P. και Gounis, K. (1988), «Homelessness and Mental Illness in America: Emerging issues in the construction of a social problem», στο *Location and Stigma: Contemporary Perspectives on Mental Health*, C.J. Smith and J.A. Giggs (Eds.), Unwin Hyman, Boston.

4. Gounis, K. και Susser, E. (1990), «Shelterization and Its Implications for Mental Health Services», στο *Psychiatry Takes to the Streets*, N. Cohen (Ed.), Guilford, New York.

5. Gounis, K. (1993), «Banishment: Kawamata's Politics of Place», στο *Kawamata Project on Roosevelt Island*, Gould, C. (Ed.) Tokyo, Japan: Gendaikikakashitsu Publishers. (Distributed by Princeton Architectural Press.)

6. Gounis, K. (1992), «Temporality and the Domestication of Homelessness», στο *The Politics of Time*, H. Rutz (Ed.). American Ethnological Society Monograph Series, No. 4

7. Steadman, H., Dennis, D., Gounis, K., Hopper, K., Roche, B., Richmond, L., και Veysey, B. (1999), «Assessing the Operation of a New York City Program for Involuntary Outpatient Commitment», στο *Research in Community Mental Health*, Volume 10, Morrissey, J. and Monahan, J. (Eds). Stamford, CT: JAI Press.

Την Περίοδο 2004-2009

1. Γκούνης, Κ. (2009α), "Η εθνογραφία του άστεγου: Μια εκτίμηση της κληρονομιάς του Nels Anderson", στο Νικόλαος Χ. Τάτσης, Μαρία Θανοπούλου, επιμ., *Η κοινωνιολογία της Σχολής του Σικάγου : Οι απαρχές μιας ερευνητικής παράδοσης*. Αθήνα: Παπαζήσης, 2009

2. Γκούνης, Κ. (2009β), "Πόλη και Νεωτερικότητα: Η Παράδοση Κοινωνικής Έρευνας της Σχολής του Σικάγο", στο Σωκράτης Κονιορτός, επιμ., *Κοινωνική σκέψη και νεωτερικότητα*. Αθήνα: Gutenberg, 2009

Άλλες Εργασίες.

Πριν το 2004

1. *Ερευνητική Έκθεση.*1985 Morrissey, J.P., Dennis, D.L., Gounis, K., Barrow, S. *The Development and Utilization of the Queens Men's Shelter.* Evaluation Research Unit, New York State Office of Mental Health, Albany, NY.

2. *Ερευνητική Έκθεση.*1986 Dennis, D.L.,Gounis, K., Morrissey, J.P., Holz, B. *The Early Development and Utilization of the Builders for Family and Youth Residential Care Center for Adults*. Evaluation Research Unit, New York State Office of Mental Health, Albany, NY.

3. *Ερευνητική Έκθεση.*1988 Plapinger, J., Gounis, K., and Dennis, D. The Development of the Residential Placement Management Program. Bureau of Survey and Evaluation Research, New York State Office of Mental Health, Albany New York.

4. *Ερευνητική Έκθεση.*1997 Steadman, H., Dennis, D., Gounis, K., Hopper, K., Roche, B. *Research Study of Involuntary Outpatient Commitment: Preliminary Report*. Policy Research Associates, Delmar, New York.

5. *Ερευνητική Έκθεση.*1998 *Research Study of Involuntary Outpatient Commitment: Final Report*. Policy Research Associates, Delmar, New York.

Ανακοινώσεις σε Επιστημονικά Συνέδρια με Κριτές που δεν εκδίδουν Πρακτικά.

Πριν το 2004

1. 1984 Gounis, K. "The Production of Marginalization: Homeless Men in a New York City Shelter." Ανακοίνωση στο 83rd Annual Meeting of the American Anthropological Association, Denver, Colorado.

2. 1985 Gounis, K., and Hamid, A. "Homelessness: Exploring a New Niche in the Urban Ecology of the Eighties." Ανακοίνωση στο 84th Annual Meeting of the American Anthropological Association, Washington, D.C., December.

3. 1988 Gounis, K. "The Role of a Mental Health Program in a South Bronx Shelter." Ανακοίνωση στο 116th Meeting of the American Public Health Association, Boston, November.

4. 1989 Gounis, K. "Time in a Shelter for Homeless Men." Ανακοίνωση στο American Ethnological Society 1989 Spring Meeting, Santa Fe, April.

5. 1991 Gounis, K. "The Politics of Greek Marginality." Ανακοίνωση στο 1991 Meeting of the Modern Greek Studies Association, Gainesville, Florida, October.

6. 1992 Gounis, K. "Homelessness and the City." Ανακοίνωση στο 91st Annual Meeting of the American Anthropological Association, San Francisco, December.

7. 1994 Gounis K., Conover, S., Roche, B. "Homelessness in New York City: The Institutional Determinants of HIV Risk Behaviors." Presented at *AIDS' Impact: Biopsychosocial Aspects of HIV Infection, 2nd International Conference*, Brighton, UK.

8. 1994 Gounis, K. "The Domestication of Homelessness: Ethnography's Interest." Ανακοίνωση στο 93rd Annual Meeting of the American Anthropological Association, Atlanta, December.

9. 1995 Gounis, K. "Homelessness and Institutional Control: The Ecology of Violence." Ανακοίνωση στο Annual Meeting of the Society for Cultural Anthropology, New York, May.

10. Gounis, K. "From Welfare to Workfare: Antecedents and Consequences." Ανακοίνωση στο Special Meeting of the Anthropology Section of the New York Academy of Sciences, New York, October.
11. 1997 Steadman, H., Dennis, D., Gounis, K., Hopper, K., Roche, B., and Richmond, L. "Research Study of Involuntary Outpatient Mental Health Treatment: Preliminary Findings." Ανακοίνωση στο international symposium *Coercion in Mental Health and Public Policy* at the University of North Carolina, Chapel Hill, North Carolina, November.
12. 2002 Γκούνης Κ. "Η εθνογραφία του άστεγου: Ακολουθώντας την παράδοση του Nels Anderson". Ανακοίνωση στην ημερίδα *"Η Σχολή του Σικάγο. Οι απαρχές της κοινωνικής έρευνας"*. Διοργάνωση: Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών – Ινστιτούτο Αστικής και Αγροτικής Κοινωνιολογίας, Πανεπιστήμιο Αθηνών – Τομέας Κοινωνικής Θεωρίας και Κοινωνιολογίας, Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης. Αθήνα, 25 Νοεμβρίου 2002.

Την Περίοδο 2004-2009
1. Γκούνης Κ. (2004), "Άστεγοι και ψυχιατρική: Νέες μορφές αστικού ελέγχου". Ανακοίνωση στο "Σεμινάριο της Τετάρτης" του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών "Κοινωνική και Ιστορική Ανθρωπολογία", Τμήμα Κοινωνικής Ανθρωπολογίας και Ιστορίας, Πανεπιστήμιο Αιγαίου, 10 Νοεμβρίου.
2. Fotopoulos, D. και K. Gounis (2005). "Is the drug addict a patient? A review of divergent opinions". Ανακοίνωση στο World Psychiatric Association Regional Conference – Advances in Psychiatry, 12-15 Μαρτίου 2005, Αθήνα.
3. Γκούνης Κ. (2009α). «'Οι άνθρωποι αυτοί είναι απολύτως ανίκανοι να ταξινομήσουν τους εαυτούς τους χωρίς βοήθεια': Εθνογραφικές εικόνες από τα νησιά Φίτζι». Ανακοίνωση στο Θεματικό εργαστήρι «Οι συνθήκες παραγωγής του ανθρωπολογικού λόγου: επιτόπιες διερευνήσεις», Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών «Κοινωνιολογία», Τμήμα Κοινωνιολογίας, Πανεπιστήμιο Κρήτης, Ρέθυμνο, 28 Μαρτίου 2009.
4. Γκούνης Κ. (2009β). «Totemism in Anthropology: Durkheim, Radcliffe-Brown, Raymond Firth». Ανακοίνωση στην Ημερίδα «Ο Durkheim και η Ανθρωπολογία», Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών «Κοινωνιολογία», Τμήμα Κοινωνιολογίας, Πανεπιστήμιο Κρήτης, Ρέθυμνο, 16 Ιουνίου 2009.
5. Γκούνης Κ. και Ε. Γουρνά (2009). "Εξέλιξη και γοητεία: Μια ανθρωπολογική εκτίμηση της σεξουαλικής επιλογής". Ανακοίνωση στο Επιστημονικό Συμπόσιο «Δαρβίνος και Κοινωνικές-Ανθρωπιστικές Επιστήμες», Τμήμα Φιλοσοφικών & Κοινωνικών Σπουδών, Πανεπιστήμιο Κρήτης, 4-6 Δεκεμβρίου 2009, Ρέθυμνο.

ii. Αναγνώριση του Ερευνητικού Έργου.

Ετεροαναφορές.

Πριν το 2004

Λίστα Πηγών
1. Title: Consumer preference programs for individuals who are homeless and have psychiatric disabilities: A drop-in center and a supported housing program Author(s): Tsemberis SJ, Moran L, Shinn M, et al. Source: AMERICAN JOURNAL OF COMMUNITY PSYCHOLOGY Volume: 32 Issue: 3-4 Pages: 305-317 Published: DEC 2003
2. Title: Effects of legal mechanisms on perceived coercion and treatment adherence

among persons with severe mental illness
Author(s): Elbogen EB, Swanson JW, Swartz MS
Source: JOURNAL OF NERVOUS AND MENTAL DISEASE Volume: 191 Issue: 10 Pages: 629-637 Published: OCT 2003

3. Title: Mandated treatment in the community for people with mental disorders
Author(s): Monahan J, Swartz M, Bonnie RJ
Source: HEALTH AFFAIRS Volume: 22 Issue: 5 Pages: 28-38 Published: SEP-OCT 2003

4. Title: Civil commitment and arrests
Author(s): Hiday VA, Wales HW
Source: CURRENT OPINION IN PSYCHIATRY Volume: 16 Issue: 5 Pages: 575-580 Published: SEP 2003

5. Title: Does fear of coercion keep people away from mental health treatment? - Evidence from a survey of persons with schizophrenia and mental health professionals
Author(s): Swartz MS, Swanson JW, Hannon MJ
Source: BEHAVIORAL SCIENCES & THE LAW Volume: 21 Issue: 4 Pages: 459-472 Published: 2003

6. Title: The reported prevalence of mandated community treatment in two Florida samples
Author(s): Christy A, Boothroyd RA, Petrila J, et al.
Source: BEHAVIORAL SCIENCES & THE LAW Volume: 21 Issue: 4 Pages: 493-502 Published: 2003

7. Title: Shelterization revisited: Some methodological dangers of institutional studies of the homeless
Author(s): Marcus A
Source: HUMAN ORGANIZATION Volume: 62 Issue: 2 Pages: 134-142 Published: SUM 2003

8. Title: Assessment of four stakeholder groups' preferences concerning outpatient commitment for persons with schizophrenia
Author(s): Swartz MS, Swanson JW, Wagner HR, et al.
Source: AMERICAN JOURNAL OF PSYCHIATRY Volume: 160 Issue: 6 Pages: 1139-1146 Published: JUN 2003

9. Title: Outpatient civil commitment - A dangerous charade or a component of a comprehensive institution of civil commitment?
Author(s): Schopp RF
Source: PSYCHOLOGY PUBLIC POLICY AND LAW Volume: 9 Issue: 1-2 Pages: 33-69 Published: MAR-JUN 2003

10. Title: Endorsement of personal benefit of outpatient commitment among persons with severe mental illness
Author(s): Swartz MS, Swanson JW, Monahan J
Source: PSYCHOLOGY PUBLIC POLICY AND LAW Volume: 9 Issue: 1-2 Pages: 70-93 Published: MAR-JUN 2003

11. Title: Outpatient commitment - A therapeutic jurisprudence analysis
Author(s): Winick BJ
Source: PSYCHOLOGY PUBLIC POLICY AND LAW Volume: 9 Issue: 1-2 Pages: 107-144 Published: MAR-JUN 2003

12. Title: Does involuntary outpatient commitment lead to more intensive treatment?
Author(s): Wagner HR, Swartz MS, Swanson JW, et al.
Source: PSYCHOLOGY PUBLIC POLICY AND LAW Volume: 9 Issue: 1-2 Pages: 145-158 Published: MAR-JUN 2003

13. Title: Therapeutic jurisprudence and outpatient commitment law - Kendra's law as case study
Author(s): Perlin ML
Source: PSYCHOLOGY PUBLIC POLICY AND LAW Volume: 9 Issue: 1-2 Pages: 183-208 Published: MAR-JUN 2003
14. Title: Is there a reason to criminalize psychiatric patients to create treatment facilities for them?
Author(s): Graf M, Eichhorn M
Source: PSYCHIATRISCHE PRAXIS Volume: 30 Issue: 3 Pages: 105-107 Published: APR 2003
15.Title: Treatment of the psychotic patient who is violent
Author(s): Buckley PF, Noffsinger SG, Smith DA, et al.
Source: PSYCHIATRIC CLINICS OF NORTH AMERICA Volume: 26 Issue: 1 Pages: 231-+ Published: MAR 2003
16. Title: Perceived coercion at hospital admission and adherence to mental health treatment after discharge
Author(s): Rain SD, Williams VF, Robbins PC, et al.
Source: PSYCHIATRIC SERVICES Volume: 54 Issue: 1 Pages: 103-105 Published: JAN 2003
17. Title: Debating outpatient commitment: Controversy, trends, and empirical data
Author(s): Petrila J, Ridgely MS, Borum R
Source: CRIME & DELINQUENCY Volume: 49 Issue: 1 Pages: 157-172 Published: JAN 2003
18. Title: Involuntary outpatient treatment in England and Wales
Author(s): Bindman J
Source: CURRENT OPINION IN PSYCHIATRY Volume: 15 Issue: 6 Pages: 595-598 Published: NOV 2002
19. Title: The perceived coerciveness of involuntary outpatient commitment: Findings from an experimental study
Author(s): Swartz MS, Wagner HR, Swanson JW, et al.
Source: JOURNAL OF THE AMERICAN ACADEMY OF PSYCHIATRY AND THE LAW Volume: 30 Issue: 2 Pages: 207-217 Published: 2002
20. Title: Commentary: The search for a formula to relate competence, coercion, and mandated treatment
Author(s): Grudzinskas AJ
Source: JOURNAL OF THE AMERICAN ACADEMY OF PSYCHIATRY AND THE LAW Volume: 30 Issue: 2 Pages: 218-220 Published: 2002
21. Title: Managing severe mental illness in the community using the Mental Health Act 1983: a comparison of Supervised Discharge and Guardianship in England
Author(s): Hatfield B, Shaw J, Pinfold V, et al.
Source: SOCIAL PSYCHIATRY AND PSYCHIATRIC EPIDEMIOLOGY Volume: 36 Issue: 10 Pages: 508-515 Published: OCT 2001
22. Title: HIV among people with chronic mental illness
Author(s): McKinnon K, Cournos F, Herman R
Source: PSYCHIATRIC QUARTERLY Volume: 73 Issue: 1 Pages: 17-31 Published: SPR 2002
23. Title: Assessing the New York City involuntary outpatient treatment program
Author(s): O'Reilly R, Bishop J
Source: PSYCHIATRIC SERVICES Volume: 52 Issue: 11 Pages: 1533-1533 Published: NOV 2001

24. Title: Medicalizing homelessness: The production of self-blame and self-governing within homeless shelters
Author(s): Lyon-Callo V
Source: MEDICAL ANTHROPOLOGY QUARTERLY Volume: 14 Issue: 3 Pages: 328-345 Published: SEP 2000
25. Title: Mandated community treatment: Beyond outpatient commitment
Author(s): Monahan J, Bonnie RJ, Appelbaum PS, et al.
Source: PSYCHIATRIC SERVICES Volume: 52 Issue: 9 Pages: 1198-1205 Published: SEP 2001
26. Title: Understanding dignity in the lives of homeless persons
Author(s): Miller AB, Keys CB
Source: AMERICAN JOURNAL OF COMMUNITY PSYCHOLOGY Volume: 29 Issue: 2 Pages: 331-354 Published: APR 2001
27. Title: A randomized controlled trial of outpatient commitment in North Carolina
Author(s): Swartz MS, Swanson JW, Hiday VA, et al.
Source: PSYCHIATRIC SERVICES Volume: 52 Issue: 3 Pages: 325-329 Published: MAR 2001
28. Title: Opening Pandora's box: The practical and legal dangers of involuntary outpatient commitment
Author(s): Allen M, Smith VF
Source: PSYCHIATRIC SERVICES Volume: 52 Issue: 3 Pages: 342-346 Published: MAR 2001
Times Cited: 28
29. Title: Thinking carefully about outpatient commitment
Author(s): Appelbaum PS
Source: PSYCHIATRIC SERVICES Volume: 52 Issue: 3 Pages: 347-350 Published: MAR 2001
30. Title: HIV among individuals with severe mental illness
Author(s): Cournos F, McKinnon K, Rosner J
Source: PSYCHIATRIC ANNALS Volume: 31 Issue: 1 Pages: 50-56 Published: JAN 2001
31. Title: Aging and homelessness
Author(s): Cohen CI
Source: GERONTOLOGIST Volume: 39 Issue: 1 Pages: 5-14 Published: FEB 1999
32. Title: The elaboration of "choice" in a program for homeless persons labeled psychiatrically disabled
Author(s): Lovell AM, Cohn S
Source: HUMAN ORGANIZATION Volume: 57 Issue: 1 Pages: 8-20 Published: SPR 1998
33. Title: Predictors of becoming redomiciled among older homeless women
Author(s): Cohen CI, Ramirez M, Teresi J, et al.
Source: GERONTOLOGIST Volume: 37 Issue: 1 Pages: 67-74 Published: FEB 1997
34. Title: The anthropology of cities: Imagining and theorizing the city
Author(s): Low SM
Source: ANNUAL REVIEW OF ANTHROPOLOGY Volume: 25 Pages: 383-409 Published: 1996
35. Title: The construction of poverty and homelessness in US cities
Author(s): Susser I

Source: ANNUAL REVIEW OF ANTHROPOLOGY Volume: 25 Pages: 411-435 Published: 1996

36. Title: AN ETHNOGRAPHIC STUDY OF COPING STRATEGIES USED BY PEOPLE WITH SEVERE MENTAL-ILLNESS PARTICIPATING IN SUPPORTED EMPLOYMENT
Author(s): ALVERSON M, BECKER DR, DRAKE RE
Source: PSYCHOSOCIAL REHABILITATION JOURNAL Volume: 18 Issue: 4 Pages: 115-128 Published: SPR 1995

37. Title: SEXUAL-BEHAVIOR OF HOMELESS MENTALLY-ILL MEN AT RISK FOR HIV
Author(s): SUSSER E, VALENCIA E, MILLER M, et al.
Source: AMERICAN JOURNAL OF PSYCHIATRY Volume: 152 Issue: 4 Pages: 583-587 Published: APR 1995

38. Title: STRUGGLING ALONG - THE POSSIBILITIES FOR EXPERIENCE AMONG THE HOMELESS MENTALLY-ILL
Author(s): DESJARLAIS R
Source: AMERICAN ANTHROPOLOGIST Volume: 96 Issue: 4 Pages: 886-901 Published: DEC 1994

39. Title: HELD IN ABEYANCE - RETHINKING HOMELESSNESS AND ADVOCACY
Author(s): HOPPER K, BAUMOHL J
Source: AMERICAN BEHAVIORAL SCIENTIST Volume: 37 Issue: 4 Pages: 522-552 Published: FEB 1994

40. Title: THE SHELTER AS TOTAL INSTITUTIONS - AN ORGANIZATIONAL BARRIER TO REMEDYING HOMELESSNESS
Author(s): STARK LR
Source: AMERICAN BEHAVIORAL SCIENTIST Volume: 37 Issue: 4 Pages: 553-562 Published: FEB 1994

41. Title: WHAT WE KNOW ABOUT HOMELESSNESS AMONG MENTALLY-ILL PERSONS - AN ANALYTICAL REVIEW AND COMMENTARY
Author(s): BACHRACH LL
Source: HOSPITAL AND COMMUNITY PSYCHIATRY Volume: 43 Issue: 5 Pages: 453-464 Published: MAY 1992

42. Title: SUBSISTENCE ADAPTATION AMONG HOMELESS ADULTS IN THE INNER-CITY OF LOS-ANGELES
Author(s): KOEGEL P, BURNAM MA, FARR RK
Source: JOURNAL OF SOCIAL ISSUES Volume: 46 Issue: 4 Pages: 83-107 Published: WIN 1990

43. Title: SHELTERIZATION
Author(s): HOPPER K
Source: HOSPITAL AND COMMUNITY PSYCHIATRY Volume: 41 Issue: 12 Pages: 1357-1357 Published: DEC 1990

44. Title: SHELTERIZATION
Author(s): GOUNIS K
Source: HOSPITAL AND COMMUNITY PSYCHIATRY Volume: 41 Issue: 12 Pages: 1357-1358 Published: DEC 1990

45. Title: MENTAL-ILLNESS IN THE HOMELESS - PROBLEMS OF EPIDEMIOLOGIC METHOD IN SURVEYS OF THE 1980S
Author(s): SUSSER E, CONOVER S, STRUENING EL
Source: COMMUNITY MENTAL HEALTH JOURNAL Volume: 26 Issue: 5

Pages: 391-414 Published: OCT 1990
46. Title: SOME CLINICAL APPROACHES TO THE HOMELESS MENTALLY-ILL
Author(s): SUSSER E, GOLDFINGER SM, WHITE A
Source: COMMUNITY MENTAL HEALTH JOURNAL Volume: 26 Issue: 5 Pages: 463-480 Published: OCT 1990
47. Title: PSYCHIATRIC-PROBLEMS IN HOMELESS MEN - LIFETIME PSYCHOSIS, SUBSTANCE USE, AND CURRENT DISTRESS IN NEW ARRIVALS AT NEW-YORK-CITY SHELTERS
Author(s): SUSSER E, STRUENING EL, CONOVER S
Source: ARCHIVES OF GENERAL PSYCHIATRY Volume: 46 Issue: 9 Pages: 845-850 Published: SEP 1989
48. Title: Ambivalence about community treatment orders
Author(s): Dawson J, Romans S, Gibbs A, et al.
Source: INTERNATIONAL JOURNAL OF LAW AND PSYCHIATRY Volume: 26 Issue: 3 Pages: 243-255 Published: MAY-JUN 2003
49. Title: An attribution model of public discrimination towards persons with mental illness
Author(s): Corrigan P, Markowitz FE, Watson A, et al.
Source: JOURNAL OF HEALTH AND SOCIAL BEHAVIOR Volume: 44 Issue: 2 Pages: 162-179 Published: JUN 2003
50. Title: Perceived coercion and treatment adherence in an outpatient commitment program
Author(s): Rain SD, Steadman HJ, Robbins PC
Source: PSYCHIATRIC SERVICES Volume: 54 Issue: 3 Pages: 399-401 Published: MAR 2003

Την Περίοδο 2004-2009

Λίστα Πηγών

1. Robert Desjarlais, «Struggling Along: The Possibilities for Experience among the Homeless Mentally Ill», *American Anthropologist*, Volume 96 Issue 4, Pages 886-901 2009
2. Daniela Schibli Leu, *Zeitnormbefolgung und Zeitkonflikte in der stationären Suchttherapie: Ein empirischer Vergleich von Patienten, Therapeuten und Einrichtungen*, Marburger Beiträge zur Sozialwissenschaftlichen Forschung, 2009
3. Scott C. Fears, MD, PhD, and Ann Hackman, MD, «Outpatient Commitment: A Treatment Tool for the Mentally Ill?», *Virtual Mentor: American Medical Association Journal of Ethics,* January 2009, Volume 11, Number 1: 6-12.
4. Segal SP, Burgess P., Preventing psychiatric hospitalization and involuntary outpatient commitment. *Social Work in Health Care*. 2009 48(3):232-42.
5. Segal, Steven P., Preston, Neil, Kisely, Stephen, Xiao, Jianguo, «Conditional Release in Western Australia: Effect on Hospital Length of Stay», *PSYCHIATRIC SERVICES* Jan 2009 60(1):94-99
6. Douglas Mossmav, «The Imperfection of Protection Through Detection and Intervention», *JOURNAL OF LEGAL MEDICINE*, 2009 30(1):109-140
7. Nahama Broner, Michelle Lang, Stefanie A. Behler, «The Effect of Homelessness, Housing Type, Functioning, and Community Reintegration Supports on Mental Health Court Completion and Recidivism», *Journal of Dual Diagnosis,* 5(3&4)323-356 2009

8. Annette Christy, John Petrila, Mark McCranie, Vivian Lotts, «Involuntary Outpatient Commitment in Florida: Case Information and Provider Experience and Opinions», *International Journal of Forensic Mental Health*, Volume 8, Issue 2 2009 , pages 122 - 130
9. *Canadian Psychiatric Association,* "Mandatory Outpatient Treatment» Position Paper, 2009
10. TJ Lambert, BS Singh, MX Patel, «Community treatment orders and antipsychotic long-acting injections», *The British Journal of Psychiatry* (2009) 195:57-62
11. Murielle Hadik, *Traces et fragments dans l'esthétique japonaise,* Editions Mardaga, 2008
12. Swartz, MS, Swanson, JW, "Outpatient Commitment: When It Improves Patient Outcomes", *Current Psychiatry* 2008 7(4):25-35
13. Hoyer, Georg, «Involuntary hospitalization in contemporary mental health care. Some (still) unanswered questions' *JOURNAL OF MENTAL HEALTH*, Jun 2008 17(3):281-292
14. Winick, Bruce J., «A therapeutic jurisprudence approach to dealing with coercion in the mental health system», *PSYCHIATRY, PSYCHOLOGY AND LAW* Mar 2008 15(1):25-39
15. Segal, Steven P., Burgess, Philip M., «Use of community treatment orders to prevent psychiatric hospitalization», *AUSTRALIAN AND NEW ZEALAND JOURNAL OF PSYCHIATRY* 2008 42(8):732-739
16. The shelter as a recurrent solution to homelessness Author(s): Knutagard M, Nordfeldt M Source: SOCIOLOGISK FORSKNING Issue: 4 Pages: 31-+ Published: 2007
17. Horizons of context: Understanding the police decision to arrest people with mental illness Author(s): Morabito MS Source: PSYCHIATRIC SERVICES Volume: 58 Issue: 12 Pages: 1582-1587 Published: DEC 2007
18. The effectiveness and ethical justification of psychiatric outpatient commitment Author(s): Zanni GR, Stavis PF Source: AMERICAN JOURNAL OF BIOETHICS Volume: 7 Issue: 11 Pages: 31-41 Published: 2007
19. Does compulsory or supervised community treatment reduce 'revolving door' care? Legislation is inconsistent with recent evidence Author(s): Kisely S, Campbell LA Source: BRITISH JOURNAL OF PSYCHIATRY Volume: 191 Pages: 373-374 Published: NOV 2007
20. Community treatment orders in Toronto: The emerging data Author(s): Hunt AM, da Silva A, Lurie S, et al. Source: CANADIAN JOURNAL OF PSYCHIATRY-REVUE CANADIENNE DE PSYCHIATRIE Volume: 52 Issue: 10 Pages: 647-656 Published: OCT 2007
21. Daniel Herman, Sarah Conover, Alan Felix, Aman Nakagawa and Danika Mills «Critical Time Intervention: An Empirically Supported Model for Preventing Homelessness in High Risk Groups», *The Journal of Primary Prevention*, Volume 28, Numbers 3-4 / July, 2007, pp. 295-312
22. Roch Hurtubise, Pierre-Olivier Babin and Carolyne Grimard, ***Understanding Shelters: An Overview of the Scientific Literature***, Colloque CRI 2007 Shelters at a Crossroads, CRI Collectif de recherche sur l'itinérance, la pauvreté et l'exclusion sociale (www.cri.uqam)
23. K. Sheehan, A. Molodynski, "Compulsion and freedom in community mental healthcare", *Psychiatry*, Volume 6, Issue 9, Pages 393-398 2007

24. Kisely, Stephen; Campbell, Leslie Anne, « Methodological Issues in Assessing the Evidence for Compulsory Community Treatment», *Current Psychiatry Reviews*, Volume 3, Number 1, February 2007 , pp. 51-56
25. Title: Reply: Community treatment orders for psychiatric patients: The emperor with no clothes Author(s): Kisely S, Campbell LA Source: CANADIAN JOURNAL OF PSYCHIATRY-REVUE CANADIENNE DE PSYCHIATRIE Volume: 52 Issue: 4 Pages: 274-274 Published: APR 2007
26. Randomized and non-randomized evidence for the effect of compulsory community and involuntary out-patient treatment on health service use: systematic review and meta-analysis Author(s): Kisely S, Campbell LA, Scott A, et al. Source: PSYCHOLOGICAL MEDICINE Volume: 37 Issue: 1 Pages: 3-14 Published: JAN 2007
27. Tarasoff at thirty: How developments in science and policy shape the common law Author(s): Monahan J Source: UNIVERSITY OF CINCINNATI LAW REVIEW Volume: 75 Issue: 2 Pages: 497-521 Published: WIN 2006
28. Adrian Raine, *Crime and schizophrenia: causes and cures*, Nova Science Publishers, 2006
29. Trond Hatling, Athanassios Douzenis and Jim Maguire, «Diversity and Consistency in the Legal Management of Involuntary Admission and Treatment Across Europe» στο Dirk Richter and Richard Whittington, *Violence in Mental Health Settings: Causes, Consequences, Management*, Springer 2006
30. Brian G. MCKENNA, Alexander I.F. Simpson, John H. Coverdale , « Best practice management strategies for mental health nurses during the clinical application of civil commitment: an overview», *Contemporary Nurse* 2(1):62-70, 2006
31. Civil commitment - The American experience Author(s): Anfang SA, Appelbaum PS Source: ISRAEL JOURNAL OF PSYCHIATRY AND RELATED SCIENCES Volume: 43 Issue: 3 Pages: 209-218 Published: 2006
32. Family perspective on community treatment orders: A New Zealand study Author(s): Mullen R, Gibbs A, Dawson J Source: INTERNATIONAL JOURNAL OF SOCIAL PSYCHIATRY Volume: 52 Issue: 5 Pages: 469-478 Published: SEP 2006
33. PLC or TLC: Is outpatient commitment the/an answer? Author(s): Wales HW, Hiday VA Source: INTERNATIONAL JOURNAL OF LAW AND PSYCHIATRY Volume: 29 Issue: 6 Pages: 451-468 Published: NOV-DEC 2006
34. Can epidemiological studies assist in the evaluation of community treatment orders? The experience of Western Australia and Nova Scotia Author(s): Kisely S, Campbell LA, Preston NJ, et al. Source: INTERNATIONAL JOURNAL OF LAW AND PSYCHIATRY Volume: 29 Issue: 6 Pages: 507-515 Published: NOV-DEC 2006
35. A qualitative analysis of the use of community treatment orders in Saskatchewan Author(s): O'Reilly RL, Keegan DL, Corring D, et al. Source: INTERNATIONAL JOURNAL OF LAW AND PSYCHIATRY Volume: 29 Issue: 6 Pages: 516-524 Published: NOV-DEC 2006
36. The utility of extended outpatient civil commitment Author(s): Segal SP, Burgess PM Source: INTERNATIONAL JOURNAL OF LAW AND

PSYCHIATRY Volume: 29 Issue: 6 Pages: 525-534 Published: NOV-DEC 2006

37. Dilemmas for clinicians in use of Community Treatment Orders Author(s): Mullen R, Dawson J, Gibbs A Source: INTERNATIONAL JOURNAL OF LAW AND PSYCHIATRY Volume: 29 Issue: 6 Pages: 535-550 Published: NOV-DEC 2006
38. Extended outpatient civil commitment and treatment utilization Author(s): Segal SP, Burgess P Source: SOCIAL WORK IN HEALTH CARE Volume: 43 Issue: 2-3 Pages: 37-51 Published: 2006
39. Community treatment orders for psychiatric patients: The emperor with no clothes Author(s): Kisely S, Campbell LA Source: CANADIAN JOURNAL OF PSYCHIATRY-REVUE CANADIENNE DE PSYCHIATRIE Volume: 51 Issue: 11 Pages: 683-685 Published: OCT 2006
40. Community treatment orders: An essential therapeutic tool in the face of continuing deinstitutionalization Author(s): O'Reilly RL Source: CANADIAN JOURNAL OF PSYCHIATRY-REVUE CANADIENNE DE PSYCHIATRIE Volume: 51 Issue: 11 Pages: 686-688 Published: OCT 2006
41. Community treatment orders: This emperor is fully dressed! Author(s): O'Reilly RL Source: CANADIAN JOURNAL OF PSYCHIATRY-REVUE CANADIENNE DE PSYCHIATRIE Volume: 51 Issue: 11 Pages: 691-691 Published: OCT 2006
42. Conditional release: A less restrictive alternative to hospitalization? Author(s): Segal SP, Burgess PM Source: PSYCHIATRIC SERVICES Volume: 57 Issue: 11 Pages: 1600-1606 Published: NOV 2006
43. Factors in the selection of patients for conditional release from their first psychiatric hospitalization Author(s): Segal SP, Burgess PM Source: PSYCHIATRIC SERVICES Volume: 57 Issue: 11 Pages: 1614-1622 Published: NOV 2006
44. Violence and leveraged community treatment for persons with mental disorders Author(s): Swanson JW, Van Dorn RA, Monahan J, et al. Source: AMERICAN JOURNAL OF PSYCHIATRY Volume: 163 Issue: 8 Pages: 1404-1411 Published: AUG 2006
45. Do community treatment orders for mental illness reduce readmission to hospital? - An epidemiological study Author(s): Burgess P, Bindman J, Leese M, et al. Source: SOCIAL PSYCHIATRY AND PSYCHIATRIC EPIDEMIOLOGY Volume: 41 Issue: 7 Pages: 574-579 Published: JUL 2006
46. Involuntary medication in psychiatry Author(s): Steinert T, Kallert TW Source: PSYCHIATRISCHE PRAXIS Volume: 33 Issue: 4 Pages: 160-169 Published: MAY 2006
47. Effectiveness of community treatment orders for treatment of schizophrenia with oral or depot antipsychotic medication: clinical outcomes Author(s): Muirhead D, Harvey C, Ingram G Source: AUSTRALIAN AND NEW ZEALAND JOURNAL OF PSYCHIATRY Volume: 40 Issue: 6-7 Pages: 596-605 Published: JUN-JUL 2006
48. The evolution of outpatient commitment in the USA: From conundrum to quagmire
Author(s): Geller JL Source: INTERNATIONAL JOURNAL OF LAW AND PSYCHIATRY Volume: 29 Issue: 3 Pages: 234-248 Published: MAY-JUN 2006

49. Urban threads (architectural installation) Author(s): Mcgaw J Source: JOURNAL OF ARCHITECTURAL EDUCATION Volume: 59 Issue: 4 Pages: 12-18 Published: MAY 2006
50. Outpatient commitment and coercion in New Zealand: A matched comparison study Author(s): McKenna BG, Simpson AIF, Coverdale JH Source: INTERNATIONAL JOURNAL OF LAW AND PSYCHIATRY Volume: 29 Issue: 2 Pages: 145-158 Published: MAR-APR 2006
51. Use of outpatient commitment or related civil court treatment orders in five US communities Author(s): Swartz MS, Swanson JW, Kim M, et al. Source: PSYCHIATRIC SERVICES Volume: 57 Issue: 3 Pages: 343-349 Published: MAR 2006
52. Atkinson, JM *Private and public protection: civil mental health legislation*, Dunedin Academic Press Ltd, 2006
53. RL O'Reilly, JE Gray, Is Mandatory Outpatient Treatment Effective? Canadian *Journal of Community Mental Health*, Volume 24, Number 2 / Fall 2005, σσ. 77-82.
54. Marcus, Anthony *Where Have All The Homeless Gone?: The Making And Unmaking Of A Crisis*, Berghahn, 2005
55. Namita Puran, «Ulysses Contracts: Bound to Treatment or Free to Choose?» The York Scholar, v. 2 (Spring 2005)
56. Community treatment orders: Profile of a Canadian experience Author(s): O'Brien AMA, Farrell SJ Source: CANADIAN JOURNAL OF PSYCHIATRY-REVUE CANADIENNE DE PSYCHIATRIE Volume: 50 Issue: 1 Pages: 27-30 Published: JAN 2005
57. Voluntary, but knowing and intelligent? Comprehension in mental health courts Author(s): Redlich AD Source: PSYCHOLOGY PUBLIC POLICY AND LAW Volume: 11 Issue: 4 Pages: 605-619 Published: DEC 2005
58. Title: Experiences of coercion during investigation and treatment Author(s): Larsson-Kronberg M, Ojehagen A, Berglund M Source: INTERNATIONAL JOURNAL OF LAW AND PSYCHIATRY Volume: 28 Issue: 6 Pages: 613-621 Published: NOV-DEC 2005
59. A comparison of health service use in two jurisdictions with and without compulsory community treatment Author(s): Kisely S, Smith M, Preston NJ, et al. Source: PSYCHOLOGICAL MEDICINE Volume: 35 Issue: 9 Pages: 1357-1367 Published: SEP 2005
60. Compulsory community and involuntary outpatient treatment for people with severe mental disorders Author(s): Kisely S, Campbell LA, Preston N Source: COCHRANE DATABASE OF SYSTEMATIC REVIEWS Issue: 3 Article Number: CD004408.pub2 Published: 2005
61. From coercion to contract: Reframing the debate on mandated community treatment for people with mental disorders Author(s): Bonnie RJ, Monahan J Source: LAW AND HUMAN BEHAVIOR Volume: 29 Issue: 4 Pages: 485-503 Published: AUG 2005
62. Coercion, involuntary treatment and quality of mental health care: is there any link? Author(s): Salize HJ, Dressing H Source: CURRENT OPINION IN PSYCHIATRY Volume: 18 Issue: 5 Pages: 576-584 Published: SEP 2005
63. Variations in involuntary commitment in the European Union Author(s): Mulder CL Source: BRITISH JOURNAL OF PSYCHIATRY Volume: 187 Pages: 91-92 Published: JUL 2005

64. Assessing Kendra's law: Five years of outpatient commitment in New York Author(s): Appelbaum PS Source: PSYCHIATRIC SERVICES Volume: 56 Issue: 7 Pages: 791-792 Published: JUL 2005
65. Outcomes of patients in a low-intensity, short-duration involuntary outpatient commitment program Author(s): Pollack DA, McFarland BH, Mahler JM, et al. Source: PSYCHIATRIC SERVICES Volume: 56 Issue: 7 Pages: 863-866 Published: JUL 2005
66. Effects of compulsory treatment orders on time to hospital readmission Author(s): Frank D, Perry JC, Kean D, et al. Source: PSYCHIATRIC SERVICES Volume: 56 Issue: 7 Pages: 867-869 Published: JUL 2005
67. The law on guardship (Second statute to change guardianship legislation - Betreuungs-rechtsanderungsgesetz) - The present discussion Author(s): Frasch K, Kilian R, Neumann N, et al. Source: PSYCHIATRISCHE PRAXIS Volume: 32 Issue: 1 Pages: 42-47 Published: JAN 2005
68. Bruce Lubotsky Levin, John Petrila, Kevin D. Hennessy, *Mental health services: a public health perspective*, Oxford University Press, 2004
69. Barbara Hatfield, Jonathan Bindman and Vanessa Pinfold Evaluating the use of Supervised Discharge and Guardianship in cases of severe mental illness: a follow-up study, Journal of *Mental Health,* 2004, Vol. 13, No. 2, Pages 197-209
70. BINDMAN, J. "Coercion and treatment pressures", *Psychiatry*, Volume 3, Issue 3, Pages 14-16, 2004
71. Bartol, Curt R. and Anne M. Bartol *Introduction to Forensic Psychology: Research and Application*, Sage Publications, 2004
72. Monahan, John «The Future of Violence Risk Management», στο Michael H. Tonry, *The future of imprisonment*, Oxford University Press, 2004
73. Arachu Castro and Paul Farmer, «Health and Economic Development», στο Carol R. and Melvin Ember, *Encyclopedia of Medical Anthropology. Health and Illness in the World's Cultures (Volume I: Topics Volume II: Cultures)*, Springer 2004
74. Times for healing: towards a typology of time-frames in Swiss alcohol and drug clinics Author(s): Klingemann H, Schibli D Source: ADDICTION Volume: 99 Issue: 11 Pages: 1418-1429 Published: NOV 2004
75. Compulsory admission of mentally ill patients in European Union Member States Author(s): Dressing H, Salize HJ Source: SOCIAL PSYCHIATRY AND PSYCHIATRIC EPIDEMIOLOGY Volume: 39 Issue: 10 Pages: 797-803 Published: OCT 2004
76. What determines compulsory community treatment? A logistic regression analysis using linked mental health and offender databases Author(s): Xiao JG, Preston NJ, Kisely S Source: AUSTRALIAN AND NEW ZEALAND JOURNAL OF PSYCHIATRY Volume: 38 Issue: 8 Pages: 613-618 Published: AUG 2004
77. Systematic inquiry into barriers to researcher access: Evidence from a homeless shelter Author(s): DeVerteuil G Source: PROFESSIONAL GEOGRAPHER Volume: 56 Issue: 3 Pages: 372-380 Published: AUG 2004
78. Therapeutic limit setting and six-month outcomes in a veterans affairs assertive community treatment program Author(s): Rosenheck RA, Neale MS Source: PSYCHIATRIC SERVICES Volume: 55 Issue: 2 Pages: 139-144 Published: FEB 2004

79. Consumers' perceptions of the fairness and effectiveness of mandated community treatment and related pressures Author(s): Swartz MS, Wagner HR, Swanson JW, et al. Source: PSYCHIATRIC SERVICES Volume: 55 Issue: 7 Pages: 780-785 Published: JUL 2004
80. Impact of compulsory community treatment on admission rates - Survival analysis using linked mental health and offender databases Author(s): Kisely SR, Xiao JG, Preston NJ Source: BRITISH JOURNAL OF PSYCHIATRY Volume: 184 Pages: 432-438 Published: MAY 2004
81. Practice guideline for the treatment of patients with schizophrenia, second edition Author(s): Lehman AF, Lieberman JA, Dixon LB, et al. Source: AMERICAN JOURNAL OF PSYCHIATRY Volume: 161 Issue: 2 Pages: 1-56 Supplement: Suppl. S Published: FEB 2004
82. Emerging issues in forensic mental health Author(s): Petrila J Source: PSYCHIATRIC QUARTERLY Volume: 75 Issue: 1 Pages: 3-19 Published: SPR 2004

Ερευνητικές Συνεργασίες.

Πριν το 2004

Διάστημα ετών	**Περιγραφή (τίτλος, ίδρυμα με το οποίο συνήψατε ερευνητική συνεργασία)**
2	1981-82 **Βοηθός Ερευνητής [Research Assistant]**. Επιστημονικός Υπεύθυνος [Principal Investigator]: Καθηγητής Lambros Comitas, Teachers College, Columbia University. Χορηγός της έρευνας: National Institute on Drug Abuse [Εθνικό Ινστιτούτο για τα Ναρκωτικά]. Επεξεργασία και ανάλυση εθνογραφικών μελετών της χρήσης ναρκωτικών.
1	1982 **Βοηθός Ερευνητής [Research Assistant]**. Επιστημονικός Υπεύθυνος [Principal Investigator]: Καθηγητής Henry Rutz, Hamilton College. Χορηγός της έρευνας: National Science Foundation [Εθνικό Ίδρυμα Επιστημών]. Εξάμηνη επιτόπια έρευνα των συνθηκών αστεακής ανάπτυξης, νέων μορφών απασχόλησης, και πολιτισμικών αλλαγών στα προάστια της Σούβα, πρωτεύουσας των νησιών Φίτζι.
5	1984-89 **Research Foundation for Mental Hygiene, New York State Office of Mental Health: Ειδικός Επιστήμων [Research Scientist]**. Επιτόπια εθνογραφική έρευνα στα δημοτικά άσυλα για άστεγους του δήμου της Νέας Υόρκης και αξιολόγηση προγραμμάτων αντιμετώπισης του προβλήματος της χρήσης δημοσίων χώρων από τους άστεγους. Περιγραφή και αξιολόγηση προγραμμάτων κοινωνικής πολιτικής, από προσπάθειες αποασυλοποίησης και κοινωνικής επανένταξης μέχρι και ψυχιατρικής επανασυλοποίησης, και ανάλυση της «ψυχιατρικοποιήσης» των συνθηκών επιβίωσης των κοινωνικά αποκλεισμένων ομάδων.
3	1986-89 **Department of Epidemiology and Social Medicine, Montefiore Medical Center/Albert Einstein School of Medicine, Bronx, New York: Επιστημονικός Συνεργάτης [Research Associate]**. Εθνογραφική έρευνα της σχέσης μεταξύ

	των συνθηκών φτώχειας-έλλειψης στέγης και της επιδημιολογίας ψυχικών ασθενειών και HIV/AIDS στο South Bronx της Νέας Υόρκης.
3	1992-95 **New York State Psychiatric Institute και Department of Psychiatry, Columbia University: Συνεργάτης Ερευνητής [Co-Investigator] – Εθνογράφος**. "HIV/AIDS Risk Behaviors Among the Homeless Mentally Ill" [Συμπεριφορές επικίνδυνης έκθεσης σε HIV/AIDS μεταξύ αστέγων με ψυχιατρικές παθήσεις]. Μελέτη χρηματοδοτούμενη από το National Institute of Mental Health.
	1995-98 **Policy Research Associates, Inc.: Υπεύθυνος Εθνογραφικής Έρευνας [Field Supervisor]** Αξιολόγηση του πιλοτικού προγράμματος "Involuntary Outpatient Mental Health Treatment [Καταναγκαστική Ψυχιατρική Αγωγή Εξωτερικών Ασθενών] στην πόλη της Νέας Υόρκης. Εθνογραφική και κλινική-πειραματική μελέτη της καταναγκαστικής ψυχιατρικής αγωγής εξωτερικών ασθενών, της πιο πρόσφατης τάσης στη διαπλοκή ψυχιατρικής, κοινωνικού ελέγχου και αστυνόμευσης του αστικού χώρου.

Συμμετοχές σε Επιτροπές Επιστημονικών Συνεδρίων.

Πριν το 2004

Έτος	Τίτλος Συμμετοχής	Στοιχεία Συνεδρίου και Οργανωτικού Φορέα
2002	Μέλος επιστημονικής και οργανωτικής επιτροπής	Εντατικό Σεμινάριο-Συνέδριο για Υποψήφιους Διδάκτορες Ζητήματα Μεθοδολογία στις Κοινωνικές Επιστήμες που διοργάνωσε το Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης
2003	Μέλος επιστημονικής και οργανωτικής επιτροπής	Εντατικό Σεμινάριο-Συνέδριο για Υποψήφιους Διδάκτορες Ζητήματα Μεθοδολογία στις Κοινωνικές Επιστήμες που διοργάνωσε το Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης

Την Περίοδο 2004-2009

Έτος	Τίτλος Συμμετοχής	Στοιχεία Συνεδρίου και Οργανωτικού Φορέα
2004	Μέλος επιστημονικής και οργανωτικής επιτροπής	Εντατικό Σεμινάριο-Συνέδριο για Υποψήφιους Διδάκτορες Ζητήματα Μεθοδολογία στις Κοινωνικές Επιστήμες που διοργάνωσε το Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης
2005	Μέλος επιστημονικής και οργανωτικής επιτροπής	Εντατικό Σεμινάριο-Συνέδριο για Υποψήφιους Διδάκτορες Ζητήματα Μεθοδολογία στις Κοινωνικές Επιστήμες που διοργάνωσε το Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης

2006	Μέλος επιστημονικής και οργανωτικής επιτροπής	Εντατικό Σεμινάριο-Συνέδριο για Υποψήφιους Διδάκτορες Ζητήματα Μεθοδολογία στις Κοινωνικές Επιστήμες που διοργάνωσε το Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης
2007	Μέλος επιστημονικής και οργανωτικής επιτροπής	Θεματικό εργαστήρι «Μουσική και κοινωνία – διεπιστημονικές προσεγγισεις», Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών "Κοινωνιολογία", Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης, 11-12 Μαΐου 2007, Ρέθυμνο
2007	Μέλος επιστημονικής και οργανωτικής επιτροπής	Θεματικό εργαστήρι «Ο Άγγελος της Ιστορίας», Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών "Κοινωνιολογία", Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης, 11-12 Μαΐου 2007, Ρέθυμνο
2007	Μέλος επιστημονικής και οργανωτικής επιτροπής	Εντατικό Σεμινάριο-Συνέδριο για Υποψήφιους Διδάκτορες Ζητήματα Μεθοδολογία στις Κοινωνικές Επιστήμες που διοργάνωσε το Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης
2008	Μέλος επιστημονικής και οργανωτικής επιτροπής	Εντατικό Σεμινάριο-Συνέδριο για Υποψήφιους Διδάκτορες Ζητήματα Μεθοδολογία στις Κοινωνικές Επιστήμες που διοργάνωσε το Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης
2009	Μέλος επιστημονικής και οργανωτικής επιτροπής	Εντατικό Σεμινάριο-Συνέδριο για Υποψήφιους Διδάκτορες Ζητήματα Μεθοδολογία στις Κοινωνικές Επιστήμες που διοργάνωσε το Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης

Ζαϊμάκης Γιάννης, Επίκουρος Καθηγητής

i. Επιστημονικές Δημοσιεύσεις

Βιβλία- Μονογραφίες

Πριν το 2004

1. Ζαϊμάκης Γ., [(1999) 2008] επανέκδοση], *Καταγώγια Ακμάζοντα στο Λάκκο Ηρακλείου: Παρέκκλιση , πολιτισμική δημιουργία, ανώνυμο ρεμπέτικο (1900-1940)*, Αθήνα: Πλέθρον.

2. Ζαϊμάκης Γ., (2002), *Κοινοτική Εργασία και Τοπικές Κοινωνίες: Ενδυνάμωση, συλλογική δράση και πολυπολιτισμικότητα,* Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

3. Ζαϊμάκης Γ. (1997), *Ο κοινωνικός κόσμος των πορνείων του Λάκκου και η ποιητική της μαγκιάς. Αστικός χώρος και πολιτισμική διαφοροποίηση (Ηράκλειο 1900-1940)*, Αθήνα: Πάντειο Πανεπιστήμιο-Τμήμα Ψυχολογίας (Διδακτορική διατριβή).

Την Περίοδο 2004-2009

1. Ζαϊμάκης Γ., Καλλινικάκη Θ. (2004), *Τοπικός χώρος και πολυπολιτισμικότητα: Σάπες-Θράκη* (συν-συγγραφή με τη Θεανώ), Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Εργασίες σε Επιστημονικά Περιοδικά με Κριτές.

Πριν το 2004

1. Ζαϊμάκης Γ. (2001), «Κοινωνική ενσωμάτωση και πολιτισμική διαφοροποίηση. Μικρασιάτες πρόσφυγες και μουσικοί στο μεσοπολεμικό Ηράκλειο», *Δοκιμές* τχ. 9-10, σσ. 110-136.

2. Ζαϊμάκης Γ. (2001), «Βιώσιμη ανάπτυξη, οικολογική κρίση και κοινωνική εργασία», *Κοινωνική Εργασία* 60, σσ. 7-28

3. Ζαϊμάκης Γ. (1997-9), «Ψυχαγωγικές πρακτικές και αστικές αντιλήψεις: Τα καφωδεία στο Ηράκλειο στην περίοδο της Κρητικής αυτονομίας», *Modern Greek Studies*,(Australia and New Zealand) vol. 6-7, σσ. 133-161.

4. Ζαϊμάκης Γ. (1999), «Νεωτερική σκέψη και μετανεωτερικότητα: από τη μοντέρνα στη μεταμοντέρνα κοινωνική εργασία», *Κοινωνική Εργασία* τχ. 53, σσ. 241-258.

5. Ζαϊμάκης Γ. (1994-1995), «Η πορνεία στο Μεγάλο Κάστρο στα χρόνια της Κρητικής πολιτείας», *Παλίμψηστο*, τ. 14-15, σσ. 180-190.

Την Περίοδο 2004-2009

1. Ζαϊμάκης Γ. (2004-5), «Χασισοποσία και ντερβισιλίκι στο Ηράκλειο Κρήτης: Τελετουργία και συμβολισμός», *Εθνολογία* τχ. 11, σσ. 61-87.

2. Ζαϊμάκης Γ. (2005), «Το φαινόμενο της βίας στο Ελληνικό ποδόσφαιρο», *Κοινωνική Εργασία,* τχ. 80, 2005, σσ. 223-247.

3. Ζαϊμάκης Γ. (2005), «Μουσουλμάνες γυναίκες και πολιτισμική αλλαγή: ετερότητα, φύλο και θρησκεία σε ένα αγροτικό οικισμό της Ροδόπης», (συν-συγγραφή με την Κ. Καπράνη), στο, *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών,* τχ. 116, σσ. 79-110.

4. Ζαϊμάκης Γ. (2006), «Κοινωνικές ανισότητες και πολυπολιτισμικότητα στη Μουσουλμανική μειονότητα στη Δ. Θράκη», *Το Βήμα των Κοινωνικών Επιστημών,* τχ. 47 σσ.5-43.

5. Ζαϊμάκης Γ. (2008), «Κοσμιότης άνευ πολυτελείας: Η συμβολή του Δημήτριου Βικέλα στο Ολυμπιακό κίνημα και στην αναβίωση των Ολυμπιακών αγώνων», *Παλίμψηστο* τχ. 23, 55-76.

6. Zaımakis Y. (2009), "Bawdy Songs and Virtuous politics': Ambivalence and Controversy in the Discourse of the Greek Left on *rebetiko*", *History and Anthropology* vol. 20, no 1, pp. 15-36.

Εργασίες σε Επιστημονικά Περιοδικά χωρίς Κριτές.

Πριν το 2004

1. Ζαϊμάκης Γ. (1997), «Το ρεμπέτικο στον Λάκκο Ηρακλείου», *Παράδοση και Τέχνη*, Διεθνής Οργάνωση Λαϊκής Τέχνης, τχ. 33 , σσ. 7-10.

2. Ζαϊμάκης Γ. (1999), «Το ρεμπέτικο τραγούδι στο Ηράκλειο: Η περίπτωση του Λάκκου», *Όστρια,* Περιοδική έκδοση της Ένωσης Φιλολόγων Νομού Ηρακλείου, τχ. 8 , σσ. 12-14.

Εργασίες σε Πρακτικά Συνεδρίων με Κριτές.

Πριν το 2004

1. Ζαϊμάκης Γ. (1994), Το ρεμπέτικο στην Κρήτη. Η περίπτωση του Λάκκου», στο, Πρακτικά συνεδρίου: *Άξονες και προϋποθέσεις για μια διεπιστημονική έρευνα*, Αθήνα: Πνευματικό Ίδρυμα Σάμου Ν. Δημητρίου, σσ. 203-228.

2. Ζαϊμάκης Γ. (1997), «Η εποχή των βαρκάρηδων: Ταυτότητα εκσυγχρονισμός και πολιτισμικές σχέσεις στο λιμάνι Ηρακλείου», στο, Πρακτικά Συνεδρίου: *Δίκτυα επικοινωνίας και πολιτισμού στο Αιγαίο*, Αθήνα: Πνευματικό Ίδρυμα Σάμου Ν. Δημητρίου, σσ. 171-197.

Την Περίοδο 2004-2009

1. Ζαϊμάκης Γ. (2005), «Ο κοινωνικός κόσμος του ρεμπέτικου στον αστικό χώρο», Στο, Πρακτικά συνεδρίου στη μνήμη του Σ. Δαμιανάκου, *Αγροτική κοινωνία λαϊκός πολιτισμός,* Αθήνα: Γεωπονικό Πανεπιστήμιο, Πάντειο Πανεπιστήμιο και Γαλλική Σχολή Αθηνών (σε ηλεκτρονική μορφή (CD).

2. Ζαϊμάκης Γ. (2005), Όψεις κοινωνικού αποκλεισμού και δίκτυα παρεμβάσεων στο Ηράκλειο της Κρήτης, στο, Πρακτικά Συνεδρίου: *Σύγχρονες ανάγκες κοινωνικής φροντίδας: Δομές και προγράμματα στην τοπική κοινωνία*, Ηράκλειο: ΚΟΙΝΩ. ΠΟΛΙΤΙ. Α. ΚΡΗΤΗΣ, σσ. 68-89.

3. Ζαϊμάκης Γ. (2008), «Πολιτισμική ταυτότητα, μουσικές πρακτικές και βιογραφικά ρήγματα σε Μικρασιάτες πρόσφυγες στο Ηράκλειο», στο, Πρακτικά Συνεδρίου, *Βενιζελισμός και πρόσφυγες*, Χανιά-Ηράκλειο: Ίδρυμα Ερευνών Ε. Βενιζέλου, σσ. 157-175.

Εργασίες σε Πρακτικά Συνεδρίων χωρίς Κριτές.

Την Περίοδο 2004-2009

1. Ζαϊμάκης Γ. (2008) «Μια πόλη σε μετάβαση: κοινωνικοί μετασχηματισμοί και πολιτισμός της καθημερινότητας στο Ηράκλειο», στο Πρακτικά ημερίδας, *Το*

Ηράκλειο σήμερα: κοινωνικές συμπεριφορές και πολιτισμός της καθημερινότητας, Ηράκλειο: Ηράκλεια Πρωτοβουλία, σσ. 25-49.

Κεφάλαια σε Συλλογικούς Τόμους.

Πριν το 2004

1. Ζαϊμάκης Γ. (1996) «Καταγώγια ακμάζοντα: Μάγκες και ρεμπέτικα στα χαμαιτυπεία του Λάκκου», στο, Ν. Κοταρίδης (επιμ.), Σ. Δαμιανάκος (επίμετρο), *Ρεμπέτες και ρεμπέτικο τραγούδι*, Αθήνα: Πλέθρον, σσ. 173-195.

2. Ζαϊμάκης Γ. (2001) «Ideological and methodological approaches in rebetico studies: developing new directions for research», στο, Ed Emery (ed.), *Rebetiko Research Papers Vol. 1*, London: Institute of Rebetology.

3. Ζαϊμάκης Γ. (2001), «Η χρήση σύγχρονων μορφών τεχνολογιών ως παράγοντες ανάπτυξης και προώθησης του θεσμού της αναδοχής», στο, Θ. Καλλινικάκη (επιμ.), *Ανάδοχη Φροντίδα*, Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, σσ. 91-110.

4. Ζαϊμάκης Γ. (2001), Ψυχαγωγικές πρακτικές και αστικές αντιλήψεις: Τα καφωδεία στο Ηράκλειο στην περίοδο της Κρητικής αυτονομίας», στο, Θ. Δετοράκης, Α. Καλοκαιρινός (επιμ.), *Η τελευταία φάση του Κρητικού ζητήματος*, Ηράκλειο: Εταιρία Κρητικών Ιστορικών Μελετών, σσ. 167-183.

Την Περίοδο 2004-2009

1. Ζαϊμάκης Γ., (2005) «Κοινωνικός αποκλεισμός και δίκτυα προστασίας στη σύγχρονη πόλη», στο, Ζαϊμάκης Γ., Κανδυλάκη Α. (επιμ.) (2005), *Δίκτυα κοινωνικής προστασίας*: μορφές παρέμβασης σε ευπαθείς ομάδες και πολυπολιτισμικές κοινότητες, Αθήνα: Κριτική, σσ. 67-93.

2. Ζαϊμάκης Γ., (2005) «Πολυπολιτισμικότητα, Κοινοτική Φροντίδα και Ανάπτυξη στο Δήμο Σαπών», το, Ζαϊμάκης Γ., Κανδυλάκη Α. (επιμ.) (2005), *Δίκτυα κοινωνικής προστασίας*: μορφές παρέμβασης σε ευπαθείς ομάδες και πολυπολιτισμικές κοινότητες, Αθήνα: Κριτική, σσ. 205-225.

3. Ζαϊμάκης Γ., (2007), «Ο κοινωνικός κόσμος και η τοπικότητα του ρεμπέτικου στην πρώιμη φάση ανάπτυξης του», στο, Β. Νιτσιάκος, Δεμερτζόπουλος Χ. (επιμ), *Όψεις του λαϊκού πολιτισμού*, Αθήνα: Πλέθρον, σσ. 67-95.

4. Ζαϊμάκης Γ., (2007), «Βιογραφία, υποκουλτούρα και αντίσταση», στο, Σ. Παπαϊωάννου, *Ζητήματα θεωρίας και μεθόδου των κοινωνικών επιστημών*, Αθήνα: Κριτική, σσ. 176-193.

5. Ζαϊμάκης Γ., (2009), «Κοινωνικός χώρος και ετερο-τοπία: αντιθετικές τεχνοπολιτικές και αναστοχαστικότητα στον κυβερνοχώρο στην εποχή του διαδικτύου», στο, Σπυριδάκης Μ., *Μετασχηματισμοί του χώρου: κοινωνικές και πολιτισμικές προσεγγίσεις*, Αθήνα: Νήσος, σσ. 341-371.

Επιμέλεια Συλλογικών Τόμων.

Την Περίοδο 2004-2009

1. *Δίκτυα κοινωνικής προστασίας*: μορφές παρέμβασης σε ευπαθείς ομάδες και πολυπολιτισμικές κοινότητες, Αθήνα, Κριτική, 2005, (συν-επιμέλεια με Α. Κανδυλάκη).

Άλλες Εργασίες.

Πριν το 2004

1. «*Υλικοτεχνική υποδομή και μαθητικό δυναμικό σχολικών μονάδων νομού Ηρακλείου: Τάσεις και προοπτικές»,* (1998), Ηράκλειο: Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Ηρακλείου, Δ/νση προγραμματισμού και προγραμμάτων επενδύσεων.
2. «Η εγκληματικότητα στη Μεσσαρά: Προτάσεις για την αντιμετώπιση της», (1999) Ηράκλειο, Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Ηρακλείου.
3. *Βία στα Ελληνικά γήπεδα: για ένα κοινωνικό δίκτυο αντιμετώπισης του φαινόμενου*, (2002), Αθήνα, Μελέτη Υπουργείου Δημόσιας Τάξης (επιμ. Σοφία Βιδάλη).
4. *Εκτίμηση αναγκών και μέθοδοι ποιοτικής έρευνας*, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Ξάνθη, 2002. Σημειώσεις για το αντίστοιχο μάθημα που διδάχτηκε στο Τμήμα Κοινωνικής Διοίκησης του Πανεπιστημίου Θράκης.

Την Περίοδο 2004-2009

1. Ζαϊμάκης Γ., (2006), *Εκτίμηση αναγκών και δίκτυα κοινωνικής προστασίας, Ρέθυμνο,* Πανεπιστήμιο Κρήτης, Τμήμα Κοινωνιολογίας.
2. Ζαϊμάκης Γ., (2007), *Κοινωνικά και δημογραφικά χαρακτηριστικά Δήμου Τεμένους: αναπτυξιακές τάσεις και προοπτικές*, Ρέθυμνο, 1997
3. Ζαϊμάκης Γ., (2009), *Ελεύθερος χρόνος, αθλητισμός και υποκουλτούρα*, Ρέθυμνο, Πανεπιστήμιο Κρήτης, Τμήμα Κοινωνιολογίας..
4. Ζαϊμάκης Γ.,(2009), *Κοινωνιολογία της Μουσικής*, Πανεπιστήμιο Κρήτης, Τμήμα Κοινωνιολογίας.

Ανακοινώσεις σε Επιστημονικά Συνέδρια με Κριτές που εκδίδουν Πρακτικά.

Πριν το 2004
1. 2^{ο} Συμπόσιο για τον πολιτισμό του Αιγαίου στη Σάμο (7-9 Οκτωβρίου 1994) με θέμα: Άξονες και προϋποθέσεις για μια διεπιστημονική έρευνα, Οργάνωση: Πανεπιστήμιο Αιγαίου και Πνευματικό Ίδρυμα Σάμου Ν. Δημητρίου. Τίτλος εισήγησης: «Το ρεμπέτικο στη Κρήτη: Η περίπτωση του Λάκκου».
2. 3^{ο} Συμπόσιο για τον πολιτισμό του Αιγαίου στη Σάμο 6-8 Οκτωβρίου 1995 με θέμα: Δίκτυα επικοινωνίας και πολιτισμού στο Αιγαίο. Οργάνωση Πανεπιστήμιο Αιγαίου και Πνευματικό Ίδρυμα Σάμου Ν. Δημητρίου. Τίτλος εισήγησης: «Η εποχή των βαρκάρηδων: ταυτότητα, εκσυγχρονισμός και πολιτισμικές σχέσεις στο λιμάνι Ηρακλείου».
3. Διεθνές συνέδριο με θέμα: *Η τελευταία φάση του Κρητικού Ζητήματος* (Ηράκλειο, 21-23 Αυγούστου 1999 Ηράκλειο). Οργάνωση Εταιρεία Κρητικών Ιστορικών Μελετών. Τίτλος εισήγησης: «Τα καφωδεία στο Ηράκλειο στην περίοδο της Κρητικής αυτονομίας».
4. Διημερίδα με θέμα: «Αναδοχή: Μια εναλλακτική πρόταση φροντίδας ευπαθών κοινωνικών ομάδων», Θεσσαλονίκη 9-10 Δεκεμβρίου 1999. Οργάνωση Εθνικός Οργανισμός Κοινωνικής Φροντίδας & Σύνδεσμος Κοινωνικών Λειτουργών. Τίτλος εισήγησης: «Η χρήση σύγχρονων μορφών τεχνολογιών ως παράγοντες ανάπτυξης και προώθησης του θεσμού της αναδοχής».
5. International Conference: "Researching rebetica", Ύδρα, 18-21 Οκτωβρίου 2001. Εισηγητής με θέμα: "Methodological approaches of rebetica", Οργάνωση: Οργάνωση, Modern Greek Section of the University of Cambridge,Υπουργείο Πολιτισμού και Δήμος Ύδρας.

Την Περίοδο 2004-2009

1. "Ο Στάθης Δαμιανάκος και το ρεμπέτικο τραγούδι", Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Τμήμα Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας, 5 Μαΐου 2004. Εισηγητής σε συζήτηση στρογγυλού τραπεζιού με θέμα : Η συμβολή του Στάθη Δαμιανάκου στη μελέτη του ρεμπέτικου τραγουδιού".
2. 2η Πανελλήνια Διημερίδα "Σύγχρονες ανάγκες κοινωνικής φροντίδας: Δομές και προγράμματα στην τοπική κοινωνία", Διοργάνωση: ΠΕ.ΣΥ.Π. Κρήτης, ΚΟΙΝΩ.ΠΟΛΙΤ.Α Κρήτης, Περιφερειακό Τμήμα Κρήτης Συνδέσμου Κοινωνικών Λειτουργών Ελλάδος, Βενιζέλειο Πανάνειο Νοσοκομείο. Εισηγητής με θέμα : «Όψεις κοινωνικού αποκλεισμού και δίκτυα παρέμβασης στην πόλη του Ηρακλείου», Συντονιστής της επιστημονικής επιτροπής της διημερίδας, 2004.
3. Πανελλήνιο Μεταπτυχιακό Εντατικό Σεμινάριο-Συνέδριο για υποψήφιους διδάκτορες "Ζητήματα μεθοδολογίας της έρευνας στις κοινωνικές επιστήμες", Πανεπιστήμιο Κρήτης, Τμήμα Κοινωνιολογίας, 26-29 Νοεμβρίου 2004. Τίτλος εισήγησης: «Υποκουλτούρα, βιογραφία και αντίσταση: ρεμπέτικες παρακοινωνιακές ομάδες στην Κρήτη».
4. Επιστημονικό συμπόσιο: *Κρήτη, η ζωή εν άστει (1898-1940) Ψηφίδες πολιτισμικής ιστορίας*, Τίτλος εισήγησης, «Αστική κοινωνικότητα και οργανωμένος αθλητισμός στο Ηράκλειο (1899-1940)», 30 & 31 Μαρτίου 2007, Εταιρία Κρητικών Ιστορικών Μελετών, Ηράκλειο.
5. Επιστημονικό συμπόσιο: «Ο Νίκο Καζαντζάκης και ο Κρητικός Πολιτισμός», 28-30 Σεπτεμβρίου 2007, Διοργανωτές Διεθνής Εταιρία Φίλων Νίκου Καζαντζάκη, Δήμος Ηρακλείου, Δήμος Νίκου Καζαντζάκη, Διδασκαλείο Δ.Ε. Πανεπιστημίου Κρήτης, Μουσείο Νίκου Καζαντζάκη, Περιφέρεια Κρήτης, Νομαρχιακές αυατοδιοικήσεις Ηρακλείου, Ρεθύμνου, Χανίων και Λασηθίου, Εισηγητής με θέμα: «Καλντιριμιτζήδες και καλαμαράδες στο Μεγάλο Κάστρο: Ο πολιτισμικός δυισμός ως βίωμα και ανάπλαση στο έργο του Καζαντζάκη».
6. Συνέδριο: Η Ελληνική νεολαία στον 20^{ο} αιώνα: πολιτικές διαδρομές, κοινωνικές πρακτικές και πολιτισμικές εκφράσεις, 26-29 Μαρτίου 2008, Πάντειο Πανεπιστήμιο, Αρχείο Σύγχρονης Κοινωνικής Ιστορίας, Εισηγητής με θέμα: «Κρατικός παρεμβατισμός, τοπικός αθλητισμός και νεολαία: η περίπτωση της ΕΟΝ στο Ηράκλειο Κρήτης στη Μεταξική περίοδο».
7. Συνέδριο: «Ο Δημήτριος Βικέλας και η Βικελαία Δημοτική Βιβλιοθήκη Ηρακλείου (1908-2008)». Μέλος της επιστημονικής επιτροπής και εισηγητής με θέμα: «Ολυμπιακό κίνημα, κοσμοπολιτισμός και φιλοπατρία: Η συμβολή του Δημήτριου Βικέλα στην αναβίωση των σύγχρονων Ολυμπιακών αγώνων». Οργάνωση: Δήμος Ηρακλείου-Βικελαία Βιβλιοθήκη, 23 Οκτωβρίου 2008.
8. 1^{Η} συνάντηση- ημερίδα Ψυχικής Υγείας στο Ρέθυμνο με θέμα: «Κοινότητα και Ψυχική Υγεία». Οργάνωση Κέντρο Ψυχικής Υγείας, Ρέθυμνο, 20 και 21 Μαρτίου 2009. Εισηγητής με θέμα: «Κοινοτικά δίκτυα, ετεροτοπία και ψυχική υγεία».

Ανακοινώσεις σε Επιστημονικά Συνέδρια με Κριτές που δεν εκδίδουν Πρακτικά.

Πριν το 2004
1. Διεθνές συνέδριο με θέμα: Η συμβολή του μικρασιάτικου Ελληνισμού στη διαμόρφωση του νεώτερου Ελληνικού τραγουδιού (Νίκαια, 2-5 Ιουλίου 1998). Οργάνωση Τμήμα Μουσικών σπουδών Πανεπιστημίου Αθηνών & Δήμος Νικαίας. Εισηγητής με θέμα: «Κοινωνική ενσωμάτωση και πολιτισμική διαφοροποίηση. Μικρασιάτες πρόσφυγες και μουσικοί στο μεσοπολεμικό Ηράκλειο».
2. Πανελλήνιο Συνέδριο Κοινωνικών Λειτουργών με θέμα: «Ανάπτυξη Τοπικών Κοινωνιών Μέσω Προγραμμάτων Κοινωνικής Πολιτικής» Σαμοθράκη, 22-25 Ιουνίου

2000. Οργάνωση Σ.Κ.Λ.Ε. Νομαρχιακό Τμήμα Έβρου, Δήμος Σαμοθράκης. Τίτλος εισήγησης: «Κοινοτική εργασία και τοπικές κοινωνίες».
3. Πανελλήνιο Συνέδριο Κοινωνικής Πολιτικής: «Δίκτυο υπηρεσιών κοινωνικής φροντίδας: Ο ρόλος της εκτελεστικής εξουσίας, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και των μη κυβερνητικών οργανώσεων», Χερσόνησος Ηρακλείου, 20-23 Οκτωβρίου 2001. Οργάνωση Σύλλογος Κοινωνικών Λειτουργών Ελλάδος, Εταιρία Κοινωνικής Πολιτικής Αυτοδιοικήσεων Κρήτης, Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες. Τίτλος εισήγησης: «Δίκτυα κοινωνικής φροντίδας και παρέμβασης σε πολυπολιτισμικές κοινωνίες: Το παράδειγμα του Δήμου Σαπών».
4. Researching rebetica: present projects and future prospects, 16-19 Οκτωβρίου 2003, Ύδρα, Οργάνωση, Modern Greek Section of the University of Cambridge και Δήμος Ύδρας. Εισηγητής με θέμα "The world of the tekke in pre-war Heraklion: symbolisms and rituals".

Την Περίοδο 2004-2009
1. Συνέδριο Κοινωνικής πολιτικής: *Κοινωνική μεταβολή και κοινωνική πολιτική στην Ελλάδα του νέου αιώνα,* 18-19 Μαρτίου 2005, Πανεπιστημιούπολη Γάλλου, Ρέθυμνο, Διοργάνωση: Επιστημονική Εταιρεία Κοινωνικής Πολιτικής & Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης Πανεπιστημίου Κρήτης. Τίτλος εισήγησης: « Κοινωνικός αποκλεισμός και πολυπολιτισμικότητα».
2. Ημερίδα *Βενιζελισμός και πρόσφυγες,* Εθνικό Ίδρυμα ερευνών και μελετών Ελευθέριος Βενιζέλος, Δήμος Ηρακλείου, Βασιλική Αγίου Μάρκου, 5-11-2005, Ηράκλειο. Εισηγητής με θέμα: «Πολιτισμική ταυτότητα και μουσικές πρακτικές των Μικρασιατών προσφύγων στο Ηράκλειο».
3. Ημερίδα Κοινωνικής πολιτικής: «Κοινωνική πολιτική στην τοπική αυτοδιοίκηση», Σύνδεσμος κοινωνικών λειτουργών Ελλάδος, Νομαρχιακό Τμήμα Έβρου, ΚΕΔΚΕ Διευρυμένη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Ροδόπης-Έβρου, Νομαρχία Έβρου, 16 Ιουνίου 2006, Αλεξανδρούπολη, Τίτλος εισήγησης: «Κοινωνική αλλαγή και σχεδιασμός αναπτυξιακών προγραμμάτων στην τοπική κοινωνία».
4. 2ο Πανελλήνιο συνέδριο για τη Διοίκηση, τα Οικονομικά και τις Πολιτικές Υγείας: Τεκμηριωμένη φροντίδα Υγείας και Υγειονομική Μεταρρύθμιση, Αθήνα, Ξενοδοχείο Χίλτον 13-16 Νοεμβρίου 2006, Εθνική Σχολή Δημόσιας Υγείας, Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Εισηγητής στο στρογγυλό τραπέζι Ολοκληρωμένα Δίκτυα Κοινωνικής Φροντίδας & Αλληλεγγύης. Τίτλος εισήγησης: «Ολοκληρωμένα τοπικά δίκτυα κοινωνικής φροντίδας: προκλήσεις και προοπτικές.
5. Πανελλήνιο Μεταπτυχιακό Εντατικό συνέδριο σεμινάριο για υποψήφιους διδάκτορες: *Ζητήματα μεθοδολογίας της έρευνας στις κοινωνικές επιστήμες*, Εισήγηση σε ομάδα εργασίας με θέμα: «Πας μη Οφιτζής δεν είναι Κρητικός: Τοπική ταυτότητα και συμβολική κοινότητα στους οργανωμένους οπαδούς του ΟΦΗ», 1-4 Δεκεμβρίου 2006.
6. Πανελλήνιο Μεταπτυχιακό Εντατικό συνέδριο σεμινάριο για υποψήφιους διδάκτορες: *Ζητήματα μεθοδολογίας της έρευνας στις κοινωνικές επιστήμες*, Εισήγηση σε στρογγυλό τραπέζι με θέμα: «Παρεμβαίνοντας στον τοπικό χώρο: εκπαίδευση κουλτούρα και κοινωνική αλλαγή», Εργαστήριο κοινωνικής ανάλυσης και εφαρμοσμένης κοινωνικής έρευνας, Ρέθυμνο, 1-4 Δεκεμβρίου 2006.
7. International Conference, Urban identity, power and space: the case of trans-European corridors, International Union of Anthropological and Ethological Sciences, εισηγητής μαζί με τον Α. Θεοδώρου με θέμα: Historical sub-cultures and supra-local networks in Crete: The rebetes of Lakkos in Heraclion and the hippies in Matala", Τίρανα, 27-31 Αυγούστου 2007.

8. Διήμερο θεματικό εργαστήριο: «Μουσική και κοινωνία: Διεπιστημονικές προσεγγίσεις», ΠΜΣ Κοινωνιολογία, Συντονιστής Επιστημονικής και Οργανωτικής Επιτροπής, Εισηγητής με θέμα: «Μεθοδολογικές προσεγγίσεις του ρεμπέτικου: Από το τραγούδι στον κοινωνικό κόσμο των ρεμπετών», Πανεπιστημιούπολη Γάλλου, 11-12 Μαΐου, 2007.
9. 14ο Πανελλήνιο μεταπτυχιακό εντατικό συνέδριο-σεμινάριο «Ζητήματα μεθοδολογίας της έρευνας στις κοινωνικές επιστήμες», Ρέθυμνο, 23-26 Νοεμβρίου 2007. Συντονιστής και εισηγητής στο Πρόγραμμα εργασιών της ομάδας «Για μια κοινωνική οικονομία της αλληλεγγύης και της ενδυνάμωσης». Θέμα εισήγησης: «Κοινοτική ανάπτυξη, ενδυνάμωση και κοινοτικά δίκτυα».
10. 15ο Πανελλήνιο μεταπτυχιακό εντατικό συνέδριο-σεμινάριο «Ζητήματα μεθοδολογίας της έρευνας στις κοινωνικές επιστήμες», Ρέθυμνο, 3-6 Οκτωβρίου 2008. Συντονιστής και εισηγητής στο Πρόγραμμα εργασιών της ομάδας «Κοινωνία, μουσικά δίκτυα και πολιτισμικές ταυτότητες». Θέμα εισήγησης: «Μουσική βιογραφία, κοινωνικοί κόσμοι και πολιτισμική αλλαγή: ζητήματα μεθοδολογίας και έρευνας στη μελέτη της προφορικής παράδοσης του ρεμπέτικου τραγουδιού».
11. Εκπαιδευτική Ημερίδα: Μουσικοκινητική αγωγή και νέες τεχνολογίες στη φυσική αγωγή, Αίθουσα Συνεδριάσεων Δημοτικού Αθλητικού Κέντρου Ηρακλείου, Οργάνωση: Ένωση Πτυχιούχων Φυσικής Αγωγής, 29 Νοεμβρίου 2008, εισηγητής με θέμα: «Ο Δημήτρης Βικέλας και οι Ολυμπιακοί αγώνες του 1896».
12. «Η σημασία των προσωπικών αρχείων στη μελέτη του παρελθόντος», Εισήγηση σε τιμητική ημερίδα προς τιμή του παλαίμαχου αγωνιστή του κομμουνιστικού κινήματος Νίκου Βασιλάκη, Διοργάνωση, Βικελαία Βιβλιοθήκη Ηρακλείου, 17-6-2009.

ii. Αναγνώριση του Ερευνητικού Έργου.

Ετεροαναφορές.

Πριν το 2004

Λίστα Πηγών
1. Κάβουρας Π., (1999), «Η βιογραφία ενός λαϊκού οργανοπαίχτη: Εθνογραφική έρευνα, ερμηνεία και μυθοπλασία», στο, Σ. Χτούρης (επιμ.), *Μουσικές της Θράκης: Μια διεπιστημονική προσέγγιση*, Αθήνα, Σύλλογος οι Φίλοι της Μουσικής, σσ. 347, 441. 2. S. Damianakos, (1999), La Grece dissidente moderne : cultures rebelles, L' Harmattan, αναφορά (déviation et création culturelle à Lakkos d' Hérakleion. 3. Υφαντής Δ., (2000), «Η ηρωίνη, η κοκαΐνη και η μορφίνη στο ρεμπέτικο τραγούδι», *Τετράδια Ψυχιατρικής* 69, σ. 101. 4. Αστρινάκης Α., (2001) «Σύγχρονη ουσιώδης ελληνική έρευνα στην Κοινωνιολογία της Παρέκκλισης: Διερεύνηση ορισμένων σημείων θεωρητικής συσσώρευσης», στο, Τιμητικός Τόμος για την καθηγήτρια Α. Μαραγκοπούλου, Κ. Δεσποτόπουλος, Ι. Φαρσεδάκης, M. Delmaw-Marty, L. Sherman (επιμ.), *Το εγκληματικό φαινόμενο. Τα δικαιώματα του ανθρώπου: διαστάσεις και προοπτικές*, Αθήνα, Ελληνικά Γράμματα 2001, σχολιασμός και κριτική της εργασίας «Καταγώγια Ακμάζοντα» στα πλαίσια των σύγχρονων ερευνών στην Κοινωνιολογία της Παρέκκλισης. 5. Πετρόπουλος Η., (2002), «Το μπουλουγούρι και ο τραχανάς», στο, *Μανδραγόρας*, τ. 27 : σ. 67

6. Πετρόπουλος Η. (2001), *Μαχαιροβγάλτες και Καπανταήδες*, Αθήνα, Νεφέλη, ιδιαίτερη ενότητα αφιερωμένη στο βιβλίο Καταγώγια Ακμάζοντα.
7. Δετοράκης Θ.,(2000), «Εικόνες καθημερινής ζωής στο Ηράκλειο του 19ου αιώνα», στο, *Ο μίτος της Αριάδνης Ξετυλίγοντας την ιστορία της πόλης του Ηρακλείου*, Ηράκλεια Πρωτοβουλία, Ηράκλειο, 2000, αναφορά σελ. 212.
8. Κανδυλάκη Α., (2001), *Η συμβουλευτική στην κοινωνική εργασία*, Αθήνα, Σμυρνιωτάκη, σσ. 27, 29, 30.
9. Βλησίδης Κ., (2001), Πρόλογος, στο, Σ. Gautelett *Ρεμπέτικο Τραγούδι: συμβολή στην επιστημονική του προσέγγιση,* Αθήνα, Εκδόσεις του Εικοστού Πρώτου, σ. 13.
10. Gautelett Σ., (2001), *Ρεμπέτικο Τραγούδι: συμβολή στην επιστημονική του προσέγγιση*, Αθήνα, Εκδόσεις του Εικοστού Πρώτου, 2001, αναφορά σελ. 165.
11. Δαμιανάκος Σ., στο, Ν. Κοταρίδης (επιμ.), (2001) *Ρεμπέτες και Ρεμπέτικο Τραγούδ*ι, Αθήνα, Πλέθρον, σσ. 323, 325, 326.
12. Δαμιανάκος Σ., (2001), *Κοινωνιολογία του ρεμπέτικου*, Αθήνα: Πλέθρον, 2001, αναφορά σελ. 283.
13. Παπαχριστόπουλος Ν., (2004), Ρεμπέτικα τραγούδια: η τέχνη των σημείων, Αθήνα, Βιβλιόραμα, σ. 63.

Την Περίοδο 2004-2009

Λίστα Πηγών

1. Tibl B., (2004) *From Islamic Jihadism to democratic reace? Islam at the crossroads in post Bipolar international politics*, Ankara Paper vol. 14(1): p. 4,
2. Βλησίδης Κ., (2004), *Όψεις του ρεμπέτικου*, Αθήνα, Εκδόσεις του 21^{ου} αιώνα, αναφορά σ. 12.
3. Παπαχριστόπουλος Ν., (2004), *Ρεμπέτικα τραγούδια: η τέχνη των σημείων*, Αθήνα, Βιβλιόραμα, σ. 63.
4. Δαμιανάκος Σ, (2005), *Ήθος και πολιτισμός των επικίνδυνων τάξεων*, Αθήνα, Πλέθρον, σ. 133.
5. Petmesidou M., Polizoidis P., (2005), «European Indicators of Social Quality, "Social Quality", European Network Indicators on Social Quality, Greek National Report, Democritus University, p. 78.
6. Kandylaki A., (2005), "Social work practice in multicultural settings: a plot study in Thrace Greece", South European Society and Politics, vol. 10, no 3, p. 438.
7. Petronoti M.,. Papagaroufali E, (2006) "Marrying a 'foe': Joint scripts and rewritten histories of Creek-Turkish couples", 206, *Identities: Global Studies in Culture and Power,* 13 (557-584), σ. 560.
8. Karagounis V., (2006) *Community work and local development: the case of the municipality of Aigeiros Thrace*, University of Thrace, p. 3.
9. Τσιώλης Γ., (2006) *Ιστορίες ζωής και βιογραφικές αφηγήσεις*, Αθήνα, Κριτική, σ. 129 & 192.
10. E.Bekir, (2006)"Ynali Őğretim Gőver lisinim Bati Trakya analyzi", 15 Temnuz, http/hatice.bicam.sitmynet.
11. Petmesidou M., Mosialos H., (2006), *Social policy developments in Greece*, London, Ashgate Publishing, p. 346.
12. Σαβάκης Μ. (2007), «Ασθένεια, εγκλεισμός, θρησκευτικότητα και εγχειρήματα υπέρβασης, στο, Σ. Παπαϊωάνου (επιμ.), *Ζητήματα θεωρίας και μεθόδων των κοινωνικών επιστημών*, Αθήνα, Κριτική, σ. 556.

13. Abdülkadir Ç., (2007) (Prof. Dr. A.U Tip Dak Psikiyatri Anabilim Dal Baskani), "Azinlik prsikolojisi ve Uunanistan' da Yaşayan Türk Azinlik, *Arrasya Dosyas 13 (2),* 253-269, p. 261
14. Puchnner W., (2007), "Resprechungen", *Jahrbush för Volkslied Forchung*, 42, 204-5, p. 205
15. Koukouli S., Papadaki E., Philalithis T., (2007), "Factors affecting the development of social work and its professionalization process: the case of Greece", *International Journal of Social Welfare* vol. 16, p. 5 & 8.
16. Σαβάκης Μ., (2008) *Οι λεπροί της Σπιναλόγκας: Ιατρική, εγκλεισμός, βιωμένες εμπειρίες*, Αθήνα: Πλέθρον, 2008, σ. 24,26,31, 54, 65.
17. On. K. Turhan (2008), "Batŷ Trakya Türklüőüne Sivil Toplun Ўhaneti-2" *Milli Gŭç*, 1-4, Olubturan, http: milliguc.net, p. 3.
18. Giossos Y., (2008), "Scoring for the homeland: The soccer team of the refugees of Volos", *Studies in Physical Culture and Tourism* 15 (1), p. 63.
19. S. Papaioanou, N. Serdedakis, G. Tsiolis, (2008), "Pontian new comers in Greece", in, U. Apitzsch I. Kontos, (eds.), *Self employment activities on women and minorities*, Berlage, Disboden, p. 176.
20. Κανδυλάκη Α., (2009) *Κοινωνική εργασία σε πολυπολιτιμικό περιβάλλον*, Αθήνα, Τόπος, σ. 151.
21. Καραγκούνης Β., (2009), Κοινοτική εργασία και τοπική ανάπτυξη, Αθήνα, Τόπος, σ. 180, 211,212.
22. Karagounis V., (2009), *Introducing a community work perspective in local-policy making a pilot community intervention in the municipality of Aigeiros, Thrace*, *Greece,* in, *Community Development Journal*, p.15).
23. Σκουλαρίκη Α., (2009), Δηλώσεις εθνικών φρονημάτων, στο, Παύλου Μ, Σκουλαρίκη Α (επιμ.), *Μετανάστες και Μειονότητες*, Αθήνα, Βιβλιόραμα, σ. 81.

Ερευνητικές Συνεργασίες.

Πριν το 2004

Διάστημα ετών	**Περιγραφή (τίτλος, ίδρυμα με το οποίο συνήψατε ερευνητική συνεργασία)**
Σεπτέμβριος 1999-Απρίλιος 2003.	Υπεύθυνος και συντονιστής (σε συνεργασία με την καθηγήτρια κ. Καλλινικάκη) ερευνητικού προγράμματος κοινωνικής μελέτης και εκτίμησης αναγκών στο Δήμο Σαπών. Η υλοποίηση του προγράμματος ξεκίνησε στο πλαίσιο προγραμματικής σύμβασης με το Δήμο Σαπών, την Αναπτυξιακή Εταιρία Σαπών, το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας και το Τμήμα Κοινωνικής Διοίκησης του Δημοκρίτειου Πανεπιστήμιου Κρήτης.
Ιούλιος 2002-Σεπτέμβριος 2002	Συντονιστής ομάδας σε ερευνητικό πρόγραμμα με αντικείμενο: «Εγκληματικότητα-παραβατική συμπεριφορά, θυματοποίηση των νέων». Υπεύθυνος σύνταξης μελέτης με θέμα τη βία στους αθλητικούς χώρους. Φορέας υλοποίησης: Υπουργείο Δημόσιας Τάξης, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, επιστημονική υπεύθυνος Σοφία Βιδάλη.

Την Περίοδο 2004-2009

Διάστημα ετών	**Περιγραφή (τίτλος, ίδρυμα με το οποίο συνήψατε ερευνητική συνεργασία)**

Ιούνιος 2004 - Σεπτέμβριος 2006	Βασικός ερευνητής στο ερευνητικό πρόγραμμα «Φίλαθλοι και βίαια επεισόδια στην Ελλάδα 1974-2003» Τμήμα κοινωνιολογίας Πάντειου Πανεπιστημίου, επιστημονικός υπεύθυνος Νίκος Κοταρίδης. Βασικός ερευνητής με αντικείμενο την συγκέντρωση αρχειακού υλικού, συνεντεύξεων και τη σημειολογική ανάλυση γκράφιτι και τραγουδιών των φανατικών οπαδών του ΟΦΗ στο Ηράκλειο.
Μάρτιος 2005- έως και σήμερα	Ερευνητής και συντονιστής στο Πρόγραμμα «Εναλλακτικές μορφές ανάπτυξης σε πέντε Δήμους της Κρήτης». Φορείς υλοποίησης, Τμήμα Κοινωνιολογίας Πανεπιστημίου Κρήτης, Δήμοι Ανωγείων, Επισκοπής, Παλιανής, Ρούβα και Τεμένους. Επιστημονικός υπεύθυνος Παπαϊωάνου Σκεύος.
Δεκέμβριος 2008- Δεκέμβριος 2010.	Επιστημονικός υπεύθυνος του ερευνητικού προγράμματος του Τμήματος Κοινωνιολογίας με τίτλο: Κοινότητες φανατικών οπαδών στην Ελλάδα: Κοινωνική συγκρότηση, ταυτότητες, αξίες και κοινωνικές διαμάχες. Φορέας χρηματοδότησης ΕΛΚΕ Πανεπιστημίου Κρήτης

Βιβλιοκρισίες

Πριν το 2004

Λίστα Πηγών
Η. Πετρόπουλος, (2001) *Μαχαιροβγάλτες και Καπανταήδες*, Αθήνα, Νεφέλη, βιβλιοκριτική, στο «Καταγώγια Ακμάζοντα. Χατζάκη Φ., βιβλιοκριτική, στο «Καταγώγια Ακμάζοντα», στο, *Κοινωνική Εργασία* 59, (2000), 220-1. Σταυριανάκη Μ., βιβλιοκριτική στο Κοινοτική Εργασία και Τοπικές Κοινωνίες, στο, *Κοινωνική Εργασία* 68, (2003), σ. 130. Θεοδοσοπούλου Μ., Βιβλιοκριτική στο Καταγώγια Ακμάζοντα, στο, *Βήμα της Κυριακής*, 20-2-2000, (Βιβλία : Επισημάνσεις).

Συμμετοχές σε Επιτροπές Επιστημονικών Συνεδρίων.

Πριν το 2004

Έτος	**Τίτλος Συμμετοχής**	**Στοιχεία Συνεδρίου και Οργανωτικού Φορέα**
20-23 Οκτωβρίου 2001.	Μέλος και συντονιστής της επιστημονικής επιτροπής του συνεδρίου	Πανελλήνιο Συνέδριο Κοινωνικής Πολιτικής: «Δίκτυο υπηρεσιών κοινωνικής φροντίδας: Ο ρόλος της εκτελεστικής εξουσίας, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και των μη κυβερνητικών οργανώσεων», Χερσόνησος Ηρακλείου, Οργάνωση Σύλλογος Κοινωνικών Λειτουργών Ελλάδος, Εταιρία Κοινωνικής Πολιτικής Αυτοδιοικήσεων Κρήτης, Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες.

2004	Συντονιστής της επιστημονικής επιτροπής της διημερίδας και εισηγητής.	2η Πανελλήνια Διημερίδα "Σύγχρονες ανάγκες κοινωνικής φροντίδας: Δομές και προγράμματα στην τοπική κοινωνία", Διοργάνωση: ΠΕ.ΣΥ.Π. Κρήτης, ΚΟΙΝΩ.ΠΟΛΙΤ.Α Κρήτης, Περιφερειακό Τμήμα Κρήτης Συνδέσμου Κοινωνικών Λειτουργών Ελλάδος, Βενιζέλειο Πανάνειο Νοσοκομείο.

Την Περίοδο 2004-2009

Έτος	**Τίτλος Συμμετοχής**	**Στοιχεία Συνεδρίου και Οργανωτικού Φορέα**
2004	Μέλος της επιστημονικής επιτροπής του συνεδρίου	11^{ο} Πανελλήνιο Μεταπτυχιακό Εντατικό Σεμινάριο-Συνέδριο για υποψήφιους διδάκτορες "Ζητήματα μεθοδολογίας της έρευνας στις κοινωνικές επιστήμες", Πανεπιστήμιο Κρήτης, Τμήμα Κοινωνιολογίας.
2006	Μέλος της επιστημονικής επιτροπής του συνεδρίου	13^{ο} Πανελλήνιο Μεταπτυχιακό Εντατικό συνέδριο σεμινάριο για υποψήφιους διδάκτορες: Ζητήματα μεθοδολογίας της έρευνας στις κοινωνικές επιστήμες.
2007	Συντονιστής Επιστημονικής και Οργανωτικής Επιτροπής	Διήμερο θεματικό εργαστήριο-συνέδριο: «Μουσική και κοινωνία: Διεπιστημονικές προσεγγίσεις», ΠΜΣ Κοινωνιολογία, Τμήμα Κοινωνιολογίας Πανεπιστημίου Κρήτης.
2007	Μέλος της επιστημονικής επιτροπής. Συντονιστής και εισηγητής στο Πρόγραμμα εργασιών της ομάδας «Για μια κοινωνική οικονομία της αλληλεγγύης και της ενδυνάμωσης».	14ο Πανελλήνιο μεταπτυχιακό εντατικό συνέδριο-σεμινάριο «Ζητήματα μεθοδολογίας της έρευνας στις κοινωνικές επιστήμες». Τμήμα Κοινωνιολογίας Πανεπιστημίου Κρήτης. Εργαστήρι Κοινωνικής μορφολογίας και αλλαγής
2008	Μέλος της επιστημονικής επιτροπής. Συντονιστής και εισηγητής στο Πρόγραμμα εργασιών της ομάδας εργασίας «Κοινωνία, μουσικά δίκτυα και πολιτισμικές ταυτότητες».	15ο Πανελλήνιο μεταπτυχιακό εντατικό συνέδριο-σεμινάριο «Ζητήματα μεθοδολογίας της έρευνας στις κοινωνικές επιστήμες».
2009	Μέλος της επιστημονικής επιτροπής και εισηγητής	«Ο Δημήτριος Βικέλας και η Βικελαία Δημοτική Βιβλιοθήκη Ηρακλείου (1908-2008)». Οργάνωση: Δήμος Ηρακλείου-Βικελαία Βιβλιοθήκη.

Συμμετοχές σε Συντακτικές Επιτροπές Επιστημονικών Περιοδικών.

Πριν το 2004

Τίτλος Επιστημονικού Περιοδικού	Αρμοδιότητα	
1. *Παλίμψηστο*		Editor
		Assoc. Editor
		Ed. Board
	+	Reviewer

Την Περίοδο 2004-2009

Τίτλος Επιστημονικού Περιοδικού	Αρμοδιότητα	
1. *Κοινωνική Εργασία*		Editor
		Assoc. Editor
		Ed. Board
	+	Reviewer
2. *Δοκιμές*		Editor
		Assoc. Editor
		Ed. Board
	+	Reviewer
3. *Το Βήμα των Κοινωνικών Επιστημών*		Editor
		Assoc. Editor
		Ed. Board
	+	Reviewer

Προσκλήσεις για Διαλέξεις σε Συνέδρια.

Πριν το 2004

Έτος	Τίτλος Διάλεξης / Κεντρικής Εισήγησης	Στοιχεία Συνεδρίου και Οργανωτικού Φορέα
1994	«Το ρεμπέτικο στη Κρήτη: Η περίπτωση του Λάκκου».	2ο Συμπόσιο για τον πολιτισμό του Αιγαίου στη Σάμο (7-9 Οκτωβρίου 1994) με θέμα: Άξονες και προϋποθέσεις για μια διεπιστημονική έρευνα. Οργάνωση: Πανεπιστήμιο Αιγαίου και Πνευματικό Ίδρυμα Σάμου Ν. Δημητρίου.
1995	«Η εποχή των βαρκάρηδων: ταυτότητα, εκσυγχρονισμός και πολιτισμικές σχέσεις στο λιμάνι Ηρακλείου».	3ο Συμπόσιο για τον πολιτισμό του Αιγαίου στη Σάμο: «Δίκτυα επικοινωνίας και πολιτισμού στο Αιγαίο». Οργάνωση Πανεπιστήμιο Αιγαίου και Πνευματικό Ίδρυμα Σάμου Ν. Δημητρίου.
1998	«Κοινωνική ενσωμάτωση και πολιτισμική διαφοροποίηση. Μικρασιάτες πρόσφυγες και μουσικοί στο μεσοπολεμικό	Διεθνές συνέδριο με θέμα: Η συμβολή του μικρασιάτικου Ελληνισμού στη διαμόρφωση του νεώτερου Ελληνικού τραγουδιού. Οργάνωση Τμήμα

	Ηράκλειο».	Μουσικών σπουδών Πανεπιστημίου Αθηνών & Δήμος Νικαίας.
1999	«Τα καφωδεία στο Ηράκλειο στην περίοδο της Κρητικής αυτονομίας».	Διεθνές συνέδριο με θέμα: *Η τελευταία φάση του Κρητικού Ζητήματος*. Οργάνωση Εταιρεία Κρητικών Ιστορικών Μελετών.
1999	«Η χρήση σύγχρονων μορφών τεχνολογιών ως παράγοντες ανάπτυξης και προώθησης του θεσμού της αναδοχής».	«Αναδοχή: Μια εναλλακτική πρόταση φροντίδας ευπαθών κοινωνικών ομάδων», Θεσσαλονίκη. Οργάνωση Εθνικός Οργανισμός Κοινωνικής Φροντίδας & Σύνδεσμος Κοινωνικών Λειτουργών Θεσσαλονίκης.
2001	"Methodological approaches of rebetica"	International Conference: "Researching rebetica". Οργάνωση: Greek Section of the University of Cambridge,Υπουργείο Πολιτισμού και Δήμος Ύδρας.
2001	«Δίκτυα κοινωνικής φροντίδας και παρέμβασης σε πολυπολιτισμικές κοινωνίες: Το παράδειγμα του Δήμου Σαπών».	Πανελλήνιο Συνέδριο Κοινωνικής Πολιτικής: «Δίκτυο υπηρεσιών κοινωνικής φροντίδας: Ο ρόλος της εκτελεστικής εξουσίας, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και των μη κυβερνητικών οργανώσεων», Οργάνωση: Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Anaphr;iew, Σύλλογος Κοινωνικών Λειτουργών Ελλάδος, Εταιρία Κοινωνικής Πολιτικής Αυτοδιοικήσεων Κρήτης.
2003	"The world of the tekke in pre-war Heraklion: symbolisms and rituals".	Researching rebetica: present projects and future prospects, Οργάνωση, Modern Greek Section of the University of Cambridge και Δήμος Ύδρας. "

Την Περίοδο 2004-2009

Έτος	**Τίτλος Διάλεξης / Κεντρικής Εισήγησης**	**Στοιχεία Συνεδρίου και Οργανωτικού Φορέα**
2004	Ο Στάθης Δαμιανάκος και η μελέτη του ρεμπέτικου τραγουδιού Στρογγυλό τραπέζι: Νίκος Κοταρίδης, Γιάννης Ζαϊμάκης, Δάφνη Τραγάκη Συζήτηση	Ο Στάθης Δαμιανάκος και το ρεμπέτικο τραγούδι Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας - Τμήμα Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας
2004	"Όψεις κοινωνικού αποκλεισμού και δίκτυα παρέμβασης στην πόλη του Ηρακλείου"	2η Πανελλήνια Διημερίδα "Σύγχρονες ανάγκες κοινωνικής φροντίδας: Δομές και προγράμματα στην τοπική κοινωνία", Διοργάνωση: ΠΕ.ΣΥ.Π. Κρήτης,

		ΚΟΙΝΩ.ΠΟΛΙΤ.Α Κρήτης, Περιφερειακό Τμήμα Κρήτης Συνδέσμου Κοινωνικών Λειτουργών Ελλάδος, Βενιζέλειο Πανάνειο Νοσοκομείο.
2005	«Κοινωνικός αποκλεισμός και πολυπολιτισμικότητα».	Συνέδριο Κοινωνικής πολιτικής: *Κοινωνική μεταβολή και κοινωνική πολιτική στην Ελλάδα του νέου αιώνα,* Π Διοργάνωση: Επιστημονική Εταιρεία Κοινωνικής Πολιτικής & Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης Πανεπιστημίου Κρήτης.
2005	«Πολιτισμική ταυτότητα και μουσικές πρακτικές των Μικρασιατών προσφύγων στο Ηράκλειο».	*Βενιζελισμός και πρόσφυγες,* Εθνικό Ίδρυμα ερευνών και μελετών Ελευθέριος Βενιζέλος, Δήμος Ηρακλείου
2006	«Κοινωνική αλλαγή και σχεδιασμός αναπτυξιακών προγραμμάτων στην τοπική κοινωνία»	Συνέδριο: «Κοινωνική πολιτική στην τοπική αυτοδιοίκηση», Σύνδεσμος κοινωνικών λειτουργών Ελλάδος, Νομαρχιακό Τμήμα Έβρου, ΚΕΔΚΕ Διευρυμένη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Ροδόπης-Έβρου, Νομαρχία Έβρου, Αλεξανδρούπολη.
2006	«Ολοκληρωμένα τοπικά δίκτυα κοινωνικής φροντίδας: προκλήσεις και προοπτικές».	2ο Πανελλήνιο συνέδριο για τη Διοίκηση, τα Οικονομικά και τις Πολιτικές Υγείας: Τεκμηριωμένη φροντίδα Υγείας και Υγειονομική Μεταρρύθμιση, Αθήνα, Εθνική Σχολή Δημόσιας Υγείας, Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.
2007	«Αστική κοινωνικότητα και οργανωμένος αθλητισμός στο Ηράκλειο (1899-1940)».	Επιστημονικό συμπόσιο: *Κρήτη, η ζωή εν άστει (1898-1940) Ψηφίδες πολιτισμικής ιστορίας*, Εταιρία Κρητικών Ιστορικών Μελετών.
2007	Crete: The rebetes of Lakkos in Heraclion and the hippies in Matala”	International Conference, Urban identity, power and space: the case of trans-European corridors, International Union of Anthropological and Ethological Sciences, Historical sub-cultures and supra-local networks, Τίρανα.
2007	«Καλντιριμιτζήδες και καλαμαράδες στο Μεγάλο Κάστρο: Ο πολιτισμικός δυισμός ως βίωμα και ανάπλαση στο έργο του Καζαντζάκη».	Επιστημονικό συμπόσιο: «Ο Νίκο Καζαντζάκης και ο Κρητικός Πολιτισμός», Διοργανωτές Διεθνής Εταιρία Φίλων Νίκου Καζαντζάκη, Δήμος Ηρακλείου, Δήμος Νίκου Καζαντζάκη, Διδασκαλείο Δ.Ε. Πανεπιστημίου Κρήτης, Μουσείο Νίκου Καζαντζάκη, Περιφέρεια Κρήτης, Νομαρχιακές

		αυατοδιοικήσεις Ηρακλείου, Ρεθύμνου, Χανίων και Λασηθίου,
2008	Βασικός ομιλητής με θέμα: «Μια πόλη σε μετάβαση: κοινωνικοί μετασχηματισμοί και πολιτισμός της καθημερινότητας»	Ημερίδα με θέμα «Το Ηράκλειο σήμερα: κοινωνικές συμπεριφορές και πολιτισμός της καθημερινότητας», Διοργάνωση Ηράκλεια Πρωτοβουλία.
2008	«Κρατικός παρεμβατισμός, τοπικός αθλητισμός και νεολαία: η περίπτωση της ΕΟΝ στο Ηράκλειο Κρήτης στη Μεταξική περίοδο».	Συνέδριο: Η Ελληνική νεολαία στον 20^{ο} αιώνα: πολιτικές διαδρομές, κοινωνικές πρακτικές και πολιτισμικές εκφράσεις Πάντειο Πανεπιστήμιο, Αρχείο Σύγχρονης Κοινωνικής Ιστορίας.
2008	«Ο Δημήτρης Βικέλας και οι Ολυμπιακοί αγώνες του 1896».	Εκπαιδευτική Ημερίδα: Μουσικοκινητική αγωγή και νέες τεχνολογίες στη φυσική αγωγή, Οργάνωση: Ένωση Πτυχιούχων Φυσικής Αγωγής.
2009	Κεντρικός ομιλητής: «Η σημασία των προσωπικών αρχείων στη μελέτη του παρελθόντος»	Ημερίδα προς τιμή του παλαίμαχου αγωνιστή του κομμουνιστικού κινήματος Νίκου Βασιλάκη, Διοργάνωση, Βικελαία Βιβλιοθήκη

Επιστημονική ανάμειξη σε εταιρείες, φορείς, οργανώσεις.

Πριν το 2004

Έτος Εκλογής	**Θέση**	**Οργάνωση**
1999	Μέλος της συντονιστικής επιτροπής	Ερευνητική ομάδα του Ινστιτούτου Ρεμπετολογίας του Πανεπιστημίου του Cambridge. Τμήμα Ρεμπετολογίας
2001	Ιδρυτικό μέλος	Ελληνική Εταιρία Κοινωνικής Πολιτικής
2001	Ιδρυτικός Μέλος	Εταιρεία Μελέτης Κρητικής Λογοτεχνίας

Την Περίοδο 2004-2009

Έτος Εκλογής	**Θέση**	**Οργάνωση**
2006	Μέλος της επταμελούς Επιτροπής Εποπτείας	Δημοτική Βικελαία Βιβλιοθήκη Ηρακλείου

Σχέσεις με την κοινότητα και κοινωνικούς φορείς.

Την Περίοδο 2004-2009

Έτη	**Ρόλος**	**Επιτροπή**

2009	Συντονιστής	Επιτροπή υποβολής πρότασης στο επιχειρησιακό σχέδιο δράσης (URBACT II ROMA-NET) που συντονίζεται από το Δήμο Ηρακλείου και την Αναπτυξιακή Εταιρία Ηρακλείου με τη συνεργασία τοπικών φορέων (Πανεπιστήμιο, ΤΕΙ, πρωτοβουλίες πολιτών) με στόχο την κοινωνική ένταξη των πληθυσμών Ρομά στον κοινωνικό ιστό.
2008-2010	Συντονιστής και επιστημονικός υπεύθυνος.	Επιτροπή διάσωσης και ταξινόμησης του αρχειακού υλικού του σωματείου Εργοτέλης

Προσκλήσεις για διαλέξεις στο κοινό.

Πριν το 2004

Μήνας & Έτος	**Τίτλος Ομιλίας ή Σεμιναρίου**	**Φορέας υπό την Αιγίδα του Οποίου Οργανώθηκε η Ομιλία ή Σεμινάριο**
3 Ιουλίου 1997	*Κοινωνική μνήμη και λαϊκός πολιτισμός. Εναλλακτικές μορφές δράσης στο χώρο της τρίτης ηλικίας.*	Δίκτυο Κ.Α.Π.Η. Κρήτης-Δήμος Ανωγείων
6 Σεπτεμβρίου 1999.	«Η κοινωνική εργασία στο κατώφλι του 21ου αιώνα. Τάσεις και προοπτικές».	Περιφερειακό Τμήμα Δυτικής Μακεδονίας.

Την Περίοδο 2004-2009

Μήνας & Έτος	**Τίτλος Ομιλίας ή Σεμιναρίου**	**Φορέας υπό την Αιγίδα του Οποίου Οργανώθηκε η Ομιλία ή Σεμινάριο**
2006	«Όψεις καθημερινότητας από το κοσμοπολίτικο Ηράκλειο»	Συλλόγου Αρχιτεκτόνων Νομού Ηρακλείου, Βασιλική Αγίου Μάρκου με θέμα Αρχιτεκτονική και Τόπος.
29&30-9-2007	«Κοινωνικές παραστάσεις και στερεότυπα για την ελληνική διαιτησία».	Σύνδεσμος διαιτητών πετοσφαίρισης Κρήτης, Δήμος Ηρακλείου
25-5-2007	«Το κοινωνικό και πολιτισμικό προφίλ του Δήμου Τεμένους: αναπτυξιακές τάσεις και προοπτικές».	Δήμος Τεμένους.
5-12-2007	«Η πρακτική άσκησης στην εκπαίδευση των Κοινωνιολόγων: τάσεις και προοπτικές»,	Τμήμα Κοινωνιολογίας & Γραφείο Σταδιοδρομίας Πανεπιστημίου Κρήτης.
20-2-2008.	«Μια πόλη σε μετάβαση: κοινωνικοί	Ηράκλεια Πρωτοβουλία,

	μετασχηματισμοί και πολιτισμός της καθημερινότητας».	Δήμος Ηρακλείου
29-11- 2008	«Ο Δημήτρης Βικέλας και οι Ολυμπιακοί αγώνες του 1896».	Ένωση Πτυχιούχων Φυσικής Αγωγής,
20 &21-3-2009	«Κοινοτικά δίκτυα, ετεροτοπία και ψυχική υγεία».	Κέντρο Ψυχικής Υγείας, Ρεθύμνου
17-6-2009.	«Η σημασία των προσωπικών αρχείων στη μελέτη του παρελθόντος».	Διοργάνωση, Βικελαία Βιβλιοθήκη Ηρακλείου

Ζαμπαρλούκου Στέλλα, Επίκουρος Καθηγήτρια

i. Επιστημονικές Δημοσιεύσεις

Βιβλία- Μονογραφίες

Πριν το 2004

1. Ζαμπαρλούκου, Σ. (1997) *Κράτος και εργατικός συνδικαλισμός στην Ελλάδα, 1936 - 1990: Μια συγκριτική προσέγγιση*, εκδοτική σειρά "Θεσμοί της Ελληνικής Κοινωνίας", Αθήνα: εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκκουλα.

Την Περίοδο 2004-2009

1. Σ. Ζαμπαρλούκου (2004) *Κοινωνικο-οικονομικές Διαστάσεις της Τεχνολογίας και της Ανάπτυξης: Η περίπτωση της βιοτεχνολογίας στην Ελλάδα, Αθήνα:* έκδοση Παπαζήσης.

Εργασίες σε Επιστημονικά Περιοδικά με Κριτές.

Πριν το 2004

1. Caloghirou, Y, Y. Voulgaris, S. Zambarloukou, "The Political Economy of Industrial Restructuring: Comparing Greece and Spain", στο *South European Society and Politics*, τομ. 5 (1) 2000, pp 73-96.

2. S. Zambarloukou and A. Constantelou (2002) "Learning and Skill Formation in the New Economy: Evidence from Greece" στο *International Journal of Training and Development*, 6 (4), pp. 238-251.

Την Περίοδο 2004-2009

1. Zambarloukou S. (2006) "Collective Bargaining and Social Pacts: Greece in Comparative Perspective", στο *European Journal of Industrial Relations*, 12(2) , σελ. 211-229.

2. S. Zambarloukou (2007) "Is there a South European model of post-industrial Employment" στο *South European Society and Politics,* 12(4), σελ. 425-442.

Εργασίες σε Επιστημονικά Περιοδικά χωρίς Κριτές.

Πριν το 2004

1. A. Constantelou και S. Zambarloukou (2003) "Health Care in the Information Society", The IPTS report, issue 76.

Εργασίες σε Πρακτικά Συνεδρίων με Κριτές.

Πριν το 2004

1. A.. Constantellou και S. Zambarloukou (2001) "Learning and Skills Formation in the New Economy: Implications for Peripheral Middle Income countries" Διεθνές Συνέδριο του European Association for Evolutionary Political Economy, Siena, Ιταλία, πρακτικά δημοσιευμένα σε CD ROM έκδοση.

2. G. Liagouras, A. Constantelou S. Zambarloukou (2003) «Technology, institutions and development. Lessons for intermediate countries », Electronic Proceedings (CD ROM) of the European Association for Evolutionary Political Economy (EAEPE) Conference: *The Information Society: Understanding its Institutions Interdisciplinary*, Maastricht, Netherlands, 7-10 November 2003.

Την Περίοδο 2004-2009

1. G. Liagouras , A. Constantelou, S. Zambarloukou (2004) "The long road from technology to development. Impasses and challenges of technology policy in intermediate economies", DRUID Summer Conference on *Industrial Dynamics, Innovation and Development*, Elsinore,.URL: http://www.druid.dk/ocs/viewabstract.php?_id=95&cf=1.

Κεφάλαια σε Συλλογικούς Τόμους.

Πριν το 2004

1. Σ. Ζαμπαρλούκου (1996) "Συνδικαλιστικό κίνημα και κρατικός παρεμβατισμός στη μεταπολιτευτική Ελλάδα: Μια συγκριτική προσέγγιση", στο Χρ. Λυριντζής, Ηλ. Νικολακόπουλος και Δ. Σωτηρόπουλος (επ), *Κοινωνία και Πολιτική: Όψεις της Γ' Ελληνικής Δημοκρατίας, 1974 - 1994,* Αθήνα: Θεμέλιο.

2. Σ. Ζαμπαρλούκου (1998) "Από την ενσωμάτωση στην αυτονομία: Η συνδικαλιστική πολιτική του ΠΑΣΟΚ τις δεκαετίες του 1980 και 1990", στο Μ. Σπουρδαλάκης, *ΠΑΣΟΚ: Κόμμα - Κράτος - Κοινωνία*, Αθήνα: Πατάκη.

Την Περίοδο 2004-2009

1. Ζαμπαρλούκου Σ. (2006) «Το επαγγελματικό προφίλ των γυναικών μηχανικών: πως και γιατί διαφοροποιείται από αυτό των ανδρών» στο Χρ. Κατσικίδης (επ.) *Κοινωνικά Φαινόμενα: Αναλυτικές Προσεγγίσεις*, Αθήνα: εκδ. Gutenberg.

Άλλες Εργασίες.

Πριν το 2004

1. Fostering SMEs' Participation in the Information Society: What Lies Ahead ? (September 2003), Socio-economic Trends Assessment for the digital Revolution (STAT), Issue report 41, IST Project, http://www.databank.it/star (με A. Constatelou).

2. 'Civilising' Technologies in Healthcare Provision: Experiences and Prospects for Europe (July 2002), " Socio-economic Trends Assessment for the digital Revolution (STAT), Issue report 17, IST Project, http://www.databank.it/star και σε CD ROM (με A. Constatelou).

3. *Η Απορρόφηση των Μηχανικών του ΕΜΠ στην Αγορά Εργασίας*, Έκδοση ΕΜΠ, Αθήνα (μέλος συντακτικής ομάδας με τους Καλογήρου Γ., Δενιόζος Δ., Λιάγκουρας Γ. et al. (2001).

4. "European Biotechnology Innovation Systems: The Case of Greece", EBIS, TSER Project number SOE1-CT98-1117, 2000 (με τον Γ. Καλογήρου). http://www.susx.ac.uk/spru/biotechnology/ebis.

5. "Creation, Supply and Demand of ICT Skills in Peripheral and Middle-Income Countries" Socio-economic Trends Assessment for the digital Revolution (STAT), Issue report 17, IST Project, http://www.databank.it/star και σε CD ROM (με A. Constatelou).

6. "Σχεδιασμός και υλοποίηση της βιομηχανικής πολιτικής στον Ελληνικό χώρο και ο ρόλος των ομάδων πίεσης 1981-1996", Πρόγραμμα ΠΕΝΕΔ , ΓΓΕΤ, 1998

Την Περίοδο 2004-2009

1. «Κεφάλαιο 7- Η απασχόληση των Γυναικών Διπλωματούχων Μηχανικών» *Η Επαγγελματική Κατάσταση και Απασχόληση των Διπλωματούχων Μηχανικών,* Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας, 2005
2. "The Development of a Prototype ICT Knowledge Sharing Network", Contribution to WP3 . E-Knownet Project, 2008.

Ανακοινώσεις σε Επιστημονικά Συνέδρια με Κριτές που εκδίδουν Πρακτικά.

Πριν το 2004
1. A. Constantelou & S. Zambarloukou, "Learning and Skills Formation in the New Economy: Implications for Peripheral Middle Income countries" Διεθνές Συνέδριο του European Association for Evolutionary Political Economy, Siena, Ιταλία, 8-10-11-2001.
2. G. Liagouras , A. Constantelou, S. Zambarloukou,«Technology, institutions and development. Lessons for intermediate countries », European Association for Evolutionary Political Economy (EAEPE) Conference: *The Information Society: Understanding its Institutions Interdisciplinary*, Maastricht, Netherlands, 7-10 November 2003.

Την Περίοδο 2004-2009
1. G. Liagouras , A. Constantelou, S. Zambarloukou, "The long road from technology to development. Impasses and challenges of technology policy in intermediate economies", DRUID Summer Conference on *Industrial Dynamics, Innovation and Development*, Elsinore, Denmark, June, 1-16 June 2004.

Ανακοινώσεις σε Επιστημονικά Συνέδρια με Κριτές που δεν εκδίδουν Πρακτικά.

Πριν το 2004
1. Ζαμπαρλούκου Σ. "Συνδικαλιστικό κίνημα και κρατικός παρεμβατισμός στη μεταπολιτευτική Ελλάδα: μια συγκριτική προσέγγιση" Δ' Πανελλήνιο Συνέδριο της Ελληνικής Εταιρείας Πολιτικής Επιστήμης, *20 Χρόνια Δημοκρατίας, 1974-94*, Αθήνα, 7-9 Δεκεμβρίου 1994.
2. Caloghirou, Y. Voulgaris, S. Zambarloukou "Structural determinants of Industrial Restructuring Strategies: Manufacturing Industries in Greece and Spain" ("Δομικοί προσδιοριστικοί παράγοντες στρατηγικών βιομηχανικής αναδιάρθρωσης: Η μεταποίηση στην Ελλάδα και την Ισπανία") Conference of the "European Association for Evolutionary Political Economy", *Institutions, Economic Integration and Restructuring*, Πάντειο Πανεπιστήμιο, Αθήνα, 6-9 Νοεμβρίου 1997.

Την Περίοδο 2004-2009
1. Ζαμπαρλούκου Σ., "Collective Bargaining and Social Pacts in Greece: Social actors' responses to change", International Conference: Economic Sociology: problems and prospects, Πανεπιστήμιο Κρήτης, Ρέθυμνο, Σεπτ. 8-10, 2004

ii. Αναγνώριση του Ερευνητικού Έργου.

Ετεροαναφορές.

Πριν το 2004

Λίστα Πηγών
1. Γ. Βούλγαρης, *Η Ελλάδα της Μεταπολίτευσης, 1974-1990,* εκδ. θεμέλιο, Αθήνα 2001. 2. Lymberaki & E. Tsakalotos, 'Reforming the Economy without Society: Social and Institutional Constraints to Economic Reform in post-1974 Greece', *New Political Economy,* 7(1), 2002. 3. S.Seferiades, 'Low Union Density Amidst a Collective Contentious Repertoire: Flexible Labour Markets, Unemployment and trade union decline in Contemporary Greece, European University Institute Florence, Working paper no 99/6, 1999. 4. N. Mouzelis & G. Pagoulatos, 'Civil Society and Citizenship in Postwar Greece', http://www.aueb.gr/deos/papers/Mouzelis-Pagoulatos-AUEB-Discussion-Paper1.pdf.

Την Περίοδο 2004-2009

Λίστα Πηγών

1. Σωτηρόπουλος Α. Δημήτρης (2007) Κράτος & Μεταρρύθμιση στη Σύγχρονή Νότια Ευρώπη, Αθήνα: Ποταμός.
2. Καρακιουλάφη Χ. και Α> Μοσχονάς (2006) "Εργασιακές σχέσεις στην Ελλάδα: Μεταξύ 'Συγκεντρωτισμού' και αποκέντρωσης" στο Κοινωνική Συνοχή και Ανάπτυξη 1(1), 37-48.
3. D. Pontikakis, Y. Lin and D. Demiras, '(2006) "History matters in Greece: The adoption of Internet-enabled computers by small and medium sized enterprises", *Information Economics and Policy,* June
4. Matsaganis, M. (2007) "Union Structures and Pension Outcomes in Greece". *British Journal of Industrial Relations*, Vol. 45, No. 3, pp. 537-555,
5. Alemán, José (2008) 'Labor Market Deregulation and Industrial Conflict in New Democracies: A Cross-National Analysis', *Political Studies*, doi: 10.1111/j.1467-9248.2007.00707.
6. Aleman, Jose (2009)The Politics of Tripartite Cooperation in New Democracies: A Multi-level Analysis, *International Political Science Review*, Vol. 30, No. 2, 141-162.
7. Karamessini M. (2008) "Still a distinctive southern European employment moIndustrial Relations Journal, 39 (6), pp. 510-3.del?"
8. David Natali Philippe Pochet (2009)"The Evolution of Social Pacts in the EMU Era: What Type of Institutionalization?" European Journal of Industrial Relations, Vol. 15, No. 2, 147-166
9. Dimitris Tsarouhas (2008) "Social Partnership in Greece: Is There a Europeanization Effect?' *European Journal of Industrial Relations*, Vol. 14, No. 3, 347-365 (2008)
10. Arapoglou P.V. J & J. Sayas "New Facets of Urban Segregation in Southern Europe. Gender, Migration and Social Class Change in Athens", *European Urban and Regional Studies*, Vol. 16, No. 4, 345-362 (2009).
11. Featherstone K., & D. Papadimitriou (2008) The Limits of Europeanization: Reform Capacity and Policy Conflict in Greece, Houndsmill: Palgrave Macmillan.
12. Featherstine, K (2008) "'Varieties of Capitalism' and the Greek case: explaining the constraints on domestic reform?" GreeSE Paper No 11, Hellenic Observatory Papers on Greece and Southeast Europe.
13. Monastiriotis V. and Antoniades A. (2009) "Reform that! Greece's failing reform technology: beyond 'vested interests' and 'political exchange" GreeSE Paper No 28, Hellenic Observatory Papers on Greece and Southeast Europe.

Ερευνητικές Συνεργασίες.

Πριν το 2004

Διάστημα ετών	**Περιγραφή (τίτλος, ίδρυμα με το οποίο συνήψατε ερευνητική συνεργασία)**
2003-4	"Έρευνα για την επαγγελματική κατάσταση και απασχόληση των Διπλωματούχων Μηχανικών",
2000-3	*'Socioeconomic Trends Assessment for the Digital Revolution'*
1998-2000	"European Biotechnology Innovation System"*Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο*

Την Περίοδο 2004-2009

Διάστημα ετών	Περιγραφή (τίτλος, ίδρυμα με το οποίο συνήψατε ερευνητική συνεργασία)
2006	«Κοινωνικές συνισταμένες στάσεων και αντιλήψεων ελλήνων φοιτητών ως προς τα διαγονιδιακά φυτά και τις σχετικές νομοθετικές ρυθμίσεις», Τμήμα Κοινωνιολογίας, Πανεπιστήμιο Κρήτης
2008	E-Know Net, Εθνικό Ίδρυμα Έρευνας Τεχνολογίας

Συμμετοχές σε Επιτροπές Επιστημονικών Συνεδρίων.

Την Περίοδο 2004-2009

Έτος	Τίτλος Συμμετοχής	Στοιχεία Συνεδρίου και Οργανωτικού Φορέα
2004	Οργανωτική επιτροπή συνεδρίου,	Economic Sociology: Problems and Prospects', Τμήμα Κοινωνιολογίας, Πανεπιστήμιο Κρήτης, Ρέθυμνο,
2005	Οργανωτική επιτροπή συνεδρίου	«Μεταμορφώσεις της εργασίας και της απασχόλησης και εξελίξεις στο τομέα της κοινωνιολογίας της εργασίας», Τμήμα Κοινωνιολογίας, Πανεπιστήμιο Κρήτης, Ρέθυμνο

Συμμετοχές σε Συντακτικές Επιτροπές Επιστημονικών Περιοδικών.

Πριν το 2004

Τίτλος Επιστημονικού Περιοδικού	Αρμοδιότητα	
2003: Επιστημονικός κριτής για το περιοδικό Ελληνική Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης.		Reviewer

Την Περίοδο 2004-2009

Τίτλος Επιστημονικού Περιοδικού	Αρμοδιότητα	
2004: South European Society and Politics		Reviewer
2006: European Journal of Industrial Relations		Reviewer

Κωνσταντινίδου Χριστίνα, Επίκουρη Καθηγήτρια

i. Επιστημονικές Δημοσιεύσεις

Βιβλία- Μονογραφίες

Πριν το 2004

1. Κωνσταντινίδου, Χ. (2003), *Τα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας και η Παραγωγή Νοήματος. Θεωρητικές προσεγγίσεις και προοπτικές*, Αθήνα: ΕΚΚΕ.

2. Κωνσταντινίδου, Χ. (2001), *Κοινωνικές αναπαραστάσεις του εγκλήματος: Η εγκληματικότητα των Αλβανών μεταναστών στον αθηναϊκό Τύπο*, εκδ. Αντ. Σάκκουλας: Αθήνα.

Εργασίες σε Επιστημονικά Περιοδικά με Κριτές.

Πριν το 2004

1. Κωνσταντινίδου, Χ. (2003α), «Οι αναπαραστάσεις της βίας και της εγκληματικότητας στα ΜΜΕ. Οριοθέτηση ενός «κοινωνικού προβλήματος», *Σύγχρονα Θέματα,* τχ. 82, Ιούνιος, σσ. 33-44.

2. Κωνσταντινίδου, Χ. (2003β), «Τα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας και η Παραγωγή Νοήματος. Θεωρητικές προσεγγίσεις και προοπτικές – β' μέρος», *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών*, τχ. 111-112, σσ. 193-265.

3. Κωνσταντινίδου, Χ. (2002), «Τα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας και η Παραγωγή Νοήματος. Θεωρητικές προσεγγίσεις και προοπτικές – α' μέρος», *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών*, τχ. 108-109, σσ. 139-188.

4. Κωνσταντινίδου, Χ. (1992α), «Δημοσιογραφικές αρχές και αξίες. Η δεοντολογία ενός επαγγέλματος», *Θεωρία και Κοινωνία*, τχ. 6, σσ. 213-254.

5. Κωνσταντινίδου, Χ. (1992β), «Η αναπαράσταση των κατά φύλο σχέσεων στον Τύπο: οι εμπειρικές εργασίες», *Σύγχρονα Θέματα*, τχ. 48, σσ. 87-98.

Την Περίοδο 2004-2009

1. Κωνσταντινίδου, Χ. (2008), «The spectacle of suffering and death. The photographic representation of war in Greek newspapers», *Visual Communication,* vol. 7(2), Φεβρ., σσ. 143-169.

2. Κωνσταντινίδου, Χ. (2007), «Φεμινιστικές προσεγγίσεις των μέσων επικοινωνίας. Από τη βεβαιότητα στη θεωρητική και μεθοδολογική αμηχανία», *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών,* τχ. Β'/123, σσ. 79-112.

3. Κωνσταντινίδου, Χ. (2007), «Death, lamentation and the photographic representation of the Other during the Second Iraq War in Greek newspapers», *International Journal of Cultural Studie*s, vol. 10, iss. 2, σσ. 147-166

4. Κωνσταντινίδου, Χ. (2006), «Το Ζήτημα της Αγωγής στα ΜΜΕ σε Ιστορική Προοπτική. Από τον Παθητικό Καταναλωτή στον Ενεργό Επιτελεστή», στο *Ζητήματα Επικοινωνίας,* τχ. 4, σσ. 18-40.

5. Κωνσταντινίδου, Χ. (2006), «Η πολιτική ταυτότητα στην εποχή της παγκοσμιοποίησης. Το κίνημα της 'αντι-παγκοσμιοποίησης' στον ημερήσιο αθηναϊκό τύπο», στην *Ελληνική Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης*, τχ. 28, Νοέμβριος, σσ. 51-84.

Εργασίες σε Πρακτικά Συνεδρίων με Κριτές.

Πριν το 2004

1. Κωνσταντινίδου, Χ. (2003), «Οι αναπαραστάσεις της βίας και της εγκληματικότητας στα ΜΜΕ. Οριοθέτηση ενός 'κοινωνικού προβλήματος'», 2ο Διεθνές Συνέδριο Κοινωνιολογίας: *Κοινωνιολογία: Μάθημα Ελευθερίας*, Θεσσαλονίκη, Νοέμβριος 2002. (Τα πρακτικά του Συνεδρίου έχουν εκδοθεί σε CD-ROM, ISBN 960-92263-0-2, Ιούνιος).

Την Περίοδο 2004-2009

1. Κωνσταντινίδου, Χ.(2007), «Το κοινωνικό φύλο στο περιοδικό «Έψιλον» της «Κυριακάτικης Ελευθεροτυπίας», στα Πρακτικά του Διεθνούς Διεπιστημονικού Συνεδρίου, *Το Φύλο στις Κοινωνικές Επιστήμες: Έμφυλοι Μετασχηματισμοί*, 12-15 Μαΐου 2005, Πανεπιστήμιο Κρήτης, Τμήματα Κοινωνιολογίας, Ιστορίας και Αρχαιολογίας και Φιλοσοφίας και Κοινωνικών Επιστημών, σελ. 135-151.

2. Κωνσταντινίδου, Χ. (2007), «Το Κείμενο, το Συγκείμενο και το Κοινωνικό Φύλο στις Σπουδές των Μέσων», στα Πρακτικά του Συνεδρίου *Μέθοδοι Έρευνας του Κοινωνικού Φύλου*, 5-6 Οκτωβρίου, Πανεπιστημιούπολη Γάλλου, Ρέθυμνο – Κρήτη, Αθήνα, Gutenberg.

Κεφάλαια σε Συλλογικούς Τόμους.

Πριν το 2004

1. Konstantinidou, C. (2001), «Societal representations of crime. The criminality of albanian immigrants in Athens press», στο H.-J. Alberecht, A. Koukoutsaki, T. Serassis (επιμ.) *Images of Crime, Representations of Crime and the Criminal in Science, the Arts and the Media* (σελ. 93-130), Freiburg: Max-Planck – Institut fur Auslandisches und Internationales Strafrecht.

2. Κωνσταντινίδου, Χ. (1999), «Κοινωνικές αναπαραστάσεις του εγκλήματος. Η εγκληματικότητα των Αλβανών μεταναστών στον αθηναϊκό Τύπο», στο Α. Κουκουτσάκη (επιμ.) *Εικόνες του Εγκλήματος* (σελ. 103-141), Αθήνα: Πλέθρον.

3. Κωνσταντινίδου, Χ. (1993), «Η διαδικασία νομιμοποίησης των κατά φύλο διακρίσεων. Ανάπτυξη της συνεισφοράς του φεμινιστικού προβληματισμού», στο Ινστιτούτο Περιφερειακής Ανάπτυξης, Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών (επιμ.) *Η Προώθηση της Απασχόλησης και της Επαγγελματικής Κατάρτισης των Άνεργων Γυναικών* (σελ. 15-23), Αθήνα: εκδόσεις Υπουργείου Εργασίας - ΟΑΕΔ.

Ανακοινώσεις σε Επιστημονικά Συνέδρια με Κριτές που εκδίδουν Πρακτικά.

Πριν το 2004

1. Κωνσταντινίδου, Χ. (2002), «Οι αναπαραστάσεις της βίας και της εγκληματικότητας στα ΜΜΕ. Οριοθέτηση ενός 'κοινωνικού προβλήματος'», 2ο Διεθνές Συνέδριο Κοινωνιολογίας: *Κοινωνιολογία: Μάθημα Ελευθερίας*, Θεσσαλονίκη, Νοέμβριος. (Τα πρακτικά του Συνεδρίου έχουν εκδοθεί σε CD-ROM, ISBN 960-92263-0-2, Ιούνιος 2003).

Την Περίοδο 2004-2009

1. Κωνσταντινίδου, Χ (2009), «Η εικόνα του παιδιού ως 'ιδανικού θύματος' στις ελληνικές εφημερίδες. Η περίπτωση του δευτέρου πολέμου στο Ιράκ το 2003». Συνέδριο «*Παιδική Ηλικία και Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας*», Παγκόσμια Οργάνωση

Προσχολικής Αγωγής (Ο.Μ.Ε.Ρ) - Τμήμα Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Αθήνα, 6-8 Νοεμβρίου.

2. Κωνσταντινίδου, Χ (2007), «Το Κείμενο, το Συγκείμενο και το Κοινωνικό Φύλο στις Σπουδές των Μέσων», Διημερίδα, *Μέθοδοι Έρευνας του Κοινωνικού Φύλου*, 5-6 Οκτωβρίου, Πανεπιστημιούπολη Γάλλου, Ρέθυμνο - Κρήτη.

3. Κωνσταντινίδου, Χ (2004), «Η πολιτική ταυτότητα στην εποχή της παγκοσμιοποίησης. Το κίνημα της 'αντι-παγκοσμιοποίησης' στον ημερήσιο αθηναϊκό τύπο», 7° Εθνικό Συνέδριο της Ελληνικής Σημειωτικής Εταιρείας, «Διαπολιτισμικότητα, παγκοσμιοποίηση και ταυτότητες», Πάτρα, 1 – 3 Οκτωβρίου.

Ανακοινώσεις σε Επιστημονικά Συνέδρια με Κριτές που δεν εκδίδουν Πρακτικά.

Την Περίοδο 2004-2009

1. Κωνσταντινίδου, Χ. (2007), «Θάνατος, οδύνη και θρήνος στις ελληνικές εφημερίδες. Η φωτογραφική αναπαράσταση του Άλλου κατά τη διάρκεια του Δεύτερου Πολέμου στο Ιράκ», συνέδριο του περιοδικού *Ιστορείν* με τίτλο *Περί συναισθημάτων: ιστορία, πολιτικές, αναπαραστάσεις*, Αθήνα, 18-20 Μαΐου.

2. Κωνσταντινίδου, Χ. (2006) «Το κοινωνικό φύλο στο περιοδικό «Έψιλον» της «Κυριακάτικης Ελευθεροτυπίας».

3. Κωνσταντινίδου, Χ. (2005), «Μυθολογίες αντίστασης στην εποχή της παγκοσμιοποίησης. Το κίνημα της 'αντι-παγκοσμιοποίησης' στον ημερήσιο αθηναϊκό τύπο», 1° Πανελλήνιο Συνέδριο Πολιτικής Ψυχολογίας, «Μύθοι, Ιστορία, Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης. Ιστορικοί, Πολιτικοί και Ψυχικοί Σχηματισμοί», Ρέθυμνο, 19–22 Μαΐου, Πανεπιστήμιο Κρήτης, Τμήμα Ψυχολογίας Γερμανικός Επαγγελματικός Σύνδεσμος Ψυχολόγων (BDP), Κλάδος Πολιτικής Ψυχολογίας.

4. Konstantinidou, C. (2005), «The spectacle of suffering and death. The 'Other' in Greek newspapers» («Το θέαμα της οδύνης και του θανάτου. Ο 'Άλλος' στον ελληνικό τύπο»), National and Kapodistrian University of Athens, Faculty of English Studies, Hellenic Association for the Study of English (HASE), 6th International Conference *(Re)Constructing Pain and Joy in Language, Literature, and Culture,* October 20-23.

5. Konstantinidou, C. (2004), «The Media Literacy Question. Theoretical Approaches and Perspectives» (Το Ζήτημα της Επικοινωνιακής Αγωγής. Θεωρητικές Προσεγγίσεις και Προοπτικές). ECER, Crete, Main Conference: 22 – 25 September.

ii. Αναγνώριση του Ερευνητικού Έργου.

Ετεροαναφορές.

Πριν το 2004

Λίστα Πηγών

1. Δημητρίου, Σ., (2003) *Μορφές Βίας,* Αθήνα, Σαββάλας. [σελ. 196, αναφορά στο Κωνσταντινίδου, Χ. (1999), «Κοινωνικές αναπαραστάσεις του εγκλήματος. Η εγκληματικότητα των Αλβανών μεταναστών στον αθηναϊκό Τύπο», στο Α. Κουκουτσάκη (επιμ.) *Εικόνες του Εγκλήματος* (σελ. 103-141), Αθήνα: Πλέθρον.
2. Κουκουτσάκη, Α., (2002) *Χρήση Ναρκωτικών και Ομοφυλοφιλία.*

Συμπεριφορές μη Συμμόρφωσης Μεταξύ Ποινικού και Ιατρικού Ελέγχου, Αθήνα, Κριτική. [σελ. 49, αναφορά στο Κωνσταντινίδου, Χ. (1999), «Κοινωνικές αναπαραστάσεις του εγκλήματος. Η εγκληματικότητα των Αλβανών μεταναστών στον αθηναϊκό Τύπο», στο Α. Κουκουτσάκη (επιμ.) *Εικόνες του Εγκλήματος* (σελ. 103-141), Αθήνα: Πλέθρον.

3. Λογοθέτη, Μ. (2002) «Η κατασκευή της συναίνεσης στη Μεταπολίτευση. Καταστέλλοντας την κατάληψη του Πολυτεχνείου το '95», στο Ν. Δεμερτζής (επιμ., εισαγωγή) *Η Πολιτική Επικοινωνία στην Ελλάδα*, Αθήνα, Παπαζήση, σελ. 281-326 [σελ. 300, αναφορά στο Κωνσταντινίδου, Χ. (1999), «Κοινωνικές αναπαραστάσεις του εγκλήματος. Η εγκληματικότητα των Αλβανών μεταναστών στον αθηναϊκό Τύπο», στο Α. Κουκουτσάκη (επιμ.) *Εικόνες του Εγκλήματος* (σελ. 103-141), Αθήνα: Πλέθρον.
4. Αλεξιάς, Γ. (2001) «Η κοινωνική πρόσληψη και μελέτη του φαινομένου της μετανάστευσης – Μια εμπειρική μελέτη των διαδικασιών ελέγχου», στο Γ. Αμίτσης, Γ. Λαζαρίδη, *Νομικές και Κοινωνικοπολιτικές Διαστάσεις της Μετανάστευσης στην Ελλάδα*, Αθήνα, Παπαζήσης, σελ. 254-285. [σελ. 258, 260, αναφορά στο Κωνσταντινίδου, Χ. (1999), «Κοινωνικές αναπαραστάσεις του εγκλήματος. Η εγκληματικότητα των Αλβανών μεταναστών στον αθηναϊκό Τύπο», στο Α. Κουκουτσάκη (επιμ.) *Εικόνες του Εγκλήματος* (σελ. 103-141), Αθήνα: Πλέθρον.
5. Γεωργούλας, Σ. (2001) «Η νέα μεταναστευτική κοινωνική πολιτική στην Ελλάδα και η νομιμοποίησή της», στο Αθ. Μαρβάκης κ.ά. *Μετανάστες στην Ελλάδα*, Αθήνα, Ελληνικά Γράμματα, σελ. 199-226 [σελ. 211, αναφορά στο Κωνσταντινίδου, Χ. (1999), «Κοινωνικές αναπαραστάσεις του εγκλήματος. Η εγκληματικότητα των Αλβανών μεταναστών στον αθηναϊκό Τύπο», στο Α. Κουκουτσάκη (επιμ.) *Εικόνες του Εγκλήματος* (σελ. 103-141), Αθήνα: Πλέθρον.
6. Παύλου, Μ. (2001) «Οι 'λαθρέμποροι του φόβου': ρατσιστικός λόγος και μετανάστες στον τύπο μιας υποψήφιας μητρόπολης», στο Αθ. Μαρβάκης κ.ά. *Μετανάστες στην Ελλάδα,* Αθήνα, Ελληνικά Γράμματα, σελ. 127-159. [σελ. 155, αναφορά στο Κωνσταντινίδου, Χ. (1999), «Κοινωνικές αναπαραστάσεις του εγκλήματος. Η εγκληματικότητα των Αλβανών μεταναστών στον αθηναϊκό Τύπο», στο Α. Κουκουτσάκη (επιμ.) *Εικόνες του Εγκλήματος* (σελ. 103-141), Αθήνα: Πλέθρον.
7. Papathanassopoulos, Stylianos (2001) "Media Commercialization and Journalism in Greece", *European Journal of Communication*, Vol. 16, No. 4, 505-521 [σελ. 513, αναφορά στο Κωνσταντινίδου, Χ. (1992) «Δημοσιογραφικές αρχές και αξίες. Η δεοντολογία ενός επαγγέλματος», *Θεωρία και Κοινωνία*, τχ. 6, σελ. 213-254.]
8. Papathanassopoulos, Stylianos, (1999) «The effects of media commercialization on journalism and politics in Greece», *The Communication Review*, τεύχος 3/4, σελ. 379 – 402, [αναφορά στο Κωνσταντινίδου, Χ. (1992) «Δημοσιογραφικές αρχές και αξίες. Η δεοντολογία ενός επαγγέλματος», *Θεωρία και Κοινωνία*, τχ. 6, σελ. 213-254.
9. Παναγιωτοπούλου, Ρ. (1996) «Κατασκευή εθνοκεντρικών στερεοτύπων από τον Τύπο στο παράδειγμα του Μακεδονικού ζητήματος», *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών*, τχ 89-90, Α΄-Β΄, σελ. 232-274. [σελ. 242, αναφορά στο Κωνσταντινίδου, Χ. (1992) «Δημοσιογραφικές αρχές και αξίες. Η δεοντολογία ενός επαγγέλματος», *Θεωρία και Κοινωνία*, τχ. 6, σελ. 213-254.]
10. Σακέλλης, Γ. (1993) *Πληθυσμός και Εργατικό Δυναμικό στην Ελλάδα.*

Μορφολογία και Διαχρονικές Εξελίξεις, Αθήνα, Γαβριηλίδης, [σελ. 73-74, αναφορά στο Κωνσταντινίδου, 1998, διατριβή – τόμος ΙΙ].

11. Σεραφετινίδου, Μ. (1990) «Τα ειδησεογραφικά μηνύματα ως προϊόν γραφειοκρατικών δομών. Η περίπτωση του Ημερήσιου Αθηναϊκού Τύπου», *Πολίτης*, τχ 110 - 111. [στο τχ 110, σελ. 49, αναφορά στο, υπό δημοσίευση τότε, «Δημοσιογραφικές αρχές και αξίες. Η δεοντολογία ενός επαγγέλματος», *Θεωρία και Κοινωνία*, τχ. 6, σελ. 213-254.].

Την Περίοδο 2004-2009

Λίστα Πηγών

1. Antonopoulos, Georgios (2009) «Are the 'others' coming?': Evidence on 'alien conspiracy' from three illegal markets in Greece», *Crime, Law and Social Change*, τεύχος 52/5, σελ. 475–493 [αναφορά στο Κωνσταντινίδου, Χ. (1999), «Κοινωνικές αναπαραστάσεις του εγκλήματος. Η εγκληματικότητα των Αλβανών μεταναστών στον αθηναϊκό Τύπο», στο Α. Κουκουτσάκη (επιμ.) *Εικόνες του Εγκλήματος* (σελ. 103-141), Αθήνα: Πλέθρον].
2. Najjar, Orayb Aref (2009) «The Pathology of Media Intervention' in Iraq 2003–2008: The US attempt to restructure Iraqi media law and content», *International Journal of Contemporary Iraqi Studies*, τεύχος 3/1, σελ. 27-52. [αναφορά στο Konstantinidou, C. (2008), «The spectacle of suffering and death. The photographic representation of war in Greek newspapers», *Visual Communication,* vol. 7(2), Φεβρ., σσ. 143-169].
3. Thompson, Tim (2008) «The Role of the Photograph in the Application of Forensic Anthropology and the Interpretation of Clandestine Scenes of Crime», *Photography and Culture*, τεύχος 1/2, σελ. 165-184. [αναφορά στο Konstantinidou, C. (2007), «Death, lamentation and the photographic representation of the Other during the Second Iraq War in Greek newspapers», *International Journal of Cultural Studie*s, vol. 10(2), σσ. 147-166].
4. Βατικιώτης, Π., (2006) «Αποφυλακίζοντας εικόνες», κεφάλαιο σε συλλογικό τόμο με επιμ. Ν. Κοταρίδη και Α. Κουκουτσάκη με θέμα «Εικόνες Φυλακής», Αθήνα, Πατάκης, σελ. 304-333 [σελ. 310, αναφορά στο Κωνσταντινίδου, Χ. (1999), «Κοινωνικές αναπαραστάσεις του εγκλήματος. Η εγκληματικότητα των Αλβανών μεταναστών στον αθηναϊκό Τύπο», στο Α. Κουκουτσάκη (επιμ.) *Εικόνες του Εγκλήματος* (σελ. 103-141), Αθήνα: Πλέθρον].
5. Πετούση, Β. (2006) «Όψεις των σχέσεων Νεολαίας και Αστυνομίας», στο: Σωκράτης Κονιόρδος, Λάουρα Μαράτου-Αλιμπράντη και Ρόη Παναγιωτοπούλου (επιμ.) *Κοινωνικές Εξελίξεις στη Σύγχρονη Ελλάδα: Εργασία, Εκπαίδευση, Οικογένεια, Παρέκκλιση*, Αθήνα, Αντ. Ν. Σάκκουλας σελ. 603-639. [σελ. 622, αναφορά στο Κωνσταντινίδου, Χ. (2001), *Κοινωνικές αναπαραστάσεις του εγκλήματος: Η εγκληματικότητα των Αλβανών μεταναστών στον αθηναϊκό Τύπο*, εκδ. Αντ. Σάκκουλας: Αθήνα, σελ. 67-72].
6. Μιχαηλίδου, Μ. (2006) «Ανάλυση λόγου, ταυτότητα και επικοινωνία», στο Θ. Ιωσηφίδης, Μ. Σπυριδάκης (επιμ.) *Ποιοτική Κοινωνική Έρευνα. Μεθοδολογικές Προσεγγίσεις και Ανάλυση Δεδομένων*, Αθήνα, Εκδόσεις Κριτική, σελ. 275-304. [αναφορά στα Κωνσταντινίδου, Χ. (2003), «Τα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας και η Παραγωγή Νοήματος. Θεωρητικές προσεγγίσεις και προοπτικές – β' μέρος», *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών*, τχ. 111-112, σσ. 193-265. και Κωνσταντινίδου, Χ. (2002), «Τα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας και η Παραγωγή

Νοήματος. Θεωρητικές προσεγγίσεις και προοπτικές – α' μέρος», *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών*, τχ. 108-109, σσ. 139-188].

7. Κυριακάκης, Γ. & Μιχαηλίδου, Μ. (2006) «Η προσέγγιση του άλλου: Ιδεολογία, μεθοδολογία και ερευνητική πρακτική», σελ. 9-26, στο Γ. Κυριακάκης, Μ. Μιχαηλίδου (επιμ.) *Ετερότητες. Η Προσέγγιση του Άλλου. Ιδεολογία, Μεθοδολογία και Ερευνητική Πρακτική*. Αθήνα Μεταίχμιο [σελ. 15, αναφορά στο Κωνσταντινίδου, Χ. (2001), *Κοινωνικές αναπαραστάσεις του εγκλήματος: Η εγκληματικότητα των Αλβανών μεταναστών στον αθηναϊκό Τύπο*, εκδ. Αντ. Σάκκουλας: Αθήνα.]
8. Παναγιώτου, Ν. (2005) «Ο ρόλος των ΜΜΕ σε περιόδους κρίσεων», και «Τύπος και Ελληνική Εξωτερική πολιτική: Ο ρόλος και η παρέμβασή του στις ελληνοτουρκικές σχέσεις 1980-2000. Μια διαφορετική ανάγνωση», στο Χ. Α. Φραγκονικολόπουλος (επιμ.) *ΜΜΕ, Κοινωνία και Πολιτική. Ρόλος και Λειτουργία στη Σύγχρονη Ελλάδα*, Αθήνα, Ι. Σιδέρης. [Κωνσταντινίδου, Χ. (2003), «Τα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας και η Παραγωγή Νοήματος. Θεωρητικές προσεγγίσεις και προοπτικές – β' μέρος», *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών*, τχ. 111-112, σσ. 193-265.Κωνσταντινίδου, Χ. (2002), «Τα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας και η Παραγωγή Νοήματος. Θεωρητικές προσεγγίσεις και προοπτικές – α' μέρος», *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών*, τχ. 108-109, σσ. 139-188].
9. Μαυρής, Μ. (2005) Ρατσιστικές Αντιλήψεις και Ποινικές Διαδικασίες Κοινωνικού Αποκλεισμού. Έρευνα σε Αφρικανούς Κρατούμενους στη Φυλακή του Αγίου Στεφάνου Πατρών. Αθήνα – Κομοτηνή, Εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκκουλα. [σελ. 16, αναφορά στο Κωνσταντινίδου, Χ. (2001), *Κοινωνικές αναπαραστάσεις του εγκλήματος: Η εγκληματικότητα των Αλβανών μεταναστών στον αθηναϊκό Τύπο*, εκδ. Αντ. Σάκκουλας: Αθήνα.].
10. Antonopoulos, George (2005) «The Limitations of Official Statistics in Relation to the Criminality of Migrants in Greece», *Police practice & research*, τεύχος 6/3, σελ. 251–260 [σελ. 255, αναφορά στο Κωνσταντινίδου, Χ. (1999), «Κοινωνικές αναπαραστάσεις του εγκλήματος. Η εγκληματικότητα των Αλβανών μεταναστών στον αθηναϊκό Τύπο», στο Α. Κουκουτσάκη (επιμ.) *Εικόνες του Εγκλήματος* (σελ. 103-141), Αθήνα: Πλέθρον].
11. . Καρύδης, Χ. Β. (2004) «Το ζήτημα της δεύτερης γενιάς: Έγκλημα και Μετανάστευση», στο Μ. Παύλου, Δ. Χριστόπουλος (επιμ.). *Η Ελλάδα της Μετανάστευσης*, Αθήνα, Κριτική/ΚΕΜΟ, σελ. 205-233 [σελ. 213, αναφορά στο Κωνσταντινίδου, Χ. (2001), *Κοινωνικές αναπαραστάσεις του εγκλήματος: Η εγκληματικότητα των Αλβανών μεταναστών στον αθηναϊκό Τύπο*, εκδ. Αντ. Σάκκουλας: Αθήνα].
12. Lambrianidis, L., Liberaki A., Tinios, P. and Hatziprokopiou P. (2004). «Inflow of Migrants and Outflow of Investment: Aspects of Interdependence between Greece and the Balkans», *Journal of Ethnic and Migration Studies*, vol. 30 no 6, σελ. 1183-1208. [σελ. 1191, αναφορά στο Κωνσταντινίδου, Χ. (2001), *Κοινωνικές αναπαραστάσεις του εγκλήματος: Η εγκληματικότητα των Αλβανών μεταναστών στον αθηναϊκό Τύπο*, εκδ. Αντ. Σάκκουλας: Αθήνα].

Ερευνητικές Συνεργασίες.

Πριν το 2004

Διάστημα ετών	Περιγραφή (τίτλος, ίδρυμα με το οποίο συνήψατε ερευνητική συνεργασία)
1998-9	Κύρια ερευνήτρια στην έρευνα: «*Αναμόρφωση προγράμματος σπουδών Τμήματος Λογιστικής - Σχολή Διοίκησης και Οικονομίας ΤΕΙ Πειραιά*». Πρόκειται για έργο που εκπονήθηκε στα πλαίσια του ΕΠΕΑΚ το ακαδημαϊκό έτος 1998-99. Επιστημονικός υπεύθυνος: Θεόδωρος Παπαηλίας, καθηγητής ΤΕΙ Αθηνών.
1991	Κύρια ερευνήτρια στην έρευνα: «*Κέντρο Πληροφορικής Ανάλυσης για την Απασχόληση/ Ανεργία των Γυναικών*». Πρόκειται για μελέτη υλοποίησης στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας NOW του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου, η οποία ανατέθηκε από τη Γενική Γραμματεία Ισότητας στο ΚΕΜΟΠ (Κέντρο Μελετών Οικονομικής Πολιτικής) του Παντείου Πανεπιστημίου. Επιστημονικός υπεύθυνος: Ιωάννης Σακέλλης, καθηγητής Πάντειου Πανεπιστήμιου Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών.
1990	Κύρια ερευνήτρια στην έρευνα: «*Η Προώθηση της Απασχόλησης και της Επαγγελματικής Κατάρτισης των Άνεργων Γυναικών*», Ινστιτούτο Περιφερειακής Ανάπτυξης, Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών. Η έρευνα αυτή ανατέθηκε από τον ΟΑΕΔ στο Ινστιτούτο Περιφερειακής Ανάπτυξης του Παντείου Πανεπιστημίου και διήρκεσε έξι μήνες (Ιούλιος-Δεκέμβριος 1990). Επιστημονικός Υπεύθυνος: Ιωάννης Σακέλλης, καθηγητής Πάντειου Πανεπιστήμιου Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών. Πέραν της συμμετοχής στην έρευνα είχα την ευθύνη για τη συγγραφή του πρώτου κεφαλαίου της μελέτης: «*Η διαδικασία νομιμοποίησης των κατά φύλο διακρίσεων. Ανάπτυξη της συνεισφοράς του φεμινιστικού προβληματισμού*», σελ. 15-23. Η μελέτη δημοσιεύτηκε το 1993 (εκδόσεις Υπουργείου Εργασίας - ΟΑΕΔ, Αθήνα).

Την Περίοδο 2004-2009

Διάστημα ετών	Περιγραφή (τίτλος, ίδρυμα με το οποίο συνήψατε ερευνητική συνεργασία)
2006	Κύρια ερευνήτρια στην έρευνα: «Μελέτη της Εθνικής και Διεθνούς Βιβλιογραφίας σε Θέματα Ισότητας και Εκπόνηση Καταλόγου Βιβλιογραφίας Θεμάτων Ισότητας για τον Εμπλουτισμό των Βιβλιοθηκών των ΤΕΕ και των ΙΕΚ της Χώρας». Πρόκειται για μελέτη που διήρκεσε από τον Οκτώβριο έως το Δεκέμβριο και εκπονήθηκε από το *Ινστιτούτο Κοινωνικής Καινοτομίας* και το *Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών* για λογαριασμό της *Γενικής Γραμματείας Ισότητας* στο πλαίσιο του Μέτρου 4.1 του Άξονα 4 του Ε.Π.: «Εκπαίδευση και Αρχική Επαγγελματική Κατάρτιση» υποέργο του έργου: «Θετικές Δράσεις υπέρ των Γυναικών στις Σχολές Αρχικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (Μελέτη - Έρευνα – Βιβλιογραφία – Ενίσχυση Βιβλιοθηκών)» που συγχρηματοδοτείται κατά 75% από το *Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο* και 25% από Εθνικούς Πόρους.

Συμμετοχές σε Επιτροπές Επιστημονικών Συνεδρίων.

Την Περίοδο 2004-2009

Έτος	Τίτλος Συμμετοχής	Στοιχεία Συνεδρίου και Οργανωτικού Φορέα
2009	Συντονίστρια	Θεματική Ομάδα «Οπτικός πολιτισμός και κοινωνική έρευνα: μεθοδολογία ανάλυσης οπτικού λόγου» στο 16ο Πανελλήνιο Μεταπτυχιακό Εντατικό Σεμινάριο-Συνέδριο για Υποψήφιους Διδάκτορες, **με τίτλο** «Ζητήματα Μεθοδολογίας της Έρευνας στις Κοινωνικές Επιστήμες», Τμήμα Κοινωνιολογίας, Πανεπιστήμιο Κρήτης, Ρέθυμνο (30 Οκτωβρίου – 2 Νοεμβρίου 2009).
2007	Συμμετοχή στην επιστημονική και οργανωτική επιτροπή	Συμμετοχή στην επιστημονική και οργανωτική επιτροπή του συνεδρίου *Μέθοδοι Έρευνας του Κοινωνικού Φύλου*, 5-6 Οκτωβρίου, Πανεπιστημιούπολη Γάλλου, Ρέθυμνο - Κρήτη.

Συμμετοχές σε Συντακτικές Επιτροπές Επιστημονικών Περιοδικών.

Πριν το 2004

Τίτλος Επιστημονικού Περιοδικού	Αρμοδιότητα	
1. *Επιθεώρηση των Κοινωνικών Ερευνών*	x	Reviewer

Την Περίοδο 2004-2009

Τίτλος Επιστημονικού Περιοδικού	Αρμοδιότητα	
1. *Επιθεώρηση των Κοινωνικών Ερευνών*		
	x	Reviewer
2. *Ζητήματα Επικοινωνίας*		
	x	Reviewer
3. *Το Βήμα των Κοινωνικών Επιστημών*		

	x	Reviewer
4. *Visual Communication*		
	x	Reviewer

Προσκλήσεις για διαλέξεις στο κοινό.

Πριν το 2004

Μήνας & Έτος	**Τίτλος Ομιλίας ή Σεμιναρίου**	**Φορέας υπό την Αιγίδα του Οποίου Οργανώθηκε η Ομιλία ή Σεμινάριο**
11/2002	Τα ΜΜΕ και το ζήτημα της βίας	Σύλλογος Γονέων 1ου Δημοτικού Σχολείου Ρεθύμνου

Την Περίοδο 2004-2009

Μήνας & Έτος	**Τίτλος Ομιλίας ή Σεμιναρίου**	**Φορέας υπό την Αιγίδα του Οποίου Οργανώθηκε η Ομιλία ή Σεμινάριο**
2/2008	Το ζήτημα της αγωγής στα μέσα επικοινωνίας σε ιστορική προοπτική. Από τον παθητικό αποδέκτη στον κριτικό αναγνώστη, τον ανεργό πολίτη και ευφυή συνομιλητή.	Δίκτυο Εθελοντών Ρεθύμνου – Δημαρχείο Ρεθύμνου

Λαβράνου Αλίκη, Επίκουρη Καθηγήτρια

i. Επιστημονικές Δημοσιεύσεις

Βιβλ□α- Μονογραφίες

Πριν το 2004

1. Lavranu, A., (1996), *Historizität und Verbindlichkeit von Werten. Zu Gustav Hugos Rechtsphilosophie und zu Friedrich Carl von Savignys Rechtslehre*, διδακτορική διατριβή, Göttingen.

Εργασίες σε Επιστημονικά Περιοδικά με Κριτές.

Πριν το 2004

1. Λαβράνου, Α., (1995), «Οι ιστορικιστικές βάσεις της θεωρίας του F. C. v. Savigny», *Αξιολογικά,* τομ. 8, σσ. 70–130.

Την Περίοδο 2004-2009

1. Λαβράνου, Α., (2007β), «Ευδαιμονία και Ηθικότητα στον Φώυερμπαχ», στο *Αξιολογικά,* τομ. 18 [Δ. Καρύδας (επιμ.), *Φώυερμπαχ: Φιλοσοφία και Κριτική,*], σσ. 89–100

2. Λαβράνου, Α., (2007α), «Thibaut και Savigny. Η „διένεξη περί κωδικοποίησης" του δικαίου και η συγκρότηση του πρώιμου ιστορισμού», στο *Αξιολογικά*, τομ. 17, σσ. 7–29

3. Λαβράνου, Α., (2006), «Κυριαρχία, Φυσική κατάσταση και Φύση του ανθρώπου στον Thomas Hobbes και στον Carl Schmitt. Παρατηρήσεις πάνω στη σμιττιανή ερμηνεία του Hobbes», στο *Αξιολογικά*, τομ. 16 [*Τόμας Χομπς: Κυριαρχία και Κανονιστικότητα*], σσ. 161–181

Εργασίες σε Πρακτικά Συνεδρίων χωρίς Κριτές.

Την Περίοδο 2004-2009

1. Lavranu, A., (2006), «Recht, Leben und Staat im Hegelschen „Naturrechtsaufsatz"», στο A. Arndt, P. Cruyberghs, A. Przylebski (επιμ.), *Hegel-Jahrbuch 2006: Das Leben denken*, *I. μέρος*, επιμ. Berlin: Akademie Verlag, σσ. 79–85

2. Lavranu, A., (2005), «Glauben und Wissen in der Konstitution des Hegelschen Naturrechtsbegriffs» στο A. Arndt, K. Bal, H. Ottmann (επιμ.), *Hegel-Jahrbuch 2005: Glauben und Wissen, III. μέρος,,* Berlin: Akademie Verlag, σσ. 33–38.

Κεφάλαια σε Συλλογικούς Τόμους.

Πριν το 2004

1. Λαβράνου, Α., (2003), «Jürgen Habermas και Charles Taylor. Περί ταυτοτήτων», στο επιμ. Κ. Καβουλάκος (επιμ.), *Κριτική Θεωρία: Παράδοση και Προοπτικές,* Αθήνα: Νήσος, σσ. 173–193.

2. Lavranu, A., (2000), «Europa – Wertegemeinschaft oder Interessenkongruenz?», στο ZENS (επιμ.), A. Aust, S. Leitners, St. Lessenich (σύνταξη), *Sozialmodell Europa. Konturen eines Phänomens, Jahrbuch für Europa- und Nordamerka-Studien*, τομ. 4, Opladen: Leske + Budrich, σς. 55–75.

3. Λαβράνου, Α., (1988), «Εισαγωγή» στο Carl Schmitt, *Η έννοια του Πολιτικού*, μτφρ. Α. Λαβράνου, επιμ. Γ. Σταμάτη, Αθήνα: Κριτική, σσ. 11–35.

Την Περίοδο 2004-2009

1. Λαβράνου, Α., (2009), «Αντιστροφή και νεωτερικότητα. Για την προβληματική του 'αντεστραμμένου κόσμου' στη *Φαινομενολογία του Πνεύματος*», στο Κ. Καβουλάκος (επιμ.), *Γκ.Β.Φ. Χέγκελ:* Φαινομενολογία του πνεύματος. *Ερμηνευτικές προσεγγίσεις*, Αθήνα: Αλεξάνδρεια, σσ. 196–221

2. Αγγελίδης, Α., Δημητρίου, Στ., Λαβράνου, Α (2008γ), «Εισαγωγή», στο Μ. Αγγελίδης, Στ. Δημητρίου, Α. Λαβράνου (επιμ.) *Θεωρία, Αξίες και Κριτική,* επιμ., Αθήνα: Πόλις, σσ. 11–27

3. Λαβράνου, Α., (2008β), «Γένεση και Εγκυρότητα. Παρατηρήσεις για μια έννοια 'δεσμευτικής ιστορικότητας' στις κοινωνικές επιστήμες», στο Μ. Αγγελίδης, Στ. Δημητρίου, Α. Λαβράνου (επιμ), *Θεωρία, Αξίες και Κριτική,* Αθήνα: Πόλις, σσ. 325–341

4. Λαβράνου, Α., (2008α), «Ηδονή, νόμος της καρδιάς, αρετή. Κριτική και νομιμοποίηση της ατομικότητας στο δεύτερο μέρος του κεφαλαίου περί Λόγου της εγελιανής *Φαινομενολογίας του Πνεύματος*», στο Μ. Αγγελίδης, Δ. Γράβαρης, Δ. Σακκάς (επιμ.), *Κοινωνική Θεωρία και Πολιτική Ευθύνη. Συντροφικό αντιχάρισμα στον Νίκο Πετραλιά,* Αθήνα: Gutenberg, σσ. 443–475.

5. Λαβράνου, Α., (2007β), «Ιστορισμός και φορμαλισμός στις κοινωνικές επιστήμες: η προβληματική του πρώιμου ιστορισμού», στο Σκ. Παπαϊωάννου (επιμ.), *Ζητήματα θεωρίας και μεθόδου των κοινωνικών επιστημών,* Αθήνα: Κριτική, σσ. 251–265

6. Lavranu, A., (2007α), «Deskription, Kausalität und Teleologie. Zu Gustav Schmollers methodologischen und wissenschaftstheoretischen Positionen im Anschluß an den Methodenstreit», στο O.G. Oexle (επιμ.), *Krise des Historismus – Krise der Wirklichkeit. Wissenschaft, Kunst und Literatur 1880–1932*, [*Veröffentlichungen des Max-Planck-Instituts für Geschichte,* τμ. 228], Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, σσ. 181–206.

Επιμέλεια Συλλογικών Τόμων.

Την Περίοδο 2004-2009

1. Αγγελίδης, Α., Δημητρίου, Στ., Λαβράνου, Α, (2008), *Θεωρία, αξίες και κριτική. Αφιέρωμα στον Κοσμά Ψυχοπαίδη,* Αθήνα: Πόλις

Άλλες Εργασίες.

Πριν το 2004

1. Βιβλιοκριτική. Lavranu, A., (2000), «Rezension zu Werner Fuchs-Heinritz, Auguste Comte. Einführung in Leben und Werk», *Soziologische Revue,* τομ. 2, σσ. 97–100.

2. Μετάφραση. Carl Schmitt, (1988β), «Η έννοια του Πολιτικού», κείμενο του 1927, μτφρ. Α. Λαβράνου, στο *Τεύχη Πολιτικής Οικονομίας. Επιθεώρηση οικονομικών και κοινωνικών επιστημών*, τομ. 2 (Άνοιξη), σσ. 138–172

3. Μετάφραση. Carl Schmitt, (1988α), *Η έννοια του Πολιτικού*, μτφρ. Α. Λαβράνου, επιμ. Γ. Σταμάτη, Αθήνα: Κριτική

Την Περίοδο 2004-2009

1. Μετάφραση. Andreas Poltermann, (2008), «Γνώση και ιδιοκτησία. Ποιός δημιουργεί αξίες στην κοινωνία της γνώσης και ποιος τις ιδιοποιείται;», μτφρ. Α. Λαβράνου, στο: Μ. Αγγελίδης, Σ. Δημητρίου, Α. Λαβράνου (επιμ.), *Θεωρία, Αξίες και Κριτική,* Αθήνα: Πόλις, σσ. 670–689

2. Μετάφραση. Δημήτρης Μαρκής, (2008), «Δοκίμιο για τα πάθη της ψυχής», μτφρ. Α. Λαβράνου, στο: Μ. Αγγελίδης, Σ. Δημητρίου, Α. Λαβράνου (επιμ.), *Θεωρία, Αξίες και Κριτική,* Αθήνα: Πόλις, σσ. 342–355.

3. Μετάφραση. G.W.F. Hegel, (2008), «Το σωματείο» (απόσπασμα από: G.W.F. Hegel, *Grundlinien der Philosophie des Rechts oder Naturrecht und Staatswissenschaft im Grundriss* [1821], §§ 250–256), μτφρ. Α. Λαβράνου, στο: *Κοινωνία των Πολιτών,* τχ. 13 (Χειμώνας 2007-2008), σσ. 33–36

4. Επιμέλεια Μετάφρασης. Andreas Arndt, (2008), «Η εγελιανή έννοια της διαλεκτικής αναφορικά προς τον Καντ», μτφρ. Μ. Τσέτσος, στο: Μ. Αγγελίδης, Σ. Δημητρίου, Α. Λαβράνου (επιμ.), *Θεωρία, Αξίες και Κριτική,* Αθήνα: Πόλις 2008, σσ. 602–619

5. Επιμέλεια Μετάφρασης. Helmut Reichelt, (2008), «Το πρόβλημα της διαλεκτικής έκθεσης οικονομικών κατηγοριών», μτφρ. Ο. Ψυχοπαίδη, στο: Μ. Αγγελίδης, Σ. Δημητρίου, Α. Λαβράνου (επιμ.), *Θεωρία, Αξίες και Κριτική,* Αθήνα: Πόλις 2008, σσ. 699–726

6. Βιβλιοκριτική. Λαβράνου, Α., (2005), «Η κριτική επιστημολογία του Κοσμά Ψυχοπαίδη (για το βιβλίο του Κ. Ψυχοπαίδη, *Όροι, Αξίες, Πράξεις,* Εκδ. Πόλις: Αθήνα 2005, σελ. 559)», στο «Αναγνώσεις» της *Κυριακάτικης Αυγής,* Αρ. Φύλλου 9483 (20 Νοεμβρίου)

7. Νεκρολογία. Faraklas, G., Karydas, D., Lavranu, A., (2005), «Kosmas Psychopedis zum Gedenken», στο A. Arndt, K. Bal, H. Ottmann (επιμ.), *Glauben und Wissen, μέρος ΙΙΙ, Hegel-Jahrbuch 2005,* Berlin: Akademie Verlag, σσ. 13–15.

Ανακοινώσεις σε Επιστημονικά Συνέδρια με Κριτές που εκδίδουν Πρακτικά.

Πριν το 2004

1. A. Lavranu, «Glauben und Wissen in der Konstitution des Hegelschen Naturrechtsbegriffs», 24° Συνέδριο της Διεθνούς Εταιρείας Hegel με θέμα *«Πίστη και Γνώση*, Jena (Γερμανία), 28 Αυγ.- 1 Σεπτ. 2002

Την Περίοδο 2004-2009

1. A. Lavranu, «Individualität, Moralität und objektiver Geist», 27° Συνέδριο της Διεθνούς Εταιρείας Hegel με θέμα «*Πνεύμα*;», Löwen (Βέλγιο), 9-13 Σεπτ. 2008

2. Α. Λαβράνου, «Κριτική και νομιμοποίηση της ατομικότητας στην εγελιανή Φιλοσοφία του Πνεύματος», Πανελλήνιο Επιστημονικό Συνέδριο *«Χέγκελ: Φαινομενολογία του Πνεύματος»* (διοργ.: Τομέας Φιλοσοφίας Πανεπιστημίου Ιωαννίνων και Περιοδικό Αξιολογικά), Ιωάννινα 14–15, Φεβρ. 2008

3. Α. Λαβράνου, «Η προβληματική του 'αντεστραμμένου κόσμου' στην Φαινομενολογία του Πνεύματος», Διεθνές Συμπόσιο*: «G.W.F. Hegel: Η Φαινομενολογία του Πνεύματος»* (διοργ.: Τμήμα Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών, Πανεπιστήμιο Κρήτης), Ρέθυμνο 9–11 Νοεμ. 2007

4. A. Lavranu, «Erkenntnistheorie und Politik. Zur Gliederung der Hegelschen Rechtsphilosophie», 26° Συνέδριο της Διεθνούς Εταιρείας Hegel, με θέμα «*Η πολιτική φιλοσοφία του Χέγκελ*», Poznan (Πολωνία), 19–23 Σεπτ. 2006
5. Α. Λαβράνου, «Απροσδιοριστία και διαλεκτική κρίση», Συνέδριο: «*Φιλοσοφία σήμερα*», (διοργ.: Τομέας Φιλοσοφίας και ΠΜΣ «Φιλοσοφία: Γνώση, Αξίες και Κοινωνία» του Τμήματος Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Κρήτης), Ρέθυμνο, 18-20 Νοεμ. 2005
6. Α. Λαβράνου, Ημερίδα: «Ιστορικότητα και ιστορική κατανόηση στον Georg Simmel», Ημερίδα «*Κριτικές προσεγγίσεις στο έργο του Georg Simmel: Θεμέλια, Μοτίβα, Προοπτικές*», (διοργ.: Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης και Περιοδικό Αξιολογικά), Ρέθυμνο, 15 Απρ. 2005
7. Α. Λαβράνου, «Ευδαιμονία και Ηθικότητα στον Ludwig Feuerbach», Ημερίδα: «*200 Χρόνια από τη γέννηση του Ludwig Feuerbach*», Πάντειο Πανεπιστήμιο (διοργ.: Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Ιστορίας του Παντείου Πανεπιστημίου και Περιοδικό Αξιολογικά), Αθήνα, 4 Δεκ. 2004
8. A. Lavranu, «Recht, Leben und Staat im Hegelschen Naturrechtsaufsatz», 25° Συνέδριο της Διεθνούς Εταιρείας Hegel με θέμα «*Να σκεφτούμε τη ζωή*» στην Toulouse (Γαλλία), 22–25 Σεπτ. 2004
9. Α. Λαβράνου, «Τόμας Χομπς και Καρλ Σμιτ» Συμπόσιο: *Τόμας Χομπς: Κυριαρχία και Κανονιστικότητα*, (διοργ.: Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης του Πανεπιστημίου Κρήτης και Περιοδικό Αξιολογικά), Ρέθυμνο, 23-24 Ιαν. 2004

Ανακοινώσεις σε Επιστημονικά Συνέδρια με Κριτές που δεν εκδίδουν Πρακτικά.

Πριν το 2004
1. A. Lavranu, «Europa – Wertegemeinschaft oder Interessenkongruenz?», Συνέδριο: «The Future of the European Social Model» Hanse Wissenschaftskolleg, Delmenhorst, 10-13 Ιουλ. 2000

ii. Αναγνώριση του Ερευνητικού Έργου.

Συμμετοχές σε Επιτροπές Επιστημονικών Συνεδρίων.

Την Περίοδο 2004-2009

Έτος	**Τίτλος Συμμετοχής**	**Στοιχεία Συνεδρίου και Οργανωτικού Φορέα**
2008	Μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής	11ο Επιστημονικό Συνέδριο του Ιδρύματος Σ. Καράγιωργα με θέμα: «Δημοκρατία και κρατικές πολιτικές στην Ελλάδα», Πάντειο Πανεπιστήμιο (6-8 Νοεμ. 2008)
2008	Επιστημ. Συντονίστρια	Ημερίδα «Οι κοινωνικές επιστήμες στην Ελλάδα. Τάσεις, αντιφάσεις, προοπτικές», διοργ.: Ίδρυμα Σάκη Καράγιωργα, (25 Ιαν. 2008, Αθήνα, αμφιθέατρο ΓΣΕΕ)
2007	Επιστημ. Συντονίστρια	Συντονισμός συζήτησης στο συμπόσιο «Το πνεύμα του διαφωτισμού στο σταυροδρόμι της ευρωπαϊκής νεωτερικότητας», διοργ.: Ινστιτούτο Γκαίτε σε συνεργασία με το

		Εργαστήριο Ελληνογερμανικών Σχέσεων του Πανεπιστημίου Αθηνών, το περιοδικό «Αξιολογικά» και το Ίδρυμα Σάκη Καράγιωργα (8 Νοεμ. 2007, Αθήνα)
2004 2005 2006 2007 2009	Μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής	Πανελλήνιο Μεταπτυχιακό Σεμινάριο-Συνέδριο για υποψήφιους διδάκτορες, Τμήμα Κοινωνιολογίας, Πανεπιστήμιο Κρήτης

Συμμετοχές σε Συντακτικές Επιτροπές Επιστημονικών Περιοδικών.

Την Περίοδο 2004-2009

Τίτλος Επιστημονικού Περιοδικού	**Αρμοδιότητα**	
1. Περιοδικό *Αξιολογικά*		Editor
	X	Assoc. Editor
	X	Ed. Board
		Reviewer
2. Περιοδικό *Argument*		Editor
		Assoc. Editor
		Ed. Board
	X	Reviewer

Διακρίσεις με Βάση το Ερευνητικό Έργο.

Πριν το 2004

Έτος	**Ονομασία Βραβείου ή Τιμητικής Διάκρισης**	**Όνομα Φορέα**
1996	Βραβείο άριστη διδακτορικής διατριβής	Ομοσπονδιακό Κρατίδιο Κάτω Σαξωνίας

Επιστημονική ανάμειξη σε εταιρείες, φορείς, οργανώσεις.

Την Περίοδο 2004-2009

Έτος Εκλογής	**Θέση**	**Οργάνωση**
2004	Μέλος επιστημονικού συμβουλίου	Ιδρυμα Σάκη Καράγιωργα
2006	Μέλος επιστημονικού συμβουλίου	Διεθνής Εταιρεία Χέγκελ

Πετούση Βασιλική, Επίκουρη Καθηγήτρια

i. Επιστημονικές Δημοσιεύσεις

Εργασίες σε Επιστημονικά Περιοδικά με Κριτές.

Πριν το 2004

1. Πετούση, Β. (2001) "Η 'φύση' της γυναίκας και ο 'ιπποτισμός' του άνδρα: Κλασσικές θεωρίες για τη γυναικεία εγκληματικότητα.» *Επιθεώρηση Κοινωνικών* Ερευνών 106(3): 105-137.

Εργασίες σε Επιστημονικά Περιοδικά χωρίς Κριτές.

Την Περίοδο 2004-2009

1. Petoussi, V. (2006). Reports from the 2006 Congress. "Some scattered thoughts on the 2006 FAB Conference." *International Network on Feminist Approaches to Bioethics, Newsletter* vol 14(1):13-14.

2. Petoussi, V. (2006). Country Reports. "Greece" *International Network on Feminist Approaches to Bioethics, Newsletter* vol 14(1):13-14.

3. Petoussi, V. (2005). Country Reports. "Greece" *International Network on Feminist Approaches to Bioethics, Newsletter* vol 13(2):13-14.

Εργασίες σε Πρακτικά Συνεδρίων με Κριτές.

Την Περίοδο 2004-2009

1. Πετούση, Β**.** (2005). «Τροχαία αστυνόμευση: Θεσμικά Ζητήματα» *Πρακτικά 3ου Πανελλήνιου Συνεδρίου Οδικής Ασφάλειας*. Σύλλογος Ελλήνων Συγκοινωνιολόγων, Πανεπιστήμιο Πατρών, Τμήμα Πολιτικών Μηχανικών, ΤΕΕ. http://library.tee.gr/digital/m2100/m2100_petousi.pdf

Εργασίες σε Πρακτικά Συνεδρίων χωρίς Κριτές.

Πριν το 2004

1. Πετούση, Β. (2001). «Η βία ως κοινωνικό φαινόμενο». Πρακτικά Ημερίδας. *Αντιμετώπιση της Τρωτότητας των παιδιών σε εκδηλώσεις βίας* Έκδοση: Επιτροπή Ρεθύμνης Πρόληψης και Αντιμετώπισης των Ναρκωτικών. Ρέθυμνο (σελ. 69-71).

Κεφάλαια σε Συλλογικούς Τόμους.

Πριν το 2004

1. Petoussi, V. & Stavrou, K. (1996). "The Juvenile Justice System in Greece." In Shoemaker, D. J. (ed) *International Handbook of Juvenile Justice System* (pp.146-159).Westport, Connecticut, USA: Greenwood Publishing Group.

Την Περίοδο 2004-2009

1. Petoussi-Douli, V. (2008). "Greece". In Winterdyk, J. and Antonopoulos G. (eds) *Racist Victimization: International Reflections and Perspectives* (pp.139-168). Aldershot:Ashgate.

2. Petoussi, V. (2007). "Feminist Voices in the Law: Debating Equality, Neutrality and Objectivity." Στο Παπαγεωργίου, Γ. (επ.) *Έμφυλοι Μετασχηματισμοί/Gendering Transformations* (σελ. 351-365). Πανεπιστήμιο Κρήτης: emedia.
3. Πετούση, Β. (2007). «Φεμινιστική Εγκληματολογία: Βασικές Θέσεις και Προτάσεις». Στο Γεωργούλας, Σ. (επ.) *Η Εγκληματολογία στην Ελλάδα Σήμερα. Τιμητικός Τόμος για το Στέργιο Αλεξιάδη* (σελ. 126-144). Αθήνα: Εκδόσεις ΚΨΜ..
4. Πετούση, Β. (2006). «Όψεις των σχέσεων νεολαίας και αστυνομίας». Στο Κονιόρδος, Σ., Μαράτου-Αλιμπράντη, Λ., Παναγιωτοπούλου, Ρ. (επ.) *Κοινωνικές Εξελίξεις στη Σύγχρονη Ελλάδα: Εργασία, Εκπαίδευση, Οικογένεια, Παρέκκλιση* (σελ. 603-639). Αθήνα:-Κομοτηνή: Εκδόσεις Αντ. Σάκκουλα.
5. Πετούση, Β. (2005). «Υπηρεσίες και θεσμοί κοινωνικής προστασίας στο Νομό Χανίων: Διαπιστώσεις και προτάσεις». *Σύγχρονες Ανάγκες Κοινωνικής Φροντίδας Δομές και Προγράμματα στην Τοπική Κοινωνία* (σελ. 90-111). Εκδότες: ΚΟΙΝΩ.ΠΟΛΙΤΙ.Α-Π.Τ.Κ. Σ.Κ.Λ.Ε, Ηράκλειο.

Άλλες Εργασίες.

Πριν το 2004
1. Petoussi, V. (1999). "Women's Greece" Book review. Στο Covi, G. & Levin, T. (eds) *Feminist Europa. Review of Books.* Vol.(2).
2. Petoussi, V. (1991). "Trends in Female Criminal Activity." Poster at the 6TH Annual Graduate Research Symposium. Graduate Student Assembly, Virginia Polytechnic Institute and State University, Blacksburg, VA, USA.

Την Περίοδο 2004-2009
1. Petoussi, V. 2006. "Greece, Hellenic Republic." In Das, D., Palmioto, M.J (eds) *The World Police Encyclopedia* Vol 1(pp 329-337).New York, NY: Routledge Taylor and Francis Group.
2. Petoussi, V. 2005. "Greece, Hellenic Republic." In Sullivan, L. E., Haberfeld, M.R. (eds) *Encyclopedia of Law Enforcement* Vol 3 (pp 1080-1082). Thousand Oaks, CA: Sage Publications.
3. Πετούση, Β., Παπαδάκη, Μ., Στειακάκης, Ι., Σπαρβέρη, Ε.(2005). *Τροχαία ατυχήματα σωματικών βλαβών: θεσμικά ζητήματα και προτάσεις.* Αναρτημένη ανακοίνωση στο 4ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ιατροδικαστικής και Τοξικολογίας. Αθήνα, 23-25 Σεπτεμβρίου

Ανακοινώσεις σε Επιστημονικά Συνέδρια με Κριτές που δεν εκδίδουν Πρακτικά.

Πριν το 2004
1. Πετούση, Β. (2001 Μάιος). *Όψεις των σχέσεων νεολαίας και αστυνομίας.* Εργασία που παρουσιάστηκε στο Διεθνές Συνέδριο με θέμα: *Κοινωνικές Εξελίξεις στη Σύγχρονη Ελλάδα και Ευρώπη*. Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών, Σύλλογος Ελλήνων Κοινωνιολόγων. Αθήνα.
2. Petoussi, V**,** Hoffman, K.L., Bishop, K. (1993 October). *Battered Women and Self-Defense: An Examination of Theoretical and Legal Arguments.* Paper presented at the 45o Annual Meeting of the American Society of Criminlogy. Phoenix, Arizona USA.
3. Petoussi, V. (1992 November). *Patriarchy in the Public Sphere and its Impact on Women's Criminality.* Paper presented at the 44th Annual Meeting of the American

Society of Criminology on *Relevance and Rationality* New Orleans, Louisiana, USA 4-7 November.

4. Petoussi, V. (1992 November). *The Quest for a Feminist Jurisprudence: or Some Notes on the Politics of Inclusion in Criminology and Criminal Justice.* Paper presented at the 44th Annual Meeting of the American Society of Criminology on *Relevance and* Rationality. New Orleans, Louisiana, USA.

5. Petoussi, V. (1991 April). *Women Killing their Mates: An Alternative Theoretical Interpretation.* Paper presented at the Joined Conference of the Southeastern Women's Studies Association, the Women's Studies Program of the University of North Carolina at Charlotte and the International Women's Day Committee on *Women and their Environment,* Charlotte, North Carolina, USA.

6. Petoussi, V. (1989 March). *Trends in Female Criminal Activity: Have Women Become More Violent?* Paper presented at the Annual Conference of the Southeastern Women's Studies Association on *Working for Change through Politics, Education, and the Media.* Roanoke College, Salem, Virginia, USA.

Την Περίοδο 2004-2009

1. Πετούση-Ντούλη, Β. (2009 Σεπτέμβριος*). Δικαιική ρύθμιση της υποβοηθούμενης αναπαραγωγής: Η πρόκληση και η προβληματική της ομοιότητας, της διαφοράς και της ισότητας.* Εργασία που παρουσιάστηκε στο 5ο Επιστημονικό Συνέδριο-Retreat του Διατμηματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών Βιοηθική με θέμα: *Βιοηθικά Προβλήματα στις Επιστήμες της Ζωής.* Πλακιάς Ρεθύμνου.

2. Πετούση-Ντούλη, Β., Δερμιτζάκη, Ν. (2008 Οκτώβριος). *Συνισταμένες ηθικών αξιολογήσεων ως προς την αποδοχή-απόρριψη των Γενετικά Τροποποιημένων Τροφίμων: Ευρήματα έρευνας σε δείγμα Ελλήνων φοιτητών.* Εργασία που παρουσιάστηκε στο 4ο Επιστημονικό Συνέδριο-Retreat Διατμηματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών Βιοηθική με θέμα: *Βιοηθικά Προβλήματα στις Επιστήμες της Ζωής.* Πλακιάς Ρεθύμνου.

3. Φλυτζανή, Μ., Πετούση-Ντούλη, Β. (2007 Οκτώβριος). *Τράπεζες Νομικών Πληροφοριών: Εφαρμογές σε ζητήματα υποβοηθούμενης αναπαραγωγής.* Εργασία που παρουσιάστηκε στο 3ο Επιστημονικό Συνέδριο-Retreat Διατμηματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών Βιοηθική με θέμα: *Βιοηθικά Προβλήματα στις Επιστήμες της Ζωής.* Πάνορμο Ρεθύμνου.

4. Κουτσάκη, Θ. Πετούση-Ντούλη, Β. (2007 Οκτώβριος). *Παρένθετη Μητρότητα: Επισκόπηση νομολογίας πριν και μετά την εφαρμογή του Ν. 3089/2002 στην Ελλάδα.* Εργασία που παρουσιάστηκε στο 3ο Επιστημονικό Συνέδριο-Retreat Διατμηματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών Βιοηθική με θέμα: *Βιοηθικά Προβλήματα στις Επιστήμες της Ζωής.* Πάνορμο Ρεθύμνου.

5. Ασπραδάκη, Κ., Δερμιτζάκη, Ν., Πετούση-Ντούλη, Β. (2007 Οκτώβριος). *«Ζητήματα Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής στο Νομικό Επιστημονικό Τύπο. Επισκόπηση δημοσιευμάτων κατά τα έτη 1985-2005.* Εργασία που παρουσιάστηκε στο 3ο Επιστημονικό Συνέδριο-Retreat Διατμηματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών Βιοηθική με θέμα: *Βιοηθικά Προβλήματα στις Επιστήμες της Ζωής.* Πάνορμο Ρεθύμνου.

6. Πετούση, Β. (2007 Μάιος). *Έμφυλες προσεγγίσεις στις κοινωνικές ανισότητες και το έγκλημα.* Εργασία που παρουσιάστηκε στην επιστημονική ημερίδα *Κοινωνικές Ανισότητες, Εγκληματικότητα και Κοινωνική Πολιτική* της Εταιρείας Κοινωνικής Πολιτικής. Αθήνα.

7. Petoussi, V., Aspradaki, E. Athanasoulia, E., Dermitzaki, N., Liapis, D. (2006 August). *Regulating reproduction or reproducing regulation? Issues related to the*

laws of assisted human reproduction in Greece." Paper presented at the 6th International Congress on Feminist Approaches to Bioethics, 8th World Congress on Bioethics on: *A Just and Healthy Society*. Beijing, China.

8. Petoussi, V. (2006 August). *Teaching feminist law/theory on reproductive technologies to graduate students.* Panel presentation in Ankery, R. (panel organizer) "Working in the 'F' Word: International Perspectives on Teaching and Learning Feminist Bioethics" at the 6th International Congress on Feminist Approaches to Bioethics, 8th World Congress on Bioethics on *A Just and Healthy Society.* Beijing, China.

9. Petoussi, V. (2006 August). *"Let's talk about women but be advised not to use the 'F' word: Practices of excluding feminist approaches to women's and bioethics' issues in Greece*." Panel presentation in Rogers, W. (panel organizer) "Practical and Political Applications of Feminist Bioethics" Round Table of Country/Region Representatives. 6th International Congress on Feminist Approaches to Bioethics, 8th World Congress on Bioethics on *A Just and Healthy Society*. Beijing, China.

10. Πετούση, Β. (2006 Ιούνιος). *Φεμινιστικές προσεγγίσεις στην εγκληματολογία: Εξελίξεις και μελλοντικές προκλήσεις*. Εργασία που παρουσιάστηκε στο 1ο ΣυνέδριοΕλλήνων Εγκληματολόγων. Μυτιλήνη.

11. Πετούση, Β. (2005 Οκτώβριος). *Τροχαία αστυνόμευση: Θεσμικά ζητήματα.* Εργασία που παρουσιάστηκε στο 3ο Πανελλήνιο Συνέδριο Οδικής Ασφάλειας. Πάτρα.

12. Kontolati, E., Galanakis, E., Petoussi, V. (2005 September). *Selectiive termination of pregnancy. A revival of eugenics?* Paper presented at the 29th Congress Union of Middle Eastern and Mediterranean Pediatric Societies (UMEMPS). Instanbul, Turkey.

13. Σπαρβέρη, Ε., Στειακάκης, Ι., Πετούση, Β. (2005 Σεπτέμβριος). *Ενδοοικογενειακή Βία.* Εργασία που παρουσιάστηκε στο 4ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ιατροδικαστικής και Τοξικολογίας. Αθήνα.

14. Petoussi, V. (2005 May). *Feminist Voices in the law: Debating equality, neutrality and objectivity.* Paper presented at the International Conference: *Gendering Transformations.* Rethymno.

15. Petoussi, V. (2004 August). *Women in Greek Police.* Paper presented at the 4th Annual Conference of the European Society of Criminology on *Global similarities, local differences* Amsterdam, The Netherlands.

ii. Αναγνώριση του Ερευνητικού Έργου.

Ερευνητικές Συνεργασίες.

Την Περίοδο 2004-2009

Διάστημα ετών	**Περιγραφή (τίτλος, ίδρυμα με το οποίο συνήψατε ερευνητική συνεργασία)**
2006-σήμερα	***Μελέτη Ρέα*** **Μελέτη κοόρτης και βιοτράπεζα Κρήτης. Πανεπιστήμιο Κρήτης.** Μέρος του *New Generis- Newborns and Genotoxic exposure risks: Development and application of biomarkers of dietary exposure to genotoxic and immunotoxic chemicals and biomarkers of early effects, using mother-child birth cohorts and biobanks. (Integrated project).* Department of Health Risk Analysis and Toxicology, Maastricht University, Maastricht, The Netherlands.

Συμμετοχές σε Επιτροπές Επιστημονικών Συνεδρίων.

Την Περίοδο 2004-2009

Έτος	Τίτλος Συμμετοχής	Στοιχεία Συνεδρίου και Οργανωτικού Φορέα
2007	Μέλος Οργανωτικής Επιτροπής Συνεδρίου	*Μέθοδοι Έρευνας του Κοινωνικού Φύλου.* Διοργάνωση: Διατμηματικό Προπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών για θέματα Φύλου και Ισότητας *Το Φύλο στις Κοινωνικές Επιστήμες.* Τμήματα Κοινωνιολογίας, Ιστορίας-Αρχαιολογίας, ΦΚΣ, Πανεπιστήμιο Κρήτης. Ρέθυμνο 5-6 Οκτωβρίου
2007	Μέλος Επιστημονικής Επιτροπής του Συνεδρίου	*Cultural Determinants of Health.* Διοργάνωση: Κλινική Κοινωνικής Οικογενειακής Ιατρικής, Πανεπιστημίου Κρήτης σε συνεργασία με το διεθνές δίκτυο Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας *Tipping the Balance Towards Primary Health Care.* Ηράκλειο 6-9 Σεπτεμβρίου
2006	Μέλος Επιστημονικής Επιτροπής Συνεδρίου	*Παιδί, Υγεία και Πολιτισμός.* 18° Πανελλήνιο Συνέδριο. Διοργάνωση Ελληνική Εταιρεία Κοινωνικής Παιδιατρικής και Προαγωγής της Υγείας. Ηράκλειο 28/9-1/10
2006	Μέλος Επιτροπής Προγράμματος	*Policing in Central and Eastern Europe: Past, Present and Future* 6th Biennial International Criminal Justice Conference. Διοργάνωση Faculty of Criminal Justice and Security, University of Maribor, Slovenia, Ljubljana, Slovenia. 21-23 September
2005	Μέλος Επιστημονικής Επιτροπής	*Gendering Transformations.* Διοργάνωση: Διατμηματικό Προπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών για θέματα Φύλου και Ισότητας *Το Φύλο στις Κοινωνικές Επιστήμες.* Τμήματα Κοινωνιολογίας, Ιστορίας-Αρχαιολογίας, ΦΚΣ, Πανεπιστήμιο Κρήτης. Ρέθυμνο 12-15 Μαϊου
2005	Μέλος Οργανωτικής Επιτροπής	*Engendering Prehistoric 'Stratigraphies' in the Aegean and the Mediterranean.* Διοργάνωση: Διατμηματικό Προπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών για θέματα Φύλου και Ισότητας *Το Φύλο στις Κοινωνικές Επιστήμες.* Τμήματα Κοινωνιολογίας, Ιστορίας-Αρχαιολογίας, ΦΚΣ, Πανεπιστήμιο Κρήτης. Ρέθυμνο 2-5 Ιουνίου

Συμμετοχές σε Συντακτικές Επιτροπές Επιστημονικών Περιοδικών.

Την Περίοδο 2004-2009

Τίτλος Επιστημονικού Περιοδικού	**Αρμοδιότητα**	
1. Επιθεώρηση Βιοηθικής *Review of Bioethics*		Editor
		Assoc. Editor
	x	Ed. Board
		Reviewer

Διακρίσεις με Βάση το Ερευνητικό Έργο.

Πριν το 2004

Έτος	**Ονομασία Βραβείου ή Τιμητικής Διάκρισης**	**Όνομα Φορέα**
2003	Ανεξάρτητη κριτής της Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Ένωσης	Research Directorate-General, Directorate C-Science and Society. FP6-2002-Science & Society-3. Descartes Prize for Excellent transnational collaborative research. Panel "Socio-Economic Science."
2002	Ανεξάρτητη κριτής της Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Ένωσης	Directorate General Directorate K-Technology foresight and socio-economic research. Socio-economic knowledge base. Key Action: "Improving the socio-economic research." Theme 2: "Societal and individual well-being, the implications of structural changes and of technological development."
2001	Ανεξάρτητη κριτής της Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Ένωσης	Directorate-General. Directorate K-Technology foresight and socio-economic research. Socio-economic knowledge base. Key Action: "Improving the socio-economic knowledge base."
1999	Ανεξάρτητη κριτής της Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Ένωσης	Directorate-Generale XII: Science, Research and Development. Directorate F-HUMAN POTENTIAL AND MOBILITY. Unit XII-F1: Research Training Networks. High-Level Scientific Conferences. 30

		Ιουνίου-7 Ιουλίου 1999

Την Περίοδο 2004-2009

Έτος	**Ονομασία Βραβείου ή Τιμητικής Διάκρισης**	**Όνομα Φορέα**
2006	Ανεξάρτητη κριτής της Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Ένωσης	Research Directorate-General. Directorate K-Social Sciences and humanities; foresight Social and Human Sciences research. Programme-Scientific Support to Policies SSP5-2.6 – Improved means to anticipate crime trends and causes, and to access the effectiveness of crime prevention policies; assessement of new challenges related to illicit drug use.
2005	Ανεξάρτητη κριτής της Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Ένωσης	Research Directorate-General Science and Society. FP6-2004-Science and Society-12. Descartes Prizes for Excellence in Research-Social Sciences Panel
2005	Ανεξάρτητη κριτής της Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Ένωσης	Research Directorate-General, —Directorate K-Human and Social sciences: foresight. Social and Human Science research. Programme-Scientific Support to Policies-FP6-2004-SSP-4. Panel: "Improved means to anticipate trends and causes, and to assess the effectiveness of crime prevention policies: assessment of new challenges related to illicit drug use."

Επιστημονική ανάμειξη σε εταιρείες, φορείς, οργανώσεις.

Την Περίοδο 2004-2009

Έτος Εκλογής	**Θέση**	**Οργάνωση**

2005-παρόν	Εθνική Εκπρόσωπος Country Representative	Feminist Association of Bioethics

Προσκλήσεις για διαλέξεις στο κοινό.

Πριν το 2004

Μήνας & Έτος	**Τίτλος Ομιλίας ή Σεμιναρίου**	**Φορέας υπό την Αιγίδα του Οποίου Οργανώθηκε η Ομιλία ή Σεμινάριο**
11/2003	Η τροχαία για τα τροχαία: Εκτιμήσεις τροχονόμων για τα αίτια των ατυχημάτων	Ημερίδα με θέμα: *Τροχαία ατυχήματα…ένα πρόβλημα που απαιτεί λύση* Διοργάνωση: Τμήμα Τροχαίας Χανίων
3/2003	Παλιά εγκλήματα και νέες 'συλλήψεις'. Ορισμός του εγκλήματος και κατασκευές επικινδυνότητας	Ημερίδα με θέμα: *Το οργανωμένο και το οικονομικό έγκλημα στο σύγχρονο κόσμο* Διοργάνωση: Τμήμα Δοκίμων Αστυφυλάκων Ρεθύμνου, Οικονομικό Επιμελητήριο.
3/2003	Διεκδικήσεις της γυναίκας και κατακτήσεις: Η προβληματικη των δικαιωμάτων, οι προκλήσεις της διαφορετικότητας και της συντροφικότητας	Σχολή Γονέων Δήμου Ιεράπετρας
2/2002	Ενδο-οικογενειακή βία: Μύθοι και αλήθειες	Τμήμα Δοκίμων Αστυφυλάκων Ρεθύμνου
12/2001	Ανθρώπινα Δικαιώματα, Ατομικά Δικαιώματα και Δημόσια Ασφάλεια: Σε αναζήτηση νέων ισορροπιών;	Τμήμα Δοκίμων Αστυφυλάκων Ρεθύμνου

Την Περίοδο 2004-2009

Μήνας & Έτος	**Τίτλος Ομιλίας ή Σεμιναρίου**	**Φορέας υπό την Αιγίδα του Οποίου Οργανώθηκε η Ομιλία ή Σεμινάριο**
1/2007	Γυναίκες στα κέντρα λήψης αποφάσεων: ανάγκη επαναπροσδιορισμού των όρων	Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα *Εστιάζοντας στην Ισότητα διαμέσου της τοπικής ανάπτυξης* Γενική Γραμματεία Ισότητας, ΚΕΘΙ, Ηράκλειο.
4/2006	Έμφυλες διαστάσεις της υποβοηθούμενης αναπαραγωγής	Ένωση Γιατρών ΕΣΥ Ρεθύμνου
3/2006	Εμπόριο γυναικών, εμπόριο ανθρώπων, σύγχρονη μορφή δουλειάς	Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Ρεθύμνης
2/2006	Ενδοοικογενειακή βία: Ζήτημα δημόσιας υγείας και κοινωνικής δικαιοσύνης	*Forum Γενικής Ιατρικής* Ρέθυμνο

3/2005	Συμμετοχή σε ομάδα ομιλητών	*Οι Γυναίκες απέναντι στις προκλήσεις του Σήμερα* Πανεπιστήμιο Κρήτης
4/2005	Ζητήματα τροχαίας αστυνόμευσης-Θέσεις και απόψεις αστυνομικών	Ημερίδα με θέμα: *Τροχαία Ατυχήματα-Εθνικό Πρόβλημα*, Διοργάνωση Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Κοζάνης,
3/2005	Αλκοόλ και νεολαία: Κοινωνικές Διαστάσεις	Ημερίδα με θέμα: *Αλκοόλ ή Ζωή;* Διοργάνωση: Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Ρεθύμνης, Αστυνομική Διεύθυνση Ρεθύμνης, Δ/νση Δ/βαθμιας Εκπαίδευσης Ρεθύμνης, Δ/νση Α/θμιας Εκπαίδευσης Ρεθύμνης. Ρέθυμνο
5/2004	Μερικές σκέψεις επετειακές και επίκαιρες για τη μητρότητα	Δήμος Ιεράπετρας

Σερντεδάκις Νίκος, Επίκουρος Καθηγητής

i. Επιστημονικές Δημοσιεύσεις

Εργασίες σε Επιστημονικά Περιοδικά με Κριτές.

Πριν το 2004

1. Σερντεδάκις Ν., «Μάζα, Ελίτ και Εξουσία. Από τον Le Bon στον Canetti", Το *Βήμα των Κοινωνικών Επιστημών*, 3: 129-143, 1990.

2. Σερντεδάκις Ν., «Στην καρδιά των κοινωνικών κινημάτων: Μια κριτική ανάγνωση της σύγχρονης θεωρίας», *Το Βήμα των Κοινωνικών Επιστημών*, 24: 41-65, 1998.

3. Παπαϊωάννου Σ., Σερντεδάκις Ν., Τσιώλης Γ., «Κοινωνική – Οικολογική Συνείδηση και Πράξη: Το παράδειγμα των κατοίκων της επαρχίας Κυδωνίας Δυτικής Κρήτης», *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών*, 96-97: 133-183, 1998.

4. Serdedakis N., and Tsiolis G., "Biographical Trajectories and Identity: Traditional Overdetermination and Individualization", *Young – Nordic Journal of Youth Research*, 8 (2): 2-23, 2000.

5. Lazaridis G., Liapi M., Papaioannou S., Serdedakis, N., « Berufstatigkeit und Selbstandigkeitsforderung von Frauenund Migranten in Griechenland », in *Hessische Blatte fur Volksbildung*, 1: 58-75, 2000.

6. Papaioannou S., Serdedakis, N., «Civil Society and its Enemies: The Case of Greece», in Bron A., Schemmann M., (eds), *Civil Society, Citizenship and Learning*, LIT, Hamburg, Münster, 2001, σελ. 204-222.

7. Serdedakis N., Tsiolis G., Tzanakis E., Papaioannou S., «Strategies of Social Integration in the Biographies of Greek Female Immigrants coming from the Former Soviet Union», *International Review of Socilology*, 13(1): 145-162, 2003.

Την Περίοδο 2004-2009

1. Σερντεδάκις Ν., «Η θεωρία για τα κοινωνικά κινήματα και τη συλλογική δράση. Η συμβολή του Στέλιου Αλεξανδρόπουλου», *Κοινωνική Συνοχή και Ανάπτυξη*, 1(2): 95-103, 2006.

2. Αλεξανδρόπουλος Σ., Σερντεδάκις Ν., Μποτετσάγιας Ι., «Το ελληνικό περιβαλλοντικό κίνημα», *Ελληνική Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης*, 30:5-31, 2007.

Εργασίες σε Πρακτικά Συνεδρίων με Κριτές.

Την Περίοδο 2004-2009

1. «Συλλογική δράση και φοιτητικό κίνημα την περίοδο 1959-1964: Δομικές προϋποθέσεις, πολιτικές ευκαιρίες και ερμηνευτικά σχήματα», στο Ρήγος Α., Σεφεριάδης Σ., Χατζηβασιλείου Ε., (επιμ.), *Η Σύντομη Δεκαετία του '60*, Καστανιώτης, Αθήνα, 2008b, σελ. 241-263.

Εργασίες σε Πρακτικά Συνεδρίων χωρίς Κριτές.

Την Περίοδο 2004-2009

1. «Ζητήματα μεθοδολογίας στη μελέτη των κοινωνικών κινημάτων και της συλλογικής δράσης», στο Παπαϊωάννου Σ., (επιμ.), *Ζητήματα Θεωρίας και Μεθόδου των Κοινωνικών Επιστημών*, Κριτική, Αθήνα, 2008a, σελ. 381-395.

Κεφάλαια σε Συλλογικούς Τόμους.

Πριν το 2004

1. Σερντεδάκις Ν., «Ποιοτική ανάλυση συνεντεύξεων με φοιτητές του Τμήματος Κοινωνιολογίας», στο *Αποτίμηση εκπαιδευτικού έργου και παρεχομένων υπηρεσιών του Τμήματος Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης*, Πανεπιστήμιο Κρήτης-Τμήμα Κοινωνιολογίας, Ρέθυμνο, Οκτώβριος 2000, σελ. 9-74.

2. Σερντεδάκις Ν., «Σκέψεις για τον πόλεμο και την καθημερινότητα», στο Βαρβάρα Παπαδοπούλου (επιμ.)., *ET IN IRAQ EGO ή Ο Πόλεμος Συνεχίζεται*, Πλέθρο, Αθήνα, 2004, σελ. 142-147.

Την Περίοδο 2004-2009

1. Σερντεδάκις Ν., «Τοπικές Κοινωνίες και Νέα Κοινωνικά Κινήματα», στο Ζαϊμάκης Γ., Κανδυλάκη Α., *Δίκτυα Κοινωνικής Προστασίας*, Κριτική, Αθήνα, 2005, 133-156.

2. Παπαϊωάννου Σ., Σερντεδάκις Ν., Τσιώλης Γ., «Ανεργία νέων αποφοίτων λυκείου και δια βίου εκπαίδευση» στο Κονιόρδος Σ., Μαράτου-Αλιπράντη Λ., Παναγιωτοπούλου Ρ., *Κοινωνικές εξελίξεις στη σύγχρονη Ελλάδα: Εργασία, εκπαίδευση, οικογένεια, παρέκκλιση*, Αντ. Ν. Σάκκουλα, Αθήνα-Κομοτηνή, 2006, σελ. 299-341.

3. Σερντεδάκις Ν., «Ζητήματα μεθοδολογίας στη μελέτη των κοινωνικών κινημάτων και της συλλογικής δράσης», στο Παπαϊωάννου Σ., (επιμ.), *Ζητήματα Θεωρίας και Μεθόδου των Κοινωνικών Επιστημών*, Κριτική, Αθήνα, 2008a, σελ. 381-395.

4. Papaioannou S., Tsiolis G., Serdedakis N., «Immigrants and self-employment in the Greek population sample: the case of Pontian newcomers in Greece», in Ursula Apitz, Maria Kontos, (eds) *Self-Employment Activities of Women and Minorities. Their Success and Failure in Relation to Social Citizenship Policies*, VS Verlag für Sozialwissenschaften, Wiesbaden, 2008b, σελ. 170-193.

Ανακοινώσεις σε Επιστημονικά Συνέδρια με Κριτές που εκδίδουν Πρακτικά.

Πριν το 2004

1. Σερντεδάκις Ν., «Αντιληπτικά σχήματα των νέων της Κρήτης για την κοινωνία και τους κοινωνικούς θεσμούς», στο Συνέδριο της Εταιρείας Πολιτικού Προβληματισμού Νίκος Πουλαντζάς, με θέμα: *Νέοι και Πολιτική*, Αθήνα, Μάιος 1999.

2. Παπαϊωάννου Σ., Σερντεδάκις Ν., Τσιώλης Γ., «Ανεργία νέων αποφοίτων λυκείου και δια βίου εκπαίδευση», Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών – Σύλλογος Ελλήνων Κοινωνιολόγων, Αθήνα, Μάιος 2001.

3. Σερντεδάκις Ν., «Ζητήματα μεθοδολογίας στη μελέτη των κοινωνικών κινημάτων και της συλλογικής δράσης», 1^{ο} Συνέδριο Μεταπτυχιακών Φοιτητών και Υποψηφίων Διδακτόρων, Τμήμα Κοινωνιολογίας, Πανεπιστήμιο Κρήτης, Νοέμβριος 2003.

4. Σερντεδάκις Ν., «Συλλογική Βία και Πολιτικές Επαναστάσεις: Οι προσεγγίσεις των Charles Tilly και Jeff Goodwin», 2^{ο} Συνέδριο Μεταπτυχιακών Φοιτητών και Υποψηφίων Διδακτόρων, Τμήμα Κοινωνιολογίας, Πανεπιστήμιο Κρήτης, Νοέμβριος 2004.

Την Περίοδο 2004-2009

1. Σερντεδάκις Ν., «Συλλογική Βία και Πολιτικές Επαναστάσεις: Οι προσεγγίσεις των Charles Tilly και Jeff Goodwin», 2^{ο} Συνέδριο Μεταπτυχιακών Φοιτητών και

Υποψηφίων Διδακτόρων, Τμήμα Κοινωνιολογίας, Πανεπιστήμιο Κρήτης, Νοέμβριος 2004.
2. Σερντεδάκις Ν., «Συλλογική δράση και φοιτητικό κίνημα την περίοδο 1959-1964: Δομικές προϋποθέσεις, πολιτικές ευκαιρίες και ερμηνευτικά σχήματα», στο Συνέδριο της Ελληνικής Εταιρείας Πολιτικής Επιστήμης με θέμα: *Η Σύντομη Δεκαετία του '60*, Αθήνα, Δεκέμβριος 2005.
3. Σερντεδάκις Ν., «Το βίαιο ρεπερτόριο δράσης και κύκλοι διαμαρτυρίας», στο Διεθνές Συνέδριο της Ελληνικής Εταιρείας Πολιτικής Επιστήμης με θέμα: *Contentious Politics and Social Movements in the 21st Century*, Αθήνα, Μάιος 2006.
4. Σερντεδάκις Ν., «Το φοιτητικό κίνημα στις δεκαετίες '60 και '70», στο συνέδριο που διοργανώνουν τα Αρχεία Σύγχρονης Κοινωνικής Ιστορίας (ΑΣΚΙ) με θέμα: *Η ελληνική νεολαία στον 20ό αιώνα. Πολιτικές διαδρομές, κοινωνικές πρακτικές και πολιτιστικές εκφράσεις*, 26-28 Μαρτίου 2008, Πάντειο Πανεπιστήμιο, Αθήνα.
5. Σερντεδάκις Ν., «Κοινωνικές Ανισότητες, Κοινωνική Διαμαρτυρία και Κοινωνικά Κινήματα: Η Επιστροφή της Έννοιας της Κρίσης στη Μελέτη της Συλλογικής Δράσης» στο διεθνές συνέδριο με θέμα: *Κοινωνικές ανισότητες στη σύγχρονη Ελλάδα* που διοργάνωσε η Επιστημονική Εταιρεία για την Κοινωνική Συνοχή και Ανάπτυξη, 27 και 28 Νοεμβρίου 2009, Πάντειο Πανεπιστήμιο, Αθήνα.
6. Σερντεδάκις Ν., «Εξεγέρσεις και κοινωνικά κινήματα» στο διεθνές συνέδριο με θέμα: *Εξεγερσιακές δράσεις σε συγκριτική προοπτική* που διοργάνωσε ο Κύκλος Συγκρουσιακής Πολιτικής, 9 έως 1 Δεκεμβρίου 2009, Πάντειο Πανεπιστήμιο, Αθήνα.

Ανακοινώσεις σε Επιστημονικά Συνέδρια με Κριτές που δεν εκδίδουν Πρακτικά.

Πριν το 2004
1. Alexandropoulos S., Serdedakis N., «Greek Environmentalism: From the Status Nascendi of a Movement to its Integration», ECPR workshop on Environmental Organizations, Κοπεγχάγη, Απρίλιος 2000.

2. «Political Violence in Post-War Greece: The Origins of Greek Terrorism», 6th Conference of the European Sociological Association, Research Network 19: Social Movements, Μούρθια, Ισπανία, Σεπτέμβριος 2003.

ii. Αναγνώριση του Ερευνητικού Έργου.

Ετεροαναφορές.

Πριν το 2004

Λίστα Πηγών
1. Ρήγος Α., «Φοιτητικό κίνημα και δικτατορία», στο Αθανασάτου Γ., Ρήγος Α., Σεφεριάδης Σ., (επιμ.), *Η Δικτατορία 1967-1974. Πολιτικής πρακτικές-Ιδεολογικός λόγος-Αντίσταση*, Καστανιώτης, Αθήνα, 1999, σελ. 224-251, αναφορά στο Σερντεδάκις Ν., 1996 [σελ. 224]. 2. Botetzagias I., «Between Devil and Deep Sea: Towards the Formation of the Greek Green Party», 1st ECPR General Conference, Kent, 2001, (http://www.kinimata.gr/prasino_kinima/Botetzagias_Formation_Greek_Green_Party.pdf) αναφορά στο Alexandropoulos S., Serdedakis N., 2000 [σελ. 34, 35]. 3. Botetzagias I., *The Environmental Movement in Greece, 1973 to Present; An Illusory Social Movement in a Semi-Peripheral Country*, Διδακτορική Διατριβή, Keele University, 2001, αναφορά στο Alexandropoulos S., Serdedakis N., 2000. [σελ. 221, 256, 269, 270, 271, 272, 275, 281, 282,

305].
4. Botetzagias I., *The Environmental Movement in Greece, 1973 to Present; An Illusory Social Movement in a Semi-Peripheral Country*, Διδακτορική Διατριβή, Keele University, 2001, αναφορά στο Παπαϊωάννου Σ., Σερντεδάκις Ν., Τσιώλης Γ., 1998. [σελ. 276, 277].
5. Boudourides M., Kalamaras D., «Environmental Organisations in Greece», Stage Thematic Network, Gothenburg Workshop, 24-26 October, 2002, (http://www.math.upatras.gr/~mboudour/articles/GR_EnvOrganisations.pdf), αναφορά στο Alexandropoulos S., Serdedakis N., 2000 [σελ. 3, 5, 6, 7, 8, 9].
6. Karamichas J., «Civil Society and the Environmental Problematic in Southernh Europe. A Preliminary Investigation of the Greek and Spanish Cases», ECPR Joint Sessions, Edinburg 28th March-3rd April 2003, (http://www.essex.ac.uk/ecpr/events/jointsessions/paperarchive/edinburgh/ws17/Karamichas.pdf), αναφορά στο Alexandropoulos S., Serdedakis N., 2000 [σελ. 27, 29].
7. Koutalakis Ch., «Environmental Compliance in Italy and Greece. The Role oif Non-State Actors», ECPR Conference in Marburg, 18-21 September, 2003 (http://www.essex.ac.uk/ecpr/events/generalconference/marburg/papers/15/4/Koutalakis.pdf), αναφορά στο Alexandropoulos S., Serdedakis N., 2000 [σελ. 4].
8. Botetzagias I., Boudourides M., «Environmental Organisations in Greece», Science, Technology and Governance in Europe (STAGE), June 2004 (http://www.stageresearch.net/STAGE/documents/8_Greek_Environmental_Organisations_final.pdf) αναφορά στο Παπαϊωάννου Σ., Σερντεδάκις Ν., Τσιώλης Γ., 1998 [σελ. 26, 27, 28].
9. Claudious P., *Co-operation Between Social Service Providers. A Comparison Between Germany and Greece*, MA CESS Dissertation, Hogeschool and London Metropolitan University, August 2004 (http://www.macess.nl/index.php?option=com_docman&task=doc_view&gid=40) αναφορά στο Papaioannou S., Serdedakis, N., 2001 [σελ. 114].
10. Andriotis K., «The Perceived Impact of Tourism Development by Cretans Residents», *Tourism and Hospitality Planning and Development*, 1(2): 123-144, 2003, αναφορά στο Παπαϊωάννου Σ., Σερντεδάκις Ν., Τσιώλης Γ., 1998.
11. Ανδριώτης Κ., «Ο εναλλακτικός τουρισμός και τα διαφοροποιητικά χαρακτηριστικά του», Τόπος, 2003, αναφορά στο Παπαϊωάννου Σ., Σερντεδάκις Ν., Τσιώλης Γ., 1998 [σελ. 151].

Την Περίοδο 2004-2009

Λίστα Πηγών
1. Baldwin-Edwards M., *The Integration of Immigrants in Athens: Developing Indicators and Statistical Measures*, Mediterranean Migration Observatory: A 2005 report prepared by Martin Baldwin-Edwards for Migrants in Greece (www.migrants.gr), αναφορά στο Serdedakis N., Tsiolis G., Tzanakis E., Papaioannou S., 2003 [σελ. 45].
2. Κουκουρής Κ., «Υπαίθριες αθλητικές δραστηριότητες και περιβαλλοντική συνείδηση», *Αναζητήσεις στη Φυσική Αγωγή και τον Αθλητισμό*, 3(3):264-276, 2005, αναφορά στο Παπαϊωάννου Σ., Σερντεδάκις Ν., Τσιώλης Γ., 1998 [σελ. 265, 273].
3. Rindoks A., Penninx R., Rath J., «Gaining from migration: What works in networks? Examining economically related benefits accrued from greater economic linkages, migration processes, and diasporas», IMISCOE Working Paper, 2006, (http://www.eukn.org/binaries/eukn/netherlands/research/2007/11/gaining_from_migration---what_works_in_networks.pdf) αναφορά στο Serdedakis N., Tsiolis G., Tzanakis E., Papaioannou S., 2003 [σελ. 144].
4. Kornetis K., *Student Resistance to the Greek Military Dictatorship: Subjectivity, Memory, and Cultural Politics*, Διδακτορική Διατριβή, Department of History and Civilisation, European University Institute, January 2006, αναφορά στο Σερντεδάκις 1996 [σελ. 177].

5. Kornetis K., *Student Resistance to the Greek Military Dictatorship: Subjectivity, Memory, and Cultural Politics*, Διδακτορική Διατριβή, Department of History and Civilisation, European University Institute, January 2006, αναφορά στο Σερντεδάκις 2003 [σελ. 118].
6. Καβουλάκος Κ., *Αστική πολιτική και κοινωνικά κινήματα πόλης. Συγκριτική μελέτη των περιπτώσεων της Γερμανίας και των ΗΠΑ από τη δεκαετία του '60 έως τα μέσα της δεκαετίας του '90*, Διδακτορική Διατριβή, Τμήμα Επικοινωνίας και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης Πανεπιστημίου Αθηνών, 2006, αναφορά στο Σερντεδάκις 1996 [σελ. 28].
7. Savvakis M., «Demarcating a State of Non-Illness? Leprosy as Battlefield and as Struggle of Resistance», Life History and Biography Net Conference of ESREA, Volos, 1-5 March 2006, Αναφορά στο Serdedakis N., and Tsiolis G., 2000 [σελ. 14].
8. Μποτετζάγιας Ι., «ΜΚΟ και Κοινωνία Πολιτών, Μια Προβληματική Σχέση: Η Περίπτωση των Ελληνικών Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων», *Ελληνική Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης*, 27: 71-95, Μάιος 2006, αναφορά στο Alexandropoulos S., Serdedakis N., 2000.
9. Σεφεριάδης Ι.Σ., «Συγκρουσιακή πολιτική, συλλογική δράση, κοινωνικά κινήματα: μια αποτύπωση», *Ελληνική Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης*, 27: 7-42, Μάιος 2006, αναφορά στο Σερντεδάκις Ν., 1998.
10. Piperopoulos P.G., Tsantopoulos E.G., «The Characteristics of Environmental Organisations in Greece in Relation to Employment of a Public Relations Officer», *Environmental Politics*, 15(3): 454-461, June 2006, αναφορά στο Alexandropoulos S., Serdedakis N., 2000 [σελ. 454].
11. Ψημίτης Μ., *Εισαγωγή στα σύγχρονα κοινωνικά κινήματα*, Ατραπός, Αθήνα, 2006, αναφορά στο Σερντεδάκις Ν., 1998.
12. Kanning R., *Entrepreneurship – ein Ansatz zur Überwindung der Modernitätskrise des dualen Berufsausbildungssystems?*, Dissertation, Johann Wolfgang Goethe-Universität zu Frankfurt, Frankfurt am Main, 2006 (http://publikationen.ub.unifrankfurt.de/volltexte/2007/4421/pdf/KanningRoman.pdf) αναφορά στο Lazaridis G., Liapi M., Papaioannou S., Serdedakis, N., 2000 [σελ. 208].
13. Οικονομίδης Β., «Το Παιδαγωγικό Τμήμα Προσχολικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Κρήτης κατά την πρώτη εικοσαετία της λειτουργίας του», εισήγηση στο 4^{ο} Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο Ιστορίας Εκπάιδευσης, 7-8 Οκτωβρίου 2006, Πανεπιστήμιο Πάτρας, αναφορά στο Σερντεδάκις Ν., 2000.
14. Κωνσταντινίδου Χ., «Η Πολιτική Ταυτότητα στην Εποχή της Παγκοσμιοποίησης. Το "Κίνημα της Αντιπαγκοσμιοποίησης" στον Ημερήσιο Αθηναϊκό Τύπο, *Ελληνική Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης*, 28: 51-84, Νοέμβριος 2006, αναφορά στο Σερντεδάκις Ν., 1998 [σελ. 52].
15. Kåks H., *Mellan erfarenhet och förväntan. Betydelser av att bli vuxen i ungdomars livsberättelser*, Institutionen för Studier av samhällsutveckling och kultur, 2007, αναφορά Serdedakis N., and Tsiolis G., 2000 [σελ. 20].
16. Kousis M., «Local Environmental Protest in Greece 1974-1994: Exploring the Political Dimension», *Environmental Politics*, 16(5): 785-804, November 2007, αναφορά στο Alexandropoulos S., Serdedakis N., 2000 [σελ. 787].
17. Östen Wahlbeck, «Entrepreneurship as Social Status: Turkish Immigrants' Experiences of Self-Employment in Finland», *Migration Letters*, 5(1): 53-62, April 2008, αναφορά στο Serdedakis N., Tsiolis G., Tzanakis E., Papaioannou S., 2003 [σελ. 55, 59, 61].
18. Χάρης Αθανασιάδης, «Τρεις πτυχές του ελληνικού εργατικού κινήματος», http://phedps.uoi.gr/prosopiko/CVs/athanasiades/ptyxes3.doc, 2008, αναφορά στο Σερντεδάκις Ν., 2008b [σελ. 8].

19. Κάρολος Καβουλάκος, «Προστασία και διεκδίκηση δημόσιων χώρων: Ένα κίνημα πόλης στην Αθήνα του 21ου αιώνα», στο: Εμμανουήλ Δ., Ζακοπούλου Ε., Καυτατζόγλου Ρ., Μαλούτας Θ., Χατζηγιάννη Α. (επιμ.) *Τάσεις Κοινωνικού Μετασχηματισμού στον Αστικό Χώρο,* ΕΚΚΕ, Αθήνα, 2009, σελ. 387-426, αναφορά στο Σερντεδάκις Ν., 1996 [σελ. 2].
20. Κάρολος Καβουλάκος, «Προστασία και διεκδίκηση δημόσιων χώρων: Ένα κίνημα πόλης στην Αθήνα του 21ου αιώνα», στο: Εμμανουήλ Δ., Ζακοπούλου Ε., Καυτατζόγλου Ρ., Μαλούτας Θ., Χατζηγιάννη Α. (επιμ.) *Τάσεις Κοινωνικού Μετασχηματισμού στον Αστικό Χώρο,* ΕΚΚΕ, Αθήνα, 2009, σελ. 387-426, αναφορά στο Αλεξανδρόπουλος, Σ., Ν. Σερντεδάκις, Ν. και Μποτετσάγιας Ι., 2007 [σελ. 2].
21. Roni Strier & Ziad Abdeen, «Women's Experiences of Micro-Enterprise: Contexts and Meanings», *Sex Roles,* 61:566–579, 2009 αναφορά στο Serdedakis N., Tsiolis G., Tzanakis E., Papaioannou S., 2003 [σελ. 566]
22. Hatziprokopiou Panos, «Migrant entrepreneurship in Greece», Migracoes, 3, 2008, αναφορά στο Serdedakis N., Tsiolis G., Tzanakis E., Papaioannou S., 2003 [σελ. 81, 82, 84].
23. Πετρονώτη Μ., *Γυναίκες, ομορφιά, μετανάστευση. Όψεις των διαδικασιών πολιτισμικής κατανάλωσης στην αθηναϊκή κοινωνία*, Έκθεση Αποτελεσμάτων Ερευνητικού Προγράμματος: Τάσεις κοινωνικού μετασχηματισμού στον αστικό χώρο: κοινωνική αναπαραγωγή, κοινωνικές ανισότητες και κοινωνική συνοχή στην Αθήνα του 21ου αιώνα. ΕΚΚΕ – Ινστιτούτο Αστικής και Αγροτικής Κοινωνιολογίας, http://arxeio.gsdb.gr/projects/aristeia2_IAAK/2177_petronoti.pdf, 2007, αναφορά στο Serdedakis N., Tsiolis G., Tzanakis E., Papaioannou S., 2003 [σελ. 16].

Ερευνητικές Συνεργασίες.

Πριν το 2004

Διάστημα ετών	**Περιγραφή (τίτλος, ίδρυμα με το οποίο συνήψατε ερευνητική συνεργασία)**
1994-1995	Συμμετοχή στην έρευνα «Σχέσεις Παράδοσης – Νεωτερικότητας στην Ελληνική Κοινωνία» υπό τη χρηματοδότηση της Γ.Γ.Ε.Τ. του Υπουργείου Βιομηχανίας και τη συνεργασία του Κέντρου Κοινωνικών Ερευνών και Μελετών (GRESS) του Πανεπιστημίου Στρασβούργου (ΠΕΝΕΔ).
1995-1996	Συμμετοχή στην έρευνα «Κοινωνική – Οικολογική Συνείδηση και Πράξη: Το παράδειγμα των κατοίκων της επαρχίας Κυδωνίας Δυτικής Κρήτης», Ρέθυμνο, 1995, (σελ. 240). Πανεπιστήμιο Κρήτης. Η έρευνα έγινε για λογαριασμό της Διαδημοτικής Επιχείρησης Στερεών Αποβλήτων (ΔΕΔΙΣΑ) Χανιά.
1996-1997	Συμμετοχή στην έρευνα «Η Κοινωνική Θέση των Γυναικών στο Ηράκλειο Κρήτης». Πανεπιστήμιο Κρήτης. Η έρευνα έγινε στο πλαίσιο του επιμορφωτικού σεμιναρίου της ΓΣΕΕ και του ΙΝΕ για την κατάρτιση στελεχών ισότητας σε συνεργασία με το Εργατικό Κέντρο Ηρακλείου και τη χρηματοδότηση της Ε.Ε. (πρόγραμμα NOW).
1997-1998	Συμμετοχή στην έρευνα «Κοινωνική Θέση και Κοινωνική Συνείδηση των Νέων στην Περιφέρεια Κρήτης. Από την Εκπαίδευση στην Αγορά Εργασίας». Πανεπιστήμιο Κρήτης. Η έρευνα διεξήχθη στο πλαίσιο του κοινοτικού προγράμματος Youthstart και υλοποιήθηκε υπό τον έλεγχο του Συνδέσμου

	Τοπικών Ενώσεων Δήμων και Κοινοτήτων Κρήτης (ΣΤΕΔΚΚ).
1999-2000	Συμμετοχή στην έρευνα «Δια βίου εκπαίδευση – ζήτηση κατάρτισης». Πανεπιστήμιο Κρήτης. Η έρευνα έγινε σε συνεργασία με το Ινστιτούτο Εργασίας της Γ.Σ.Ε.Ε. με φορέα υλοποίησης το Κέντρο Εκπαιδευτικής Έρευνας του Υπουργείου Παιδείας.

Την Περίοδο 2004-2009

Διάστημα ετών	**Περιγραφή (τίτλος, ίδρυμα με το οποίο συνήψατε ερευνητική συνεργασία)**
2008-2010	Συμμετοχή στην έρευνα «Εναλλακτική Τοπική Ανάπτυξη σε Πέντε Δήμους της Κρήτης». Πανεπιστήμιο Κρήτης. Η έρευνα πραγματοποιείται σε συνεργασία με τους Δήμους Ανωγείων, Ρούβα, Παλλιανής, Τεμένους και Επισκοπής.
2008-2009	Συμμετοχή στην έρευνα «Προοπτικές Απασχόλησης στο Νομό Λασιθίου, Η έρευνα πραγματοποιήθηκε από το Εργαστήριο Κοινωνικής Ανάλυσης και Εφαρμοσμένης Κοινωνικής Έρευνας του Τμήματος Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης και χρηματοδοτήθηκε από τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Λασιθίου.

Συμμετοχές σε Επιτροπές Επιστημονικών Συνεδρίων.

Πριν το 2004

Έτος	**Τίτλος Συμμετοχής**	**Στοιχεία Συνεδρίου και Οργανωτικού Φορέα**
2002	Μέλος επιστημονικής και οργανωτικής επιτροπής	Εντατικό Σεμινάριο-Συνέδριο για Υποψήφιους Διδάκτορες Ζητήματα Μεθοδολογία στις Κοινωνικές Επιστήμες που διοργάνωσε το Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης
2003	Μέλος επιστημονικής και οργανωτικής επιτροπής	Εντατικό Σεμινάριο-Συνέδριο για Υποψήφιους Διδάκτορες Ζητήματα Μεθοδολογία στις Κοινωνικές Επιστήμες που διοργάνωσε το Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης

Την Περίοδο 2004-2009

Έτος	**Τίτλος Συμμετοχής**	**Στοιχεία Συνεδρίου και Οργανωτικού Φορέα**
2004	Μέλος επιστημονικής και οργανωτικής επιτροπής	Εντατικό Σεμινάριο-Συνέδριο για Υποψήφιους Διδάκτορες Ζητήματα Μεθοδολογία στις Κοινωνικές Επιστήμες που διοργάνωσε το Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης
2005	Μέλος επιστημονικής και οργανωτικής επιτροπής	Εντατικό Σεμινάριο-Συνέδριο για Υποψήφιους Διδάκτορες Ζητήματα Μεθοδολογία στις Κοινωνικές Επιστήμες που διοργάνωσε το Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης

2006	Μέλος επιστημονικής και οργανωτικής επιτροπής	Εντατικό Σεμινάριο-Συνέδριο για Υποψήφιους Διδάκτορες Ζητήματα Μεθοδολογία στις Κοινωνικές Επιστήμες που διοργάνωσε το Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης
2007	Μέλος επιστημονικής και οργανωτικής επιτροπής	Εντατικό Σεμινάριο-Συνέδριο για Υποψήφιους Διδάκτορες Ζητήματα Μεθοδολογία στις Κοινωνικές Επιστήμες που διοργάνωσε το Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης
2008	Μέλος επιστημονικής και οργανωτικής επιτροπής	Εντατικό Σεμινάριο-Συνέδριο για Υποψήφιους Διδάκτορες Ζητήματα Μεθοδολογία στις Κοινωνικές Επιστήμες που διοργάνωσε το Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης
2008	Επιστημονικός υπεύθυνος και μέλος της οργανωτικής επιτροπής	*Εθελοντισμός, Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις, Συλλογική Δράση και Κοινωνικά Κινήματα*, Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών, Τμήμα Κοινωνιολογίας, Πανεπιστήμιο Κρήτης, Ρέθυμνο, 29η Φεβρουαρίου – 1η Μαρτίου 2008.
2009	Μέλος επιστημονικής και οργανωτικής επιτροπής	Εντατικό Σεμινάριο-Συνέδριο για Υποψήφιους Διδάκτορες Ζητήματα Μεθοδολογία στις Κοινωνικές Επιστήμες που διοργάνωσε το Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης

Προσκλήσεις για Διαλέξεις σε Συνέδρια.

Πριν το 2004

Έτος	Τίτλος Διάλεξης / Κεντρικής Εισήγησης	Στοιχεία Συνεδρίου και Οργανωτικού Φορέα
1999	«Αντιληπτικά σχήματα των νέων της Κρήτης για την κοινωνία και τους κοινωνικούς θεσμούς».	Συνέδριο της Εταιρείας Πολιτικού Προβληματισμού Νίκος Πουλαντζάς, με θέμα: *Νέοι και Πολιτική*, Αθήνα, Μάιος 1999

Την Περίοδο 2004-2009

Έτος	Τίτλος Διάλεξης / Κεντρικής Εισήγησης	Στοιχεία Συνεδρίου και Οργανωτικού Φορέα
2008	«Το φοιτητικό κίνημα στις δεκαετίες ‘60 και ‘70», στο συνέδριο που διοργανώνουν τα	Αρχεία Σύγχρονης Κοινωνικής Ιστορίας (ΑΣΚΙ) με θέμα: *Η ελληνική νεολαία στον 20ό αιώνα. Πολιτικές διαδρομές, κοινωνικές πρακτικές και πολιτιστικές εκφράσεις*, 26-28 Μαρτίου 2008, Πάντειο Πανεπιστήμιο, Αθήνα.
2009	«Εξεγέρσεις και κοινωνικά κινήματα: συλλογικά ξεσπάσματα και συλλογική δράση στον 20ο	Θεματική ημερίδα που διοργάνωσε το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος Ιστορίας, Αρχαιολογίας

	αιώνα»	και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας με θέμα: *Στιγμές εξεγέρσεων*, 6 Μαΐου 2009, Βόλος.

Προσκλήσεις για διαλέξεις στο κοινό.

Την Περίοδο 2004-2009

Μήνας & Έτος	**Τίτλος Ομιλίας ή Σεμιναρίου**	**Φορέας υπό την Αιγίδα του Οποίου Οργανώθηκε η Ομιλία ή Σεμινάριο**
2004	«Ζητήματα θεωρίας στη μελέτη των κοινωνικών κινημάτων».	Σεμινάριο Διδασκόντων: «Φιλοσοφία και Κοινωνικές Επιστήμες», Τμήμα Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών, Πανεπιστήμιο Κρήτης.
2005	«Γεγονότα διαμαρτυρίας και δομή των πολιτικών ευκαιριών στην Ελλάδα της δεκαετίας του '60».	Σεμινάριο Διδασκόντων: «Φιλοσοφία και Κοινωνικές Επιστήμες», Τμήμα Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών, Πανεπιστήμιο Κρήτης.
2008	«Συλλογική δράση και κοινωνικά κινήματα στην Ελλάδα της σύντομης δεκαετίας του 1960 έως την πρώτη μεταπολιτευτική περίοδο».	Σεμινάριο Διδασκόντων: «Φιλοσοφία και Κοινωνικές Επιστήμες», Τμήμα Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών, Πανεπιστήμιο Κρήτης.

Τσιώλης Γιώργος, Επίκουρος Καθηγητής

i. Επιστημονικές Δημοσιεύσεις

Α. Βιβλ□α- Μονογραφίες

Την Περίοδο 2004-2009

1. Γ. Τσιώλης*: Ιστορίες ζωής και βιογραφικές αφηγήσεις. Η βιογραφική προσέγγιση στην κοινωνιολογική έρευνα*. Εκδόσεις *Κριτική*. 2006

2. Γ. Τσιώλης: *Προς μια νέα ηθική της εργασίας; Μια Ποιοτική Διερεύνηση Φορέων Συμβουλευτικής για την Ένταξη στην Απασχόληση*. Ινστιτούτο Εργασίας (ΙΝΕ) ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ. Μελέτες αρ. 23. Αθήνα. Αύγουστος 2005

Εργασίες σε Επιστημονικά Περιοδικά με Κριτές.

Πριν το 2004

1. N. Serdedakis, G. Tsiolis, M. Tzanakis & Sk. Papaioannou**:** "Strategies of Social Integration in the Biographies of Greek Female Immigrants coming from the Former Soviet Union. Self-employment as an alternative". *International Review of Sociology – Revue Internationale de Sociologie*, Vol. 13, No1, 2003. Σελ. 145-162.

2. N. Serdedakis & G. Tsiolis: "Biographical trajectories and identity: Traditional overdetermination and individualisation", *YOUNG, Nordic Journal of Youth Research*, vol.8, no.2, Σεπτ. 2000, σελ. 2-23

3. Σκ. Παπαϊωάννου, Ν. Σερντεδάκις, Γ. Τσιώλης: "Κοινωνική - οικολογική συνείδηση και πράξη. Το παράδειγμα των κατοίκων της Επαρχίας Κυδωνίας Δυτικής Κρήτης", *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών* τ. 96-97, Δεκ. 1998, σελ.133-183.

4. Γ. Τσιώλης: "Η Κρίση μιας επίκρισης. Ο Νίκος Πουλαντζάς για το Κράτος". *Το Βήμα των Κοινωνικών Επιστημών*, τ. 1, Νοέμβ. 1989. σ. 107-123.

Εργασίες σε Επιστημονικά Περιοδικά χωρίς Κριτές.

Πριν το 2004

1. Δ. Παπαδοπούλου & Γ. Τσιώλης: «Τα αποτελέσματα της εμπειρικής έρευνας για την ανασφάλεια των νέων στην ελληνική κοινωνία», *Τετράδια του ΙΝΕ*, Τριμηνιαίο περιοδικό του Ινστιτούτου Εργασίας ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ, τεύχος 22-23, Αύγουστος 2002. Σελ. 17-37.

Εργασίες σε Πρακτικά Συνεδρίων με Κριτές.

Πριν το 2004

1. Γ. Τσιώλης: «Αφηγήσεις εργατών: η ανασύνθεση της ιστορίας ενός μεταλλείου». Πρακτικά Επιστημονικού Συνεδρίου με θέμα: *Ιστορικά Μεταλλεία στο Αιγαίο 19ος – 20ος αιώνας*, (Μήλος 3-5 Οκτωβρίου 2003). Εκδόσεις Πολιτιστικού Ιδρύματος Ομίλου Πειραιώς. σ. 341-346.

Εργασίες σε Πρακτικά Συνεδρίων χωρίς Κριτές.

Την Περίοδο 2004-2009

1. G. Tsiolis. Biographical constructions and hybrid Identities: using biographical methods for studying transcultural formation. Πρακτικά Σεμιναρίου με θέμα Parejas Binacionales en la sociedad avanzada: realidades y tendencias de la hibridación transcultural (Σεβίλλη, 20-21 Μαΐου 2009) http://www.centrodeestudiosandaluces.es/index.php?mod=factoriaideas&cat=1&id=73&ida=0&idm

2. Γ. Τσιώλης. Η επικαιρότητα της Συμβουλευτικής στο σύγχρονο εργασιακό πεδίο. Προβληματισμοί με αφορμή μια εμπειρική έρευνα. Πρακτικά Ημερίδας με θέμα Συμβουλευτική για την Απασχόληση και τη βιώσιμη ανάπτυξη. (Ρέθυμνο 17 Δεκεμβρίου 2007). (Επιμ. Σ. Παπαϊωάννου, Μ. Δαράκης, Π. Κλάδου).

Κεφάλαια σε Συλλογικούς Τόμους.

Την Περίοδο 2004-2009

1. Γ. Τσιώλης: «Η Επικαιρότητα της Βιογραφικής Προσέγγισης στην Ποιοτική Κοινωνική έρευνα». Στο Μ. Πουρκός & Μ. Δαφέρμος (επιμ.) *Επιστημολογικά και Μεθοδολογικά Ζητήματα των Ποιοτικών Μεθόδων Έρευνας στις Κοινωνικές Επιστήμες. Τόπος 2010*

2. Γ. Τσιώλης: «Ιστορίες ζωής και βιογραφικές ανασυγκροτήσεις». Στο: Παπαϊωάννου Σκ. (επιμ.) *Ζητήματα Θεωρίας και Μεθόδου των Κοινωνικών Επιστημών*. Εκδόσεις Κριτική. Αθήνα 2007. Σελ. 86-117.

3. Sk. Papaioannou**,** G. Tsiolis, N. Serdedakis: «Immigrants and self-employment in the Greek population sample: the case of Pontian newcomers in Greece». Στο: Apitzsch, U. & Kontos, M. (επιμ.) *Self-Employment Activities of Women and Minorities*, VS Verlag 2007.

4. Σκ. Παπαϊωάννου, Ν. Σερντεδάκις**,** Γ. Τσιώλης: "Ανεργία νέων αποφοίτων λυκείου και δια βίου εκπαίδευση". Στο: Κονιόρδος Σ., Μαράτου – Αλιμπράντη Λ. και Παναγιωτοπούλου Ρ. (επιμ.) *Κοινωνικές εξελίξεις στη σύγχρονη Ελλάδα*, Εκδόσεις Σάκκουλα. Αθήνα / Κομοτηνή 2006. Σελ. 299-341.

5. Γ. Τσιώλης: «Εργασία και κατάρτιση στους βιογραφικούς σχεδιασμούς των νέων. Μια μικρο-κοινωνιολογική προσέγγιση». Στο: Γράβαρης Δ. & Ν. Παπαδάκης (επιμ.) *Εκπαίδευση και Εκπαιδευτική Πολιτική μεταξύ Κράτους και Αγοράς*, Εκδόσεις Σαββάλας, Αθήνα 2004. Σελ. 461-490.

Άλλες Εργασίες.

Πριν το 2004

1. Δ. Παπαδοπούλου, Κ. Δημουλάς, Δ. Μπαμπανέλου, Γ. Τσιώλης: *Από την Κοινωνική Ευπάθεια στον Κοινωνικό Αποκλεισμό*. Ινστιτούτο Εργασίας (ΙΝΕ) ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ. Μελέτες αρ. 16. Αθήνα. Σεπτέμβριος 2002. Σελ. 334.

2. Δ. Παπαδοπούλου & Γ. Τσιώλης: "Εμπειρική έρευνα για την ανασφάλεια των νέων στην ελληνική κοινωνία". Το κείμενο αποτελεί την Τελική Έκθεση αποτελεσμάτων έρευνας πεδίου που υλοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εργασίας της Γ.Σ.Ε.Ε. (ΙΝΕ-ΓΣΕΕ) στο πλαίσιο ευρύτερου ευρωπαϊκού προγράμματος TSER (Targeted Socio-Economic Research) με θέμα "La precarite des jeunes". Μια συνεπτυγμένη εκδοχή του κειμένου δημοσιεύθηκε στα "Τετράδια του ΙΝΕ", Τριμηνιαίο περιοδικό του Ινστιτούτου Εργασίας της Γ.Σ.Ε.Ε., τον Αύγουστο του 2002, τεύχος 22-23.

3. Sk. Papaioannou, G. Tsiolis, M. Tzanakis: "Final Scientific Report: "The Greek Case: Pontian Immigrants from the former Soviet Union". Φεβρουάριος 2001. Τελική Επιστημονική Έκθεση της ερευνητικής ομάδας του Πανεπιστημίου Κρήτης στο ευρύτερο ερευνητικό πρόγραμμα TSER[1]: "Self-employment activities concerning women and minorities their success or failure in relation to social citizenship policies". Περιλαμβάνεται στο Final Report. Annex I. National Cases (Project no.PL 97 3211), Frankfurt, February 2001.

Ανακοινώσεις σε Επιστημονικά Συνέδρια με Κριτές που εκδίδουν Πρακτικά.

Πριν το 2004

[1] Targeted Socio-Economic Research.

1. 26 Μαΐου 2001: "*Ανεργία νέων, αποφοίτων λυκείου και δια βίου εκπαίδευση*". Ανακοίνωση στο διεθνές επιστημονικό συνέδριο με θέμα: "Κοινωνικές εξελίξεις στη σύγχρονη Ελλάδα και Ευρώπη", που διοργανώθηκε από το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών και το Σύλλογο Ελλήνων Κοινωνιολόγων.
2. 5 Οκτωβρίου 2003: «*Αφηγήσεις εργατών: η ανασύνθεση της ιστορίας ενός μεταλλείου*». Ανακοίνωση στο Επιστημονικό Συνέδριο με θέμα: «Ιστορικά Μεταλλεία στο Αιγαίο 19ος – 20ος αιώνας», που πραγματοποιήθηκε στη Μήλο στις 3-5 Οκτωβρίου 2003. Διοργανωτές του συνεδρίου ήταν το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο (Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών), το Πολιτιστικό Ίδρυμα Ομίλου Πειραιώς και η Οικονομική Βιομηχανική Επιθεώρηση – Αρχείο Βοβολίνη

Την Περίοδο 2004-2009
1. 8 Μαϊου 2009: *«Η συγκρότηση ρευστών επαγγελματικών ταυτοτήτων: η κατασκευή των απασχολήσιμων»*. Ανακοίνωση στο Ευρωπαϊκό Συνέδριο WORKS: Διεθνείς αναδιαρθρώσεις και μεταβολές στην ποιότητα και οργάνωση της εργασίας. Πάντειο Πανεπιστήμιο.
2. 29 Νοεμβρίου 2009**:** *«Αποβιομηχάνιση και Ανεργία: Τρόποι βίωσης και στρατηγικές διαχείρισης»*. Ανακοίνωση στο Συνέδριο Κοινωνικές Ανισότητες στη Σύγχρονη Ελλάδα που διογρανώθηκε από Πάντειο Πανεπιστήμιο.

Ανακοινώσεις σε Επιστημονικά Συνέδρια με Κριτές που δεν εκδίδουν Πρακτικά.

Πριν το 2004
1. 4 Οκτωβρίου 1999: "*Strategies of Social Integration in the Biographies of Greek Immigrants coming from the Former Soviet Union*". Ανακοίνωση στην 3η επιστημονική συνάντηση του προγράμματος TSER: "Self-employment activities concerning women and minorities their success or failure in relation to social citizenship policies" στο Aalborg (Δανία). Η συνάντηση είχε ως θέμα «Κοινωνικές πολιτικές και βιογραφία» (Social Policies and Biography).
2. 26 Μαΐου 2000: "*Ανεργία και επαγγελματική εκπαίδευση-κατάρτιση. Πρότυπα δράσης και τυπικές στρατηγικές διαχείρισης της ανεργίας στις βιογραφίες ανέργων νέων*". Ανακοίνωση στη επιστημονική ημερίδα: "Ανεργία των νέων. Ανάγκες και κίνητρα για κατάρτιση / επιμόρφωση", που διοργανώθηκε από το Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης και το Ινστιτούτο Εργασίας της Γ.Σ.Ε.Ε.
3. 1 Νοεμβρίου 2000: "*The role of social policy toward to the newcomers. Pontian Greeks in Greece in relation to their self-employment projects*". Ανακοίνωση στο διεθνές επιστημονικό συνέδριο, που πραγματοποιήθηκε με θέμα: " Migration, Gender and Self-employment". Το συνέδριο διοργανώθηκε από την EURESCO στο Sant Feliu de Guixols (Ισπανία).
4. 26 Νοεμβρίου 2002: *«Βιογραφική προσέγγιση: Ερωτήματα και απορίες»*. Ανακοίνωση στο Συνέδριο – Σεμινάριο «Ζητήματα Μεθοδολογίας της Έρευνας στις Κοινωνικές Επιστήμες», που διοργανώθηκε από το Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης.
5. 10 Μαΐου 2003: «*Η βιογραφική οπτική στην έρευνα ανέργων*». Ανακοίνωση στο Ερευνητικό Σεμινάριο «Μεθοδολογία και Παραδείγματα Έρευνας» που διοργανώθηκε από το Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου.
6. 28 Οκτωβρίου 2003: *«Η βιογραφία ως κοινωνικό μόρφωμα και κοινωνιολογικό δεδομένο»*. Ανακοίνωση στο Συνέδριο – Σεμινάριο «Ζητήματα Μεθοδολογίας της Έρευνας στις Κοινωνικές Επιστήμες», που διοργανώθηκε από το Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης.

ii. Αναγνώριση του Ερευνητικού Έργου.

Ετεροαναφορές.

Πριν το 2004

Λίστα Πηγών
Τσιώλης, Γ : Αποβιομηχάνιση και βιογραφικοί μετασχηματισμοί. Ιστορίες ζ βιομηχανικών εργατών του Λαυρίου. Διδακτορική Διατριβή. Πανεπιστήμιο Κρήτ Τμήμα Κοινωνιολογίας. Μάιος 2002. 1. Λυδάκη, Α. (2003). *Ίσκιοι κι αλαφροΐσκιωτοι. Λαϊκός λόγος και πολιτισμ σημασίες.* Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα. Σελ. 52. 2. Τζανάκης, Μ. (2003). Μετασχηματισμοί της υποκειμενικότητας καθημερινότητα. Μια κοινωνιολογική προσέγγιση της ψυχιατρικής μεταρρύθμ στην Ελλάδα. Διδακτορική Διατριβή. Πανεπιστήμιο Κρήτης - Τμ Κοινωνιολογίας. **Σκ. Παπαϊωάννου, Ν. Σερντεδάκις, Γ. Τσιώλης: "Κοινωνική - οικολογική συνείδ και πράξη. Το παράδειγμα των κατοίκων της Επαρχίας Κυδωνίας Δυτικής Κρήτ Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών τ. 96-97, Δεκ. 1998, σελ.133-183.** 1. Ανδριώτης Κ. (2003) Ο εναλλακτικός τουρισμός και τα διαφοροποιη χαρακτηριστικά του. ΤΟΠΟΣ Επιθεώρηση Χωρικής Ανάπτυξης, Σχεδιασμού Περιβάλλοντος. **Σελ. 151.** 2. Andriotis K. & Vaughan R. D. (2003) Urban Residents' Attitudes toward Tou Development: The Case of Crete. *Journal of Travel Research,* Vol. 42, No. 2, 185.

Την Περίοδο 2004-2009

Λίστα Πηγών
Τσιώλης, Γ : Αποβιομηχάνιση και βιογραφικοί μετασχηματισμοί. Ιστορίες ζ βιομηχανικών εργατών του Λαυρίου. Διδακτορική Διατριβή. Πανεπιστήμιο Κρήτ Τμήμα Κοινωνιολογίας. Μάιος 2002. 1. Ζαϊμάκης, Γ. (2005) Κοινωνικός Αποκλεισμός και Δίκτυα Προστασίας Σύγχρονη Πόλη. Στο Ζαϊμάκης Γ. & Κανδυλάκη Α. (επιμ.)(2005) Δίκ Κοινωνικής Προστασίας. Αθήνα: Κριτική**.** Σελ. 77. 2. Σαββάκης, Μ. (2006). *Εγκλεισμός, στίγμα και βιογραφικές διαδρομές: Ο Θε του Λεπροκομείου της Σπιναλόγκας και η ασθένεια ως βιωμένη εμπε* Διδακτορική Διατριβή. Τμήμα Κοινωνιολογίας. Πανεπιστήμιο Κρήτης. 3. Δαφέρμος Μ. (2006) Περιθωριοποίηση και Εκπαιδευτική Ένταξη. Η περίπτ των Τσιγγάνων του Ηρακλείου Κρήτης. Αθήνα: Ατραπός. Σελ.21. 4. Τάζογλου Ευανθία (2007) Ανεργία και έκφυλες διαπραγματεύσεις: μια κρι κοινωνικό-ψυχολογική προσέγγιση σε ανέργους/ες έγγαμους/ες άνδρες γυναίκες, Διδακτορική Διατριβή. Τμήμα Ψυχολογίας. Αριστοτέ Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης. Σελ. 86, 197, 202, 335. **Τσιώλης, Γ: Ιστορίες ζωής και βιογραφικές αφηγήσεις. Η βιογραφική προσέγγιση στην κοινωνιολογική έρευνα. Εκδόσεις Κριτική. 2006** 1. Γκούνης, Κ. (2010) Πόλη και Νεωτερικότητα: Η παράδοση της Κοινων Έρευνας της Σχολής του Σικάγο. Στο Κονιόρδος, Σ. (επιμ.) *Κοινωνική Σκέψη Νεωτερικότητα.* Αθήνα: Gutenberg. Σελ. 222, 238.

2. Θανοπούλου, Μ. (2009) Η βιογραφική προσέγγιση και η Σχολή του Σικάγου: αναδρομή. Στο Ν. Τάτσης & Μ. Θανοπούλου (επιμ.) Η κοινωνιολογία της Σχ του Σικάγου. Οι απαρχές μιας ερευνητικής παράδοσης. Αθήνα: Παπαζήσης. 215, 236.
3. Λυδάκη, Α. (2009) *Μέσα από την κάμερα. Κινηματογράφος και κοινω πραγματικότητα.* Αθήνα: Ελληνικά γράμματα. Σελ. 125, 271.
4. Λυδάκη, Α () Γεωμετρία ή/και ποίηση; Ζητήματα
5. Ιωσηφίδης Θ. (2008) *Ποιοτικές μέθοδοι έρευνας στις κοινωνικές επιστήμες.* Αθ Κριτική Σελ.89, 150, 151.
6. Κακάμπουρα Ρ. (2008) *Αφηγήσεις Ζωής. Η βιογραφική προσέγγιση στη σύγχρ λαογραφική έρευνα.* Αθήνα: Ατραπός. Σελ. 43, 51, 68, 72, 114, 118, 120, 126.
7. Σαββάκης Μ. (2008) *Οι λεπροί της Σπιναλόγκας. Ιατρική, Εγκλεισμός, Βιωμ Εμπειρίες (1903-1957).* Αθήνα: Πλέθρον. Σελ. 42, 46, 122, 202.
8. Δαβαλάς Α. (2008) Η Συγκρότηση της Δεξιάς Ιδεολογίας στη Μεταπολε Ελλάδα (1944 – 1981). Αθήνα: Νήσος. Σελ. 16, 17, 19.
9. Ζώρας Κ. (2008) *Κοινωνιολογία του Πολιτικού Συστήματος. Γενικό Μέρος.* Αθή Κομοτηνή: Σάκουλας. Σελ. 163.
10. Μάγος Κ & Παναγοπούλου Γ. (2008) Η αξιοποίηση του παραμυθιού διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης / ξένης γλώσσας σε τάξεις μεταναστ Πρακτικά Διεθνούς Συνεδρίου «Διαπολιτισμική Εκπαίδευση – Μετανάστευση τα Ελληνικά ως δεύτερη ή ξένη γλώσσα. Πάτρα 2008. (επιμ. Παντ Γεωργογιάννης).
11. Αλεξίου Θ. (2007) Δυνατότητες και όρια των ερμηνευτικών προσεγγίσεων κοινωνικές επιστήμες. *ΘΕΣΕΙΣ.* 100, Ιούλ. - Σεπτ. 2007.
12. Κάλλας, Γ. (2007) Η πληροφορική τεχνολογία στην κοινωνική έρευνα. πρόβλημα των δεδομένων. Αθήνα: Νεφέλη (β΄ αναθ. Έκδοση) Σελ. 164, 364).

Γ. Τσιώλης: Προς μια νέα ηθική της εργασίας; Μια Ποιοτική Διερεύνηση Φορ Συμβουλευτικής για την Ένταξη στην Απασχόληση. Ινστιτούτο Εργασίας (Ι ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ. Μελέτες αρ. 23. Αθήνα. Αύγουστος 2005.

1. Βουγιούκα, Α. (2008) Νέες Κοινωνικές Ανάγκες – Νέες Προσεγγίσεις Κοινων Πολιτικής. Συμμετοχή και Ενδυνάμωση των Κοινωνικών και Προνοια Υποκειμένων. ΕΕΤΑΑ. ΚΠ EQUAL – ΑΣ ΣΥΓΚΛΙΣΕΙΣ. Σελ. 15, 72, 73, 93.
2. Φερώνας Α. (2007) Η επίδραση της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής Απασχόλησης ελληνική πολιτική απασχόλησης. Μια περίπτωση «γνωσιακού» Εξευρωπαϊσ *Κοινωνική Συνοχή και Ανάπτυξη* 2007: 2 (2), 109-127. Σελ. 119.
3. Καντούρου Μαρία & Λιάπη Μαρία (2007) Η διάσταση του φύλου εξατομικευμένη συμβουλευτική υποστήριξη. Μελέτη του Κέντρου Γυναικ Μελετών και Ερευνών στο πλαίσιο της κοινοτικής πρωτοβουλίας Equal. Σελ. 44.
4. Σακελλαρόπουλος Θ. & Οικονόμου Χ.(2006): Εθνικές προτεραιότητες ευρωπαϊκές προκλήσεις στη μεταρρύθμιση του συστήματος κοινωνικής προστα και απασχόλησης στην Ελλάδα, 1980-2004. *Κοινωνική Συνοχή και Ανάπτυξη* 2 1 (1), 5-36. Σελ. 22.
5. Καρακιουλάφη, Χρ. (2006) Μεταμορφώσεις της Εργασίας και της Απασχόλη Σύγχρονο Εργασιακό Τοπίο και Εκφάνσεις της (Επαν-)εμπορευματοποίηση εργασιακής σχέσης. Στο Κατσικίδης Σ. (επιμ.) Κοινωνικά Φαινόμενα: Αναλυτ Προσεγγίσεις. Αθήνα Gutenberg. Σελ. 160, 162, 163, 166, 174.
6. Καρακιουλάφη Χρ. (2006) Ανεργία, επισφαλείς μορφές απασχόλησης, κοινων αποκλεισμός και μορφές διαχείρισής τους. Στο Οικονόμου Χ. και Φερώνα

(επιμ.) Οι εκτός των τειχών. Φτώχεια και κοινωνικός αποκλεισμός στις σύγχρ κοινωνίες. Σελ. 278, 284.

7. Καπετανόπουλος Α. (2006) Μελέτη Εξειδίκευσης Εφαρμογών Τηλεργασίας γυναίκες μετανάστριες. ΙΟΒΕ & ΚΕΘΙ. (Μελέτη στο πλαίσιο της Κοινοτ Πρωτοβουλίας EQUAL). Σελ. 17, 40, 52.
8. Σιδηρά, Β. & Ναγόπουλος, Ν. (2005) *Σύστημα Ποιότητας των Υπηρε Συμβουλευτικής Στήριξης και Απασχόλησης*. (Μελέτη στο πλαίσιο της Κοινοτ Πρωτοβουλίας EQUAL). Σελ. 292.

Τσιώλης: «Ιστορίες ζωής και βιογραφικές ανασυγκροτήσεις». Στο: Παπαϊωάννου (επιμ.) Ζητήματα Θεωρίας και Μεθόδου των Κοινωνικών Επιστημών. Εκδό Κριτική. Αθήνα 2007. Σελ. 86-117.

1. Ψημίτης Μ. (2006) Εισαγωγή στα Σύγχρονα Κοινωνικά Κινήματα. Αθ Ατραπός. Σελ. 318.

N. Serdedakis, G. Tsiolis, M. Tzanakis & Sk. Papaioannou: "Strategies of Sc Integration in the Biographies of Greek Female Immigrants coming from the For Soviet Union. Self-employment as an alternative". International Review of Sociolo Revue Internationale de Sociologie, Vol. 13, No1, 2003. Σελ. 145-162.

7. Roni Strier (2010): Women, Poverty, and the Microenterprise: Context Discourse. *Gender, Work & Organization*. 17.2 (2010) p 195-218. Σελ.
8. Roni Strier & Ziad Abdeen (2009) Women's Experiences of Micro-Enterp Contexts and Meanings. Sex Roles 61:566–579 Σελ. 566
9. Östen Wahlbeck (2008): Entepreneurship as Social Status: Turkish Immigra Experiences of Self-Employment in Finland. Migration Letters, Volume: 5, N pp. 53 – 62. April 2008. Σελ. 55, 59, 61.
10. Hatziprokopiou Panos (2008) Migrant entrepreneurship in Grecce, Migracoe Oct. 2008 Social Policy Research Centre, Middlesex University. Σελ. 81, 82, 84
11. Rindoks, A., Penninx, P. & Rath, J. (2006) Gaining from migration: What work networks? Examining economically related benefits accrued from greater econo linkages, migration processes, and diasporas. Report prepared for the OE Development Centre. Institute for Migration and Ethnic Studies (IM Universiteit van Amsterdam. Σελ. 169
12. Πετρονώτη Μ. (χ.χ.) Γυνάικες, ομορφιά, μετανάστευση. Όψεις των διαδικα πολιτισμικής κατανάλωσης στην αθηναϊκή κοινωνία. Έκθεση Αποτελεσμά Ερευνητικού Προγράμματος: Τάσεις κοινωνικού μετασχηματισμού στον ασ χώρο: κοινωνική αναπαραγωγή, κοινωνικές ανισότητες και κοινωνική συνοχή Αθήνα του 21ου αιώνα. ΕΚΚΕ – Ινστιτούτο Αστικής και Αγροτ Κοινωνιολογίας. http://arxeio.gsdb.gr/projects/aristeia2_IAAK/2177_petronoti Σελ. 16.

Παπαδοπούλου & Γ. Τσιώλης: «Τα αποτελέσματα της εμπειρικής έρευνας για ανασφάλεια των νέων στην ελληνική κοινωνία», Τετράδια του ΙΝΕ, Τριμην περιοδικό του Ινστιτούτου Εργασίας ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ, τεύχος 22-23, Αύγουστος 2 Σελ. 17-37.

1. Παπαδοπούλου Δ. (χ.χ.) Η φύση του κοινωνικού αποκλεισμού στην Ελλη Κοινωνία. Στο Πετμεζίδου Μ.& Παπαθεοδώρου Χ. (επιμ.) (χ.χ.) Φτώχεια Κοινωνικός Αποκλεισμός. Αθήνα: Εξάντας. Σελ. 371
2. Κουζής Γ. (2008) Αγορά εργασίας: μήτρα της ανθρώπινης οδύνης. Παναγιωτόπουλος Ν. (επιμ.) Η απομάγευση του κόσμου. Πολύτροπον. Σελ. 167).
3. Παπαδάκης Ν. (2004) Απασχόληση και Κοινωνική Ευπάθεια. Στο Ενημέρωση

Φεβ. 2004. ΙΝΕ-ΓΣΕΕ.

N. Serdedakis & G. Tsiolis: "Biographical trajectories and identity: Traditi overdetermination and individualisation", YOUNG, Nordic Journal of Yo Research, vol.8, no.2, Σεπτ. 2000, σελ. 2-23.

1. Tuhkunen Anne (2007) Between Location and a Sense of Place. Observat Regarding Young People's Migration Alacrity in Northern Europe. Acade Dissertation. Department of Regional Studies. University of Tampere (Finla Σελ. 53, 54, 126, 149, 161, 184.
2. Kaks Helena (2007) Mellan erfarenhet och förväntan. Betydelser av att bli vux ungdomars livsberättelser. Linköping Studies in Arts and Science. Linköp University. Σελ. 20, 315.

Σκ. Παπαϊωάννου, Ν. Σερντεδάκις, Γ. Τσιώλης: "Κοινωνική - οικολογική συνείδ και πράξη. Το παράδειγμα των κατοίκων της Επαρχίας Κυδωνίας Δυτικής Κρήτ Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών τ. 96-97, Δεκ. 1998, σελ.133-183.

1. Σερντεδάκις Ν. (2005) Τοπικές Κοινωνίες και Νέα Κοινωνικά Κινήματα. Ζαϊμάκης Γ. & Κανδυλάκη Α. (επιμ.)(2005) Δίκτυα Κοινωνικής Προστασ Αθήνα: Κριτική. Σελ. 143, 144, 148, 149.
2. Botetzagias, I. & M. Boudourides (2004) *Environmental Organisations in Gre* Discussion Paper 8. STAGE (Science, Technology and Governance in Euro (thematic network under the Fifth Framework Programme (HPSE-CT2001-500 http://www.stage-research.net/STAGE/documents/8_Greek_Environmental_Organisations_final.p Σελ. 26, 28, 43.
3. Andriotis, K. (2004) The perceived impact of tourism development by Cr residents. Tourism *and Hospitality Planning & Development*, 1479-0548, Vol 1, Issue 2, pp. 123 – 144

Δέσποινα Παπαδοπούλου, Κώστας Δημουλάς, Δέσποινα Μπαμπανέλου, Γιώ Τσιώλης: Από την Κοινωνική Ευπάθεια στον Κοινωνικό Αποκλεισμό. Ινστιτ Εργασίας (ΙΝΕ) ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ. Μελέτες αρ. 16. Αθήνα. Σεπτέμβριος 2002. Σελ. 3

1. Δαφέρμος Μ. (2006) Περιθωριοποίηση και Εκπαιδευτική Ένταξη. Η περίπτ των Τσιγγάνων του Ηρακλείου Κρήτης. Αθήνα: Ατραπός. Σελ.58.
2. Παπαδοπούλου Δ. (χ.χ.) Η φύση του κοινωνικού αποκλεισμού στην Ελλη Κοινωνία. Στο Πετμεζίδου Μ.& Παπαθεοδώρου Χ. (επιμ.) (χ.χ.) Φτώχεια Κοινωνικός Αποκλεισμός. Αθήνα: Εξάντας. Σελ. 371, 373,
3. Καραμεσίνη Μ. (χ.χ.) Ανεργία, Φτώχεια και Κοινωνικός Αποκλεισμός Ελλάδα. Στο Πετμεζίδου Μ.& Παπαθεοδώρου Χ. (επιμ.) (χ.χ.) Φτώχεια Κοινωνικός Αποκλεισμός. Αθήνα: Εξάντας. Σελ. 425.
4. Κοταλίδης Γρ. (2007) *Η κοινωνική πρόνοια στο πλαίσιο της αναδιάρθρωσης κα μετασχηματισμού του κράτους πρόνοιας στην Ευρώπη: Η περίπτωση των υπηρε κοινωνικής φροντίδας στην Ελλάδα.* Διδακτορική Διατριβή. Πάντειο Πανεπιστ Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών. Τμήμα Κοινωνιολογίας. Σελ. 67.
5. Vaiou Dina (2006) Integration of new female migrants in Greek labor market society and policies affecting integration: State of the art. Working Paper No. WP4 Στο πρόγραμμα Integration of Female Immigrants in Labour Market Society. Policy Assessment and Policy Recommendations A Specific Targ Research Project of the 6th Framework Programme of the European Commiss Centre for Research on Women's Issues Athens. Σελ. 5, 13.
6. Οικονόμου Χ. και Φερώνας Α. (2006) Εισαγωγή. Στο Οικονόμου Χ. και Φερ Α. (επιμ.) Οι εκτός των τειχών. Φτώχεια και κοινωνικός αποκλεισμός

σύγχρονες κοινωνίες. Σελ. 31.

Ερευνητικές Συνεργασίες.

Πριν το 2004

Διάστημα ετών	**Περιγραφή (τίτλος, ίδρυμα με το οποίο συνήψατε ερευνητική συνεργασία)**
Μάρτιος - Σεπτέμβριος 1995:	Ερευνητής στην έρευνα «*Κοινωνική - οικολογική συνείδηση και πράξη. Το παράδειγμα των κατοίκων της Επαρχίας Κυδωνίας Δυτικής Κρήτης*». Η έρευνα πραγματοποιήθηκε από το Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης.
Ιανουάριος - Δεκέμβριος 1998:	Ερευνητής στην έρευνα «*Διαδικασίες μετάβασης από την εκπαίδευση στην αγορά εργασίας στην περιφέρεια Κρήτης*», που πραγματοποιήθηκε από το Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης. Η έρευνα χρηματοδοτήθηκε από το Σύνδεσμο Τοπικών Ενώσεων Δήμων και Κοινοτήτων Κρήτης (ΣΤΕΔΚ).
Ιούλιος 1998 - Δεκέμβριος 1999:	Ερευνητής στο ερευνητικό πρόγραμμα με τίτλο «*Ζήτηση συνεχιζόμενης εκπαίδευσης - κίνητρα ενδιαφερομένων στην Ελλάδα. Ανεργία νέων, αποφοίτων λυκείου και Συνεχιζόμενη Επαγγελματική Εκπαίδευση*», που πραγματοποιήθηκε από το Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης σε συνεργασία με το Ινστιτούτο Εργασίας της Γ.Σ.Ε.Ε.
Ιούλιος 1998 - Αύγουστος 2000:	Μέλος της ερευνητικής ομάδας του Τμήματος Κοινωνιολογίας Πανεπιστημίου Κρήτης στο ευρωπαϊκό ερευνητικό πρόγραμμα "TSER: *Self-employment activities concerning women and minorities: their success or failure in relation to social citizenship policies*", που χρηματοδοτήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Στην έρευνα αυτή, που εκπονήθηκε σε συνεργασία με τις ερευνητικές ομάδες άλλων ευρωπαϊκών Πανεπιστημίων, τον επιστημονικό συντονισμό είχε η καθηγήτρια Ursula Apitzsch (Πανεπιστήμιο Φρανκφούρτης).
Οκτώβριος 2000 - Ιανουάριος 2001:	Ερευνητής στην έρευνα με θέμα: "*Κοινωνικά χαρακτηριστικά ευπαθ και αποκλεισμένων ομάδων στο Νομό Κυκλάδων*", που υλοποιήθη από το Ινστιτούτο Εργασίας της Γ.Σ.Ε.Ε. (ΙΝΕ – ΓΣΕΕ).
Μάρτιος 2001 - Ιούνιος 2001:	Ερευνητής στην έρευνα με θέμα: "*Ανασφάλεια των νέων στην ελληνική κοινωνία*", που υλοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εργασίας της Γ.Σ.Ε.Ε (ΙΝΕ – ΓΣΕΕ) στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού διακρατικού προγράμματος TSER.
Μάιος 2002 – Νοέμβριος 2002:	Ανάληψη ερευνητικού έργου στο πλαίσιο του προγράμματος: «*Πολιτιστικό και οικολογικό κέντρο στο Ζηνί Κεφάλου (Κω). Αναβάθμιση και επαναχρησιμοποίηση των μεταλλευτικών εγκαταστάσεων Μπούρα*». Το ερευνητικό πρόγραμμα υλοποιήθηκε από το Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης και τη

	Σχολή Αρχιτεκτόνων του Εθνικού Μετσοβίου Πολυτεχνείου.

Την Περίοδο 2004-2009

Διάστημα ετών	**Περιγραφή (τίτλος, ίδρυμα με το οποίο συνήψατε ερευνητική συνεργασία)**
Νοέμβριος 2002 – Μάιος 2005:	Μέλος της Ομάδας Έρευνας στο πρόγραμμα «*Ανάπτυξη Συστήματος Ποιότητας των Υπηρεσιών Συμβουλευτικής Στήριξης και Απασχόλησης*», στο πλαίσιο της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας EQUAL. Το πρόγραμμα υλοποιήθηκε από Αναπτυξιακή Σύμπραξη 13 φορέων (Α.Σ. E-QUALITY), το δε γενικό συντονισμό του έχει αναλάβει το Ινστιτούτο Εργασίας της Γ.Σ.Ε.Ε (ΙΝΕ-ΓΣΕΕ).
Ιούνιος 2004 – Νοέμβριος 2005	Συμμετοχή στο ευρωπαϊκό πρόγραμμα «*Ενίσχυση του εργατικού δυναμικού για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της διεύρυνσης*» (Qualifying Labour for Enlargement: Q-LABEL) που υλοποιήθηκε από το εργαστήριο «Κοινωνικών και Πολιτικών Θεσμών» του Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου και άλλους 8 συνεργαζόμενους ερευνητικούς φορείς.
Απρίλιος 2008 – Φεβρουάριος 2009:	Συμμετοχή στο ερευνητικό πρόγραμμα με τίτλο «*Οι προοπτικές απασχόλησης στον Νομό Λασιθίου*». Η έρευνα διενεργείται από το Εργαστήριο «Κοινωνικής Ανάλυσης και Εφαρμοσμένης Κοινωνικής Έρευνας» του Τμήματος Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης για λογαριασμό της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Λασιθίου.
Μάρτιος 2008 – Μάρτιος 2009.	Συμμετοχή στο ερευνητικό και εκπαιδευτικό πρόγραμμα του Τμήματος Φιλοσοφίας και Παιδαγωγικής του ΑΠΘ *Ένταξη Παιδιών Παλλινοστούντων & Αλλοδαπών στο σχολείο*.
Σεπτ. 2009-	Συμμετοχή στο πρόγραμμα «Δημιουργία Κέντρου & Μουσείου Προφορικής Ιστορίας στη Ραμνή Αποκορώνου Χανίων». ΑΠΘ & Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Χανίων.

Βιβλιοκρισίες

Την Περίοδο 2004-2009

Λίστα Πηγών
1. Βιβλιοκρισία στο βιβλίο «Ιστορίες Ζωής και Βιογραφικές Αφηγήσεις» στο περιοδικό «Άρδην» Φεβρ.-Μαρτ. 2007. τευχ. 63. σελ. 82. (Συντάκτης: Άννα Λυδάκη). 2. Βιβλιοκρισία στο βιβλίο «Ιστορίες Ζωής και Βιογραφικές Αφηγήσεις» στο περιοδικό «Νέα Πολιτική» Οκτ. 2007. τευχ. 23. σελ. 56. (Συντάκτης: Ανδρέας Δαβαλάς).

Συμμετοχές σε Επιτροπές Επιστημονικών Συνεδρίων.

Πριν το 2004

Έτος	**Τίτλος Συμμετοχής**	**Στοιχεία Συνεδρίου και Οργανωτικού Φορέα**

2002	Μέλος της Οργανωτικής και της Επιστημονικής επιτροπής	9ο Πανελλήνιο Μεταπτυχιακό Εντατικό Σεμινάριο-Συνέδριο για Υποψήφιους Διδάκτορες «Ζητήματα Μεθοδολογίας της Έρευνας στις Κοινωνικές Επιστήμες» , Τμήμα Κοινωνιολογίας Παν/μιου Κρήτης
2003	Μέλος της Οργανωτικής και της Επιστημονικής επιτροπής	10ο Πανελλήνιο Μεταπτυχιακό Εντατικό Σεμινάριο-Συνέδριο για Υποψήφιους Διδάκτορες «Ζητήματα Μεθοδολογίας της Έρευνας στις Κοινωνικές Επιστήμες» , Τμήμα Κοινωνιολογίας Παν/μιου Κρήτης

Την Περίοδο 2004-2009

Έτος	**Τίτλος Συμμετοχής**	**Στοιχεία Συνεδρίου και Οργανωτικού Φορέα**
2004	Μέλος της Οργανωτικής και της Επιστημονικής επιτροπής	11ο Πανελλήνιο Μεταπτυχιακό Εντατικό Σεμινάριο-Συνέδριο για Υποψήφιους Διδάκτορες «Ζητήματα Μεθοδολογίας της Έρευνας στις Κοινωνικές Επιστήμες» , Τμήμα Κοινωνιολογίας Παν/μιου Κρήτης
2005	Μέλος της Οργανωτικής και της Επιστημονικής επιτροπής	12ο Πανελλήνιο Μεταπτυχιακό Εντατικό Σεμινάριο-Συνέδριο για Υποψήφιους Διδάκτορες «Ζητήματα Μεθοδολογίας της Έρευνας στις Κοινωνικές Επιστήμες» , Τμήμα Κοινωνιολογίας Παν/μιου Κρήτης
2006	Μέλος της Οργανωτικής και της Επιστημονικής επιτροπής	13ο Πανελλήνιο Μεταπτυχιακό Εντατικό Σεμινάριο-Συνέδριο για Υποψήφιους Διδάκτορες «Ζητήματα Μεθοδολογίας της Έρευνας στις Κοινωνικές Επιστήμες» , Τμήμα Κοινωνιολογίας Παν/μιου Κρήτης
2007	Μέλος της Οργανωτικής και της Επιστημονικής επιτροπής	14ο Πανελλήνιο Μεταπτυχιακό Εντατικό Σεμινάριο-Συνέδριο για Υποψήφιους Διδάκτορες «Ζητήματα Μεθοδολογίας της Έρευνας στις Κοινωνικές Επιστήμες» , Τμήμα Κοινωνιολογίας Παν/μιου Κρήτης
2008	Μέλος της Οργανωτικής και της Επιστημονικής επιτροπής	15ο Πανελλήνιο Μεταπτυχιακό Εντατικό Σεμινάριο-Συνέδριο για Υποψήφιους Διδάκτορες «Ζητήματα Μεθοδολογίας της Έρευνας στις Κοινωνικές Επιστήμες» , Τμήμα Κοινωνιολογίας Παν/μιου Κρήτης
2009	Μέλος της Οργανωτικής και της Επιστημονικής επιτροπής	16ο Πανελλήνιο Μεταπτυχιακό Εντατικό Σεμινάριο-Συνέδριο για Υποψήφιους Διδάκτορες «Ζητήματα Μεθοδολογίας της Έρευνας στις Κοινωνικές Επιστήμες» , Τμήμα Κοινωνιολογίας Παν/μιου Κρήτης

Προσκλήσεις για διαλέξεις στο κοινό.

Την Περίοδο 2004-2009

Μήνας & Έτος	**Τίτλος Ομιλίας ή Σεμιναρίου**	**Φορέας υπό την Αιγίδα του Οποίου Οργανώθηκε η**

		Ομιλία ή Σεμινάριο
26 –9 - 2009	Προφορική Ιστορία και Κοινότητα	Επιμορφωτικό Σεμινάριο Προφορικής Ιστορίας. Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Χανίων.
14/6/2008	Αφηγήσεις εργατών της Κεφάλου. Ένα εγχείρημα κοινοτικής προφορικής ιστορίας	Ανακοίνωση σε Ημερίδα με θέμα«Εναλλακτικές μορφές ανάπτυξης. Το παράδειγμα της δημιουργίας πολιτιστικού, εκπαιδευτικού, οικολογικού Κέντρου στο Ζηνί της Κεφάλου». Δήμος Ηρακλειδών.
28, 30 Νοεμβρίου & 1 Δεκεμβρίου 2007	Ταυτότητα και ετερότητα – «αμφίσημες» ή «μεταμφιεσμένες» ταυτότητες στο σχολικό περιβάλλον.	Σεμινάριο με θέμα «Διδάσκω και διερευνώ τη διδασκαλία μου σε μια πολυπολιτισμική τάξη». Ρέθυμνο, Τμήμα Φιλοσοφικών & Κοινωνικών Σπουδών.
8 –6 - 2007	«Η επικαιρότητα της Συμβουλευτικής στο σύγχρονο εργασιακό τοπίο-Αποτελέσματα μιας εμπειρικής έρευνας»	Συνέδριο Συμβουλευτικής με θέμα: «Η Συμβουλευτική Υποστήριξη των νέων στη σύγχρονη εργασιακή πραγματικότητα: επικαιρότητα ή αναγκαιότητα». Αναπτυξιακή Δημοτική Επιχείρηση Πάτρας (ΑΔΕΠ).
16 – 3- 2007	Ημερίδα Ενημέρωσης - Πληροφόρησης και Εκπαίδευσης στελεχών συμβουλευτικής στο πλαίσιο της Δράσης Συμβουλευτικής του Σχεδίου «Ολοκληρωμένη Παρέμβαση Αστικής Ανάπτυξης στο Ν.Α. τμήμα της Παλιάς Πόλης του Ρεθύμνου».	Νομαρχιακή Αυτοδιοίκησης Ρεθύμνου /Διεύθυνση Πολιτισμού (Ν.Ε.Λ.Ε.).
13-3-2006	Μια εναλλακτική προσέγγιση της Συμβουλευτικής	Πρόγραμμα Κατάρτισης Στελεχών στην Παροχή Υπηρεσιών Υποστήριξης Μεταναστών – Προσφύγων. ΚΕΚ ΙΝΕ – ΓΣΕΕ
5 –12- 2005	Η ευελιξία στην εργασία και η επικαιρότητα της Συμβουλευτικής.	Εισήγηση στην ημερίδα «Γυναίκες: κινηθείτε δυναμικά». ΕΡΓΑΝΗ - Κέντρο Στήριξης της Απασχόλησης και Επιχειρηματικότητας των γυναικών στη Θεσσαλονίκη.
18 –5 - 2005	«Ποιοτική Έρευνα σε Δομές Συμβουλευτικής, Στήριξης και Προώθησης στην Απασχόληση.	Ημερίδα με θέμα: «Ανάπτυξη Συστήματος

	Παρουσίαση Αποτελεσμάτων Α΄ Κύκλου».	Ποιότητας των Υπηρεσιών Συμβουλευτικής Στήριξης και Απασχόλησης». Αναπτυξιακή Δημοτική Επιχείρηση Πάτρας (ΑΔΕΠ).
15/17- 11-2004	Ανακοίνωση στον Εκπαιδευτικό Κύκλο με θέμα: *«Τοπικές Δικτυώσεις και Σύστημα Ποιότητας των Υπηρεσιών Συμβουλευτικής Στήριξης και Απασχόλησης: Ολοκληρωμένες Προσεγγίσεις για τη στήριξη Ευπαθών Ομάδων ».*	Δημοτικός Εκπαιδευτικός Οργανισμός Βόλου.
10/15 –5-2004	Ανακοίνωση στον Επιμορφωτικό κύκλο Σεμιναρίων με θέμα: «Ανάπτυξη Συστήματος Ποιότητας των Υπηρεσιών Συμβουλευτικής Στήριξης και Απασχόλησης».	Δήμος Συκεών

Φουρναράκη Ελένη, Επίκουρος Καθηγήτρια

i. Επιστημονικές Δημοσιεύσεις

Βιβλ□α- Μονογραφίες

Πριν το 2004

1. Fournaraki, E., (1992), *«Institutrice, Femme et Mère» : Idées sur l'Éducation des femmes en Grèce du XIXème siècle (1830-1880)*, Paris: Univ. Paris V (Διδακτορική Διατριβή).

2. Φουρναράκη, Ε., (1987), *Εκπαίδευση και Αγωγή των κοριτσιών. Ελληνικοί προβληματισμοί (1830-1910). Ένα Ανθολόγιο*, Αθήνα: Ι.Α.Ε.Ν. - Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς.

3. Φουρναράκη, Ε., (1986), *Η Εφημερίδα «Ήλιος» του Παναγιώτη Σούτσου (1833). Περιλήψεις - Ευρετήρια*, Αθήνα: Παράρτημα του περ. *Μνήμων*.

Εργασίες σε Επιστημονικά Περιοδικά με Κριτές.

Πριν το 2004

1. Φουρναράκη, Ε., (2002), «*"Επί τίνι λόγω αποστερείν αυτήν ψήφου;"*: καθολική ανδρική ψηφοφορία και αποκλεισμός των γυναικών από την πολιτική, στην Ελλάδα του 19ου αιώνα», *Μνήμων*, τ. 24, σσ. 179-226.

2. Φουρναράκη, Ε., (1997), «Το σύγχρονο εγχείρημα της ιστορίας των γυναικών: πτυχές μιας μετατόπισης προς μια ιστορία της σχέσης των φύλων», *Μνήμων*, τ. 19 σσ. 186-199.

Την Περίοδο 2004-2009

1. Φουρναράκη, Ε., (2004α), «Ένα κείμενο, μια ιστορία: για το γαλλικό ρεύμα της 'κριτικής θεωρίας του αθλητισμού'», *Σύγχρονα Θέματα* 85 (Ιούλιος 2004), (αφιέρωμα: Αθλητισμός), σσ. 34-41.

2. Fournaraki, E., (2004β), «Genre et éducation physique en Grèce du XIXe siècle : aspects idéologiques d'un nouveau champ pédagogique (1850-1900)», *Etudes Balkaniques – Cahiers Pierre Belon* 11, pp. 93-124.

Εργασίες σε Πρακτικά Συνεδρίων χωρίς Κριτές.

Πριν το 2004

1. Φουρναράκη, Ε., (1999), «Περί μορφώσεως "χρηστών μητέρων" και εκπαιδεύσεως "μελλόντων πολιτών": έμφυλοι λόγοι στην ελληνική εκπαίδευση τον 19ου αιώνα», στο Βάσω Θεοδώρου – Βασιλική Κοντογιάννη (επιμ.), *Το παιδί στη νεοελληνική κοινωνία 19ος-20ός αιώνας. Αξίες, αναπαραστάσεις, αποτυπώσεις (Πρακτικά Διημερίδας)*, Αθήνα: Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Σχολή Επιστημών Αγωγής – Επιτροπή Ερευνών, Ελληνικό Λογοτεχνικό και Ιστορικό Αρχείο (Ε.Λ.Ι.Α.), σσ. 73-120.

2. Φουρναράκη, Ε., (1998), «Σωματική αγωγή των δύο φύλων στην Ελλάδα του 19ου αιώνα», στο: *Πρακτικά του Διεθνούς Συμποσίου: Οι Χρόνοι της Ιστορίας. Για μια Ιστορία της Παιδικής Ηλικίας και της Νεότητας, Αθήνα, 17-19 Απριλίου 1997*, Αθήνα: Ιστορικό Αρχείο Ελληνικής Νεολαίας - Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς, σσ. 293-315.

3. Φουρναράκη, Ε. και Μπάλτα, Α. (1988), «Η χρήση του κοινωνικού παράγοντα στη σχολική ιστοριογραφία. Πρώτες σκέψεις με βάση το εγχειρίδιο της Νεότερης και Σύγχρονης Ιστορίας της Γ' Λυκείου», στο: *Διήμερο Συζητήσεων: Η Διδασκαλία της Ιστορίας στη Μέση Εκπαίδευση (Αθήνα, 9-10 Μαΐου 1986)*, Αθήνα: Ε.Μ.Ν.Ε. - εκδ. Γρηγόρη, σσ. 85-91.

Την Περίοδο 2004-2009

1. Φουρναράκη, Ε. (2008), «Ένα πρώιμο γυναικείο δημοσιογραφικό εγχείρημα: η *Κυψέλη* της Ευφροσύνης Σαμαρτζίδου (Κωνσταντινούπολη, 1845)», στο *Πρακτικά του Διεθνούς Συνεδρίου Λόγος Γυναικών, Πρακτικά Διεθνούς Συνεδρίου, Κομοτηνή, 26-27 Μαΐου 2006*, Αθήνα: Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης – Τμήμα Ελληνικής Φιλολογίας, σσ. 37-54.

Κεφάλαια σε Συλλογικούς Τόμους.

Την Περίοδο 2004-2009

1. Φουρναράκη, Ε., (2008), «Ευρυδίκη», «Θάλεια», «Κυψέλη», «Ευφροσύνη Σαμαρτζ[σ]ίδου», στο: *Εγκυκλοπαίδεια του Ελληνικού Τύπου 1784-1996. Εφημερίδες, Περιοδικά, Δημοσιογράφοι, Εκδότες*, επιμ. Λουκία Δρούλια – Γιούλα Κουτσοπανάγου, Αθήνα: ΙΝΕ/ΕΙΕ, τ. Β΄, σσ. 284-286, 386-387, 677-678, τ. Δ΄ σσ. 58 (αντίστοιχα).

2. Fournaraki, E. και Psarra, Angelika (2006), 'Callirhoe Parren', in Francisca De Haan, Krassimira Dascalova and Anna Loutfi (eds and Introduction), *A Biographical Dictionary of Women's Movements and Feminisms. Central, Eastern and South Eastern Europe, 19th and 20th Centuries* (pp. 402-405), Budapest – New York: Central European University Press.

3. Φουρναράκη, Ε., (2004), «Ο ολυμπισμός των κυριών: Οι διεθνείς ολυμπιακές διοργανώσεις στην Ελλάδα (1896, 1906) και η *Εφημερίς των Κυριών*», στο: Κουλούρη, Χριστίνα (επιμ. – εισαγωγή), *Αθήνα, πόλη των Ολυμπιακών Αγώνων (1896-1914)* (σσ. 337-380), Αθήνα: Διεθνής Ολυμπιακή Ακαδημία [ο τόμος έχει εκδοθεί και στα αγγλικά].

Άλλες Εργασίες.

Πριν το 2004

1. Φουρναράκη, Ε., (1999), «Επάγγελμα: δασκάλα. Η εκπαίδευση στα Παρθεναγωγεία και η θέση τους στην ελληνική κοινωνία», εφημ. *Η Καθημερινή* (2-5-1999), (ένθετο *Επτά Ημέρες*, Αφιέρωμα: "Γυναίκα και Εργασία. Από την αφάνεια στην αναγνώριση"), σσ. 9-11.

2. Φουρναράκη, Ε., (1997), «Οι Βίοι των Αγίων ως πηγές της κοινωνικής ιστορίας» [βιβλιοκρισία στο βιβλίο της Αντωνίας Κιουσοπούλου, *Χρόνος και ηλικίες στη βυζαντινή κοινωνία. Η κλίμακα των ηλικιών από τα αγιολογικά κείμενα της μέσης εποχής (7ος-11ος αι.)*, Αθήνα, Ι.Α.Ε.Ν., Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς, 1997], εφημ. *Ελευθεροτυπία* (28-8-1998), (ένθετο *Βιβλιοθήκη*), σσ. 19/3.

3. Φουρναράκη, Ε., (1994), «Άθληση, αθλητισμός, ολυμπισμός: απόπειρα για την ανάδειξη ενός νέου ιστορικού πεδίου», *Αρχειακά Νέα* [Δελτίο Ελληνικής Αρχειακής Εταιρείας], τχ. 9 (Μάρτιος 1994), σσ. 17-21.

4. Φουρναράκη, Ε., (1993), «Μια συλλογική απόπειρα γενικής ιστορίας των γυναικών» [βιβλιοκριτικό άρθρο στην έκδοση : Georges Duby - Michelle Perrot (υπό τη διεύθυνση των), *Histoire des femmes en Occident*, τ. 4 , Geneviève Fraisse - Michelle Perrot (υπό τη διεύθ. των), *Le XIXème siècle*, Plon, Παρίσι 1991], *Δίνη-Φεμινιστικό Περιοδικό*, τ. 6 (Αφιέρωμα: «Γυναίκες, ιστορία, φύλο»), σσ. 241-264.

5. Φουρναράκη, Ε., (1992), *Αρχείο Αθανασίου Σουλιώτη-Νικολαΐδη (1878-1945). Ευρετήριο,* Αθήνα: Γεννάδειος Βιβλιοθήκη - Αμερικανική Σχολή Κλασικών Σπουδών.

6. Φουρναράκη, Ε., (1989), [Βιβλιοκρισία στο βιβλίο της Χριστίνας Κουλούρη, *Ιστορία και Γεωγραφία στα ελληνικά σχολεία (1834-1914). Γνωστικό αντικείμενο και ιδεολογικές προεκτάσεις. Ανθολόγιο κειμένων. Βιβλιογραφία σχολικών εγχειριδίων*, Αθήνα, Ι.Α.Ε.Ν., Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς, 1988], *Τα Ιστορικά*, τχ. 10 (Ιούνιος 1989), σσ. 210-213.
7. Φουρναράκη, Ε., (1987), [Βιβλιοκρισία στην έκδοση *Une histoire des femmes est-elle possible?* (υπό τη διεύθυνση της Michelle Perrot), Μασσαλία, Rivages, 1984], *Μνήμων*, τ. 11, σσ. 341- 348.

Την Περίοδο 2004-2009
1. Fournaraki, E., (2009), [Book-review: Demetra Tzanaki, *Δούλα και κυρά. Όψεις εθνικισμού: ρόλοι και συμπεριφορές στην Ελλάδα των ρομαντικών χρόνων 1836-1897*], *Historein - A Review of the Past and Other Stories*, v. 9, pp. 210-217.

ii. Αναγνώριση του Ερευνητικού Έργου.

Ερευνητικές Συνεργασίες.

Πριν το 2004

Διάστημα ετών	**Περιγραφή (τίτλος, ίδρυμα με το οποίο συνήψατε ερευνητική συνεργασία)**
2001-2002	Συμμετοχή με την ιδιότητα του συνεργάτη στο πρόγραμμα «Εγκυκλοπαίδεια του Ελληνικού Τύπου 1784-1996», το οποίο ανέλαβε το Ινστιτούτο Νεοελληνικών Ερευνών του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών (επιστημονική υπεύθυνη: Λουκία Δρούλια, συντονίστρια: Γιούλα Κουτσοπανάγου), στο πλαίσιο των Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων (ΕΠΕΤ ΙΙ, ΣΥΝ 1996) της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Τεχνολογίας, με στόχο τη δημιουργία Βάσης Δεδομένων ανοικτού ορίζοντα και την έκδοση μιας Εγκυκλοπαίδειας του Ελληνικού Τύπου 3.000 λημμάτων. Το Πρόγραμμα αυτό, το οποίο αναλήφθηκε για πρώτη φορά στην Ελλάδα, στηρίχθηκε επιστημονικά και συγχρηματοδοτήθηκε από το Υπουργείο Τύπου και ΜΜΕ, καθώς και από το Αθηναϊκό Πρακτορείο Ειδήσεων (βλ. εδώ, Ζ 1).
1995-1997	Συνεργασία το Ιστορικό Αρχείο Ελληνικής Νεολαίας (ΙΑΕΝ) της Γενικής Γραμματείας Νέας Γενιάς, για την εκπόνηση έρευνας (από κοινού με τον ιστορικό Γιώργο Κόκκινο) με στόχο τη συλλογή και επεξεργασία τεκμηρίων για την ιστορία του μαθήματος της σωματικής αγωγής στην ελληνική εκπαίδευση (1830-1929) (βλ. εδώ, Ε 2)
1984-1987:	Συνεργασία το Ιστορικό Αρχείο Ελληνικής Νεολαίας (ΙΑΕΝ) της Γενικής Γραμματείας Νέας Γενιάς, για την εκπόνηση έρευνας με στόχο τη συλλογή και επεξεργασία τεκμηρίων γύρω από τη γυναικεία εκπαίδευση στην Ελλάδα του 19ου αιώνα (βλ. εδώ, Α 2)

Βιβλιοκρισίες

Πριν το 2004

Λίστα Πηγών

1. Μπακαλάκη, Αλεξάνδρα, (1989), [Βιβλιοκρισία: Φουρναράκη, Ε., (1987), *Εκπαίδευση και Αγωγή των κοριτσιών. Ελληνικοί προβληματισμοί (1830-1910). Ένα Ανθολόγιο*, Αθήνα, Ι.Α.Ε.Ν. - Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς], *Τα Ιστορικά* τχ 11 (Δεκ. 1989), σσ. 439-443. 2. Κορασίδου, Μαρία και Σαμίου, Δήμητρα, (1988) [Βιβλιοκρισία: Φουρναράκη, Ε., (1987), *Εκπαίδευση και Αγωγή των κοριτσιών. Ελληνικοί προβληματισμοί (1830-1910). Ένα Ανθολόγιο*, Αθήνα, Ι.Α.Ε.Ν. - Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς], *Δίνη-Φεμινιστικό Περιοδικό* 3 (Ιούλιος 1988), σσ.56 3. Κυρτάτας, Δημήτρης, (1986), [Βιβλιοκρισία: Φουρναράκη, Ε., (1986), *Η Εφημερίδα «Ήλιος» του Παναγιώτη Σούτσου (1833). Περιλήψεις - Ευρετήρια*, Αθήνα, παράρτημα του περ. *Μνήμων*.], *Δεκαπενθήμερος Πολίτης* τχ. 68 (1986), σ. 50.

Συμμετοχές σε Επιτροπές Επιστημονικών Συνεδρίων.

Πριν το 2004

Έτος	Τίτλος Συμμετοχής	Στοιχεία Συνεδρίου και Οργανωτικού Φορέα
1999	Μέλος της Οργανωτικής Επιτροπής του Συνεδρίου με τίτλο: «Κρητική Πολιτεία: Ζητήματα ιστορίας»	Συνδιοργανώθηκε από την Ιστορική και Λαογραφική Εταιρεία Κρήτης (Ι.ΛΑ.Ε.Κ.), τον Δήμο Χανίων και το Πανεπιστήμιο Κρήτης (Χανιά, 11-12 Δεκεμβρίου 1999).
1987	Συμμετοχή στην οργανωτική επιτροπή (μαζί με τους Αλέξη Πολίτη και Άννα Ματθαίου) της Επιστημονικής Συνάντησης «Χρόνος, Διάρκειες, Ιστορία. Πολλαπλές προσεγγίσεις»	Διοργάνωση από την Εταιρεία Μελέτης Νέου Ελληνισμού (Ε.Μ.Ν.Ε. – Μνήμων) (Αθήνα, 23-24 Ιανουαρίου 1987).
1986	Συμμετοχή στην οργανωτική επιτροπή του Διημέρου Συζητήσεων «Η Διδασκαλία της Ιστορίας στη Μέση Εκπαίδευση».	Διοργάνωση από την Εταιρεία Μελέτης Νέου Ελληνισμού (Ε.Μ.Ν.Ε. – Μνήμων) (Αθήνα, 9-10 Μαΐου 1986)

Την Περίοδο 2004-2009

Έτος	Τίτλος Συμμετοχής	Στοιχεία Συνεδρίου και Οργανωτικού Φορέα
2008	Οργάνωση και διεύθυνση συνεδρίας με θέμα «Αθλητισμός: νεολαία και σώμα»	Επιστημονικό συνέδριο «Η ελληνική νεολαία στον 20ο αιώνα. Πολιτικές διαδρομές, κοινωνικές πρακτικές και πολιτιστικές εκφράσεις» που διοργάνωσαν τα Αρχεία Σύγχρονης Κοινωνικής Ιστορίας (ΑΣΚΙ) στο Πάντειο Πανεπιστήμιο (Αθήνα 26-29 Μαρτίου 2008)
2006	Οργάνωση (από κοινού με τον επίκουρο καθηγητή Κώστα Γκούνη) της Ομάδας	Στο πλαίσιο του ετήσιου Πανελληνίου Μεταπτυχιακού Εντατικού Σεμιναρίου-Συνεδρίου «Ζητήματα Μεθοδολογίας της

	Εργασίας «Αθλητισμός, φυσική αγωγή και κουλτούρα του σώματος στις κοινωνικές επιστήμες» και συντονισμός-σχολιασμός της συζήτησης στην Ολομέλεια (Plenary Session) με το ίδιο θέμα και με ομιλητές τον κοινωνιολόγο Νίκο Βαφέα και την ιστορικό Χριστίνα Κουλούρη.	Έρευνας στις Κοινωνικές Επιστήμες» του Τμήματος Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης (Ρέθυμνο, 1-4 Δεκεμβρίου 2006)
2006	Μέλος της Οργανωτικής Επιστημονικής Επιτροπής του Τέταρτου Διεθνούς Συνεδρίου του Ευρωπαϊκού Δικτύου *Gender Differences in European Legal Cultures* "Gender, family and property in legal Theory and practice: The European perspective, from 10th – 20th century"	Διοργανώθηκε, υπό την αιγίδα του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης και του Ινστιτούτου Μεσογειακών Σπουδών, στο Ρέθυμνο, 21-23 Σεπτεμβρίου 2006.
2004-2009	Συμμετοχή στην Οργανωτική και Επιστημονική Επιτροπή του ετήσιου Πανελληνίου Μεταπτυχιακού Εντατικού Σεμιναρίου-Συνεδρίου για υποψήφιους διδάκτορες «Ζητήματα Μεθοδολογίας της Έρευνας στις Κοινωνικές Επιστήμες»	Διοργανώνεται κάθε χρόνο από το Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης, υπό την επιστημονική ευθύνη του Καθηγητή Κοινωνιολογίας Σκεύου Παπαϊωάννου. Στο πλαίσιο αυτών των ετήσιων συναντήσεων, που διαρθρώνονται σε ειδικές θεματικές Ομάδες Εργασίες (Workshops), έχω συμμετάσχει με την ιδιότητα της συντονίστριας και σχολιάστριας σε διάφορες από αυτές τις Ομάδες Εργασίας.

Συμμετοχές σε Συντακτικές Επιτροπές Επιστημονικών Περιοδικών.

Πριν το 2004

Τίτλος Επιστημονικού Περιοδικού	**Αρμοδιότητα**	
1. *Μνήμων*, περιοδικό της Εταιρείας Μελέτης Νέου Ελληνισμού		Editor
		Assoc. Editor
	+	Ed. Board (1989)
		Reviewer
2. *Δίνη – Φεμινιστικό Περιοδικό*		Editor
		Assoc. Editor
	+	Ed. Board 1985-1997
		Reviewer

Την Περίοδο 2004-2009

Τίτλος Επιστημονικού Περιοδικού	**Αρμοδιότητα**	
1. *Aspasia*, The International Yearbook of Central, Eastern, and Southeastern European Women's and Gender History	+	Editor (από 2009)
		Assoc. Editor
		Ed. Board
		Reviewer

Προσκλήσεις για Διαλέξεις σε Συνέδρια

Πριν το 2004

Έτος	**Τίτλος Διάλεξης / Κεντρικής Εισήγησης**	**Στοιχεία Συνεδρίου και Οργανωτικού Φορέα**
1998	«Περί ανατροφής 'υποψηφίων μητέρων' και 'δημοσίας εκπαιδεύσεως μελλόντων πολιτών': έμφυλοι λόγοι στην ελληνική εκπαίδευση του 19ου αιώνα»	Διημερίδα «Το παιδί στη νεοελληνική κοινωνία (19ος-20ός αι.): αξίες, αναπαραστάσεις, αποτυπώσεις», την οποία διοργάνωσε το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης και η Σχολή Επιστημών της Αγωγής (Αλεξανδρούπολη, 4-5 Δεκεμβρίου 1998)
1997α	«Σωματική αγωγή των δύο φύλων στην Ελλάδα του 19ου αιώνα»	«Γ' Διεθνές Συμπόσιο: Οι χρόνοι της ιστορίας: Για μια ιστορία της παιδικής ηλικίας και της νεότητας» που διοργάνωσε το Ιστορικό Αρχείο Ελληνικής Νεολαίας και το Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών (Αθήνα, 17-20 Απριλίου 1997)
1997β	«Το σύγχρονο εγχείρημα της ιστορίας των γυναικών: πτυχές μιας μετατόπισης προς μια ιστορία της σχέσης των φύλων»	Ομιλία στο Στρογγυλό Τραπέζι με θέμα «Κοινωνικό φύλο: ιστορικές και ανθρωπολογικές προσεγγίσεις» που οργάνωσε η Εταιρεία Μελέτης Νέου Ελληνισμού – περιοδικό *Μνήμων* (υπόλοιποι ομιλητές: Ευθύμιος Παπαταξιάρχης, Αλεξάνδρα Μπακαλάκη και Έφη Αβδελά) (Αθήνα, 16 Απριλίου 1997)

Την Περίοδο 2004-2009

Έτος	**Τίτλος Διάλεξης / Κεντρικής Εισήγησης**	**Στοιχεία Συνεδρίου και Οργανωτικού Φορέα**
2008	«Διδάσκοντας κοινωνική ιστορία σε ένα τμήμα Κοινωνιολογίας. Διαδρομές παράλληλες ή εφαπτόμενες;» στη θεματική ενότητα *Ιστορία και ιστορική εκπαίδευση* που επιμελήθηκαν οι	Στο πλαίσιο του 24ου κύκλου των Σεμιναρίων της Ερμούπολης τα οποία διοργανώνονται κάθε καλοκαίρι από το Επιστημονικό και Μορφωτικό Ίδρυμα Κυκλάδων (ΕΜΙΚ) και το Ινστιτούτο Νεοελληνικών Ερευνών του Εθνικού

	ιστορικοί Χριστίνα Κουλούρη και Μαρία Ρεπούση.	Ιδρύματος Ερευνών (ΙΝΕ/ΕΙΕ). (Ερμούπολη, 4-6 Ιουλίου 2008)
2007α	«Έμφυλες εννοιολογήσεις της ιδιότητας του πολίτη στην Ελλάδα του 19ου αιώνα»	Διεθνές Επιστημονικό Συμπόσιο «Αναθεωρήσεις του Πολιτικού. Ανθρωπολογική και Ιστορική Έρευνα στην Ελληνική Κοινωνία» που διοργάνωσε το Τμήμα Κοινωνικής Ανθρωπολογίας και Ιστορίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου (Μυτιλήνη, 8-11 Νοεμβρίου 2007)
2007β	"John Stuart Mill's argument for women's suffrage in a Greek context: the case of Nicolaos Saripolos, theorist of constitutional law in 19th century Greece"	Διεθνές Συνέδριο "Women, Gender and the Cultural Production of Knowledge" που διοργάνωσε η International Federation for Research in Women's History (Διεθνής Ομοσπονδία για την Έρευνα στην Ιστορία των Γυναικών) σε συνεργασία με τους φορείς Bulgarian Women's History Group και Bulgarian Association of University Women και με το Πανεπιστήμιο της Σόφιας "St. Kliment Ohridski" (Σόφια, 8-11 Αυγούστου 2007).
2006	«Ένα πρώιμο γυναικείο δημοσιογραφικό εγχείρημα: Η *Κυψέλη* της Ευφροσύνης Σαμαρτζίδου (Κωνσταντινούπολη, 1845)»	Διεθνές Συνέδριο «Λόγος Γυναικών», που διοργάνωσε το Τμήμα Ελληνικής Φιλολογίας του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης (Πανεπιστημιούπολη Κομοτηνής, 26-28 Μαΐου 2006)
2005	«Γυναικεία εκπαίδευση vs γυναικείας λογιοσύνης, στην Ελλάδα του 19ου αιώνα»	Στρογγυλό τραπέζι με θέμα «Το φύλο της γραφής: η παρέμβαση των γυναικών στο δημόσιο πεδίο» που διοργάνωσε το Τμήμα Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας. Συντονιστής: Γιάννης Παπαθεοδώρου - υπόλοιποι ομιλητές: Ειρήνη Ριζάκη και Ε. Σηφάκη (Βόλος, 12 Απριλίου 2005).

Επιστημονική ανάμειξη σε εταιρείες, φορείς, οργανώσεις.

Πριν το 2004

Έτος Εκλογής	**Θέση**	**Οργάνωση**
1995	Αντιπρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου (1995-1996)	Εταιρεία Μελέτης Νέου Ελληνισμού (Ε.Μ.Ν.Ε.)
1990	Μέλος της Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής (1990-1991)	Ελληνική Αρχειακή Εταιρεία (Ε.Α.Ε.)

Την Περίοδο 2004-2009

Έτος Εκλογής	Θέση	Οργάνωση
2007	Μέλος της Προσωρινής Συντονιστικής Επιτροπής, με την ιδιότητα της επίσημης εκπροσώπου ή Προέδρου.	«Ιστορικοί για την Έρευνα στην Ιστορία των Γυναικών και του Φύλου» (Historians for Research in Women's and Gender History) που αποτελεί το ελληνικό τμήμα της International Federation for Research in Women's History (Διεθνούς Ομοσπονδίας για την Έρευνα στην Ιστορία των Γυναικών).

Προσκλήσεις για διαλέξεις στο κοινό.

Πριν το 2004

Μήνας & Έτος	Τίτλος Ομιλίας ή Σεμιναρίου	Φορέας υπό την Αιγίδα του Οποίου Οργανώθηκε η Ομιλία ή Σεμινάριο
Νοέμβριος/2002	«Αντικατοπτρισμοί της ιστορίας»	Επιστημονική ημερίδα «Η γλωσσική διδασκαλία και η ιστορία στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση» που διοργάνωσαν η Ένωση Φιλολόγων Ν. Ηρακλείου (Ε.Φ.Ν.Η.) και ο σχολικός σύμβουλος φιλολόγων ν. Ηρακλείου δρ. Αντώνης Σανουδάκης, στην αίθουσα Ανδρόγεω του Ηρακλείου Κρήτης (12 Νοεμβρίου 2002).
Δεκέμβριος/1994	«Γυναικεία εκπαίδευση τον 19ο αιώνα: ιδεολογικές συντεταγμένες και πολιτικές»	Δημόσια Διάλεξη κατόπιν προσκλήσεως του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης (15 Δεκεμβρίου 1994)
Φεβρουάριος/1989	«Η γυναικεία εκπαίδευση τον 19ο αιώνα στην Ελλάδα: ιδεολογία και πρακτικές».	Διάλεξη στο Λύκειο των Ελληνίδων (Αθήνα, 28 Φεβρουαρίου 1989)

Την Περίοδο 2004-2009

Μήνας & Έτος	Τίτλος Ομιλίας ή Σεμιναρίου	Φορέας υπό την Αιγίδα του Οποίου Οργανώθηκε η Ομιλία ή Σεμινάριο
Μάρτιος/2006	Παρουσίαση του βιβλίου της Αγγέλας Καστρινάκη *Η λογοτεχνία*	Την εκδήλωση οργάνωσε το Ιστορικό Μουσείο Κρήτης

	στην ταραγμένη δεκαετία 1940-1950 των εκδόσεων Πόλις	στο Ηράκλειο (υπόλοιποι ομιλητές: Αλέξης Καλοκαιρινός, Μανόλης Καρέλλης) (15 Μαρτίου 2006) Η ομιλία παρουσιάστηκε και στην αντίστοιχη εκδήλωση που έγινε στο Ξενία Ρεθύμνου (υπόλοιποι ομιλητές: Σταμάτης Φιλιππίδης, Χρήστος Χατζηϊωσήφ) (20 Μαρτίου 2006.
Μάρτιος/2005	«Γυναικεία σωματική αγωγή και εγχώρια εκδοχή της χειραφέτησης στην "Εφημερίδα των Κυριών" της Καλλιρρόης Παρρέν»	Διάλεξη στο Λύκειο των Ελληνίδων (Αθήνα, 30 Μαρτίου 2004).

Αράπογλου Βασίλης, Λέκτορας

i. Επιστημονικές Δημοσιεύσεις

Εργασίες σε Επιστημονικά Περιοδικά με Κριτές.

Πριν το 2004

1. Arapoglou, V., Palaskas, T.B, Tsampra, M., 2001, "Innovativeness and Competitiveness of Regional Production Systems: Local and International Embeddedness of SMEs in the Information Technology Industry", *Oxford working papers in economic geography.* WP 00-11

2. Αράπογλου Β. Μόσχος Γ. Πούτου Κ., 2001, «Κρατικός και ιδιωτικός τομέας. Μπορούμε να δημιουργήσουμε ένα τρίτο χώρο;», *Κοινωνική Εργασία,* 61:19-29

3. Ρέππας, Π., Χριστόπουλος, Δ., Αράπογλου, Β., 1999, "Η Σχέση μεταξύ της Τεχνικής Αποτελεσματικότητας και του Επιπέδου Ανάπτυξης: Μια Εμπειρική Διερεύνηση σε Δείγμα Αναπτυγμένων και Λιγότερο Αναπτυγμένων Χωρών", *Σπουδαί,* 49 (1-4): 159-171.

Την Περίοδο 2004-2009

1. Arapoglou V.P., Sayas J., 2009, "New facets of urban segregation in Southern Europe: gender, migration and social class change in Athens", *European Urban and Regional Studies*, 16(4): 345-362

2. Αράπογλου Β. Κανδύλης Γ., Καβουλάκος Κ., Μαλούτας Θ., 2009, Η νέα κοινωνική γεωγραφία της Αθήνας: μετανάστευση, ποικιλότητα και σύγκρουση, *Σύγχρονα Θέματα,* 107:57-66

3. Αράπογλου, Β.Π., Σαγιάς Ι., 2008, «Διαδικασίες αστικής ανάπτυξης και χωρικά πρότυπα διαχωρισμού των μεταναστών στην ευρύτερη περιοχή της Αθήνας», *ΓΕΩΓΡΑΦΙΕΣ εξαμηνιαία επιθεώρηση επιστημών του χώρου*, 14:24-45

4. Κανδύλης Γ., Αράπογλου Β., Μαλούτας Θ., 2007, «Μετανάστευση και το δίπολο ανταγωνιστικότητας συνοχής στην Αθήνα», *ΓΕΩΓΡΑΦΙΕΣ εξαμηνιαία επιθεώρηση επιστημών του χώρου*, 13:35-54

5. Arapoglou, V.P., 2006, "Immigration, segregation and urban development in Athens: The relevance of the L.A. debate for Southern European Metropolises", *The Greek Review of Social Research, special issue international edition*, 121C: 11-39

6. Palaskas, T.B., Arapoglou, V.P., Tsampra, M., 2005, «Regional innovation systems in the global information technology industry: the non-internationalisation of Greek SMEs". *Studies in honor of prof. Konsolas*, Panteion University of Social and Political Sciences. Επιστημονική επετηρίδα με κριτές.

7. Αράπογλου, Β.Π, 2005, "Καθεστώτα αποκλεισμού, οι αλήθειες και οι παραλλαγές τους: Διάγραμμα μελέτης του ελληνικού καθεστώτος αποκλεισμού", *Επιθεωρηση Κοινωνικων Ερευνων*, 118Γ*: 31-58*

8. Arapoglou, V.P., 2004, "The governance of homelessness in the European South: spatial and institutional contexts of philanthropy in Athens". *Urban Studies*, 41(3): 621-640

9. Arapoglou, V.P., 2004, "The governance of homelessness in Greece: discourse and power in the study of philanthropic networks". *Critical Social Policy*, 24(1): 102-126

Εργασίες σε Επιστημονικά Περιοδικά χωρίς Κριτές.

Πριν το 2004

1. Arapoglou V., 2000, «The Production and Maintenance of Rooflessness in Greece», *Journal of the Australian Council to Homeless Persons*, Vol.13 Issue 7. Special Issue

Εργασίες σε Πρακτικά Συνεδρίων με Κριτές.

Πριν το 2004

1. Papageorgiou F., Arapoglou V., 1998, "Evaluation of Innovation as a Process and Outcome of Community Initiatives: Findings from the On-going Evaluation of ADAPT in Greece" *European conference on the evaluation of European policies.* European commission & the center for European evaluation expertise. *(πρακτικά συνεδρίου, έκδοση στο διαδίκτυο*)

2. Arapoglou, V., Palaskas, T., and Tsampra, M., 2001, 'The impact of socio-economic inputs on RTD, innovativeness and competitiveness of European and East Asian SMEs – Comparative analysis and policy suggestions', *EC conference on the contribution of socio-economic research to the benchmarking of RTD policies in Europe,* Directorate General for Research, Brussels, March 15-16 (*πρακτικά του συνεδρίου, έκδοση στο διαδίκτυο*)

3. Αράπογλου Β., 2002, «Περί Αστέγων Λόγος: Δίκτυα Φιλανθρωπίας και Κοινωνικές Κατασκευές». *2^{ο} Διεθνές συνέδριο κοινωνιολογίας,* Σύλλογος Ελλήνων Κοινωνιολόγων και Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών, Θεσσαλονίκη, Νοέμβριος 2002. *(πρακτικά συνεδρίου, έκδοση CD ROM)*

4. Αράπογλου Β., 2003, «Διαχείριση της ετερότητας και του αποκλεισμού: Η χρησιμότητα της Κριτικής Ανάλυσης Λόγου για τη μελέτη των ρητορικών και θεσμικών αλλαγών της δεκαετίας του 1990». *Διεθνές συνέδριο κοινωνιολογίας: «ετερότητα και κοινωνία»,* AISLF, ΕΚΚΕ, IFA, ΣΕΚ. *(πρακτικά συνεδρίου, έκδοση CD ROM*)

Την Περίοδο 2004-2009

1. Arapoglou V.P., Sayas J, 2006, "New facets of social segregation in Athens: urban development, geographical mobility, and gender" *6th European Urban and Regional Studies Conference*, Roskilde September (*πρακτικά συνεδρίου, έκδοση στο διαδίκτυο*).

Ζ. Κεφάλαια σε Συλλογικούς Τόμους.

Την Περίοδο 2004-2009

1. Αράπογλου Β., 2009, 'Παγκοσμιοποίηση και χωρο-χρόνος στην Ευρώπη' στο Λεοντίδου Λ. (Επ.) *Εγχειρίδιο Μελέτης «Ευρωπαϊκές γεωγραφίες, τεχνολογία και υλικός πολιτισμός*, Πάτρα: Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, σ. 62-75

2. Αράπογλου Β., 2009, 'Μετανάστες στη σύγχρονη Ευρώπη: από τον αποκλεισμό στη διαφοροποίηση' στο Λεοντίδου Λ. (Επ.) 2009, *Εγχειρίδιο Μελέτης «Ευρωπαϊκές γεωγραφίες, τεχνολογία και υλικός πολιτισμός*, Πάτρα: Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, σ. 139-153

3. Αράπογλου Β., 2009, 'Παγκόσμιες πόλεις και αστικός ανταγωνισμός στην Ευρώπη' στο Λεοντίδου Λ. (Επ.) 2009, *Εγχειρίδιο Μελέτης «Ευρωπαϊκές γεωγραφίες, τεχνολογία και υλικός πολιτισμός*, Πάτρα: Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, σ. 304-315

4. Kandylis G., Arapoglou V., Maloutas T., 2008, **"**Immigration and the competitiveness - cohesion equilibrium in Athens", in Ahe P., Andersen H., Maloutas T., Raco M, (Eds), *Cities between competitiveness and cohesion: discourses, realities and implementation,* Netherlands: Springer Verlag, 119-134

5. Αράπογλου, Β.Π., Σαγιάς Ι., 2008, «Εμφυλες όψεις του χωρο-κοινωνικού διαχωρισμού στην Αθήνα: οικονομική αναδιάρθρωση, θηλυκοποίηση της απασχόλησης και μετανάστευση», στο Μαλούτας Θ. (Επ)., *Κοινωνικοί και Χωρικοί Μετασχηματισμοί στην Αθήνα του 21^{ου} αιώνα*, Αθήνα: ΕΚΚΕ

6. **Α**ράπογλου Β., 2005, «Αστική ανάπτυξη, μετανάστευση, και κοινωνικές ανισότητες στην Αθήνα», στο Αργείτης, Γ. (Επιμ.), *Οικονομικές αλλαγές και κοινωνικές αντιθέσεις στην Ελλάδα: Οι προκλήσεις στις αρχές του 21ου αιώνα*, Αθήνα: Εκδόσεις Τυπωθήτω

7. Αράπογλου Β., 2006, «Τοπικές ιστορίες για την κοινωνική ενσωμάτωση: ταυτότητα και αναστοχασμός στην εφαρμογή της «Ανοιχτής Μεθόδου Συντονισμού», στο Ιωσηφίδης Θ., και Σπυριδάκης Μ. (Επιμ.) *Ποιοτικές μέθοδοι κοινωνικής έρευνας: παραδείγματα από την ελληνική εμπειρία,* Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική

8. Αράπογλου Β., 2005, «Ο ρόλος των Μ.Μ.Ε. στο νέο μοντέλο κοινωνικής πολιτικής στην Ελλάδα», στο Φραγκονικολόπουλος, Χ. (Επιμ.), *Μ.Μ.Ε.: κοινωνία και πολιτική, ρόλος και λειτουργία στη σύγχρονη Ελλάδα*, Αθήνα: Εκδόσεις Σιδέρη

Άλλες Εργασίες.

Πριν το 2004

1. Sapounakis A., Arapoglou V., 2003, *National Review of Policies, Research and Statistics in Greece*, European Observatory on homelessness, Brussels: FEANTSA.

2. *Βιβλιογραφικός Οδηγός για διεθνή θέματα μεταναστευτικής πολιτικής* (με συνεργάτες), Αθήνα: Ινστιτούτο Μεταναστευτικής Πολιτικής, 2002

3. 'Σχεδιασμός μέτρων για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την προσωρινή στέγαση των μεταναστών' (με συνεργάτες) *Έρευνα για το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα ΥΠΕΣΔΔΑ για τους Μετανάστες στην Ελλάδα*, Αθήνας: ΙΑΠΑΔ- Πάντειο Πανεπιστήμιο, 2002

4. Εξέλιξη των παροχών για τους μετανάστες στα Κοινοτικά Πλαίσια Στήριξης: καταγραφή για τη διαμόρφωση μεταναστευτικής πολιτικής**.** (με συνεργάτες). *Έκθεση προς το Υπουργείο Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης*. 2002.

5. Palaskas T., Arapoglou V., Hadzis A., 2000, «Benchmarks of Competitiveness and Innovativenes: An Econometric Approach», in *Executive Report of TSER «SMEs in Europe and East Asia: Competition, Collaboration and Lessons for Policy Support»*. Edinburg*:* Institute for Japanese- European Technology Studies

6. Palaskas T., Arapoglou V., 1999, *SMEs in Europe and East Asia: Competition, Collaboration and Lessons for Policy Support: Report for Greece*. Panteion University of Social and Political Sciences

7. *Μελέτη Ικανοποίησης Επαγγελματικών Αναγκών των Χρηστών του Γραφείου Διασύνδεσης Παντείου Πανεπιστημίου*. 1999, (με συνεργάτες). Αθήνα: Πάντειο Πανεπιστήμιο

8. Arapoglou V., Papageorgiou F., 1997, *Evaluation of HELIOS II policy case study*, London: Tavistock Institute, Έκθεση αξιολόγησης πολιτικών της Ε.Ε. για τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες.

9. *Μεθοδολογία Αξιολόγησης του Ε.Π. Καταπολέμηση του Αποκλεισμού από την Αγορά Εργασίας: Β' ΚΠΣ* (με συνεργάτες) Κέντρο Αναπτυξιακών Μελετών ΠΡΙΣΜΑ.

10. *Εκθεση αξιολόγησης Κοινοτικής Πρωτοβουλίας ADAPT Προσαρμογή των Επιχειρήσεων και του Εργατικού Δυναμικού στην Βιομηχανική Μεταβολή* (με συνεργάτες), 1997 Κέντρο Αναπτυξιακών Μελετών ΠΡΙΣΜΑ.

11. *Αξιολόγηση του προγράμματος του ΟΑΕΔ "επιδότηση των εργοδοτών για τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας 1982 -1993"*. 1995 (με συνεργάτες) Αθήνα: Κέντρο Μελετών Οικονομικής Πολιτικής, Πάντειο Πανεπιστήμιο

Την Περίοδο 2004-2009

1. «Γειτονιά, κοινότητα και η κοινωνική κατασκευή του τόπου», Μετάφραση Κεφαλαίου 9 στην ελληνική έκδοση Knox P., Pinch S. 2009, *Κοινωνική Γεωγραφία των Πόλεων*, επιμ. Θ. Μαλούτας, Αθήνα: Εκδόσεις Σαβάλλας, σ. 336-370
2. Arapoglou V.P., 2008, "Territorial cohesion and the European Model of Society", By Andreas Faludi (ed.), Lincoln Institute of Land Policy, Cambridge, Massachusetts, 2007 βιβλιοκρισία στο *Journal of Housing and the Built Environment,* 24(1): 89-92
3. *«Η ΠΟΛΗ: ολοκληρωμένο εκπαιδευτικό πακέτο για τα Ελληνικά σχολεία της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης»,* 2007, Επιστημονικός υπεύθυνος σχεδιασμού εκπαιδευτικού λογισμικού, βιβλίο εκπαιδευτικού και βιβλίο μαθητή**,** Αθήνα: Εκδόσεις Καστανιώτης, υπό έκδοση, Φορέας Επίβλεψης: ΥΠ.Ε.Π.Θ., Φορέας υλοποίησης: Ερευνητικό Ακαδημαϊκό Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών (ΕΑΙΤΥ)
4. *Μέθοδοι καταγραφής της φτώχειας και του αποκλεισμού: Σημειώσεις διαλέξεων,* Τμήμα Κοινωνιολογίας, Πανεπιστήμιο Κρήτης, Ρέθυμνο 2007
5. *Τελική έκθεση ποιοτικής έρευνας: πολυπολιτισμικη διοικηση επιχειρησεων και μεταναστριες στην Ελλάδα* (με συνεργάτες), Αθήνα: Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών, 2007
6. *Τελική έκθεση ποσοτικής έρευνας: πολιτισμική ευαισθητοποίηση της διοίκησης ανθρώπινων πόρων στην Ελλάδα στις ιδιαιτερότητες των γυναικών μεταναστριών* (με συνεργάτες), Αθήνα: Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών, 2006
7. *Ποιοτική έρευνα: τεχνικές συμμετοχικής έρευνας και δράσης: Σημειώσεις διαλέξεων μεταπτυχιακού προγράμματος*, Τμήμα Κοινωνιολογίας, Πανεπιστήμιο Αιγαίου, Μυτιλήνη: 2005
8. *Αδυναμίες και προοπτικές του παραγωγικού ιστού των νομών και των περιφερειών της Ελλάδας στα πλαίσια της διεύρυνσης της Ε.Ε.,* (με συνεργάτες), Αθήνα: Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών, 2005
9. Τ*ο κόστος επιβάρυνσης των δημοτικών τελών και φόρων στις επιχειρησεις- μια συγκριτική προσέγγιση* (με συνεργάτες), Αθήνα: Ίδρυμα Οικονομικών & Βιομηχανικών Ερευνών 2005
10. *Λόγοι και Πρακτικές για την Κοινωνική Ενσωμάτωση: Αναθεωρώντας το Εθνικό Σχέδιο Δράσης*, (με συνεργάτες), Αθήνα: Αρσις Κοινωνική Οργάνωση Υποστήριξης Νέων, 2004

Ανακοινώσεις σε Επιστημονικά Συνέδρια με Κριτές που εκδίδουν Πρακτικά.

Την Περίοδο 2004-2009
1. Αράπογλου Β.Π., 2007, «Διαχωρισμός των μεταναστών και στεγαστικές ανισότητες στην Αθήνα: Έκθεση στην ευημερία ή στη στέρηση;», *8° Πανελλήνιο Συνέδριο Ελληνικής Γεωγραφικής Εταιρείας,* Αθήνα Οκτώβριος, πρακτικά συνεδρίου
2. Arapoglou V.P., 2004, 'Landscapes of homelessness and poverty management in Athens', *European Network for Housing Research 4^{h} Conference: Growth and Regeneration,* Department of Land Economy, University of Cambridge. (*πρακτικά συνεδρίου, έκδοση στο διαδίκτυο*)

Ανακοινώσεις σε Επιστημονικά Συνέδρια με Κριτές που δεν εκδίδουν Πρακτικά.

Πριν το 2004
1. Arapoglou V., 1996, "Social Exclusion, Poverty, Deprivation: methodological problems for the analysis of social disadvantage in European Cities and their policy

implications". *Human Capital Mobility Network: The European Policy Process*, European University Institute Florence, March.

2. Ligdopoulou, T., Arapoglou, V., 2002, "Homeless Immigrants and Refugees in Greece, Report for the European Federation of Organisations working with the Homeless (FEANTSA), FEANTSA conference on immigration and housing, Berlin: November 2002

3. Αράπογλου Β., 2003, «Καθεστώτα αποκλεισμού, παγκοσμιοποίηση και διακυβέρνηση της φτώχειας: Η σύγκλιση του αμερικανικού και ευρωπαϊκού μοντέλου;» *1ο συνέδριο πολιτικής κοινωνιολογίας*, Ινστιτούτο Πολιτικής Κοινωνιολογίας- ΕΚΚΕ, Εταιρεία Πολιτικής Επιστήμης, Αθήνα Φεβρουάριος

Την Περίοδο 2004-2009

1. Αράπογλου Β., 2009, «Ταξικά σχήματα και συγκείμενα: κοινωνικοί μετασχηματισμοί και ανισότητες στην Αθήνα στο κατώφλι του 21ου αιώνα». *Διεθνες συνεδριο κοινωνικές ανισότητες στη σύγχρονη ελλαδα,* Πάντειο Πανεπιστήμιο, Αθήνα 27-28 Νοεμβρίου

2. Αράπογλου Α. Αράπογλου Β, 2009, «Περιδιαβαίνοντας τις πόλεις του χτες και του σήμερα. Πολυπρισματική προσέγγιση της έννοιας της πόλης με αξιοποίηση ολοκληρωμένου ψηφιακού περιβάλλοντος», *5ο Πανελληνιο συνέδριο εκπαιδευτικων για τις ΤΠΕ,* Σύρος 8-10 Μαίου. Πανεπιστήμιο Αιγαίου & Ελληνική Ένωση για την αξιοποίηση των ΤΠΕ στην Εκπαίδευση

3. Αράπογλου Α. Αράπογλου Β, 2009, «Η Πόλη: εκπαιδευτικά σενάρια για τη διεπιστημονική προσέγγιση της έννοιας της πόλης με αξιοποίηση λογισμικού χαρτογραφικής πλοήγησης και γεωκωδικοποιημένης πληροφορίας». *1ο Εκπαιδευτικό συνέδριο- Χρήση και ένταξη των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική διαδικασία*, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Βόλος 25 Απριλίου.

4. Arapoglou V.P., 2008, "Porosity and segregation in hybrid world city contexts: migrant niches in Athens". *7th European Urban and Regional Studies conference,* Istanbul Turkey, September

5. Arapoglou V.P. (με συνεργάτες), 2008, "New landscapes of urban inequalities in Athens: multiethnic exposure to affluence or deprivation". *International Sociological Association, First World Forum of Sociology* Barcelona , August

6. Arapoglou V.P., 2007, "Transnationality and segregation in hybrid world city contexts: To whom does it matter where Athens is located". *International Sociological Association RC21, International Conference: Urban Justice and Sustainability*, Vancouver Canada, August

7. Sayas J., Arapoglou V.P., 2006, "Recent Trends in Social Segregation in the Wider Urban Area of Athens: Geographical vs Social Mobility?", *46th Congress of the European Regional Science Association,* Volos August

8. Αράπογλου Β., 2006, «Διαστάσεις του διαχωρισμού των μεταναστών στην Αθήνα και πολιτικές για την αντιμετώπισή τους», Επιστημονικό συνέδριο *ΚΕΜΟ «Διεπιστημονικές προσεγγίσεις του μειονοτικού και μεταναστευτικού φαινομένου: η ελληνική συγκυρία μετά το τέλος του ψυχρού πολέμου»,* Αθήνα 15-16 Δεκεμβρίου

9. Αράπογλου Β., Σαγιάς, Ι., 2006, «Αστική διάχυση και διαχωρισμός των μεταναστών στον περιαστικό χώρο της μητροπολιτικής περιοχής της Αθήνας» *Επιστημονικό συνέδριο Ι.ΜΕ.ΠΟ. «μετανάστευση στην ελλάδα: εμπειρίες – πολιτικές – προοπτικές»,* Αθήνα, 23-24 Νοεμβρίου

10. Arapoglou V.P., 2005, "Immigration, segregation and urban development in Athens: The relevance of the LA debate for Mediterranean Cities". *7th Conference of*

the European Sociological Association: Rethinking Inequalities, Nicolaus Copernicus University of Torun: September
11. Arapoglou V.P., 2005, "The multilevel governance of social inclusion: What can we learn from local stories?" *International sociological association conference: networks and partnerships for 'learning regions' in an era of micro-globalisation in everyday practices,* Lesvos June

ii. Αναγνώριση του Ερευνητικού Έργου.

Ετεροαναφορές.

Την Περίοδο 2004-2009

Λίστα Πηγών

Σε διεθνή περιοδικά με κρίση

1. Johnsen, S., Fitzpatrick S., 2010, "Revanchist Sanitisation or Coercive Care? The Use of Enforcement to Combat Begging, Street Drinking and Rough Sleeping in England", *Urban Studies*, 47(4) αναφέρει το Arapoglou V.P. 2004, URBAN STUDIES, 41(3): 621-640
2. DeVerteuil G, May J, von Mahs J., 2009, Complexity not collapse: recasting the geographies of homelessness in a 'punitive' age, *Progress in Human Geography*, 33(5), 646-666 αναφέρει το Arapoglou V.P. 2004, URBAN STUDIES, 41(3): 621-640
3. Kampriani E, 2009, Between religious philanthropy and individualised medicine: situating inherited breast cancer risk in Greece, *Anthropology and Medicine* 16(2):165-178 αναφέρει το Arapoglou V.P. 2004, URBAN STUDIES, 41(3): 621-640
4. Urban Outcasts: A Contextualized Outlook on Advanced Marginality, *International Journal of Urban and Regional Research,* 33(03): 828-834 Kandylis Arapoglou Maloutas 2008
5. Baptista I, 2009, The drafting of the Portuguese Homeless Strategy: an insight into the process from a governance oriented perspective, European Journal of Homelessness, Volume, A: 53-74- eohw.horus.be αναφέρει το Arapoglou V.P. 2004, CRITICAL SOCIAL POLICY, 24(1): 102-126
6. MF Hrast, 2008, Media Representations of homelessness and the link to effective policies: the case of Slovenia, European Journal of Homelessness, Volume, A: 118-137- eohw.horus.be αναφέρει το Arapoglou V.P. 2004, CRITICAL SOCIAL POLICY, 24(1): 102-126
7. Stathakis E., et al 2008, Investment Choices, Manufacturing Strategies and Competitiveness of the Manufacturing Enterprises: An Empirical Research in the Region of Thrace, *International Research Journal of Finance and Economics,* 16: 143-161 αναφέρει το Arapoglou & Palaskas 1999
8. Maloutas, T., 2007, Segregation, Social Polarization and Immigration in Athens during the 1990s: Theoretical Expectations and Contextual Difference, *International Journal of Urban and Regional Research*, 31(4): 733-758 αναφέρει το Arapoglou V.P., 2006, Greek Review of Social Research, 121, C:11-39
9. Maloutas, T., 2007, Segregation, Social Polarization and Immigration in Athens during the 1990s: Theoretical Expectations and Contextual Difference, *International Journal of Urban and Regional Research*, 31(4): 733-758 αναφέρει το Kandylis Arapoglou Maloutas 2008, Springer, 119-134
10. Middle Class Education Strategies and Residential Segregation in Athens, Journal of Education Policy, 22 (1): 49-68 αναφέρει το Kandylis Arapoglou Maloutas 2008, Springer, 119-134
11. Jacobs J., 2006, "Discourse analysis and its utility for urban policy research", *Urban Policy and Research*, 24(1): 39-52 αναφέρει το Arapoglou V.P. 2004, URBAN STUDIES, 41(3): 621-640
12. Maria, William de, 2006, "Common Law? Common mistakes? Protecting whistleblowers in Australia, New Zealand, South Africa and United Kingdom", *International Journal of Public Sector Management*, 19(7): 643-658 αναφέρει το Arapoglou V.P. 2004, CRITICAL SOCIAL POLICY, 24(1): 102-126
13. Hodges D., Cullen A., Radley A., 2005, "Television Characterisations of Homeless People in the United Kingdom", *ANALYSIS OF SOCIAL ISSUES AND PUBLIC POLICY, 5(1): 29-48* αναφέρουν το Arapoglou V.P. 2004, URBAN STUDIES, 41(3):

621-640

14. Christopoulos D.K., 2004, "The relationship between output and unemployment: Evidence from Greek regions", *Papers in Regional Science*, 83, 611–620 αναφέρει το Arapoglou V.P. 2004, URBAN STUDIES, 41(3): 621-640

15. Rambla X., 2005, "Los instrumentos de la lucha contra la pobreza: una revision de dos tesis sociologicas sobre las estrategias de focalization y activation", *Revista Argentina de Sociologia* 3(5), 135-155 αναφέρει το Arapoglou V.P. 2004, CRITICAL SOCIAL POLICY, 24(1): 102-126

Σε διεθνείς εκδόσεις ή βιβλία

16. Okabe A, Okunuki K., Shiode S., 2007, "A Toolbox for Spatial Analysis on a Network, in Okabe A (ed), *GIS based studies in the humanities and social sciences*, CRC Press: Taylor and Francis αναφέρει το Arapoglou V.P. 2004, URBAN STUDIES, 41(3): 621-640

17. Prodromidis P.I., 2006, A regional analysis of declared incomes in Greece, Studies Vol 63, Athens: Centre of Economic and Planning Studies, αναφέρει το Palaskas, T.B., Arapoglou, V.P., Tsampra, M., 2005, *Studies in honor of Prof. Konsolas*

18. Jacobs K., Kemeny J., Manzi T., 2005, *Social Constructionism in Housing Research,* Aldershot: Ashgate αναφέρουν το Arapoglou V.P. 2004, CRITICAL SOCIAL POLICY, 24(1): 102-126

19. Edgar B, Doherty J., Meert H., 2005, *Homelessness Research in the European Union,* Brussels: FEANTSA-European Observatory on Homelessness αναφέρουν το Arapoglou V.P. 2004, URBAN STUDIES, 41(3): 621-640

20. Matsaganis 2005, Greece fighting with hands tied behind the back in Ferrera M (ed) Welfare State Reform in Southern Europe, Routledge, p 33-83

21. Edgar B, Doherty J., Meert H., 2004*, Immigration and Homelessness in Europe,* Brussels: FEANTSA-European Observatory on Homelessness αναφέρουν το Ligdopoulou, T., Arapoglou, V. (2002), FEANTSA

22. Palaskas T, Tsampra M, 2003, National Innovation Systems: absorptive capacity and firm competitiveness, In Cantwell J., Molero j, (eds), 2003, *Multinational Enterprises Innovative Strategies and Systems of Innovation*, Chelteham: Edward Elgar ,p 269-277

Σε διεθνείς ερευνητικές εκθέσεις, τετράδια εργασίας και διαλόγου

23. Baptista G., 2009, Study on stakeholdes involvement in the implementation of the Open Method of Cordination (OMC) in social protection and social inclusion, INBAS GmbH and ENGENDER asbl for DGV EU, αναφέρει το Arapoglou V.P. 2004, CRITICAL SOCIAL POLICY, 24(1): 102-126

24. Amitsis G, 2009, The future of the welfare state: paths of social policy innovation between constraints and opportunities, Urbino: *7th European Social Policy Association Conference*, αναφέρει το Arapoglou V.P. 2004, CRITICAL SOCIAL POLICY, 24(1): 102-126

25. Pavlou M., Christoupolou N., 2008, Living together programme: Migrant cities research, Athens: British Council αναφέρει το Arapoglou 2006, Greek review of Social Research 121, C:11-39

26. Arvanitidis P., Skouras D, 2008 The residential characteristics of immigrants in the medium-sized city of Volos: a preliminary investigation, Univeristy of Thessaly Department of Urban and Regional Planning. *Discussion papers,* 14(10):177-198 αναφέρει το Arapoglou 2006, Greek review of Social Research 121, C:11-39

27. Petropoulou C., 2008, 18th Conference, International Network for Urban and Regional Research, "Non/de/re/regulation" and Athens' urban development (1834 – 2008). αναφέρει το Arapoglou 2006, Greek review of Social Research 121, C:11-39
28. Lafazani O., 2007, Greece review Report: context analysis and methodology, *GEMIC Working Paper 2*, αναφέρει το Αράπογλου & Σαγιάς 2006, ΙΜΕΠΟ
29. Kokosalakis N. Fokas E., 2006, Welfare and Values in Europe: transitions related to religion, minorities and gender. Greece: Overview of the national situation. Athens: Panteion University αναφέρει το Arapoglou V.P. 2004, URBAN STUDIES, 41(3): 621-640
30. Vaiou D, 2006, Integration of new female migrants in Greek labor market and society and policies affecting integration: State of the Art, FEMIPOL *Working Paper* No. 10 – WP4 αναφέρει το Αράπογλου & Σαγιάς 2006, ΙΜΕΠΟ
31. Sapounakis A., 2006, National Review of Statistics on Access to Housing and Homelessness-Greece, Brussels: FEANTSA European Observatory on Homelessness αναφέρει το Arapoglou V.P. 2004, URBAN STUDIES, 41(3): 621-640
32. Lober N., 2005, "Politikwissenschaftliche Erkundugen zur Macht der Armutdiskurses" *WORKING PAPERS, UNIVERSITY OF SALZBURG, POVERTY RESEARCH GROUP,* ISSN 1814-1021, αναφέρει το Arapoglou V.P. 2004, CRITICAL SOCIAL POLICY, 24(1): 102-126
33. Sapounakis A., 2005, National Review of Statistics on Access to Housing and Homelessness-Greece, Brussels: FEANTSA European Observatory on Homelessness αναφέρει το Arapoglou V.P. 2004, URBAN STUDIES, 41(3): 621-640
34. Sapounakis A., 2005, National Review of Statistics on Access to Housing and Homelessness-Greece, Brussels: FEANTSA European Observatory on Homelessness αναφέρει το Ligdopoulou, T., Arapoglou, V. (2002), FEANTSA
35. Sapounakis A., 2004, National Review of Statistics on Access to Housing and Homelessness-Greece, Brussels: FEANTSA European Observatory on Homelessness αναφέρει το Arapoglou V.P. 2004, URBAN STUDIES, 41(3): 621-640
36. Greenhalgh E., et al, 2004, *Recent International and National Approaches to Homelessness*, Queensland: Australian Housing and Urban Research Institute αναφέρει το Arapoglou V.P. 2004, URBAN STUDIES, 41(3): 621-640

Μεταφράσεις και αναφορές σε διδακτορικές διατριβές στο εξωτερικό

37. Sabater Muriel I., 2009, *Ein Zuhause ethnografia del aprovisianamento de vivienda en el barrio berlines de Friedrichshain*, Doctoral thesis, Department de Antropologia Cultural i Historia, Universitat de Barcelona
38. Maria Ruth S. Alves. (Traduzido) 2004, ''Governança das condições de vida da população em situação de rua `homelessness´ na Grécia: discurso e poder no estudo das redes filantrópicas. Mimeo. Sao Paolo: Brazil Universidade São Marcos e o Centro de Estudos da População em Situação de Rua da Secretaria da Assistência Social. Μετάφραση στα πορτογαλικά του Arapoglou V.P. 2004, URBAN STUDIES, 41(3): 621-640

Σε εκδόσεις στα ελληνικά

39. Αλεξίου Θ., 2009, *Κοινωνικές Τάξεις, κοινωνικές ανισότητες και συνθήκες ζωής*, Αθήνα: Παπαζήσης αναφέρει το Αράπογλου & Σαγιάς 2006
40. Παπαχρόνη Μ., Χριστίδης Μ., Τασόπουλος Α., 2003, «Η συμβολή των δικτύων στην περιφερειακή πολιτική», *Γεωγραφιες,* 6: 40-60 αναφέρουν το Arapoglou, V., Palaskas, T., and Tsampra, M. 2001, OXFORD WORKING PAPERS IN ECONOMIC GEOGRAPHY

41. Παλάσκας Θ., Τσάμπρα Μ., 2004, «Η επιχειρηματική ανταγωνιστικότητα στην οικονομία της Γνώσης: Προσδιοριστικοί παράγοντες της καινοτομικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων», *Σπουδαί,* 54(1): 59-76 αναφέρουν το Arapoglou, V., Palaskas, T., and Tsampra, M. 2001, OXFORD WORKING PAPERS IN ECONOMIC GEOGRAPHY

Ερευνητικές Συνεργασίες.

Πριν το 2004

Διάστημα ετών	**Περιγραφή (τίτλος, ίδρυμα με το οποίο συνήψατε ερευνητική συνεργασία)**
2003-2004	ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ (Ι.ΜΕ.ΠΟ.).
2002	ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΑΣΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ (Ι.Α.Π.Α.Δ.) ΠΑΝΤΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ.
1998-2000	ΠΑΝΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ, ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Την Περίοδο 2004-2009

Διάστημα ετών	**Περιγραφή (τίτλος, ίδρυμα με το οποίο συνήψατε ερευνητική συνεργασία)**
2006-2009	ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ: ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΑΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑΣ.
2004-2005	ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ, ΤΜΗΜΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ, ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ.
2004-2006	ΙΔΡΥΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ (ΙΟΒΕ).

Συμμετοχές σε Επιτροπές Επιστημονικών Συνεδρίων.

Την Περίοδο 2004-2009

Έτος	**Τίτλος Συμμετοχής**	**Στοιχεία Συνεδρίου και Οργανωτικού Φορέα**
2009	Μέλος της επιστημονικής επιτροπής	Πανελλήνιο Μεταπτυχιακό Εντατικό Σεμινάριο-Συνέδριο για Υποψήφιους Διδάκτορες ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑΣ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΣΤΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ, Τμήμα Κοινωνιολογία Σχολή Κοινωνικών Επιστημών Πανεπιστημίου Κρήτης
2008	Μέλος της επιστημονικής επιτροπής	Πανελλήνιο Μεταπτυχιακό Εντατικό Σεμινάριο-Συνέδριο για Υποψήφιους Διδάκτορες ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑΣ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΣΤΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ, Τμήμα Κοινωνιολογία Σχολή Κοινωνικών Επιστημών Πανεπιστημίου Κρήτης
2007	Μέλος της επιστημονικής επιτροπής,	8^{ο} ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ,

Συμμετοχές σε Συντακτικές Επιτροπές Επιστημονικών Περιοδικών.

Την Περίοδο 2004-2009

Τίτλος Επιστημονικού Περιοδικού	**Αρμοδιότητα**	
1. *European Urban and Regional Studies*		Editor
		Assoc. Editor
	X	Ed. Board
	X	Reviewer
2. *European Science Foundation*		Editor
		Assoc. Editor
		Ed. Board
	X	Reviewer
3. *Το Βήμα των Κοινωνικών Επιστημών*		Editor
		Assoc. Editor
		Ed. Board
	X	Reviewer
4. *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών*		Editor
		Assoc. Editor
		Ed. Board
	X	Reviewer
5. *Επιστημονική επετηρίδα, τμήματος Ψυχολογίας Πανεπιστημίου Κρήτης*		Editor
		Assoc. Editor
		Ed. Board
	X	Reviewer

Διακρίσεις με Βάση το Ερευνητικό Έργο.

Πριν το 2004

Έτος	**Ονομασία Βραβείου ή Τιμητικής Διάκρισης**	**Όνομα Φορέα**
2002	Research Grant	European Network of Excellence: MESSIAS
1996	Research Grant	Human Capital Mobility Network: The European Policy Process
1989	Υποτροφία	Ιδρυμα Κρατικών Υποτροφιών

Σχέσεις με την κοινότητα και κοινωνικούς φορείς.

Πριν το 2004

Έτη	**Ρόλος**	**Επιτροπή**
2002-2004	Σύμβουλος/ Συντάκης εκθέσεων πολιτικής	European Anti Poverty Network
2002-	Σύμβουλος/ Συντάκης εκθέσεων	FEANTSA European Federation of

2004	πολιτικής	Assocations Working with the Homeless
1998-2002	Σύμβουλος Κοινωνικής Πολιτικής	ΑΡΣΙΣ Κοινωνική Οργάνωση Υποστήριξης Νέων
2000-2004	Ιδρυτικό Μέλος	Ελληνικό Δίκτυο για το Δικαίωμα στη Στέγη

Την Περίοδο 2004-2009

Έτη	**Ρόλος**	**Επιτροπή**
2004-2009	Σύμβουλος/ Συντάκης εκθέσεων πολιτικής	European Anti Poverty Network
2004-2009	Σύμβουλος/ Συντάκης εκθέσεων πολιτικής	FEANTSA European Federation of Assocations Working with the Homeless
2004-2009	Εθελοντής Μέλος της Κοινότητας Αρσις,	ΑΡΣΙΣ Κοινωνική Οργάνωση Υποστήριξης Νέων
2004-2009	Ιδρυτικό Μέλος	Ελληνικό Δίκτυο για το Δικαίωμα στη Στέγη

Προσκλήσεις για διαλέξεις στο κοινό.

Την Περίοδο 2004-2009

Μήνας & Έτος	**Τίτλος Ομιλίας ή Σεμιναρίου**	**Φορέας υπό την Αιγίδα του Οποίου Οργανώθηκε η Ομιλία ή Σεμινάριο**
7/2008	Όψεις κοινωνικού αποκλεισμού στο ιστορικό κέντρο της Αθήνας,υποβάθμιση, ρατσισμός, καταστολή των «χωρίς φωνή»	13^{ο} Αντιρατσιστικό Φεστιβάλ, Συντονιστικό Μεταναστευτικών και αντιρατσιστικών οργανώσεων
12/2006	5^{η} Εθνική Στρογγυλή Τράπεζα Ζητήματα διακρίσεων έναντι ευπαθών κοινωνικών ομάδων στους τομείς της Εκπαίδευσης και της στέγασης στην Ελλάδα	ΑΝΤΙΓΟΝΗ: Κέντρο Τεκμηρίωσης, για το ρατσισμό, την οικολογία, την ειρήνμη, τη μη βία

Καρακιουλάφη Χριστίνα, Λέκτορας

i. Επιστημονικές Δημοσιεύσεις

Εργασίες σε Επιστημονικά Περιοδικά με Κριτές.

Πριν το 2004

1. Καρακιουλάφη, Χ., (2003), «Ψυχολογική και ηθική παρενόχληση και βία στους χώρους εργασίας : ορισμοί του προβλήματος, θεσμική αντιμετώπιση του και εμπλοκή των φορέων εκπροσώπησης των εργαζομένων στη "διαχείριση" και αντιμετώπιση του. Το παράδειγμα της Γαλλίας και της Γερμανίας», στο *Επιθεώρηση Εργασιακών Σχέσεων*, Τεύχος 32 : 21-37.

2. Καρακιουλάφη, Χ., (2002), «Η αποκέντρωση των συλλογικών διαπραγματεύσεων στη Γερμανία. Οι εκφάνσεις και οι προσπάθειες ελέγχου της», στο *Επιθεώρηση Εργασιακών Σχέσεων*, Τεύχος 27 : 65-75.

3. Καρακιουλάφη, Χ., (2002), «Το γλωσσάρι όρων σχετικά με την ανασφάλεια των νέων ως εργαλείο συγκριτικής έρευνας», στο *Τετράδια του ΙΝΕ*, Τεύχος 22-23 : 81-104.

4. Καρακιουλάφη, Χ. και Κρητικίδη, Γ., (2002), «Κοινωνικοοικονομικά δεδομένα της περιόδου 1988-1998 και η ανασφάλεια των νέων στην Ελλάδα», στο *Τετράδια του ΙΝΕ*, Τεύχος 22-23 : 38-47.

5. Καρακιουλάφη, Χ., (2002), «Εισαγωγή στην κοινωνιολογία των επιχειρήσεων στη Γαλλία. Η γένεση και η αμφισβήτηση ενός ερευνητικού πεδίου», στο *Επιθεώρηση Εργασιακών Σχέσεων*, Τεύχος 28: 27-38.

6. Καρακιουλάφη, Χ., (2001), «Η αναθεώρηση του νόμου για τη λειτουργία των Συμβουλίων Εργαζομένων στη Γερμανία », στο *Ενημέρωση ΙΝΕ*, Τεύχος 77: 19-23.

Την Περίοδο 2004-2009

1. Καρακιουλάφη, Χ., (2007), «Μεταμορφώσεις της εργασίας και της απασχόλησης και εξελίξεις στο πεδίο της «κοινωνιολογίας της εργασίας», στο *Κοινωνική Συνοχή και Ανάπτυξη,* Τεύχος 2 (1) : 43-51.

2. Καρακιουλάφη, Χ. και Μοσχονάς, Α., (2006), «Εργασιακές σχέσεις στην Ελλάδα: Μεταξύ "συγκεντρωτισμού" και ''αποκέντρωσης», στο *Κοινωνική Συνοχή και Ανάπτυξη,* Τεύχος 1 : 37-48.

3. Καρακιουλάφη, Χ., (2004), «Μεθοδολογικά ζητήματα στη διεθνή συγκριτική έρευνα : το παράδειγμα των εργασιακών σχέσεων», στο *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών*, Τεύχος 115 (Γ') : 75-100.

4. Καρακιουλάφη, Χ., (2004), «Εργασιακές σχέσεις : η διαμόρφωση και η εξέλιξη ενός επιστημονικού πεδίου», στο *Το Βήμα των Κοινωνικών Επιστημών*, Τεύχος 41: 25-50.

Εργασίες σε Επιστημονικά Περιοδικά χωρίς Κριτές.

Την Περίοδο 2004-2009

1. Karakioulafis, C., (2005), "Les jeunes acteurs professionnels en Grèce. Premières étapes d'une enquête – Réflexions sur la méthodologie appropriée", στο Buscatto, M. (ed.), *Ethnographie du travail artistique. Elements de réflexion epistemologique*, Cahiers du Laboratoire Georges Friedmann, Numéro 14 : 23-34.

Εργασίες σε Πρακτικά Συνεδρίων με Κριτές.

Πριν το 2004

1. Καρακιουλάφη, Χ., (2003), «Παγκοσμιοποίηση και Εργασιακές Σχέσεις: "Μύθοι" και Πραγματικότητα – Η "societal analysis" («κοινωνιακή ανάλυση») ως εργαλείο διεθνικής συγκριτικής έρευνας στις εργασιακές σχέσεις» στο CD-ROM 2 με τα Πρακτικά του 2ου Διεθνούς Συνεδρίου Κοινωνιολογίας *Η Κοινωνιολογία : Μάθημα Ελευθερίας* (ISBN : 960-92263-0-2).

Την Περίοδο 2004-2009

1. Καρακιουλάφη, Χ., (2007), «Βία και παρενόχληση στους χώρους εργασίας», στο Παπαγεωργίου, Γ. (επιμ.) '*Εμφυλοι μετασχηματισμοί*, Πανεπιστήμιο Κρήτης, σσ.235-248.

2. Καρακιουλάφη, Χ., & Μοσχονάς, Α. (2007), «Ευρωπαϊκή ολοκλήρωση και εργασιακές σχέσεις στην Ελλάδα : συλλογική διαπραγμάτευση, διαβούλευση, συμμετοχή & κοινωνικός διάλογος», στο *Εργασία και Πολιτική: Συνδικαλισμός και Οργάνωση Συμφερόντων στην Ελλάδα (1974-2004)*, Αθήνα: Ίδρυμα Σάκη Καράγιωργα, σσ. 383-398.

Εργασίες σε Πρακτικά Συνεδρίων χωρίς Κριτές.

Την Περίοδο 2004-2009

1. Καρακιουλάφη, Χ., (2008), «Η ελληνική αγορά εργασίας : μεγάλα ζητήματα και προκλήσεις», στο Γιαννίτσης, Τ. (επιμ.) *Σε αναζήτηση του ελληνικού μοντέλου ανάπτυξης*, σσ. 301-329, Αθήνα : Ίδρυμα Μεσογειακών Μελετών/ Εκδ. Παπαζήση. (*πρόκειται για πρακτικά συμποσίου που διοργάνωσε το Ίδρυμα Μεσογειακών Μελετών στις 17-18 Οκτωβρίου 2007)

Κεφάλαια σε Συλλογικούς Τόμους.

Πριν το 2004

1. Καρακιουλάφη, Χ., (2003), «Εισαγωγικές παρατηρήσεις και αποσαφηνίσεις», στο *Γλωσσάριο όρων σχετικά με την εργασιακή ανασφάλεια, τον κοινωνικό αποκλεισμό και την παραβατικότητα των νέων στην Ευρώπη* (Μετάφραση- Επιμέλεια - Εισαγωγή: Χ. Καρακιουλάφη), σσ. 15-25, Αθήνα : ΙΝΕ-ΓΣΕΕ/ΑΔΕΔΥ, 2003 . [*Επιπλέον : συγγραφή όλων των ελληνικών παρεμβάσεων στο εν λόγω Γλωσσάριο (συγγραφή κειμένων για όρους που είχαν προταθεί από την πλευρά της ελληνικής ερευνητικής ομάδας και σχολιασμός όρων που είχαν προταθεί από τις υπόλοιπες εθνικές ομάδες).]

Την Περίοδο 2004-2009

1. (4 κεφάλαια) Καρακιουλάφη, Χ., (2008), στο : Ν. Παναγιωτόπουλος (επιμ.) *Η απομάγευση του κόσμου*, Αθήνα: Πολύτροπο/ΕΚΚΕ :

1α)«Νοικιασμένοι Εργαζόμενοι», σσ. 269-294.

1β) «Η παραίτηση ενός τραπεζικού πωλητή», σσ. 295-310.

1γ) «Η καθημερινότητα ενός «επαγγελματία ηθοποιού», σσ. 535-556.

1δ)«Αντιφάσεις κληρονομιάς, σσ. 593-628.

2. Καρακιουλάφη, Χ., (2006), «Ανεργία, επισφαλείς μορφές απασχόλησης, κοινωνικός αποκλεισμός και μορφές διαχείρισης τους», στο Οικονόμου Χ. & Φερώνας Α., (επιμ.), *Οι εκτός των τειχών. Φτώχεια και κοινωνικός αποκλεισμός στις σύγχρονες κοινωνίες*, σσ. 267-284, Αθήνα : Διόνικος.

3. Καρακιουλάφη, Χ., (2006), «Μεταμορφώσεις της εργασίας και της απασχόλησης. Σύγχρονο εργασιακό τοπίο και οι εκφάνσεις της (επανα) εμπορευματοποίησης της εργασιακής σχέσης», στο Κατσικίδης Σ. (επιμ.) *Κοινωνικά φαινόμενα. Αναλυτικές προσεγγίσεις*, σσ. 155-174, Αθήνα : Gutenberg.
4. Koniordos, S. & Karakioulafi, C., (2005), «Preparedness Towards Enlargement in Microenterprises in Greece: The role of social capital», στο Melchionni M.-G., (ed.), *Le relazioni transmediterranee nel tempo presente: dialogo interculturale, integrazione, modernizzazione, conflitti*, pp. 331-348, Soveria Mannelli : Rubbettino.
5. Καρακιουλάφη, Χ., (2005), «Ψυχολογική βία και παρενόχληση στους χώρους εργασίας», στο *Επετηρίδα «Εργασία 2004»,* σσ. 81-102, Ινστιτούτο Αστικού Περιβάλλοντος και Ανθρώπινου Δυναμικού, Πάντειο Πανεπιστήμιο.

Άλλες Εργασίες.

Πριν το 2004
1. Μεταφράση/επιμέλεια. *Γλωσσάριο όρων σχετικά με την εργασιακή ανασφάλεια, τον κοινωνικό αποκλεισμό και την παραβατικότητα των νέων στην Ευρώπη* (Μετάφραση- Επιμέλεια – Εισαγωγή: Χ. Καρακιουλάφη), Αθήνα: ΙΝΕ-ΓΣΕΕ/ΑΔΕΔΥ, Τόμος Ι & ΙΙ, 2003.
2. Μεταφράση/επιμέλεια. Bouvier, P. (μετάφραση: Ε.Τσανίρα, Χ. Καρακιουλάφη), «Κοινωνιο-ανθρωπολογική προσέγγιση των διαδικασιών παγκοσμιοποίησης», στο Παναγιωτοπούλου, Ρ., Κονιόρδος, Σ. & Μαράτου-Αλιπράντη, Λ., *Παγκοσμιοποίηση και Σύγχρονη Κοινωνία*, Αθήνα : ΕΚΚΕ, 2003, σσ.89-104.
3. Συμμετοχή σε Μη-δημοσιευμένη έρευνα. Baillergeau E., Boehmler D., Faguer J., Karakioulafis C., Lagneau P., Lanotte G., Rahmstorf O., Rimbert P., Schaut C., Serre D., Smeets S. et alli, *Glossaire sur la précarité des jeunes et la délinquance,* Programme TSER, DGXII, mai 2002.
4. Ηλεκτρονική δημοσίευση (στο European Industrial Relations Observatory – EIRO. «Working time developments and the quality of work: The case of Greece», EIRO Comparative study, 2001.

Την Περίοδο 2004-2009
1. Εκπαιδευτικό/Διδακτικό υλικό. Καρακιουλάφη, Χ., (2008), «Καταναλωτικά Πρότυπα και Συμπεριφορές: Κοινωνιολογικές Προσεγγίσεις και Εμπειρικά Δεδομένα- Όψεις της Κοινωνίας της Κατανάλωσης» στο Κονιόρδος Σ. (επιμ.) *Ανθολόγιο 2 – Όψεις της σύγχρονης ελληνικής και ευρωπαϊκής κοινωνίας*, Πάτρα : ΕΑΠ, σσ. 185-213.
2. Εκπαιδευτικό/Διδακτικό υλικό. «Εργασιακές σχέσεις» (Συγγραφή : Χ.Καρακιουλάφη, Επιμέλεια: Γ. Κουζής), Εκπαιδευτικό υλικό συνδικαλιστικής εκπαίδευσης για το πρόγραμμα δια βίου εκπαίδευσης του Ινστιτούτου Εργασίας της ΓΣΕΕ, 80 σελ., 2008.
3. Επιστημονική επιμέλεια ειδικού τεύχους του περιοδικού *Κοινωνική Συνοχή και Ανάπτυξη* με θέμα τις Εργασιακές Σχέσεις (Άνοιξη 2007, τόμος 2, τεύχος 1). Το ειδικό τεύχος περιλαμβάνει τα ακόλουθα άρθρα : α) Γιάννης Κουκιάδης, *Οι νέες μορφές οργάνωσης του κεφαλαίου και οι επενέργειες στις εργασιακές σχέσεις. Προς μια ενιαία θεωρία ευέλικτων σχέσεων εργασίας*, σσ. 5-20, β) Antoine Bevort, *Το μέλλον των εργασιακών σχέσεων*, σσ. 21-32, γ) Annette Jobert, *Συλλογικές διαπραγματεύσεις και κοινωνικός διάλογος στη Γαλλία: Νέες εξελίξεις, νέα ζητήματα*, σσ. 33-42, δ) Χριστίνα Καρακιουλάφη, *Μεταμορφώσεις της εργασίας και της απασχόλησης και εξελίξεις στο πεδίο της κοινωνιολογίας της εργασίας*, σσ. 43-51, ε) Frauke Sanders,

Industrial work in Germany: opportunities and potentials for an innovative work policy, σσ. 53-67, στ) Marie Buscatto, *Women in artistic professions. An emblematic paradigm for gender studies*, σσ. 69-77, ζ) Mark Loriol, *Η Κοινωνιολογία της εργασίας αντιμέτωπη με την εμφάνιση νέων παθολογιών: Στρες, επαγγελματική εξουθένωση, παρενόχληση*, σσ. 75-91.

4. Παραγωγή δύο εκπαιδευτικών ταινιών στα αντικείμενα : *«Θέματα Κοινωνιολογίας της Εργασίας»* (Διάρκεια 36:00) και *«Θέματα Κοινωνικών Διακρίσεων»* (Διάρκεια 36:00) στο πλαίσιο των Προγραμμάων Δια βίου Εκπαίδευσης της ΓΣΕΕ για την Αναπτυξιακή Σύμπραξη «Εργασία και Εκπαίδευση» (ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ και ΙΝΕ/ΓΣΕΕ), 2008.

Ηλεκτρονικές δημοσιεύσεις (στο European Industrial Relations Observatory – EIRO) (http://www.eurofound.europa.eu/eiro)

2007

5. **"**Social partners and social security systems : the case of Greece", EIRO Comparative study.

6. "Gender and career development : the case of Greece", EIRO Comparative study.

7. Contribution to EIRO thematic feature on Youth and work - case of Greece

2006

8. «Social partners disagree at National Employment Council», EIRO In Brief, February.

9. « Nationwide strikes held in private and public sectors», EIRO In Brief, February.

10. "European Court of Justice vindicates claims of fixed-term workers", EIRO Article, November.

11. «Positive reaction to new law on equal treatment for men and women», EIRO Article, November.

12. Flexible forms of employment and competitiveness, EIRO Article, November.

13. "Measure adopted in support redundant textiles workers", EIRO Article, October.

14. "Protocol aims to promote gender equality at work", EIRO Article, October.

15. "New code for civil servants approved", EIRO Article, August.

16. "Bank article criticises lack of flexibility in the labour market", *EIRO Feature, August.*

17. «New collective agreement at Hellenic Railways", EIRO Article, August.

18. "Talks on social insurance reform to begin", EIRO Article, April.

19. «General strike in public and private sectors», EIRO Article, April.

20. «Coca-Cola Decision on Restructuring/Redundancies Sparks Opposition», *EIRO In Brief, February.*

21. «Banking Sector Strife over Industry-wide Agreement», *EIRO In Brief, February.*

22. «Employers propose minimum wage exemptions», EIRO Feature, February.

23. «Thematic Feature on collective dispute resolutions in an enlarged European Union –The case of Greece, EIRO Thematic Feature», 2006.

24. Thematic Feature on Temporary agency work in an enlarged European Union –The case of Greece, EIRO Thematic Feature», 2006.

25. "Relocation of production and industrial relations: the case of Greece", EIRO Comparative study, 2006.

26. "Industrial relations in the print media sector : the case of Greece", EIRO Comparative study, 2006.
27. "Employment relations in SMEs : the case of Greece", EIRO Comparative study, 2006.

2005

28. "Thematic Feature on industrial relations in the rail sector – case of Greece", EIRO Thematic Feature, 2005.
29. « Industrial relations in agriculture : the case of Greece », EIRO Comparative study, 2005.
30. « Industrial relations in the airline sector - the case of Greece », EIRO Comparative study, 2005.
31. « Minimum wages in Europe : the case of Greece», EIRO Comparative study, 2005.
32. «Job losses at Klonatex textiles group», EIRO Feature, May 2005.
33. "GSEE's Demands for the New National General Collective Labor Agreement", EIRO In Brief, December.
34. "Strikes in the Public and Private Sectors", EIRO In Brief, December.
35. "Data from the Information Center for Workers and the Unemployed (KEPEA) on unemployed visitors to the Center", EIRO In Brief, December.
36. "Accidents at Work in Greece in the 2000-2005 Period", EIRO In Brief, November.
37. "OKE examines European Company Statute", EIRO Feature, October.
38. "Media workers take strike action", EIRO Feature, October.
39. "INE-GSEE/ADEDY report calls for new development model", EIRO Feature, October.
40. "Preveza Mills Closes Down", EIRO In Brief, October.
41. "SEV Adopts Charter of Rights and Obligations",EIRO In Brief, October.
42. "Triumph subsidiary to close", EIRO In Brief, August.
43. "Survey on workplace health and safety", EIRO Feature, July.
44. "General strike held to mark belated May Day", EIRO In Brief, June.
45. "Strikes held in maritime industry, EIRO Feature, June.
46. "Report on the Competitiveness of the Greek Economy Sparks Opposition , EIRO In Brief, June.

47. (μετάφραση: Χ. Καρακιουλάφη) «Κάλεσμα για την οργάνωση μιας Γενικής Συνέλευσης για την εκπαίδευση και την έρευνα», στο Παναγιωτόπουλος, Ν. (επιμ..) *Για την εκπαίδευση του μέλλοντος: Οι προτάσεις του Πιερ Μπουρντιέ,* Αθήνα : Νήσος, σσ. 79-86, 2004.

Ανακοινώσεις σε Επιστημονικά Συνέδρια με Κριτές που εκδίδουν Πρακτικά.

Πριν το 2004

1. *«Παγκοσμιοποίηση και Εργασιακές Σχέσεις: "Μύθοι" και Πραγματικότητα – Η "Societal Analysis" («κοινωνιακή ανάλυση») ως εργαλείο διεθνικής συγκριτικής έρευνας στις εργασιακές σχέσεις».* Ανακοίνωση στο πλαίσιο του 2ου Διεθνούς Συνεδρίου Κοινωνιολογίας *«Η Κοινωνιολογία : Μάθημα ελευθερίας»*, 8-10 Νοεμβρίου 2002, Θεσσαλονίκη.

Την Περίοδο 2004-2009

1. «Προσλήψεις και νοηματοδοτήσεις της ανεργίας : το παράδειγμα των ηθοποιών» στο συνέδριο «Κοινωνικές ανισότητες στην Σύγχρονη Ελλάδα», που πραγματοποιήθηκε στο Πάντειο Πανεπιστήμιο στις 27-28 Νοεμβρίου 2009.
2. «Η ελληνική αγορά εργασίας : μεγάλα ζητήματα και προκλήσεις». Ανακοίνωση στο πλαίσιο συνεδρίου με θέμα το «Ελληνικό Μοντέλο Ανάπτυξης» που διοργανώθηκε από το Ίδρυμα Μεσογειακών Μελετών στην Αθήνα στις 17 - 18 Οκτωβρίου 2007.
3. «Παρενόχληση στον εργασιακό χώρο». Ανακοίνωση στο πλαίσιο διεθνούς συνεδρίου με θέμα : «Έμφυλοι Μετασχηματισμοί», που διοργανώθηκε από το Τμήμα Κοινωνιολογίας, σε συνεργασία με τα Τμήματα Ιστορίας Αρχαιολογίας και Κοινωνικών και Φιλοσοφικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Κρήτης στο Ρέθυμνο, στις 12-15 Μαΐου 2005.
4. (με Α. Μοσχονά) «Ευρωπαϊκή Ενοποίηση και εργασιακές σχέσεις στην Ελλάδα: Διαβούλευση και συμμετοχή των εργαζομένων, συλλογική διαπραγμάτευση & κοινωνικός διάλογος». Ανακοίνωση στο πλαίσιο συνεδρίου με θέμα : «Εργασία και Πολιτική: Συνδικαλισμός και Οργάνωση Συμφερόντων στην Ελλάδα (1974-2004)», που διοργανώθηκε από το Ίδρυμα Σάκη Καράγιωργα στην Αθήνα στις 18-21 Μαΐου 2005.

Ανακοινώσεις σε Επιστημονικά Συνέδρια με Κριτές που δεν εκδίδουν Πρακτικά.

Πριν το 2004
1. *«Το ελληνικό σύστημα εργασιακών σχέσεων : η δύσκολη διαδικασία του εκσυγχρονισμού»* («Le système grec de relations professionnelles : Le difficile processus de modernisation»). Ανακοίνωση στο πλαίσιο συνεδρίου με θέμα «Σχέσεις Εργασίας και οργανώσεις» («Relations de travail et organisations»), που διοργανώθηκε από το Πανεπιστήμιο του Metz (Γαλλία), το Πανεπιστήμιο Trois-Rivières (Καναδάς), το Πανεπιστημιακό Κέντρο του Λουξεμβούργου και την AISLF (Διεθνή Ένωση Γαλλόφωνων Κοινωνιολόγων) και πραγματοποιήθηκε στις 4 -6 Ιουνίου 2003 στο Metz.
2. *«Η ευέλικτη εργασία : Η περίπτωση της Ελλάδας»* («Flexible work : The case of Greece»). Ανακοίνωση στο πλαίσιο του 13^{ου} Παγκόσμιου Συνεδρίου της Διεθνούς Ένωσης Εργασιακών Σχέσεων (IIRA), που έλαβε χώρα στο Βερολίνο στις 8-12 Σεπτεμβρίου 2003. Η ανακοίνωση πραγματοποιήθηκε στα πλαίσια της Ομάδας Εργασίας N°10 με αντικείμενο : «Μοντέλα ευέλικτης απασχόλησης» (Study Group 10 : Flexible work patterns).

Την Περίοδο 2004-2009
1. *«Μεταξύ 'συγκέντρωσης' και 'αποκέντρωσης' : ο ρόλος των κοινωνικών εταίρων κατά την εγκαθίδρυση των πολιτικών ευελιξίας του εργάσιμου χρόνου – Το παράδειγμα της διευθέτησης του χρόνου εργασίας στο επιχειρησιακό επίπεδο στην Ελλάδα»* («Between 'centralization' and decentralization: The role of social partners in the establishment of (working time) flexibility policies - The example of regulations concerning the adjustment of working time at company-level in Greece»). Ανακοίνωση στο πλαίσιο συνεδρίου με θέμα «Ευελιξία του χρόνου εργασίας και διάσπαση του κοινωνικού χρόνου» («Flexibility in working time and break-up of social time») που διοργανώθηκε από το δίκτυο «Διεθνές Σεμινάριο για τον Χρόνο Εργασίας» (International Symposium on Working Time – ISWT) στο Conservatoire National des Arts et des Métiers (CNAM) (Παρίσι) στις 26-28 Φεβρουαρίου 2004.

2. «Το ελληνικό σύστημα εργασιακών σχέσεων: η δύσκολη διαδικασία εκσυγχρονισμού» («The Greek system of industrial relations: the 'difficult' process of modernization»). Ανακοίνωση στο πλαίσιο συνεδρίου με θέμα : «Το μέλλον της εργασίας στην Ευρώπη : αγορά και οικονομική και κοινωνική συνοχή» (IIRA 7th European Congress : "The future of work in Europe : market and economic and social cohesion") που διοργανώθηκε από την Πορτογαλική Ένωση για την Μελέτη των Σχέσεων Εργασίας (APERT) & τη Διεθνή Ένωση Εργασιακών Σχέσεων (IIRA) στο Estoril (Πορτογαλία) στις 6-10 Σεπτεμβρίου 2004.

ii. Αναγνώριση του Ερευνητικού Έργου.

Ετεροαναφορές.

Την Περίοδο 2004-2009

Λίστα Πηγών
Karakioulafis, Christina, (2004), "The Greek system of industrial relations between centralization and decentralization-the difficult process of modernization," IIRA, 7th European Congress, Lisbon, 7-11 September. Στο Engin Yıldırım, Şuayyip Çaliş «TRANSFORMATION OF TURKISH SOCIAL POLICY MAKING ON THE ROAD TO BRUSSEL? THE CASE OF SOCIAL DIALOGUE» www.ctspe.metu.edu.tr/papers/yildirim_calis.pdf
Karakioulafis, C., (2007), "Gender and career development : the case of Greece", EIRO Comparative study. Στο MM Del Rey, S Zartaloudis - 2009 -Gender equality in Greek Employment policy: A story of Europeanization? euce.orghttp://euce.org/eusa2009/papers/zartaloudis_12E.pdf. 1. S Zartaloudis - 2009 -Gender equality in Greek Employment policy: A story of Europeanization? http://www2.lse.ac.uk/europeanInstitute/events/2008-09/Zartaloudis.pdf.
Karakioulafis, C. (2005),«Job losses at Klonatex textiles group», EIRO Feature, May 2005 Στο Irene Kamenidou, John Mylonakis, Konstantina Nikolouli (2007), «An exploratory study on the reasons for purchasing imported high fashion apparels: The case of Greece», *Journal of Fashion Marketing and Management*, 11 (1): 148 - 160
Karakioulafis, C. (2005), « Industrial relations in agriculture : the case of Greece», EIRO Comparative study. Στο Bouzas, N. (2008), POVERTY AND SOCIAL EXCLUSION IN RURAL AREAS. COUNTRY REPORT. - crrs.uhi.ac.ukhttp://www.crrs.uhi.ac.uk/publications/reports/rural_poverty_annex1%20country%20studies.pdf#page=91

Karakioulafis, C. (2005), «Survey on workplace health and safety", EIRO Feature, July. Στο Drakopoulos, Stavros A., Economou, Athina and Grimani, Aikaterini (2009): *A Survey of Safety and Health at Work in Greece.* Unpublishedhttp://mpra.ub.uni-muenchen.de/18509/.
Στο Σπυριδάκης, Μ., (2009), *Εξουσία και Παρενόχληση στην Εργασία*, Αθήνα, Διόνικος. 2. Καρακιουλάφη, Χ. (2003), «Ψυχολογική και ηθική παρενόχληση και βία στους χώρους εργασίας : ορισμοί του προβλήματος, θεσμική αντιμετώπιση του και εμπλοκή των φορέων εκπροσώπησης των εργαζομένων στη "διαχείριση" και αντιμετώπιση του. Το παράδειγμα της Γαλλίας και της Γερμανίας», *Επιθεώρηση Εργασιακών Σχέσεων*, Τεύχος 32, σσ. 21-37. 3. Καρακιουλάφη, Χ., (2007), «Βία και παρενόχληση στους χώρους εργασίας», στο Παπαγεωργίου, Γ. (επιμ.) '*Εμφυλοι μετασχηματισμοί*, Πανεπιστήμιο Κρήτης, σσ.235-248. 4. Καρακιουλάφη, Χ., (2005), «Ψυχολογική βία και παρενόχληση στους χώρους εργασίας», στο *Επετηρίδα «Εργασία 2004»,* σσ. 81-102, Ινστιτούτο Αστικού Περιβάλλοντος και Ανθρώπινου Δυναμικού, Πάντειο Πανεπιστήμιο.

Ερευνητικές Συνεργασίες.

Πριν το 2004

Διάστημα ετών	**Περιγραφή (τίτλος, ίδρυμα με το οποίο συνήψατε ερευνητική συνεργασία)**
2000-2002	Συμμετοχή σε διακρατική έρευνα με δύο θεματικούς άξονες: « Συγκριτική αξιολόγηση της εφαρμογής μιας ευρωπαϊκής πολιτικής καταπολέμησης της ανασφάλειας των νέων στα κράτη-μέλη» και «Η δημόσια διαχείριση της ανομίας στην Ευρώπη». Φορείς: ΙΝΕ - ΓΣΕΕ/ΑΔΕΔΥ & Κέντρο Έρευνας της Ελληνικής Κοινωνίας της Ακαδημίας Αθηνών (Ελλάδα), Collège de France & Maison des Sciences de l'Homme (Γαλλία), Zentrum für Europäische Gesellschaftsforschung (Γερμανία), Université Libre de Bruxelles & Facultés Universitaires Saint Louis (Βέλγιο), Erasmus Universiteit Rotterdam (Ολλανδία). Επιστημονικοί υπεύθυνοι: P. Bourdieu (Ειδικός σύμβουλος) – (για την Ελλάδα) : Γ. Κουζής (ΙΝΕ-ΓΣΕΕ/ΑΔΕΔΥ & Πάντειο Πανεπιστήμιο) & Ν. Παναγιωτόπουλος (Κέντρο Έρευνας της Ελληνικής Κοινωνίας της Ακαδημίας Αθηνών & Πανεπιστήμιο Κρήτης).
2002-2004	Συμμετοχή σε έρευνα με θέμα : «Κοινωνικοί μετασχηματισμοί και μηχανισμοί αναπαραγωγής στον ελληνικό χώρο. Μορφές διαχείρισης των επιδράσεων και των αντιφάσεων τους». Φορείς: ΕΚΚΕ & ΙΝΕ- ΓΣΕΕ/ΑΔΕΔΥ. Επιστημονικοί υπεύθυνοι: Ν. Παναγιωτόπουλος (ΕΚΚΕ & Πανεπιστήμιο Κρήτης) & Γ. Κουζής (ΙΝΕ-ΓΣΕΕ/ΑΔΕΔΥ & Πάντειο Πανεπιστήμιο).
2003-2004	Συμμετοχή σε έρευνα με θέμα : «Προετοιμασία εν όψει της διεύρυνσης σε οικογενειακές μικρο-επιχειρήσεις στον κατασκευαστικό κλάδο στην Ιταλία, Ελλάδα, Ισπανία, Μάλτα,

	Κύπρο και Τουρκία: Ο ρόλος του κοινωνικού κεφαλαίου». Η έρευνα αποτελούσε μέρος ευρύτερου διακρατικού ερευνητικού προγράμματος με θέμα : «Οι δια-μεσογειακές σχέσεις στο παρόν: εκσυγχρονισμός, συγκρούσεις, διαδικασίες ενσωμάτωσης, διαπολιτισμικός διάλογος». Φορείς : European Centre of Excellence Jean Monnet-Luigi Einaudi, University of Rome «La Sapienza» (Γενικός Συντονιστής) - Κέντρο Αριστείας του Πανεπιστημίου Κρήτης (Ελλάδα). Επιστημονικοί υπεύθυνοι (για την Ελλάδα) : Σ.Κονιόρδος (Πανεπιστήμιο Κρήτης) & Α. Μοσχονάς (Κέντρο Αριστείας του Πανεπιστημίου Κρήτης & Πανεπιστήμιο Κρήτης).

Την Περίοδο 2004-2009

Διάστημα ετών	**Περιγραφή (τίτλος, ίδρυμα με το οποίο συνήψατε ερευνητική συνεργασία)**
2006	Συμμετοχή σε έρευνα με θέμα «Εξαγορές και συγχωνεύσεις. Επιπτώσεις στην απασχόληση και τις εργασιακές σχέσεις». Φορέας : ΙΝΕ- ΓΣΕΕ/ΑΔΕΔΥ. Επιστημονικός υπεύθυνος Γ. Κουζής (ΙΝΕ-ΓΣΕΕ/ΑΔΕΔΥ & Πάντειο Πανεπιστήμιο).

Συμμετοχές σε Επιτροπές Επιστημονικών Συνεδρίων.

Την Περίοδο 2004-2009

Έτος	**Τίτλος Συμμετοχής**	**Στοιχεία Συνεδρίου και Οργανωτικού Φορέα**
2005	Οργανωτική επιτροπή - Συντονίστρια	«Μεταμορφώσεις της εργασίας και της απασχόλησης και εξελίξεις στο τομέα της κοινωνιολογίας της εργασίας», Τμήμα Κοινωνιολογίας, Πανεπιστήμιο Κρήτης, Ρέθυμνο

Συμμετοχές σε Συντακτικές Επιτροπές Επιστημονικών Περιοδικών.

Την Περίοδο 2004-2009

Τίτλος Επιστημονικού Περιοδικού	**Αρμοδιότητα**	
1. *Κοινωνική Συνοχή και Ανάπτυξη*		Editor
		Assoc. Editor
		Ed. Board
	X	Reviewer

Μάρκου Κατερίνα, Λέκτορας

i. Επιστημονικές Δημοσιεύσεις

Εργασίες σε Επιστημονικά Περιοδικά με Κριτές.

Πριν το 2004
1. Markou K., (2003), « La terminologie adoptée à propos des musulmans de Thrace grecque », στο *Mésogeios/Méditerranée*, iss. 20-21, pp. 43-55.
2. Markou K., (2002), «Les Pomaques de Thrace grecque et leurs choix langagiers», στο *Etudes Balkaniques. Cahiers Pierre Belon*, iss. 9, pp. 42-51.

Την Περίοδο 2004-2009
1. Μάρκου Κ., (2004-2005), «Χώρος, κοινωνικές σχέσεις και ταυτότητες στην πόλη της Ξάνθης», στο *Εθνολογία*, τχ. 11, σσ. 21-59.

Εργασίες σε Πρακτικά Συνεδρίων με Κριτές.

Πριν το 2004
1. Μάρκου Κ., (2003), «Τα πομακικά και η χρήση τους από τους Πομάκους της ελληνικής Θράκης», στο *Πρακτικά της 23ης Ετήσιας Συνάντησης του Τομέα Γλωσσολογίας του Τμήματος Φιλολογίας του Α.Π.Θ.*, 17-19 Μαίου 2002, Θεσσαλονίκη, σσ. 267-276.

Την Περίοδο 2004-2009
1. Μάρκου Κ., (2009), «Η εκπαίδευση των Ρωμιών της Πόλης στο πλαίσιο του μειονοτικού εκπαιδευτικού συστήματος», στο *Συνάντηση στην Πόλη. Το παρόν και το μέλλον*, Αθήνα: Καλειδοσκόπιο/ΚΕΜΟ, σσ. 25-40.
2. Markou K., (2008), «De la minorisation des Pomaques à la reconnaissance de la pomacité dans le contexte grec» στο G. de Rapper, P. Sintés (eds), *Nommer et classer dans les Balkans*, Athènes: Ecole Française d'Athènes, pp. 133-139.
3. Μάρκου Κ., (2007), «Μουσουλμάνες στην Ελλάδα και το ζήτημα της μαντίλας», στο *Gendering Transformations*, Ρέθυμνο: Emedia Πανεπιστήμιο Κρήτης, σσ. 69-79.
4. Μάρκου Κ., (2006), «Αποκλεισμός των μειονοτήτων στην Ελλάδα. Η περίπτωση των Πομάκων και των Τσιγγάνων στην Ελληνική Θράκη», στο *Πρακτικά Συνεδρίου: Φτώχεια, Αποκλεισμός και Κοινωνικές Ανισότητες*, Αθήνα: ΕΚΚΕ, σσ. 145-153.

Εργασίες σε Πρακτικά Συνεδρίων χωρίς Κριτές.

Πριν το 2004
1. Markou K., (1998), «Les Pomaques de Grèce», στο *Les oubliés des Balkans. Cahiers balkaniques*, Paris: INALCO, pp. 51-59.

Κεφάλαια σε Συλλογικούς Τόμους.

Την Περίοδο 2004-2009
1. Μάρκου Κ., (2007), «Το επιστημονικό ενδιαφέρον σχετικά με τις μειονότητες στην Ελλάδα», στο Μ. Κετσετζοπούλου-Η. Κικίλιας- Α. Μουρίκη-Γ. Παπαπέτρου-Μ. Τζωρτζοπούλου- Ε. Φρονίμου (επιμ.), *Το Κοινωνικό Πορτραίτο της Ελλάδας 2006* (σελ.51-58), Αθήνα: ΕΚΚΕ.

2. Μάρκου Κ., (2006), « Η χρησιμοποιούμενη ορολογία για τους μουσουλμάνους της ελληνικής Θράκης», στο Ν. Κόκκας και Θ. Μαλκίδης (επιμ.), *Μετασχηματισμοί της πομακικής ταυτότητας* (σελ. 161-189), Ξάνθη: Σπανίδης.
3. Μάρκου Κ., (2006), «Πομάκοι και επιτόπια έρευνα στην ελληνική Θράκη. Πολιτικές συνιστώσες και βιωματική εμπειρία», στο Θ. Ιωσηφίδης και Μ. Σπυριδάκης (επιμ.), *Ποιοτική Κοινωνική Έρευνα* (σελ. 51-74), Αθήνα: Κριτική.

Άλλες Εργασίες.

Την Περίοδο 2004-2009
1. Μάρκου Κ., (2004), Μετάφραση, εισαγωγικό σημείωμα, επιστημονική επιμέλεια του βιβλίου του Jeans Copans, *Η επιτόπια εθνολογική έρευνα*, Αθήνα: Gutenberg (193 σελ.).

Ανακοινώσεις σε Επιστημονικά Συνέδρια με Κριτές που εκδίδουν Πρακτικά.

Πριν το 2004
1. Markou K. (2003, Octobre): *De la minorisation des Pomaques à la reconnaissance de la pomacité dans le contexte grec*. Papier présenté à la conférence «Nommer et classer dans les Balkans. Les termes de la difference en Grèce». Ecole Française d'Athenes.
2. Μάρκου Κ. (2002, Μάιος): *Τα πομακικά και η χρήση τους από τους Πομάκους της ελληνικής Θράκης*. Εργασία που παρουσιάστηκε στην 23η Ετήσια Συνάντηση του Τομέα Γλωσσολογίας του Τμήματος Φιλολογίας του Α.Π.Θ.. Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης.

Την Περίοδο 2004-2009
1. Μάρκου Κ. (2008, Ιούνιος): *Εθνοτικά σύνορα, λαϊκός πολιτισμός, πολιτική και δυναμικές των ταυτοτήτων στην ελληνική Θράκη*. Εργασία που παρουσιάστηκε στο Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο «Σύνορα και λαϊκοί πολιτισμοί στα Βαλκάνια». Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας.
2. Markou K. (2006, June-July): *The education of the Rums of Istanbul in the context of the minority education system*. Paper presented at the Conference «Meeting in Istanbul. Present and Future». Istanbul Hilton Convention Centre.
3. Μάρκου Κ. (2005, Σεπτέμβριος): Αποκλεισμός των μειονοτήτων στην Ελλάδα. Η περίπτωση των Πομάκων και των Τσιγγάνων στην Ελληνική Θράκη. Εργασία που παρουσιάστηκε στο συνέδριο «Φτώχεια, Αποκλεισμός και Κοινωνικές Ανισότητες. ΕΚΚΕ-Λαύριο.
4. Μάρκου Κ. (2005, Μάιος): *Μουσουλμάνες στην Ελλάδα και το ζήτημα της μαντίλας*. Εργασία που παρουσιάστηκε στο συνέδριο «Gendering Tranformations/Εμφυλοι Μετασχηματισμοί». Πανεπιστήμιο Κρήτης, Ρέθυμνο.

Ανακοινώσεις σε Επιστημονικά Συνέδρια με Κριτές που δεν εκδίδουν Πρακτικά.

Πριν το 2004
1. Markou K. (2002, Décembre) : *L'émergence de la question pomaque en Thrace grecque dans les années 1990*. Papier présenté au congrès «Etudes balkaniques: état des savoirs et pistes de recherche» organisé par L'Association Française d'Etudes sur les Balkans (AFELBAK). Paris.

Την Περίοδο 2004-2009

1. Μάρκου Κ. (2006, Δεκέμβριος): *Η επιστημονική προσπάθεια για την προσέγγιση των μειονοτικών ζητημάτων εντός του ελληνικού ακαδημαϊκού χώρου*. Εργασία που παρουσιάστηκε στο συνέδριο «Διεπιστημονικές προσεγγίσεις του μειονοτικού και μεταναστευτικού φαινομένου: η ελληνική συγκυρία μετά το τέλος του ψυχρού πολέμου ». Οργάνωση ΚΕΜΟ. Πάντειο Πανεπιστήμιο.

2. Markou K. (2004, Avril) : *Appartenances religieuses et ethniques et le partage de l'espace dans une ville de la Thrace grecque*. Papier présenté au congrès «Entre Autres : Rencontres et conflits en Europe et en Méditerranée». Organisé par ADAM. Marseille :

ii. Αναγνώριση του Ερευνητικού Έργου.

Ετεροαναφορές.

Πριν το 2004

Λίστα Πηγών
1. Dalègre J. (1998), «Les musulmans turcophones de Grèce», στο *Cahiers balkaniques*, 25, pp. 157-163 (αναφορά στη σελ. 158). **2.** Εμπειρίκος Λ. & Μαυρομμάτης Γ. (1998-1999), «Εθνοτική ταυτότητα και παραδοσιακή μουσική στους μουσουλμάνους της ελληνικής Θράκης», στο *Εθνολογία*, τχ. 6-7, σσ. 309-343 (αναφορά στη σελ. 320). **3.** Tsibiridou F. (2000), *Les Pomak dans la Thrace grecque. Discours ethnique et politiques socioculturelles*, Paris : L'Harmattan (αναφορά στη σελ. 223). **4.** Μέκος Ζ., (2001), *Οι Πομάκοι στη Θράκη*, Θεσσαλονίκη: Ηρόδοτος (αναφορά στη σελ. 24). **5.** Bougarel X. & Clayer N. (éds) (2001), *Le nouvel islam balkanique. Les musulmans, acteurs du post-communisme 1900-2000,* Paris: Maisonneuve & Larose. (αναφορά στη σελ. 500).

Την Περίοδο 2004-2009

Λίστα Πηγών
1. Κόκκας Ν. (2006), «Η προφορική παράδοση των Πομάκων της Ροδόπης», στο Βαρβούνης Μ. (επιμ.), *Θράκη. Ιστορική και λαογραφική προσέγγιση του λαϊκού πολιτισμού της*, Αθήνα: Αλήθεια (Αναφορά στη σελ. 308). 2. Αλεξάκης Μ., (2006), «Επιστημονική ανάλυση και μελέτη των πολιτικών κομμάτων στην Ελλάδα σήμερα: προβλήματα και προοπτικές με αφορμή μια εμπειρική έρευνα» στο Κατσικίδης Σ. (επιμ.), *Κοινωνικά φαινόμενα: αναλυτικές προσεγγίσεις*, Αθήνα: Gutenberg, σσ. 253-283. (αναφορά στη σελ. 269). 3. Vavasis Al. (2007), *L' altérité musulmane en Grèce. Problèmes d'intégration et exclusion sociale des minoritaires de Thrace*, vol. 44, Institut Européen de l'Université de Genève: Euroyopa, (αναφορά στις σελ. 89 και 125]. 4. Φραγκόπουλος Ι. Θ. (2007), «Τζαμί, πλατεία, καφενείο: κοινωνική μετάβαση και χωρική οργάνωση στους Πομάκους της Θράκης», *Εθνολογία,* τχ. 13, σσ. 5-48 (αναφορά στη σελ. 26). 5. Κωστόπουλος Τ. (2009), *Το «Μακεδονικό» της Θράκης*, Αθήνα: Βιβλιόραμα (αναφορά στις σελ. 99, 116, 117, 153, 155, 158, 159, 162, 165, 173, 207, 210, 212 και 258).

Ερευνητικές Συνεργασίες.

Πριν το 2004

Διάστημα ετών	**Περιγραφή (τίτλος, ίδρυμα με το οποίο συνήψατε ερευνητική συνεργασία)**
1997-1998	Πρόγραμμα: Εκπαίδευση Μουσουλμανοπαίδων. Ελληνικό Κέντρο Γλώσσας και Πανεπιστήμιο Αθηνών.

Την Περίοδο 2004-2009

Διάστημα ετών	**Περιγραφή (τίτλος, ίδρυμα με το οποίο συνήψατε ερευνητική συνεργασία)**
2008-	Ερευνητικό πρόγραμμα: *Les Balkans par le bas. Reconfigurations locales et logiques individuelles depuis 1990 (Albanie, Bulgarie, Grèce)*. Maison Méditerranéenne des Sciences de l'Homme, Institut d'Ethnologie Méditerranéenne et Comparative (IDEMEC). Aix-en-Provence.
2006-2007	Πρόγραμμα Αριστεία ΙΝΚΠΟ. ΕΚΚΕ
2006-2007	Πρόγραμμα Παρατηρητήριο Ψυχαργώς Β'. ΕΚΚΕ
2006	Επιτόπια έρευνα στην Istanbul. Institut Français d'Etudes Anatoliennes.
2005	Πρόγραμμα: Μονάδα Παρακολούθησης και Υποστήριξης Ψυχαργώς Β' Φάση: Παρατηρητήριο για την κοινωνικο-επαγγελματική ένταξη των ψυχικά ασθενών. ΕΚΚΕ.
2004	Πρόγραμμα: Αριστεία στα Ερευνητικά Πεδία:΄Γτώχεια, Αποκλεισμός και Κοινωνικές Ανισότητες. ΕΚΚΕ.

Συμμετοχές σε Επιτροπές Επιστημονικών Συνεδρίων.

Την Περίοδο 2004-2009

Έτος	**Τίτλος Συμμετοχής**	**Στοιχεία Συνεδρίου και Οργανωτικού Φορέα**
2008	Επιστημονική επιτροπή	*Methods of Studying Gender and Political Participation*. May 30-31. University of Crete. Rethymno.

Προσκλήσεις για διαλέξεις στο κοινό.

Την Περίοδο 2004-2009

Μήνας & Έτος	**Τίτλος Ομιλίας ή Σεμιναρίου**	**Φορέας υπό την Αιγίδα του Οποίου Οργανώθηκε η Ομιλία ή Σεμινάριο**
July-August/2009	Negotiations of religious identities in the Balkans	4th Konitsa International Summer School: Anthropology, Ethnography and Comparative Folklore of the Balkans. BORDER CROSSINGS Network,

		University of Ioannina.
Ιανουάριος/2009	Σλαβόφωνοι μουσουλμανικοί πληθυσμοί στα Βαλκάνια (ΠΓΔΜ, Βουλγαρία, Ελλάδα): Συγκλίσεις και αποκλίσεις στη διαχείριση των ταυτοτήτων	Πάντειο Πανεπιστήμιο. Τμήμα Ανθρωπολογίας.
Ιανουάριος/2008	Επίσημες και ανεπίσημες πολιτικές στο πεδίο των μειονοτήτων. Η περίπτωση της μουσουλμανικής μειονότητας στη Θράκη	Ελληνική Εθνολογική Εταιρεία
Ιούνιος/2008	Φύλο, μειονότητες, μετανάστευση: εθνογραφικές προσεγγίσεις	Θεματικό εργαστήρι. Προπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών σε θέματα φύλου και ισότητας: Το φύλο στις κοινωνικές επιστήμες. Τμήμα Κοινωνιολογίας, Πανεπιστήμιο Κρήτης.

Ρωμανός Βασίλης, Λέκτορας

i. Επιστημονικές Δημοσιεύσεις

Βιβλ□α- Μονογραφίες

Πριν το 2004
1. Romanos, V., (1998), *Modernity and Autonomy: Cornelius Castoriadis' Defence of Democracy*, Essex: Essex University Press. 226 p.

Την Περίοδο 2004-2009
1. Ρωμανός, Β., (2008), *Το Ζήτημα της Σχέσης Κοινωνικής Δομής και Κοινωνικής Δράσης*, μονογραφία στο Σ.Μ. Κονιόρδος (επιμ.), *Ανθολόγιο –Θεωρητικά Διλήμματα και Κοινωνική Πραγματικότητα*, Πάτρα: Εκδόσεις Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου, 110 σ.

Εργασίες σε Επιστημονικά Περιοδικά με Κριτές.

Την Περίοδο 2004-2009
1. Ρωμανός, Β., (2008 Οκτώβριος-Δεκέμβριος): «Η Hannah Arendt και η Ιδέα μιας Αυτοαναφορικής Πολιτικής», στο *Σύγχρονα Θέματα*, τχ. 103, σσ. 80-6.
2. Ρωμανός, Β., (2005 Φθινόπωρο-Χειμώνας): «Πολιτικός Θεμελιωτισμός και Δημοκρατική Κρίση στη Hannah Arendt», στο *Επιστήμη και Κοινωνία: Επιθεώρηση Πολιτικής και Ηθικής Θεωρίας*, τχ. 15, σσ. 165-195.
3. Ρωμανός, Β., (2004 Απρίλιος): «Η Συγκρότηση και η Θεμελίωση του *Πολιτικού* στη Hannah Arendt», στο *Ελληνική Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης*, τχ. 23, σσ. 26-52.

Κεφάλαια σε Συλλογικούς Τόμους.

Πριν το 2004
1. Ρωμανός, Β., (2002): «Η Έννοια του Αυτόνομου Υποκειμένου μετά τον Kant», στο Β. Ρωμανός & Θ. Λίποβατς (επιμ.), *Το Υποκείμενο στην Ύστερη Νεωτερικότητα*, Αθήνα: Εκδόσεις Νήσος, σσ. 17-76.

Την Περίοδο 2004-2009
1. Romanos, V., (2010 b): "Imaginary Significations and the Construction of Social Identity", στο K. Leledakis (ed.), *The Social Theory of Cornelius Castoriadis*, London: Peter Lang, 20 p.
2. Ρωμανός, Β., (2010 a): «Εργασία και Χειραφέτηση: Marx και Arendt», στο Μ. Σπυριδάκης & Χ. Καρακιουλάφη (επιμ.), *Εργασία: Θεωρητικές και Εμπειρικές Προσεγγίσεις*, Αθήνα: Εκδόσεις Διόνικος.
3. Ρωμανός, Β., (2009): «Η Μαρξική Κριτική της Νεωτερικότητας και το Πρόβλημα της Ορθολογικότητας της Ιστορίας», στο Σ. Κονιόρδος (επιμ.), *Κοινωνική Σκέψη και Νεωτερικότητα*, Αθήνα: Εκδόσεις Gutenberg, σσ. 59-92.
4. Ρωμανός, Β., (2008 c): «Το *Αισθητικό* και το *Πολιτικό* Στοιχείο: Καντ και Χάνα Άρεντ», επίμετρο στο Άρεντ, Χ., *Η Πολιτική Φιλοσοφία του Καντ*, Β. Ρωμανός & Γ. Σαγκριώτης (επιμ.), Αθήνα: Εκδόσεις Νήσος, σσ. 171-221.
5. Ρωμανός, Β., (2007 b): «Το Ζωντανό Κυριεύει το Πεθαμένο; Δομή, Δράση και Υποκειμενικότητα στον Pierre Bourdieu», στο Σ. Παπαϊωάννου (επιμ.), *Ζητήματα*

Θεωρίας και Μεθόδου των Κοινωνικών Επιστημών, Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική, σσ. 338-361.
6. Ρωμανός, Β., (2007 a): «Η Νομιμοποίηση της Νεωτερικότητας: Καστοριάδης και Καντ», στο Κ. Σπαντιδάκης (επιμ.) & Κ.Ι. Δεσποτόπουλος (προλ.), *Ψυχή-Λόγος-Πόλις: Αφιέρωμα στον Κορνήλιο Καστοριάδη*, Αθήνα: Εκδόσεις Ύψιλον/*Βιβλία*, σσ. 127-156.

Επιμέλεια Συλλογικών Τόμων.

Πριν το 2004
1. Ρωμανός, Β., & Θ. Λίποβατς (επιμ.) (2002), *Το Υποκείμενο στην Ύστερη Νεωτερικότητα*, Αθήνα: Εκδόσεις Νήσος, 221 σ.

Την Περίοδο 2004-2009
1. Β. Ρωμανός & Γ. Σαγκριώτης (επιμ.) (2008), *Χάνα Άρεντ: Η Πολιτική Φιλοσοφία του Καντ*, Αθήνα: Εκδόσεις Νήσος, 221 σ.

Άλλες Εργασίες.

Πριν το 2004
1. Ρωμανός, Β. & Λίποβατς Θ. (2002): «Εισαγωγή: Υποκείμενο, Ηθική, Πολιτική στην Ύστερη Νεωτερικότητα», στο Β. Ρωμανός & Θ. Λίποβατς, *Το Υποκείμενο στην Ύστερη Νεωτερικότητα*, Αθήνα: Εκδόσεις Νήσος, σσ. 9-16.
2. Ρωμανός, Β. (2000): μέλος μεταφραστικής ομάδας του τόμου Lawson-Tancred, H., (1998), *Plato's Republic and the Greek Enlightenment*, Bristol & London: Duckworth Publishing. Ελληνική Έκδοση: Περίπλους (2006).

Την Περίοδο 2004-2009
1. Ρωμανός, Β., (2009), *Ζητήματα Θεωρίας και Επιστημολογίας Κοινωνικών Επιστημών*. Συντονισμός Θεματικής Ομάδας Εργασίας στο 16^{ο} Πανελλήνιο Μεταπτυχιακό Εντατικό Σεμινάριο-Συνέδριο «Ζητήματα Μεθοδολογίας της Έρευνας στις Κοινωνικές Επιστήμες» που διοργανώθηκε από το Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης στις 30/10 ως την 01/11 του 2009 στην Πανεπιστημιούπολη Γάλλου στο Ρέθυμνο.
2. Ρωμανός, Β., (2008 d), *Μέθοδος και Επιστήμη στην Παράδοση της Κοινωνικής Σκέψης*. Συντονισμός Θεματικής Ομάδας Εργασίας στο 15^{ο} Πανελλήνιο Μεταπτυχιακό Εντατικό Σεμινάριο-Συνέδριο «Ζητήματα Μεθοδολογίας της Έρευνας στις Κοινωνικές Επιστήμες» που διοργανώθηκε από το Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης στις 03-06 Οκτωβρίου 2008 στην Πανεπιστημιούπολη Γάλλου στο Ρέθυμνο.
3. Ρωμανός, Β., (2008 c): «Πρόλογος», στο Άρεντ, Χ., *Η Πολιτική Φιλοσοφία του Καντ*, Β. Ρωμανός & Γ. Σαγκριώτης (επιμ.), Αθήνα: Εκδόσεις Νήσος, σσ. 9-12.
4. Ρωμανός, Β., (2008 b), μετάφραση του τόμου, Arendt, H., (1989), *Lectures on Kant's Political Philosophy*, επιμ. & επίμετρο Roland Beiner, Chicago: The University of Chicago Press, 182 p. Ελληνική Έκδοση: Νήσος (2008).
5. Ρωμανός, Β., (2008 a): «Ο Καρλ Μαρξ και η Νεωτερικότητα», στο Εναλλακτικό Διδακτικό Υλικό CD-ROM/1/09: Θεματική Ενότητα ΕΠΟ 41: *Προσεγγίσεις για τη Νεωτερικότητα κατά τον 20^{ο} Αιώνα*, Πάτρα: Εκδόσεις Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου, 20 σ.

Ανακοινώσεις σε Επιστημονικά Συνέδρια με Κριτές που εκδίδουν Πρακτικά.

Την Περίοδο 2004-2009

1. Ρωμανός, Β. (2007, 24 Απριλίου): *Η Hannah Arendt και η Ιδέα μιας Αυτοαναφορικής Πολιτικής*. Εργασία που παρουσιάστηκε στο Goethe-Institut Athen στα πλαίσια της Σειράς Διαλέξεων «Κριτικοί Στοχαστές του 20ου Αιώνα –*Hannah Arendt: Η Φιλοσοφία και το Κακό*», που διοργάνωσε το Πανεπιστήμιο Αθηνών υπό την προεδρία του Γ. Κουζέλη.

2. Ρωμανός, Β. (2004, 27 Νοεμβρίου): *Δομή και Δράση στον Pierre Bourdieu*. Εργασία που παρουσιάστηκε στο 10ο Πανελλήνιο Μεταπτυχιακό Εντατικό Σεμινάριο-Συνέδριο για Υποψήφιους Διδάκτορες: «Ζητήματα Μεθοδολογίας της Έρευνας στις Κοινωνικές Επιστήμες» από το Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης υπό την προεδρία του Σ. Παπαϊωάννου.

Ανακοινώσεις σε Επιστημονικά Συνέδρια με Κριτές που δεν εκδίδουν Πρακτικά.

Πριν το 2004

1. Ρωμανός, Β. (2003 b, 08 Μαΐου): *Η Αυτονομία στον Καντ και στον Καστοριάδη*. Εργασία που παρουσιάστηκε στο *Διαρκές Σεμινάριο Θεωρίας και Επιστημολογίας των Κοινωνικών Επιστημών* που διοργανώνει το Πανεπιστήμιο Αθηνών υπό την προεδρία του Κ. Ψυχοπαίδη.

2. Ρωμανός, Β. (2003 a, 06 Μαρτίου): *Η Αυτονομία στον Καντ και στον Καστοριάδη*. Παρουσίαση του συλλογικού τόμου *Το Υποκείμενο στην Ύστερη Νεωτερικότητα* (επιμέλεια Β. Ρωμανός & Θ. Λίποβατς), στα γραφεία των Εκδόσεων Νήσος υπό το συντονισμό του Γ. Κουζέλη.

3. Ρωμανός, Β. (2001, 07 Φεβρουαρίου): *Η Υποκειμενικότητα στους Habermas και Καστοριάδη*. Εργασία που παρουσιάστηκε στο *Μεταπτυχιακό Σεμινάριο Ψυχανάλυσης και Πολιτικής Θεωρίας* που διοργανώνει το Πάντειον Πανεπιστήμιο υπό την προεδρία του Θ. Λίποβατς.

Την Περίοδο 2004-2009

1. Ρωμανός, Β. (2004 b, 13 Δεκεμβρίου): *Η Στοχαστική Κρίση ως Θεμέλιο του Δημόσιου Πεδίου: Καντ και Arendt*. Εργασία που παρουσιάστηκε στο *Διαρκές Σεμινάριο Διδασκόντων Φιλοσοφίας και Κοινωνικών Επιστημών* που διοργανώνει το Τμήμα Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Κρήτης υπό την προεδρία του Κ. Καβουλάκου.

2. Ρωμανός, Β. (2004 a, 22 Απριλίου): *Η Κριτική Ικανότητα στον Καντ και στην Arendt*. Εργασία που παρουσιάστηκε στο *Διαρκές Σεμινάριο Θεωρίας και Επιστημολογίας των Κοινωνικών Επιστημών* που διοργανώνει το Πανεπιστήμιο Αθηνών υπό την προεδρία του Κ. Ψυχοπαίδη.

ii. Αναγνώριση του Ερευνητικού Έργου.

Συμμετοχές σε Επιτροπές Επιστημονικών Συνεδρίων.

Την Περίοδο 2004-2009

Έτος	Τίτλος Συμμετοχής	Στοιχεία Συνεδρίου και Οργανωτικού Φορέα

2009	Συντονιστής και μέλος της επιστημονικής επιτροπής	Θεματική Ομάδα Εργασίας «Ζητήματα Θεωρίας και Επιστημολογίας Κοινωνικών Επιστημών», 16ο Πανελλήνιο Μεταπτυχιακό Εντατικό Σεμινάριο-Συνέδριο «Ζητήματα Μεθοδολογίας της Έρευνας στις Κοινωνικές Επιστήμες», 30/10–01/11, Τμήμα Κοινωνιολογίας, Πανεπιστημιούπολη Γάλλου, Ρέθυμνο, Κρήτη.
2008	Συντονιστής και μέλος της επιστημονικής επιτροπής	Θεματική Ομάδα Εργασίας «Μέθοδος και Επιστήμη στην Παράδοση της Κοινωνικής Σκέψης», 15ο Πανελλήνιο Μεταπτυχιακό Εντατικό Σεμινάριο-Συνέδριο «Ζητήματα Μεθοδολογίας της Έρευνας στις Κοινωνικές Επιστήμες», 03-06/10, Τμήμα Κοινωνιολογίας, Πανεπιστημιούπολη Γάλλου, Ρέθυμνο, Κρήτη.

Συμμετοχές σε Συντακτικές Επιτροπές Επιστημονικών Περιοδικών.

Την Περίοδο 2004-2009

Τίτλος Επιστημονικού Περιοδικού	**Αρμοδιότητα**	
1. *ΕΠΙΣΤΗΜΗ και ΚΟΙΝΩΝΙΑ: Επιθεώρηση Πολιτικής & Ηθικής Θεωρίας*		Reviewer
		Assoc. Editor
		Ed. Board
	X	Reviewer

Τζανάκης Εμμανουήλ, Λέκτορας

i. Επιστημονικές Δημοσιεύσεις

Βιβλία- Μονογραφίες

Την Περίοδο 2004-2009

1. Τζανάκης, Μ. (2008), *Πέραν του ασύλου. Η κοινοτική ψυχιατρική και το ζήτημα του υποκειμένου*, Αθήνα: Συνάψεις.

Εργασίες σε Επιστημονικά Περιοδικά με Κριτές.

Πριν το 2004

1. Τζανάκης, Μ. (2002), «Κοινωνιολογικός ιδεαλισμός και ψυχιατρικός ρεαλισμός», στο *Τετράδια Ψυχιατρικής*, τχ. 77, σσ. 7-16.

2. Σαββάκης, Μ. & Τζανάκης, Μ. (2002), «Ιδρυματικοί Κοινωνικοί Θεσμοί, Συγκρότηση Κοινωνικών Μεθορίων και Προβληματικοποίηση: Το Ψυχιατρείο Λέρου και το Λεπροκομείο Σπιναλόγκας», στο *Τετράδια Ψυχιατρικής*, τχ. 79, σσ. 62-77.

3. Serdedakis, N., Tsiolis, G., Tzanakis, M. & Papaioannou S. (2003), "Strategies of Social Integration in the Biographies of Greek Female Immigrants coming from the Former Soviet Union. Self-employment as an alternative", στο *International Review of Sociology*, Vol. 13, iss 1, pp. 145-162.

4. Τζανάκης Μανόλης, Σαββάκης Μάνος, «Οι Τόποι ως Ιστορικοπολιτισμικά Αντιπαραδείγματα και ως Σύμβολα Κοινωνικών Ορίων: Σπιναλόγκα και Λέρος», *Το Βήμα των Κοινωνικών Επιστημών*, τ. 36, σ. 87-126, 2003.

Την Περίοδο 2004-2009

1. Savvakis, M. & Tzanakis M. (2004), "The Researcher, the Field and the Issue of Entry: Two Cases of Ethnographic Research Concerning Asylums in Greece", στο *Sociology Research on line*, Vol. 9, iss 2.

2. Τζανάκης Μ. (2006), «Τεχνικές του σώματος, τεχνικές του εαυτού: Η ηθική διάσταση της χρόνιας ασθένειας», *Ουτοπία,* τ. 72, Νοέμβριος-Δεκέμβριος 2006 σ. 67-80.

3. Σαββάκης, Μ. & Τζανάκης, Μ., (2006), «Βιογραφική ρήξη και ιδρυματισμός: θεσμικές και αφηγηματικές διαστάσεις μιας κοινωνικής διαδικασίας», *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών*, , τχ. 120, σσ. 37-64.

Εργασίες σε Πρακτικά Συνεδρίων με Κριτές.

Πριν το 2004

1. Savvakis, M. & Tzanakis M., (2003) "Community Mental Health and the Restructuring of the Welfare State", στο *Social Economy. European Social Firms – Cooperatives. What – How – Why*, Αθήνα: Π.Ε.Ψ.Α.Ε.Ε.-*C.E.F.E.C.*

Κεφάλαια σε Συλλογικούς Τόμους.

Την Περίοδο 2004-2009

1. Τζανάκης, Μ., «Εγκλεισμοί και 'απεγκλεισμοί'. Η ψυχιατρική μεταρρύθμιση και η προβληματική της 'κρίσης' του κράτους πρόνοιας» (2004), στο Μάτσα Κ., Μεγαλοοικονόμου Θ., Κουτζανίδου Ν., Κωστής Κ., (επιμ.), *Η πορεία της Ελληνικής*

Ψυχιατρικής τα τελευταία 20 χρόνια. Η Ψυχιατρική Μεταρρύθμιση. Βία και Ψυχική Υγεία (σελ. 229-239), Αθήνα: Επιστημονική Ένωση Ψ.Ν.Α.-Τετράδια Ψυχιατρικής.
2. Τζανάκης, Μ. & Σαββάκης, Μ., (2005) «Αναδιάρθρωση των κρατικών πολιτικών στο χώρο της υγείας: προς την εγκαθίδρυση μιας ηθικής της επικοινωνίας», στο *Σύγχρονες Ανάγκες Φροντίδας. Δομές και προγράμματα στην τοπική κοινωνία* (σελ. 39-55), Ηράκλειο: ΚΟΙΝΩ.ΠΟΛΙΤΙ.Α ΚΡΗΤΗΣ-Π.Τ.Κ.Σ.Κ.Λ.Ε.,
3. Τζανάκης, Μ. & Σαββάκης, Μ., (2007), «Ο ερευνητικός εαυτός ως πηγή γνώσης στην ποιοτική έρευνα», στο Παπαϊωάννου Σκεύος (επιμ.), *Ζητήματα θεωρίας και μεθόδου των κοινωνικών επιστημών* (σελ. 120-138), Αθήνα: Κριτική, 2007,
4. Τζανάκης, Μ. (2007), «Οι μετασχηματισμοί της υποκειμενικότητας στην ψυχιατρική καθημερινότητα: η ψυχιατρική μεταρρύθμιση στην Ελλάδα ως εγχείρημα επανεννοιολόγησης του υποκειμένου», στο Παπαϊωάννου Σκεύος (επιμ.), *Ζητήματα θεωρίας και μεθόδου των κοινωνικών επιστημών* (σελ. 525-543), Αθήνα: Κριτική.

Επιμέλεια Συλλογικών Τόμων.

Την Περίοδο 2004-2009
1. Λιοδάκης, Α., Τζανάκης, Μ,. & Τσούρτου, Β,. (επιμ.) (2007), *Τέχνη και ψυχιατρική.* Αθήνα-Χανιά: ΕΠΕΚΕΙΝΑ – Focus On Health.

Άλλες Εργασίες.

Πριν το 2004
1. Παπαϊωάννου, Σ., Σερντεδάκις, Ν. & Τζανάκης, Μ. (1998), *Κοινωνική Θέση και Κοινωνική Συνείδηση των Γυναικών στην Περιοχή του Νομού Λασιθίου (Τελική Ερευνητική Έκθεση)*, Ρέθυμνο, Τμήμα Κοινωνιολογίας του Παν/μίου Κρήτης.
2. Τσιώλης, Γ., & Τζανάκης, Μ. (2000), «Ανεργία και επαγγελματική εκπαίδευση-κατάρτιση. Πρότυπα δράσης και τυπικές στρατηγικές διαχείρισης της ανεργίας στις βιογραφίες ανέργων νέων», στο Παπαϊωάννου Σκεύος, *Ζήτηση συνεχιζόμενης κατάρτισης-κίνητρα ενδιαφερομένων στην Ελλάδα. Ανεργία νέων, αποφοίτων λυκείου και Συνεχιζόμενη Επαγγελματική Εκπαίδευση (Τελική Ερευνητική Έκθεση)*, Τμήμα Κοινωνιολογίας Παν/μίου Κρήτης-Ινστιτούτο Εργασίας Γ.Σ.Ε.Ε.
3. Tsiolis, G., Papaioannou, S., & Tzanakis, M. (2001), "The Greek Case: Pontian Immigrants from the Former Soviet Union", στο Apitzsch U., (επιμ.) *Self-employment activities concerning women and minorities: their success or failure in relation to social citizenship policies (SEM), Final Scientific Report of TSER-Project no PL973211,* Frankfurt, τ. I, σσ. 68-90.

Την Περίοδο 2004-2009
1. Τζανάκης, Μ.,, «Προοπτικές της κοινωνιολογίας της ψυχικής υγείας στην Ελλάδα. Σχετικά με την ελληνική μετάφραση της 'κοινωνιολογίας της ψυχικής υγείας και ασθένειας' των D. Pilgrim και A. Rogers», *Τετράδια Ψυχιατρικής,* τ. 97, 2007.

Ανακοινώσεις σε Επιστημονικά Συνέδρια με Κριτές που εκδίδουν Πρακτικά.

Πριν το 2004
1. Τζανάκης Μανόλης, «Η αφήγηση του βίου ως μαρτυρία της βιωμένης εμπειρίας. Βιογραφία, αυτοβιογραφία και κοινωνιολογικός λόγος στις περιπτώσεις ατόμων με ψυχιατρικές διαγνώσεις», *Ζητήματα Μεθοδολογίας της Έρευνας στις Κοινωνικές Επιστήμες*, Ρέθυμνο, 25-28 Οκτωβρίου 2003.

2. Τζανάκης Μανόλης, Σαββάκης Μάνος, «Βιογραφική ρήξη και αφήγηση: μεθοδολογικές επισημάνσεις», *Ζητήματα Μεθοδολογίας της Έρευνας στις Κοινωνικές Επιστήμες*, 25-28 Οκτωβρίου 2003.
3. Σαββάκης Μάνος, Τζανάκης Μανόλης, «Θρησκεία, ασθένεια και αφήγηση του βίου: το θαύμα ως επιστροφή του ιερού», *Ηθική και ιδεολογία. Ο Ντυρκάιμ και ντυρκαϊμιανοί για τη θρησκεία ("Morale et Idéologie. Durkheim et les durkheimiens sur la religion"),* Διεθνές Συνέδριο, Ρέθυμνο, 9-11 Δεκεμβρίου 2003.

Την Περίοδο 2004-2009
1. Λιοδάκης Α., Γαβριλάκη Ι., Τζανάκης Μ., «Η σημασία της ψυχοκοινωνιολογίας στις επιστήμες του ανθρώπου», *18ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ψυχιατρικής*, Κως, 14-18 Μαΐου 2004.
2. Τζανάκης Μανόλης, «Η προβληματική της εκθήλυνσης της περίθαλψης στις κοινοτικού τύπου ψυχιατρικές δομές αποκατάστασης», Διεθνές Συνέδριο *Έμφυλοι μετασχηματισμοί*, Ρέθυμνο, 12-15 Μαΐου 2005.
3. Τζανάκης Μ., «Εαυτός και κλινική πρακτική: ρυθμίσεις της μετα-ασυλιακής ψυχιατρικής», *Η ψυχιατρική μεταρρύθμιση στην Ευρώπη και στην Ελλάδα. Ιστορία, θεωρία, πράξη*, Πανελλήνιο Συνέδριο, Αλεξανδρούπολη 7-9 Ιουνίου 2006.

Ανακοινώσεις σε Επιστημονικά Συνέδρια με Κριτές που δεν εκδίδουν Πρακτικά.

Την Περίοδο 2004-2009
1. Τζανάκης Μ. (2007), «Η έννοια του εαυτού στο ύστερο έργο του Michel Foucault», *Διασταύρωση απόψεων πάνω στο έργο του Michel Foucault*, Συμπόσιο, Διοργάνωση: Γαλλικό Ινστιτούτο Αθηνών – *Ουτοπία*, Αθήνα, 12-13 Φεβρουαρίου.

ii. Αναγνώριση του Ερευνητικού Έργου.

Ετεροαναφορές.

Την Περίοδο 2004-2009

Λίστα Πηγών
1. Roni Strier (2010): Women, Poverty, and the Microenterprise: Context Discourse. *Gender, Work & Organization*. 17.2 (2010) **p 195-218. Σελ.** 2. Roni Strier & Ziad Abdeen (2009) Women's Experiences of Micro-Enterp Contexts and Meanings. Sex Roles 61:566–579 Σελ. 566 3. Östen Wahlbeck (2008): Entepreneurship as Social Status: Turkish Immigra Experiences of Self-Employment in Finland. Migration Letters, Volume: 5, No: 1, pp – 62. April 2008. Σελ. 55, 59, 61. 4. Hatziprokopiou Panos (2008) Migrant entrepreneurship in Grecce, Migracoe Oct. 2008 Social Policy Research Centre, Middlesex University. Σελ. 81, 82, 84. 5. Rindoks, A., Penninx, P. & Rath, J. (2006) Gaining from migration: What work networks? Examining economically related benefits accrued from greater econo linkages, migration processes, and diasporas. Report prepared for the OE Development Centre. Institute for Migration and Ethnic Studies (IMES), Universiteit Amsterdam. Σελ. 169 6. Πετρονώτη Μ. (Γυνάικες, ομορφιά, μετανάστευση. Όψεις των διαδικαο πολιτισμικής κατανάλωσης στην αθηναϊκή κοινωνία. Έκθεση Αποτελεσμά

Ερευνητικού Προγράμματος: Τάσεις κοινωνικού μετασχηματισμού στον αστικό χ κοινωνική αναπαραγωγή, κοινωνικές ανισότητες και κοινωνική συνοχή στην Αθήνα 21ου αιώνα. ΕΚΚΕ – Ινστιτούτο Αστικής και Αγροτικής Κοινωνιολο http://arxeio.gsdb.gr/projects/aristeia2_IAAK/2177_petronoti.pdf. 7. Σαββάκης Μάνος, Οι λεπροί της Σπιναλόγκας, Αθήνα, Πλέθρον, 2008.

Συμμετοχές σε Επιτροπές Επιστημονικών Συνεδρίων.

Πριν το 2004

Έτος	Τίτλος Συμμετοχής	Στοιχεία Συνεδρίου και Οργανωτικού Φορέα
2003	Μέλος της Οργανωτικής Επιτροπής	Πανελλήνιο Ψυχιατρικό Συνέδριο με θέμα *Η συμβολή της τέχνης στις ψυχιατρικές θεραπείες*, το οποίο διεξήχθη στα Χανιά, στις 15-18 Μαΐου 2003.
2003	Μέλος της οργανωτικής επιτροπής	Πανελλήνιο Μεταπτυχιακό Εντατικό Συνέδριο για υποψήφιους διδάκτορες με θέμα *Ζητήματα Μεθοδολογίας της Έρευνας στις Κοινωνικές Επιστήμες*, το οποίο διοργανώθηκε από το Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης, στο Ρέθυμνο, στις 25-28 Οκτωβρίου 2003.
2003	Μέλος της Οργανωτικής Επιτροπής	Διεθνές Συνέδριο με θέμα «Ηθική και ιδεολογία. Ο Ντυρκάιμ και ντυρκαϊμιανοί για τη θρησκεία» ("Morale et Idéologie. Durkheim et les durkheimiens sur la religion"), το οποίο διοργανώθηκε από το Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης, στο Ρέθυμνο, στις 9-11 Δεκεμβρίου 2003.

Την Περίοδο 2004-2009

Έτος	Τίτλος Συμμετοχής	Στοιχεία Συνεδρίου και Οργανωτικού Φορέα
2004	Μέλος της οργανωτικής και της επιστημονικής επιτροπής.	Πανελλήνιο Συνέδριο για υποψήφιους διδάκτορες με θέμα *Ζητήματα Μεθοδολογίας της Έρευνας στις Κοινωνικές Επιστήμες*, το οποίο διοργανώθηκε από το Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης, στο Ρέθυμνο, στις 27-29 Νοεμβρίου 2004.
2005	Μέλος της οργανωτικής και της επιστημονικής επιτροπής.	Πανελλήνιο Συνέδριο για υποψήφιους διδάκτορες με θέμα *Ζητήματα Μεθοδολογίας της Έρευνας στις Κοινωνικές Επιστήμες*, το οποίο διοργανώθηκε από το Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης, στο Ρέθυμνο.
2006	Μέλος της οργανωτικής και της επιστημονικής επιτροπής	Πανελλήνιο Συνέδριο για υποψήφιους διδάκτορες με θέμα *Ζητήματα Μεθοδολογίας της Έρευνας στις Κοινωνικές Επιστήμες*, το

		οποίο διοργανώθηκε από το Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης, στο Ρέθυμνο, 1-4 Δεκεμβρίου 2006.
2007	Μέλος της οργανωτικής και της επιστημονικής επιτροπής	Πανελλήνιο Συνέδριο για υποψήφιους διδάκτορες με θέμα *Ζητήματα Μεθοδολογίας της Έρευνας στις Κοινωνικές Επιστήμες*, το οποίο διοργανώθηκε από το Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης, στο Ρέθυμνο.
2008	Μέλος της οργανωτικής και της επιστημονικής επιτροπής	Πανελλήνιο Συνέδριο για υποψήφιους διδάκτορες με θέμα *Ζητήματα Μεθοδολογίας της Έρευνας στις Κοινωνικές Επιστήμες*, το οποίο διοργανώθηκε από το Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης, στο Ρέθυμνο.
2009	Μέλος της οργανωτικής και της επιστημονικής επιτροπής	Πανελλήνιο Συνέδριο για υποψήφιους διδάκτορες με θέμα *Ζητήματα Μεθοδολογίας της Έρευνας στις Κοινωνικές Επιστήμες*, το οποίο διοργανώθηκε από το Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης, στο Ρέθυμνο.
2010	Μέλος της οργανωτικής και της επιστημονικής επιτροπής	Πανελλήνιο Συνέδριο για υποψήφιους διδάκτορες με θέμα *Ζητήματα Μεθοδολογίας της Έρευνας στις Κοινωνικές Επιστήμες*, το οποίο διοργανώνεται από το Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης, στο Ρέθυμνο.
2010	Αντιπρόεδρος, μέλος της οργανωτικής και της επιστημονικής επιτροπής.	2^{ο} Πανελλήνιο Ψυχιατρικό Συνέδριο με διεθνή συμμετοχλή, με θέμα Τέχνη και Ψυχιατρική, το οποίο θα διεξαχθεί στα Χανιά, από το Ινστιτούτο ΕΠΕΚΕΙΝΑ.

Προσκλήσεις για Διαλέξεις σε Συνέδρια.

Την Περίοδο 2004-2009

Έτος	**Τίτλος Διάλεξης / Κεντρικής Εισήγησης**	**Στοιχεία Συνεδρίου και Οργανωτικού Φορέα**
2004	«Εγκλεισμοί και 'απεγκλεισμοί'. Η ψυχιατρική μεταρρύθμιση και η προβληματική της 'κρίσης' του κράτους πρόνοιας»,	*Η πορεία της Ελληνικής Ψυχιατρικής τα τελευταία 20 χρόνια. Η Ψυχιατρική Μεταρρύθμιση. Βία και Ψυχική Υγεία,* Αθήνα, Επιστημονικό Συνέδριο το οποίο διοργανώθηκε από το περιοδικό Τετράδια Ψυχιατρικής και το Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Αττικής.
2006	«Εαυτός και κλινική πρακτική: ρυθμίσεις της μετα-ασυλιακής ψυχιατρικής»	*Η ψυχιατρική μεταρρύθμιση στην Ευρώπη και στην Ελλάδα. Ιστορία, θεωρία, πράξη*, Πανελλήνιο Συνέδριο, Αλεξανδρούπολη 7-9 Ιουνίου 2006. Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης.

Επιστημονική ανάμειξη σε εταιρείες, φορείς, οργανώσεις.

Πριν το 2004

Έτος Εκλογής	**Θέση**	**Οργάνωση**
2000	Μέλος Διοικητικού Συμβουλίου	Ινστιτούτο Έρευνας και Εφαρμογής Προγραμμάτων για την Ψυχική Υγεία ΕΠΕΚΕΙΝΑ, με έδρα τα Χανιά.
2000	Μέλος	Πανελλήνια Ένωση για την Ψυχοκοινωνική Αποκατάσταση και την Επαγγελματική Επανένταξη (Π.Ε.Ψ.Α.Ε.Ε.).